

Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET

The Workers Museum

Titel: Fagblad for Smede og Maskinarbejdere
Udgiver: Smede og maskinarbejdernes Forbund
Udgivelsesår: 1908-1910

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

[Besøg os på Arbejdermuseet](#)

[Søg i vores biblioteks- og arkivsamling](#)

FAGBLAD FOR SMEDER OG MASKINARBEJDERE

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

Nr. 1.

November 1908

21. Aargang.

Arbejdskrig.

Den 22. Oktober d. A. holdt den bekendte radikale Overretssagfører Oskar Johansen af København et foredrag i „Nationaløkonomisk forening“ om „Arbejdsampe“, hvis tankevækkende indhold fortjente at spredes ud og blive kendt af alle, ikke just fordi foredraget særligt indeholder meget, som ikke tidligere har været fremdraget i diskussioner og paa møder indenfor fagforeningerne, men fordi Hr. Johansens foredrag indeholder en saadan samling af materiale og koncentring af stoffet, at det giver et udmærket overblik over de faktorer og styrkeforhold, hvormed der maa regnes under kampe mellem arbejdsgivernes og arbejdernes organisationer.

Hr. Johansen begyndte sit foredrag med en omtale af Sommerens Begivenheder, navnlig Typografstrejken, der vakte et saa stærkt Røre, fordi den ramte saa almindeligt, og fordi den var noget nyt og særegent. Men dernæst gik foredragsholderen særlig over til at omtale Arbejdsgiverforeningens evindelige Lock-out-Trusler, som han parallelliserede med fagforbundenes kampmaade, der kun i ganske enkelte tilfælde havde antaget karakteren af „Sympatistrejke“, som f. Eks. i 1900, da der etableredes formerstrejke til støtte for Arbejdsmandenes Kamp med de københavnske Maskinfabrikker. Han stempler Arbejdsgivernes Lock-out-Trusler som uberettigede, fordi de gaar ud

over uskyldige; han indrømmer ganske vist, at en Lock-out kan være berettiget som tvangsmiddel, hvor det gælder om Respekt for indgaaede forpligtelser eller lovligt trufne Voldgiftskendelser, men i Arbejdsgiverforeningen tages alle afgørende Beslutninger af en saakaldt Generalforsamling, hvilket vil sige et Repræsentantskab paa noget over 100 Mennesker; indenfor De samvirkende fagforbund er forholdet derimod saaledes, at Strejke beslattes i de enkelte fagforbund, hvorefter De samvirkende fagforbunds Ledelse kan godkende eller nægte at godkende Strejken. Truslerne om Lock-out overfor nogle fagforbund, fordi der er Strejke i andre, bliver derved uberettiget, for saa vidt som de truede forbund aldeles ikke er i Stand til at beslutte om Strejken i andre fag. Pressionen maa komme fra de truede og op til den fælles Overorganisation og derfra ned til de strejkende, og en saadan Bevægelse vanskeliggør selvfølgelig fagforbundenes Stilling, da det ikke kan ventes, at alle Afdelinger af en stor Arbejderhær kan have det fornødne Overblik eller lige sikker Disciplin.

Arbejdsgivernes Regeringsform er saaledes despotisk, medens Arbejdernes er mere demokratisk. Mærkeligt nok har Arbejdsgiverforeningen ikke heller taget Hensyn til, om en Strejke var godkendt eller ikke godkendt af De samvirkende fagforbund; ja, den har endog

spunget Lock-outens Tordenkile mod alle organiserede Arbejdere, fordi et fag (Bygningsnedferne), som stod helt udenfor De samvirkende Fagforbund, strejkede. Hvis de organiserede Arbejdere vilde vove en saadan Opræden, og f. Eks. true med Generalstrejke, hver Gang de ikke kunde faa deres Villie i den faglige Konflikt, saa vilde vi selvfølgelig høre et Skraal og en enstemmig Forargelse i Arbejdsgiverpressen, medens man tager det som noget selvfølgeligt, naar det er Arbejdsgiverne, der anvender Brutaliteten, og saa siger man endda, „at vi har for megen Jura her i Landet; Retsfølelse har vi i hvert Fald for lidt af“.

Maaske staar Arbejdsgiverne som Sejrherrer i Øjeblikket, hvilket næppe saa meget skyldes deres Vaabens Fortrinlighed, som de heldige Konjunkturer for Anvendelsen af samme, og disse forhold bevirker af og til, at der blandt Arbejderne lyder Røster om at komme bort fra De samvirkende Fagforbund, og hvis Arbejdsgiverforeningen tilsigter en Sprængning her, saa er dens Politik forstaaelig nok; men selvfølgelig vilde Resultatet kun være, at vi førtes tilbage til Tilstandene før 1898, om det lykkedes at ødelægge den store Kulturbærer, som De samvirkende Fagforbund er, denne omfattende Organisation, som, foruden at være os til den største Ære udadtil, er en af de Grundpiller, hvorpaa Landet fremtidig skulde bygges; den skulde altsaa sprænges, og Septemberforliget, der har været Arbejdets Grundlov siden 1899, hvorved der skabtes en Ordning, som man i andre Lande forgæves har forsøgt at naa, skulde altsaa tilintetgøres. Fra en relativ Ordning skulde man gaa tilbage til Anarkiet, men det er vanskeligt at tænke sig, at Arbejderne virkelig bevidst skulde tiltræde noget saadant, og naturligvis er det en Taabelighed at tro, at Arbejderne lod det komme dertil uden en afgørende Styrkeprøve.

Her kommer Hr. Johansen ind paa en Omtale af, at det har været klogt af Arbejderne i de senere Aar at undgaa den store Kamp, da man ikke paa vor Side bør overse, at der i en given Situation maa være et vist forhold mellem Kapitalens og Arbejdets Udbytte, som ikke altid lader sig ændre efter Dogmer, der er, med andre Ord, Tider, hvor den faglige Hær maa marschere paa Stedet, hvad de fleste Arbejderledere selvfølgelig er fuldstændig klare over, selv om der endnu er Fagforeningsbestyrelser, der tror, at deres Ansvar er forbi med en Flertalsbeslutning.

Årene 1906 og 1907 har været særlig gunstige for Arbejderne. Det samlede Antal organiserede Arbejdere er omtrent 111,000. Af disse var i 1906 ca. 40,000 i Lønbevægelse; 32,000 opnaaede Fordel derved, deraf

28,600 uden Arbejdsstandsning. I 1907 var over 39,000 i Lønbevægelse; 33,600 opnaaede Fordel uden Arbejdsstandsning, i begge Aar Resten efter Strejke eller Lock-out. Naturligvis har den opnaaede Fordel i adskillige Tilfælde været meget lille.

Men dette betyder naturligvis kun, at Arbejderne vælger sig en gunstigere Kampplads og et gunstigere Tidspunkt til den store Arbejdskrig, som maa komme, hvis Arbejdsgiverne fortsætter med Tvangs-Lock-out paa samme Maade som hidtil.

Foredragsholderen berørte herefter Generalstrejken, om hvilken man sædvanligvis mener, at den altid falder ud til Skade for Arbejderne; dette kan dog i visse Tilfælde være tvivlsomt. Her i Landet opgives Arbejdernes Antal til ca. 200,000, deraf er 90,000 organiseret indenfor De samvirkende Fagforbund, medens 20,000 er organiserede udenfor; det forholdsvise Tal er sikkert større end i noget andet Land. Med Hensyn til Styrkeforholdet i Arbejdernes Organisationer peger Hr. Johansen paa, at Arbejdsgiverforeningens tidligere formand, Niels Andersen, ved finanslovsbehandlingen i Fjor „villig erkendte“, at Arbejdsgiverne „stod i den Vildfarelse, at Arbejderne ikke vilde have saa megen Modstandskraft, som det altsaa viste sig, de havde“, men naar dette var Tilfældet i 1899, da Arbejdernes Hovedorganisation var ganske ny, saa er forholdet selvfølgelig stærkt forandret nu i Arbejdernes favør. Ved Udgangen af 1907 stod Organisationerne med en Formue paa 4 Millioner Kroner, og selv om dette maaske ikke strækker langt til at underholde 80,000 Arbejdsløse, saa maa der ogsaa regnes med de Beløb, som ikke saa Arbejdere har staaende i Sparekasserne.

Med Henblik paa en eventuel Storkamp sluttede Hr. Johansens foredrag med følgende, som vi tager af det os tilstillede Aftryk:

„At spaa om Udfaldet er dog selvfølgelig umuligt. En Arbejdskrig er under vore forhold ikke blot en Kamp mellem Kapital og Arbejde, men tillige en Kamp mellem forskellige Kapitalgrupper, og Omstændigheder, som ikke kan forud beregnes, vil kunne gribe ind. Sandsynligst er det maaske, at Parterne, efter begge at have lidt overordentlige Tab, slutter et forlig, hvorved alt vil blive saa rogenlunde som i forvejen.

Men selv om Overbevisningen om, at dette vilde blive Resultatet, kunde være mere sikker, vilde Krigen dog ikke forhindres derved. Hvis Arbejdsgiverne fortsætter deres Lock-out-Politik som hidtil, kommer den som en uundgaaelig Folge deraf, og det, hvad enten denne Politik skyldes manglende Kendskab til de Kræfter, den sætter i Bevægelse, eller den bevidste Plan at

spørge Arbejdernes Fællesorganisationer, et forhold, hvis Opnaaelse sikkert hurtigt vilde vise sig at være en yderst tvivlsom Fordel for Arbejdsgiverne.

Der er jo i Livet Ting, som maa erfares, før de tros. Kasandra forandrer ikke Begivenhederne. Den store Lock-out i 1899 lærte Arbejderne, at de ikke var Eneherrer; der synes nu at maatte en ny stor Kamp til at lære Arbejdsgiverne, at heller ikke de er det."

To Voldgiftskendelser.

Fælles Værkstedstregler § 6.

Den anden af de to den 6. Oktober afsagte Voldgiftskendelser i Henhold til ovennævnte Punkt i Værkstedstreglerne faldt ud til Fordel for os og har følgende Ordlyd:

**Voldgiftssagen: Maskinarbejder Th. Knudsen
ktr. Burmeister & Wain, Christianshavn.**

Maskinarbejder T. Knudsen fremsatte den 12. Maj 1908 — Børnehjælpsdagen — om Morgenen ca. Kl. 6¹/₂ Begæring om at blive fri fra Arbejdet hos Burmeister & Wain, Christianshavn, fra Middag samme Dag og Resten af Dagen, da han, der var Medlem af »Teatrenes Sangkor«, som saadan havde lovet at assistere ved Underholdningen paa denne Dag.

Værkstedsfunktionærerne var imidlertid utilbøjelige til at udstede den for Passagen gennem Porten nødvendige Passerseddel, da Ledelsen var imod, at der gaves fri den nævnte Dag. Efter et Par forgæves Henvendelser fik Knudsen dog Passerseddel udstedt og forblev altsaa borte fra Værkstedet nævnte Eftermiddag. Da han næste Dags Morgen mødte til Arbejde, modtog han Meddelelse om, at han, grundet paa det Dagen forud passerede, var afskediget.

Knudsen, der stod i Arbejde med en Enkeltakkord til 130 Kr. 30 Øre, fik ialt udbetalt 109 Kr. paa denne, men mener sig i Henhold til Fælles Værkstedstreglers § 6, 2. Stk., berettiget til at faa ogsaa de resterende 21 Kr. 30 Øre udbetalt.

Firmaet paa sin Side har nægtet Udbetalingen af dette Beløb under Henviisning til, at dets Ingeniør, Overgaard, ved Knudsens Henvendelse til ham søgte at gøre ham forstaaeligt, at hans Forlangende ikke kunde opfyldes, uden at lignende Anmodninger fra andre Arbejdere ogsaa maatte opfyldes, endvidere gentagne Gange paalagde ham ikke at forlade sit Arbejde og yderligere udtalte, at, hvis han forlod Arbejdet, »maatte han tage Følgerne«, eller »maatte det blive paa hans eget Ansvar«.

I en fra Formand G. W. Christensen hidrørende Skrivelse udtaler denne, at Knudsen efter sin Samtale med Ingeniøren spurgte Christensen: »Hvad vil Ingeniør Overgaard gøre ved mig, hvis jeg gaar?« »Mon han vil afskedige mig?«, hvortil Christensen svarede, at det kunde han ikke tænke sig, samt at da Knudsen en halv Times Tid senere forlangte Passerseddel, udtalte Mester Petersen: »Ja, naar Knudsen endelig vil ud, saa skriv ham bare en Seddel«.

Hvorvidt nu Knudsen maa antages at have haft et berettiget Krav om Fritagelse for Arbejde den paagældende Dag, fordi det var Børnehjælpsdag og han havde

lovet at assistere i et Kor og haft saadant Krav, selv henset til, at han først selve den paagældende Dags Formiddag fremsatte Begæring om Fritagelse, er et Spørgsmaal, som nærværende Voldgiftsret ikke behøver at tage Stilling til, idet Voldgiftsrettens Opfattelse af nærværende Tilfælde er denne:

Selve den Omstændighed, at det nævnte Spørgsmaal let kan tænkes at være Genstand for afvigende Meninger, maatte gøre det naturligt, at Firmaet gennem sine Funktionærer udtrykkelig udtalte, at Knudsens Forladen Arbejdet, efter Firmaets Opfattelse maatte berettigede det til øjeblikkelig at afskedige ham, naar Firmaet virkelig vilde hævde en saadan Opfattelse. Men saadan Udtalelse er ikke fremsat, idet Udtrykket, at Knudsen, hvis han forlod Arbejdet, »maatte tage Følgerne«, eller at det »maatte blive paa hans eget Ansvar«, kunde tænkes at sigte til andre Følger end netop øjeblikkelig Afskedigelse. Det kan ikke anses som givet, at Knudsen, hvis det udtrykkelig var blevet sagt ham, at Firmaet ansaa sig berettiget til øjeblikkelig at afskedige ham, dersom han forlod Arbejdet, alligevel vilde være gaaet. Knudsen kan have opfattet Forholdet saaledes, at Firmaet vel saa med Misbilligelse paa, at han forlod Arbejdet, men dog ikke — saa at sige — vilde sætte Sagen paa Spidsen.

Henset til den Usikkerhed eller Misforstaaelse, der i saa Henseende kan have hersket hos Knudsen, findes hans Afskedigelse den følgende Dag ikke at kunne henføres til en ham tilregnelig Grund, og der vil derfor i Medfør af Værkstedstreglernes § 6, 2. Stk., være at tilkende ham det af ham fordrede Beløb.

Thi eragtes:

Firmaet Burmeister & Wain bør inden 8 Dage efter at være gjort bekendt med nærværende Kendelse udbetale Maskinarbejder Knudsen 21 Kr. 30 Øre.

Skulde vi bemærke noget i Anledning af denne Kendelse, skulde det nærmest være det, at det er ret karakteristisk, at det virkelig var nødvendigt overfor dette Firma at etablere en Voldgift paa Spørgsmaalet om, hvorvidt det er berettiget eller ikke, at en Arbejder forlader Fabrikken i lovligt Ærinde. Vi tør ikke paastaa, at der ikke blandt Arbejderne kan findes Elementer, overfor hvem det kan være forsvarligt, at Ledelsen af Værkstedet gør, hvad den formaar, for at holde dem til Arbejdet; men naar man, som i nærværende Tilfælde, slaar ned paa en fuldkommen sagesløs og i alle Maader ordentlig Arbejder, saa kan vi vist godt være enige om, at det virker modsat den Retning, som Arbejdsgiverne ønsker det; men den Sag bør iøvrigt sikkert nok ses i Belysning af den sidste Tids Bestræbelser fra Arbejdsgivernes Side paa at være de ene bestemmende om, hvornaar og hvorvidt Arbejderne overhovedet tør forlade en Fabrik udenfor de reglementerede Spisetider. — Forhaabentlig vil dog denne Bevægelse snart tabe sig og stilne af.

Arbejdsløsheden.

Allerede for et Aar siden begyndte vi at mærke Følgerne af de store Bankkriser, som først og fremmest satte sig Spor gennem en delvis Standsning af Bygge-

virksomheden i København. Masser af Bygningsarbejdere blev ledige. Der sendtes mange af dem til Udlandet med Understøttelser, som delvis skaffedes til Veje af Københavns Kommune, og disse Foranstaltninger kan vel nok siges i nogen Grad at have borttaget de værste Følger af Krisen, men selvfølgelig er der mange Arbejdere tilbage, som direkte maatte føle Tidernes Ugunst.

Tid efter anden har selvfølgelig Krisen i Bygningsfagene øvet sine Virkninger paa de øvrige Fag, som, selvom de ikke regnes for Bygningsfag, dog mere eller mindre direkte næres af Byggeerhvervene. For vort Fags Vedkommende har saaledes en Mængde Rørarbejdere ved Centralvarme, Spildevand, W. C. m. m. maattet føle Trykket, og nsturligvis har det samme været Tilfældet med f. Eks. Blikkenslagere, Gas-, og Vandarbejdere og andre. Der spores sidste Vinter et ikke ubetydeligt Røre iblandt de københavnske Arbejdsløse, men selv om maaske dette Røre ikke altid var af det gode, og selvom der til Tider kunde være optraadt med megen mere Takt, saa er vi dog tilbøjelige til at tro, at der kan spores Virkninger heraf i Retning af at have vakt Samfundets sociale Samvittighed.

For vort eget Fags Vedkommende er der imidlertid en Branche, som særlig er blevet ramt af Tidernes Ugunst, nemlig Skibsbygningsindustrien. Saavel i Helsingør som i København ligger Værfterne stille af Mangel paa Arbejde, og naar Tallet paa de Arbejdsløse, som det fremgaar af nedenanførte Tabel, er steget saa stærkt, som Tilfældet er, saa ligger det jo i ganske særlig Grad i den store Afgang af Arbejdere fra samtlige Skibsværfter.

Vi vedføjer her en Tabel, som viser Tallet paa vore Arbejdsløse i de første 10 Maaneder af Aaret sammenholdt med de tilsvarende Tal for Aaret 1907:

Antal Arbejdsløse.

Maaned	1907			1908		
	København	Provinserne	Tilsammen	København	Provinserne	Tilsammen
Januar	195	113	308	400	113	513
Februar	159	79	238	444	93	537
Marts	203	71	274	447	70	517
April	113	35	148	298	92	390
Maj	84	32	116	374	110	484
Juni	74	39	113	452	93	545
Juli	200	43	243	501	187	688
August	270	30	300	584	195	779
September	275	33	308	702	205	907
Oktober	401	54	455	826	288	1114
November	526	121	647			
December	426	110	536			

Der er ingen Tvivl om, at Tilstandene er ekstraordinære — ogsaa for vort Fags Vedkommende, navnlig altsaa naar man ser hen paa Bygningsindustrien. Hoved-

bestyrelsen har da ogsaa haft et aabent Øje herfor og har rettet sine Bestræbelser paa at paavirke Autoriteterne i Retning af at forcere saadanne Arbejder, om hvilke det vides, at dette alligevel i en ikke altfor fjern Fremtid skal udføres. Særlig gælder dette Reparation og Bygning af Færger til Staten, og vi har i Øjeblikket det bedste Haab om, at Bestræbelserne i saa Henseende ikke vil blive frugtløse. Ogsaa Lokomotivfabrikationen er der Bestræbelser oppe for at holde inden for Landets Grænser i Modsætning til tidligere. Her ser det ganske vist ud til at Autoriteterne stiller sig noget mere skeptisk, men paa et Tidspunkt, hvor ogsaa Overklassen holder af at skilte med deres Bestræbelser for »nationalt Arbejde«, tør man vel vente, at Autoriteterne ikke vil være helt uvillige til at søge at bevare en Fabrikation, der i Følge de Undersøgelser, der foretoges i Fjor, gennemgaaende vilde kunne beskæftige ca. 600 Arbejdere til en gennemsnitlig Aarsfortjeneste af ca. 1600 Kroner.

Norske Timelønninger indenfor Jern- og Metalindustrien.

I det forløbne Aar har »Norsk Jern- og Metalarbejderforbund« paany taget sig for at efterse Lønforholdene indenfor sine Rammer. I Tidsrummet fra Oktober til December 1907 har det nemlig udsendt og indsamlet Lønskemaer blandt sine Medlemmer, hvorefter Resultatet af dette Materiales Bearbejdelse nu er udgivet i et Hæfte, stort 82 Sider.

Denne Statistik er baade fyldig og interessant, — det sidste ikke mindst af den Grund, at dette Stykke Arbejde virker som en Afspejling af den Stilling, det norske Metalarbejderforbund nu indtager, og af det Arbejde, denne Organisation udfolder. Jævnt og støt er det gaaet fremad her som andre Steder, men hvis en eller anden skulde være tilbøjelig til at mene, at dette udelukkende skyldes de sidste Aars gode Konjunkturer eller Tidens udviklede Humanitetsfølelse, saa synes denne Statistik netop at være egnet til at afgive et Bevis for det modsatte og dermed for, at kun hvor Organisationen sidder til Højborde blandt Arbejderne, kun der naas der saadanne Resultater.

Til Belysning heraf skal vi oplyse, at der i 1901 indkom 3409 Besvarelser, i 1905 5852 og i 1907 7340, eller for det sidste Aars Vedkommende dobbelt saa mange, som det første Aar. At der ogsaa modtages Lønskemaer fra uorganiserede — i det sidste Aar saaledes 1200 — formener vi ikke spiller nogen Rolle i dette Forhold; tværtimod er dette jo ogsaa Folk, der har Organisationen at takke for det opnaaede, og vi vil i denne Forbindelse nævne, at Medlemsantallet for Øjeblikket svinger omkring de 8000, men ellers vil vi

Medlemmer, der ere slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, fra hvilken Vedk. har betalt.
10316	Andersen, Carl.....	Hyldtofte pr. Rødby	27. 2.81	Holeby	6. 5.08	Holeby	11. 7.08
2761	— M. F.....	Glud	1. 8.84	Aarhus	21. 6.07	Aarhus	9. 5.08
2769	Barlach, Richard.....	Aarhus	14.12.84	—	23. 4.07	—	16. 5.08
10929	Bast, Christian.....	Løkken	2. 8.87	Frederikshavn	20. 3.08	Frederikshavn	18. 4.08
5772	Christensen, Kai.....	Præstø	23. 9.88	Kbhvn. Afd. 1	26.10.07	Kbhvn. Afd. 1	15. 8.08
5696	Cøster, Olaf Frdr. Vilh.	Barsebæk, Sverrig	17. 5.72	” ” 1	17. 7.07	” ” 1	22. 8.08
11037	Eriksen, Christian.....	Aabenraa	10. 6.75	” ” 1	20. 5.05	Sikeborg	13. 6.08
8155	Erikson, August Vilh....	Stokholm	20. 4.58	” ” 1	19. 6.08	Kbhvn. Afd. 1	22. 8.08
7732	Eve, G.....	Randers	24. 1.74	Randers	1. 6.97	” ” 1	15. 8.08
11903	Fick, Thomas.....	København	12.12.88	Frederikshavn	6. 6.08	” ” 1	11. 7.08
13688	Godt, Peter Sigvald..	—	16. 9.85	Kbhvn. Afd. 1	28. 8.05	” ” 1	6. 6.08
13870	Gram, Hans Carl.....	—	18.10.79	” ” 1	1. 8.08	” ” 1	1. 8.08
15907	Grønning, Johannes L. H..	Odense	27. 6.87	Odense	8. 3.06	Aarhus	13. 6.08
11164	Hansen, Carl Martin ...	København	15. 8.88	Kbhvn. Afd. 1	16. 1.07	Kbhvn. Afd. 1	30. 5.08
13865	— Jens Peter Emil.	Rødstofte pr. Mern	14. 7.83	” ” 1	31. 7.08	” ” 1	1. 8.08
6863	— Olaf.....	Oreby	25.10.86	” ” 5	23.10.07	” ” 1	1. 8.08
11572	Jacobsen, Knud.....	København	29.11.83	” ” 2	14.10.05	” ” 1	6. 6.08
12640	Jensen, Anders.....	—	6. 12.84	” ” 1	12.10.07	” ” 1	1. 8.08
10339	— Anders Brorson	Brønde	30. 4.83	Aarhus	8.11.01	Aarhus	13. 6.08
2652	— Jens.....	Fuglsø, Vistofte Sogn	27.11.81	—	19. 3.07	—	28. 3.08
7057	— Otto.....	Nykøbing F.	11. 1.87	Nykøbing F.	6.11.06	Kbhvn. Afd. 1	25. 7.08
3415	— T. M.....	Toksværd	26. 1.87	Næstved	4. 5.07	Næstved	27. 6.08
11092	— W. L.....	København	7.12.78	Kbhvn. Afd. 1	6. 8.98	Kbhvn. Afd. 1	22. 8.08
7803	Jeppesen, Jørgen Peter ..	Nørre Højrup, Fyn	16. 4.86	Odense	21. 2.08	” ” 1	8. 8.08
4590	Johansen, Alfred Lund...	Øster Hessinge	21. 8.84	Aarhus	8. 2.08	Aarhus	11. 4.08
9732	Jørgensen, Otto Johan....	Helsingør	3.10.77	Helsingør	24. 7.97	Kbhvn. Afd. 1	8. 8.08
2670	Knoth, J. P.....	Viborg	8.10.69	Aarhus	1. 4.07	Aarhus	23. 5.08
7510	Larsen, Ingvard M.....	Aarhus	15. 1.84	Aarhus	24. 7.02	—	4. 4.08
10039	— Klaus M. Laur....	Svendborg	14. 2.79	Svendborg	6.11.97	Kbhvn. Afd. 1	22. 8.08
15108	Lerhøj, Christian.....	Randers	8. 5.85	Randers	3. 8.06	Randers	11. 7.08
15110	— Martin.....	—	22. 8.87	—	22.12.07	—	4. 7.08
4319	Lorentzen, Robert C.....	København	28. 4.88	Kolding	1.11.07	Kbhvn. Afd. 1	15. 8.08
4053	Ludvigsen, Jørgen.....	Horsens	13. 5.84	Vejle	5. 8.07	Aarhus	6. 6.08
2581	Lund, Ingolf.....	Fredericia	1. 9.85	Viborg	4. 5.07	Kbhvn. Afd. 1	29. 8.08
11834	— Ludv. Christiansen.	Sindal pr. Hjørring	5. 6.78	Hjørring	10.12.98	Hjørring	8. 2.08
3685	Mau, Niels Simonsen.	Randers	20.11.87	Randers	7. 4.07	Randers	20. 6.08
7377	Nielsen, Alfons Carlo ..	København	28. 6.86	Kbhvn. Afd. 1	15. 6.07	Kbhvn. Afd. 1	29. 8.08
3682	— Alfred Chr. M.N.	Randers	6. 6.83	Randers	7. 4.07	Aarhus	9. 5.08
4109	— Hans Chr.....	Vejle, Fyn	13. 9.60	Odense	8. 6.07	Odense	15. 8.08
15488	— Hans Peter ...	Lime pr. Skive	20. 9.78	Silkeborg	16. 5.08	Silkeborg	6. 6.08
7495	— Jørgen Peter ..	Dybbøl-Mark, Slesvig	26. 5.83	Holstebro	18. 1.08	Kolding	22. 2.08
12723	— Kai Willemoes.	København	15.10.86	Kbhvn. Afd. 1	17. 1.08	Kbhvn. Afd. 1	4. 7.08
14387	— N. Chr. Bredahl.	Randers	16.10.84	Randers	8. 4.04	Randers	2. 5.08
2628	Olsen, Hans M. M.....	Varde	19. 5.78	Aarhus	1. 4.07	Aarhus	30. 5.08
12891	— Ove Marius ...	Kolding	27.12.86	Kbhvn. Afd. 1	20. 3.08	Kbhvn. Afd. 1	20. 6.08
8220	Petersen, Georg Marinus.	Fredericia	10. 5.86	” ” 1	18. 3.07	Randers	1. 8.08
11865	— Jørgen M.....	Aarhus	15. 7.83	Aarhus	19. 9.03	Aarhus	9. 5.08
11125	— Theodor Frese.	København	19. 4.82	Kbhvn. Afd. 1	7. 8.03	Kbhvn. Afd. 1	22. 8.08
9439	Rasmussen, Andreas.....	Huldm	26. 1.84	Aarhus	22.10.06	Aarhus	25. 4.08
12335	Schubert, Carl Gustaf Max	Schlesien, Tyskland	24. 7.75	Maribo	25. 2.99	Slagelse	30. 5.08
13880	Seligmann, Knud.....	København	13.12.90	Kbhvn. Afd. 1	8. 8.08	Kbhvn. Afd. 1	8. 8.08
11286	Sichlau, Carlo Willemos Ant.	—	9. 8.89	” ” 1	20. 1.08	” ” 1	15. 8.08
16443	Stokholm, Niels Hansen ..	Vandrup	30. 1.58	Aarhus	17. 1.07	Aarhus	18. 4.08
5016	Strandberg, A. J. August ..	København	27. 7.63	Næstved	12.10.06	Slagelse	18. 7.08
2753	Straten, Chr. Thor.....	Frederikshavn	20. 8.81	Aarhus	15. 6.07	Aarhus	16. 5.08
14344	Størling, C. E. N.....	København	24. 2.59	Kbhvn. Afd. 4	2. 3.00	Kbhvn. Afd. 1	25. 7.08
12583	Svendsgaard, Hans Schack.	—	19.10.77	” ” 1	17.12.07	” ” 1	1. 8.08
8588	Sørensen, Peter Fritz....	Bogense	17. 1.74	” ” 1	6.11.97	” ” 1	29. 2.08
9459	Thim, Niels Chr.....	Melby pr. Kallundborg	17. 1.84	Randers	22. 4.08	Randers	15. 8.08
14509	Toft, Jens Nielsen ..	Durup	9. 9.77	Skive	12.11.04	Aarhus	2. 5.08
2789	Welling, Frode.....	Hald pr. Randers	8. 3.86	Aarhus	23. 7.07	—	6. 6.08
8519	Wilstrup, Chr. Paul Dahl.	København	1. 7.87	Kbhvn. Afd. 1	20. 5.05	Kbhvn. Afd. 1	15. 8.08

Meddelelser fra Hovedkassereren.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmænds Side er nedenstaaende Medlemmer optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 2490 Sofus J. Petersen.
- 7012 A. H. Thorsen.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi de Paagældende undskyldte.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Følgende Medlemsbøger ere anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 2346	H. Jakobsen	(Kbhvn. Afd. 1)
- 8982	V. K. Lindemann	(— — 1)
- 13712	C. Nielsen	(— — 1)
- 5019	V. Andersen	(— — 5)
- 7563	H. P. M. Jensen	(— — 5)
- 7561	A. R. Hansen	(— — 5)
- 7593	P. M. Ahlstrøm	(— — 5)
- 4362	O. P. Worsø	(Nakskov)
- 9859	Otto Christensen	(Randers)
- 9090	E. G. C. Jensen	(Roskilde)

Nr. 1638 C. C. V. Thomsen og Nr. 16693 C. Olsen har atter **fundet** deres Bøger.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletterregistrene.)

Nr.	Navn	Gl. Register.
Nr. 16834	Aage Andersen	Gl. Register.
- 13546	H. C. Christensen	—
- 6163	A. F. Christiansen	—
- 8634	K. Hedelin	—
- 14012	Aug. Henr. Jensen	—
- 7352	Carl Ludv. Jensen	—
- 6421	Ole Petersen.	—
- 10829	I. P. Rasmussen	—
- 7909	F. Schlichter	—
- 11380	Georg Søndergaard	—
- 7252	P. W. Sørensen	—

Nr.	Navn	Ny Register
Nr. 16437	E. A. Frederiksen	Ny Register
- 16634	Julius Jensen	—
- 9025	Jens Nielsen	—
- 1417	Laur. M. Nielsen	—
- 15885	O. H. C. L. Olsen	—
- 2490	Sof. Johs. Petersen	—
- 7012	A. H. Thorsen.	—

Forbundets Anvisningskontorer.

Aarhus, R. Larsen, Østergade 54, St. 12¹/₄-1, 7-8.
Aalborg, C. E. Christensen, Christiansgade 20. 12¹/₂-1,
6¹/₂-7¹/₂, Helligdage kun mellem 11-12.
Assens, Joh. Schnor, Adelgade 28 12-1, 6¹/₂-7¹/₂.
Ingen Udbetaling.
Esbjerg, A. Caben, Jyllandsgade 36. Udbt. 12¹/₄-12³/₄,
6-7.

Faaborg, Smed P. Andersen, Odensevej 29. Ingen Udbt.
Fredericia, Maskinarb. Chr. Henriksen, Sjællandsg. 44.
Udbt. til Rejsende, 6¹/₄-7.
Frederikshavn, Maskinarb. S. A. Andersen, Rimmensg. 19.
Udbt. Søgnedage 12-12¹/₂, 6-7.
Frederikssund, Maskinarb. L. P. Lundbeck, Villakvar-
teret. Ingen Udbt. Træffes 6-7.
Frederiksværk Maskinarb. V. Jensen. Ingen Udbt.
Holstebro, Smed A. Jensen, Vestergade 26. 6-7¹/₂.
Helsingør, Maskinarb. B. Sørensen, Rostgaardsvej 1,
12¹/₂-1; 7-8 (Lørdag 5-7).
Herning, Jens Kjær Nielsen, Østergade 52, Udbet. 6¹/₄-7.
Hillerød, Maskinarb. A. Christensen, Gasværksvejen 25 O,
Udbt. 6-7.
Hjørring, Maskinarb. H. C. Hansen, Fredensgade 2^a.
Søgnedage 6-7.
Holbæk, Maskinarb. Th. Madsen, Ejendommen »Vega«,
Skolegade. Udbt. 6¹/₂-8.
Horsens, P. Andersen, Boysensgade 52. Udbt. 6¹/₂-7¹/₂,
(Søndag 9-12).
Holeby, Maskinarb. A. Schytt. Ingen Udbt.
Hads.-Mariager, Smed A. Bregendahl, Cimbria, 12-1.
6-7.
Kallundborg, Maskinarbejder P. Rasmussen, Birkegade 3.
12¹/₄-12³/₄, 6-7.
Kerteminde, Smed J. C. Christensen, Præstegade 38, 1.
12¹/₄-1, 6¹/₄-7. Ingen Udbt.
Kolding, Th. Hansen, Laasbygade 97, St., Udbt. hver
Søgnedags Aften 6-7, Søn- og Helligdage 9-10
paa Kolding Svendehjem.
Korsør, Smed J. Jensen, Stotsvej 8. Ingen Udbt.
København, Larslejrstræde 1. St. 9-11 og 6-8.
Lyngby, Maskinarb. G. B. Magnussen, Gasværksvej 3, St.
Ingen Udbt.
Maribo, Maskinarb. Jak. Nielsen, Aldershvile, 6¹/₂-7¹/₂.
Middelfart, Smed Vald. Hansen, Svendehjemmet, Nygade.
Udbt. 12¹/₂-1, 6-7.
Nakskov, Rasmus Olsen, Taarsvej 40. 6¹/₂-7¹/₂.
Næstved, Smed Olaf Hansen, Kornbakken 100 D. 6-7.
Nørresundby, L. Jensen, Bondrupsgade 6. 21¹/₂-1¹/₂.
Nykøbing Mors, L. Rasmussen, Kvistgaardsg., Kl. 6-7.
— Falster, P. M. Petersen, Nørreg. 17, 1. 6-7,
Søndag 10-12.
Nyborg, Fr. Wendel, Christianslundsg. 11¹. 12¹/₄-12³/₄
og 6-7.
Odense, R. H. Hansen, Nørrebro 52. 12¹/₄-1. Udbetaling
til Rejsende 6¹/₂-7¹/₂, Søndag 11-12 Formd.
Odder, Maskinarb. Chr. M. Nielsen, Asylgade ved Lunden.
Ingen Udbetaling.
Præstø, J. A. Sørensen, Vesterbro. 6¹/₂-7¹/₂.
Randers, P. Thøgersen, Møllegade 11. 12-1, 6-7, Søn-
dag 10-12.
Ribe, Smed N. Madsen. Klostergade 83. Ing. Udbt.
Ringsted, Maskinarb. M. Larsen, St. Hansgade 18.
Roskilde, Smed A. Jensen, Provstestræde 1, Stuen
Hverdage 7-8.
Rønne, H. P. Jensen, Vinkelvej 27.
Skanderborg, Maskinarb. Th. Bach, Skanderupgade. Ud-
betaling 6¹/₂-7.
Skive, Smed Chr. Bedsted, Nørregade 40 o. G. 6-7.
Slagelse, Smed H.P. Hansen, Nansensgade 11, St. t. h. 7-8.
Sorø, Maskinarb. Fred. Christiansen, Sorø Landsogn.
Udbt. paa Svendehjemmet 5-5¹/₂, Søndag 9-10.
Stege, Chr. Hansen, Lindemark. 6¹/₂-7¹/₂, Helligd. 12-1.
Silkeborg, Chr. Petersen, Herningvej 71. Udbt. 6¹/₂-7¹/₂.
Svendborg, N. C. Jørgensen, Færgevejen 20, 1. Sal.
12-1, 6-7.
Thisted, C. Dysted, Nørregade. Udbet. 12¹/₂-1, 6¹/₂-7¹/₂.
Varde, H. P. Hansen, Nygade. 6-7.
Vejle, P. S. Loft, Fjordgade 7, St. 12¹/₄-12³/₄, 6¹/₂-7¹/₂.
Viborg, P. Frandsen, Sct. Mikkelsgade 15.

særligt sammenholde Tallene paa Besvarelserne med følgende Gennemsnitslønninger i

	1901	1905	1907
	Øre	Øre	Øre
Fagarbejdere.....	34,4	36,2	40,9
Hjælpearbejdere.....	25,7	26,3	30,4
Tilsammen...	32,2	33,4	37,4

Til Fagarbejdere, der jo omfatter mange forskellige Brancher, eftersom det norske Forbund er et Industrieforbund, regnes enhver, som er mindst 21 Aar, og som opgiver at have arbejdet mindst 5 Aar i Faget, eller over 23 Aar med 4 Aars Anciennitet i samme, og naar han selv opgiver sig som saadan. Til Hjælpearbejdere regnes de Arbejdere, der virkelig kan siges at hjælpe andre, samt saadanne, som ikke ere fyldte deres 21. Aar, selv om de har udlært.

I Specialiseringen saavel af Værksteder som Særfag bærer Statistiken Præget af stor Grundighed og giver saare brugbare Oplysninger. Efterfølgende er en lille Tabel over Fagarbejdernes Lønninger i Christiania, d. v. s. Timefortjenesten, hvilket sikkert vil interessere:

	Gennemsnitstimeløn	
	1907	1905
	Øre	Øre
Mekaniske Værksteder.....	42,1	37,4
Metalvarefabriker.....	43,2	38,6
Smedeværksteder.....	43,8	38,3
Vogn- og Beslagsmedier.....	38,1	36,4
Instrumentmagere og elektr. Værksteder	43,0	37,0
Jernvarefabriker.....	40,4	33,2
Blikkenslagerværksteder.....	41,4	40,0
Kobbersmedeværksteder.....	45,0	40,6
Rørlæggerværksteder.....	40,9	40,2
Forskellige Virksomheder.....	41,3	37,4
Tilsammen...	41,9	37,2

Som man ser, er det forholdsvis store Lønstigninger, der her er Tale om, nemlig ikke mindre end gennemsnitlig 4,7 Øres Tillæg til alle Timelønninger. Det vil sikkert forundre en Del Læsere, at Vogn- og Beslagsmedene kun har 33,1 Øre, men efter at Materialet til Statistiken var indsamlet, er der i denne Branche opnaaet en Forhøjelse af Timelønnen, saaledes at denne nu er 43,0.

I Tabel 2 er Fagarbejdernes Lønninger fordelt paa de enkelte Fag — læg Mærke til, at Angivelserne for Christianias Vedkommende drejer sig om Værksteder —; store Spring er der ikke imellem de forskellige Branchers Løniveau, naar vi da ikke ligefrem sammenstiller Ovnbeslagere med Maskinister og Lokomotivførere — men saadant har man ingen Berettigelse til; vi medtager ogsaa Lønningerne for Aarene 1905 og 1901, da disse ikke er af mindre Betydning end dem for 1907, naar det drejer sig om at bedømme Resultatet af Organisationsarbejdet. Tabellen omfatter hele Landet:

	Gennemsnitsløn		
	1907	1905	1901
	Øre	Øre	Øre
Filere, Maskinmontører og Værktøjsarbejdere.....	41,2	36,1	33,3
Jerndrejere.....	41,8	36,2	
Høvlere, Fræsere og Borere.....	39,8	34,0	35,8
Smede.....	40,1	36,7	
Pladearbejdere.....	40,4	37,4	36,3
Nittere og Stemmere.....	40,5	35,6	
Kedelsmede.....	41,5	36,4	36,4
Kobbersmede.....	44,5	39,3	
Blikkenslagere.....	40,2	38,6	35,5
Metalarbejdere.....	42,0	36,3	
Instrumentmagere.....	41,0	36,7	32,8
Elektriske Værkstedarbejdere.....	40,3	34,6	
Elektriske og Telefonmontører.....	40,1		
Rørlæggere.....	41,2	36,9	
Skrue- og Naglearbejdere.....	39,1		
Ovnbeslagere.....	34,7	29,7	31,1
Filehuggere.....	38,0		
Maskinister og Lokomotivførere.....	46,5		

Til disse Tal vil vi kun føje den Kommentar, at det vilde være af stor Interesse ogsaa at have haft Oplysninger om Akkordforholdet, hvilket imidlertid slet ikke omtales i Statistiken, og vi er ikke i Tvivl om, at naar dette Forhold ikke er behandlet, saa er Grunden den, at vore norske Kolleger ligesom de danske Smede og Maskinarbejdere er vanskelige at faa til at skrive det nødvendige paa Lønskemaet. Dette være sagt uden nogen Bebrejdelse til nogen af Parterne, — selv om vi kunde ønske, vi stod anderledes i det.

Statistiken omhandler endnu mange Forhold af Interesse, men der skal kun nævnes et Eksempel til, nemlig med Hensyn til Minimallønnen. Denne er for Tiden 32 Øre for Fagarbejdere, men kun 25 arbejder under denne Løn, 58 paa selve Minimallønnen, men 2024 staar paa højere Timelønninger. I det praktiske Liv fører Minimallønnen altsaa en meget beskedent Tilværelse.

Lønbevægelsen i vort Fag.

Medens de daarlige Konjunkturer og den stigende Arbejdsløshed selvfølgelig har øvet følelig Virkning i vort Fags Lønbevægelse, der ikke har kunnet holdes i det samme raske Tempo som i Aarene 1906 og 1907, saa er det dog fortsat lykkedes Hovedbestyrelsen ved Forhandling at gennemføre en Række Forbedringer for vore Medlemmer i den forløbne Sommer og i Efteraaret. Vi skulle her nævne et Par af de vigtigste Resultater fra den seneste Tid:

Odense.

Paa Fabriken »Phønix« rejstes der i August eller September Krav fra Arbejderne om et gennemgaaende Tillæg til alle bestaaende Timelønninger. Den 19. Sep-

tember var Kravet til Behandling paa Mæglingssmøde, dog uden Resultat, og Forhandlingerne fortsattes derefter paa et Timandsmøde i København d. 12. Oktober. Her opnaaedes der Enighed om, at Fabriken ud over de under Sagen givne Tillæg forhøjer Timelønnen med ialt 40 Øre.

En Del af Firmaets Arbejdere beskæftigedes under Sagen med Arbejde i København, og det samlede Resultat af de rejste Lønkrav var, at Gennemsnits-Timelønnen for Firmaets 44 Arbejdere hævedes fra 36,7 Øre til 38,3 Øre. Endvidere gaves der Tilsagn om Akkord i større Udstrækning end hidtil, i Overensstemmelse med Januar-Overenskomsten.

København.

Med Aktieselskabet *De forenede Bryggerier*, som omfatter Tuborg, Rabeshave, Tvede, Kroneølbryggeriet, Kongens Bryghus og Trekrøner, er der fra 1. Oktober d. A. indgaaet en treaarig Overenskomst for Bryggeriernes Smede og Maskinarbejdere.

I den nye Overenskomst, der afløser en tidligere, der har været gældende i de forløbne tre Aar, er indført adskillige Forbedringer for Svendenes Vedkommende.

Arbejdstiden, som før var 10 Timer pr. Dag hele Aaret, er forkortet til 9 $\frac{1}{2}$ Time.

Timelønnen er forhøjet fra 45 til 53 Øre.

Tillæget for Udearbejde, snavset og særligt ubehageligt Arbejde, saasom Arbejde i Brønde, Kedelhuse, ved Kloakpumper, Jordledninger m. m., er forhøjet fra 5 til 7 Øre pr. Time.

Over-, Nat- og Helligdagsarbejde betales som hidtil efter Fælles Værkstedsregler. For Søn- og Helligdagens Vedkommende er det dog i den nye Overenskomst bestemt, at 100 % Tillæget træder i Kraft Kl. 12 Middag, ligesom der er opnaaet Enighed om, at enhver Arbejder, der tilsiges til Arbejde paa Søn- og Helligdage, skal have mindst 2 Timers Løn udbetalt (inklusive Tillæget), uanset hvor kort Varighed det paagældende Arbejde, han skal udføre, har.

3 Dages Sommerferie, frit Øl og Sygeunderstøttelse (forhøjet fra 1 Kr. 15 Øre til 1 Kr. 40 Øre pr. Dag) i samme Omfang som i statsanerkendte Sygekasser erholder Svendene som hidtil.

Ulykkesforsikringslovens Bestemmelser om Dagpenge m. m. er gældende i alle Tilfælde, hvor en Arbejder kommer til Skade, naar han er i Funktion for Bryggerierne, uanset om Ulykken indtræffer indenfor eller udenfor Bryggeriernes Omraade.

Forhandlingerne med Bryggeriforeningen og Selskabets Direktion er ført af Klubbens Formand, *M. Michaelsen*, og en Repræsentant for Forbundets Ledelse.

Samtlige Smede og Maskinarbejdere paa Bryggerierne har i mange Aar staaet som Medlemmer af Forbundet og i en Fællesklub til Stadighed udført et energisk og forstaaende Arbejde for deres Interesser, der Gang paa Gang har bragt dem udmærkede Resultater med Hensyn til Forbedring af deres Kaar.

Grovsmedenes Fagforening, København.

Hos A/S. N. Larsens Vognfabriker er der ligesom paa »Phønix« i Odense ved Mægling og Timandsmøde gennemført en Lønforhøjelse. Af Firmaets 28 Arbejdere i vort Fag deltog de 10 i Forhøjelsen med ialt 19 Øre, hvorved denne Fabriks gennemsnitlige Timeløn steg fra 44 til 44,7 Øre.

* * *

Paa samme Tid er Grovsmedenes Fagforening bleven enig med Mesterforeningen om at forny den i Fjor indgaaede Aftale om, at den forkortede Arbejdstid lægges mellem 6 $\frac{1}{2}$ Morgen og 5 $\frac{1}{2}$ Aften, samt at kun 3 af de 6 Timer, Forkortelsen ugentlig andrager, afdrages i Lønnen. Til Gengæld kræver Svendene ikke altid Betaling for Overarbejde, selv om de ved Hestebeslag kommer til at arbejde nogle Minutter efter Fyraften.

Stiftelsesfest.

Lørdag den 10. Oktober afholdt Københavns Afdeling 7 (Smede- og Maskinarbejderne paa Statsbaneværkstedet) 7-aarig Stiftelsesfest.

Ved et i denne Anledning arrangeret Festmaaltid bød Formanden, *M. Kirketerp*, Velkommen, hvorefter han i smukke og djærve Ord oprullede Afdelingens Tilblivelseshistorie samt dens nuværende Stilling, der absolut maatte betragtes som gunstig. Anledningen til, at Afdelingen har opnaaet den Indflydelse, den nu har, skyldes hovedsagelig den Hjælp og Støtte, den altid beredvillig har faaet hos Forbundets Hovedbestyrelse, til hvem han under Tilslutning fra Forsamlingen anmodede den tilstedeværende Sekretær for Forbundet at overbringe Afdelingens Tak for de svundne Aar, samt Ønsket om, at den Aand, der f. T. er raadende blandt Medlemmer og Ledelse, maa vedvare.

Efter at have meddelt, at Broderafdelingen i Aarhus samme Aften fejrede sin 25-aarige Stiftelsesdag, foreslog han at afsende en telegrafisk Hilsen, hvilket blev modtaget med Jubel og Hurraraab.

En af en Kollega i Dagens Anledning affattet Sang blev dernæst afsunget, hvorefter Ordet gaves til *N. Lundbye*, der først omtalte de Vanskeligheder, hvorunder denne Afdeling har arbejdet, og Grunden til, at den nu har opnaaet Indflydelse, skyldes ikke mindst de Mænd, der har staaet i Ledelsen, hvem Afdelingen skyldte Tak for hidtil udført Arbejde (almindelig Tilslutning). Taleren foretog derefter Afsløringen af nogle i Dagens Anledning smukt forarbejdede Messingplatter, der symboliserer Faget og er indgraveret de to Formænd *Larsen* og *Kirketerps* Navnetræk.

Platterne er lavede af Afdelingens Kasserer, *Henrik Nielsen*, og skænket Afdelingen.

Ved Punschen bragtes fra forskellig Side, saavel Formanden som Kassereren Tak for deres uegennyttige Arbejde for Afdelingen.

Medlem Nr. 26, L. Petersen.

Den Fagfælle, hvis Navn staar over disse Linier, havde den 1. November d. A. været Medlem af vort Forbund i 25 Aar. Petersen var med i Lock-outen i 1885, hvorved han udelukkedes fra Fabrikant Mogensen paa Christianshavn. Han hører til de stillfærdige blandt vore Medlemmer, men tillige til de mest opofrende og energiske. Petersen var ikke alene tro mod sin Organisation, han var tillige den aldrig svigtende Agitator og Indsamler i Arbejderpartiets Tjeneste. Kun faa Arbejdere i Sundbyerne og paa Christianshavn kender ikke denne brave Mand, som vi herved bringer vor kollegiale Lykønskning og Tak.

Kundskab er Magt!

Fra »Socialdemokratisk Ungdomsforb.«, København, har vi modtaget følgende med Anmodning om Optagelse:

Der vil i Vinterens Løb af »Socialdemokratisk Ungdomsforening« blive afholdt en Række Møder, specielt om Socialismen og dermed beslægtede Emner.

Vi opfordrer alle Unge, Mænd som Kvinder, om at komme til Stede ved vore Møder i Vinter, og der lære at forstaa, hvad egentlig Socialismen er. Thi vi maa huske paa, at det i Fremtiden bliver Ungdommen, der skal føre Socialismen frem til Sejr, og derfor bør vi i Tide indhente de fornødne Kundskaber, saaledes at vi staar fuldt uddannede, naar den Tid kommer, vi skal træde ind i de kæmpendes Rækker.

Det er enhver ung Arbejders Pligt at skaffe sig Oplysning om de Principer, der skal hæve Underklassen fra de fortrykte Livsforhold, hvorunder den lever.

Derfor bør alle uden Undtagelse komme til Stede ved vore Møder i Vinter, hvor de nedenfor nævnte Foredrag vil blive holdt:

Mandag den 30. November, Kl. 8 $\frac{1}{2}$: Sproglærer *Gerson Trier*: »Den materialistiske Historie-Opfattelse«.

Mandag den 14. December, Kl. 8 $\frac{1}{2}$: Den russiske Forfatter *M. Lepa*: »Den russiske Revolution i Nutiden«.

Fra Nytaar følger efter nærmere Opgivelse af Tid og Sted:

Typograf *Viggo Christensen*: »Fagforeningernes Oprindelse, deres Udvikling og Betydning«.

Folketingsmand *Th. Stauning*: »De politiske Partier og deres Eksistensberettigelse«.

Folketingsmand *Wilmann*: »Bør Danmark forsvare sin Neutralitet?«

Folketingsmand *H. Nielsen*: »Socialisme og Ædruelighed«.

Stud. med. *Melby*: »Socialisme og Anarkisme«.

Værkfører *Bjørner*: »Socialisme og Georgeisme«.

Agitér for Tilslutning!

Bestyrelsen

for

»Socialdemokratisk Ungdomsforening«.

Til Eftertanke!

Esperantokursus.

I vor Tid, da Internationalisme i Arbejdernes faglige og politiske Foreninger gør sig mere og mere gældende, føles Manglen af et internationalt Hjælpeprog stadig mere; Tiden var maaske derfor inde til, at danske Arbejdere i Lighed med Udlandets drøftede Tanken om at indføre et saadant Sprog. Fordelene ved Indførelsen af et Hjælpeprog vil være indlysende for alle tænkende Arbejdere. Arbejdernes Tid og økonomiske Forhold tillader dem jo ikke at beskæftige sig med de mange levende Sprog, som hvert for sig er meget vanskeligere end et Kunstsprog.

Et saadant, *Esperanto*, eksisterer og har i de senere Aar vundet stor Fremgang, og blandt andet ved fire Kongresser vist sig at være et velklingende, i alle Forhold fuldt ud brugbart Sprog, som kan læres paa kort Tid.

Det bemærkes, at »Esperanto« er indført som Fag ved flere danske Handelsskoler, og der eksisterer ca. 20 danske Esperantistforeninger.

Arbejdernes Esperantistforening i København, som stadig lader afholde billige Kursus, besvarer alle Spørgsmaal angaaende Esperanto saavel skriftlig som mundtlig ved Henvendelse til Formanden, Hr. Leo Abraham, Østerbrogade 88 B².

C. P. Greve.

Agitation.

Vælgerforeningerne i København.

Som bekendt virker den sidst vedtagne kommunale Valglov for første Gang ved Borgerrepræsentantvalgene i København i Marts 1909, og denne Gang har alle Mænd og Kvinder, der svarer Skat af mindst 800 Kr., Valgret. Ligeledes har Hustruer, hvis Mænd svarer Skat, kommunal Valgret.

Der stilles dog yderligere en Betingelse for at kunne afgive Stemme, og det er, at man er opført paa Valglisten, saavel Mænd som Kvinder.

Socialdemokratiet har derfor iværksat en kraftig Agitation for at faa alle Vælgere opført paa Valglisten, og det virksomste Middel til at opnaa dette Formaal, er at faa alle socialdemokratiske Vælgere ind i Vælgerforeningerne, derved kan den virkningsfuldeste Agitation og Kontrol opnaas.

For at realisere dette Formaal er der tilstillet alle Fagforeninger Brevkort, som paa Fagforeningskontorerne kan udfyldes af alle, der ønsker Optagelse, som altsaa kan finde Sted uden anden Ulejlighed, end at man meddeler sin Fagforeningsformand eller Kasserer, at man vil indtræde.

Kontingentet andrager kun 40 Øre for Mænd og 20 Øre for Kvinder pr. Kvartal.

Husk det næste Gang, der betales Kontingent paa Kontorerne.

Arbejdernes Almanak.

Efter Beslutning af Socialdemokratiets Kongres og Hovedbestyrelse udkommer om kort Tid paa Gyldendalske Boghandel, Nordisk Forlag en ny Almanak under Navnet *Arbejdernes Almanak*, redigeret af Dr. phil. *Gust. Bang*, Cand. phil. *C. E. Jensen*, og Folketingsmand *E. Marott*.

Idet vi anbefaler denne Sag til vore Medlemmers varmeste Interesse, bemærkes, at Udgivelsen af denne Almanak ogsaa er forbunden med den Hensigt at skaffe Bidrag til Fremme af Arbejdernes Interesser i praktisk og faglig Henseende.

Overskud.

Medlem Nr. 9422, *Klærke*, kan ved Henvendelse til Kassereren i Randers, Maskinarbejder *P. Thøgersen*, Møllegade 11, faa udbetalt et tilgodehavende mindre Overskud.

Efterlysning.

Medlem Nr. 13181, *Otto Lehd*, bedes opgive sin Adresse til Næstved Afdelings Anvisningskontor.

Til Julen.

Medlemmer, som skulle gøre Indkøb til Julen eller andet Indkøb, erindres om, at de ved Henvendelse paa Kontoret, Larslejstræde 1, frit kan afhente Rabatforeningen *A. E.s* Kort, som i Forretninger i alle mulige Brancher giver fra 5 til 33% Rabat, naar Kortet forevises i det Øjeblik, Betaling skal ske.

Alle Smede og Maskinarbejdere

bør abonnere paa

Lobben:

Lommebog for Mekanikere,

udkommer i 16 Hefter à 0,50 Øre.

Enhver, som vil samle Abonnenter bedes henvende sig til

H. Aschehoug & Co.,
Gothersgade 28, København.
Telf.: **Palæ 375 y.**

Maskinisteksaminerne.

Maskinisteksaminerne afholdes ved Søværnets Maskinskole paa Orlogsværftet i København, og begynder den 28de December Kl. 8¹/₂ Formiddag.

De, der agte at indstille sig til den almindelige Maskinisteksamen og anden Dels Hovedprøve, have derom at indgive Begæring til undertegnede, senest den 14de December og de, der agte at indstille sig til Tillægsprøven i Elektroteknik, senest den 21de December.

Orlogsværftet, København, C., den 1ste November 1908.

A. H. M. Rasmussen.

Underdirektør,
Formand i Eksamenskommissionen.

Maskinpasserprøven.

Maskinpasserprøven afholdes ved Søværnets Maskinskole paa Orlogsværftet i København, og begynder den 22de December Kl. 8¹/₂ Formiddag.

De, der agte at indstille sig til Prøven, have derom at indgive Begæring til undertegnede, senest den 8de December.

Samtidig med Begæringen om at indstille sig til Prøven, kunne uformuende Maskinpassere søge om Understøttelse, som Hjælp til Dækning af Udgifterne ved Forberedelsen til Prøven. Ansøgningen skrives paa den dertil bestemte Blanket, der faas paa vedkommende Maskinistkursus eller hos undertegnede Formand i Eksamenskommissionen.

Orlogsværftet, København, C., den 1ste November 1908.

A. H. M. Rasmussen,

Underdirektør,
Formand i Eksamenskommissionen.

Redigeret af *J. A. Hansen.*

Bogtr. Lützhøft-Petersen, Amagertorv 10, Kbhvn.

FAGBLAD FOR SMEDE OG MASKINARBEJDERE

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

Nr. 2.

December 1908

21. Aargang.

Lock-out-Truslen i Sverrig.

Skont vi herhjemme er velkendt med den Arbejdsgivertaktik, som kendetæres ved de stadige Trusler om Lock-out i større eller mindre Omfang, saa snart der foreligger en eller anden Strejke eller andet Forsøg paa ved Hjælp af Magtmidler at hæve Løn- og Arbejdsvilkaar, saa kan det dog ikke nægtes, at den nu foreliggende svenske Lock-out-Trusel er noget af det stærkeste, vi endnu har set i denne Retning.

Forholdene er til Stadighed vanskelige for Arbejderne i Sverrig, idet Lønningerne i de store Byer er lave i forhold til Lønningernes høje Priser, og dette maa naturligvis medføre, at Arbejdskampene til Tider antager en noget skarp Karakter. Her skulde man synes, at det maatte være god Politik for Arbejdsgiverne at vise nogen Estergivenhed, hvor det oftest kun drejer sig om Lønninger, der staar paa det rene Sultniveau. Men nej, saaledes ser det ikke ud! Det fattige Arbejderproletariat har stabt de mest yderliggaaende Arbejdsgivere i Kampen mod Arbejdernes Krav. I samme Grad, som Arbejderne er fattige, er de svenske „Brugspatroner“ bleven Overklassemænd af det rene Vand, som vil regere uindskrænket, og som knapt nok taaler de Sultnes Knurren.

Efter at der i nogen Tid har været Uro i de forskellige Fag, sendte Arbejdsgiverne den 28. November den svenske Landsorganisation et Ultimatum, der

fort og godt gaar ud paa forlængelse af de nu værende Overenskomster paa 5 Aar uden nogen øjeblikkelig forbedring i forholdene og uden nogen Ret til at søge saadanne gennemført, naar Konjunkturerne om et Aarstid eller to eventuelt maatte bedre sig.

Naturligvis har der i denne Anledning rejst sig en mægtig Harme iblandt vore svenske Klassefæller, men Spørgsmaalet er alligevel, hvorvidt man skal lade sig byde op til denne Hæksedans af d'Hrr. Arbejdsgivere. Ganske vist har de svenske Arbejdere gode Støttepunkter i den skandinaviske og internationale Arbejderbevægelse, men vi ved jo alle meget vel, hvad en stor Lock-out betyder for dem, der er i Kamp, og navnlig vil en Lock-out nu midt i Vinterens Hjerte og under daarlige Konjunkturer aabenbart paa mange Maader være gunstig for de kyniske svenske Arbejdsgivere, der sikkert kun for Alvor ønsker at knuse Arbejdernes Organisationer, og derved opnaa det, som en bekendt göteborgsk Jærnfabrikant under Lock-outen i 1905 mente, da han udtalte, at det det gjaldt om, var at „pille Overstrækkerne af Arbejderne“. Vi ved jo, at d'Hrr.s Lyster ikke alene gaar i Retning af at pille Klæderne af deres Slaver, — nej, de ønsker ogsaa at tømme deres Spisefamre, for, naar Sulten er tilstrækkelig nagende, at kunne sætte Foden paa Nakken af dem for lange Tider.

Trods al denne Brutalitæt er Arbejdsgivernes Ultimatum sendt til Uraffstemning blandt de svenske Arbejdere, og det bliver nu dem, der herigennem tager deres Beslutning om, hvorvidt de vil modtage Arbejdsgivernes Invitation til en større Dyst. Afstemningen skal være sluttet den 20. Decbr., da Arbejdsgiverne har forlangt Svar til den 21. Ege op til Julen vil det altsaa være afgjort, om Storkampen skal bryde ud i Sverrig fra 1. Januar eller ikke. Danske Arbejderses Sympati og Solidaritetsfølelse vil følge vore svenske Klassefæller under denne vanskelige Situation, og skulde Ulykken bryde ind over dem, da vil de ikke staa alene, men da vil der løfte sig Røster og udstrækkes hjælpsomme Hænder, som muligens kunne faa de storjenske Arbejdsgivere til at rygte i deres mægtige Selvfølelse.

* * *

Det er for Resten interessant i denne forbindelse, at vi netop Hovedorganisationerne imellem hertillands har optaget forhandlinger sigtende til at udarbejde Bestemmelser om Regler for Behandling af faglige Stridigheder, samt til eventuel Forebyggelse af Lock-out, Strejfer og lignende. Udfilligt kunde tyde paa, at vore hjemlige Storfabrikanter gerne vil være med til at finde paa Raad for, hvorledes de kommer bort fra de Stor-Lock-out'er, som de truer med hvert Øjeblik, og som dog alligevel, hvis de etableres, kun betyder Revolution fra oven, og som i Længden næppe vil vise sig at være et virksomt Kampmiddel overfor de solidarisk organiserede Arbejdere.

Overarbejdet og Arbejdstidsforkortelsen.

En Debat i Aarhus-Afdelingen.

Den 4. December afholdt Aarhus Afdeling en ekstraordinær Generalforsamling, ved hvilken Lejlighed man drøftede Muligheden for en Indskrænkning af Overarbejdet paa Værkstederne, og man endte med Vedtagelsen af følgende Resolution, som man ønskede optaget i Fagbladet:

Resolution.

»Ekstra-Generalforsamlingen den 4. December 1908 udtaler, efter et Foredrag af Formanden, F. F. Samuelsen, om Spørgsmaalet »Overarbejde«, at

alt Overarbejde er en Hindring for Opnaaelsen af en forkortet Arbejdstid.

Generalforsamlingen opfordrer derfor Hovedbestyrelsen til paa det kraftigste at arbejde hen til en Indskrænkning af Overarbejdet, og til ved Indgaaelse af en ny Overenskomst særlig at have sin Opmærksomhed henledt paa, at der deri fastsættes et Maksimum for Overarbejde.«

Med Hensyn til denne Resolution, da kan der vistnok diskuteres om, hvorvidt Overarbejde kan siges at være en Hindring for Opnaaelsen af en Forkortelse i al Fald af den ordinære Arbejdstid. Naturligvis kan det siges, at med meget Overarbejde bliver Forkortelsen aldrig effektiv, og vi skal indrømme, at det er med en vis Beklagelse, at vi har erfaret, at man paa enkelte Værksteder, Arbejdsgiver og Arbejdere imellem, er endes om at arbejde fra 6 til 6 imod, at der betales ekstra 50 og 100 %, eftersom den skete Forkortelse i Vintermaanederne har fundet Sted Aften eller Morgen. Men vi kan dog vist godt være enige om, at selv om dette Undtagelsesforhold hist og her har fundet Sted, saa har den skete Forkortelse ingenlunde været værdiløs; tværtimod: 9 Timersdagen i de 4 Vintermaaneder er den Vej, ad hvilken vi maa videre frem.

løvrigt er det forstaaeligt, at Tanken om en Indskrænkning af Overarbejdet fremkommer for Tiden, hvor Arbejdsløsheden, selv om den ikke er størst i vort Fag, dog er saa stor, at den er en virkelig Plage, som trykker over 1000 af vore Medlemmer, eller mere end hver 10ende, og naar man er enig herom, da gælder det kun om at finde Vejen til at undgaa Overarbejde i størst mulig Grad. For saa vidt er vi altsaa ganske enige med vore aarhusianske Kolleger.

Med Hensyn til Vejen ad hvilken man naar en Indskrænkning af Overarbejdet, da har man saa peget paa, at Hovedbestyrelsen maa arbejde kraftigt paa dette Felt, ligesom man mener, der maa fastsættes et Maksimum for Overarbejdet ved Indgaaelsen af næste Overenskomst. Dette sidste anser vi ganske vist ikke for at være uopnaeligt, men det beror selvfølgelig paa, hvor langt dette Maksimum kan presses ned, om en saadan Bestemmelse faar nogen Betydning eller ikke. For øvrigt findes der allerede i den nu bestaaende Overenskomst af Januar 1902 en Slags Maksimum, som vi ikke vil undlade at henlede Opmærksomheden paa.

§ 8 i nævnte Overenskomst giver os »Paataleret«, hvor »Overdrivelse« efter Arbejdernes eller Tillidsmandens Skøn finder Sted, og denne Paataleret maa siges at være saa temmelig skarpt præciseret, naar Hensyn tages til Protokolbemærkningen til samme Paragraf, som vi her skal tillade os at citere:

Til A. § 8.

Parterne er enige om, at, naar man er gaaet til ikke at lægge Baand paa Overarbejde ud over det, som Hensynet til at undgaa Misbrug og Overanstrengelse af Arbejderne kræver, saa er det, fordi man ikke kan fastsætte bestemte almindelige Reg-

ler, der passer for alle Forhold. Medens det saaledes i al Almindelighed maa anses for Overdrivelse af Overarbejde, hvis der forlanges mere end een Nats Overarbejde pr. Uge uden Indskrænkning af den normale Dagarbejdstid, og det maa anses for uheldigt i et længere Tidsrum at berøve Arbejderne deres Aftenfritid samt uden paatrængende Nødvendighed at lade foretage Søn- og Helligdagsarbejde, er det paa den anden Side klart, at Arbejdets Art, dets mer eller mindre anstrængende Natur og Fordelingen af Overarbejdet spiller den største Rolle ved Afgørelsen af, hvorvidt Overarbejde maa siges at foranledige Overanstængelse.

Og hvis man nu tror, at Hovedbestyrelsen i saa Henseende har ligget stille siden Vedtagelsen af denne Bestemmelse, saa tager man fuldstændig fejl. I den Retning kan vi blot henvise til vor Artikel i Fagbladet for Juni Maaned d. A., hvor vi netop offentliggør Regler for Maksimum af Overarbejde, trufne med Burmeister & Wains og Helsingørs Skibsværfter, som hører til de største Virksomheder indenfor Jærindustrien — og tilmed til dem, hvor Spørgsmaalet om Overarbejde er vanskeligt at løse, fordi Skibsbygningsindustrien af Hensyn til Skibsfarten af og til kræver ekstraordinære Præstationer paa dette Omraade.

Fraset den Del af Jærindustrien, der kommer ind under Skibsbygning eller saadanne Virksomheder, som beskæftiger sig helt eller delvis med Reparatur, er der for øvrigt ikke Tale om særdeles meget Overarbejde indenfor Jærindustrien, men skulde der alligevel være enkelte Steder, hvor dette trykker, saa kan vi kun her sige til vore Medlemmer: Lad os ikke vente til vi skal have ny Overenskomst med at lave Regler paa dette Omraade, men brug de Bestemmelser, som indeholdes i Januar-Overenskomsten; før Klage, hvor der finder »Overdrivelser« Sted, — og de ovenfor citerede Bestemmelser angiver tydeligt nok, hvad der maa anses for saadan Overdrivelse. Iøvrigt maa Skønnet paa dette Omraade i Følge Ordlyden i § 8 ligge hos vore Medlemmer og hos Værkstedstillidsmanden, altsaa: hvis de mener, at der arbejdes for meget over, saa bør de tage Sagen op, og der kan da meget godt paa det enkelte Værksted træffes Aftale om et Maksimum, kun maa dette i Reglen opfattes saaledes, at man i enkelte, særlige Tilfælde ved Forhandling mellem Arbejdsgiveren og Tillidsmanden kan gaa bort fra en saadan Regel for at skaffe nødvendigt Arbejde færdigt, men saadanne Undtagelser faar selvfølgelig ingen Betydning, og Vejen til at regulere dette Forhold ligger altsaa i den bestaaende Overenskomst, og dette vil vi meget gerne ved nærværende lægge vore aarhusianske Kolleger paa Sinde og bede dem om selv at tage denne Sag i Haand i Henhold til, hvad vi her har oplyst, og i Overensstemmelse med den bestaaende Overenskomst.

Uddrag af vor Beretning for Aaret 1907.

III.

I Fagbladet Nr. 10 og 11 for August og September Maaned har vi givet nogle Uddrag af den sidst udsendte Beretning, hvilke Uddrag omhandlede den kronologiske Beretning, Lønbevægelsen i vort Fag, den voldgiftsretlige Behandling, samt endelig en Oversigt over bestaaende indgaaede Overenskomster om Løn- og Arbejdsvilkaar. — Vi skulle her i en afsluttende Artikel først kortelig berøre enkelte Forhold af Interesse for til Slut at gengive et lille Uddrag af Lønstatistiken:

Arbejdsstandsninger.

I Aaret 1907 var ialt 929 af Forbundets Medlemmer, eller ca. 10 %, Deltagere i Arbejdsstandsninger. Deraf var imidlertid alene de 790 Udelukkede fra Skibsværfterne i København og Helsingør, paa Grund af Skibstømmerkonflikten; de øvrige 139 vare Strejkende. Det sidstnævnte Antal er selvfølgelig uden væsentlig Betydning for Forbundet i pekuniær Henseende, men iøvrigt viser dette Tal, at vi med Sagernes voldgiftsretlige Behandling er kommen næsten helt bort fra Strejkerne.

Om dette Forhold kan vare ved, beror selvfølgelig i høj Grad paa Arbejdsgivernes fremtidige Holdning.

Af ikke afsluttede Strejker havde vi ved Udgangen af 1907 5 med et Antal Strejkende af ialt 32, regnet med dem der oprindeligt nedlagde Arbejdet paa disse Værksteder.

Lønstatistik.

Siden 1896 har vi, indtil 1906, med toaarige Perioder imellem, undersøgt Lønforholdene i hele Faget, og vi har derved erhvervet os et udmærket Overblik over, baade hvorledes Lønforholdene er og hvorledes Fremgangen gennem Aarene har været.

	Gennemsnitsløn	Stigning
1898.....	33,1 Øre	} 8 pCt. 1 » 1/2 » 4 » 4 »
1900.....	35,8 »	
1902.....	36,2 »	
1904.....	36,4 »	
1906.....	37,7 »	
1907.....	39,2 »	

Medens Gennemsnits-Timelønnen Landet over fra 1902 til 1904 kun steg fra 36,2 til 36,4 skønt Minimallønnen i den Tid var steget fra 32 til 33 Øre, og Stigningen fra 1904 til 1906 var fra 36,4 til 37,7, altsaa 0,3 Øre mere end Minimallønstigningen fra 33 til 34 Øre, saa viser de gode Tidens Indflydelse sig ved, at Lønnen i Løbet af eet Aar (fra 1906 til 1907) er steget fra 37,7 helt til 39,2 Øre, og det skønt der i denne Tid ingen Minimallønsforhøjelse har fundet Sted.

løvrigt skulle vi her henvise til Afsnittet angaaende Lønbevægelsen, der omtales i Fagbladet for August.

Tager vi København og Provinserne for sig, stilles Forholdet sig som følgende Tabel udviser:

København.						
	Gennemsnitstimelønnen (Øre)					
Svændenes Alder	1898	1900	1902	1904	1906	1907
Under 25 Aar	32,9	35,6	35,2	35,8	36,8	38,0
25—34 Aar	36,8	38,8	38,6	39,0	40,6	42,0
35—44 Aar			39,5	40,5	41,6	43,2
Over 45 Aar	35,4	38,2	39,2	39,9	40,9	42,8
Ialt	34,9	37,7	37,9	38,2	39,4	41,1

Provinserne.						
	Gennemsnitstimeløn (Øre)					
Svændenes Alder	1898	1900	1902	1904	1906	1907
Under 25 Aar	30,8	32,6	32,6	32,7	34,4	35,5
25—34	32,1	34,8	34,6	35,2	36,6	38,0
35—44			36,1	36,0	37,7	38,8
Over 45 Aar	31,7	34,2	34,8	35,6	37,4	38,5
Ialt	31,8	33,6	34,8	34,5	36,0	37,8

Som det vil ses har Stigningen i sidste Aar været stærkest i København, medens den i det foregaaende To-Aar var lidt stærkere i Provinsbyerne end i København. I hele Tidsrummet 1898—1907 er Københavnernes Timeløn steget med 17,8 pCt., Provinsboernes lidt mere, nemlig med 19,2 pCt. Forskellen mellem Provinsboernes og Københavnernes Løn har stadig været 10—11 pCt.

Trods den ensartede Minimalløn, hvilket ligger saavel deri, at der under visse Forhold stilles større Krav i Storbyen end i mindre Byer, som deri, at Ævnen til at betale højere Løn er tilstede det førstnævnte Sted.

Konflikter.

Fortsatte Konflikter.

Paa nedennævnte Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt indtil anden Meddelelse foreligger.

1. Hos Fabrikant *P. Nielsen, Petershaab* i Brønderlev, fortsættes Arbejdsstandsningen fremdeles.

2. *Plovfabrikant Jacobsen, Fraugde* paa Fyn, er ligeledes fremdeles blokeret og Tilgang af Forbundets Medlemmer forbudt.

Endvidere er følgende Smaaværksteder blokeret:

3. *Vognfabrikant Rasmussen, Nyborg, Cyklefabriken »Alfa» i Ringsted* samt *Fabriken »Nordthy» i Thisted.*

4. Strejke hos Smedemestrene *Petersen og Jensen i Skive.*

5. *Silkeborg Afdeling* irabeder Tilgang til Smedemester *Carl Jacobsens* Værksted.

Blokade i Kolding.

Vor Afdeling i Kolding meddeler, at Smedemester *A. Mathiesen, Laasbygade*, dersteds er blokeret af følgende Aarsag:

Vor Afdeling har i længere Tid haft forskellige Vanskeligheder med at faa denne Mester til at betale efter de for Jærindustrien gældende Regler for Løn- og Værkstedsforhold. I Juni Maaned d. A. indgik Hr. Mathiesen imidlertid paa overfor Fagforeningen at ville betale efter de mellem Sammenslutningen og vort Forbund gældende Overenskomster, og man blev derfor ikke lidt forbavset ved at erfare, at der paa Trods af den trufne Aftale alligevel fandtes en Svend paa Værkstedet, som ikke var Medlem af Organisation. Vedkommende Svend var Broder til Mesteren, men i Følge den trufne Overenskomst kunde dette ikke fri ham for at være Medlem af Fagforeningen. I Stedet for at ordne Sagen i Mindelighed skred Hr. Mathiesen imidlertid til at afskedige en anden Svend med den Motivering, at han ikke havde Brug for Folk, som ikke stod paa hans Parti, og Følgen maatte naturligvis blive, at dette Værksted er blokeret indtil videre.

Arbejdsstandsning hos Fabrikant Blom i Skanderborg.

Hos Fabrikant Blom i Skanderborg, hvor der ellers i al Almindelighed hersker ret gode Forhold i enhver Henseende, havde der et Stykke Tid været nogen Strid om enkelte Akkordpriser, som indeholdes i en for Fabriken gældende Priskurant for Forfærdigelse af Landbrugsmaskiner. Disse Stridigheder førte til, at Formanden for vor lokale Afdeling, Maskinarbejder Geer, som beskæftigedes hos Hr. Blom, i Begyndelsen af Oktober Maaned fik sin Afsked. Da Afskedigelsen den 10. Oktober effektueredes, forlod samtlige vore Medlemmer i Harmen over det saaledes skete Fabriken, hvorefter man indberettede Sagen til Hovedbestyrelsen, der imidlertid selvfølgelig maatte hævde, at de mellem vore Organisationer (Hr. Blom er Medlem af Sammenslutningen) gældende Voldgiftsregler fastslaar, at der skal forhandles, før der maa strejkes, og som Følge deraf maatte det forlanges, at Arbejdet genoptoges, hvilket dernæst skete Tirsdagen den 13. Oktober.

Der førtes derefter en længere Korrespondance mellem Sammenslutningen og Hovedbestyrelsen, dels om den skete Standsning, og dels om selve den paa Fabriken opstaaede Strid. Sammenslutningen krævede 150 Kr. i Erstatning, ligesom man paastod, at den paa gældende Afdelingsformand, der ikke var Tillidsmand paa Værkstedet, havde været uberettiget til at blande sig i Forhandlingerne mellem Fabrikant Blom og Tillidsmanden. Den førte Korrespondance resulterede imidlertid i, at Sammenslutningen krævede Mæglingssmøde afholdt, og dette fandt Sted den 27. November med det Resultat, at Sammenslutningens Mæglingssmand, Direktør Bruun fra Scandia i Randers, fastholdt det reiste Erstatningskrav, men iøvrigt opnaaedes der fuldstændig

Medlemmer, der ere slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelses- dato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, fra hvilken Vedk. har betalt.
1807	Althoff, Reinholdt.....	Friedland	6. 11. 83	Berlin	19. 7. 02	Kbhvn. Afd. 2	9. 5. 08
8667	Andersen, Johs. Har. Emil.	Vejlby	24. 10. 86	Kbhvn. Afd. 1	29. 4. 07	Nyborg	10. 10. 08
11003	Bache, Einar Johannes.	København	7. 9. 89	" " 1	12. 9. 08	Kbhvn. Afd. 1	12. 9. 08
13926	Balling, Vald. Ambjørn..	—	17. 10. 89	" " 1	22. 8. 08	" " 1	22. 8. 08
4152	Barlach, Louis	—	14. 3. 54	Åarhus	7. 9. 95	Åarhus	23. 5. 08
8113	Bergmann, Aage Frederik..	—	25. 5. 87	Kbhvn. Afd. 1	12. 6. 08	Kbhvn. Afd. 1	4. 7. 08
13894	Bornemann, Aage	—	15. 12. 88	" " 1	8. 8. 08	" " 1	29. 8. 08
8947	Christensen, Søren Alex. ..	Frederikshavn	29. 3. 88	" " 1	28. 8. 08	" " 1	19. 9. 08
7441	Eriksen, Christian Vilh. ..	Nykøbing M.	17. 10. 74	Nyborg	24. 3. 07	Nyborg	11. 7. 08
5549	Grankvist, Peter Olsen ...	Glimminge, Sverrig	16. 9. 70	Kbhvn. Afd. 1	4. 4. 03	Kbhvn. Afd. 1	5. 9. 08
15264	Gruber, Albert Ernst ...	København	26. 5. 86	" " 3	7. 4. 06	" " 1	15. 8. 08
3351	Hansen, Hans Carl Johs.	Nakskov	13. 11. 88	Nakskov	2. 11. 06	Mariibo	4. 7. 08
13873	— Holger J. Roholt	Hesselho	18. 3. 88	Kbhvn. Afd. 1	25. 7. 08	Kbhvn. Afd. 1	29. 8. 08
7436	— Rasmus	Skaarup	16. 6. 63	Nyborg	24. 3. 07	Nyborg	25. 4. 08
1387	— V. F. M.	Nyborg	6. 11. 87	Kbhvn. Afd. 2	21. 3. 08	Kbhvn. Afd. 2	11. 7. 08
15294	Høj, Hans Jacob ...	Rærop, Salling	21. 2. 82	Viborg	21. 4. 06	Nyborg	1. 2. 08
5554	Jensen, Carl Charles ...	København	5. 12. 84	Kbhvn. Afd. 1	15. 4. 05	Kbhvn. Afd. 1	11. 7. 08
13903	— Chr. William ...	Helsingør	6. 2. 78	" " 1	17. 8. 08	" " 1	5. 9. 08
11931	— E. T.	Nysted	3. 4. 79	Nykøbing F.	26. 4. 99	" " 1	29. 8. 08
7292	— Janus	Hørnsted	25. 7. 84	Hjørring	22. 10. 04	Hjørring	21. 3. 08
1349	— Lars Peter ...	København	8. 8. 82	Kbhvn. Afd. 2	5. 10. 07	Kbhvn. Afd. 2	1. 8. 08
3818	Jeppesen, Niels	Nissum	22. 9. 87	Skive	6. 3. 08	Skive	19. 10. 08
109	Knudsen, Arnold	Frederiksberg	19. 11. 87	Kbhvn. Afd. 1	28. 4. 06	Kbhvn. Afd. 1	19. 9. 08
13858	Kruse, Jens Mathias ..	Snogebæk, Bornholm	21. 5. 85	" " 1	25. 7. 08	" " 1	29. 8. 08
9000	Larsen, Axel Vedel ...	Storehedinge	26. 5. 89	" " 1	5. 9. 08	" " 1	5. 9. 08
6043	— Jens	Ø. Svenstrup, Aalborg	17. 6. 84	Åalborg	25. 8. 04	" " 1	5. 9. 08
13909	— Niels Frederik ..	Aashøj	15. 4. 79	Kbhvn. Afd. 1	19. 8. 08	" " 1	22. 8. 08
13034	— Niels K. Edvard	Sal	24. 4. 86	Holstebro	20. 6. 08	Herning	18. 7. 08
6425	Lundbæk, H. W.	København	20. 4. 88	Kbhvn. Afd. 2	9. 5. 08	Kbhvn. Afd. 2	8. 8. 08
2492	Løvstrøm, Richard Edgar.	Næstved	18. 6. 89	" " 1	8. 5. 08	" " 1	12. 9. 08
14213	Nielsen, V. G.	København	13. 5. 87	" " 2	27. 10. 06	" " 2	22. 8. 08
4868	Nissen, Alexander	Paarup, Fyn	15. 1. 90	Helsingør	8. 5. 08	" " 1	3. 10. 08
13250	— Ernst Peter Jul. ..	Sanderum	27. 12. 81	Odense	23. 6. 06	Nyborg	23. 5. 08
9872	Petersen, Carl J. H.	Mariager	13. 6. 86	Randers	23. 6. 06	Skive	22. 8. 08
13859	— Carl Otto	Rønne	29. 8. 88	Kbhvn. Afd. 1	25. 7. 08	Kbhvn. Afd. 1	22. 8. 08
6678	— J. Peter	Helsingør	27. 12. 63	Helsingør	7. 11. 96	" " 1	11. 7. 08
1354	— Løvgren	Kværkeby, Ringsted	23. 6. 75	Kbhvn. Afd. 2	5. 10. 07	" " 2	18. 7. 08
11678	Rasmussen, Carl E. L.	Odense	29. 4. 83	Odense	9. 5. 05	Nyborg	9. 5. 08
8341	— Jørgen Peter ...	Bukkerup pr. Tølløse	22. 4. 67	Kbhvn. Afd. 1	3. 7. 97	Kbhvn. Afd. 1	25. 7. 08
780	Rune, Edv. Vald. Sejer B.	Funder	13. 10. 84	" " 1	29. 11. 07	" " 1	22. 8. 08
1310	Svendsen, E.	Bollerup	28. 5. 87	" " 2	29. 6. 07	" " 2	29. 8. 08
7438	Sørensen, Hans Martin ..	Haarby pr. Assens	2. 10. 59	Nyborg	24. 3. 07	Nyborg	20. 6. 08
12025	Valsted, Harry	Frederikshavn	5. 1. 85	Kbhvn. Afd. 3	7. 5. 04	Kbhvn. Afd. 1	5. 9. 08
1373	Vütz, Alb. Christoffer.	Christiania	12. 5. 73	" " 2	12. 10. 07	" " 2	29. 8. 08

I August Fagblads Sletteliste findes anført Nr. 12734, *Lundberg, Gustav*. Vedkommende hedder *Andersen, Gustav Lundberg* og udstreges derfor af Sletterregisteret, hvor han nu er opført, og indføres under *Andersen*.

Enighed om selve den paa Værkstedet opstaaede Strid om Akkordforholdene, ligesom Fabrikant Blom fordomsfrit tilbød at genantage Maskinarbejder Geer.

Dette sidste vakte selvfølgelig almindelig Tilfredshed blandt vore Kolleger. Forhaabentlig vil denne lille Skærmydsel kun have ført til at man i Fremtiden vil komme godt ud af det paa denne Fabrik, hvor der iøvrigt ikke hidtil har været særlig Grund til Klage.

Aarhusudstillingen 1909.

Som det er vore Medlemmer bekendt, arrangerer Jyllands Hovedstad en Landsudstilling — eller er det en Verdensudstilling? — i den kommende Sommer.

Naar man læser Arrangørernes Udstillingsspisedel igennem, træffer man saa mange Delikatesser, saa Tænderne — billedlig talt — kommer til at løbe i Vand, og man kan ligefrem komme til at ønske, at det ganske

Lands Befolkning maa opnaa at faa Andel i alle Herlighederne.

Udstillingskomiteen har naturligtvis ogsaa haft sidstnævnte Formaal for Øje, og den sender os netop i disse Dage Meddelelse om, at den ved et Arrangement med Turistforeningen kan etablere meget billige Fællesture for dem, der maatte ønske at anvende et Par Dage, saavel paa Rekreation som paa Underholdning og Uvidelse af deres Kundskaber.

Der fortælles os om Fællesturene, at Rejsen vil ske med Dampskib fra nærmeste Havn en Aften med Ankomst til Aarhus næste Morgen Kl. 7. Den første Dag helliges Udstillingen, hvor saavel Frokost som Middag med meget udsøgte Retter serveres denne Dag.

Næste Nat tilbringes ombord paa Damperen, der ikke medtager flere Passagerer end den har Køjeplads til, og »anden« Dagen benyttes til Køreture gennem Byens henrivende Omgivelser. Maaltiderne indtages denne Dag i samme Overdaadighed som den første med passende Mellemrum paa de med udsøgte idylliske Pletter og Udsigtspunkter. En lille Sejltur fra et af de udenbyes Etablissementser til Aarhus Havn med de smaa komfortable Lystdampbaade, der hvert Aar besøger denne stærkt benyttede Trafik, vil ogsaa komme Fællesturenes Deltagere tilgode.

Tredie Nat finder Hjemturen Sted i det »før tilfallet« indrettede svømmende Palads, og den næste Morgen vaagner man sund og frisk op i sin Hjemstavns Havn, for at tage fat paa sin daglige Dont med fornyede Kræfter og i Besiddelse af storslaaede Indtryk, hvis Minder nok i lange Tider skal forjage en stor Del af de almindelige hverdagsagtige og trivielle Tanker.

Vi vil i denne Forbindelse slet ikke regne med Søsyge paa disse Rejser — det bliver virkelig Udstillingskomiteens Sag, at sørge for et Vejrlig, der tilfredsstiller.

Vi har henledet vore Medlemmers Opmærksomhed paa disse Fakta, og skal, idet vi anbefaler enhver, der kan skaffe sig Tid og Raad til, at tage en Svipetur derover til Jyderne, hvor man altid bliver saa overordentlig elskværdig modtaget, blot meddele til Slut, at Forbundets københavnske Afdelinger har startet en Spareforening, saaledes at Medlemmerne, dels paa Afdelingskontorerne, dels hos Klubkassererne fra Nytaar kan faa udleveret en fiks lille Sparebog med Plads til Indklæbning af 80 Stk. 50 Øres Mærker, som netop trykkes i denne Anledning.

Den, der faar sin Sparebog fyldt i Løbet af det halve Aar, der er til Udflugterne begynder, vil endda have en lille Sommerskilling til Anvendelse udover de **30 Kr.** som Turistforeningens ovenbeskrevne Fællesture er kalkuleret til.

I den allernærmeste Fremtid vil der iøvrigt blive tilstillet vore Medlemmer i København detaljerede Meddelelser om alle de forskellige Arrangements, der paa-
tænkes.

B.

En Kollega, der underkastes Tortur.

Køb hans Bog.

En Kollega, Maskinarbejder Ludvig Svenningsen fra Aarhus Centralbaneværksted, har fornylig udgivet en Pjese om sit Ophold paa Aarhus Sindssygeanstalt («Jysk Asyl»), som efter hvad vi erfarer anvender ret grove Midler overfor de ulykkelige Patienter, der fra Tid til anden anbringes til Helbredelse. Pjesen, som omhandler dette Forhold, indeholder Eksempler paa, hvorledes Svenningsen, da han en Morgen skulde i varmt Bad, der skal holde mindst 30 Gr. Reamur, og protesterede imod, at dette var for koldt — beordredes til at gaa i et Badekar med koldt Vand, samtidig med at man bearbejdede ham med en kold Vandstraale paa et Haandleds Tykkelse i Ansigtet og paa Halsen, samt beordrede ham til fortsat at »tage Dukkerter« saa længe, til han var aldeles blaaafrossen og rystede flere Timer efter, og hans Protest imod denne Maade at give »varmt Bad« paa frugtede aldeles intet.

Endvidere beretter Svenningsen om et Tilfælde, hvor en Sindssyg, der havde slaaet en Tallerken i Stykker, samt kastet denne og sit Møbel ud paa en Gang, hvor det ramte et Opsyns Fødder, blev overfaldet af to af Opsynsmændene, der pryglede løs paa ham, ligesom den ene endog slog Patienten, Eisenrich, i Hovedet med en stor Nøgle. Pjesen gaar kort og godt ud paa, at Prygl og Tortur anvendes i rigt Maal paa denne Statens Sindssygeanstalt, saa at man ved at læse samme føler sig sat tilbage til de Tider, da Sindssyge behandlede slet og ret som Forbrydere.

Pjesen er at faa hos Boghandlerne til en Pris af 75 Øre pr. Stk., og Klubkassererne eller andre, som vil paatage sig Salg, kunne henvende sig til Ludvig Svenningsen, Ewaldsgade 4, Aarhus, som er Pjesens Forfatter. Det ser virkelig ud, som om der her gaar noget i Svang, der trænger til at rettes, og for at støtte vedkommende Kollega anbefaler vi dem, som maatte have Raad dertil, at anskaffe sig Pjesen. Vi har angaaende dennes Fremkomst rettet en Henvendelse til vor Kollega, Folkethingsmand F. F. Samuelson, der er Formand for Aarhus Afdeling, og han har tilskrevet os følgende:

Undertegnede, der arbejder sammen med L. Svenningsen paa Statsbaneværkstedet i Aarhus, hvor han har solgt en hel Del af ovennævnte Pjese, kan anbefale den. Denne Skildring indeholder dels Selvoplevelser og dels andre Forhold, som han har været Øjenvidne til under sit Ophold paa »jyske Asyl«, ligesom denne er i nøje Overensstemmelse med hans Udtalelser til mig, da jeg besøgte ham ude paa Anstalten.

Det er forstaaeligt, at Svenningsen efter selv at have lidt en Del derude gerne vilde gøre noget for sine tidligere Lidelsesfæller; han har da forsøgt paa forskellig Maade; bl. a. har han henvendt sig til Alberti, hvor han nogen Tid efter fik Afslag og Besked om, at denne ikke kunde gøre noget for at forbedre Forholdene; han har senere henvendt sig til den ny Justitsminister, men denne vilde først se Pjesen og undersøge Forholdene.

— Svenningsen har haft meget Bryderi med at faa Pjesen trykt, og det har været vanskeligt at faa en Forlægger; disse Vanskeligheder er han nu kommet ud over, hvorimod han ikke er kommet over de store økonomiske do., han har haft for at bringe Sagen frem; han har reklameret og averteret i en hel Del Blade i de forskellige Byer, saa ogsaa med Henblik herpaa er det, at han appellerer til sine Kolleger og Andre om at støtte ham ved at købe hans Pjese, — og hvis man paa denne Maade kan bidrage sit til at forbedre Forholdene paa de forskellige Anstalter for disse ulykkelige Mennesker, altsaa herigennem tvinge Autoriteterne til at tage noget Hensyn til Folkemeningen og i hvert Fald afskaffe Pryglestraffen for Patienterne, saa har vi gjort en god Gerning.

Pjesen er paa 64 Sider med 3 Illustrationer.

F. F. Samuelsen,
Formand for Aarhus Afdeling.

Ny oprettet Klub i Aars.

Omtrent midtvejs mellem Aalborg og Skive ligger Stationsbyen Aars, hvor der beskæftiges et betydeligt Antal Fagfæller. Saavel vore Afdelinger i Skive som i Aalborg har gentagende beskæftiget sig med at faa de derværende Kolleger organiserede og Arbejds- og Lønforholdene ordnede.

Under 5. December har imidlertid vor Afdeling i Aalborg ved Hjælp af et Par udsendte Tillidsmænd faaet startet en Klub, der nu omfatter 12 Medlemmer, som tilhører sidstnævnte Afdeling. Vor Afdeling meddeler, at der er saa gode Kræfter mellem disse Kolleger, saa at man har det bedste Haab om, at Organisationen vedblivende vil beholde sin Indflydelse paa de fremtidige Forhold i denne By.

Kendt Kollega i Nykøbing M. afgaaet ved Døden.

De fleste ældre Kolleger, som gennem Aarene har deltaget i vort Forbunds Ledelse, vil erindre en af de kendte Typer mellem vore Provinskolleger, som i en Aarrække deltog i alle Kongresser og Møder indenfor Forbundets Centralledelse, nemlig L. A. Svendsen, Nykøbing paa Mors. Svendsen, der arbejdede hos N. A. Christensen som Kakkeloovnssmed, var igennem en halv Snes Aar, nemlig gennem alle Kampaarene, Formand for vor stedlige Afdeling. Han var en lidt bred, men en udmærket solid Kollega, hvis Ord altid havde en vis Vægt, og Svendsen hørte til dem, der igennem Aarene blev sin Fortid tro.

Nu meddeler vor lokale Afdeling, at L. A. Svendsen i disse Dage er afgaaet ved en pludselig Død, forarsaget ved en Hjertefejl. Vi har med disse Par Ord villet mindes denne brave Kollega.

Nyt Svendehjem i Frederikshavn

Fredagen den 23. Oktober indviedes et nyt Svendehjem i Frederikshavn. Et længe følt Savn er hermed blevet afhjulpet, og rejsende Svende, som nu besøger Frederikshavn, vil finde et hyggeligt Hjem, hvor de for en billig Penge kan opholde sig i de Par Dage, de gæster Byen. Jeg anbefaler rejsende Kollegaer og andre Arbejdssøgende at have dette i Erindring. Det nye Svendehjem ligger paa Kalkværksvej lige overfor Sæbybanens Godsekspedition.

C. Chr. Larsen.

Meddelelser fra Hovedkassereren.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmænds Side er nedenstaaende Medlemmer optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 9732 Otto Joh. Jørgensen.
- 2628 M. Olsen.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi de Paagældende undskylde.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Følgende Medlemsbøger ere anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 13892 C. Albrechtsen (Kbhvn. Afd. 1)
- 11593 V. Petersen (— — 2)
- 6729 H. C. Pihl (— — 5)
- 7698 O. H. Rolander (Aarhus Afd.)

Nr. 2346 Jakobsen, og Nr. 7561 A. R. Hansen har atter fundet deres Bøger.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Nr. 9191	Carl Sofus Christensen,	Gl. Register
- 9597	Anders Frühstück	—
- 2331	P. H. Jørgensen	—
- 2445	R. Chr. Nielsen	—
- 8957	F. C. Sundstrøm	—
- 2072	Jakobus Topp	—
- 11298	Conrad Weble	—

Nr. 12811	H. P. E. Hansen	Ny Register
- 733	Hans P. Hansen	—
- 5322	Hans Georg Hansen	—
- 4034	Marius Hansen	—
- 11241	Chr. Jacobsen	—
- 11018	Hans Emil Jensen	—
- 13849	Will. P. J. Jensen	—
- 9732	Otto Joh. Jørgensen	—
- 11363	Carl Martin Madsen	—
- 12441	E. Nielsen	—
- 2628	M. Olsen.	—
- 7914	E. V. Schlötel	—

Efterlysninger.

Odense Afdeling

meddeler, at der paa Anvisningskontoret henligger Overskud fra »Georg Allerup, Ny Maskinfabrik« paa Rudgaardsvej. Medlemmer, der har Overskud tilgode der, bedes opgive Medlemsnummer, Navn og Adresse til Anvisningskontoret, Nørrebro 52, Odense.

Svendborg Afdeling

meddeler, at der hos Afdelingen henligger Overskud fra Ring Andersens Skibsværft til *Jens Chr. Kjær* (havde midlertidig Bog) og til Medlem Nr. 7475 *C. E. Andersen*. Henvendelse bedes rettet til Kassereren Smed C. Jørgensen, Færgevejen 20.

Teater-Sæsonen.

Københavnske Medlemmer erindres om, at de ved Henvendelse paa Afd. 1.s Kontor, Larslejstræde 1, kan købe Billetter til nedsat Pris til *Casino* og *Det ny Teater*.

Rabatkupons til *Folketeatret* og *Frederiksberg Teater* erholdes samme Sted.

Billetter à 35 Øre pr. Stk. til *Zoologisk Have*, som er aaben hver Dag hele Aaret.

Forbundets Anvisningskontorer.

Aarhus, R. Larsen, Østergade 54, St. 12¹/₄—1, 7—8.
 Aalborg, C. E. Christensen, Christiansgade 20. 12¹/₂—1, 6¹/₂—7¹/₂, Helligdage kun mellem 11—12.
 Assens, Joh. Schnor, St. Kirkestræde 14¹/₂, 12—1, 6¹/₂—7¹/₂. Ingen Udbetaling.
 Esbjerg, A. Caben, Jyllandsgade 36. Udbt. 12¹/₄—12³/₄, 6—7.
 Faaborg, Smed P. Andersen, Odensevej 29. Ingen Udbt.
 Fredericia, Maskinarb. Chr. Henriksen, Sjællandsg. 44. Udbt. til Rejsende, 6¹/₄—7.
 Frederikshavn, Maskinarb. S. A. Andersen, Rimmensg. 19. Udbt. Søgnedage 12—12¹/₂, 6—7.
 Frederikssund, Maskinarb. L. P. Lundbeck, Villakvarteret. Ingen Udbt. Træffes 6—7.
 Frederiksværk Maskinarb. V. Jensen. Ingen Udbt.
 Holstebro, Smed A. Jensen, Vestergade 26. 6—7¹/₂.
 Helsingør, Maskinarb. B. Sørensen, Rostgaardsvej 1, 12¹/₂—1; 7—8 (Lørdag 5—7).
 Herning, Jens Kjær Nielsen, Østergade 52, Udbet. 6¹/₄—7.
 Hillerød, Maskinarb. A. Christensen, Gasværksvejen 25 O, Udbt. 6—7.
 Hjørring, Maskinarb. H. C. Hansen, Fredensgade 2². Søgnedage 6—7.
 Holbæk, Maskinarb. Th. Madsen, Ejendommen »Vega«, Skolegade. Udbt. 6¹/₂—8.
 Horsens, P. Andersen, Boysensgade 52. Udbt. 6¹/₂—7¹/₂, (Søndag 9—12).

Holeby, Maskinarb. A. Schytt. Ingen Udbt.
 Hads.-Mariager, Smed A. Bregendahl, Cimbria, Søgnedage 12—1.
 Kallundborg, Maskinarbejder P. Rasmussen, Birkegade 3. 12¹/₄—12³/₄, 6—7.
 Kerteminde, Smed J. C. Christensen, Præstegade 38, 1. 12¹/₄—1, 6¹/₄—7. Ingen Udbt.
 Kolding, Th. Hansen, Laasbygade 97, St., Udbt. hver Søgnedags Aften 6—7, Søn- og Helligdage 9—10 paa Kolding Svendehjem.
 Korsør, Smed J. Jensen, Stotsvej 8. Ingen Udbt.
 København, Larslejstræde 1. St. 9—11 og 6—8.
 Lyngby, Maskinarb. G. B. Magnussen, Gasværksvej 3, St, Ingen Udbt.
 Maribo, Maskinarb. Jak. Nielsen, Aldershvile, 6¹/₂—7¹/₂.
 Middelfart, Smed Vald. Hansen, Svendehjemmet, Nygade. Udbt. 12¹/₂—1, 6—7.
 Nakskov, Rasmus Olsen, Taarsvej 40. 6¹/₂—7¹/₂.
 Næstved, Smed Olaf Hansen, Kornbakken 100 D. 6—7.
 Nørresundby, L. Jensen, Bondrupsgade 6. 21¹/₂—1¹/₂.
 Nykøbing Mors, L. Rasmussen, Kvistgaardsg., Kl. 6—7. — Falster, P. M. Petersen, Nørreg. 17, 1. 6—7, Søndag 10—12.
 Nyborg, Fr. Wendel, Christianslundsg. 11¹. 12¹/₄—12³/₄ og 6—7.
 Odense, R. H. Hansen, Nørrebro 52. 12¹/₄—1. Udbetaling til Rejsende 6¹/₂—7¹/₂, Søndag 11—12 Formd.
 Odder, Maskinarb. Chr. M. Nielsen, Asylgade ved Lunden. Ingen Udbetaling.
 Præstø, J. A. Sørensen, Vesterbro. 6¹/₂—7¹/₂.
 Randers, P. Thøgersen, Møllegade 11. 12—1, 6—7, Søndag 10—12.
 Ribe, Smed N. Madsen, Klostergade 83. Ing. Udbt.
 Ringsted, Maskinarb. M. Larsen, St. Hansgade 18.
 Roskilde, Smed A. Jensen, Provstestræde 1, Stuen Hverdag 7—8.
 Rønne, H. P. Jensen, Vinkelvej 27.
 Skanderborg, Maskinarb. Th. Bach, Skanderupgade. Udbetaling 6¹/₂—7.
 Skive, Smed Chr. Bedsted, Nørregade 40 o. G. 6—7.
 Slagelse, Smed H. P. Hansen, Nansensgade 11, St. t. h. 7—8.
 Sorø, Maskinarb. Fred. Christiansen, Sorø Landsogn. Udbt. paa Svendehjemmet 5—5¹/₂, Søndag 9—10.
 Stege, Chr. Hansen, Lindemark. 6¹/₂—7¹/₂, Helligd. 12—1.
 Silkeborg, Chr. Petersen, Herningvej 71. Udbt. 6¹/₂—7¹/₂.
 Svendborg, N. C. Jørgensen, Færgevejen 20, 1. Sal. 12—1, 6—7.
 Thisted, C. Dysted, Nørregade. Udbet. 12¹/₂—1, 6¹/₂—7¹/₂.
 Varde, H. P. Hansen, Nygade. 6—7.
 Vejle, P. S. Loft, Fjordgade 7, St. 12¹/₄—12³/₄, 6¹/₂—7¹/₂.
 Viborg, P. Frandsen, Sct. Mikkelsgade 15.

Maskinisteksaminerne

Nye Kursus til 1ste og 2den Afd. samt Tillægsprøven i Elektroteknik begynder først i Januar, Maj og September. Indmeldelse og alle Oplysninger ved Henvendelse til:

Københavns Maskinistskole

Nørrebrogade 13. N.

Kontortid 6—8 Eftm.

Redigeret af *J. A. Hansen*.

Bogtr. Lützhöft-Petersen, Amagertorv 10, Kbhvn.

FAGBLAD FOR SMEDE OG MASKINARBEJDERE

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

Nr. 3.

Januar 1909.

21. Aargang.

Tilbageblik paa Aaret 1908.

Skønt Aaret 1908 m. H. t. Konjunkturer og Arbejdsforhold absolut stod i Nedgangens Tegn, maa dette Aar dog for vort Fags og vor Organisations Vedkommende betegnes som et ret godt Aar. Det saa ganske vist i Begyndelsen ret broget ud; Aaret 1907 var sluttet med en begyndende Bankkrise, der meget snart gav Arbejdsgiverforeningen Anledning til at give sine Medlemmer en almindelig Parole, der kom i Form af en Vedtagelse paa et Hovedbestyrelsesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 8. Januar, og som gik ud paa:

„At Lønforhøjelse af mere almindelig Karakter ikke bør finde Sted, ligesaa lidt som Arbejdsgiverforeningen kan gaa med til nogen Forkortelse af Arbejdstiden.“

Som man ser, manglede Besslutningen hverken Ensidighed eller Skarphed, og selvsølgelig formaade Arbejdsgiverforeningens Ledelse ikke heller at overholde den — skønt det skal indrømmes, at der i saa Henseende anvendtes alle mulige Midler. Man maatte dog finde sig i, at baade Malere og Lithografer fik en Forkortelse af Arbejdstiden, og i ikke saa Tilfælde maatte man stride til ikke ringe Lønforhøjelser, hvor Overenskomsterne var opsagte og udløb, uden at dette kunde siges at have noget med de stiftende Konjunkturer at gøre.

— for vort eget Fags Vedkommende fortættendes Lønbevægelsen fra de foregaaende Aar, omend i noget svagere Grad; der stilledes saaledes Lønkrav ved Organisationens mere eller mindre direkte Medvirken i Virksomheder omfattende 1326 Arbejdere, og af disse opnaaede 740, eller noget over Halvdelen et Tillæg af gennemsnitlig 2,5 Øre pr. Time — samtidig med at der arbejdedes videre paa at gennemføre Afford og paa Indførelse eller Revision af Priskurantter. Naturligvis er de ovennævnte Tal ikke nogen absolut Maalestok for den opadgaaende Lønbevægelse, der har været, men i saa Henseende vil vi komme fuldstændig paa det rene, naar om kort Tid den sidste Serie Lønstatistik er færdig.

— Slutningen af Juni Maaned afholdtes vort Forbunds 11. Kongres, ved hvilken der var mødt en særdeles fyldig Repræsentation for de internationalt organiserede Metalarbejdere. Dette markerer tilstrækkeligt den Position, vi indtager indenfor Metalarbejder-Sammenslutningen.

Jøvrigt prægedes denne Kongres af en gennemført saglig Forhandling og af en almindelig Tilfredshed med de senere Aars Resultater og Kurs.

— En særlig Betydning fik de omfattende Forhandlinger som førtes de to sidste Dage, hvor Kongressen konstituerede sig som Delegeretmøde for Ar-

bejdsløshedskassen, der pr. 1ste Januar 1908 havde faaet Statsanerkendelse. Delegeretmødet vedtog en Række forbedringer af Understøttelsen for Medlemmerne. Disse forbedringer er senere førte videre af Administrationen efter Samraad med Arbejdsløsheds-Inspektoratet. Kun paa et Punkt kunde man have ønsket at beholde den gamle Ordning, nemlig Kalenderaaret i Stedet for det løbende Aar, men her siger Loven nu en Gang det sidste, og dette kunde man ikke komme udenom, naar man ikke vilde renoncere paa Statsanerkendelsen. Ved Overgangen har dette naturligvis medført Vanskeligheder for en Del af de Medlemmer, der har modtaget hele det foregaaende Kalenderaars Understøttelse i Slutningen af Aaret; men dette forhold kan i alt Fald ikke gentage sig, og i det lange Løb tror vi, at Medlemmerne vil befinde sig vel ved den nye Ordning — navnlig da Understøttelsesdagens Antal er forøget og muligen senere yderligere vil kunne forøges.

— Aaret sluttede med en Arbejdsløshed, der vel er ret omfattende, men dog ikke særlig foruroligende i Sammenligning med f. Eks. Arbejdsløsheden i 1902. Der fandtes den 1ste December i København 926 og i Provinserne 326 Arbejdsløse, og den 1ste Januar var de tilsvarende Tal 870 og 423. At det sidste Tal er steget en Del skyldes et særligt forhold i en enkelt By, et forhold der ikke eksisterer mere.

Gennemført Forbedring af Forholdene paa Statsbaneværkstederne.

Fra 3. Januar d. A. er der paa Statsbaneværkstederne gennemført en Minimalløn paa 34 Øre pr. Time samtidig med, at der er sket en gennemgaaende Lønforhøjelse, hvorved ca. 60 % har faaet deres Timelønninger forhøjet. Arbejdstiden er forkortet til 9½ Time daglig, Lørdag 8½ Time. Den ugentlige Arbejdstid er herefter 56 Timer. Timelønningerne varierer nu fra 34 til 44 Øre pr. Time.

Der er maaske al Grund til at forundres over, at det har været saa længe og været nødvendigt at føre aarelange Forhandlinger, inden man naaede hertil. Men ikke desto mindre, og selv om Resultatet ikke er, hvad vi mener at have Krav paa, saa er der dog al Anledning til at lykønske vore Kolleger paa Statsbaneværkstederne til det saaledes skete betydelige Fremskridt. Vi benytter Anledningen til at se lidt paa, hvad der i den sidste halve Snes Aar er passeret paa Statsbaneværkstederne.

Allerede i Slutningen af 90erne var der sket saa betydelige Fremskridt med Hensyn til Lønningerne i den private Industri, at det var klart, at der ogsaa maatte finde Forhøjelser Sted for Banens Arbejdere, om ikke disse skulde ligge alt for langt tilbage. Mange Forsøg blev gjort, men naar Forbundets Repræsentanter henvendte sig hos Statsbanernes Administration, fulgte Embedsmændene dem ganske stille til Dørs med Meddelelse om, at de ikke havde noget imod at konversere med Fagforeningernes Tillidsmænd, men at de som Embedsmænd ikke kunde indlade sig paa nogen egentlig Forhandling.

Efter at vi imidlertid i Foraaret 1900 havde faaet gennemført den første Overenskomst med Jernfabrikanterne og dermed en Minimalløn paa 32 Øre, gjordes der atter energiske Forsøg paa at faa Statsbanerne til at følge med. En Henvendelse fra Forbundets Side til daværende Trafikminister, Juul-Ryssensten, førte imidlertid heller ikke til noget, idet Forbundets Repræsentanter af denne stive Agrarhøjremand simpelthen afvistes. Forbundet iværksatte derefter en Blokade af Statsbanernes Værksteder, hvilken strakte sig over hele Sommeren og havde det Resultat, at Statsbanerne forhøjede Mindstelønnen til 32 Øre, hvilket med de daværende Lønninger betød 3 à 4 Øres Tillæg til alle Timelønninger. Senere mente vi naturligvis, at det vilde følge af sig selv, at Statsbanerne kom med, efterhaanden som Minimallønnen og andre Lønninger forhøjedes i den private Industri, men heri tog man fejl. Statsbanerne har siden ikke været til at formaa til at forhøje Minimallønnen, og med andre Paalæg har det været sparsomt. Selv i Aarene 1906—1907, der var gode Opgangsaar, stagnerede Timelønningerne her, medens man alle andre Steder i Pagt med Udviklingen gik betydelig frem. Ved Udgangen af Aaret 1907 sendte Fagforeningerne imidlertid atter Statsbanerne deres skarpt formulerede Lønkrav bilagt med et omfattende statistisk Materiale, som beviste Kravenes Berettigelse. Aaret gik imidlertid hen, og Forhandlingerne syntes aldrig at skulle tage nogen Ende. Banens Arbejdere holdt sidste Sommer Delegeretmøde i Vejle og vedtog en Række skarpe Resolutioner, der dog ikke syntes at skulle faa nogen anden Virkning paa Embedsmændene end nogle regoristiske Trusler om Afskedigelse, naar man vovede at vise Insubordination.

I Oktober Maaned f. A. toges der saa imidlertid fat paany fra Fagforeningernes Side for at røre ved de tidligere indsendte Krav. Man krævede en Afgørelse, ligesom man krævede Forhandling om Gennemførelse af de paa Delegeretmødet i Vejle vedtagne Beslutninger, og endelig ved Aarets Slutning er man altsaa naaet til Gennemførelse af en Række Fremskridt, som vi haaber vil bidrage til, at Statsbanernes Arbejdere vil indse Nyttens af yderligere at styrke deres Organisation og solidariske Sammenhold.

Med Hensyn til Timelønningerne for de senere Aar, da havde for Københavns Vedkommende i 1907 125 Smede og Maskinarbejdere, fra hvem vi desangaaende har Opgivelser, en Gennemsnitsløn af 34,7 Øre pr. Time. I 1908 havde paa samme Maade 152 Smede og Maskin-

arbejdere en Gennemsnitstimeløn af 35,3 Øre, i hvilket Aar 74 Medlemmer fik hver 2 Øre lagt til deres Timeløn.

I Januar 1909, altsaa efter den sidst skete betydelige Forhøjelse, havde 152 Smede og Maskinarbejdere en Gennemsnitstimeløn paa 36,6 Øre. Heraf havde 96 Medlemmer faaet hver 2 Øre lagt til ved den sidste Forhøjelse.

Sammenligner man disse Lønninger paa det københavnske Baneværksted med andre københavnske Timelønninger, faar man ganske vist ud deraf, at Statsbanerne endnu er et langt Stykke bagefter den private Industri, saa vidt vi kan se — vi er endnu ikke helt færdige med at bearbejde Materialet til den sidst indsamlede Lønstatistik — men vi tager næppe Fejl, naar vi siger, at Baneværkstedernes Timelønninger i København endnu er 4 à 5 Øre under Gennemsnittet i den private Industri.

For Nyborg Baneværkstedets Vedkommende fik i Januar d. A. 43 Smede og Maskinarbejdere 2 Øre lagt til deres Timeløn, og Gennemsnittet paa Baneværkstedet steg fra 34,1 til 35,6 Øre. Ogsaa her ser man, at Administrationen forstaar at holde sig til ret beskedne Tilleg, men naar man tager alle Forhold i Betragtning, maa man vistnok alligevel være glade ved det opnaaede Resultat. Arbejderne kan jo tilmed trøste sig ved Tanken om, at Fremskridtene er opnaaet ad Forhandlingernes Vej og altsaa ikke har kostet store personlige Øre.

Vi skal senere komme tilbage til Sagen, naar vi faar oplyst, hvad der paa samme Tid er foregaaet i Aarhus.

* * *

Fra Statsbaneværkstederne i København meddeles det os, at den gennemførte Reform har haft en højst ejendommelig Virkning paa en Smeder ved Navn Lauritz Jensen (kendt fra Larsens Vognfabriker), idet han i denne Anledning har betegnet Fagforeningsmedlemmerne som Tyveknægte og Skurke. Jensen selv hører til de sørgelige Rester, der endnu er tilbage fra den bekendte »1900 Forening« (den Forening, som startedes nævnte Aar for at hjælpe Embedsmændene i Anledning af de af Fagforeningerne iværksatte Blokader). Jensen har allerede nogle Gange tidligere optraadt som Bersærk, men han skulde dog huske paa, at det ikke er absolut afgjort, at han kan betragte Statsbanernes Værksteder som et Alderdomsasyll. Vi skal have ham i Erindring, og skulde dette ikke hjælpe, skal vi være villige til paa anden Maade at belære ham om, hvor der findes Tyveknægte og Skurke o. s. v., som han saa smagfuldt udtrykker sig.

Forholdene i Sverrig.

Den afværgede Storkonflikt.

Umiddelbart før Jul opskræmmedes den nordiske Arbejderverden af en truende Storkonflikt i Sverrig, hvor en Række Overenskomster indenfor Industrifagene var opsagt til Ophør 1. Januar 1909. Stillingen synes i

nogen Grad at have været den samme, som vi her til Lands kender fra Aaret 1901, hvor samtlige Fag havde opsagt deres gældende Overenskomster med den danske Jærnindustri Arbejdsgivere til Udløb 1. Marts. Jærnindustriens Arbejdsgivere rottede sig den Gang sammen og mødte vore Krav med en absolut Modstand under Henvielse til de nedadgaaende Konjunkturer og med Kravet om Afslutning af en Fællesoverenskomst omfattende alle Jærnindustriens Arbejdere og Fag.

Paa samme Maade forlangte de svenske Arbejdsgivere afvigte Efteraar en Fællesforhandling med en Række Industrifag, med det Formaal for Øje at gennemføre en Fællesoverenskomst for alle disse. Enkelte af Fagene, f. Eks. Malerne, modsatte sig dog energisk saadanne Forhandlinger, og det synes som om Arbejdsgiverne har bøjet sig i Erkendelse af, at denne Vej var ufremkommelig paa nærværende Tidspunkt i Sverrig, ligesom den i sin Tid viste sig ufremkommelig hos os. Den 28. November traadte imidlertid den saakaldte svenske »Værkstadsforeningen«s Overbestyrelse sammen til et Møde, og Resultatet af Overvejelserne blev, at man under Trusel om at lock-out'e ca. 50,000 Arbejdere den 1. Januar forlangte Prolongation (Forlængelse) af alle nugældende Overenskomster paa 5 Aar, samtidig med at man krævede alle saakaldte hemmelige Blokader mod Arbejdsgiverforeningens Medlemmer hævet straks, ligesom man fordrede Garantier for fremtidige Konflikters voldgiftsretlige Behandling, dog med Ret for begge Organisationer til paa regelret Vis at iværksætte Arbejdsstandsninger.

Det siger sig selv, at de svenske Fagorganisationer ikke var særligt begejstrede for saaledes at gaa til en Forlængelse af de bestaaende Aftaler paa 5 Aar, men under Hensyn til, at disse Overenskomster er sluttede i Opgangstider og selvfølgelig byder de organiserede Arbejdere en Række Fordele — samt til de forhaanden-værende slette Konjunkturer — gik man dog til at anbefale Vedtagelse af Forlængelsen ved en Urafstemning blandt Organisationernes Medlemmer. En saadan Urafstemning foretoges og gav det Resultat, at man vedtog at indgaa paa det nævnte Forslag, og vort Broderorgan, »Jærnarbetaren«, for den 24. December skriver i den Anledning følgende:

»Hvad vi havde ventet er altsaa hermed blevet fastslaaet. Indseende det uheldige i nu at modtage en Storlock-out har Medlemmerne fundet sig i hellere at godkende den begærede Forlængelse af de gamle Aftaler. Beslutningen om Forlængelsen tyder ogsaa paa, at selv om det har været modstræbende, dog Flertallet af Medlemmerne har opfattet den nu betraadte Vej som den, ad hvilken der gives noget Haab for Fremtiden. Mange vil maaske sige — saadanne Opfattelser er i alt Fald mærket — at de, som stemte for Prolongationen, gjorde det i Resignationens Tegn og for at undgaa noget endnu værre; men selv om saa er, ligger der ogsaa heri noget, som tyder paa Haab om gunstigere kommende Forhold for Organisationerne.

Men en nødvendig Forudsætning for, at Arbejderne Organisationer ogsaa for kommende Tider skal kunne være Arbejderne til Nytte, er det, at ikke Interessen for disse slappes. I Virkeligheden kunde Arbejdsgiverne Organisationer ingsensinde vente sig gunstige Position i en eventuel Strid med Fagforeningerne

end den, de nuværende Forhold frembyder. Den stærke Krise, som i den sidste Tid lig en alt ødelæggende Orkan har givet sig til Kende i alle Lande, er gaaet frem med særlig Voldsomhed i vort Land. Virkningerne heraf er vel derfor ogsaa stærkest og mest mærkbare, og selv om vi nu ogsaa er naaet Bunden paa de daarlige Tider, vil det sikkert vare længe, inden vi atter kunde arbejde os op til Tider med rigelig Tilgang af Arbejde.

Til dette kommer, at Arbejdsgiverne just i Aar har naaet en saadan Fuldkommenhed med deres Organisationer, at de lige overfor Arbejderne kunne udnytte hele den samlede Arbejdsgivermagt.

Sikkert findes der mange indenfor deres Lejr, som i de senere Aar har arbejdet sig op til en stærk Modvilje imod Arbejderne og deres Organisationer. Den Tid ligger jo ikke saa langt tilbage, da Arbejderne maatte nøjes med en hvilken som helst Behandling. Mange mindes sikkert, for at tage et Eksempel, hvorledes for ikke længe siden den ordinære Arbejdstid var 2 à 3 Timer længere pr. Dag end nu; men ikke nok hermed; det var i mange Tilfælde saaledes, at Arbejderne nødtes til at finde sig i at arbejde omtrent saa længe, som Arbejdsgiverne befalede, og uden herfor at erholde noget Ekstratillæg, altsaa at arbejde over — med faa Ord sagt: Arbejderne var i stor Udstrækning fuldstændig prisgivne Arbejdsgivernes Forgodtbefindende. Fagforeningerne har gennem deres Virksomhed i de senere Aar opnaaet at rejse et Bolværk imod sligt Enevælde under alle dets forskellige Former.

At dette ikke kunde ske uden at vække Bitterhed og Had hos en Del Arbejdsgivere er forklarligt — selv om det ogsaa er beklageligt.

Men det er nu en Gang saaledes, at Menneskene ikke saa hastig aflægger Vaner eller forandrer Opfattelser. Naar derfor Arbejdsgiverne i de sidste Aar i sine Arbejdere, som de gennem Aarene var vant til at behandle efter Selvherskerprincipper, begyndte at se en med sig selv ligestillet Part, saa er det, som sagt, forstaaeligt — om ikke forsvarligt — at denne Forandring paa visse Hold har skabt bitre Følelser. Man begaar vist derfor ikke nogen Uretfærdighed, naar man siger, at det er denne Bitterhed, der har sat sin Blomst deri, at Arbejdsgiverne har faaet sine Organisationer færdigbyggede; man har i det mindste Ret til at paastaa noget saadant, naar man erindrer sig alle de Gange, som Lock-out-Truslerne er blevet svunget sidste Aar.

Det er, som om Arbejdsgiverne paa de senere Tider — maaske paa Grund af iboende Fordomme — opsamlede Mistanke og Bitterhed og koncentrerede alt i det ene Ord: Lock-out. Det har sin Pendant paa Arbejdernes Side i den Retning, som synes med hele sin Interesse at arbejde paa Generalstrejken.

Saa vidt man kan domme, skulde begge disse Former for de videst mulige Arbejdsstandsninger medføre ganske samme Virkninger.

Den egentlige Forskel er maaske, at medens Arbejdsgivernes Generallock-out begynder paa nogle Punkter og først efterhaanden strækker sig ud over saa godt som hele Arbejdsområdet, saa skal vel Generalstrejken om muligt begynde paa hele Arbejdsområdet samtidig.

Hvis man stolede paa en Sejr for Arbejderne med den Taktik og var i Stand til at realisere den, kunde man saaledes med Taknemlighed og Ro imødesee Arbejdsgivernes Begyndelse paa Arbejdsstandsningen og saa derefter fra Arbejdernes Side fortsætte, saa at de naaede det absolutte Stadium, der for en Del staar som Idealet. Men det er næppe troligt, at man i det mindste for nærværende med dette Middel naar frem til noget godt Resultat for Arbejderne. Naar for øvrigt Organisationerne en Gang er naaet saa langt, at det var muligt at iværksætte den absolutte Arbejdsstandsning, er det meget sandsynligt, at en saadan slet ikke behøver at bringes i Anvendelse.

Der bør dog kunne findes andre Veje for begge Parter — Arbejdsgivere og Arbejdere — end de, som repræsenteres af de angivne forskellige udtrykte Maader — Generallock-out og Generalstrejke.

Konflikter.

Fortsatte Konflikter.

Paa nedennævnte Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt indtil anden Meddelelse foreligger.

1. Hos Fabrikant *P. Nielsen, Petershaab* i Brønderlev, fortsættes Arbejdsstandsningen fremdeles.

2. *Plovfabrikant Jacobsen, Fraugde* paa Fyn, er ligeledes fremdeles blokeret og Tilgang af Forbundets Medlemmer forbudt.

Endvidere er følgende Smaaværksteder blokeret:

3. *Vognfabrikant Rasmussen, Nyborg, Cyklefabriken »Alfa« i Ringsted* samt *Fabriken »Nordthy« i Thisted*.

4. Strejke hos Smedemestrene *Petersen og Jensen i Skive*.

5. *Silkeborg Afdeling* frabeder Tilgang til Smedemester *Carl Jacobsens* Værksted.

6. *Smedem. A. Mathiessen, Laasbygade, Kolding*, er blokeret.

Strejken i Fraugde.

Som bekendt har vi en meget gammel Konflikt med Plovfabrikant *Jacobsen* i Fraugde (en Stationsby paa Fyen). Konflikten begyndte i Forsommeren 1905, paa hvilket Tidspunkt der dekretedes Strejke og Blokade af vor Afdeling i Odense. Det viste sig dog snart, at Hr. *Jacobsen* var i Stand til at skaffe sig Arbejdskraft fra Landet af saadanne Folk, som mere var vante til de Tjenestekarlekaar, som Hr. *Jacobsen* opretholdt for sine Arbejdere.

Denne Fabrikant fandt 20 Øre pr. Time for at være en ganske passende Løn, og naturligvis lavede han alt muligt Styr, da man fra Fagforeningens Side vovede at stille yderligere Krav, bl. a. anlagde Hr. *Jacobsen* Sag mod vor Afdeling i Odense til Straf og Erstatning for dens formastelige Optræden i denne Sag.

Alligevel har det vist været Hr. *Jacobsen* en ret dyr Spas, thi endskønt han altsaa formaaede at skaffe sig nogen Arbejdskraft fra Landet, saa har han dog stadig haft Vanskeligheder med at faa det fornødne Antal Arbejdere, og Følgen har været, at han Tid efter anden har bortakkorderet større eller mindre Dele af sin Fabrikation til andre Mestre og Fabrikanter rundt omkring i det ganske Land. Af og til har vi hørt lidt derom, men ikke taget os stort deraf, skønt *Jacobsens* Opførsel jo nok kunde friste til nogen energisk Optræden overfor ham, men nu meddeler vor Afdeling i Odense, at der hos en bestemt Mester dersteds ud-

Medlemmer, der ere slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen	Sidste Uge, fra hvilken Vedk. har betalt.
8656	Andersen, Hans Hjalmar .	København	4. 6.86	Kbhvn. Afd. 1	23. 4.07	Kbhvn. Afd. 1	3.10.08
15055	Arp, Franz Otto P. B..	—	13. 1.83	" " 1	15. 5.06	" " 1	10.10.08
5231	Baadnia, Nathan	Riga	25. 5.84	" " 1	9. 5.08	" " 1	27. 6.08
16498	Bach, Jens Rasmussen	Stauning	14. 7.71	Skanderborg	26. 1.07	Skanderborg	9.11.07
12874	Brink, Valdemar Knud	København	8. 8.81	Kbhvn. Afd. 1	16. 3.08	Kbhvn. Afd. 1	3.10.08
16792	Brodthagen, Ferdinand	Spjellerup	18. 8.88	" " 1	19. 1.07	" " 1	26. 9.08
5911	Dyhl, Peder Andersen	Gassum pr. Randers	24. 7.85	Randers	12.10.07	Randers	7. 9.08
16750	Frandsen, Chr.	København	23.12.87	Kbhvn. Afd. 1	3. 1.07	Kbhvn. Afd. 1	19. 9.08
8143	Hansen, Alfred Markus.	—	26. 5.88	" " 1	20. 6.08	" " 1	15. 8.08
4454	—, Andreas	Altona	3.11.66	Horsens	6. 1.08	Randers	19. 9.08
3555	—, J. P.	Vesterby pr. Bogense	1. 5.74	Odense	1. 3.07	Odense	18. 7.08
12913	—, Leonhard Lorenz	Odense	31. 3.85	Kbhvn. Afd. 1	11. 7.04	Kbhvn. Afd. 1	26. 9.08
8969	—, Theodor	København	30.11.87	" " 1	5. 9.08	" " 1	10.10.08
15041	—, Wilh. A.	Østertoft pr. Maribo	29.11.82	" " 1	5. 5.06	Nyborg	1. 2.08
16165	Henties, Henry Julius Alb.	Aalborg	23. 5.86	Nørre Sundby	10. 9.06	Nørre Sundby	11. 8.08
2569	Jakobsen, Niels	Branstrup	25. 3.81	Skanderborg	30.11.07	Skanderborg	25. 7.08
3294	Jensen, Eber E. J.	Frederiksberg	26. 8.87	Holbæk	13. 7.07	Skanderborg	15. 2.08
4970	—, Emil	Petersborg	21.12.83	Ringsted	22.12.03	Kbhvn. Afd. 1	3.10.08
9767	—, Rasmus	Kjeldstrup	19. 9.84	Odense	19. 9.08	Odense	17.10.08
9398	Jochimsen, Christian	Aabenraa	19. 3.74	Vejle	7. 3.08	Randers	12. 9.08
15642	Jørgensen, Jørgen Chr.	Svendborg	3. 9.86	Svendborg	9.12.05	Svendborg	25. 7.08
5244	Krastin, Oskar	Riga	2. 3.82	Kbhvn. Afd. 1	11. 5.08	Kbhvn. Afd. 1	3.10.08
2039	Larsen, Carl Chr. Alfr. .	København	15. 4.75	" " 1	24. 7.08	" " 1	24.10.08
8105	Lassen, Aage Frederik.	—	23.11.82	" " 1	30. 5.08	" " 1	17.10.08
11405	Lund, Niels Marius ..	Hjørring	8. 1.72	" " 1	12. 6.08	" " 1	12. 9.08
5344	Lykke, Carl Chr.	Dragør	23. 8.87	" " 1	21. 8.03	" " 1	17.10.08
8979	Madsen, Einar Lehmann	København	25. 7.87	Berlin	17. 4.07	" " 1	10.10.08
15417	Mikkelsen, J. J. J.	Aalborg	1. 3.79	Aalborg	8. 2.08	Nørre Sundby	4. 7.08
6998	Nielsen, Jens	Gjeldsted, Fyn	1. 7.71	Odense	25.11.07	Odense	9. 5.08
7795	—, Niels	Hvolbæk	18. 3.65	Skanderborg	20.10.07	Skanderborg	9.11.07
11682	—, Niels Chr. Madsen	Ugløv	9. 6.88	Odense	15. 9.03	Odense	24.10.08
12616	—, Steffen Ludvig Fr.	København	9. 1.87	Kbhvn. Afd. 1	6. 1.08	Kbhvn. Afd. 1	10.10.08
4078	Overgaard, J. Chr.	Jebjerg	13. 9.90	Viborg	25. 7.08	Randers	19. 9.08
8650	Petersen, Aage	Valby	5. 9.86	Kbhvn. Afd. 1	27. 4.07	Kbhvn. Afd. 1	1. 8.08
11264	—, Aage Johan Chr.	København	12.12.86	" " 4	5. 5.06	" " 1	19. 9.08
13241	—, Marius	Randers	6. 8.85	Randers	5. 3.05	Randers	12. 5.08
4700	—, P. Knudsen	Adslev pr. Skanderb.	31.10.85	Aarhus	6. 3.08	Kbhvn. Afd. 1	20. 6.08
16690	Rasmussen, J. G. V. Dindler	København	27.12.86	Kbhvn. Afd. 1	3.11.06	" " 1	17.10.08
11535	—, Lars Peter	Højby, Fyn	14. 1.70	Nyborg	28. 2.08	Nyborg	18. 4.08
7637	Ree, Vald. Harald Th.	Aarhus	1. 9.88	Aarhus	10.11.07	Kbhvn. Afd. 1	26. 9.08
11187	Roggenkamp, Hjalmar	København	5. 1.88	Kbhvn. Afd. 1	7. 2.08	" " 1	27. 6.08
8199	Svendsen, Niels P. Henrik	Nykøbing Falster	12. 4.86	" " 1	21.12.07	" " 1	25. 1.08
17071	Sørensen, Andreas	Sunds	23. 5.81	Herning	1.10.08	Svendborg	10.10.08
12904	Thomsen, Jens Ingemann.	Skagen	12. 8.88	Kbhvn. Afd. 1	23. 3.08	Kbhvn. Afd. 1	1. 8.08
13887	Tischlermann, Rudolf	Warschau	15.11.88	" " 1	11. 8.08	" " 1	15. 8.08
10544	Vendt, Carl Marius ...	Fredericia	5. 8.83	Fredericia	2. 5.03	Fredericia	15. 8.08
11302	Werversen, Petrus Andreas	København	7. 8.88	Kbhvn. Afd. 1	24. 1.03	Kbhvn. Afd. 1	17.10.08

føres Arbejde for Hr. Jacobsen; dette varer formodentlig ikke ved ret længe.

For imidlertid at komme fuldstændig til Klarhed over, hvor og i hvilket Omfang, der udføres Arbejde for Hr. Jacobsen, bedes vore respektive Afdelinger samt de af vore Medlemmer, som maatte have noget Kendskab til Sagen, om at meddele Hovedkontoret, hvor saadanne Arbejder udføres.

Kommunalvalg Landet over.

I Marts Maaned begynder en Valgkamp, som hidtil ikke har været kendt i Danmark, idet Mænd og Kvinder for første Gang skal vælge Repræsentanter til Landets kommunale Raad, og i de forskellige politiske Partier saavelsom i de forskellige Befolkningsslag, der er naturligt dannede paa Grund af særlige Interesser, imødeses Resultatet med en betydelig Spænding.

Medens adskillige Samfundsklasser ligger i Tvivl om hvilke Forbindelser der skal indgaa, eller hvilke

Forordringer og Regler, deres Kandidater skal tilfreds- stille, har *Det socialdemokratiske Arbejderparti* haft Rammerne for sin Stilling klar fra det Øjeblik, den kommunale Valglov blev endelig vedtaget, og Partiets Ledelse begyndte straks paa Agitationen for den størst mulige Deltagelse blandt Vælgerne og for Hvervning af Proselyter for Socialdemokratiets Principer i den kommunale Husholdning.

I en hel Del Cirkulærer har Partiets Hovedledelse efter forudgaaende Forhandlinger, Debatter og Beslutninger i Arbejdernes repræsentative Forsamlinger rettet Opfordringer til samtlige Fag- og Partiorganisationer om Medvirken i Agitationen, og samtidig givet en hel Del gyldne Leveeregler for Vælgere, som ønske at gøre Brug af deres Rettigheder, den Dag det store Slag skal staa — **Valgdagen.**

Det bedes saaledes særlig erindret:

Enhver skatteydende Mand og hans Hustru har Valgret, saafremt de er fyldt 25 Aar.

Valglisten, som fremlægges i København i Tiden fra 1. til 8. Februar, paa Frederiksberg og andre Byer fra 16. til 31. Januar, bør efterses, og Forlangende om Optagelse ske, saafremt de valgberettigede ikke findes derpaa.

Skatten for afvigte Oktober Kvartal skal være betalt inden Udgangen af Januar Maaned, ellers tabes Valgretten.

Iagttages disse Forholdsregler, vil vore Medlemmer og deres Hustruer være sikret mod de Skuffelser, som mange Vælgere tidligere er blevet beredt, fordi de viste Ligeegyldighed overfor Sagen, indtil det Øjeblik de grebes af andres Valgbegejstring, men da var det maaske for sent, fordi de havde glemt i Tide at sikre sig.

Socialdemokratiets Ledelse opfordrer dels til Afholdelse af Møder om Sagen i Klubber og Afdelinger, hvor *Hustruene* bør inviteres med, og tilbyder at stille Talere med kommunal-politisk Indsigt til Raadighed ved saadanne Møder. Arrangementet kan træffes gennem Afdelingsbestyrelserne.

Vi opfordrer alle Medlemmer til at gøre sig til Agitatorer for den største Deltagelse i Valget og den største Tilslutning til Socialdemokratiets Liste.

Det er første Gang en Styrkeprøve finder Sted under de nye Forhold, og det varer 4 Aar, inden man kan faa Lejlighed til at oprette det, der mulig forsømmes denne Gang — *hvis det overhovedet lader sig oprette.*

B.

De samvirkende Fagforbunds Landsindsamling.

Under 10. Januar udsendte »De samvirkende Fagforbund«s Hovedledelse til alle Fagforbund og Fagforeninger Opfordring til at deltage i en Landsindsamling for at afhjælpe den øjeblikkelige ekstraordinære Nød, samtidig med at man opfordrede Organisationerne til

Uge efter Uge at indsende Rapporter over Antallet af deres Arbejdsløse, samt over hvor mange af disse Arbejdsløse, der ingen Understøttelse oppebærer hos deres respektive Organisationer.

Denne Landsindsamling, som vi opfordrer vore Afdelinger og disses Medlemmer, foruden ogsaa vore mange Værkstedsklubber, om at interessere sig levende for, har straks vundet udelt Tilslutning fra næsten alle Organisationers Side, ligesom ogsaa Pressen og Offentligheden har erkendt, at der her foretages en Aktion af overordentlig stor Betydning, og som har sin Berettigelse deri, at der allerede i over Aar og Dag har hersket ganske ekstraordinære Nødstilstande indenfor Bygningsfagene. Selv om ikke noget saadant er Tilfældet for Smede- og Maskinfagets Vedkommende, saa er der dog ogsaa iøvrigt en ret udstrakt Nød som Følge af de øjeblikkelige slette Konjunkturer, men indrømmes maa det, at det jo særlig er i Bygningsfagene, og alt hvad dertil hører, at Nøden er særlig ekstraordinær stor. Nu har ganske vist enkelte af disse Bygningsfag som Tømrere, Bygningssnedkere og Blikkenslagere for nogen Tid stillet sig uden for Fællesskabet med os, idet de ikke er Medlemmer af »De samvirkende Fagforbund«; men herpaa bør der ikke tænkes i Øjeblikket, hvor faktiske Nødstilstande maa tages op til Afhjælpning uden smaa- ligt Hensyn til, hvad der kan være begaaet af taktiske Synder i Fortiden.

Allerede første Uges Indsamling indbragte over 20,000 Kr., hvoraf de 5000 var bevilget af vort Forbunds Hovedbestyrelse. Men der maa tages yderligere fat, thi skal der virkelig øves noget effektivt for at lindre den forhaandenværende Nød, saa skal der store Penge- midler til. Fra visse Hold, nemlig fra de organiserede Arbejderes altid svorne Modstandere, lyder Røster om, at Fagforeningerne jo kan tømme deres Strejkekasser, men om noget saadant kan der selvfølgelig ikke være Tale. Vi hører hver Dag de organiserede Arbejdsgiveres mere eller mindre højstemte Krigshyl overfor ethvert nok saa ringe Krav eller enhver nok saa ringe Lønrrørelse indenfor den store Arbejderhær, og Meningen er jo tydelig nok den, at udnytte de daarlige Konjunkturer til størst mulig Fordel for Overklassen. Og det maa naturligvis indrømmes, at hvis de støttet af hele Kapitalistpressen kunde faa Fagforeningernes Strejkekasser og Reservefonds tømt, saa havde d'Hrr. fuldstændig frit Spil — men dette maa ikke ske.¶¶

Der er altsaa fra vor Side bevilget ekstraordinært af Reservefonden, men vore Afdelinger, Klubber og Medlemmer bør deltage i Indsamlingen ved at yde deres Bidrag efter Evne, stort eller lille. Nøden er virkelig stor blandt Bygningsfagene og hos Arbejdsmændene, og det er en god Gerning at hjælpe der, da Pengene vil blive vel anvendte, idet der specielt i København vil blive indkøbt Levnedsmidler paa en saadan Maade, at ingen skal tjene Penge ved denne Uddeling, men at der skal kunne faas fuld Værdi for det indkomne. Til Provinserne vil Understøttelsen blive ud- betalt i rede Penge, da anden Vej ikke er mulig.

Stiftelsesfester.

Odense.

Den 31. Oktober afholdt vor Afdeling i Odense sin 20-aarige Stiftelsesfest i den stedlige Arbejdernes Forsamlingsbygning. Til Fællesspisningen var indtegnet ikke mindre end 230 Deltagere, og i det hele taget var det en imponerende Fest, som vore Odense-Kolleger havde Grund til at være stolte af.

Forbundets Formand var til Stede og holdt Fest-talen, hvorunder han mindedes den lokale Bevægelse indenfor vort Fag gennem de svundne Aar og de mange brave Fagfæller, som i denne Tid har kæmpet for de fælles Interesser, hvorfor de ikke sjældent har maattet bøde personligt. — Endvidere talte Afdelingsformanden, J. Vilh. Werner, samt Kedelsmed Frederik Hansen og Maskinarbejder Peter Rosenkrantz, hvilke Fagfæller alle vil være en stor Kreds af vore Medlemmer bekendt. Der udbragtes naturligvis mangt et Leve for Afdelingen, for Hovedbestyrelsen, for det internationale Forbund o. s. v., og Afdelingens eget Sangkor »Regulatoren« sang nogle kvikke Arbejdersange, som yderligere forhøjede den udmærkede Stemning ved denne Fest.

Thisted.

Lørdagen den 14. November fejrede vor Afdeling i Thisted sin 14-aarige Stiftelsesfest.

Denne Afdeling har gennem Aarene haft ret vanskelige Forhold at kæmpe med. Arbejderantallet var ikke stort, og de stedlige Fabriker og Værksteder ledes af saadanne Arbejdsgivere, som kun havde svage Begreber om Udviklingen og den Tid de lever i. En lille Stab af Kolleger har dog trofast holdt sammen om den fælles Fane, og den selskabelige Sammenkomst, hvori Festen bestod, var præget af et godt kammeratligt Sammenhold.

Fra Hovedbestyrelsen modtog Afdelingen en telegrafisk Lykønskning i Anledning af Fødselsdagen.

* * *

Fra samme Afdeling meddeles, at der fornylig er ført Forhandling mellem Fabrikant Frederiksen, »Nordthy«, dersteds, som i længere Tid har været blokeret, og Afdelingsbestyrelsen, og det saa ud til at Frederiksen var kommen til Fornuft, og at man skulde have naaet at faa Striden bilagt, men han maa imidlertid have fortrudt sin Imødekommenhed, thi han har afbrudt Forhandlingen og ikke senere ladet høre fra sig, hvorfor Fabriken »Nordthy« stadig blokeres for Tilgang af vore Medlemmer.

En Forespørgsel fra F. U. F.

Folkeuniversitetsforeningen i København lægger i Øjeblikket Skema for det kommende Semesters Foredragsrækker, og i Følge gammel Praksis er der rettet

Forespørgsler til de Institutioner, der staar som Medlem af Foreningen, om der ønskedes Foredrag om bestemte Emner.

Klejnsmedesvendeforeningen har ønsket, at der denne Gang skal holdes en Foredragsrække om »Vor Tids Fremstilling af Jern og Staal«, og F. U. F. har for-maaet Professor Hannover til eventuelt at udarbejde dette Foredrag, men da hele Tilhørerkredsen temmelig sikkert skal samles blandt Jernindustriens Arbejdere, har Folkeuniversitetsforeningen ønsket at faa nogen Garanti for, at der kommer et saa stort Antal Tilhørere, saa det af økonomiske Hensyn kan lade sig gøre at imødekomme Klejnsmedesvendeforeningens Ønske.

Vi skal derfor efter Foreningens Opfordring anmode de af vore københavnske Medlemmer af alle Afdelinger, som maatte have Lyst til at paahøre Professor Hannovers ganske sikkert overordentlig interessante Foredrag over det Materiale, som Smede og Maskinarbejdere daglig har deres Glæde eller Bryderi af at omgaaes, om *snarest mulig* at lade Kontoret, Larsle-stræde 1, tilflyde Meddelelse om, at de vil deltage.

Kan et tilstrækkeligt Antal Deltagere anmeldes i Slutningen af denne eller Begyndelsen af næste Maaned vil Foredragsrækken være sikret og tage sin Begyndelse i sidste Halvdel af Februar.

Betalingen er 1 Krone pr. Deltager.

I næste Fagblad vil en fuldstændig Fortegnelse over samtlige Foredragsrækker blive meddelt.

Efterlysninger.

København.

Til Klejnsmed *Rasmus Rasmussen*, som tidligere har boet i *Saxogade 66, 5*, i København, ligger et Brev og en Pakke fra Amerika hos hans Onkel, Anders Rasmussen, Jens Juelsgade 36.

Aarhus.

Medlem 13046, J. E. Petersen, kan hæve et mindre Overskud, som henligger til ham paa Kontoret i Aarhus.

Tak.

Undertegnede bringer herved Medlemmerne af Aarhus Afdeling en hjertelig Tak for det store Beløb, 196 Kr. 55 Øre, som er indsamlet til mig i Anledning af min Sygdom.

En særlig Tak til Udvalget for dets uegennyttige Arbejde.

Medlem 2609, A. M. Petersen.

Meddelelser fra Hovedkassereren.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Følgende Medlemsbøger ere anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr.	687	H. P. Hansen	(Kbhvn. Afd. 1)
-	887	T. K. Christensen	(— — 1)
-	1223	M. Kettelsen	(— — 1)
-	11514	P. H. Christensen	(— — 1)
-	13716	H. C. Bæhr	(— — 1)
-	5659	Emil Jensen	(— — 5)
-	14608	Laurits H. Andersen	(— — 5)
-	10346	L. H. Thomsen	(Aarhus Afd.)
-	16102	Mads K. Christensen	(Nykøb. Mors -)
-	10046	P. Rasmussen	(Svendborg -)

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udsræges af Sletteregistrene.)

Nr.	808	Andersen	Hugo Emil	Gl. Register
-	11048	Gall	Alfred	—
-	6212	Hansen	Alfred	—
-	5935	—	Chr.	—
-	5286	Jakobsen	Einar Alfr.	—
-	13926	Jensen	Sofus E.	—
-	10344	Johansen	J. M.	—
-	10093	Madsen	N. R. Th.	—
-	8091	Mikkelsen	Niels	—
-	7875	Rolander,	P.	—
-	8584	Sibbern	Bernhard	—
Nr.	7106	Andersen,	Hans Chr.	Ny Register
-	2769	Barlach	Richard	—
-	7865	Bispeskov,	H. Petersen	—
-	10456	Christiansen,	Hans	—
-	1074	Christensen	Fritz	—
-	13688	Godt	Peter S.	—
-	723	Mørck	O. E. Th.	—
-	7253	Niebuhr	R. Hansen	—
-	8416	Nielsen	Carl Chr. S.	—
-	3037	Petersen	Carsten	—

Diskussionsklub.

Medlemmerne af de københavnske Afdelinger har startet en Diskussionsklub og sendt os et længere Indlæg desangaaende.

Da Pladsen i nærværende Numer af Fagbladet imidlertid ikke tillader os at optage det denne Gang, skal vi blot meddele, at Indmeldelse i Klubben kan finde Sted hos Maskinarbejder *Carl Hansen*, Trekronegade 83, Valby.

Forbundets Anvisningskontorer.

Aarhus, R. Larsen, Østergade 54, St. 12¹/₄-1, 7-8.
 Aalborg, C. E. Christensen, Christiansgade 20. 12¹/₂-1, 6¹/₂-7¹/₂, Helligdage kun mellem 11-12.
 Assens, Joh. Schnor, St. Kirkestræde 14¹, 12-1, 6¹/₂-7¹/₂. Ingen Udbetaling.
 Esbjerg, A. Caben, Jyllandsgade 36. Udbt. 12¹/₄-12³/₄, 6-7.

Faaborg, Smed P. Andersen, Odensevej 29. Ingen Udbt.
 Fredericia, Maskinarb. Chr. Henriksen, Sjællandsg. 44. Udbt. til Rejsende, 6¹/₂-7.
 Frederikshavn, Maskinarb. S. A. Andersen, Rimmensg. 19. Udbt. Søgnedage 12-12¹/₂, 6-7.
 Frederikssund, Maskinarb. L. P. Lundbeck, Villakvarteret. Ingen Udbt. Træffes 6-7.
 Frederiksværk Maskinarb. V. Jensen. Ingen Udbt.
 Holstebro, P. Chr. Petersen, Brotorvet 2. 6-7¹/₂.
 Helsingør, Maskinarb. B. Sørensen, Rostgaardsvej 1, 12¹/₂-1; 7-8 (Lørdag 5-7).
 Herning, Jens Kjær Nielsen, Østergade 52, Udbt. 6¹/₄-7.
 Hillerød, Maskinarb. A. Christensen, Gasværksvejen 25 O, Udbt. 6-7.
 Hjørring, Maskinarb. H. C. Hansen, Fredensgade 2². Søgnedage 6-7.
 Holbæk, Maskinarb. Th. Madsen, Ejendommen »Vega«, Skolegade. Udbt. 6¹/₂-8.
 Horsens, P. Andersen, Boysensgade 52. Udbt. 6¹/₂-7¹/₂, (Søndag 9-12).
 Holeby, Maskinarb. A. Schytt. Ingen Udbt.
 Hads.-Mariager, Smed A. Bregendahl, Cimbrja, Søgne- dage 12-1.
 Kallundborg, Maskinarbejder P. Rasmussen, Birkegade 3. 12¹/₄-12³/₄, 6-7.
 Kerteminde, Smed J. C. Christensen, Præstegade 38, 1. 12¹/₄-1, 6¹/₄-7. Ingen Udbt.
 Kolding, Th. Hansen, Laasbygade 97, St., Udbt. hver Søgnedags Aften 6-7, Søn- og Helligdage 9-10 paa Kolding Svendehjem.
 Korsør, Smed J. Jensen, Slotsvej 8. Ingen Udbt.
 København, Larslejrstræde 1. St. 9-11 og 6-8.
 Lyngby, Maskinarb. G. B. Magnussen, Gasværksvej 3, St. Ingen Udbt.
 Maribo, Maskinarb. Jak. Nielsen, Aldershvile, 6¹/₂-7¹/₂. Middelfart, Smed Vald. Hansen, Svendehjemmet, Nygade. Udbt. 12¹/₂-1, 6-7.
 Nakskov, Rasmus Olsen, Taarsvej 40. 6¹/₂-7¹/₂.
 Næstved, Smed Olaf Hansen, Kornbakken 100 D. 6-7.
 Nørresundby, L. Jensen, Bondrupsgade 6. 21¹/₂-1¹/₂.
 Nykøbing Mors, L. Rasmussen, Kvistgaardsg., Kl. 6-7. — Falster, P. M. Petersen, Nørreg. 17, 1. 6-7, Søndag 10-12.
 Nyborg, Fr. Wendel, Christianslundsg. 11¹. 12¹/₄-12³/₄ og 6-7.
 Odense, R. H. Hansen, Nørrebro 52. 12¹/₄-1. Udbetaling til Rejsende 6¹/₂-7¹/₂, Søndag 11-12 Formd.
 Odder, Maskinarb. Chr. M. Nielsen, Asylgade ved Lunden. Ingen Udbetaling.
 Præstø, J. A. Sørensen, Vesterbro. 6-7.
 Randers, P. Thøgersen, Møllegade 11. 12-1, 6-7, Søn- dag 10-12.
 Ribe, Smed N. Madsen, Klostergade 83. Ing. Udbt.
 Ringsted, Maskinarb. M. Larsen, St. Hansgade 18.
 Roskilde, Smed A. Jensen, Provstestræde 1, Stuen Hverdage 7-8.
 Rønne, H. P. Jensen, Vinkelvej 27.
 Skanderborg, Maskinarb. Th. Bach, Skanderupgade. Ud- betaling 6¹/₂-7.
 Skive, Smed Chr. Bedsted, Nørregade 40 o. G. 6-7.
 Slagelse, Smed H. P. Hansen, Nansensgade 11, St. t. h. 7-8.
 Sorø, Maskinarb. Fred. Christiansen, Sorø Landsogn. Udbt. paa Svendehjemmet 5-5¹/₂, Søndag 9-10.
 Stege, Chr. Hansen, Lindemark. 6¹/₂-7¹/₂, Helligd. 12-1.
 Silkeborg, Chr. Petersen, Herningvej 71. Udbt. 6¹/₂-7¹/₂.
 Svendborg, N. C. Jørgensen, Færgevejen 20, 1. Sal. 12-1, 6-7.
 Thisted, C. Dysted, Nørregade. Udbt. 12¹/₂-1, 6¹/₂-7¹/₂.
 Varde, H. P. Hansen, Nygade. 6-7.
 Vejle, P. S. Loft, Fjordgade 7, St. 12¹/₄-12³/₄, 6¹/₂-7¹/₂.
 Viborg, P. Frandsen, Sct. Mikkelsgade 15.

Redigeret af *J. A. Hansen*.

Bogtr. Lützhøft-Petersen, Amagertorv 10, Kbhvn.

FAGBLAD FOR SMEDE OG MASKINARBEJDERE

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

Nr. 4.

Februar 1909.

21. Aargang.

Nogle Øjeblikksbetragtninger.

Naar det i Højreblade og andre Overklasseaviser i den senere Tid er bleven paastaet, at fagforeningerne i Nar har opsagt en Mængde Overenskomster og rejst en Mængde Krav, som de stakkels Arbejdsgivere under de forhaandenværende daarlige Konjunkturer umuligt kan imødefomme, saa vil vi her slaa fast, at alle disse Paastande er pure Usandhed og Skaberi og kun beregnet paa at udnytte Situationen i størst mulig Grad til Skade for de organiserede Arbejdere. D'Hrr. Indehavere af Produktionsmidlerne og deres vel betalte Skribenter forstaaer saa udmærket at gribe enhver Situation an til fordel for sig og saaledes, at gaar der noget i Stykker eller daler Konjunkturen, da gaar det først ud over dem, der har mindst at tabe af.

— Skriget om „Arbejdsuroen“ er i Nar i Virkeligheden saa uberettiget som noget kan være. Sandheden er nemlig den, at fagforeningerne næsten alle har erkendt Tidernes Vanskelighed og derfor resigneret — ikke fordi de opdukkende Krav vare uberettigede eller kunde vanskeliggøre Industriens Stilling; men fordi man ved, at Arbejdsgiverforeningen kun regner med de raa Magtforhold, der for Tiden paa Grund af Arbejdsløsheden er forrykket stærkt i dennes favør, og derfor ønsker fagforeningerne ikke at lade sig byde op til Dans.

Støtøjsarbejderne og Jernindustriens Arbejdsmænd er dem, der i den sidste Tid har været særlig paa Tapetet og for hvis Skyld Arbejdsgivernes Løst-outtværn atter er bragt i den ikke ubekendte Virksomhed. Og saa er dog forholdet det, at enten har de paagældende slet ikke rejst noget Krav, eller ogsaa er de ved forhandlingerne skrumpet ind til saa godt som intet; men dette er ikke d'Hrr. Arbejdsgivere nok. Situationen skal udnyttes, om ikke til det yderste — fordi man meget godt ser faren ved at komme for langt ud — saa dog dertil, at de paagældende skal straffes for, at de overhovedet har povet at sige op og forlange forhandling, med at tvinges til at forlænge de Overenskomster, man har ønsket forandret, paa et længere Aaremaal. — Det hjælper altsammen ikke, at Arbejdsgiveren May Ballin indrømmer, at Arbejdstiden bør forkortes paa Støtøjsfabrikerne, eller at Jernfabrikanterne godt kan se, at Arbejdsmændene burde have 1 Øre lagt til deres Minimumløn, der tillige er Normløn. — Nej, Situationen skal udnyttes, og i dette Stykke kender man ikke til Skaansel. — Under alt dette er det De samvirkende fagforbunds Ledelse, der maa være ene om at pleje Besindigheden og saa langt, som det er muligt, at forhindre Storkonflikten.

Samtidig med denne høje Spænding mellem de

to organiserede Hære af Arbejdere og Arbejdsgivere er det ganske velgørende for Tiden at iagttage, hvad der gøres for at hindre følgerne af den raadende Arbejdsløshed. Vel er det først og fremmest Arbejderne — de Arbejdsløses egne Standsfæller — som er traadt hjælpende til, men det mærkes dog ogsaa fra andet Hold, at det er ligesom, at Samfundet er vaagnet til Erkendelse af, at det her har Pligter, som der ikke tør ses bort fra. Statshjælpen til vore Arbejdsløsheds-kasjer er Beviser i saa Henseende, og der er faldet og vil falde Bevillinger fra Kommune og Stat, som er af Betydning og last not least er der indrømmet adskilligt fra de samme Autoriteters Side i Retning af at forcere projekterede Arbejders Igang-sætning, ligesom der synes at aabne sig Mulighed for at bevare Statens store Leverancer for vore hjemlige Arbejdere.

— Men samtidig paatrænger der sig unægtelig andre Tanker, naar man ser, hvorledes Overklassen rotter sig sammen til „Antisocialisme“ under dens forskellige Former: Nationalismen, der først og fremmest opelskes til fordel for Militarisme og Protektionisme af den allerfarligste Art. Militarismen synes navnlig at være det Halmstraa, som det under Omdannelse værende Kapitalistiske Samfund griber efter for at holde sig oppe. — Og intet er sikkert farligere for Befolkningen end det at gaa med til Skabelsen af en Nymilitarisme, der selvfølgelig blandt andet skal bruges til at holde den arbejdende Klasse i Befolkningen i Ave.

Man har ikke glemt samtidig ved Hjælp af den bekendte „Forening mod Smudspressen“ at stoppe Munden paa en Del af de Blade, der var Overklassen ubehagelige. Dette kunde man saa rart nemt gøre, ved at de store Firmaer og Forretninger bojkottede dem for Averteren og Abonnement, saa stoppedes Munden paa disse generende Kritikere; men den egentlige Arbejderpresse har de dog selvfølgelig ikke magtet at sætte til Vægs, hvad der naturligvis piner.

— Men alt i alt er der god Grund til for Arbejderne at tage Vare paa disse Nutidens Foreteelser og til ikke at forsumme at styrke deres Organisationer og hele solidariske Sammenhold. Vi kunne da nogenlunde roligt lade Arbejdsgiverne støde i Krigstrompeten, naar vi kun ved, at vore Organisationer vil kunne apparere ethvert Angreb med tilbørligt Eftertryk.

Resultatet af Indsamlingen af Lønskemaer.

Da Bearbejdelsen af de Lønskemaer, som indkom i Efteraaret 1908, nu er tilendebragt for Timelønningernes Vedkommende, og — i Parentes bemærket — Beretningen om Forbundets Virksomhed i 1908 under Udarbejdelse, er vi nu i Stand til at overse Resultatet af Afleveringen af Lønskemaer, hvilket kan give Anledning til ikke faa interessante Betragtninger.

Som Følge af de daarligere Konjunkturer i 1908, havde vi ventet, at der dette Aar vilde indkomme væsentlig færre Lønskemaer end i 1907, men hele Forskellen beløber sig til 65. I 1907 indkom 6551 Lønskemaer, i 1908 6486; heraf har Provinserne indleveret 3384 mod 3418 i 1907, altsaa trods den større Arbejdsløshed et lille Opsving i Tallet. Som Helhed betragtet er der kun Grund til at være tilfreds med Resultatet, og vi har netop villet benytte denne Lejlighed til at sige de Medlemmer vor bedste Tak, som har sørget for at udfylde og aflevere deres Lønskema, thi naturligvis forlangte Hovedbestyrelsen ikke Gang paa Gang dette Stykke Arbejde udført, hvis det ikke var af en saa uendelig Betydning for den daglige Virksomhed, og naturligvis kan et saadant Stykke Arbejde ikke blive fuldkomment, naar Materialet er i højeste Grad ufuldkomment — og for Materialet raader jo Medlemmerne i dette Tilfælde. Som sagt, Materialet er godt i Aar, fordi det er saa fuldtalligt, men der findes selvfølgelig endnu Huller, der lige saa godt kunde være undgaaet, og selv om det ingen Indflydelse har paa Værdien af Statistikken i det store og hele, saa pynter det ikke i et saadant Tabelværk, at nogle enkelte Virksomheder er betænkeligt langt nede imod kun at have afleveret Lønskemaer for Halvdelen af de der beskæftigede Medlemmer, som f. Eks. Opstiller- og Grovsmedeværkstedet hos B. & W., Christianshavn, Københavns Sporvejs-selskab, Titans Maskinafdeling, Tuxham, Vølunds Kedelsmedie, Dansk Papirposemaskinfabrik og De danske Mejeriers Maskinfabrik; — men særlig langt nede er Kedelsmedene hos Recks Opvarmningskompagni, hvorfra vi kun modtog 17 Skemaer fra 54 Medlemmer. Til Gengæld kan der rigtignok nævnes langt flere Virksomheder, hvorfra Medlemmerne har afleveret omtrent eller helt fuldtalligt, bl. a. begge de københavnske Privatskibsværfter, Helsingørs Skibsværft, Eickhoff, B. & W.s Drejer- og Kedelsmedeværksteder paa Christianshavn, De forenede Jærnstøberier, Heegaard, Nielsen & Winther, saa godt som alle industrielle Virksomheders Reparatører samt de paa Jern- og Blikvarefabriker beskæftigede Medlemmer.

For Provinsernes Vedkommende er der næsten ikke én stor Fabrik, hvorfra der ikke er indgivet Lønskemaer fra omtrent alle der beskæftigede Medlemmer. Selv Byer som Aarhus, Randers, Odense, Aalborg, Horsens, Svendborg og Vejle har evnet at gennemføre dette.

Sidst men ikke mindst bringer vi vor bedste Tak til alle de Afdelings- og Værkstedstillidsmænd, som har

haft en Haand i Hanke med for at uddele og samle Lønskemaerne sammen. Af den Maade, hvorpaa det var ordnet mange Steder fra, fremgaar det mere end tydeligt, at disse Tillidsmænd har forstaaet, ikke alene hvad det drejede sig om, men ogsaa at bibringe deres respektive Medlemmer Interesse for Sagen samt at hjælpe os i vort Arbejde for at gøre alt korrekt, hvad der angik denne vor Lønstatistik. Mange Fritimer har det sikkert kostet en Del af dem, men naar man har Interesse for en Sag, ofrer man jo gerne lidt paa den, og som alt bemærket, vi yder dem vor bedste Tak.

En Forhandling om Akkordpriserne paa Statsbaneværkstederne i Aarhus.

En Gang hvert andet Aar foretages der en saakaldt Revision af Akkordpriserne paa Statsbaneværkstederne i Aarhus og København, og denne »Revision« besørger af en Værkmester fra København og en fra Aarhus, og har hidtil været foretaget uden Tilkaldelse af nogen af de interesserede Arbejdere eller Repræsentanter for samme. Saaledes skete det da ogsaa i Aar med det Resultat, at der foretoges betydelige Reduktioner for Aarhus-Akkordernes Vedkommende. Arbejderne erklærede imidlertid, at saafremt disse Reduktioner fastholdtes, saa man sig nødsaget til at udføre Arbejdet paa Time-løn, og da Ledelsen erklærede ikke at kunne ændre Priserne, besluttede man at henvende sig til Maskindirektøren om at faa en Forhandling i Gang om Strids-punkterne. Dette Forlangende stillede Maskindirektøren sig velvillig til, og i Løbet af 8 Dage mødte en Værkmester fra København, som sammen med Bestyreren, Ingeniøren og en Værkmester fra Aarhus tog fat paa en Forhandling med et Udvalg af Arbejderne, bestaaende af 2 Partiførere, Formanden for Arbejdsmændenes Organisation paa Banen og Formanden for Smede- og Maskinarbejdernes Klub Nr. 11.

Forhandlingerne fandt Sted den 3. Februar og varede fra Kl. 10 Formiddag til Kl. 5 Eftermiddag med en lille Afbrydelse, og Resultatet af Mødet blev, at man opnaaede en Ordning, som, selv om denne ikke gav alt, hvad man kunde ønske, dog gav betydelige Indrømmelser. Ved et Møde, som dernæst afholdtes samme Aften for alle de interesserede Arbejdere, og hvor Resultatet fremlagdes, udtaltes der Tilfredshed med, hvad der var opnaaet.

Dette er sikkert nok første Gang, at der paa Baneværkstederne er ført en Forhandling om Akkordpriserne, hvor Arbejderne har været virkelig medbestemmende, og vi konstaterer med Glæde denne Indrømmelse overfor vor Organisation, ligesom vi vil haabe, at vi vil være i Stand til at holde denne Skanse, som vi hermed har besat, og vi tror, at dette vil bidrage til en bedre Forstaaelse mellem Ledelsen og Arbejderne.

C.

„De samvirkende Fagforbund“s Landsindsamling til de Arbejdsløse.

Da »De samvirkende Fagforbund«s Forretningsudvalg den 10. Januar udsendte sin Opfordring til at foranstalte Landsindsamling til de Arbejdsløse, var det aabenbart et Ord i rette Tid. Den 15. November f. A. havde en Undersøgelse udvist, at 13,042 eller 14,6 % af Fagforbundenes Medlemmer var arbejdsløse, og man vidste, at dette Antal vilde stige betydeligt, efterhaanden som vi arbejdede os frem til Vinterens Hjerte.

Ogsaa af Hensyn til, at der ved Juletid altid gøres ekstraordinært meget for at lindre den herskende Nød, var Tidspunktet for en Landsindsamling fra Fagforbundenes Side heldigt valgt, og det har da ogsaa vist sig, at denne Landsindsamling har vundet udelt Tilslutning hos Organisationerne, fordi Princippet er at fordele det indkomne til Arbejdsløse over hele Landet og saaledes, at de Fag, der ere mindst ramte af Øjeblikkets haarde Nød, kommer dem til Hjælp, som lever under det værste Tryk.

Den 15. Februar viste Arbejdsløsheden sig at have naaet et Omfang af ialt 20,754 blandt de organiserede Arbejdere, og heraf oppebærer 8268 ingen Understøttelse, medens 6778 har været arbejdsløse i 10 Uger eller derover, og det er altsaa dette sidste Antal som udgør dem, der støttes gennem Landsindsamlingen.

Alle er sikkert enige om, at det gælder om at støtte denne Landsindsamling det mest mulige. Allerede ca. 1 Maaned efter Iværksættelsen er over 100,000 Kr. indsamlet og fordelt; men der maa mere til, thi Slutningen af Februar og Marts Maaned bliver sikkert ikke mindre følelig, hvorfor vore Afdelinger og Klubber bør gøre, hvad de kan, for at alle, som har Evne dertil, kommer til at yde deres Skærv til denne stort anlagte Velgørenhed.

Hist og her har man sporet en Tendens til at beholde indsamlede Bidrag i de enkelte Byer til Støtte for lokale Arbejdsløse, men da dette i Følge hele Planen maa føre til, at disse Byer faar dobbelt Understøttelse, bør der arbejdes hen til, at *alle Bidrag sendes til Landsindsamlingen og fordeles igennem denne*; thi dette er den eneste retfærdige Fordelingsmaade.

Endvidere opfordrer vi vore Afdelinger og Klubber til efter Evne at bidrage enten ved *Bevillinger af deres Kasse eller ved Værkstedsindsamlinger*, saa at Landsorganisationen fortsat kan blive i Stand til at uddele ugentlige Portioner, som dog holder den værste Nød fra Døren hos de af de Arbejdsløse, som ikke paa anden Maade oppebærer Støtte af deres Organisationer. Deres Tal er stort, og der kræves betydelige Midler, men Arbejderne evner at skaffe dem til Veje, naar de kun lægger deres sædvanlige Energi i denne Sag, der iøvrigt vidner højt om, til hvilken Grad af Udvikling, Hjælp-somheden og Solidaritetsfølelsen blandt de organiserede Arbejdere er kommet.

Valgets Dag forestaar.

Den 12. Marts foregaar Valgene til Københavns Borgerrepræsentation, og dette Valg har i Aar en særlig stor Betydning. Hele Borgerrepræsentationen afgaar, og 42 Medlemmer skal saaledes vælges. Valget foregaar efter Forholdstalsvalgmaaden, og Kvinderne har for første Gang Stemmeret.

Det gælder ganske naturligt for Arbejderne at være paa Post ved dette vigtige Valg. Reaktionen lurer paa Vinding ved den ny Valgordning, Højre og Regeringsvenstre møder med en Fællesliste, og Formaalet med denne Sammenrottelse -- den antisocialistiske -- er nu som før at holde Arbejdernes Repræsentanter ude af Kommunalbestyrelsen. Vi kender imidlertid Højres Regimente fra Tiden indtil 1893 og dette Partis Modstand mod Arbejdernes Krav, ogsaa i de Aar, da vore Repræsentanter var et ubetydeligt Mindretal. Den Reaktionen Tid maa ikke oprinde paany, og det skal vi forhindre ved det forestaaende Valg.

Store Forandringer er sket paa det kommunale Omraade, siden Højres Magt blev brudt, og betydningsfulde Fremskridt er foregaaet under Antisocialisternes Modstand i de forløbne Aar.

Da Arbejderne i 1893 indgav Andragende om Hjælp fra Kommunen til de Arbejdsløse til Indløsning af Sengekæder, Værktøj o. s. v., blev dette forkastet med alle Stemmer mod de 4 Liberale og de 2 Socialdemokrater, som i det Aar var valgt.

I Kommunens sidste Regnskabsaar er der ydet Tilskud til Arbejdernes Arbejdsløshedskasser i saa stor Udstrækning, som Loven giver Adgang til, og desuden et Beløb af 340,000 Kr. ekstraordinært til Uddeling til Arbejdsløse.

Det betegner Forskellen paa 1893 og 1909; men derfor skal vi ogsaa holde Fjenderne fra 1893 ude fra Flertallet og give det til dem, der har skabt de forbedrede Forhold.

I den samme Periode er der paa en Mængde Omraader iøvrigt sket Fremskridt og Forandringer. Kommunens Gasværksarbejdere har faaet 8-Timers Arbejdsdagen og samtlige Kommunens Arbejdere har faaet væsentlige Lønforhøjelser i Følge den for nylig vedtagne Lønreform, alene et Beløb af ca. 2 Mill. Kroner.

Fortsættelsesskoler, Skolekøkkener og Skolehjem er oprettede. Boserup Tuberkulosesanatorium er sat i Virksomhed, hvad der alene kræver en aarlig Driftsudgift af ca. 150,000 Kr.

Skolevæsenet er forbedret, 13 Mellemskoleklasser oprettedes i Fjor, og i Aar er Oprettelsen af 19 Klasser vedtaget.

Aldersdomsunderstøttelsen er forhøjet, baade det samlede Beløb og de enkelte Understøttelser. I 1893 udbetaltes 633,000 Kr. Stigningen er 184 pCt., medens Indbyggerantallets Stigning kun er 32 pCt.

Dette er øjensynlige Fordele, og de her nævnte Eksempler kunne suppleres med mange andre.

Vi maa ikke faa Tilbagegang paa noget Omraade, men nye Fremskridt. Vore Modstandere er Tilbage-

gangens Repræsentanter, medens Arbejdernes Repræsentanter vil fremad. Derfor skal vi sørge for, at Sejren for Socialdemokratiets Liste bliver saa stor og omfattende, at Reaktionenens Indflydelse ikke kan hindre Fremskridtene, og det kan vi, naar vi alle er med i Arbejdet.

Valgets Dag forestaar. Den 12. Marts træffes en Afgørelse for 4 Aar, den kan blive af stor og heldbringende Betydning for Arbejderklassen, og den bliver det, naar vi selv vil det.

Derfor agiter og stem den 12. Marts, alle Kvinder og Mænd, paa Socialdemokratiets Liste.

Konflikter.

Paa nedennævnte Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt indtil anden Meddelelse foreligger.

1. Hos Fabrikant *P. Nielsen, Petershaab* i Brønderlev, fortsættes Arbejdsstandsningen fremdeles.

2. *Plovfabrikant Jacobsen, Fraugde* paa Fyn, er ligeledes fremdeles blokeret og Tilgang af Forbundets Medlemmer forbudt.

Endvidere er følgende Smaaaværksteder blokeret:

3. *Vognfabrikant Rasmussen, Nyborg, Cyklefabriken »Alfa« i Ringsted* samt *Fabriken »Nordthy« i Thisted.*

4. Strejke hos Smedemestrene *Petersen og Jensen i Skive.*

5. *Silkeborg Afdeling* frabeder Tilgang til Smedemester *Carl Jacobsens* Værksted.

6. *Smedem. A. Mathiesen, Laasbygade, Kolding*, er blokeret.

Den „kristelige“ Arbejderbevægelse og Arbejdsløsheden.

Som bekendt danner det saakaldte »Kristelig dansk Fællesforbund« herhjemme en særlig Gren af Arbejdersplittelses-Bevægelsen; thi andet og mere har denne Organisation aldrig formaaet at drive det til.

I August Maaned i Fjor holdt de kristelige Fagforeninger international Kongres i Zürich, og ved denne Lejlighed var de forskellige Lande repræsenteret paa følgende Maade:

Tyskland	284,644	Medlemmer.
Østerrig	63,000	—
Schweitz	11,351	—
Holland	23,821	—
Belgien	30,664	—
Italien	14,000	—
Rusland	3,000	—
Sverige	12,350	—

Medlemmer, der ere slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, fra hvilken Vedk. har betalt.
14030	Abrahamsen, Johan	Viborg	8. 5.81	Kbhvn. Afd. 1	30.11.06	Kbhvn. Afd. 1	21.11.08
3379	Ahrens, H. Chr.	Kældernæs, Bandholm	17. 2.74	Nakskov	14. 6.08	Nakskov	15. 8.08
6500	Andersen, Niels Chr. Andr.	Vennebjerg	9. 2.87	Hjørring	27. 1.08	Frederikshavn	7. 3.08
8972	— Thorkil Andr.	Randers	12.11.83	Kbhvn. Afd. 1	31. 8.08	Kbhvn. Afd. 1	21.11.08
13151	Andreasen, J. L.	Svorbæk pr. Assedrup	21. 5.86	Odder	1. 3.08	Odder	25. 4.08
16929	Berenthsen, Hans Chr.	Rørth pr. Odder	30. 5.86	—	6. 4.07	—	18. 4.08
10294	Berg, Laurits Johannes	Aarhus	7. 6.87	Fredericia	24.11.06	Aarhus	10.10.08
10637	Berthelsen, L. E. V.	Svendborg	16.10.81	Svendborg	20. 4.08	Svendborg	5. 9.08
15856	— M. B.	Endelave	24. 6.88	Odder	20. 6.08	Odder	17.10.08
3011	Bloch, Graves Jensen.	Køge	8.11.85	Lyngby	28. 7.06	Hillerød	12. 9.08
15992	Borgstrøm, Axel	København	26. 9.87	Korsør	13. 5.06	Kbhvn. Afd. 1	7.11.08
7294	Christensen, Christian O.	Jegindø	9. 4.65	Frederikshavn	1.12.07	Frederikshavn	11. 7.08
7502	Drohse, Einar	Hørsholm	19. 1.88	Aarhus	5.11.07	Aarhus	7. 9.08
5381	Frederiksen, Svend Henry B.	København	3. 1.88	Kbhvn. Afd. 1	2.10.07	Kbhvn. Afd. 1	24.10.08
16339	Hansen, Hans Georg	Hillerød	18. 8.87	" " 1	9. 2.07	" " 1	21.11.08
16715	— Lars Peter	København	1. 2.85	" " 1	16.11.06	" " 1	21.11.08
12220	Holm, F.	Aarhus	30. 6.78	Åarhus	1. 4.07	Aarhus	11. 7.08
1370	Jakobsen, Thorvald E.	København	8. 3.88	Kbhvn. Afd. 2	6. 6.08	Kbhvn. Afd. 2	26. 9.08
4936	Jensen, Anton Marinus	Brønderslev	30. 9.77	Aalborg	30. 3.00	Odder	22. 2.08
1621	— Axel	Horsens	7. 2.85	Kbhvn. Afd. 4	25. 5.07	Silkeborg	15. 9.08
17058	— Einer	Tingerup	5. 1.88	Holbæk	6. 8.08	Holbæk	10.10.08
9069	— Frode Einer	Svendborg	5.11.88	Svendborg	3. 9.08	Svendborg	28.11.08
3577	— Herman Kofoed	Odense	9. 2.85	Odense	8. 4.07	Odense	21.11.08
1349	— Lars Peter	København	8. 8.82	Kbhvn. Afd. 2	5.10.07	Kbhvn. Afd. 2	1. 8.08
4563	Knoblauch, C. F. W.	Skive	15. 6.65	Aarhus	16.11.07	Aarhus	1. 8.08
6604	Lange, Willi	Viedelak	11.10.81	—	27. 3.08	—	19. 9.08
13128	Larsen, C. V.	Helsingør	26. 6.85	Frederikshavn	28. 3.08	Helsingør 2	18. 7.08
11024	Lund, Niels Poul Henry	København	19. 2.85	Kbhvn. Afd. 1	1. 6.08	Kbhvn. Afd. 1	21.11.08
6238	Nielsen, E. J. P.	København	21. 9.88	Kolding	9.11.07	Aarhus	7. 9.08
16559	— J. Hagedorn	Eisenach	16. 8.85	Kbhvn. Afd. 1	7. 9.06	Roskilde	22. 8.08
16186	— Sorenkr.Laur.Th.	Roskilde	3. 1.83	Lyngby	20.10.06	Slagelse	13. 6.08
11941	Petersen, Frederik B.	Kallehave	13.11.76	Præstø	11. 4.08	Præstø	24.10.08
3902	— Hans Chr.	Kværndrup	21.11.75	Svendborg	1. 4.99	Aarhus	3.10.08
3183	Rasmussen, Søren Charles.	Egebjerg	23. 3.85	Horsens	16. 6.06	—	1. 8.08
2735	Reif, Joh. Fr. V.	Wogens	29. 9.72	Aarhus	1. 4.07	—	3.10.08
15345	Schaarup, Hans Peter	Aarhus	23. 6.86	—	3. 4.06	—	7. 9.08
8250	Schultz, C. G.	Næstved	8. 8.69	Kbhvn. Afd. 1	15. 5.97	Kbhvn. Afd. 1	21.11.08
8701	Seidler, F. Sigvard	Strandmøllen	7.11.85	Lyngby	8. 9.06	" " 1	21.11.08
13673	Skorochof, Griska	Ekatarinoslav, Rusland	21. 5.89	Kbhvn. Afd. 1	10. 8.07	" " 1	24.10.08
5623	Steensen, Carl	Ondløse	23. 5.85	" " 1	11. 4.08	" " 1	3.10.08
14643	Winholt, Chr. Peter	Tøjberg pr. Lystrup	20. 7.82	Åarhus	15.10.04	Åarhus	19. 9.08
4362	Vorsø, Oskar Peter	Farringl. pr. Ringsted	24.12.77	Nakskov	10.10.08	Nakskov	24. 9.08
8940	Würden, K. V. S. O. von	København	14. 8.88	Kbhvn. Afd. 1	26. 8.08	Kbhvn. Afd. 1	21.11.08
7903	Østerberg, Heinrich Andre	Flensborg	9. 6.83	" " 2	12. 9.08	" " 2	19. 9.08
4330	Østergaard, Peder Chr. Henr.	Ølby pr. Struer	16. 5.84	Varde	31. 8.07	Åarhus	15. 8.08

Nu er der naturligvis nok i disse Tal indbefattet en Del rene Skruebrækkerorganisationer, men f. Eks. for Tysklands Vedkommende maa det jo indrømmes, at de saakaldte kristelige Fagforeninger sammen med Hirsch-Dunkerne spiller en virkelig Rolle, hvilket naturligvis hænger sammen med de religiøse Forhold i Sydtyskland, der er disse Fagforeningers egentlige Hjemsted.

Herhjemme ser det anderledes ud. Det kristelige Forbund udgiver et Blad, som hedder »Vort Folk«, og som nærmest lever paa mere eller mindre faktiske Oplysninger om Arbejderbevægelsen her i Landet, altsaa den socialdemokratiske, som det efter Evne af og til

rækker ned og iøvrigt sikkert gerne vilde modarbejde, hvis det var i Stand dertil.

Vi har nu og da beskæftiget os lidt med, hvad det er for Folk, der tilhører denne Bevægelse. Vi mødte dem f. Eks., da de tog den løgnagtige Fabrikant P. Nielsen, »Petershaab« i Brønderslev, i Forsvar, efter at han var løbet fra sit givne Ord om at indgåa paa Fagets almindelige Løn- og Arbejdsoverenskomster for nævnte Fabrik, og vi har ved forskellige andre Lejligheder kunnet konstatere mindre Naalestik fra den Side. Men nu ser vi i det ovennævnte Organ, »Vort Folk« for 7. Febr., en Artikel af en Snedkersvend, C. J. Madsen, Dronninglund, der til fulde karakteriserer denne »Arbejder-

bevægelse«. Ganske vist tager Bladets Redaktion i vage Udtryk Afstand fra Artiklen, men da den ikke desto mindre er aftrykt i Spidsen af Bladet, er der næppe Tvivl om, at man ønsker, at dens giftige Indhold skal gøre sit Indtryk paa de svage, »kristelige« Sjæle, som maatte læse den. Den omhandlede Snedkersvend opkaster først Spørgsmaalet: Er der Arbejdsløshed? og fortsætter: »Ja vel er der Arbejdsløshed, vil de fleste Mennesker svare, og det endda saa bestemt, som om det er noget, der slet ikke kan omdiskuterer, men det kan det nu let. Vel ved jeg, at der gaar mange kraftige, unge Mennesker inde i København og en hel Del ude paa Landevejene, som Samfundet skal føde gratis. For hvem som har bidt Hovedet af Skammen, er det jo heller ikke saa gal en Levevej.«

Den samme Snedker paastaar derefter, at man bare kan spørge »Sognets Gaardmænd« om Arbejdsløsheden og der faa konstateret, at der er Arbejdsmangel, og i en Haandevending laver »vor Snedkersvend« det saaledes, at dem, der har »Hovedskylden for denne Moral«, er »disse saakaldte Arbejderførere; de har ofte haft en forunderlig Evne til at mele deres egen Kage paa Arbejdernes Bekostning; dette vilde enhver Arbejder vist let overbevise sig selv om, hvis han kunde faa Lov til at aflægge d'Hrr. et Besøg i deres komfortable Lejligheder eller deres velassorterede Spisekamre«.

Det er ikke vor Hensigt her at polemisere med et Organ som »Vort Folk«, der under den velkendte »kristelige« Maske skal leve paa at udsaa Løgne og Forhaanelser efter fattig Evne, men det er karakteristisk alligevel, at der for Tiden kan udgives et Organ og ikke mindst, at det netop sker under kristelig Maske, i hvilket man for Alvor paastaar (hvis der da skal være nogen Mening i den nævnte Artikel), at det overhovedet er et Spørgsmaal, om der er nogen Arbejdsløshed for Tiden — i al Fald en Arbejdsløshed, der ikke er selvforskyldt — og som vil mene, at man bare kan spørge Bønderne ude paa Landet om den Ting. Det kunde dog være ganske rart, om disse kristelige Løgnhalse vilde fortælle deres Medlemmer, at den moderne Arbejdsløshed, som vi i Øjeblikket har herinde, er en Konjunktur-Arbejdsløshed, som er en Følge af hele det kapitalistiske Produktionssystem og den moderne Industrialisme, der simpelthen for at kunne eksistere næsten til Stadighed kræver en Arbejdsløshed her for ved Lejlighed at kunne bringe denne i Anvendelse til Skabelse af Kapitalprofitten. Vi behøver næppe her at tilføje, at alle Teorier om at henvise den industrielle Reservearmé til Bønderne paa Landet er Galmandsværk; thi det lader sig selvfølgelig ikke gøre at flytte dem, der fra Tid til anden af industrielle Virksomheder kastes ud i Arbejdsløsheden, ud paa Landet til at dyrke Jorden og tjene Bønderne. Nej, her gælder det om gennem Socialisme og planmæssig Omformning af Samfundet at skabe Orden til Veje i Produktionen, og først og fremmest gælder det om at faa Stat og Kommune til at erkende, at Autoriteterne har Pligt til at sætte Arbejde i Gang, naar den private Produktionsmaade for en Tid har vist sig at være ude af Stand til at fortsætte.

Landsudstillingen i Aarhus 1909.

I Tilslutning til vor Artikel i Decbr. Fagblad erindrer vi Medlemmerne om, at Deltagelse i Turistforeningens Fællesture skal være anmeldte og Halvdelen af det fastsatte Beløb skal være indbetalt inden 15. Marts.

Samtidig erindrer vi om, at de københavnske Afdelinger har oprettet en Spareforening med Udstillingsbesøg for Øje, og skal sluttelig oplyse, at Otto Smith er Forbundets og Turistforeningens Tillidsmand ved de forskellige Arrangements mellem Besøgende og Udstillingen, hvorfor man ved Henvendelse til ham vil kunne faa detaillerede Oplysninger om alle Forhold denne Sag vedrørende.

Husk: Inden 15. Marts.

Diskussionsklub.

Vi vilde gerne gennem Fagbladet slaa til Lyd for Smede og Maskinarbejdernes Diskussionsklub, som stiftedes den 15. Januar.

Formaalet for denne Klubs Virksomhed er ved Møder hver 14. Dag med Foredrag og efterfølgende Diskussion at udføre et Oplysningsarbejde om Udviklingen i Samfundet.

Vi tror, at der blandt Smedene, saavel som i andre Fag, er Trang til en saadan Diskussionsklub, hvilket ogsaa synes at fremgaa af, at der ved første Møde indmeldte sig 30 Medlemmer. Det er jo ikke saaledes, at der ikke her i København er Lejlighed nok til at høre belærende Foredrag, men Udbyttet, de fleste har heraf, er ikke saa stort, idet det meste af det hørte hurtigt glemmes. Anderledes er det med de Foredrag, som afholdes i en Diskussionsklub, hvor Medlemmerne efterhaanden selv vil komme til at udarbejde og holde disse over forskellige Emner. Vedkommende bliver da nødt til grundigt at sætte sig ind i det Emne, hvorom han skal tale; han maa gaa i Detailler om Sagen og skaffer sig herved efterhaanden et grundigt Kendskab til forskellige Forhold af faglig, politisk og social Natur, saa han med Forstaaelse kan tale med og bedømme de forskellige Ting og Situationer, der forekommer her.

Hvilken Betydning det har for Arbejderklassen, at saa mange som muligt er med i Arbejdet paa at hæve Arbejderklassen til Ligestillelse med de øvrige Samfundslag, kan jo enhver forstaa, og hvis man kunne tænke sig hele Arbejderklassen i Besiddelse af den Kundskabsmængde, som nu kun Overklassen er i Stand til at skaffe sig, da vilde den Tid være naaet, da vi paa Grund af, at vi er de mange, i stor Udstrækning kunne bestemme, hvorledes Samfundet skulde være. Vi vil anmode enhver Smed og Maskinarbejder om at indmelde sig i Klubben og være med i dens Arbejde; vi gavner os selv og faar Øvelse i at tænke, og paa en klar Maade at udtale, hvad vi tænker.

Klubben vil udmærket kunne supplere vort Fagforingsarbejde ved at sprede Kendskab saavel til de Overenskomster, vi har og faar med vore Arbejdsgivere, som i det hele taget til, hvorledes vor Forening virker og arbejder, og vi haaber, at vore Afdelingsbestyrelser og Formænd for disse vil være os behjælpelig hermed ved at holde indledende Foredrag for os.

Indmeldelser modtages hos Kasserer V. Jørgensen, Bentzonsvej 19, 1., paa Klubbens Møder og hos under-

tegnede. Kontingentet er 25 Øre om Maanedn. Intet Indskud. Medlemsbladet bliver det af de socialdemokratiske Diskussionsklubber udgivne Blad »Socialisten«.

Vær med og agitér for Tilslutning.

Med Tak for Optagelsen.

Carl Hansen
(Klub 50),
Trekronergade 83, Valby.

F. U. F.

har udsendt sit Skema over dette Foraars Foredragsrækker i København.

Premierløjtnant i Fl., Godfred Hansen, taler om Polarforskningen, Professor Wilkens om Viljens og Karakterens Opdragelse, Dr. Adam Bøving om Darwinismen, Docent Riis-Hansen om Grundværdistignings-spørgsmaalet og Professor Hannover om vor Tids Fremstilling af Jern og Staal.

Den førstnævnte Foredragsrække paa 6 Aftener begynder Fredag d. 19. Februar.

Professor Hannovers Foredrag paabegyndes Mandag d. 1. Marts og fortsættes de følgende 5 Mandage. Sidstnævnte Række vil sikkert have meget stor Interesse for Forbundets Medlemmer.

Billetter erholdes paa Afdeling 1,s Kontor à 1 Kr. pr. Foredragsrække.

Udkomne Bøger.

Danske Arbejdsoverenskomster.

I Kommission hos G. E. C. Gad, København, er udkommet en Bog af Dr. polit. Edv. Ph. Mackeprang under Titlen: Danske Arbejdsoverenskomster. Bogen, der er et Særtryk af Tidsskrift for Industri, begynder med en historisk Oversigt over Løn og Arbejdstid i Lavstiden, Strejkerne i Fortiden, og indeholder iøvrigt Afsnit om: »Arbejdsoverenskomstens Begreb og Betydning«, »Engagementsforholdet«, »Arbejdsstedet« (Værkstedsarbejde, Udearbejde, Landarbejde, Hjemmearbejde og forskellig Levefod), »Arbejdstiden«, »Lønningsmaaden«, »Lønudbetalingen«, samt endelig et Afsnit om »Voldgift«.

Bogen er paa 160 Sider Oktav, og kan som Følge deraf, da den spænder over et saa umaadeligt Felt, som Begrebet: »Danske Arbejdsoverenskomster!« maa siges at være, ikke være særlig udtømmende, men til Gengæld er den ikke større, end at den kan læses og anvendes som Haandbog af vore Fagforeningstillidsmænd, og vi vil anbefale vore Afdelinger at anskaffe sig et Eksemplar, der koster 1 Kr., til Brug for Afdelingsbestyrelsen. Eventuelt kan man naturligvis købe flere Eksemplarer, hvis man ønsker at gøre Læsningen tilgængelig for flere; thi det vil ikke være uden Betydning, om navnlig vore Tillidsmænd læser en Bog som denne, der saavel i Enkeltheder som objektivt behandler de Emner, som stadig paa det mest intensive beskæftiger vore Fagorganisationer. Dette Emne har tilmed hidtil kun i yderst ringe Grad været Genstand for

skriftlig Bearbejdelse herhjemme, og for saa vidt fortjener Dr. Mackeprang Tak, fordi han har behandlet dette Tema, som hører til vor Tids mest betydningsfulde Bevægelse, nemlig den sociale Rørelse.

Peter Lobben:

Lommebog for Mekanikere.

Navnet Peter Lobben er ikke længere ukendt for danske Arbejdere. Denne norsk-amerikanske Maskinarbejder, som uden nogen væsentlig teoretisk Uddannelse har udarbejdet sin »Lommebog for Mekanikere«, har i Virkeligheden gjort sig i ikke ringe Grad fortjent ved denne sin Forfattervirksomhed, og hans »Lommebog for Mekanikere« benyttes af mange Arbejdere i vor Tids Fag.

Bogen, der i sine forskellige Udgaver er udkommet hos H. Aschehoug & Co. (Københavnskontoret: Gothersgade 23), foreligger nu i en ny Subskription, hvoraf 7. Hæfte er udkommet hos nævnte Firma. Den udkommer i 16 Hæfter à 50 Øre, og kan anbefales enhver Smed og Maskinarbejder, som ønsker at have en praktisk Haandbog, hvoraf der kan læres en ikke ringe Del af Fagets Teorier.

Ny Kasserer i Horsens.

Horsens Afdeling har paa sin sidste Generalforsamling valgt Maskinarb. Aage Nielsen til Kasserer i Stedet for P. Andersen. Nielsen bor *Fredensgade 11, St.*, hvorfra Udbetaling finder Sted paa Hverdage fra 7—8 Aften.

Meddelelser fra Hovedkassereren.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmænds Side er nedenstaaende Medlemmer optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 11302 P. Werversen.
- 11264 A. Petersen.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi de Paagældende undskyldte.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Følgende Medlemsbøger ere anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 2118	N. Wellendorph	(Kbhvn. Afdl. 1)
- 15216	O. E. Bengtsen	(Horsens Afdl.)
- 14188	Erh. Christiansen	(Odense -)
- 4731	Sørensen	(- -)

Nr. 1223 *M. Kettelsen* og Nr. 16102 *M. K. Christensen* har atter fundet deres Bøger.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Nr.	Navn	Navn	Register
Nr. 12182	Didriksen	Alfr. A.	Gl. Register
- 8036	Hegelund	E. R.	—
- 12683	Kaas	H. F.	—
- 12101	Lindstrøm	O. P.	—
- 3121	Mathiesen	N. P.	—
- 13025	Olsen	E. E. A.	—
- 8860	Struck	Alfr.	—
Nr. 3485	Christensen	E. J.	Ny Register
- 10214	Christensen	M.	—
- 4970	Jensen	E.	—
- 2039	Larsen	C. C. A.	—
- 10557	Nielsen	H. M.	—
- 11264	Petersen	Aage Joh. Chr.	—
- 11125	Petersen	Th. F.	—
- 5889	Tødten	Theod.	—
- 12025	Valsted	Harry	—
- 11302	Werversen	P.	—

I December Fagblad er opført under Rubrikken »Slettede Medlemmer genoptagne, Gl. Register«: Nr. 8957 *Sundstrøm*. Vedkommende er ved en Trykfejl i Registret kommet til at hedde: *J. C. Lundstrøm*, og det er dette Navn (som staar under Bogstav S.), der skal udstreges.

Teater-Sæsonen.

Københavnske Medlemmer erindres om, at de ved Henvendelse paa Afd. 1.s Kontor, Larslejstræde 1, kan købe Billetter til nedsat Pris til *Casino* og *Det ny Teater*.

Rabatkupons til *Folketeatret* og *Frederiksberg Teater* erholdes samme Sted.

Billetter à 35 Øre pr. Stk. til *Zoologisk Have*, som er aaben hver Dag hele Aaret.

Forbundets Anvisningskontorer.

Aarhus, R. Larsen, Østergade 54, St. 12¹/₄-1, 7-8.
 Aalborg, C. E. Christensen, Christiansgade 20. 12¹/₂-1, 6¹/₂-7¹/₂.
 Assens, Joh. Schnor, St. Kirkestræde 7, St. 12-1, 6¹/₂-7¹/₂. Ingen Udbetaling.
 Esbjerg, A. Caben, Jyllandsgade 36. Udbt. 12¹/₄-12³/₄, 6-7.
 Faaborg, Smed P. Andersen, Odensevej 29. Ingen Udbt.
 Fredericia, Maskinarb. Chr. Henriksen, Sjællandsg. 44. Udbt. til Rejsende, 6¹/₂-7.
 Frederikshavn, Maskinarb. P. Nielsen, Hedemarksgade 4. Udbt. paa Svendehjemmet Søndage 12-1¹/₄, 7¹/₄-8.
 Frederikssund, Maskinarb. L. P. Lundbeck, Villakvarteret. Ingen Udbt. Træffes 6-7.
 Frederiksværk Maskinarb. V. Jensen, Heegaards Arbejderboliger. Udbt. 5¹/₂-6¹/₂.
 Holstebro, P. Chr. Petersen, Brotorvet 2. 6-7¹/₂.
 Helsingør, Maskinarb. B. Sørensen, Rostgaardsvvej 1, 12¹/₂-1; 7-8 (Lørdag 5-7).
 Herning, Jens Kjær Nielsen, Østergade 52, Udbt. 6¹/₄-7.
 Hillerød, Maskinarb. A. Christensen, Gasværksvejen 25 O, Udbt. 6-7.
 Hjørring, Maskinarb. H. C. Hansen, Nørre Allé 8, St., Søndage 6-7.
 Holbæk, Maskinarb. Th. Madsen, Ejendommen »Vega« Skolegade. Udbt. 6¹/₂-8.

Horsens, Aage Nielsen, Fredensgade 11, St. Udbtaling Søndage 7-8 Aften.
 Holeby, Maskinarb. A. Schytt. Ingen Udbt.
 Hads.-Mariager, Smed A. Bregendahl, Cimbrja, Søndage 12-1.
 Kallundborg, Maskinarbejder P. Rasmussen, Birkegade 3. 12¹/₄-12³/₄, 6-7.
 Kerteminde, Smed M. P. Madsen, Søndergade 40. 12¹/₄-1, 6¹/₄-7. Ingen Udbt.
 Kolding, Th. Hansen, Laasbygade 97, St., Udbt. hver Søndags Aften 6-7, Søn- og Helligdage 9-10 paa Kolding Svendehjem.
 Korsør, Smed J. Jensen, Slotsvej 8. Ingen Udbt.
 København, Larslejstræde 1. St. 9-11 og 6-8.
 Lyngby, Maskinarb. G. B. Magnussen, Gasværksvej 3, St. Ingen Udbt.
 Maribo, Maskinarb. Jak. Nielsen, Aldershvile, 6¹/₂-7¹/₂.
 Middelfart, Smed Vald. Hansen, Svendehjemmet, Nygade. Udbt. 12¹/₂-1, 6-7.
 Nakskov, Rasmus Olsen, Taarsvej 40. 6¹/₂-7¹/₂.
 Næstved, Smed Olaf Hansen, Kornbakken 100 D. 6-7.
 Nørresundby, L. Jensen, Bondrupsgade 6. 21¹/₂-1¹/₂.
 Nykøbing Mors, L. Rasmussen, Kvistgaardsg., Kl. 6-7. — Falster, P. M. Petersen, Nørreg. 17, 1. 6-7, Søndag 10-12.
 Nyborg, Fr. Wendel, Christianslundsg. 11¹. 12¹/₄-12³/₄ og 6-7.
 Odense, R. H. Hansen, Nørrebro 52. 12¹/₄-1. Udbetaling til Rejsende 6¹/₂-7¹/₂, Søndag 11-12 Formd.
 Odder, Maskinarb. Chr. M. Nielsen, Asylgade ved Lunden. Ingen Udbetaling.
 Præstø, J. A. Sørensen, Vesterbro. 6-7.
 Randers, P. Thøgersen, Møllegade 11. 12-1, 6-7, Søndag 10-12.
 Ribe, Smed N. Madsen, Klostergade 83. Ing. Udbt.
 Ringsted, Maskinarb. H. Jensen, Rønnedevej.
 Roskilde, Maskinarb. Vilh. Petersen, Hersegade 10. Hverdag 7-8.
 Rønne, H. P. Jensen, Vinkelvej 27.
 Skanderborg, Maskinarb. Th. Bach, Skanderupgade. Udbetaling 6¹/₂-7.
 Skive, Smed Chr. Bedsted, Nørregade 40 o. G. 6-7.
 Slagelse, Smed H. P. Hansen, Nansensgade 11, St. t. h. 7-8.
 Sorø, Maskinarb. Fred. Christiansen, Sorø Landsogn. Udbt. paa Svendehjemmet 5-5¹/₂, Søndag 9-10.
 Stege, Chr. Hansen, Lindemark. 6¹/₂-7¹/₂, Helligd. 12-1.
 Silkeborg, Chr. Petersen, Herningvej 71. Udbt. 6¹/₂-7¹/₂.
 Svendborg, N. C. Jørgensen, Færgevejen 20, 1. Sal. 12-1, 6-7.
 Thisted, C. Dysted, Nørregade. Udbt. 12¹/₂-1, 6¹/₂-7¹/₂.
 Varde, H. P. Hansen, Nygade. 6-7.
 Vejle, P. S. Loft, Fjordgade 7, St. 12¹/₄-12³/₄, 6¹/₂-7¹/₂.
 Viborg, P. Frandsen, Sct. Mikkelsgade 15.

Maskinisteksaminerne

Nye Kursus til 1ste og 2den Afd. samt Tillægsprøven i Elektroteknik begynder først i Januar, Maj og September. Indmeldelse og alle Oplysninger ved Henvendelse til:

Københavns Maskinistekole

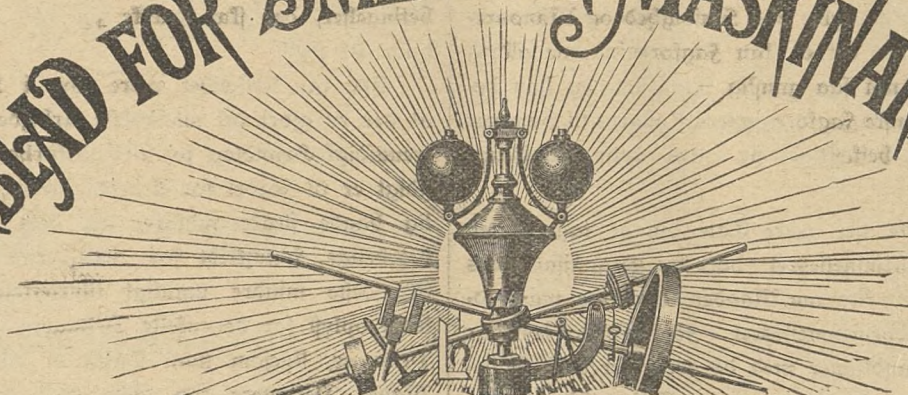
Nørrebrogade 13. N.

Kontortid 6-8 Eftm.

Redigeret af *J. A. Hansen*.

Bogtr. Lützhöft-Petersen, Amagerortov 10, Kbhvn.

FAGBLAD FOR SMEDE OG MASKINARBEJDERE

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

Nr. 5.

Marts 1909.

21. Aargang.

Nogle Øjeblikksbetragtninger.

II.

I det Øjeblik, da nærværende skrives, er den af Arbejdsgiverforeningen over for en Række fag bebudede Storlock-out udsat i 8 Dage fra Mandagen den 15. Marts at regne for at give Sko tøjsarbejderforbundet Lejlighed til at forelægge den ved Urafstemning forkastede og af nævnte Forbunds Ledelse undertegnede Overenskomst for en i den Anledning indkaldt Kongres.

Hermed synes dette forbund at have erkendt, at den tidligere Fremgangsmaade med Afstemning paa Afstemning blandt Medlemmerne er umulig, hvor det drejer sig om Fagets mere objektive Interesser. Her er Urafstemning lige saa ilde anbragt, som den paa andet Hold kan være naturlig, og som Afstemning kan være og er paa sin Plads, hvor det drejer sig om de mere konkrete Interesser eller Forholdene paa de enkelte Fabrikker eller Arbejdspladser.

Tilfældet her er ganske interessant, om end det er uheldigt og ubehageligt for de samlede Arbejderorganisationer, thi det viser klart, hvor farligt det kan være for et fag at gaa efter Røsterne fra visse Elementer, som altid finder deres Regning ved at raabe højt om, at det er „Medlemmerne, der maa have alle Afgørelser i deres Haand“, thi derved gør de jo kun den til enhver Tid valgte Ledelse til en Slags Bydreng mellem Foreningen og Arbejdsgiverforeningens Forretningsud-

valg, og hvad dette i Praxis betyder, er de fleste sikkert i Stand til at se. For det første kan man naturligvis ikke tage Myndigheden fra en Bestyrelse uden samtidig at tage Ansvaret — og dermed til en vis Grad Initiativet fra den samme Bestyrelse; men dette er selvfølgelig kun til Fordel for Arbejdsgiverne, som aldrig kan ønske sig nogen for dem mere fordelagtig Taktik end den, hvor der tidlig og sent mellem Arbejderne skal afstemmes om alt mellem Himmel og Jord, forinden der kan skrives til Handling. Arbejdernes Ledelse er derved spinebunden, og det at kunne udnytte en Situation er fuldstændig overladt til Arbejdsgiverne, hvis Manøvredygtighed til enhver Tid i Forvejen ganske naturligt er større, fordi Antallet af Medlemmer hos dem baade relativt og absolut er langt mindre.

Paa dette Omraade trænger vi i vore Organisationer til en Erkendelse af, hvilken Fremgangsmaade, der er forsvarlig for en Organisations Ledelse, navnlig naar Tiderne er vanskelige, og det er en daarlig Trøst at vide, at man andre Steder ikke er bedre stillet i saa Henseende end vi. — Formanden for den svenske Landsorganisation, Hr. Herman Lindquist, som overværede Repræsentantskabsmødet i „De samvirkende Fagforbund“ den 5. og 6. Marts, udtalte der, at man i Sverige har ganske de samme Vanskeligheder at

kæmpe med; det mangler paa Smidighed og Manøvre-dygtighed, thi som det er, kan fagforeningerne aldrig udnytte en selv nok saa gunstig Situation, og han bebudede, at de svenske fagforeningers Kongres til Sommer alvorlig vilde beskæftige sig med dette vanskelige Problem.

Der skal ikke her være Tale om at tage nogen Art af „Medbestemmelsesret“ bort fra Organisationens Medlemmer, men kun om Maaden, hvorpaa man udøver denne Medbestemmelsesret. For enhver, der har deltaget i forhandlinger med de organiserede Arbejdsgivere, navnlig i de store og vanskelige Situationer, vil det staa ganske klart, at det meget ofte kan være svært at vurdere en Situation rigtig, naar Talen er om at tage det Standpunkt, som tjener vore Interesser bedst, og ikke sjældent er der naturligvis Divergenser mellem Bestyrelsens og Hovedledelsens Medlemmer desangaaende. Derfor er der jo ogsaa mange forskellige Personer til at fatte de afgørende Beslutninger, hvor det tilmed vilde falde selv den klogeste svært at bære Ansvar alene, selv om han end var nok saa sikker paa sine Standpunkters Rigtighed; men naar det ofte er saa vanskeligt for de Personer, der dog arbejder med Sagerne paa nærmere Hold, og som dog utvivlsomt har de bedste Betingelser for at kunne have Overblik over enhver given Situation, navnlig fordi man i det snævre forhandlingsforhold bedst kan holde sig upaavirket af Stemninger, saa er det selvfølgelig endnu langt vanskeligere for de store Forsamlinger af Industriarbejdere at kunne naa til fuld Klarhed over en Situation. Der er for det første ikke Spor af Tvivl om, at naar, som ved Skotøjsarbejderkonflikten, ca. 1000 Mennesker samles i en af vore Forsamlingsbygninger for, efter at have faaet Sagen forelagt, at tage Standpunkt ved Afstemningen, saa er sikkert langt over Halvparten af en saadan Forsamling af rent fysiske Grunde ude af Stand til helt ud at kunne have fulgt med i, hvad der er bleven forelagt, og hvad der er bleven udtalt fra de forskellige Talere baade i og udenfor Ledelsen — og som følge deraf vil det alene af den Grund være vanskeligt at tage Standpunkt; — men dertil kommer de Stemninger, som det ikke er saa svært at oparbejde i en stor Forsamling for en Taler, der har Ordet i sin Magt. Her vil meget ofte saadanne Deltagere i Forsamlingen, som ensidigt lægger an paa at raffe ned paa, hvad der er præsteret af Ledelsen eller paa det foreliggende forslag og derved navnlig lægge an paa den rent menneskelige Mistro over for alt nyt — en Mistro, der navnlig er saare naturlig, hvor det drejer sig om at gaa ind paa ny Arbejds-

betingelser, der skal strække sig over et Aaremaal — have let Spil.

Her kan Tilfældet være som i Skotøjsindustrien, at der er gjort det allerbedste Arbejde for at skabe et fremtidigt Grundlag for Arbejdsforholdet, som ikke ensidigt er til fordel for Arbejdsgiverne, men som virkelig baade straks indfører og dels muliggør senere betydelige fremskridt for Arbejderne; — men det er ikke desto mindre umuligt tilstrækkelig klart at faa dette oplyst for de enkelte Deltagere i Forsamlingerne. Dette er, ligesom naar Talen er om, hvor langt et Mødes Deltagere kan følge med, af fysiske Grunde rent umuligt — og saa har man den tilfældige Forkastelse.

Men naar man er klar over dette, saa vil man forstaa, at for det første kan f. Eks. 1800 Skotøjsarbejdere i København af rent fysiske Grunde ikke alle deltage personligt i forhandling med Arbejdsgiverne. Man maa vælge en Repræsentation, og maa vælge de Personer, som man mener at kunne have Tillid til, og paa samme Maade bliver det ogsaa nødvendigt i større og større Udstrækning, hvor Beslutninger om Godkendelse af Overenskomster skal foretages, at vælge sin Repræsentation, for ved Hjælp af en saadan Repræsentation at lade de opnaaede Resultater undersøge og afveje, og saa skal den samme Repræsentation træffe den endelige Afgørelse af, om der skal være Krig eller Fred; thi det gaar med de demokratiske Principper som med alt andet her i Verden, naar det overdrives eller rent ud drives ud i sin egen Karikatur, saa kommer det til at virke stik imod det, som man mener, Systemet skulde tjene til Bedste for.

Hvad vi skrev i Medlemsbladet for februar om Situationen og de for Tiden opsagte Overenskomster har iøvrigt fuldtud bekræftet sig; thi da det kom til en faktisk Realitetsforhandling med Arbejdsgiverne lod de staaende Stridsspørgsmaal sig hurtigt reducere til intet, og man sluttede paa tilfredsstillende Maade Overenskomster om forholdene i hvert enkelt fag, saaledes at der tilbage kun var det vanskelige Spørgsmaal i Skotøjsindustrien, men her foreligger, som nævnt, et Udkast til en af Skomagerforbundets Ledelse undertegnet Overenskomst, der gennemgaaende er ret fordelagtig for faget, navnlig naar Hensyn tages til de forhaandenværende Konjunkturer og til den Maade, Skotøjsindustrien selv har behandlet deres Sager paa. Vi tvivler da heller ikke om, at Skomagerforbundet vil være i Stand til at afslutte den paabegyndte Konflikt paa en for faget værdig Maade, og at man vil indse, at naar Overenskomsten er af-

sluttet, og der atter er Fred i faget, saa træder Organisation for Alvor og med Kraft til for at udnytte de fordele, Overenskomsten byder og for at fremtvinge den Udvikling af dette fags Interesser, som Skotsjarbejderne har naturlig Ret til.

Statsarbejdet og Arbejdsløsheden.

Lokomotivbygningen.

Omkring den 21. og 22. Februar gik der en Meddelelse igennem Pressen af følgende Indhold:

»Ny Lokomotiver til de sjællandske Baner.

I de nærmeste Dage venter Statsbanerne en Sending af ikke mindre end 24 ny Lokomotiver, der væsentligst skal anvendes paa Sjælland. Bestillingen, der er udført i Berlin (hos Swartzkopff) omfatter 14 Iltogsmaskiner og 10 Godslokomotiver.«

Under den forhaandenværende Arbejdsløshed, som ganske vist ikke er særlig stor i vort Fag, selv om den er et godt Stykke ud over det normale, ser det ikke godt ud, at Staten, som er vores allesammens Fælleshusholdning, tager sit Forbrug fra Udlandet, medens Landets egne Børn i stor Udstrækning arbejdsledige maa trygle om Understøttelse fra den samme Fælleskasse.

Dette, med at Arbejdet gaar til Udlandet, er jo imidlertid ikke noget nyt, og det maa vel betragtes som et Lyspunkt, at det ser ud til, at der for Tiden er ved at foregaa en Strømkæntring med Hensyn til Autoriteternes Standpunkt i saa Henseende. Ganske vist har vi igennem Aarene som Arbejdere maattet hævde en vis Pligt for Staten til at give Understøttelser, naar den privatkapitalistiske Produktionsmaade bevirkede for megen øjeblikkelig Arbejdsløshed, men det, som vi krævede, var jo ikke saa meget Understøttelser i Form af Penge eller Almisser, men derimod maatte vi navnlig forlange, at Staten og Kommunerne traadte til som den store Regulator og skaffede noget at bestille, naar saadant tiltrængtes, i Erkendelsen af, at Retten til Arbejde maa respekteres af vort nuværende iøvrigt i saa mange Henseender saa vel organiserede Samfund.

Tidligt paa Efteraaret 1908 skete der fra Hovedbestyrelsens Side Henvendelse til forskellige Autoriteter om at sætte paatænkte Arbejder i Gang, og navnlig til Statsbanerne, hvor en Del Færgearbejde staar for Haanden, idet en Smule Forcing af dette vilde kunne virke overordentlig velgørende paa Skibsbygningsindustrien, som, naar Talen er om Smede- og Maskinfaget, hører til den særlig hjemsøgte Del. Samtidig bearbejdede vi imidlertid Ministeriet for offentlige Arbejder,

ligesom der fandt et Samarbejde Sted mellem Hovedbestyrelsen og Medlemmer af den socialdemokratiske Rigsdagsgruppe. Dette har da heller ikke været uden Frugt, idet der nu er lovet Forlængelse af en af Storebæltfærgerne til i Aar, som ellers først vilde komme senere, og dette drejer sig om et Beløb af ca. 500,000 Kroner, hvoraf den allervæsentligste Del er Arbejds løn. Paa samme Tid er det lykkedes at faa Staten til at lade Aarets Bestillinger af Waggoner og Godsvogne til Statsbanerne gaa til »Scandia« i Randers, uden at der gives Tyskerne Anledning til at kaste deres lave Konkurrence tilbud ind paa dette Omraade, hvilket sikkert maa hilses med Tilfredshed, da der ikke her er Tale om nogen egentlig »sund Konkurrence«, men kun om at kapitalstærke Firmaer øjeblikkelig sætter deres Priser ned under, hvad de egentlig kan levere Arbejdet for, blot for ved Hjælp af deres kapitalmæssige Overvægt at knække de mindre kapitalstærke Firmaer her i Landet.

Men navnlig synes Lokomotivbygningen at være bleven aktuel i Aar. Som bekendt holdt den socialdemokratiske Rigsdagsmand K. M. Klausen for et Par Aar siden en fortrinlig Tale paa Rigsdagen om dette Emne, men desværre viste der sig den Gang meget ringe Stemning for at gøre noget alvorligt for at bevare denne betydelige Fabrikation for danske Arbejdere. I Aar synes Stillingen imidlertid at være en anden. Efter en Række Forhandlinger, ved hvilke vor Hovedbestyrelse altsaa har gjort det mest mulige for at skabe sig Indflydelse, holdt den nuværende Trafikminister (Jensen-Sønderup) den 2. Marts ved Finanslovens 3. Behandling i Folketinget en Tale, som vel er værd at lægge Mærke til, og som gik ud paa, at der nu bør gøres, hvad der kan, for gennem Nedsættelsen af en Kommission dels at faa undersøgt hele denne Sag og dels faa gjort, hvad der gøres kan, for (muligvis allerede i Aar) at bevare en Del af Lokomotivbygningen for indenlandske Fabriker. Om dette vil lykkes maa snart vise sig, idet der er projekteret Nedsættelsen af en Kommission, hvori vort Forbund antagelig vil blive repræsenteret. At det ikke drejer sig om Smaating, vil man forstaa, naar man erfarer, at der i Aar er paatænkt Bevilling til Anskaffelse af 31 Lokomotiver, for hvilke et Beløb af 1,901,600 Kr. vil gaa til Udlandet; men i Virkeligheden naar dette langt fra den gennemsnitlige Bestilling, som der er Tale om paa dette Omraade. Ialt regnede Trafikministeren nemlig med, at der aarlig her i Landet i en længere Aarrække vilde være Brug for 70 Lokomotiver pr. Aar. Det drejer sig her om saa store Interesser baade for Industrien og Arbejderne, at vi finder det saare naturligt, at den nuværende Trafikminister, skønt Agrar i sin Afstamning, nu er gaaet med til Nedsættelsen af en Kommission, der kan tage hele dette Spørgsmaal under alvorlig og hurtig Overvejelse. Der er maaske da Udsigt til at beholde dette Arbejde her i Landet, hvad der aarlig vil kunne skaffe Brødet til 6 à 700 Arbejderfamilier.

Regulativ

for

Maskinfabriker, Jærnstøberier m. fl. og dets Overholdelse.

Da det nye Fabriksregulativ efter haarde Fødselsveer saa Dagens Lys 2 Aar og 10 Maaneder senere end det i Følge den vedtagne Lov skulde være kommet til Verden, udtalte vi i Fagbladet en beskeden Tvivl om, at Fabriksdirektoratet vilde gøre sin Autoritet gældende for at faa dette Regulativ overholdt, uagtet Resultatet af de langvarige Forhandlinger om dets Indhold, efter vor Formening var magrere end man havde Ret til at haabe og vente.

Vi opfordrede den Gang — i November Fagblad 1906 — vore Medlemmer til at sætte sig nøje ind i Regulativets Bestemmelser og medvirke til at faa disse Bestemmelser overholdt og respekteret ved at kræve dem overholdt.

Mange Henvendelser er der i den forløbne Tid rettet til os angaaende Forstaaelsen af dette Regulativ, og mange Konferencer har vore Tillidsmænd Landet over ført med deres Arbejdsgivere for at opnaa de rimelige og naturlige Fordele, Regulativet tilsikrede den arbejdende Stand, og Tid efter anden har mange Arbejdsgivere, nogle af Lovlydighed, andre under større eller mindre Forsøg paa Modstand mod Regulativet eller Forsøg paa Bortfortolkning af Bestemmelserne, indført Ændringer i Værkstedforholdene, saaledes at Regulativet pure er blevet overholdt, eller i hvert Fald saa nært, saa der ikke har været særlig Grund til Anke fra Arbejdernes Side.

Henvendelse til Direktoratet har der nogle Gange været gjort Tilløb til fra forskellige Arbejdsplader, men Sagerne er gaaet i Orden inden Henvendelse har fundet Sted, og først i den allersidste Tid har der foreligget et Tilfælde, hvor Organisationen har faaet Anledning til at prøve Regulativets Værdi ved at indanke en Sag for selve Fabriksdirektoratet, og denne Sag, dens Opkomst, Forløb og Afslutning skal vi kort referere:

Alle vil sikkert huske, at der midt under Julehøj-tiden indtraf den ret sjældne Begivenhed her til Lands, at Temperaturen paa et eneste Døgn forandrede sig fra ca. 10 Graders Varme til ca. 10 Graders Kulde, og saa vidt man hurtigt kunde skønne, var denne voldsomme Temperaturdalen ikke af forbigaaende Art.

Da Arbejderne 4. Juledag kom i Arbejde paa Burmeister & Wains Centrifugeafdeling var Forholdene under disse Omstændigheder ganske utaalelige, og da de ikke havde bedret sig til Dagen efter, hvor der endnu Kl. 9 om Formiddagen var indtil 3 Graders Kulde i Værkstedet, henvendte Klubbens Tillidsmand sig efter Opfordring fra sine Kolleger til Værkstedets Ingeniør med Anmodning om at faa Løfte om extra Foranstaltninger fra Firmaets Side, for at Fabriksregulativet, som paabyder 7 à 8° Varme en Time efter Arbejdstidens Begyndelse, kunde blive overholdt, eller at der i hvert Fald skaffedes en saadan Temperatur tilveje, saa det var muligt for Arbejderne, der i overvejende Grad er beskæftiget ved Pillearbejde, som ikke kræver legemlig Bevægelse, der kan give Varme, at opholde sig i Værkstedet og udføre Arbejdet, saa de kunde opnaa deres Fortjeneste, hvad der var ganske unuligt under den raadende Temperatur.

Ingeniøren stillede sig ganske afvisende overfor Tanken om at foretage de ønskede Foranstaltninger, hvorfor Svendene fra den Dag forlod Værkstedet, ligesom de eventuelt vilde afvente et varmere Vejrlig inden Arbejdet atter kunde paabegyndes.

Klubbens Tillidsmand i Forbindelse med Afdelingens Formand søgte og fik i Dagens Løb en Forhandling med Fabrikins Direktør og Driftsbestyrer, der begge erklærede, at de ikke *agtede* at træffe yderligere Foranstaltninger end der var truffet, ejheller mente sig *forpligtede* dertil, og Svendenes Repræsentanter samlede derefter med Klubben til et Møde om Eftermiddagen, hvor nedenstaaende Resolution vedtoges, efter at Sagen var indgaaende drøftet og adskillig Misfornøjelse udtalt over, at der bydes Arbejderne Forhold, som de paagældende, trods Fabriksregulativets klare Bestemmelser:

»Centrifugefabrikens Maskinarbejdere paabegynder Arbejdet igen Onsdag d. 30 December efter at have modtaget Meddelelsen om, at Direktionen paa nærværende Tidspunkt foretager, hvad der kan foretages for at opvarme Værkstederne, men Forbundets Ledelse opfordres samtidig til at søge Fabriksregulativet overholdt ved Henvendelse til Fabriksdirektoratet.«

For Fuldstændighedens Skyld skal vi blot tilføje, at Svendene i de øvrige Værksteder i Maskinafdelingen stod i Begreb med at forlade Arbejdet paa Grund af Kulden den samme Dag, som Centrifugeafdelingens Maskinarbejdere gik, men undlod dette i Forventning om, at Centrifugeafdelingens Henvendelse vilde fremskaffe en Ordning.

I Henhold til Vedtagelsen fremsendtes Sagen i Skrivelse af 4. Januar til Fabriksdirektoratets Direktør, Hr. Dr. *Topsøe*, og det forventedes, at de fornødne Paabud herefter vilde blive givet Firmaet.

Efter nogen Tids Forløb maatte Svendene i en anden Afdeling ligeledes fortrække en Dag af Hensyn til Værkstedets lave Temperatur, og ved en telefonisk Henvendelse til Fabriksdirektoratet modtog Forbundet den forbavsende Meddelelse, *at den paaklagte Sag var undersøgt og skrinlagt, og at der intet videre Krav vilde blive stillet til Firmaet angaaende Regulativets Overholdelse.*

Meget forbavsende var dette Svar, fordi der indtil dette Tidspunkt — omtrent 4 Uger efter Klagen Indsendelse — ikke var meddelt Klagerne et eneste Ord om den foretagne Undersøgelse og Afgørelse, og man skulde dog tro, at Klagerne — af en neutral Institution, som Fabrikstilsynet er og skal være — maatte tages med paa Raad inden Afgørelse blev truffen. I Særdeleshed var Svaret forbavsende, fordi Forholdene i Værkstederne var utilladelige i Henhold til Regulativet saavel i ordinære som ekstraordinære Tilfælde, blot naar det var Frostvejr.

Ved mundtlig Henvendelse til Dr. *Topsøe* blev Sagen derfor paany taget op, og efter nogle Forhandlinger meddeltes det os under 11. Februar, at Firmaet fra d. 9. Februar har faaet et Paabud om Regulativets Overholdelse, og Fabrikstilsynet udtaler sin Forvisning om, »at dette Paabud vil blive respekteret.«

Vi har refereret denne Sag for at paavise, hvor omstændelig og vanskelig det er at faa de Love, som laves for at bedre Arbejdernes Vilkaar, respekterede, og for paany at opfordre vore Medlemmer til selv at medvirke til saadanne Loves Overholdelse.

Selv om det mange Gange er brydsomt Arbejde at fremskaffe disse Resultater, skal man dog ikke undlade saadanne Anstrengelser. Det vilde dog være for galt, om der først skulde ofres mange Aars Arbejde for at faa Overklassen til at gaa med til saadanne Loves Gennemførelse, og der saa bagefter skulde strejkes og bringes økonomiske Ofre for at faa de Lovparagrafer overholdt, som er gældende for *alle* Landets Borgere.

B.

Medlemmer, der ere slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, fra hvilken Vedk. har betalt.
759	Alkin, Motjel	Rusland	1886	Kbhvn. Afd. 1	23. 11. 07	Kbhvn. Afd. 1	18. 7. 08
16947	Andersen, Henry Rud. Georg	København	22. 8. 82	" " 7	30. 3. 07	" " 7	1. 2. 08
6500	— Niels C. A.	Vennebjerg	9. 2. 87	Hjørring	27. 1. 08	Frederikshavn	7. 3. 03
2524	Bentsen, Anders Peter ..	Skalborg	20. 5. 87	Aalborg	8. 4. 07	Aalborg	10. 10. 03
4210	Caspersen, H. P.	Uggerløse	20. 7. 80	Næstved	1. 3. 08	Næstved	31. 10. 08
9670	Christensen, H. M.	Randers	1. 11. 69	Skive	8. 12. 07	Skive	8. 8. 03
16039	— J. P.	Aalborg	17. 12. 80	Aalborg	22. 7. 06	Aalborg	4. 7. 08
12660	Christiansen, Severin Peter.	Vordingborg	11. 1. 86	Kbhvn. Afd. 1	23. 1. 06	Kbhvn. Afd. 1	12. 12. 03
10785	Deleuran, Viggo	Aarhus	26. 3. 86	Aarhus	9. 9. 05	" " 1	24. 10. 08
3887	Eriksen, Lars Peter	Bedsted	2. 9. 86	Thisted	6. 4. 06	Varde	7. 8. 03
11447	Hansen, A. M. C.	København	8. 11. 72	Kbhvn. Afd. 1	21. 1. 99	Kbhvn. Afd. 1	23. 4. 07
9914	— Anton	Brøndum	1. 5. 81	Næstved	21. 3. 08	Næstved	10. 10. 08
9847	— Jens V.	Nakskov	20. 2. 75	Ringsted	16. 3. 00	Kbhvn. Afd. 1	21. 11. 08
7881	— Jørgen Lindegaard	Taagerup, Lolland	5. 1. 86	Kbhvn. Afd. 1	5. 7. 07	Holeby	5. 9. 08
17037	— Rasmus Peter .	Sløsse pr. Holeby	16. 3. 86	Holeby	2. 10. 08	—	28. 11. 08
7916	Jensen, A. K.	København	7. 1. 89	Kbhvn. Afd. 2	10. 10. 08	Kbhvn. Afd. 2	10. 10. 08
502	— Anders	—	15. 11. 86	" " 1	17. 11. 05	" " 1	28. 11. 08
12884	— Julius Peter ...	Aalborg	9. 7. 60	" " 1	17. 3. 08	" " 1	19. 9. 03
1365	Jørgensen, C. F. T.	Sørup, Fyen	1. 9. 83	" " 2	24. 10. 03	" " 2	17. 10. 08
16945	Lorentsen, Thorvald Vald..	København	7. 12. 83	" " 7	28. 9. 07	" " 7	8. 2. 08
8982	Lindemann, Vilh. K.	Hillerød	21. 9. 85	" " 1	18. 11. 05	" " 1	12. 12. 08
8692	Lindgreen, Charles Peter .	København	11. 8. 81	" " 1	2. 5. 03	Hobro-Assens	29. 8. 08
7113	Nielsen, Chr. M.	Aarhus	22. 8. 69	Nyborg	5. 12. 03	Nyborg	2. 5. 08
13687	— Christian	Hillerød	7. 10. 85	Hillerød	5. 11. 04	Kbhvn. Afd. 1	14. 11. 08
11425	— Johan Frederik.	København	23. 2. 89	Kbhvn. Afd. 1	9. 9. 07	" " 1	19. 12. 08
16534	— Lars Arvid	Frederikssund	1. 7. 79	" " 1	15. 9. 06	" " 1	5. 12. 08
7201	— Marius	Tved pr. Svendborg	30. 11. 82	Svendborg	7. 3. 08	Svendborg	14. 11. 08
9620	— Viggo T.	København	23. 12. 74	Kbhvn. Afd. 2	6. 1. 05	Kbhvn. Afd. 2	20. 2. 09
15193	Olsen, S. V.	Kallundborg	22. 11. 76	" " 7	14. 7. 06	" " 7	14. 3. 08
5307	— Theodor	Saxkøbing	18. 7. 84	" " 1	18. 9. 07	" " 1	3. 10. 08
3019	Petersen, A. C.	Hølbæk	13. 10. 84	Helsingør 1	1. 12. 07	Frederiksværk	26. 9. 08
11382	— Bernh. Fredr. Adolf	København	14. 6. 83	Kbhvn. Afd. 1	2. 9. 07	Kbhvn. Afd. 1	23. 11. 08
7909	— Christian	Nivaa	23. 8. 89	" " 2	26. 9. 08	" " 2	10. 10. 08
6590	— Jacob Chr. Otto	Thors Sogn	22. 9. 86	Hobro-Assens	1. 11. 07	Hobro-Assens	31. 10. 08
13994	Schou, Chr. M. Christiansen	Hasle	3. 1. 86	Kbhvn. Afd. 1	28. 11. 08	Kbhvn. Afd. 1	5. 12. 08
7256	Westergaard, Chr. Brøndum	Bjerregrav	13. 12. 87	Randers	9. 2. 07	Randers	26. 12. 08

Gennemført Forbedring af Forholdene paa Statsbaneværkstederne.

II.

I Januar Fagblad gjorde vi Rede for de Forhandlinger, som i Løbet af det sidste Par Aar var ført med Statsbanernes Administration for at forbedre Løn- og Arbejdsvilkår for vore Fagfæller paa De danske Statsbaneværksteder. For Københavns og Nyborgs Vedkommende kunde vi samtidig meddele Resultatet af Lønforhøjelserne, medens vi først nu i Fortsættelse heraf ser os i Stand til at meddele, at der ogsaa i Aarhus har fundet en ret gennemgribende Forhøjelse af Timelønningerne Sted. Vor derværende Afdeling har i den Anledning udsendt og indsamlet Lønskemaer, hvorpaa der forlangtes Oplysning om Vedkommendes Løn i 1908 og 1909.

Skemaerne, der uddeltes baade til organiserede og uorganiserede, kom tilbage i et Antal af 383, og disse udviste, at Lønnen for det nævnte Antal Svende med de skete Forhøjelser var steget fra 35 Øre til 36,4 Øre gennemsnitlig pr. Time. 267 Mand har direkte erholdt Lønpaalæg til en samlet Størrelse af 542 Øre pr. Time eller gennemsnitlig 2 Øre hver (nogle ganske faa fik hver 4 Øre), hvoraf en ikke ringe Part naturligvis falder paa Forhøjelse af Minimallønnen, som jo fra Nytaar 1909 er 34 Øre i Stedet for 32 Øre pr. Time.

Af de 383 Mand er 103 udenfor Organisationen; altsaa omtrent de tre Fjerdedele er organiserede, hvilket maa siges at være et særdeles pænt Tal, naar det drejer sig om Statsværksteder, hvor Organisation først paa de senere Tider har begyndt at faa Indpas.

De her omtalte Lønforhøjelser fordeler sig paa følgende Afdelinger af Centralværkstedet i Aarhus: Reparaturen, Grovsmedien, Vognværkstedet, Elektrikerværkstedet, Drejeværkstedet og Kedelsmedien.

Remisearbejderne.

Medens der altsaa gennemgaaende er sket en Forbedring af Lønningerne for de timelønnede Arbejdere ved Statsbanerne, manglede der stadig en Ordning for Remisearbejdernes Vedkommende, og Fagforeningernes Fællesbestyrelse i København henvendte sig derfor i Skrivelse af 15. Januar til Generaldirektøren med Forespørgsel om, hvorvidt det af Generaldirektoratet ved Skrivelse af 30. Oktober f. A. til Fællesbestyrelsen fremsendte Udkast til Lønningsreglement for timelønnede Remisearbejdere i den nærmeste Tid kunne ventes at ville træde i Kraft. Herpaa svarede Generaldirektøren under 26. Januar følgende:

»I Anledning af Bestyrelsens Forespørgsel i Skrivelse af 15. d. M. skal man meddele, at den i Skrivelse herfra af 30. Oktober f. A. (Journ. Nr. 21108) ommeldte Lønningsforbedring for de timelønnede Remisearbejdere først kan træde i Kraft, naar finacial Hjemmel dertil foreligger.

Man skal tilføje, at der ogsaa er søgt om Bevilling til at lade Lønforbedringen virke for indeværende Regnskabsaar, fordelt med runde Summer til de enkelte.

Sign. *Ambt.*

Sign. *I. Harhoff.*

Landsindsamlingen.

Fra et Bestyrelsesmedlem i en københavnsk Afdeling har vi modtaget Meddelelse om, at en Klub har truffet en særlig Beslutning om Regler for Bidrags Ydelse til »De samv. Fagforbund«s Landsindsamling til Arbejdsløse.

Vor Kollega anbefaler andre Klubber at tage lignende Beslutninger, hvorved der øves den største Retfærdighed med Henblik paa arbejdende Medlemmers Ydeævne, idet Vedtagelsen fastsætter en *stigende* Skala, saaledes at de smaa Indtægter beskatter sig selv med 2% af Ugelønnen, medens dem, der ved Akkordarbejde eller større Timelønsfortjeneste opnaar højere Ugelønninger, betaler 3% eller derover.

Vi gøres sluttelig opmærksom paa, at denne Vedtagelse har virket fuldt ud tilfredsstillende.

Vi lader ved nærværende Vejledningen gaa videre til andre Klubber og Arbejdspladser og føjer vor Opfordring om en kraftig Indsamling til. Der er i Øjeblikket Brug nok for alt, hvad der kan skaffes til Veje.

* * *

Fra en Del af de Klubber under Afd. 1, som har indbetalt frivillige Bidrag til Landsindsamlingen paa Afdelingens Kontor, er der forespurgt om Grunden til, at deres Bidrag ikke har været opført paa de i »Social-Demokraten« offentliggjorte Bidragslister. Grunden her-til er ganske naturlig den, at Bladets Redaktion af Hensyn til Pladsen helst vil have Bidragslisterne saa

kortfattede som mulig. Der vil imidlertid saa snart Indsamlingen er sluttet, fremkomme et specificeret Regnskab over, hvor meget der er indbetalt fra hver enkelt Klub eller Værksted og ligeledes over, hvor meget der af enkelte Medlemmer er indbetalt paa Kontoret. Samtidig anmodes de Klubber og Værksteder, som endnu ikke har paabegyndt Indsamlingen, om snarest mulig at lade afhente Indsamlingslister. De indsamlede Bidrag bedes indbetalte paa Afdelingens Kontor. Ligeledes anmodes de Medlemmer, som indbetaler deres Kontingent paa Kontoret, om at tegne sig for Bidrag paa den fremlagte Liste.

N. Jakobsen.

Konflikter.

Paa nedennævnte Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt indtil anden Meddelelse foreligger.

1. Hos Fabrikant *P. Nielsen, Petershaab* i Brønderslev, fortsættes Arbejdsstandsningen fremdeles.
2. *Plovfabrikant Jacobsen, Fraugde* paa Fyn, er ligeledes fremdeles blokeret og Tilgang af Forbundets Medlemmer forbudt.

Endvidere er følgende Smaaværksteder blokeret:

3. *Vognfabrikant Rasmussen, Nyborg, Cyklefabriken »Alfa« i Ringsted* samt *Fabriken »Nordthy« i Thisted.*
4. *Silkeborg Afdeling* frabeder Tilgang til Smedemester *Carl Jacobsens* Værksted.
5. *Smedem. A. Mathiesen, Laasbygade, Kolding*, er blokeret.

Stubbekøbing.

Forinden Medlemmer af Forbundet søger Arbejde hos Smedemester *J. P. Carlsen* i Stubbekøbing bedes de henvende dem enten til den lokale Klubformand eller til Afdelingsformanden, *M. Frandsen*, Tvergade 9, Nykøbing F.

Anmeld Bopæl d. 31. Marts.

Ligesom i Fjor rettes en indtrængende Opfordring til Medlemmerne om at anmelde deres Bopæl pr. 31. Marts til deres respektive Afdeling.

Opgivelsen af Bopæl er nødvendig af Hensyn til de Medlemslister, Arbejdsløsheds-kassen hvert Aar maa indgive til Arbejdsløshedsinspektoratet til Brug ved Kontrollering af Stats- og Kommune-tilskudenes Størrelse.

Der gives absolut intet Kommune-tilskud for de Medlemmers Vedkommende, der ikke er angivet Opholdskommune for, og for at faa denne konstateret, er det nødvendigt

at Afdelingskassererne kender den Bopæl, Medlemmerne har den 31. Marts i Aar. Selv om den først tages i Brug Dagen før den 31. Marts eller forlades Dagen efter den 31. Marts, skal det alligevel være den Bopæl, man havde nævnte Dato, som Kassereren skal vide Besked med. Det er selve Dagen den 31. Marts, der er bestemmende for hvilken Kommune, der kan yde Tilskudet.

I denne Forbindelse maa erindres om, at vore Afdelinger ikke overalt er begrænset til en Kommune, saaledes omfatter de københavnske Afdelinger saavel Københavns og Frederiksbergs, som enkelte tilgrænsende Landkommuner, og paa samme Maade har de fleste Proviinsafdelinger Medlemmer med Bopæl i de nærmeste Landkommuner. Da Arbejdeløshedskassen er ansvarlig for, at den rigtige Kommune angives paa Listen, maa dette altsaa nøje iagttages.

Endelig skal vore *rejsende Medlemmer* henregnes til den Kommune, hvor de opholdt sig den 31. Marts, og de Rejsende maa derfor selv melde sig til den Afdeling, hvor de nævnte Dato opholder sig, med Anmodning om at blive paaført Fortegnelsen.

Kommunetilskudet andrager, hvor det ydes fuldt ud, 4 Kroner 68 Øre pr. Medlem, og det vil derfor være indlysende for ethvert Medlem, hvor nødvendigt det er at have Klarhed over Opholdsstedet den 31. Marts, men da dette Arbejde vil være næsten uoverkommeligt for Afdelingsbestyrelserne, hvis ikke Medlemmerne selv tager Affære, *opfordres Medlemmerne indtrængende til i Dagene umiddelbart før og efter den 31. Marts at opgive deres Bopæl eller Opholdssted til deres respektive Afdeling.* Undladelse heraf kan for hvert Tilfælde andrage et Tab af 4 Kr. 68 Øre for Kassen.

En nærmere Vejledning for Afdelingskassererne til Udfyldning af Medlemslisterne vil blive udsendt sammen med disse.

A. Johansen.

Fabrikslovens Revision.

Ifølge Bestemmelser i Loven af 11. April 1901 om Arbejde i Fabrikker og dermed ligestillede Virksomheder samt det offentlige Tilsyn dermed skal samme Lov nu underkastes en Revision, idet det herom hedder, at »Forslag til Revision af Loven fremsættes senest for den 1910 sammentrædende, ordentlige Rigsdag«.

I den Anledning har Indrigsministeriet allerede nu sat sig i Bevægelse for at fremskaffe Materiale til Forslag om Forandringer i Loven, og der vil i den nærmeste Tid blive rettet Forespørgsel til alle Landets Fagorganisationer i saa Henseende. Der knytter sig selvfølgelig den allerstørste Interesse til denne Sag for alle Industriarbejdere, og der vil her blive Anledning til baade at kritisere selve Loven, det Omraade, hvorpaa den skal gælde, og de Fabriksregulativer, som i Henhold til samme Lov Tid efter anden er blevne til.

Sidst men ikke mindst er det af allerstørste Interesse, hvad der eventuelt vil fremkomme fra Fabriks-

raadet, hvor der, som bekendt, sidder Repræsentanter for Arbejdere og Arbejdsgivere, med Hensyn til Arbejdstidens Regulering. Efter Forlydende vil der kunne ventes Forslag om en Maksimalarbejdsdag.

Arbejdsløsheden.

Antallet af Arbejdsløse i vort Fag har i de sidste Maaneder holdt sig konstant. I November og December var Totaltallene for hele Landet henholdsvis 1278 og 1293. Ved Udgangen af Maanederne Januar og Februar var Tallene henholdsvis 1284 og 1291.

Forholdet mellem København og Provinserne er ligeledes stadig omtrent det samme. Ved Udgangen af Februar faldt af det ovennævnte samlede Antal de 984 paa København og de 397 paa Provinserne. Det højeste Antal Arbejdsløse, der i de sidste Maaneder har kunnet noteres i Provinserne er ialt 423; i København har det højeste Antal været 916, som falder paa November Maaned f. A. Forhaabentlig vil Foraaret bringe Beskæftigelse til de allerfleste af disse ledige Hænder.

Klub i Grenaa.

I den lille, midtjydske Købstad, Grenaa, har vort Forbund hidtil vel haft Medlemmer, men disse stod delt i Afdelingerne i Randers og Aarhus, og Følgen af, at de ikke helt havde hjemme samme Sted, har været, at mange af de Kolleger, der mellem Aar og Dag kom til Grenaa som organiserede, gik ud og ind i Fagforeningen ligesom af en Dør.

For at ordne dette Forhold noget bedre sendte Aarhus et Par af sine Bestyrelsesmedlemmer, d. Hrr. Winterberg og Kjeld Sørensen, derned forleden for at holde et Møde. Det lykkedes at oprette en Klub ved denne Lejlighed, hvor ialt 13 Kolleger sluttede sig til Forbundet. Aarhus Afdeling nærer god Tro til Klubbens Levedygtighed og haaber, at den snart maa vokse sig stor nok til at danne Afdeling.

Meddelelser fra Hovedkassereren.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmands Side er nedenstaaende Medlem optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 9000 A. Vedel Larsen.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi den Paagældende undskyldte.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Følgende Medlemsbøger ere anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 13791	L. Sæby	(Kbhvn. Afd. 1)
- 5587	E. Petersen	(— — 1)
- 10314	J. Johansen	(bortk. i Sverrig)

Nr. 15216, *O. Bengtsen*, har atter **fundet** sin Bog.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregejstrene.)

Nr. 5533	N. O. A. Børresen	Gl. Register
- 7298	Christen Christensen	—
- 13343	Vilh. Hejdemann	—
- 2815	K. M. Hvolbøl	—
- 10993	L. P. F. Jensen	—
- 12527	C. O. Knudsen	—
- 10387	G. F. Larsen	—
- 6298	E. P. Nielsen	—
- 10561	P. M. Petersen	—
- 1905	Johs. Steemann	—
- 13266	C. A. C. Thiessen	—

Nr. 2107	H. C. Andersen	Ny Register
- 16810	Osvald Andersen	—
- 3253	N. P. Hansen	—
- 9000	A. Vedel Larsen	—
- 15110	Martin Lerhøj	—
- 11024	N. P. H. Lund	—
- 7377	A. C. Nielsen	—
- 8248	H. J. Noack	—

Nye Afdelinger.**Rudkøbing.**

Fra 1. Februar i Aar er der i denne By, hvor der hidtil har været Klub under Svendborg Afdeling, oprettet en selvstændig Afdeling.

Afdelingskasserer er Smed H. Hansen, Strandgaden, Kontortid 12—1, 6—7.

Foreløbig er der ingen Udbetaling.

Vejen.

Vejen, der hidtil har hørt under Kolding Afdeling, bliver i Løbet af April Maaned selvstændig Afdeling med Udbetaling til Rejsende.

Kassererens Adresse og Udbetalingstid kommer i næste Fagblad.

Frederikshavn

meddeler, at Udbetalingstiden om Middagen bortfalder. Udbetaling Søgndage 7 $\frac{1}{4}$ —8.

Hjørring.

Kassereren er flyttet til Nørre Allè 8.

Antagelse af Maskinpersonel til Flaaden.

Ved Flaadens Maskinkorps er der nogle ledige Pladser som Overfyrbødere, faste og midlertidige Maskinassistenter at besætte.

Nærmere Oplysninger faas ved Henvendelse paa Maskinkorpsets Kontor paa Orlogsværftet.

Orlogsværftet, den 13. Marts 1909.

I. C. Tuxen.

Chef for Flaadens Maskinkorps.

Maskinisteksaminerne.

Maskinisteksaminerne afholdes ved Søværnets Maskinskole paa Orlogsværftet i København, og begynder den 1ste Maj Kl. 8 Formiddag.

De, der agte at indstille sig til den almindelige Maskinisteksamen og anden Dels Hovedprøve, have derom at indgive Begæring til undertegnede senest den 15de April og de, der agte at indstille sig til Tillægsprøven i Elektroteknik, senest den 22de April.

Orlogsværftet, København, C., den 15de Marts 1909.

A. H. M. Rasmussen.

Underdirektør,

Formand i Eksamenskommissionen.

Maskinpasserprøven.

Maskinpasserprøven afholdes ved Søværnets Maskinskole paa Orlogsværftet i København, og begynder den 29de April Kl. 8 Formiddag.

De, der agte at indstille sig til Prøven, have derom at indgive Begæring til undertegnede senest den 14de April.

Samtidig med Begæringen om at indstille sig til Prøven, kunne uformuende Maskinpassere søge om Understøttelse som Hjælp til Dækning af Udgifterne ved Forberedelsen til Prøven. Ansøgningen skrives paa den dertil bestemte Blanket, der faas paa vedkommende Maskinistkursus eller hos undertegnede Formand i Eksamenskommissionen.

Orlogsværftet, København, C., den 15de Marts 1909.

A. H. M. Rasmussen,

Underdirektør,

Formand i Eksamenskommissionen.

Redigeret af *J. A. Hansen.*

Bogtr. Lützhøft-Petersen, Amagertorv 10, Kbhvn.

FAGBLAD FOR SMEDE OG MASKINARBEJDERE

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

Nr. 6.

April 1909.

21. Aargang.

Kongres i vort svenske Broderforbund.

T Dagene den 5. til 12. April incl. afholdt vort svenske Broderforbund sin 10. ordinære Kongres, ved hvilken vort Forbund var repræsenteret ved formanden, J. A. Hansen. Denne Kongres i vort svenske Broderforbund er i mange Henseender saa interessant og af saa stor Betydning ogsaa for os, at vi vil skænke den en nærmere Omtale.

Først og fremmest er der at bemærke, at det svenske Forbund ikke har afholdt nogen Kongres siden 1904 — altsaa en 5-aarig Periode. Disse 5 Aar har været rige paa Begivenheder indenfor den svenske Jærnindustri ligesom der kan vises tilbage paa en kolossal organisatorisk Udvikling. Aaret efter den forrige Kongres, nemlig i Sommeren 1905, gennemgik vore svenske Fagfæller den første alvorlige Kæmpelock-out, som de svenske Jærnmænd bød op til, og vore Kolleger klarede denne Lock-out med Bravour. Ligesom vi ved den Maade, hvorpaa vi klarede Lock-outen 1899 indgød vore Arbejdsgivere en alvorlig Respekt for vort Forbund, saaledes vandt ogsaa vore svenske Fagfæller i 1905 stærkere Fodfæste til at kunne tage fat paa Reformarbejdet efter Afslutningen af denne Lock-out.

Ved Kongresen i 1904 talte vort svenske Broderforbund 16,000 Medlemmer, men ved nærværende Kongres var man naaet til 33,000 Medlemmer, alt-

saa noget over det dobbelte. Dette betyder dog ikke alene en stærkere Tilslutning til Organisationen i de hidtil organiserede Brancher, men naar Tallet er vokset saa stærkt, er det ikke mindst fordi, at det er lykkedes siden ovennævnte store Lock-out at organisere Arbejderne ved Jærnværkerne. Man har derved skaffet Forbundet en Tilgang, som stærkt har øget dets Magtomraade; og naturligt hører de Arbejdere, som beskæftiges ved Produktionen af Jærn, nøje sammen med, og er i det hele ved fællesinteresser nøje knyttet til Jærn- og Metalindustriens øvrige Arbejdere.

Endvidere er det værd at notere, at medens ved tidligere Kongresser kun det norske og danske Forbund sendte Repræsentanter, saa var der denne Gang, foruden 2 Repræsentanter fra Norge og 1 fra vort Forbund, fremmødt en Repræsentant, Domes, fra det østerrigske Metalarbejderforbund, som tæller ca. 70,000 Medlemmer, samt en Repræsentant for det tyske Metalarbejderforbund, som tæller ca. 380,000 Medlemmer, nemlig Formanden, Alexander Schlicke, der, som bekendt, tillige er Formand for det internationale Metalarbejderforbund. Endelig havde for første Gang vore finske Kolleger ladet sig repræsentere, hvorved der blev Lejlighed til nærmere at drøfte de højst vanskelige Forhold i Finland, hvorunder man der arbejder, og navnlig er Forholdene vanskelige for

Tiden, hvor Størsteparten af det finste Metalarbejderforbunds Medlemmer befinder sig i Kamp med Arbejdsgiverne, uden at det kan siges, at der er de bedste Udsigter til, at vore derværende Kolleger med deres endnu unge Organisation og manglende Pengemidler vil være i Stand til at opnaa et gunstigt Resultat i dette Livtag med de finste Arbejdsgivere.

— Paa Kongressen var fremmødt ialt 382 Delegerede repræsenterende 186 Afdelinger. Naturligvis maatte en saa stor Repræsentation i nogen Grad vanskeliggøre forhandlingerne og navnlig trække disse i Langdrag; men vi noterer alligevel med Glæde, at der viste sig en udmærket Tone, gennemgaaende præget af stærk Solidaritetsfølelse og Forstaaelse af det nødvendige i Organisationens Sammenhold og Disciplin.

Et af de Spørgsmaal som Kongressen maatte beskæftige sig med, var imidlertid Indskrænkning i Repræsentationen ved Kongressen, thi det kan jo ikke være absolut nødvendigt, at en Kongres skal omfatte ca. 400 Repræsentanter for at behandle Sagerne vedrørende 33,000 Mand, naar den tilsvarende Kongres i det tyske forbund, som altsaa tæller ca. 380,000 Medlemmer, kun omfatter mindre end 200 Delegerede. Det er selvfølgelig aldrig Mængden af Repræsentanter det kommer an paa, og derom var der da ogsaa fuld Enighed, hvilket vi senere skulle komme tilbage til.

Kongressens Dagsorden bestod af følgende Punkter:

1. Kongressens Konstituering.
2. Beretning om den 5-aarige Virksomhed.
3. Revision af Lovene.
4. Afdelingernes Stilling til Socialdemokratiet.
5. Spørgsmaal vedrørende forbundssygekassen.
6. Alderdomsunderstøttelseskassen.
7. Understøttelsesfond for Nødhjælp m. m.
8. Fagbladet.
9. Forslag til Landsorganisationens Kongres.
10. Spørgsmaal om, hvorledes Valg af Delegerede til Landsorganisationens Kongres skal finde Sted.
11. Forbundets Stilling til Jærnbane-funktionær-forbundet.
12. Lærlingspørgsmaalet.
13. Lønstatistikken.
14. Forskellige Spørgsmaal vedrørende Arbejdsforholdene.
15. Agitationen.
16. Ang. Indmeldelse i forbundet.
17. Afholdelsespørgsmaalet.
18. Stipendier til Brunsviks folkehøjskole.

19. Fastsættelse af Lønninger og Honorar.
20. Opstilling af Kandidater.
21. Diverse.
22. Valg.

Som man vil se: en meget omfangsrig Dagsorden, hvortil endda Kongressen vedtog at føje et Par Punkter, bl. a. et om „Taktiken“. Pladshensyn forbyder os nogen indgaaende Behandling af Kongressens Arbejdsstof, hvilket nødvendiggør en summarisk Omtale af det vigtigste, som vi her skulle gaa over til:

Den fremlagte Beretning over den 5-aarige Virksomhed samt Regnskaberne for samme Tidsrum behandledes i 3 Afsnit og godkendtes efter nogen Kritik med overvejende Majoritet. — Spørgsmaalet om, hvorvidt det havde været rigtigt at opsigte Overenskomsten med Fabrikantforeningen — „Værkstadsforeningen“ — vakte en ikke ringe Debat, hvad der er let forstaaeligt, efter at man har maattet gaa til at forlænge samme paa 5 Aar. Et forslag om at misbillige den af Hovedbestyrelsen og Repræsentantskabet foretagne Opsigelse blev dog ikke vedtaget; samme Skæbne fik en Del andre Forsøg paa at faa vedtaget „Misbilligelse“ vedrørende Virksomheden. Kongressen besluttede at bevilge et Beløb til ekstraordinær Udbetaling til de Arbejdsløse, ligesom den besluttede at bevilge et Beløb til Støtte for de udelukkede finste Kolleger.

(Fortsættes.)

Til Majdemonstration.

Atter i Aar har Arbejdernes faglige og politiske Organisationer vedtaget at opfordre til at foranstalte en Majdemonstration, og til i størst mulig Udstrækning at lade Arbejdet hvile den 1. Maj. Der begynder ligesom at blive Tradition over denne Fest, som allerede kan se tilbage paa en 19-aarig Levetid. Ganske vist har vor Majfest ikke mere sin oprindelige Karakter, saaledes som den Gang Arbejdsgiverne mere eller mindre rasende traadte op derimod og under Trusel om Afskedigelse forbød Arbejderne at holde Fridag — hvilket imidlertid kun førte til, at man paa de store Fabriker saa meget lettere alle som en blev enige om at holde fri. Nu tager Arbejdsgiverne ikke paa Majdemonstrationen paa den Maade; forlængst har man bøjet sig i Arbejdsgiverorganisationerne og anbefalet disses Medlemmer at stille sig velvillige til eventuelle Krav fra Arbejderne om at holde Majfest, og derigennem har denne Fest faaet sin nuværende Karakter, som maa siges at være en i alle Henseender fredelig Demonstration saavel for Princippet: Maksimalarbejdsdag som ogsaa for Krav om Arbejdsreformer og social Lovgivning overhovedet.

Men er Majdemonstrationen saaledes ikke mere noget Kampsignal i samme Forstand, som det oprindeligt var Tilfældet, saa har den paa anden Maade vundet i Fasthed. Vi vedfølger her en lille Tabel, som viser den Fremgang, der har været i Tilslutningen til Majfesten og dens forskellige Arter af Møder og Processioner:

	1903	1904	1905	1906	1907	1908
Antal Foreninger:						
i Procession	394	589	568	657	777	916
Antal Deltagere:						
i Processionen	24306	43575	40275	44055	48803	56425
i Møder om Dagen	31440	62590	49800	55000	62500	69375
i Møder om Aftenen	9945	8030	13290	12101	12295	11235

Man vil heraf se, at et stedse stigende Tal deltager i disse Fester, og Skeptikerne kan, saa meget de vil, beklage sig over, at vi overhovedet har faaet Majfesten indført. Det er dog en absolut Kendsgerning, at med Majdemonstrationen og alt hvad dertil knytter sig, er Arbejderens Øjne aabnet for det sunde i Kravet om Forkortelse af Arbejdstiden, og Majdemonstrationen har sikkert været en mægtig Støtte for Fagforeningerne i Retning af at faa alle Arbejdere til at forstaa, at Kravet om Arbejdstidens Forkortelse ikke er nogen tom Teori, men at man, selv om Udviklingen her ingenlunde kan ventes at ville komme til at gaa i Spring, saa dog aldrig bør blive træt af at kæmpe for et Krav, der, som Kravet om kortere Arbejdstid, i enhver Henseende er saa rettidigt og saa stærkt i Pagt med den moderne Udvikling, den Udvikling, der medførte saa megen forceret Arbejds-metode, saa megen Usikkerhed i Erhvervsforholdet, og tilmed en Usikkerhed, der altid stærkest rammer dem, der er daarligst stillede i Forvejen.

I Kravet om Reguleringen af Arbejdstiden i nedad-gaaende Retning, har vi et Middel mod Kapitalismens mest intensive Udplyndringssystemer; men dertil kommer, ikke at forglemme, at Majdagen er en Dag, hvor man samles og demonstrerer for Krav om en stærkere Udvikling af den almene sociale Lovgivning, og derfor bør vi atter i Aar følge den vante Tradition, og størst mulig Udstrækning og gøre Dagen til en Fridag og dernæst i sluttet Trop deltage i Demonstrationerne og i de Møder, som holdes overalt i Arbejderpartiets Forsamlingsbygninger. Majfesten har, som sagt, Tradition, og Traditionen er god, thi der har altid gennemgaaende hersket en udmærket kammeratlig Tone, præget af Forstaaelsen af hvilken Værdi, Arbejdernes Solidaritet har. Og Foraarets Tid er jo inde, netop den Tid, hvor de Kræfter, der mere eller mindre har ligget i Dvale, rører sig, og navnlig i denne Tid jo saaledes, at Modet og Troen paa Fremtiden altid vaagner med fornyet Styrke hos Haandens Arbejdere. Derfor: lad os fortsætte Udviklingen i det vante Spor, saaledes at vi i endnu større Tal end i noget tidligere Aar benytter den 1. Maj til Demonstration og til kammeratlig Samvær, der kan styrke til de Kampe, som Fremtiden maatte nødvendiggøre det at føre for at befordre en naturlig Udvikling af vort store Programpunkt: *Arbejdstidens Forkortelse!*

Fra Aarhus Afdeling.

Der har i den sidste Tid været en Bevægelse fremme for at faa dannet en Afdeling for Baneværkstedet: Dele vor Afdeling i to Dele, en for Byens og en for Banens Arbejdere.

Der har været afholdt to Møder; paa det første vedtoges Forslaget med stor Majoritet, paa det sidste blev Forslaget forkastet med kun faa Stemmers Forskel.

Der er al Anledning til at omtale denne Sag, som jo ikke er uden Betydning for den gamle Aarhus Afdeling, men dog mest for det karakteristiske ved Formaalet for hele Bevægelsen, som gaar ud paa at skaffe vore Kolleger paa Banen pekuniære Fordele ved Split-telsen af Afdelingen.

Det er Lederne af Bevægelsens Anskuelse, at de ved en egen Afdeling kunde vinde en Gevinst for Medlemmerne paa Banen. Det organisatoriske kommer først i anden Række. Hovedsagen er det pekuniære. Ja, karakteriserer det ikke hele Bevægelsen, og maa man ikke forundret udbryde: Er vi virkelig ikke naaet videre, end at der endnu gives Kolleger, som af saa smaa Hensyn kan overse det heles Vel?

Hvad vi trænger til er ikke flere Afdelinger, ikke yderligere Delen, ikke flere Bestyrelser, ikke flere Bryderier end højst nødvendig. Nej, mere Samlethed, mere Centralisation, færre Bestyrelser — det trænger vi til, og den Vej er det, vi skal gaa.

Tiden nærmer sig sikkert, da den faglige Bevægelse maa til at gøre en Vending, og helst i den rigtige Vindretning; og den rigtige Retning er Industriforbund. Det bliver den næste Fase i den faglige Bevægelse. Arbejdsløshedskassernes Overflytningsregler letter allerede nu en Del af de Vanskeligheder, som er forbunden med Ombygningen af vor Organisationsform. Det maa Banens Arbejdere forstaa, og de maa selv kunde se det uheldige i, at alle de forskellige Fag paa Banen hver møder med en Afdeling. Tænk paa hvilket Spild af Tid og Penge, og fører det saa hurtigere til Maalet, som vi vil naa? Absolut ikke! Vore Klubber er i alle Retninger saa tidssvarende, at de fuldt ud kan løse den Opgave, uden at der behøves nye Afdelinger.

Det, der kan bebrejdes dem, der har rejst Bevægelsen, er Maaden, hvorpaa de har grebet Sagen an. De har uden nogen Forhandling med Klub- eller Afdelingsbetyrelsen (ja, sidstnævnte ansaa man endogsaa for Uvedkommende) opagiteret Medlemmerne med den Tro, som de vel selv har, at det skulde betyde en stor Fordel at faa en Afdeling. Man havde set med større Tillid til deres Forehavende, om de ved en reel Forhandling med Afdelingsbestyrelsen havde søgt Underretning og Vejledning, og herved faaet mere Indsigt i de faktiske Forhold. De Herrer vilde mulig have faaet et andet Syn paa denne Sag, og selv om de ikke havde ladet sig overbevise, havde de dog gavnet dem selv og deres Sag. Men de Herrer nærer Mistro til Bestyrelsen. De tror, at Bestyrelsen med djævelsk Vold og Magt vil forhindre deres Plans Udførelse. Men det er forkert. Hvis det organisatoriske, det som fremmer vore Med-

lemmers virkelige Interesser, talte derfor, vilde Afdelingsbestyrelsen og sikkert ogsaa Hovedbestyrelsen med Glæde have godkendt en ny Afdeling. Hvorfor skulde de andet? For saa naive er de Herrer vel ikke, at de tror, at enkelte Mænd kan holde Udviklingen tilbage fordi det passer dem bedst. Nej, der er intet, der taler for en Afdeling, absolut intet. De Fordele, der tales om, er kun Fostre af de Herrer's Fantasi, intet andet.

Men et har de Herrer gjort, som de burde have betænkt, og det er den Splittelsestendens de har skabt, den indbyrdes Tvedragt, de har saaret mellem vore Medlemmer, som ikke er af det gode. De burde have husket, at vi paa Banen har haft Splittelsesforeninger nok; vi trænger ikke til flere.

Ogsaa Tidspunktet for Bevægelsen er uheldig valgt. Aldrig har vor Forening paa Banen staaet bedre baade med Medlemsantal (310) og med Hensyn til at hævde Forhandlingsretten. Men dette Resultat er ikke naaet paa et Aar eller ved nogle faa Aars Arbejde; nej, mange Aar har vi maattet arbejde for at naa saa vidt. Og at dette Skridt, som her er gjort, let kan nedbryde disse Aars Arbejde, ogsaa det burde man have betænkt.

Ser vi hen til, at Banen ikke er enestaaende, hvad Virksomhedens Størrelse angaar. I Udlandet (Tyskland og England) er der jo Kæmpevirksomheder ved Siden af hvilke Banen kun er en Lilleput, men ogsaa herhjemme er der private Virksomheder, som beskæftiger lige saa mange og flere Kolleger end Banen, og er her Tale om særlige Afdelinger? Nej, man kender det ikke.

Hvad Baneværkstedet i København angaar, saa fik vore Kolleger der i sin Tid Ret til at danne en Afdeling, men det var for at skabe Betingelserne for overhovedet at kunne samle Medlemmer til Organisationen. Vi har Medlemmerne, vi behøver ikke at danne Afdeling for at samle dem, og det er dog gjort som Klub. Kan være, at Københavnerne kunde have gjort det samme og staaet dem derved.

Endelig! Grundloven hjemler alle Borgere Foreningsretten. Embedsmændene har hidtil beskaaret denne Ret for Banens Arbejdere. I den private Industri er der ogsaa gjort Forsøg derpaa, saa længe vor Organisation ikke var stærk nok — det er forbi.

Nu synes det ogsaa i den Henseende at dages paa Banen. Og saa foreslaar man at krybe ind i sin egen Ham, at isolere sig, i Stedet for at hævde vort gamle Standpunkt: Afdelingsbestyrelsen og Hovedbestyrelsen skal føre de Forhandlinger, som Klubben ikke magter. Det er vor grundlovsmæssige Ret, det kræver vi og det opgiver vi ikke.

En Afdeling paa Banen er ikke Vejen fremad, men tilbage. Derom maa vore Kolleger paa Banen være overbevist.

N. L.

Lønbevægelsen i vort Fag.

Siden Begyndelsen af Aaret 1909 er der til Hovedbestyrelsen indgaaet Meddelelse om følgende Forbedringer af Lønforholdene indenfor vore Rammer, udover de paa Statsbanens Værksteder skete Forhøjelser, der er særskilt omtalt: *

København.

Under 15. Februar forelaa fra Kbhvns. Afd. 1 Meddelelse om, at der ved direkte Forhandling var opnaaet Enighed med Det forenede Dampskibsselskab om en Lønforhøjelse, hvorved Gennemsnitslønnen for 19 Mand vilde stige fra 40,2 Øre til 41,5 Øre pr. Time.

Ad samme Vej er ligeledes opnaaet Forhøjelse af Lønningerne paa Alfred Christensens flydende Værksted, idet 14 Svende har faaet deres Gennemsnitsløn hævet fra 40,2 til 42,1 Øre pr. Time.

Efter omfattende Forhandlinger har Københavns Afd. 5, Skibssmedeforeningen, faaet udarbejdet og trykt en Priskurant for Skibsbygningsarbejdet (Plade- og Vinkelarbejdet) udført for Firmaet Burmeister & Wain, Refshaleøen. Denne Priskurant, der i mangt og meget er ren Gevinst for de interesserede Arbejdere, omspænder 71 Oktavsider, og den er saaledes et helt lille Værk.

Aarhus.

Fra Aarhus Afdeling foreligger Meddelelse om, at Lønnen for de for Aarhus Kommune beskæftigede Smede og Maskinarbejdere i Henhold til den i Fjor Foraar om Løn- og Arbejdsforhold indgaaede Overenskomst fra 1. April d. A. er 50 Øre pr. Time, mod 48 Øre forhen. Lønforhøjelserne berører ialt ca. 10 Mand.

Endvidere har der indenfor Aarhus Afdeling været ført Forhandlinger om ikke mindre end 3 Priskuranter, det vil sige Revisionen af samme. Medens Afdelingen selv opsaagde den med Firmaet Bruun & Sørensen bestaaende Priskurant for Centralvarmearbejde, opsaagde Vand- og Gasmesterforeningen for Aarhus og Omegn den med vor Afdeling vedtagne Priskurant af 1906. Efter en Del Forhandlinger trak begge Sager sig i Lave, idet de respektive Arbejdsgivere hver for sig indgik paa nogle mindre Indrømmelser, men Gas- og Vandmesterforeningen dog bl. a. paa at forhøje Minimallønnen fra 38 til 40 Øre.

Desforuden har Afdelingen i Aarhus i den sidste Tid ført Forhandlinger med Aarslev Sav- og Hammerværk, der ligger ved Brabrand, angaaende forskellige Forhold, og Afdelingen meddeler herom følgende:

I Oktober Maaned f. A. var Formanden for Aarhus Afdeling tillige med et andet Medlem af Bestyrelsen til et Møde i Brabrand for at stifte en Klub. Det skulde være denne Klubs Opgave at samle de Smede, der arbejder der i Omegnen, indenfor Fagforeningen, men til at begynde med var det nærmest en Del Smede, som arbejdede paa Aarslev Sav- og Hammerværk, den kom til at bestaa af. Disse Kolleger havde tidligere staaet

Medlemmer, der ere slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Stidste Uge, fra hvilken Vedk. har betalt.
8853	Andersen, Hugo Emil	Randers	19. 1. 87	Kbhvn. Afd. 1	6. 1. 09	Kbhvn. Afd. 1	16. 1. 09
5255	— Morits Carl Chr.	København	21. 10. 85	" " 1	14. 11. 04	" " 1	9. 1. 09
5729	Carlsen, Carl Otto Fr. . . .	—	3. 9. 84	" " 1	30. 3. 06	" " 1	2. 1. 09
9344	— P. Steffen Himmeløv	Kallehave, Sjælland	20. 12. 88	Nykøbing F.	9. 11. 07	" " 1	16. 1. 09
7490	Christensen, Adolf	Sal pr. Vinderup	12. 10. 86	Holstebro	7. 12. 07	Holstebro	4. 7. 08
15877	— Carl Chr.	Nykøbing S.	10. 10. 88	Holbæk	26. 2. 08	Holbæk	7. 11. 08
13536.	— Oskar	Næstved	29. 8. 85	Kbhvn. Afd. 1	16. 12. 05	Kbhvn. Afd. 1	16. 1. 09
11510	Christiansen, Chr. Mikael . . .	Uggelhuse, Randers	28. 6. 83	Svendborg	6. 4. 05	" " 1	30. 1. 09
7560	Eriksen, J. H.	Esbjerg	3. 9. 80	Esbjerg	8. 12. 99	" " 1	23. 1. 09
17101	Ertmann, Hans Carl Fred.	Pedersborg pr. Sorø	27. 1. 89	Sorø	26. 10. 08	Sorø	28. 12. 08
2885	Gaarsvig, Hans Jensen . . .	Eritsø pr. Fredericia	17. 11. 72	Fredericia	21. 12. 07	Fredericia	16. 1. 09
16899	Hansen, Carl Alb. Vald.	København	26. 6. 68	Kbhvn. Afd. 1	8. 3. 07	Kbhvn. Afd. 1	14. 11. 08
15359	Henriksen, Knud	Bandholm	23. 6. 69	Maribo	21. 10. 07	Nykøbing F.	11. 7. 08
7066	Jakobsen, Hans Theodor . . .	Hardenberg pr. Saxk.	23. 9. 74	Nykøbing F.	21. 3. 08	—	18. 7. 08
10426	Jensen, Anton	Gandrup	23. 3. 78	Aalborg	26. 5. 08	Aalborg	8. 1. 09
13040	— Christian	Thisted	21. 1. 85	Holstebro	1. 5. 08	Holstebro	23. 5. 08
13265	— Emanuel	—	13. 4. 88	—	1. 5. 08	—	19. 9. 08
8248	— J. P. A.	Frederiksberg	22. 4. 85	Kbhvn. Afd. 1	22. 3. 07	Kbhvn. Afd. 1	16. 1. 09
4738	— Jens Nielsen	Hevring pr. Ørsted	26. 2. 76	Randers	31. 12. 06	Randers	26. 12. 08
2163	— Sofus Alfred	Usserød	28. 11. 82	Kbhvn. Afd. 1	17. 9. 04	Kbhvn. Afd. 1	19. 12. 08
5092	— Viktor A.	Aarhus	6. 12. 79	" " 1	25. 8. 02	" " 4	12. 12. 08
11258	Johansen, Vilhelm	Sommersted	5. 1. 85	" " 1	11. 1. 08	" " 1	6. 2. 09
5501	Kjær, Jens Chr.	Svendborg	17. 12. 79	" " 1	28. 3. 08	" " 1	12. 9. 08
11625	Larsen, Charles Henrik	Kallehave	26. 4. 89	Præstø	8. 9. 08	Præstø	30. 1. 09
13943	Lundberg, Svend Alfr. H. . . .	Ølseagle pr. Køge	20. 10. 89	Kbhvn. Afd. 1	9. 11. 08	Kbhvn. Afd. 1	2. 1. 09
13861	Nielsen, Axel	København	30. 7. 82	" " 1	31. 7. 08	" " 1	23. 1. 09
15354	— N. Chr.	Jyderup	7. 5. 85	Kallundborg	25. 8. 06	" " 1	2. 1. 09
13945	— N. Th.	Kattrup Sogn	23. 11. 85	Horsens	6. 5. 05	" " 1	23. 1. 09
11620	Petersen, N. P. M. S.	Trørup pr. Nyborg	17. 12. 89	Randers	16. 12. 08	Randers	26. 12. 08
7075	— Peter	Gedser	13. 10. 79	Nykøbing F.	2. 4. 08	Nykøbing F.	9. 5. 08
1715	Rasmussen, Anton	Horsens	4. 4. 60	Kbhvn. Afd. 4	4. 5. 95	Kbhvn. Afd. 4	28. 3. 08
16799	Schmidt, Anders Peter	St. Valby pr. Roskilde	1. 8. 88	" " 1	22. 1. 07	" " 1	23. 1. 09
8210	— Vilh. Herm.	Schwarga	16. 7. 77	" " 1	16. 3. 07	" " 1	23. 1. 09
17056	Slott, Vilh. Alfred	Bjergsted	29. 9. 88	Holbæk	4. 11. 08	Holbæk	5. 12. 08
8710	Svendsen, Vilh. C.	København	19. 6. 76	Kbhvn. Afd. 1	6. 1. 98	Kbhvn. Afd. 1	2. 1. 09
13947	Sørensen, J.	Horsens	22. 7. 86	Horsens	7. 12. 05	" " 1	16. 1. 09
9936	— Søren	Aarhus	23. 2. 88	Randers	17. 7. 08	Randers	28. 11. 08
11330	Theisen, Henrik	Dragør	9. 6. 87	Kbhvn. Afd. 1	27. 1. 03	Kbhvn. Afd. 1	14. 11. 08
2194	Wahl, Aug. Peter Chr.	København	20. 11. 84	" " 1	9. 4. 04	" " 1	16. 1. 09
8118	Zinkernagel, Hans Vilh.	—	17. 9. 88	" " 1	13. 6. 08	" " 1	16. 1. 09

i Savværksarbejdernes Forbund, men var ikke tilfreds med at staa derunder, fordi de mente, hvad der udtaltes paa Mødet, at der blev taget for lidt Hensyn til dem fra dette Forbunds Side, hvorfor de ønskede at overgaa i Smede- og Maskinarbejdernes Forbund. Bl. a. var Timelønnen for disse Kolleger kun 34 Øre, medens Minimallønnen for vort Fag var 35 Øre næsten overalt.

Ved et senere Møde vedtoges det at opsiges Overenskomsten, som hidtil havde været gældende mellem Savværksarbejdernes Forbund og Firmaet, til Ophør fra 1. April d. A.

Der blev i den Anledning ført en Del Korrespondancer mellem Firmaet og Formanden for Aarhus Afdeling (Samuelson), og endelig lykkedes det at faa en Forhandling med Fabrikant Mogensen, som er Indehaver af Fabriken. Resultatet blev, at Minimallønnen hævedes med 3 Øre, ligesom Akkordpriserne paa en Del Arbejde

hævedes med fra 10 til 33 pCt. Fabrikant Mogensen lovede desuden at anskaffe 2 nye tidssvarende Fjederhamre samt at forbedre af Værkstedforholdene.

Alt i alt maa Resultatet kaldes meget godt, specielt under de nuværende Forhold, og naar man tager i Betragtning, at Hr. Mogensen indstændigt har anmodet Arbejderne om at tage Opsigelsen tilbage og lade den gamle Priskurant løbe videre endnu et Aar sammen med Overenskomsten.

Fabriken beskæftiger 12 Smede og Maskinarbejdere, som altsaa fik deres Løn hævet fra 34 Øre til 37 Øre. Paa det Møde, hvor Resultatet forelagdes dem, herskede Tilfredshed med det opnaaede.

Konflikt i Herning.

Herning Afdeling frabeder Tilgang til Smedemester Johannes Jensens Værksted, Østergade, dersteds Vedkommende Mester har nægtet at betale efter Jærnindustriens Overenskomst.

Socialdemokratiets Indsamling til Valgfonden.

I de seneste Dage har faglige og politiske Organisationer modtaget et Opraab fra Socialdemokratisk Forbund, hvori der i Henhold til Kongresvedtagelse rettes Opfordring til Arbejderne og Venner af Arbejdernes Politik om at yde et 25 Øres Bidrag til Valgfonden.

For mange vil denne Opfordring komme ret ubelejligt, fordi der netop paa dette Tidspunkt stilles store Krav til Arbejdernes Ydeevne, idet »De samv. Fagforb.« og de Arbejdsløses Kontor Uge paa Uge i lang Tid har lagt Beslag paa større eller mindre Bidrag, ydet af de Ugelønninger, der paa mange Steder er smaa i Forvejen, fordi det er skraalt med Arbejdet paa en Masse Fabriker og Værksteder, hvor Arbejdstiden paa Grund af denne Arbejdsmangel er indskrænket eller Betalingen for Arbejdet pint ned til det mindst mulige, fordi Konkurrencen er haard, haardere end almindeligvis mellem Haandværksmestre eller Aktieselskaber.

Desuaagtet vil vi paa det kraftigste anbefale vore Medlemmer at yde den vanlige 25-Øre til Valgfonden, nu da Socialdemokratiets Hovedbestyrelse eller Forretningsudvalg — *trods Kendskabet til den store Trang til Penges Anvendelse andre Steder* — lader Opfordringen udgaa; thi alle vil sikkert i disse Nødens Tider erkende, at der nu fremfor nogensinde er Anledning til at sætte al Kraft ind paa Erhvervelsen af saa mange *socialdemokratiske* Mandater i den lovgivende Forsamling som vel mulig.

Paa dette Sted skal Arbejdernes Repræsentanter slaa til Lyd for Arbejdernes Krav; paa dette Sted skal Overklassens Repræsentanter blive gjort bekendt med alle de Erfaringer, Arbejderorganisationerne gennem deres statistiske Undersøgelser og særlige Kendskab til Forholdene i den arbejdendes og *arbejdsløses* Liv, Levnet og *berettigede Krav* til Livet, og her — i den lovgivende Forsamling — skal Arbejderrepræsentanternes Mangfoldighed en skønne Dag *fremtvinge* den Samfundsordning, der giver alle arbejdsvillige Mennesker lige Adgang til Livets Goder — materielle og aandelige.

Køb derfor det smukke Mærke, der pryder en Fagforeningsbog saa smukt som Kontingentmærket og husk, at hver Skærv, der ydes til dette Formaal, er et lille Atom, der, samlet med de andre Ofre, skaber større og større Indflydelse for den arbejdende Stand paa de Steder, hvor Sager af den største Vigtighed afgøres.

Men — glem ikke Indsamlingerne til de arbejdsløse; thi den Dag, da Arbejderklassen har Magten, er endnu ikke for Haanden, og der skal Taalmod og Ihærdighed til, inden vi naar-saa vidt — men Arbejdsløsheden og de dermed følgende Ulykker hænger den Dag i Dag lige over Hovedet paa os som et Tordenvej eller et truende Jordskælv, der kan foranledige Katastrofer af den værste Art, saavel som Helhed betragtet som for den enkeltes Vedkommende, derfor skal den, der endnu ikke er ramt af Nøden, bringe sit sædvanlige Offer til denne Samfundssag.

I Øjeblikket maa vi ofre til begge — *lige betydningsfulde* — Altre.

Den permanente Voldgiftsret.

Som bekendt blev den permanente Voldgiftsret oprettet i Henhold til Lock-out-Forliget af 5. September 1899 og ved en Lov, som daterer sig 18. Maj 1900. Denne Ret, hvoraf vort Forbunds Formand har været Medlem siden dens Oprettelse, har fornylig udgivet en Bog, som er af overordentlig stor Interesse og Betydning for Fagforeningerne og deres daglige Virksomhed. Bogen omhandler »Den permanente Voldgiftsrets Kendelser 1900—1908«, foruden ovennævnte Lock-out-Forlig tillige med Henviisninger til de forskellige Kendelser samt udtalte Fortolkninger af Forliget.

Lock-out-Forliget af 99, der danner Afslutningen paa den store Lock-out nævnte Aar, har ganske naturligt været Genstand for megen Debat og Kritik indenfor Fagforeningerne i Aarenes Løb; men selv om det er ganske utvivlsomt, at dette Forlig lider af øjensynlige Mangler, og navnlig paa en Række Punkter er i høj Grad ufuldstændigt, saa maa det vistnok indrømmes, at der ikke i selve dets Ordlyd har ligget nogen væsentlig Hindring for Fagforeningernes Bevægelsesfrihed. Forliget er ganske vist paa enkelte Punkter blevet taget til Indtægt af Arbejdsgiverne, som har gjort Forsøg paa at praktisere dets Bestemmelser paa den Maade, som passede i deres Kram, og dette kan vel nok hist og her have voldt Fagforeningerne Vanskeligheder; men man tør sikkert paastaa, at i de aller fleste Tilfælde vilde Arbejdsgiverne alligevel have gjort saadanne Forsøg, selv om de ikke havde haft Lock-out-Forliget, som de kunde gøre Forsøg paa at dække sig bagved.

Paa den anden Side har Lock-out-Forliget ogsaa lagt en Dæmper paa visse yderliggaaende Tendenser hos Arbejdsgiverne, men navnlig har dette været Tilfældet med Den permanente Voldgiftsret, thi det tør nok paastaaes, at denne Ret ikke har været særlig lydhør overfor Arbejdsgivernes stadige Krav om at gøre Fagforeningerne mere og mere retslig ansvarlige for enhver Handling fra de organiserede Arbejders Side, saaledes at man derigennem, bl. a. ved Erstatningskrav, vilde blive i Stand til at ramme Fagforeningernes Kassebeholdninger.

Gennem det foreliggende har altsaa Sekretæren (Hr. Alexander Hansen) ved Den permanente Voldgiftsret samlet alle Rettens Kendelser og Fortolkninger, og dette er af stor Vigtighed, thi har Lock-out-Forliget haft sin store Betydning for Organisationslivet i begge Lejre, saa har ikke mindst de Kendelser, som Gang paa Gang er afsagte — deres Tal er ialt 26 — været af overordentlig stor Virkning, samtidig med at der derved ligesom er markeret, hvad der for Tiden maa anses for at være »Ret« i de Forhold, som berøres af Forliget.

Naar man derfor er gaaet til at udgive et Værk om Rettens Virksomhed, saa har det ikke hermed alene været Hensigten at skabe en Haandbog for selve Rettens Medlemmer, som letter det praktiske Arbejde for disse i deres Virksomhed, men det har ogsaa været Hensigten at gøre samme tilgængelig for Organisationerne og disses Tillidsmænd, som det foreliggende Materiale kan være til stor Nytte for, idet navnlig Tillidsmændene — dels ved at gennemlæse Værket, dels ved flittig at benytte det som Haandbog i vanskelige Spørgsmaal — vil kunne hente megen Vejledning om, hvilket Standpunkt der bør tages til en eller anden vanskelig Situation.

Vor Hovedbestyrelse har da ogsaa besluttet at anskaffe et Antal Eksemplarer af det foreliggende Værk, saaledes at hver af vore Afdelinger kan erholde et Eksemplar. Derved vil de af vore Tillidsmænd, hvis Opgave det er til Stadighed at beskæftige sig med Fagforeningssager — de praktiske som de retslige — have Lejlighed til at kunne sætte sig ind i et Materiale, som vil være til overordentlig Støtte for dem i det daglige Livs Virksomhed.

Stiftelsesfest.

Skibssmedeforeningen i København feirede sin 14-aarige Fødselsdag ved en Fællesspisning d. 7. April, hvor et mindre Antal af Foreningens Medlemmer med Damer havde givet Møde.

Foreningens Næstformand, *Herman Jakobsen*, dirigerede i Anledning af Formandens Fraværelse, foraaarsaget ved Deltagelse i det svenske Metalarbejder Forbunds Kongres, og Medlem af Hovedbestyrelsen, *Otto Smith*, bragte Foreningen Hovedbestyrelsens Lykønskning og Tak for godt Samarbejde.

Samtidig advarede han mod de Tendenser, der i de senere Tider havde vist sig hos enkelte Fagforeningsmedlemmer, der i Virkeligheden vare Modstandere af al Organisation og organiseret Aktion mod Arbejdsgiverne og det kapitalistiske Samfund, og tilraadde det hidtilværende Sammenhold fortsat, saaledes at alle ondsindede Bestræbelser — særlig som de havde vist sig ved Attentatet paa Social-Demokratens og De samvirkende Fagforbunds Kontorer og Personale — maatte blive slaaede til Jorden *netop* ved Forstaaelsen af Sammenholdets og Kammeratskabets Værd.

Muntre og alvorlige Sange og en fejende Dans til den lyse Morgen fuldstændiggjorde Festens Hygge.

Cykle Kreditselskabet for Arbejdere og Middelstand.

Den Tid er forlængst forbi, da man betragtede Cyklen som en Luksusgenstand, der kun brugtes af unge Mennesker til at køre Væddeløb paa. Nu er den en Nyttegenstand, som er uundværlig for de fleste Mennesker, særlig dem, der har langt til Forretningen eller Arbejdet. Spørgsmaalet er, hvor bør den købes? Bør man købe den i tyske Fabriksudsalg, som opstaar om Foraaret og forsvinder naar Sæsonen er forbi, efterladende Købere, som har faaet en daarlig Vare til en høj Pris, hvor Ringene er opslidt paa en Maaned, og Stellet knækker i Løbet af Sommeren, eller bør man købe en dansk Cykle, som er stærk og holdbar? Vi kan kun anbefale det sidste. Alle Arbejdere bør købe deres Cykle ved Cykle Kreditselskabet, Rømersgade 25, Stuen, lige overfor Forsamlingsbygningen, der kun sælger danske Cykler paa Afbetaling med reel Garanti. Endvidere har alle Købere Ret til under Sygdom at staa til Resistance med Afdragene.

Selskabet anbefales i Fagforeningerne af Organisationernes Fagblade, endvidere har flere af Socialdemokratiets Tillidsmænd givet det sin Anbefaling.

Køb Deres Cykle dér.

Meddelelser fra Hovedkassereren.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmands Side er nedenstaaende Medlemmer optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 12660 S. Christiansen
- 12913 L. L. Hansen
- 16839 H. Hansen

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi de Paagældende undskyldte.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Følgende Medlemsbøger ere anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 1178	F. Andersen	(Kbhvn. Afd. 1)
- 8839	C. Bischoff	” ” 1)
- 2959	H. C. Petersen	” ” 1)
- 12853	V. Ullrich	” ” 1)
- 8354	C. Madsen	” ” 7)
- 10215	H. Kjerulff	(Aalborg)

Nr. 5587, E. S. Petersen, og Nr. 4731, Jørgen Sørensens, har atter *fundet* deres Bøger.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Nr. 12660	S. P. Christiansen	Ny Register
- 13845	V. K. Halse	”
- 16839	H. G. Hansen	”
- 12913	L. L. Hansen	”
- 1387	V. F. Hansen	”

Bekendtgørelse fra Aarhus Afdeling.

Medlemmer 15841, *Th. Vald. Olsen*, og 16726, *L. P. Olsen*, kan ved Henvendelse til Anvisningskontoret faa deres tilgodehavende Overskud fra H. P. Jensen udbetalt.

N. Leth-Nielsen.

Vejen Afdeling

begynder Udbetaling af Arbejdsløshedsunderstøttelse fra 1. Maj.

Kassereren er Kedelsmed M. Christensen, Østergade. Udbetaling Søndag 6 $\frac{1}{4}$ —7 $\frac{1}{4}$, Helligdage 9—10.

Helsingør.

Anvisningskontoret i Helsingør er fra og med Tirsdagen den 4. Maj d. A. flyttet til **Søstræde 4**, og vil fra nævnte Dato være aaben hver Søndag fra 1—2 Middag og 7—8 Aften.

Kontoret vil være lukket Lørdagen den 1. Maj.

Erklæring.

Undertegnede erklærer ved nærværende, at den Beskyldning, jeg har rettet mod Medlem Nr. 2087, *N. Buck*, om, at han i sin Tid er ekskluderet af Forbundet, er urigtig, hvorfor jeg tilbagekalder den samtidig med, at jeg giver *Buck* min Undskyldning.

S. Knudsen,
Nr. 634.

4 Maaneder paa Jydsk Asyl.

Nogle Eksemplarer af denne Bog, som vi nærmere har omtalt i Fagbladet, kan erholdes paa Kontoret, Larslejrstræde 1, til en Pris af 75 Øre pr. Stk.

Forbundets Anvisningskontorer.

Aarhus, R. Larsen, Østergade 54, St. 12 $\frac{1}{4}$ —1, 7—8.
Aalborg, C. E. Christensen, Christiansgade 20. 12 $\frac{1}{2}$ —1, 6 $\frac{1}{2}$ —7 $\frac{1}{2}$.
Assens, Joh. Schnor, St. Kirkestræde 7, St., 12—1, 6 $\frac{1}{2}$ —7 $\frac{1}{2}$. Ingen Udbetaling.
Esbjerg, A. Caben, Jyllandsgade 36. Udbt. 12 $\frac{1}{4}$ —12 $\frac{3}{4}$, 6—7.
Faaborg, Smed P. Andersen, Odensevej 29. Ingen Udbt.
Fredericia, Maskinarb. Chr. Henriksen, Sjællandsg. 44. Udbt. til Rejsende, 6 $\frac{1}{4}$ —7.

Frederikshavn, Maskinarb. P. Nielsen, Hedemarksgade 41, Udbt. paa Svendehjemmet Søndag 7 $\frac{1}{4}$ —8.
Frederikssund, Maskinarb. L. P. Lundbeck, Villakvarteret. Ingen Udbt. Træffes 6—7.
Frederiksværk Maskinarb. V. Jensen, Heegaards Arbejderboliger. Udbt. 5 $\frac{1}{2}$ —6 $\frac{1}{2}$.
Holstebro, P. Chr. Petersen, Asylgade 2. 6—7 $\frac{1}{2}$.
Helsingør, Maskinarb. B. Sørensen, Rostgaardsvvej 1, 12 $\frac{1}{2}$ —1; 7—8 (Lørdag 5—7).
Herning, Jens Kjær Nielsen, Østergade 52, Udbt. 6 $\frac{1}{4}$ —7.
Hillerød, Maskinarb. A. Christensen, Gasværksvejen 25 O, Udbt. 6—7.
Hjørring, Maskinarb. H. C. Hansen, Jyllandsgade 2, Søndag 6—7, Lørdag 6—8, Søndag 11—12.
Holbæk, Maskinarb. Th. Madsen, Ejendommen »Vega« Skolegade. Udbt. 6 $\frac{1}{2}$ —8.
Horsens, Aage Nielsen, Fredensgade 11, St. Udbetaling Søndag 7—8 Aften.
Holeby, Maskinarb. A. Schytt. Ingen Udbt.
Hads.-Mariager, Smed A. Bregendahl, Cimbria, Søndag 12—1.
Kallundborg, Klejnsmed J. Clemmensen, Margretevej 1. 12 $\frac{1}{4}$ —12 $\frac{3}{4}$, 6—7.
Kerteminde, Smed M. P. Madsen, Søndergade 40. 12 $\frac{1}{4}$ —1, 6 $\frac{1}{4}$ —7. Ingen Udbt.
Kolding, Th. Hansen, Laasbygade 97, St., Udbt. hver Søndags Aften 6—7, Søn- og Helligdage 9—10 paa Kolding Svendehjem.
Korsør, Smed J. Jensen, Stotsvej 8. Ingen Udbt.
København, Larslejrstræde 1. St. 9—11 og 6—8.
Lyngby, Maskinarb. G. B. Magnussen, Gasværksvej 3, St. Ingen Udbt.
Maribo, Maskinarb. Jak. Nielsen, Aldershvile, 6 $\frac{1}{2}$ —7 $\frac{1}{2}$.
Middelfart, Smed Vald. Hansen, Svendehjemmet, Nygade. Udbt. 12 $\frac{1}{2}$ —1, 6—7.
Nakskov, Rasmus Olsen, Taarsvej 40. 6 $\frac{1}{2}$ —7 $\frac{1}{2}$.
Næstved, Smed Olaf Hansen, Kornbakken 100 D. 6—7.
Nørresundby, L. Jensen, Bondrupsgade 6. 12 $\frac{1}{2}$ —1 $\frac{1}{2}$.
Nykøbing Mors, L. Rasmussen, Kvistgaardsg., Kl. 6—7.
— Falster, P. M. Petersen, Nørreg. 17, 1. 6—7, Søndag 10—12.
Nyborg, Fr. Wendel, Christianslundsg. 11 $\frac{1}{2}$. 12 $\frac{1}{4}$ —12 $\frac{3}{4}$ og 6—7.
Odense, R. H. Hansen, Nørrebro 52. 12 $\frac{1}{4}$ —1. Udbetaling til Rejsende 6 $\frac{1}{2}$ —7 $\frac{1}{2}$, Søndag 11—12 Formid.
Odder, Maskinarb. Chr. M. Nielsen, Asylgade ved Lunden. Ingen Udbetaling.
Præstø, J. A. Sørensen, Vesterbro. 6—7.
Randers, P. Thøgersen, Møllegade 11. 12—1, 6—7, Søndag 10—12.
Ribe, Smed N. Madsen, Dagmarsgade. Ing. Udbt.
Ringsted, Maskinarb. H. Jensen, Rønnedevej.
Kallundborg, Klejnsmed J. Clemmensen, Margretevej 1.
Roskilde, Smed A. Jensen, Provstest. 1, St. Hverdag 7—8.
Rudkøbing, Smed Hans Hansen, Strandgaden. 12—1 og 6—7.
Rønne, H. P. Jensen, Vinkelvej 27.
Skanderborg, Maskinarb. Th. Bach, Skanderupgade. Udbetaling 6 $\frac{1}{2}$ —7.
Skive, Smed Chr. Bedsted, Nørregade 40 o. G. 6—7.
Slagelse, Smed H. P. Hansen, Svendsgade Nr. 1, St. 7—8.
Sorø, Maskinarb. Fred. Christiansen, Sorø Landsogn. Udbt. paa Svendehjemmet 5—5 $\frac{1}{2}$, Søndag 9—10.
Stege, Chr. Hansen, Lindemark. 6 $\frac{1}{2}$ —7 $\frac{1}{2}$, Helligd. 12—1.
Silkeborg, Chr. Petersen, Herningvej 71. Udbt. 6 $\frac{1}{2}$ —7 $\frac{1}{2}$.
Svendborg, N. C. Jørgensen, Færgevejen 20, 1. Sal. 12—1, 6—7.
Thisted, C. Dysted, Nørregade. Udbt. 12 $\frac{1}{2}$ —1, 6 $\frac{1}{2}$ —7 $\frac{1}{2}$.
Varde, H. P. Hansen, Nygade. 6—7.
Veile, P. S. Loft, Fjordgade 7, St. 12 $\frac{1}{4}$ —12 $\frac{3}{4}$, 6 $\frac{1}{2}$ —7 $\frac{1}{2}$.
Viborg, P. Frandsen, Sct. Mikkelsgade 15.

Redigeret af *J. A. Hansen.*

Bogtr. Lützhöft-Petersen, Amagertorv 10, Kbhvn.

FAGBLAD FOR SMEDE OG MASKINARBEJDERE

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

Nr. 7.

Maj 1909.

21. Aargang.

Majdemonstrationen og Normalarbejdsdagen.

Overfor Majdemonstrationen, som overfor saa mange andre af den moderne Arbejderbevægelses Kampmidler, findes der selvfølgelig baade i og udenfor de organiserede Arbejderes Rækker en Del Skeptikere, som enten trækker paa Skulderen af eller rent ud er Modstandere af denne Arbejdernes Demonstration for Arbejdstidens forkortelse, for Socialreformer og for Verdensfreden. Naar saaledes Majdagen med dens fredelige Optog og Folkemøder i det milde foraarstegn ikke helt tilfredsstillende visse blandt vore Standsfæller, da ligger dette sikkert, som berørt i forrige Nr. af Bladet, væsentligst deri, at Arbejdsgiverne ikke mere strides med os om Retten til at demonstrere; men skønt Majdagen saaledes maasse har mistet noget af sit Krydderi, det som i sin Tid gjorde den populær, saa er dens Betydning, som ogsaa tidligere berørt, vokset derved, at Tallet paa de Arbejdere, som sluttede sig til denne Demonstration, stadig har været i Stigen. Lægger man deres Tal sammen, som i Seksaaret 1903—1908 ialt har deltaget i Processionerne og i Møderne paa denne Dag, saa er Tallet følgende: i 1903: 41,385, i 1904: 70,620, i 1905: 63,090, i 1906: 67,101, i 1907: 74,795 og i 1908: 80,610. Og saaledes, som Majdemonstrationen har formet sig sidste Aar, er der ingen Tvivl om, at Tallet er i stadig Stigen paa dem, der erkender Nødvendigheden

af at slutte sig sammen om Majdagens Arbejderkrav.

Samsundet sov jo i en Narrække, og Arbejderne tav stille; men i de senere Aar er der, som følge af Arbejderpartiets voksende Styrke, taget fat paa en social Lovgivning, der paa en Række Omraader lover godt for Fremtiden; — og Kravene vil stige, og 8-Timers Normalarbejdsdagen vil vinde sig Vej alene af den Grund, at den er i Pagt med Udviklingen.

Heller ikke kan man sige, at de i 19 Aar foretagne Demonstrationer har været uden eller blot af ringe Betydning, tværtimod, i dette Tidsrum er Sociallovgivningen presset frem i Spidsen for alt moderne Lovgivningsarbejde, og dette vil sikkert tage fart med Stigningen i Tallet paa dem, der paa Majdagen fylkes under vore faner.

Men — vil man maasse sige — det gaar dog meget langsomt — alt for langsomt — med Indførelsen af Normalarbejdsdagen, og endnu har jo Lovgivningsmagten ikke været til at formaa til at beskæftige sig med dette store Problem for Alvor. Tilskyndende kan vel denne Teori have noget paa sig; thi vi kan næppe kaldes foregangsland paa dette Omraade. Men det ser alligevel slet ikke saa helt haabløst ud; for det første beskæftiger „Arbejdsraadet“, som har med

Fabrikstilfynnet at gøre, sig for Tiden med Sagen, og det tør nok siges, at Tiden ikke er fjærn, da Rigsdagen maa tage fat her; men iøvrigt maa naturligvis Arbejdernes fagorganisationer stadig være Drivkraften paa dette Omraade i Fremtiden, som de har været det hidtil.

Ganske vist savner vi helt friskt Materiale til at slaa fast, hvad der for Tiden er den almindelige Arbejdstid her i Landet, men af et Tabelværk, som sidste Efteraar udsendtes af Statens statistiske Bureau, betitlet „Arbejdstiden i Industrien i følge Haandværks- og Industri-tællingen af 12. Juni 1906“, fremgaar det klart, at der foregaar en Udvikling i Retning af Arbejdsdagens forkortelse, der endda ikke er saa helt langsom.

I 1906 var den daglige Arbejdstid saaledes for samtlige industrielle Arbejdere i hele Danmark gennemsnitlig 9,7 Timer, medens den i 1872 var 11,4 Timer, altsaa en Afkortning af Arbejdsdagen med $1\frac{3}{4}$ Time. Midt i firserne var Arbejdstiden 10,8 Timer, i Slutningen af Halvfemserne 10,1, og den aarlige Afkortning er saaledes i de sidste 30 Aar lidt over 3 Minutter. Der er dog ingen Tvivl om, at Udviklingen netop efter 1906 er betydelig forstærket ved de siden da opnaaede Overenskomster mellem Arbejdsgivere og Arbejdere, men for nærværende skulle vi ikke beskæftige os hermed.

Som bemærket er de 9,7 Timer et Gennemsnitstal for hele Danmark. Kortest er Arbejdstiden i Hovedstaden, hvor den kun er 9,4 Timer, medens den er længst paa Landet med nøjagtig 10 Timer daglig. Dette forhold har aabenbart sin Grund deri, at Virksomhederne paa Landet er meget mindre gennemgaaende end i Byerne og i, at der arbejdes længere i de smaa end i de større Virksomheder. Ligesom der er forskel paa Arbejdstidens Længde paa Landet og i Byerne, er der forskel mellem Mændenes og Kvindernes Arbejdstid; men først og fremmest er der forskel paa Arbejdstiden i de forskellige fag. Det græsske fag gaar her foran med en Arbejdstid paa kun 9 Timer i Provinserne og $8\frac{1}{2}$ i København (sidstnævnte Sted 8 Timer fra 1. Januar 1910). I Tobaksindustrien regnes der med 9 Timer daglig, hvilket dog for en væsentlig Del skyldes det, at Kvinderne har en kortere Arbejdstid end Mændene, samt Anvendelsen af de saakaldte „Halvdagsdreng“.

Paa den anden Side angives Barber- og Frisørfaget til $11\frac{1}{4}$ Times Arbejdsdag, Møller- og Bagerfaget til 10 Timer og den saakaldte lille Jærnindustri til 10,4 Timer. Herpaa har dog de sidste Aars Sociallovgivning og de mellem Organisationerne indgaaede Overenskomster for en væsentlig Del raadet Bod, og

naar fagorganisationerne kun intet Øjeblik taber Maalet af Sigte, da er der ingen Tvivl om, at Udviklingen vil forstærkes saaledes, at Tidspunktet for Opnaelsen af en 8-Timers-Normalarbejdsdag ikke er langt borte, selv om vi ikke naar den over det hele paa een Gang, og selv om vi maa regne med en kun gradvis Nedgang.

Voldgift angaaende Betaling for et Centralvarmeanlæg.

Firmaet Albrechtsen & Madsen havde i Efteraaret 1907 Anlæget af Centralvarme m. m. paa Nakkebølle Sanatorium, der ligger ovre i Sydbyn i Nærheden af Stationsbyen Peirup, og dette Anlæg udførtes af 10 Rørlæggere. Anlæget omfattede foruden Rørledning 123 Stk. Rørovn.

Der blev hurtig Strid om, hvad der skulde betales for det paagældende Arbejde, og paa Opfordring af Firmaets Overmontør, Groth, forespurgte Rørlægger Aage Rasmussen i Skrivelse af 9. Oktober 1907 Formanden for vor Københavns Afdeling 1, Otto Smith, hvorledes Arbejdet ved de 123 Rørovn skulde betales, da Firmaet betragtede dette Arbejde som »Drivhusarbejde« til Betaling efter § 5 i Prislisten. Afdelingsformanden svarede dernæst efter at have undersøgt Sagen, at det paagældende Arbejde skulde betales efter § 1 i Prislisten.

Der forhandlede nu en Del frem og tilbage mellem Firmaets Overmontør og Svendene, som modtog en Erklæring om, »at Firmaet nok var villig til at betale noget mere (man havde tilbudt 10 Øre pr. Fod Rør), og skulde Ovnene betales efter Rørmaal, blev de det ogsaa ikke«.

Forhandlingerne trak imidlertid stadig ud, og da Arbejdet var færdigt, enedes man om foreløbig at opgøre Akkorden paa Grundlag af de ovennævnte 10 Øre pr. Fod Rør i Ovnene. Firmaet var imidlertid indtraadt som Medlem af Sammenslutningen, og deraf benyttede man sig til yderligere at gøre Sagen kompliceret og derved trække dens Afgørelse ud.

Under 27. November indberettes Sagen dernæst fra Københavns Afdeling 1 til Hovedbestyrelsen, som straks krævede voldgiftsretlig Behandling, hvorefter Mæglingsmøde afholdtes allerede den 11. December. Der opnaaedes imidlertid ikke Enighed, og et Forsøg paa at klare Sagen ved et Møde i Timandsudvalget førte heller ikke til noget Resultat, idet Firmaet tilbød en Sum, der ikke formentes at være rimelig for det paagældende Arbejde.

Efter yderligere skriftlig Forhandling enedes man saa om at forelægge Sagen for en Voldgift, og denne etableredes derefter i Februar d. A. med det Resultat, at den valgte Opmand og Formand for Retten, Dr. jur.

Holger Federspiel, erklærede sig for inkompetent til at afsige Kendelsen, saaledes som Spørgsmaalene var formulerede til Retten, da han fandt de foreliggende Spørgsmaal for specifikt faglige til, at han kunde afgøre dem uden teknisk Assistance.

Efter yderligere skriftlig Forhandling enedes Organisationerne derefter om at bemyndige Hr. Federspiel til at tilkalde saadan teknisk Assistance, og paa Opfordring til Ingeniørforeningen desangaaende udmeldtes Hr. Ingeniør Svend Kock saa som teknisk Medhjælper for Voldgiftsretten, som nedsatte et Udvalg til at bese Anlægget paa selve Stedet. Udvalget bestod, foruden af Formanden og den tekniske Medhjælper, af d'Hr. Ingeniør Treschow og Medlem af vor Hovedbestyrelse, Charles Segato.

Spørgsmaalene, der var formulerede til Voldgiftsretten, havde følgende Ordlyd:

1. Falder de omhandlede Rørovne ind under Prislister for fuldstændig Opstilling og Montering af Damp- og Varmtvandsapparater, og i bekræftende Fald under hvilken Post i denne?
2. I bekræftende Fald: skal der da tillige betales for Ovnenes Forbindelse til Ledningerne med Kr. 2,75 pr. Stk efter Prislister § 5?

Disse Spørgsmaal har Opmanden dernæst under 24. April besvaret paa følgende Maade:

- ad 1. De omhandlede Rørovne falder ind under Prislister for fuldstændig Opstilling og Montering af Damp- og Varmtvandsapparater og under dennes Post 1.
- ad 2. For Ovnenes Forbindelse til Ledningerne skal der ikke betales Kr. 2,75 pr. Stk. efter Prislister § 5.

Voldgiftsretten har saaledes paa hovedspørgsmaalet givet os Ret i vor Fortolkning, at det paagældende Arbejde skal betales efter Prislister § 1. Paa den anden Side har vi ikke faaet Ret til Hensyn til Betalingen for Ovnforbindelserne.

Efter denne Kendelse vil der efter al Sandsynlighed blive optaget Forhandlinger mellem Organisationerne om et nyt Tillæg til Centralvarmeprikskuranten, da den faldne Kendelse sikkert vil give Anledning til, at Spørgsmaalet om Betaling for denne Art Ovne tages op til en indgaaende Behandling mellem særlig sagkyndige.

Herom er der imidlertid ikke truffet Beslutning eller Aftale endnu.

„Fra Aarhus Afdeling“.

Med denne Overskrift har et Medlem, som undertegner sig N. L., faaet en lang Artikel optaget i vort Fagblad for April Maaned. Det er aabenbart N. L.s Mening at sprede Lys og Klarhed over den Bevægelse, som har været Brændpunktet fra Januar til April i Aar-

hus Afdeling, nemlig at danne en Afdeling for Smede og Maskinarbejdere paa Centralværkstedet i Aarhus, som der i flere Aar har været paa Baneværkstedet i København. Da denne Klargøren synes mig noget ensidig, vil jeg gerne have Lov til at række ham en hjælpende Haand. Jeg gad vide, hvorledes det kunde skade det heles Vel, om vi paa Banen fik en Afdeling; mener N. L., at de ca. 500 Medlemmer fra de private Værksteder ikke er i Stand til at klare Skærene uden Medlemmer fra Banen, saa tror han fejl, og for det store Heles Skyld bliver det akkurat det samme, enten vi har 1 eller 2 Afdelinger i Aarhus; snarest vilde det gavne Forbundet, thi vi vil blive flere Medlemmer paa Banen. I det Øjeblik N. L. skriver, at det ikke er det organisatoriske, der kommer i første Række for disse Medlemmer, som har udtalt sig paa Møderne for en Afdeling paa Banen, tror jeg, han gør sig skyldig i en bevidst Usandhed. Han maa vide, at disse Mænd og største Parten, som støttede Bevægelsen, var gode Medlemmer, som sætter Organisationen højt. Det har de vist, naar de i mange Aar har staaet i Arbejde paa Centralværkstedet og aldrig svigtet deres Kolleger hverken i Krig eller Fred, selv om de skulde betale 3 Kr. om Ugen i kvart Aare. Det er netop det organisatoriske, det drejer sig om for disse Mænd; de indser nemlig, at skal vi paa Centralværkstedet samle Proselyter for vor Sag, saa maa vi med alle Midler, som staa til vor Raadighed, søge at skabe Interesse for den og først og fremmest blandt de Medlemmer, vi har, saa ikke Ligegyldighedens Aand tager Overhaand blandt dem. N. L. er vel ikke uvidende om, at denne Ligegyldighed og Mangel paa vaagen Interesse har kostet os Hundreder af Medlemmer i Aarenes Løb paa Centralværkstedet. Naar vi fik en Afdeling, vilde vi have lettere ved at skabe Interesse for vore Møder; thi hvor der er Penge at forvalte, som der i betydelig Grad kan disponeres over af Generalforsamlingen, vil der altid kunne skabes Interesse; thi der vil altid fremkomme Forslag, snart fra een og snart fra en anden Side, saa Afgørelser af Betydning vil ofte fremkomme.

Vi trænger til Samlethed, skriver N. L. Rigtigt; men derfor er det ogsaa, vi arbejder. At Hr. N. L. i sin Ivrighed for at forlægge sine Interesser ikke kan se det, forandrer ikke noget ved Fakta. N. L. mener nu, at Tiden er inde til at danne Industriforbund, han mener aabenbart, at Arbejdsmændene, Malerne, Snedkerne og Sadelmagerne paa Centralværkstedet, som hver for sig har selvstændig Afdeling under deres Forbund, skulde slaa deres Pjalter sammen og blive til en Centralforening; men saa synes jeg, at Smede og Maskinarbejderne paa Banen, som arbejder under samme Vilkaar (over for Arbejderne paa de private Værksteder noget ejendommelige Vilkaar) ogsaa skulde være med i denne Centralorganisation. Er dette Meningen, maatte det jo være rigtigt, at vi skiltes fra vore Kolleger, som arbejder paa de private Værksteder, og det er jo netop det, at N. L. er blevet desperat over, at vi vil. Er der Spor af Logik deri?

Denne Bevægelse, som her er Tale om, er ikke af ny Dato, som N. L. giver det Udseende af; den har i mange Aar været paa Tale; men hver Gang et Medlem har tilladt sig paa Møder at udtale dette Ønske, er Tanken altid slaaet brutalt ned. Hr. N. L. har vist flere Gange været med dertil. N. L. tror altsaa ikke længere paa, at enkelte Mænd kan holde en saadan Bevægelse tilbage, og deri har han sikkert Ret; men Villien hos disse enkelte Mænd er god endnu.

At Bevægelsen rejste sig med saa stor Kraft i Januar, skyldes, at det blev vedtaget paa et Klubmøde for Kedelsmede med 20 Stemmer mod ingen at søge dannet en Afdeling for Smede og Maskinarbejdere paa Centralværkstedet under Forbundet, altsaa ikke, som N. L. udtrykker sig, en Splittelsesforening. Fra Kedelsmedenes Klubbestyrelse blev Forslaget overgivet til Fællesklubbestyrelsen, og derved kom det paa Dagsordenen for

Fællesmødet for Smede og Maskinarbejdere. Forslaget havde faaet saa mange til at møde, at den rummelige Sal ikke tilnærmelsesvis var stor nok, og mange maatte gaa igen af Mangel paa Plads. Det blev ved denne Behandling, som blev første Behandling, vedtaget med overvældende Majoritet. Ved anden Behandling, ca. 6 Uger senere, blev det forkastet med en Majoritet af 7 Stemmer. Man vil heraf se, at der ingen omgaaende Bevægelser er sket fra Forslagstillernes Side. At Afdelingsbestyrelsen spekulerede og lagde Hovederne i Blød for at finde en Maade at faa Forslaget slaaet ned paa ved anden Behandling, forment vi dem ikke i; men at det lykkedes, skyldes en Tilfældighed mere end deres Taktik. Tiden skulde efter Hr. N. L.s Mening ikke være heldig valgt: nu da vi har et saa stort Antal Medlemmer, vilde vi, ved at skabe Liv og Interesse i Foreningen, netop have den største Udsigt til at vinde yderligere frem. Vi har nu, takket være de mange Aars Arbejde, faaet en nogenlunde Forhandlingsret, som giver Foreningen Betydning paa Værkstedet, og som bliver udnyttet i fuldt Maal af den nuværende Bestyrelse; naar vi saa tillige havde de Fordele, som en Afdeling altid har fremfor en Klub, saa siger jeg, at Tiden netop nu er inde. Havde vi derimod staaet som for ca. 4 Aar siden, da denne Sag ogsaa var bragt i Forslag, saa skulde jeg gerne være med til at sige, at Tiden var uheldig valgt; da var vi kun 150 Medlemmer, ca. en Trediedel af samtlige Kolleger paa Banen i Aarhus og saa godt som uden Indflydelse paa Værkstedforholdene. Vi havde derfor kun, eller rettere, mest Udsigt til, at komme til at føre en fortvivlet og umulig Kamp for at vinde frem. Nu derimod har vi Overtaget og vilde med det samme være en betydningsfuld Organisation, og Penge, som vi hidtil har maattet tigge og true os til hos Afdelingen, vilde vi faa i Overflod.

At der er store Værksteder i Tyskland og England, ved enhver Kollega, saa det er overflødig for N. L. at fortælle os det, og at der er store Virksomheder her i Landet, som heller ikke har en Afdeling for sig selv, betyder heller ikke noget i denne Forbindelse; thi havde vi samme Vilkaar at arbejde under som de private Værksteder, faldt det heller ikke os ind at danne Afdeling for os selv. For Forhandlingsrettens Skyld er der ikke Grund til at lade denne Sag falde; thi enten vi er Klub eller Afdeling, skal vore egne Mænd forhandle, da Ledelsen af Værkstederne ikke vil forhandle med andre. Tiden kommer forhaabentlig, at dette Standpunkt opgives af Ledelsen, og da er der jo ikke noget i Vejen for, at Hoved- og Afdelingsbestyrelserne kan forhandle, naar vi staa som et Led af Forbundet.

Naar N. L. mente, at vi ansaa Afdelingsbestyrelsen for Uvedkommende i den Sag, saa siger jeg, nej vi gjorde ikke; men vi fandt ikke Anledning til at spørge den om, hvad vi maatte forhandle om paa vore Klubmøder, og jeg siger: Gud trøste den Mand, som kom til den, jeg antager for N. L., og søgte Tilladelse til at fremkomme med Forslag om Dannelsen af en Afdeling paa Centralværkstedet i Aarhus.

I Modsætning til N. L.s Slutningsbemærkning vil jeg sige, at en Afdeling paa Banen er den eneste rigtige Vej, naar man sætter Organisationens først og ikke Gevinst og personlig Interesse.

H. P. Søgaard.

* * *

Vi skal foreløbig afholde os fra at kommentere ovenstaaende, da Hr. N. L. paa Forespørgsel har lovet at imødegaa ovenstaaende i næste Nummer af Bladet.

Red.

Kongres i vort svenske Broderforbund.

II.

Et Særmerke for denne Kongres var det, at af de 382 fremmødte Delegerede var 200 Afholdsmænd, og disse, der altsaa var i Majoritet, søgte paa forskellig Maade at se Sagerne ud fra deres specielle Afholdsstandpunkt. Et Forslag om, at Kongressen skulde udtale sig for, at Forbundets Ledere og i det hele taget alle Forbundets Tillidsmand skal være afholdende, blev kun forkastet ved, at Stemmerne ved et foretaget Navneopraab stod lige. Man kan vel kun glæde sig over, at Ædrueligheden er saa fremtrædende blandt vore svenske Standsfæller, men vi tror ikke, at vore Organisationer eller Enigheden iblandt Arbejderne styrkes ved, at man blander Afholdsspørgsmaalet ind i Kampen for Højnelse af vore Livsvilkaar.

Under Behandlingen af Lovene vedtoges en Ændring, som erkender Udviklingen i Retning af Industrieforbund og Industrisammenslutning, og senere vedtoges et Forslag, hvorefter man udtaler Tilslutning til Forslaget om Fagforbundenes Omdannelse til hele Industrier omfattende Forbund, samt overdrager Forbundsstyrelsen paa Forbundets Vegne at fremsætte Forslag desangaaende paa Landsorganisationens tilstandende Kongres.

Med Hensyn til Kontingentet, da bibeholdt man de tidligere 40 Øre til Forbundskassen, men det vedtoges at give unge Mennesker under 18 Aar Lejlighed til at blive Medlemmer for halvt Kontingent, dog at det stilles dem frit ved Lovenes Ikrafttræden og ved Indmeldelse at fordr sig optaget til fuldt Kontingent og derved sikre sig fulde Rettigheder.

Som nævnt i forrige Blad havde den stærke Stigning i Medlemsantallet gjort Kongressen alt for omfattende, og man vedtog derfor en Indskrænkning i Repræsentationsretten. Hidtil har der været en Repræsentant for hver Afdeling samt desuden en for hvert mindst med 50 paabegyndt Hundredtal af Medlemmer. Nu vedtog man at overdrage et Udvalg paa 8 Medlemmer til foretage en Kredsinddeling. Der vedtoges derefter et Forslag, i Følge hvilket Afdelinger med 100 Medlemmer vælger en Repræsentant og yderligere en for hver 200 ud over det første. Afdelinger med mindre end 100 Medlemmer sammenslaas i Valgkredse, og hver Kreds vælger en Repræsentant for hvert 100 Medlemmer. Kredsene bør dog som Regel lægges saaledes, at de kun vælger hver en Repræsentant. Ingen Afdeling maa fordeles paa 2 eller flere Kredse. Valgordningen bestemmes iøvrigt af Hovedledelsen. Samtidig vedtoges det at stryge Repræsentantskabet, medens man fremtidig holder 3-aarige i Stedet for 5-aarige Kongresser.

Urafstemning kunde før fordres af 200 Medlemmer; fremtidig vedtoges det, at dette mindst skal forlanges af 1000 Medlemmer.

Med Hensyn til Forbundsstyrelsen vedtoges det foruden de tidligere Funktionærer at ansætte 3 fuldt aflønnede Tillidsmænd, som skal have Bopæl i Stockholm, og hvis Opgave det er at bistaa Forbundsstyrelsen og Afdelingerne ved Agitations- og Organisationsarbejdet samt at være Forbundets Repræsentanter ved Lønbevægelser og Underhandlinger med Arbejdsgiverne. Senere vedtoges det desuden, at den ene af disse 3, som skal vælges, skal have Anlæg for og forestaa Forbundsstatistikken, som det vedtoges fremdeles at drive stærkt paa med.

Tidligere fastsattes Lønnen for hver enkelt Forbundsfunktionær særskilt. Nu fastsættes der en Minimal løn paa 2100 Kr. for samtlige ansatte Funktionærer med Undtagelse af Formand og Hovedkasserer, for hvilke der fastsættes en Minimal løn af 2250 Kr.; disse

Medlemmer, der ere slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, fra hvilken Vedk. = Lær. betalt
3799	Ahle, Jens M. M.....	Borris	21. 5. 87	Sikeborg	21. 6. 07	Skive	19. 12. 08
10047	Andersen, Hans.....	Troense, Taasinge	9. 9. 88	Svendborg	3. 10. 08	Svendborg	5. 12. 08
5050	— Hans Chr.....	Ærøskøbing	9. 8. 87	—	2. 12. 07	—	9. 1. 09
14462	— J. M.....	Svendborg	7. 7. 76	Nyborg	25. 4. 08	Nyborg	28. 11. 08
10599	— P.	Horsens	7. 4. 87	Aarhus	7. 11. 08	Aarhus	2. 1. 09
15837	Andreasen, Vilh.....	Aarhus	7. 7. 86	—	9. 3. 06	—	19. 12. 08
7728	Ankerstjerne, Carlo Chr. A. M.	Assens pr. Mariager	17. 2. 83	Randers	3. 6. 03	Aalborg	10. 10. 08
12513	Bentzen, Laur.	København	17. 4. 73	Kbhvn. Afd. 1	1. 5. 08	Kbhvn. Afd. 1	10. 10. 08
7631	Bruun, Asgar Rosenkrantz	—	7. 9. 88	Aarhus	9. 11. 07	” ” 3	28. 11. 08
5247	Bülow, Anders.....	Taasinge	16. 12. 65	Kbhvn. Afd. 1	11. 5. 08	” ” 1	26. 9. 08
15533	Byrgesen, B. C.....	Aars	6. 5. 77	Viborg	20. 1. 06	Viborg	9. 1. 09
6823	Christensen, Chr.....	Skive	17. 9. 73	Aalborg	2. 11. 07	Aalborg	4. 4. 08
5055	— Einer Peter Fr. C.	København	15. 3. 88	Kbhvn. Afd. 3	3. 10. 08	Kbhvn. Afd. 3	31. 10. 08
3225	— Julius.....	Horsens	21. 5. 83	Horsens	18. 7. 03	Viborg	2. 1. 09
1531	Fogh, Christen Mortensen	Ingerslev pr. Hjørring	14. 8. 85	Kbhvn. Afd. 3	14. 9. 07	Kbhvn. Afd. 3	31. 10. 08
10674	Frandsen, Th. Diderik Hansen	Lunderskov	1. 8. 84	Esbjerg	6. 11. 03	Aarhus	16. 1. 09
10065	Frederiksen, Axel.....	København	12. 8. 88	Thisted	3. 5. 08	Thisted	24. 11. 08
3031	— Fr. Carl Jul. . .	Helsingør	25. 11. 84	Helsingør	22. 4. 04	Helsingør 1	4. 7. 08
15954	Green, Anders Carl . . .	Hvidovre	21. 2. 66	Randers	8. 9. 06	Kbhvn. Afd. 1	18. 7. 08
16239	Gustafsen, Robert O. A. . .	Aarhus	30. 5. 86	Aarhus	30. 8. 06	Aarhus	16. 1. 09
14461	Hammerich, Just F.	Nyborg	23. 1. 77	Nyborg	25. 4. 08	Nyborg	7. 11. 08
11528	Hansen, Albert Ludvig .	Kværndrup	23. 12. 84	—	7. 9. 07	—	4. 7. 08
13941	— Emil.....	København	22. 2. 90	Kbhvn. Afd. 1	9. 11. 08	Kbhvn. Afd. 1	14. 11. 08
13191	— Hans Erhardt. . .	Søes pr. Aabenraa	8. 1. 76	Holstebro	26. 1. 08	Herning	14. 11. 08
1499	— Jørgen J. Chr. . .	Frederiksberg	18. 12. 87	Kbhvn. Afd. 3	13. 7. 07	Kbhvn. Afd. 3	16. 1. 09
4076	Jensen, C. G. J.	Viborg	9. 1. 44	Viborg	7. 2. 08	Viborg	13. 6. 08
4824	— Carl Vilhelm. . .	Kirke Hvalsøe	25. 6. 89	Kbhvn. Afd. 3	18. 4. 08	Kbhvn. Afd. 3	15. 8. 08
15928	— E. F.....	København	27. 6. 84	Esbjerg	5. 5. 06	” ” 1	15. 8. 08
17016	— Jens Nielsen. . .	Thorsager	28. 3. 74	Nyborg	25. 4. 08	Nyborg	28. 11. 08
6532	— Jes Vogensen. . .	Holsted	27. 1. 71	Hobro-Assens	1. 6. 07	Hobro-Assens	26. 12. 08
3112	— Marius Albert. . .	Eiby	29. 1. 86	Middelfart	9. 12. 07	Middelfart	9. 1. 09
4639	Johansen, A. P.....	Veilby	29. 5. 87	Aarhus	4. 2. 08	Aarhus	3. 10. 08
8849	Jørgensen, Henry Vilh. . .	København	1. 2. 85	Kbhvn. Afd. 1	2. 1. 09	Kbhvn. Afd. 1	26. 12. 08
13902	Kjærsgaard, Arun.....	Odense	24. 7. 87	” ” 1	17. 8. 08	” ” 1	5. 9. 08
16384	Knudsen, H. A.	Aarhus	30. 12. 80	” ” 1	19. 12. 06	” ” 1	10. 10. 08
4231	— Johan.....	Vilsted	1. 3. 83	Aalborg	14. 4. 07	Aalborg	30. 5. 08
4842	Larsen, Niels.....	Horsens	5. 10. 89	Kbhvn. Afd. 3	11. 7. 08	Kbhvn. Afd. 3	16. 1. 09
10636	— Olaf Laur. Skou	Nørre Søby	26. 3. 87	Svendborg	24. 4. 08	Helsingør 1	14. 11. 08
7146	Madsen, Anton.....	Aalborg	26. 8. 68	Hobro-Assens	20. 6. 08	Hobro-Assens	12. 12. 08
12582	Malmberg, Julius W. . . .	Sødertelje	2. 4. 77	Sødertelje	2. 10. 98	Kbhvn. Afd. 1	26. 12. 08
4603	Markussen, P.	Lund pr. Horsens	11. 10. 59	Horsens	24. 1. 08	Horsens	1. 1. 09
12010	Mogensen, Carl Aage . . .	Sundby	7. 6. 84	Kbhvn. Afd. 3	16. 4. 04	Kbhvn. Afd. 3	30. 1. 09
6499	Møller, Samuel Godtfred	Løgsted pr. Løgstør	4. 6. 60	Thisted	22. 5. 06	Thisted	20. 3. 08
1492	Nielsen, Alfred Carl V. . .	København	16. 10. 87	Kbhvn. Afd. 3	6. 7. 07	Kbhvn. Afd. 3	3. 10. 08
6850	— Marius Ahlmann	Lillevorde	5. 11. 88	Aalborg	30. 9. 07	Aalborg	26. 12. 08
6302	Olesen, Bennet.....	Krarp, Janrup Sogn	28. 11. 66	Esbjerg	3. 10. 08	Varde	28. 11. 08
9555	— Niels.....	Voer Sogn	19. 9. 73	Aalborg	2. 11. 07	Aalborg	4. 4. 08
5546	Overgaard, B. J.	Hørning	29. 12. 73	Kbhvn. Afd. 1	4. 4. 08	Kbhvn. Afd. 1	17. 10. 08
11027	Petersen, Carl.....	Haraldsted, Ringsted	19. 8. 76	” ” 1	12. 9. 08	” ” 1	24. 10. 08
5069	— Frederik Vald. . .	Guldborg, Falster	3. 7. 88	” ” 3	7. 11. 08	” ” 3	5. 12. 08
17074	— Graves.....	Timring	12. 3. 87	Holstebro	3. 11. 08	Holstebro	6. 11. 08
5135	— Hans Conrad. . .	Vejlby	11. 1. 86	Middelfart	21. 3. 08	Middelfart	26. 12. 08
1545	— Hans Oluf. . . .	København	11. 11. 87	Kbhvn. Afd. 3	19. 10. 07	Kbhvn. Afd. 3	10. 10. 08
13036	— Marinus.....	Hjerm	25. 7. 83	Holstebro	31. 7. 08	Holstebro	22. 8. 08
7089	— Th.....	Faaborg pr. Varde	6. 12. 83	Kolding	27. 6. 08	Varde	12. 12. 08
13145	Rasmussen, Otto Emanuel	Nykøbing M.	2. 8. 89	Nykøbing M.	2. 5. 08	Skive	26. 12. 08
1410	Rehder, H. M.	København	22. 2. 81	Kbhvn. Afd. 3	16. 3. 07	Kbhvn. Afd. 3	7. 11. 08
9674	Schmidt, Gustav L.	Køge	29. 5. 83	Roskilde	7. 7. 04	” ” 3	2. 1. 09
4849	Schou, Victor Emanuel	Bergen	12. 4. 88	Kbhvn. Afd. 3	1. 8. 08	” ” 3	12. 9. 08
3304	Schütt, Niels Chr. Hansen	Varde	20. 2. 89	Varde	1. 5. 07	” ” 3	14. 11. 08
5096	Struer, Fritz.....	København	1. 2. 74	Kbhvn. Afd. 3	29. 4. 99	Kbhvn. Afd. 3	30. 5. 08
4731	Sørensen, Jørgen.....	Søften	18. 5. 84	Randers	4. 5. 07	Odense	26. 12. 08
4884	Thomsen, Laur. L.	Voer Ladeg. Skanderb.	24. 5. 60	Helsingør	26. 9. 05	Helsingør 2	15. 8. 08
13363	Yde, Otto Johan	Nykøbing S.	22. 5. 86	Aarhus	5. 10. 06	Aarhus	28. 11. 08

Meddelelser fra Hovedkassereren.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmands Side er nedenstaaende Medlem optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 9620 V. Nielsen

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi vedkommende Medlem undskyld.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Følgende Medlemsbøger ere anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr.	2063	Laur. Jensen	(Kbhvn. Afdl. 1)
-	4923	Th. Hansen	(" " 1)
-	11133	J. F. Bertelsen	(" " 1)
-	14776	Køster	(" " 3)

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Nr.	9344	P. S. H. Carlsen	Ny Register
"	4988	Peter L. Iversen	—
"	5735	M. J. R. R. Kraus	—
"	9620	Viggo Nielsen	—
"	4330	P. C. H. Østergaard	—
Nr.	4867	A. F. Ekstrand	Gl. Register
"	13870	R. P. Jørgensen	—
"	3044	N. P. Jensen	—

Grenaa.

Kassereren for Grenaa Klub er Maskinarbejder Joh. Hougaard, Grønland 23.

Randers.

Medlem Nr. 11711, M. Jepsen, som har arbejdet paa »Scandia« i Vinter, har et Overskud til Gode, som han kan faa tilsendt ved at opgive Navn og Adresse til Kassereren i Randers, P. Thøgersen, Møllegade 11.

Da Jepsen muligvis er Militær for Tiden, bedes Kolleger, der kende hans Adresse, gøre ham opmærksom paa ovenstaaende. Jepsen er fra Ulkjær pr. Vejle, og er indmeldt i Vejle Afdeling.

Enhver Haandværker,

som rejser til Udlandet bør indmelde sig i *Skandinavisk Central Understøttelses-Kasse*. Kontingent til Hovedkassen 25 Cts. (ca. 18 Øre) ugentlig. Rejse- eller Sygehjælp til et Beløb af 25 Frcs. Over 30 Afdelinger i Europa. Indmeldelser modtages bl. a. i Kiel: Lehmborg 22, Hamburg: Schlachterstrasse 44, Berlin: Gr. Hamburgerstrasse 18/19, København: Foren. »Norden«, Gyldeølvesgade 4 (du Parc), hos Forretningsføreren: Olaf Breuning, Kreuzlingen (Schweiz), samt i hver Afdeling.

Maskinisteksaminerne.

Nye Kursus til 1ste og 2den Afd. samt Tillægsprøven i Elektroteknik begynder først i Januar, Maj og September. Indmeldelse og alle Oplysninger ved Henvendelse til:

Københavns Maskinistkole

Nørrebrogade 13. N.

Kontortid 6—8 Eftm.

Statsunderstøttelse til uførmuende Maskinister.

Uførmuende Maskinister, der have bestaaet eller forberede sig til første eller anden Afdeling af Maskinisteksamen samt til Tillægsprøven i Elektroteknik, og som ønske Understøttelse af Statskassen, kunne derom ansøge Marineministeriet.

Ansøgningen, hvortil benyttes en Blanket, som kan faas hos Bestyreren af vedkommende Maskinistkursus, indsendes senest den 19de Maj d. A. til undertegnede Formand i Maskinisteksamens-Kommissionen.

Orlogsværftet, Kjøbenhavn C., den 22de April 1909.

A. H. M. Rasmussen,
Underdirektør ved Orlogsværftet.

Lønninger skulle forhøjes med 100 Kr. for hvert Aars Ansættelse op til en Maksimalløn af 2850 Kr., for Formanden og Hovedkassereren op til 3000 Kr. For de første gives Tillægget med 100 Kr. de 5 første Aar af Ansættelsen og derefter med 50 Kr. pr. Aar til Maksimum naas. Undtaget fra denne Ordning er Medlemsbladets Ekspeditor, for hvilken Lønnen fastsættes med et bestemt Beløb. Hovedkassereren samt tidligere Sekretær, den nuværende Redaktør (Johansson), bevilgedes henholdsvis 500 og 200 Kr. for Tiden siden foregaaende Kongres. Samtidig bevilgedes et Laan paa 50,000 Kr. til Landsorganisationens Ejendom i Stockholm.

Med Hensyn til Understøttelseskassens Love, da vedtoges der Kontingentfrihed, naar Arbejdsløsheden har været 7 Dage. Det samme er Tilfældet for Medlemmer, som deltager i Konflikt, og som oppebærer Understøttelse af Forbundet. Endelig vedtoges Kontingentfrihed for alderstegne Medlemmer, som har faaet Arbejdsevnen forringet. Disse Medlemmer havde hidtil vel kunnet faa Understøttelse i Konfliktstilfælde, men ikke under Arbejdsløshed. Dette forandres nu derhen, at de ogsaa kan faa sidste Understøttelse.

Paa Pladser, hvor der findes Bestemmelser om Minimalløn, anses den ikke for at have faaet sin Arbejdsevne nedsat, som erholder den fastsatte Minimalløn for den Gruppe, han tilhører, og han kan saaledes ikke fritages for Kontingent.

Med Hensyn til Medlemmernes Udtrædelse, havde man tidligere den Bestemmelse, at saadan skulde modtages, naar lovmæssig Anmeldelse om Udtrædelsen fandt Sted. Dette blev nu forandret derhen, at Udmeldelse kun modtages, naar der foreligger en gyldig Grund, f. Eks. Overgang til et andet Fag, Opnaelse af Værkførerstilling eller lignende.

Lovene for Værkstedsklubber ændredes derhen, at Kontingent til disse betales med 3 Øre pr. Medlem og Uge i Stedet for som hidtil 2 Øre.

Spørgsmaalet om Fagforeningernes Tilslutning til Arbejderpartiet (den saakaldte Tvangsanslutning) var ogsaa under Diskussion, men henvistes til Afgørelse indenfor det socialdemokratiske Parti som rette Forum i dette Forhold.

Ogsaa Spørgsmaalet om Stillingen til kooperative Foretagender forelaa til Behandling paa Kongressen, og det besluttedes at give Hovedbestyrelsen til Opgave at udvirke hos Landsorganisationen, at Spørgsmaalet udrædes og klargøres med Hensyn til Fagforeningernes Stilling til dette Spørgsmaal og at fremlægge Forslag for den tilstundende Kongres indenfor samme.

Forslag om Oprettelse af en Pensionskasse forkastedes.

Endvidere var Spørgsmaalet om Lærlinges Uddannelse til Behandling. Oprindeligt var der ved Overenskomstforlaget af 1904 med Arbejdsgiverne truffet Aftaler i saa Henseende; men dette Forslag blev aldrig vedtaget. Kongressen fattede heller ikke nu nogen endelig Beslutning, men omtaler kun, at Regeringen for Tiden beskæftiger sig med dette Forhold, og at det maa være Hovedbestyrelsens Opgave at fremsætte fornødne Bemærkninger og Forslag angaaende denne Sag til rette Vedkommende.

Der var endelig stillet Forslag om Oprettelse af Lærlingsektioner under Forbundet paa Bekostning af Lokalfdelingene. Saadanne Sektioner skal ledes af en Komité, som udnævnes af Afdelingerne og som sammen med en af Lærlingene valgt Repræsentant ordner Foredrag, Diskussioner o. lign. i størst mulig Udstrækning. Kongressen besluttede at overlade det til Afdelingerne paa de forskellige Pladser, om de finder det formaalstjenligt at oprette Ungdoms- og Lærlingsektioner.

Vort Forbunds Beretning for Aaret 1908.

Hovedbestyrelsen har i disse Dage omsendt til Afdelingerne Beretningen om vort Forbunds Virksomhed for Aaret 1908. Denne Beretning omfatter 144 Sider og indeholder, i Lighed med de nærmest foreliggende Aars Beretninger, Oversigter over Lønbevægelsen, Mæglingsmøder, Strejker, samt den mere kontormæssige Virksomhed indenfor vort Forbunds Ledelse. Endvidere indeholder Beretningen Medlems-, Svende-, Lærlinge- samt Lønstatistik og er saaledes et Dokument, som det vel er værd for de af vore Medlemmer, der interesserer sig for Udviklingen af Organisationsarbejdet, at komme i Besiddelse af.

Beretningen vil derfor ligesom i de foregaaende Aar være at faa til Købs hos Afdelingskassererne for en Pris af 25 Øre pr. Stk.

Samtidig foregaar der en Uddeling af de gamle Beretninger for Aarene 1905—06, som ikke blev solgt, da vi første Gang begyndte at udgive Beretningen i et saadant Antal, at Medlemmerne kunde faa dem i Hænde. Oplaget er nu indskrænket til 3000 Eksemplarer, og vi beder nu vore Medlemmer sørge for, at dette Oplag bliver aftaget saaledes, at i alt Fald dette Antal af vore Medlemmer kan faa den Anledning til, som Beretningen giver, at følge med i vor Virksomhed.

Konflikter.

Paa nedennævnte Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt indtil anden Meddelelse foreligger.

1. Hos Fabrikant *P. Nielsen, Pedershaab* i Brønderslev, fortsættes Arbejdsstandsningen fremdeles.

2. *Plovfabrikant Jacobsen, Fraugde* paa Fyn, er ligeledes fremdeles blokeret og Tilgang af Forbundets Medlemmer forbudt.

Endvidere er følgende Smaaværksteder blokeret:

3. *Vognfabrikant Rasmussen, Nyborg, Cyklefabriken »Alfa« i Ringsted* samt *Fabriken »Nordthy« i Thisted.*

4. *Silkeborg Afdeling* frabeder Tilgang til Smedemester *Carl Jacobsens* Værksted.

5. *Smedem. A. Mathiesen, Laasbygade, Kolding*, er blokeret.

Stubbekøbing.

Forinden Medlemmer af Forbundet søger Arbejde hos Smedemester *J. P. Carlsen* i Stubbekøbing bedes de henvende dem enten til den lokale Klubformand eller til Afdelingsformanden, *M. Frandsen*, Tvergade 9, Nykøbing F.

Konflikt hos Motorfabrikant P. Mathiesen, Vejle.

Der har ofte været Konflikter hos Fabrikant Mathiesen i Vejle, som er en noget ilter Herre, og som til Tider i Kraft af sit impulsivt Temperament har lidt svært ved at holde sig til indgaaede Overenskomster og trufne Aftaler. En saadan Situation forelaa for kort Tid siden paany, og den øjeblikkelige Anledning til, at Bægeret denne Gang flød over, var den, at Hr. Mathiesen havde antaget et Individ til at være »Formand«. Apropos! Om Formænd: Der synes for Tiden at opdukke særlig mange *Forsøg fra Smaafabrikanters og større Smedemestres Side paa at lave Formandsstillinger*, og mærkeligt nok synes Arbejdsgiverforeningen — som ogsaa Jærindustriens Sammenslutning — at holde sin Haand over dette Forhold i Strid med de bestaaende Overenskomster. Det er saa meget mærkeligere, som de store og større Fabrikker naturligvis ikke er i Stand til at borttage Virkningerne af kommende Arbejdskonflikter ved denne Art Foranstaltninger, men maaske har Arbejdsgiverne, for at holde sammen paa Tropperne maatte love sine smaa — og ellers mindre indflydelsesrige — Elementer, at de paa dette Felt skal faa Lov til at muntre sig, naar de saa ellers vil være skikkelige.

Men det var om Hr. Mathiesen i Vejle, vi skulde skrive, og foruden, at det altsaa var galt med en Formandsansættelse, syntes Hr. Mathiesen at have glemt, at han ved en Overenskomst af Maj 1907 var forpligtet til saa vidt muligt at give Arbejdet i Akkord, og endelig syntes Hr. Mathiesens Fabrik at udvikle sig i Retning af »Englefabrik«, idet der nu var 10 Lærlinge til 7 Svende.

Den 5. Maj nedlagde vore Medlemmer Arbejdet, da Forhandling havde vist sig frugtesløs, for at komme til et tilfredsstillende Resultat, og derefter tilkaldtes Forbundets Formand, som Søndagen den 9. Maj fik Sagen bilagt ved Indgaaelsen af en supplerende Overenskomst til den allerede bestaaende. Denne Overenskomst gaar ud paa, at den omstridte Formand allerede var afskediget, og at nogen ny ikke vil blive antaget, før Fabriken udvides og da kun efter Forhandling med den lokale Fagforening. Endvidere skal ogsaa Skruestiksarbejdet, hvorom der var Strid, i Fremtiden gives i Akkord. Der skal forhandles om en Akkordpriskurant, og Værkstedets Akkordbog føres regelmæssig paa den i Fælles-Værkstedetsregler angivne Maade.

Samtlige Timelønninger forhøjes straks med 2 Øre, og Fabrikant Mathiesen lovede at holde Antallet af Lærlinge inden for saadanne Grænser, at det ikke overskrider, hvad der maa anses for at være Kotume i andre lignende Virksomheder.

Arbejdet genoptoges derefter den 10. Maj.

København.

En Smedemester Andersen, Jagtvejen, København, har en Kontrakt med et større Vognmandsfirma om Udførelsen af Vogn- og Hestebeslag paa Basis af Hestebeslagets Udførelse efter Fyraften.

Da en saadan Arbejdsordning ikke er tænkelig med organiserede Smede, maatte Andersen, for at faa brugbart Mandskab, love Indskrænkning i Overarbejdet, hvorefter Medlem Nr. 4810, L. P. Sørensen, kom i Arbejde der paa Betingelse af, at han skulde fratræde, hvis Forholdene ikke bedredes. Da der efter 5 Maaneders Forløb ingen Bedring var indtraadt, forlangte Grovsmedenes Fagforening, at Sørensen fratraadte Pladsen, og understøttede ham derefter ekstraordinært i 6 Uger.

Saa skete der imidlertid det, at Sørensen paa egen Haand gik i Arbejde hos Andersen, og da han ikke vilde bøje sig for en Generalforsamlings Krav om at ophøre med Arbejdet og tilbagebetale den nyde Ekstra-understøttelse, blev han den 29. April **ekskluderet**. Saa nu er der ingen Grovsmedesvende, der vil arbejde sammen hverken med ham eller hans Mester.

Rørlæggerkonflikt i Helsingfors.

I længere Tid har der været Kamp mellem Arbejdsgivere og Arbejdere i Rørlægningsindustrien i Helsingfors i Finland; men forskellige Forhold bevirker, at de Meddelelser, der indløber til Organisationerne i andre Lande er ret sparsomme, hvorfor det sjældent er muligt for Tillidsmændene i alle Forbundets Afdelinger eller nærbeslægtede Fagforeninger at give fyldestgørende Oplysninger om Forholdene deroppe i det høje Nord, hvor det russiske Knutregimente mange Gange undertrykker Meddelelser, der var tiltænkt den udenforstaaende Arbejdervorden.

Enkelte Gange har Rørlæggere, saavel af Centralvarmebranchen som af Branchen, der omfatter Gas- og Vandarbejde, rettet Forespørgsel til os om, hvorvidt de kunde modtage Tilbud fra Agenter, som hvervede Rørarbejdere til Firmaer i Finland, og vi har da straks sat os i telegrafisk Forbindelse med det finske Metalarbejderforbund, som ligeledes telegrafisk har besvaret vor Forespørgsel med det kategoriske: **Konflikt! Tilgang frabedes!**

Resultatet har naturligvis været, at vore Medlemmer har afslaaet Tilbudene om Ansættelse, og vi benytter paany Lejligheden til, hovedsagelig fordi der i de sidste Dage fra Det intern. Metalarbejderforbund er rettet en Henvendelse til os om at yde Finnerne pekuniær Støtte, at fraraade alle Medlemmer at reflektere paa Tilbud fra den Kant, da Rørlæggerne stadig er i Kamp.

Hovedbestyrelsen har — ganske en passant bemærket — efterkommet Opfordringen om at yde Hjælp, men fremdrager iøvrigt kun Sagen, for at advare mod Tilgang til Finland, inden der foreligger Meddelelse om, at der atter er Ro.

Vi kan ikke ved denne Lejlighed tilbageholde en beklagende Bemærkning om, at det er en Agent eller Handelsrejsende fra et af Københavns største Firmaer i Rørvareindustrien — Brdr. Dahl i Industriudstillingsbygningen — Hr. Svensson, Aabouteverden, der i afvigte

Sommer har udvidet sit Agentur til at omfatte Hvervning af Skruebrækkere til Helsingfors, og vi har fremhævet Navn og Adresse for at senere Tilbud fra Hr. Svensson ikke skal foranledige, at Snese af arbejdsledige Rørlæggere risikerer at blive Skruebrækkere, eller — at løbe omsonst efter Arbejde.

B.

Lidt om Udbetaling af Understøttelse.

Efterhaanden som Tiden skrider fremad viser det sig, at adskillige, saavel Tillidsmænd som Medlemmer, endnu ikke har fundet den rigtige Forstaaelse af den Forandring i Udbetalingsformen, der indtraadte som Følge af Statsanerkendelsen, nemlig Overgangen fra Kalenderaar til »løbende Aar« som Begrænsning for det aarlige Maksimum af Understøttelse.

Lovens Ord paa dette Omraade: »12 paa hinanden følgende Maaneder« kan kun ske Fyldest paa den Maade, at der ved enhver Udbetaling paases, at Understøttelsen for de sidst forløbne 12 Maaneder, regnet fra Udbetalingsdagen, ikke overstiger 80 Dage — for Medlemmer med forhøjet Understøttelse 40 Dage af forhøjet og 40 Dage af ordinær Understøttelse. T. Eks.: Skal et Medlem have Understøttelse den 20. Maj 1909, maa Understøttelsen for Tiden fra 21. Maj 1908 til 20. Maj 1909, begge Dage inklusive, ikke udgøre mere end 80 Dage, og saaledes i hvert enkelt Tilfælde, uanset paa hvilken Tid af Aaret Understøttelsen skal udbetales.

Der har imidlertid gjort sig forskellige fejlagtige Opfattelser gældende paa dette Felt, hvoraf jeg skal fremdrage enkelte der særlig har været misvisende.

Enkelte Kasserere har saaledes ment, at naar et Medlem, der havde været fuldt udbetalt, paany kunde begynde at faa Understøttelse, da kunde denne fortsættes uafbrudt, saalænge Medlemmet var arbejdsløs, uden Hensyn til, hvorledes den foregaaende Understøttelse var udbetalt.

Denne Fremgangsmaade maatte i en hel Del Tilfælde medføre, at der blev udbetalt for megen Understøttelse, endda ret betydelige Beløb, og det volder jo altid megen Gene og Ulejlighed, baade for Medlemmer og Tillidsmænd, naar saadan uberettiget Understøttelse skal tilbagebetales, hvad den i alle Tilfælde skal.

Andre har haft den Opfattelse, at der skulde hængaa 12 Maaneder mellem den fuldt udbetalte Understøttelse og ny Understøttelsesrets Indtræden, men denne Fortolkning er naturligvis ogsaa forkert, og vil, hvor den praktiseres, gaa ud over Medlemmerne.

Endelig har der foreligget en Del Forespørgsler om, hvorvidt Medlemmer med Ret til forhøjet Understøttelse, i Tilfælde, hvor kun en Del af Understøttelsen var optaget (t. Eks. 50 Dage), ved de 12 Maaneders Udløb (siden Understøttelsens Begyndelse) skulde begynde forfra eller

fortsætte til 80 Dage var naaet. Svaret maa naturligvis være, at der i dette Tilfælde betales forhøjet Understøttelse, thi saa snart et Medlem ikke i de sidst forløbne 12 Maaneder har faaet 40 Dages forhøjet Understøttelse, skal han i Tilfælde af Udbetaling have forhøjet Understøttelse til dette Antal Dage indenfor »12 paa hinanden følgende Maaneder« er naaet.

Nedenstaaende findes anført en Udskrift af en Medlemsbog, paa hvilken den først anførte Fremgangsmaade er bragt i Anvendelse, oven i Købet i en hel Række af Afdelinger — hver ny Afdeling, der udbetales i, er betegnet med en Streg:

Dage			Dage		
—	2-1	08 2	—	3-1	09 2
>	4-1	— 2	»	5-1	— 2
—	8-1	— 4	—	6-1	— 1
—	12-1	— 4	>	7-1	— 2
—	15-1	— 3	»	9-1	— 1
—	21-1	— 6	—	12-1	— 3
—	6-3	— 2	—	14-1	— 2
>	8-3	— 2	—	15-1	— 2
—	14-3	— 4	—	17-1	— 2
—	17-3	— 3	>	20-1	— 3
>	18-3	— 1	—	21-1	— 1
—	22-3	— 4	>	24-1	— 3
—	25-3	— 3	—	27-1	— 3
>	26-3	— 1	»	28-1	— 1
—	29-3	— 4	—	4-2	— 4
—	1-6	— 2	—	6-2	— 2
>	3-6	— 2	»	7-2	— 1
—	7-6	— 4	—	9-2	— 2
—	10-6	— 3	—	11-2	— 2
>	11-6	— 1	—	12-2	— 1
>	12-6	— 1	>	15-2	— 3
—	15-6	— 3	>	17-2	— 2
—	16-6	— 1	>	18-2	— 1
>	17-6	— 1	—	22-2	— 4
—	18-6	— 1	—	24-2	— 2
>	21-6	— 3	»	26-2	— 2
—	24-6	— 3	—	2-3	— 4
—	8-11	— 3	—	3-3	— 2
—	9-11	— 1			
>	11-11	— 2			
>	12-11	— 1			
—	15-11	— 3			

Bogen stoppet.

Fuldt udbetalt til 1/1 09.

Det vil heraf ses, at den anførte Understøttelse skulde have ophørt med 21-1-09, idet der fra 22-1-08 til 21-1-09, begge Dage inklusive, er udbetalt 80 Dage, og Bogen skulde derefter være fuldt udbetalt indtil 5-3-09, men i Stedet for er Understøttelsen fortsat, uden at nogen af de efterfølgende Udbetalere finder paa at eftertælle Understøttelserne for de tilbagelagte 12 Maaneder.

Først hen i Marts Maaned gøres der Allarm og Bogen stoppes ved Efterlysning; men da er der ogsaa udbetalt 39 Dages Understøttelse for meget.

Af andre Fejl i den foretagne Udbetaling henvises til de ret hyppige Tilfælde, hvor der er udbetalt 4 Dages

samlet Understøttelse. Selv om der er enkelte af disse, hvor Udbetalingen er berettiget med 3 Rejsedage og 1 Opholdsdag, kan dog i en Del af Tilfældene paavises Tendensen til at udbetale al den Understøttelse, den Rejsende kan tilkomme ved 3 Dages Ophold, straks ved første Udbetaling, og dette er absolut lovstridigt.

Til dette sidste Forhold, hvorom der gentagende har været skrevet i Fagbladet, skal jeg senere komme tilbage, og blot i nærværende Artikel slutte med en indtrængende Opfordring til Kassererne om ved Udbetaling — saavel til Rejsende som stedlige Arbejdsløse — at vise den største Agtpaaagivenhed. Naar man blot altid har Hovedreglen for Øje, **ikke over 80 Dage i 12 paa hinanden følgende Maaneder** og paaser, at Bogen ved hver Udbetaling stemmer hermed, vil Fejltagelser let kunne undgaas.

A. Johansen.

Byraadsvalget i Frederikshavn.

Den gode Stad Frederikshavn har alvigtige Foraar været i Oprør i Anledning af Byraadsvalgene. Fabrikant Houmøller, der ellers er en ganske besindig Mand som Arbejdsgiver, tog sig for at nedlægge Forbud imod, at et Par af hans Arbejdere — deriblandt Maskinarbejder P. M. Ludvigsen, vor tidligere Afdelingskasserer — lod sig opstille til Byraadet. Hr. Houmøller paastod da, at det at passe et Byraadsmandat var uforeneligt med hans Aktieselskabs Interesser.

Vor Kollega Ludvigsen blev ikke desto mindre valgt, og Hr. Houmøller har formodentlig alligevel været meget vred over dette Udslag af Samfundets demokratiske Udvikling, og en skønne Dag fik Ludvigsen, der har arbejdet paa Fabrikken i 20 Aar, sin Afsked af en ganske intetsigende Grund. Hr. Houmøller gik dog i sig selv og tilkaldte Ludvigsen til en Konference, hvor de saa paa Forslag af Houmøller enedes om at lade dette være glemt, og Ludvigsen gik i Arbejde igen.

Saaledes endte altsaa denne puniske Krig, men alt som Tiden gaar bliver heldigvis flere og flere Maskinarbejdere Byraadsmedlemmer, ligesom de ogsaa paa anden Maade vokser op til at deltage i Administrationen af vort Samfund og vore fælles Interesser.

Landsindsamlingen

samt Lovene om Foranstaltninger i Anledning af den ekstraordinære Arbejdsløshed.

Paa Landsorganisationens nys afholdte Generalforsamling vedtoges det som bekendt at slutte den i Januar af Forretningsudvalget iværksatte Landsindsamling og Uddeling, og samtidig slutter de lokale Indsamlinger selvfølgelig deres Virksomhed. Ved Landsindsamlingen er indkommet og fordelt et Beløb stort ialt 249,175 Kr. og samtidig har en lokal Indsamling i København indbragt et Beløb af ialt ca. 58,000 Kr., der ligeledes er fordelt. Dette Resultat vidner ikke alene om den Kraft, der ligger i Arbejdernes Organisationer, naar de sætter noget ind paa en saadan Sag, men det vidner tillige om en Offervillighed, først og fremmest blandt Arbejderne selv, der lover godt med Hensyn til Arbejder-

partiets Bestræbelser paa at bygge et nyt Samfund op, baseret paa Solidaritetens og Almensansens Principper.

Nu, da man sluttede af, kan det desværre ikke siges, at Arbejdsløsheden er forsvunden, men den er dog sikkert gaaet ganske betydeligt ned. Hos os er de Arbejdsløse Tal, nu da dette midt i Maj skrives, dalet til mellem 6 og 700 i København, og Tallet paa vore Arbejdsløse i Provinsen er stadig, heldigvis, ikke stort. Noget værre ser det vel nok ud i Bygningsfagene, og det er utvivlsomt, at der findes en Mængde Arbejdsløse, der lider haardt under Følgerne af den drøje Vinter. Imidlertid har Bestræbelserne for ad Lovgivningens Vej at fremskaffe Hjælp til de Arbejdsløse heller ikke været uden Resultater, idet der paa Rigsdagssamlingens Slutning vedtoges 2 Love, der tager Sigte herpaa. Af disse gaar den ene: »Lov om Foranstaltninger i Anledning af den ekstraordinære Arbejdsløshed« ud paa, at Kommunalbestyrelserne skulle være berettigede til uden højere Myndigheds Samtykke inden Udløbet af Finansaaret 1909—10 at yde anerkendte Arbejdsløshedskasser, der har Hovedsæde eller Afdelinger i Kommunen, ekstraordinært Tilskud ud over det i Lov om anerkendte Arbejdsløshedskasser af 9. April 1907, § 9, 2. Stk., fastsatte Maksimum. De nærmere Regler for Tilskudets Fordeling mellem Kasserne samt om Uddelingen til Medlemmerne fastsættes af Arbejdsløshedsnævnet.

Ligeledes er det Beløb, der i Følge § 14 i Lov af 4. Maj 1907 vedrørende Hjælpekasserne er stillet til Raadighed i Finansaaret 1909—10, nemlig 250,000 Kr., midlertidig forhøjet for nævnte Aar til 450,000 Kr., heri indbefattet den Del af Statens Tilskud, der maatte være tilbage fra Finansaaret 1908—09. Københavns Kommune har i samme Anledning faaet Tilladelse til at forhøje sin Skatteprocent med $\frac{1}{4}$ %.

Af de til Hjælpekasserne ydede Beløb, refunderer Staten indenfor den anførte Sum $\frac{1}{3}$ af Kommunernes Bidrag.

Bestemmelsen om Kommunernes Ret til at yde ekstraordinære Tilskud til Arbejdsløshedskasserne vil dog næppe faa stor Anvendelse, idet den anden paa Rigsdagen vedtagne Lov, der giver Kommunerne Ret til at yde anerkendte Arbejdsløshedskassers Medlemmer, der have opbrugt deres Understøttelse, fortsat Understøttelse paa samme Maade som Tilfældet er med anerkendte Sygekassers Medlemmer, sikkert vil blive taget i Brug overalt.

Vi erfarer, at Ministeriet er i Færd med at udsende Instrukser til Amts- og Byraadene vedrørende Lovens praktiske Anvendelse, og det er saaledes nu Kommunalbestyrelserne, der har Ordet med Hensyn til at foretage Skridt til Lindring af den Arbejdsløshed, som har ramt os særlig haardt paa Grund af Bankkrisen og det deraf følgende Byggekarak.

Vi erfarer endvidere, at der vil blive udfærdiget Skemaer til Udfyldning for de Arbejdsløse, som søger Understøttelse, og at Understøttelsen vil blive udbetalt gennem de anerkendte Arbejdsløshedskasser.

Redigeret af J. A. Hansen.

Bogtr. Lützhöft-Petersen, Amagertorv 10, København.

FAGBLAD FOR SMEDE OG MASKINARBEJDERE

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

Nr. 8.

Juni 1909.

21. Aargang.

Kongres i vort norske Broderforbund.

T Dagene 18.—24. Maj incl. afholdt vort norske Broderforbund sit 13. Landsmøde (Kongres) i Kristiania, hvor det norske Arbejderparti siden November 1907 har haft deres eget „folkets Hus“, omfattende saavel Parti- som Fagforenings-Kontorer og Trykkeri samt Redaktion og Ekspedition for norsk „Socialdemokraten“.

Foruden Hovedbestyrelsens 9 Medlemmer, hvoraf de 8 var fremmødte samt Hovedkassereren og 2 Revisorer, bestod Kongressen af 91 Delegerede, repræsenterende 82 Afdelinger. Derudover havde 2 Afdelinger ingen Delegerede sendt. Endvidere havde det svenske Forbund sendt sin Formand, Ernst Blomberg, det tyske Forbund sin Formand, Alexander Schlicke, og vort Forbund J. A. Hansen.

Forbundets Medlemstal var siden sidste Kongres i 1905 steget stærkt. Nævnte Aar var Tallet saaledes gennemsnitlig 4756, i 1906 5519, i 1907 7270 og i 1908 7730. Af dette Medlemsantal fandtes de 3300 i 15 Afdelinger i Kristiania. Af Interesse er det ogsaa, at mindst Halvdelen af Forbundets Medlemmer er beskæftiget ved Skibsbygningsindustrien, som altsaa indtager en domimende Stilling indenfor den norske Jern- og Metalindustri.

Af den Kongressen forelagde 225 Sider omfattende Beretning fremgaar det endvidere, at der i

Tidsrummet 1905—1907 er foregaaet en betydelig Stigning i Lønningerne, som utvivlsomt først og fremmest skyldes den mellem det norske Jern- og Metalarbejder-Forbund og Arbejdsgiverne indgaaede Kollektiv-Overenskomst af 15. April 1907. Ifølge denne Overenskomst forhøjedes Timelønningerne med fra 1 til 4 Øre og Minimallønnen er for saakaldte „Fagarbejdere“ (nærmest seløstændige Arbejdere) steget fra 32 til 34 Øre pr. Time i den Minimallønsgruppe, der omfatter Værksteder og Fabrikker i Kristiania, Frederikstad, Drammen og Hamar; for Hjelpearbejdere er Minimallønnen ved samme Gruppe steget fra 26 til 28 Øre pr. Time paa samme Tid.

— Skønt Landet m. H. t. Minimalløn er inddelt i 4 „Grupper“, med 28 Øre som laveste Sats for „Fagarbejdere“ og 24 Øre som laveste Sats for Hjelpearbejdere, viser de gennemsnitlige Timelønninger for hele Landet sig at være følgende:

	Fagarb.	Hjelpearb.	Begge Grupper tillsammen
1901	34,4	25,7	32,2
1905	36,2	26,3	33,4
1907	40,9	30,4	37,7

Disse Tal viser to Ting, nemlig for det første, at følgende Punkter i den norske Overenskomst er bleven ganske godt overholdt:

„§ 1 b. Med Mindsteløn forstås den laveste Løn, som kan betales nogen Arbejder, der er i Besiddelse af de Betingelser, som er bestemt i Overenskomsten.

§ 1 c. Dygtigere og mere betroede Arbejdere betales højere Løn end Mindstelønnen. Lønnen for disse fastsættes efter nærmere Aftale mellem Arbejdsgiveren eller dennes Repræsentant og hver enkelt Arbejder“, — og for det andet er den stete Stigning i Lønningerne meget betydelig, nemlig for hele Perioden 1901—1907 $5\frac{1}{2}$ Øre og for Tidrummet 1905—1907 4,3 Øre pr. Time. Her har selvfølgelig Arbejdernes Organisation, bortset fra selve Overenskomsten, direkte og indirekte gjort sin Indflydelse gældende.

Af Beretningen skal for nærværende endnu nævnes Afsnittet om de „internationale forbindelser“. Det fremgaar heraf, at vore norske Fagfæller i 1905 til den svenske Stor-Lock-out i Jernindustrien ydede ialt 69,000 Kr. eller Kr. 14,05 pr. Medlem, og der siges herom:

„Det var rigtignok under noget vanskelige Forhold, idet Chauvinismens Bølger den Gang gik højt paa begge Sider af Kælen, og der var nok af dem, som knurrede over, at de organiserede Arbejdere rakke hverandre en hjælpende Haand under de kritiske Tider. Men alle maatte beundre haade de svenske og norske Organisationers Væne til at holde Klassekampens Linier rene og fri for Nationalisme“.

Vi skal hertil føje: Maatte Arbejderne altid forståa at holde fast ved dette vore norske Fagfællers Standpunkt; thi da bliver det trange Tider for Overklasse-Nationalismen og Militarismen.

— Arbejdsløsheden er i Norge saavel som her steget stærkt fra 1907 til 1908. Ved Udgangen af førstnævnte Aar var der saaledes kun 1,3 % af Medlemsantallet arbejdsløse, men ved Udgangen af 1908 var dette Tal steget til 4,8 %, — og dog er dette ikke nær paa Højde med Arbejdsløsheden her til Lands, der som bekendt ogsaa for en stor Del skyldes lokale Forhold. — Vi noterer i denne forbindelse, at man i Norge har en lovmæssig gensidig Opgjelsesfrist af 14 Dage i Arbejdsforholdet og at den ugentlige Arbejdstid ikke maa overstige 57 Timer med Jyraften Kl. 2 Lørdag Eftermiddag.

— Medens vi af Hensyn til Pladsen i Bladet udstyder en detailleret Omtale af Kongressens Vedtagelser, gengiver vi her 3 Resolutioner, som paa Ledelsens Indstilling vedtoges:

Løven om Statsbidrag til Arbejdsløshedskasser.

Da Landsmødet er af den Opfattelse, at Staten og Kommunerne bør bidrage til Arbejdernes Arbejds-

løshedsforsikring, og da Anvendelsen af Lov af 12. Juni 1906 efter de hidtil indvundne Erfaringer ikke synes at medføre andre Ulemper end noget øget Arbejde for Administrationen, beslutter Landsmødet, at Loven fremdeles bør anvendes indtil videre.

Hovedbestyrelsen paalægges at have sin Opmærksomhed henvendt paa Virkningerne af Lovens enkelte Bestemmelser og i givet Tilfælde sammen med andre interesserede at indgaa til Stortinget med Forslag til mulige Ændringer, som Erfaringen viser ønskelige.

Lønstatistiken.

Hovedbestyrelsen paalægges det at besørge optaget specielt eller almindelig Lønstatistik saa ofte det anses nødvendigt. Almindelig Lønstatistik maa dog optages mindst hvert andet Aar. I denne medtages ogsaa Opgivelse af Affordfortjeneste.

Repræsentationen til Landsorganisationens Kongresser.

De i Henhold til Landsorganisationens Love § 4, 2 a, nævnte Repræsentanter vælges distriktvis efter en af Hovedbestyrelsen for hver Kongres fastsat Distriktsinddeling. Inddelingen fastsættes i Hovedtrækkene efter den i Dagsordenen skitserede Plan, saaledes at hver Landsdel bliver repræsenteret.

Hovedbestyrelsen anordner Fremgangsmaaden ved Valgene. Repræsentationsudgifterne til Kongressen betales af Hovedkassen.

(Fortsættes.)

Uddrag af Forbundets Beretning for 1908.

II.

Som meddelt i forrige Nr. af Bladet er Forbundets Beretning med tilhørende Oversigter og Statistik for 1908 udsendt til Afdelingerne, og Eksemplarer kan faas til Købs hos Afdelingskassererne à 25 Øre pr. Stk. Som ligeledes meddelt foregaar der samtidig en Uddeling af Restoplaget af den gamle Beretning.

Af Beretningens Indhold er naturligvis Oversigten over Fagets Lønbevægelse i Aarets Løb sammenholdt med Lønstatistiken det mest interessante. Med Hensyn til Lønbevægelsen, hvilket vil sige voldgiftsretlig Behandling af opstaaede Lønkrav, da er denne vel noget svagere i 1908 end de to nærmest foregaaende Aar, hvilket selvfølgelig ligger i, at Aarene 1906—07 omfatter en Højkonjunkturperiode, medens 1908 stod i Nedgangens Tegn paa snart sagt alle Omraader. Dette har dog

ingenlunde været i Stand til at standse den opad-gaaende Timelønsbevægelse for vort Fags Vedkommende, og naar dette ikke har været Tilfældet, saa ligger det baade i de Principper, hvorefter vore Overenskomster med Arbejdsgiverne om Lønforholdene er ordnede ved Januar-Overenskomsten af 1902, og i, at Smede- og Maskinfaget ikke har hørt til de Industriegrene, som har været stærkest berørt af Kriserne og Arbejdsmangelen.

Der er saaledes i Aarets Løb rejst Lønkrav paa Fabriker og Værksteder omfattende ialt 1326 af Forbundets Medlemmer, og deraf fik de 740 — altsaa lidt over Halvdelen — deres Timeløn forhøjet med gennemsnitlig 2,3 Øre. Den gennemsnitlige Timeløn paa de Værksteder, hvor der rejstes Lønkrav, steg fra 36,2 Øre til 37,5. Af dem, som opnaaede Forhøjelse, var 310 Statsbanearbejdere, og naturligvis er deres Timelønninger lavest. Gennemsnittet steg nemlig her kun fra ca. 34,6 til 35,5 Øre; højeste Gennemsnit paa disse Værksteder var 35,9. Vi sagde *naturligvis*, skønt det vel burde være saaledes, at Staten gik i Spidsen med Hensyn til Timelønnen; men der henvises jo til, at Staten giver Fripas og andre smaa Drikkeskillinger, og dette har Statsbaneledelsen jo i sin Tid kapitaliseret til 3 Øre pr. Time; hvis det er rigtigt, at de heromhandlede Emolumenter virkelig er 3 Øre værd pr. Time, hvad vi dog tvivler om, saa maa ganske vist Statsbanerne siges saadan nogenlunde at hinke med, hvad Lønningerne angaar, men man har dog ordentlig en Følelse af, hvor ondt det gør visse Steder, naar der skal lægges lidt paa Timelønnen.

Gaar man herfra over til at betragte hele Fagets Gennemsnitstimeløn, saa var denne i Efteraaret 1908 ved Udsendelsen af den sidste Serie Lønskemaer 40,3 Øre, hvortil man altsaa, naar man vil bedømme Fortjenesten i vort Fag, maa regne, hvad der fortjenes i Akkord. Her skal vi vise tilbage paa den Akkordstatistik, som indeholdes i Beretningen for Aaret 1907, og som angiver en Akkordfortjeneste, der, fordelt paa samtlige Medlemmer, giver 9,3 Øre pr. Time for København og 6,8 i Provinserne; for hele Landet 8 Øre pr. Time. Tallene vedrørende Akkordfortjenesten gør naturligvis ikke Krav paa at være absolut korrekte, men paa den anden Side har dog Diskussionerne om Lønforholdene med Arbejdsgiver-Sammenslutningen, der naturligvis har langt lettere Adgang til paa Grundlag af Fabrikeres Protokoller at udarbejde en nøjagtig Statistik, Tid efter anden vist, at de af os fremskaffede Tal saa nogenlunde stemmer med Arbejdsgivernes, og altsaa giver et temmelig godt Billede af Forholdene, som de er. Samtidig foregaar der en Udvikling i Overensstemmelse med de bestaaende Overenskomster i Retning af Indførelse af Akkord, hvor saadan ikke allerede gives, men herpaa skal vi for nærværende ikke komme nærmere ind; men det er i al Fald givet, at Fagets gennemsnitlige Akkordfortjeneste er i Stigen som Følge af den nævnte Bevægelse, og naar vi derfor noterer en Gennemsnitsfortjeneste af 49 Øre pr. Time for Smede- og Maskinfaget, saa er dette Tal i al Fald næppe for højt.

Forskydningen opad med Hensyn til Fagets Time-lønninger stiller sig som nedennævnte Tabel viser:

	Gennemsnits- timeløn:	Stigning:
1898	33,1 Øre	} 8,2 pCt.
1900	35,8 "	
1902	36,2 "	} 1,1 "
1904	36,4 "	
1906	37,7 "	} 3,6 "
1907	39,2 "	
1908	40,3 "	} 2,9 "

For Tiden nytter det naturligvis ikke at tænke paa at gennemføre store Spring fremad med Hensyn til Lønningerne; i saa Henseende kan vi ikke undgaa Virkningerne af de daarlige Konjunkturer; forhaabentlig vil dette Forhold snart bedres, saa at Udviklingen atter kan komme ind i et raskere Tempo. For øvrigt er der for Organisationen fuldt op at gøre med at udvikle vore Akkordforhold i Retning af faste Priskuranter, ligesom der naturligvis stadig viser sig at være Arbejdsgivere hist og her rundt omkring i Landet, der forsøger Antagelse af Arbejdere i større Udstrækning til Minimallønnen, og dette, der maa siges at være i fuldstændig Strid med hele vor Lønordning, maa selvfølgelig paatales i alle de Tilfælde, hvor den enkelte Arbejdsgiver viser saadanne Tendenser, og samtidig bør Januar-Overenskomstens Bestemmelse om, at Time-lønningerne paa et Værksted maa paavirkes af, om der slet ikke eller kun i forsvindende Grad er Adgang til Akkordarbejde, holdes frem, da det først og sidst ved Bedømmelsen af Lønningerne gælder om, hvad Arbejderens faktiske Fortjeneste er, naar hans Timeløn og Akkordfortjeneste lægges sammen. Er der ingen Akkord til at supplere Timelønnen, saa bør det ikke glemmes, at Overenskomsten tilsiger, at i saa Fald bør Time-lønnen være noget højere, og navnlig bør dette gøres gældende ved saadanne Arbejder, hvorom der iøvrigt er Enighed om, at disse af en eller anden Grund ikke egner sig for Akkord.

Fra Aarhus Afdeling.

Min Artikel i Fagbladet for April om Dannelsen af en Afdeling paa Baneværkstedet har fremkaldt et Svar, en Redegørelse, og et personligt Angreb af M. P. Sogaard*).

Jeg skal i det efterfølgende forsøge at gendrive det væsentligste i Artiklen.

Først til de af mine Kolleger, som mener, at det er uklogt at føre denne Sag frem i Fagbladets Spalter, vil jeg sige, at jeg tror, at det er det klogeste een Gang for alle at faa denne Sag ud af Verden. Vi er ikke tjent med den evige Uro om dette Spørgsmaal. Selv om Sagen syntes afgjort ved det sidste Møde, saa

*) Ved en Fejl stod der i forrige Nummer H. P. Sogaard i Stedet for M. o. s. v.

tror jeg ikke dermed, at vi er færdig med den; ved først given Lejlighed vil den dukke op igen. Vi ved det af Erfaring. Derfor, og for at alle vore Medlemmer paa Baneværkstedet kan faa fuld Forstaaelse af de forskellige Anskuelse og tage deres Standpunkt dertil, kunde jeg, som siden 1893, da jeg begyndte at arbejde paa Banen som selvandet Medlem af Forbundet, ønske, at ogsaa min Stemme blev hørt. Vel deltog jeg i det sidste Møde; men da jeg fik Ordet, var Taletiden begrænset til 2 Minutter, og disse maatte jeg benytte til Imødegaaelse af personlige Angreb af lignende Art, som dem Sogaard fremfører i sin Artikkel. Derfor skrev jeg min Artikkel. Og jeg tror, at Sagen i Grunden fortjener nogen Opmærksomhed, fordi den synes mig at gælde Statsarbejdernes Stilling til Organisationen.

Sogaard mener, at det vil gavne Forbundet, om vi fik en Afdeling paa Banen, »thi vi vil blive flere Medlemmer«, skriver han. At den Opfattelse er falsk, beviser alle de af Hovedbestyrelsen udgivne Beretninger (se Statsværkstedernes Medlemsantal i København og Aarhus, de udviser, at man trods egen Afdeling paa Københavns Baneværksted dog ikke procentvis har naaet et større Medlemsantal end hos os. Og det ved vi, som gennem Aarene har haft med Organisationsarbejdet paa Banen at gøre, at af de ca. 150 Mand, som staar udenfor Organisationen, og som sikkert ligner hinanden i København og her, har en Del aldrig været Medlemmer, en anden Del ere slettede Medlemmer, og for begge gælder, at de ikke vil eller ikke kan forstaa Organisationens Betydning. En egoistisk Egenkærlighed, parret med delvis Frygt behersker dem. De staar saa loyalt over for deres Overordnede, saa rart uden for Verdens Larm; hvad skal al den Fagforeningspolitik til? den ødelægger kun de gode Forhold! Saaledes tænker disse Mennesker, og desuden sparer de Pengene til det urimelige Kontingent! At vi ved Oprettelsen af en egen Afdeling skulde kunne forandre denne Tankegang, bestrider jeg paa det bestemteste. Den moralske Følelse, at man har Forpligtelser over for sine Kolleger uden for Statsværkstederne, som kæmper med Arbejdsløshed, Strejker og Lock-outer, den Følelse er dem fjern. Nej, der henter vi ingen Medlemmer, og lad os endelig ikke lave Afdeling for deres Skyld, lad dem dø uden at opnaa den Solidaritets- og Samfundsfølelse, der forhøjer Livsværdien for den, som ejer den.

Sogaard mener endvidere, at han tror, jeg gør mig skyldig i en bevidst Usandhed, naar jeg skriver, at det er det pekuniære, som er Hovedsagen i Bevægelsen. Herimod maa jeg protestere, det er og har altid været Kontingentet, som er det brændende paa Banen, og er det for alle Statsarbejdere. Her nytter intet udenom, det er den rene Sandhed. Den Opfattelse, at fordi man »intet nyder«, bør man betale et mindre Kontingent, er ret almindelig. Jeg siger ikke hermed, at Sogaard er af den Mening, men mange af dem, der vil en Afdeling, er det. Der er til mig refereret af kendte Mænd, som gerne staar ved deres Ord, at Sogaard har udtalt paa et Møde, at man ved egen Afdeling kunde spare saa mange Penge, at man under Lock-outer, hvor det var nødvendigt at udskrive Ekstrakontingent, var i Stand til af Afdelingskassen at betale en Del af dette, for derved at bevare Medlemmerne. Denne Udtalelse vidner jo imod Sogaard selv og imod hele hans Artikkel om den pekuniære Side af Sagen. Jeg hævder, at der ikke kan spares væsentlige Penge sammen, og at de Fordele, man i den Retning gør Regning paa, vil skuffe. Det turde være indlysende, at naar den bestaaende Afdeling ikke kan samle nogen nævneværdig Kassebeholdning, vil det blive endnu vanskeligere for en mindre Afdeling, naar Udgiften pr. Medlem bliver den samme som nu, og det bliver den, forudsat at man ikke vil berøve Medlemmerne en Del af de Rettigheder, som den gamle Afdeling byder dem, og gør man det, er der jo intet vundet. Medlemmerne paa Banen maa vide, at de Udgifter, som paahviler os som Medlem af Fællesorganisa-

tionen, ogsaa vil paahvile dem, og at Arbejdet paa vort Kontor væsentlig bliver det samme; alle arbejds-søgende skal jo som hidtil besørages her. At 2 Afdelinger forholdsvis bliver dyrere at administrere end een med samme Antal Medlemmer, og at den Betydning, som Aarhus-Afdelingen har inden for Forbundet som den største af Provinsafdelingerne, ogsaa sættes over Styr, kan vel enhver forstaa. Naar hertil kommer, som Sogaard synes at mene, at for at udrydde den Lige-gyldighedens Aand (som vist ikke er mere Særkende for os end for Afdelingerne i det øvrige Land, og som jeg gerne vil række Sogaard en hjælpende Haand til at udrydde), maa der serveres smaa fikse Retter i Form af Pengebevillinger, saa vil han snart gøre den Erfaring, at der er for lidt Forslag i Pengene.

Selvfølgelig byder en Generalforsamling, som omfatter alle Kolleger i Byen, ogsaa langt større Interesse end en Samling af Kolleger fra et enkelt Værksted, og saa styrker den tillige Solidaritetsfølelsen, saa heller ikke her ser jeg nogen Grund til en ny Afdeling.

Saa skriver Sogaard, at det netop er det organisatoriske, som han og hans Mænd vil, og føjer til, at jeg maa vide, at det er gode Kolleger, som aldrig har svigtet hverken i Krig eller Fred. Kære Sogaard, du ved jo godt, at jeg kender dine Mænd lige saa godt, om ikke bedre end du selv. Men du vil vel ikke dermed sige, at de Kolleger, som ere imod en Afdeling, ere mindre gode. Du ved, at der i al Beskedenhed er lige saa mange gode Mænd som paa din Side, og deriblandt flere, som har været noget for Organisation her i Byen.

»Det er netop det organisatoriske, det drejer sig om for disse Mænd«, skriver Sogaard. Lad os saa se paa, hvad en Afdeling i den Henseende vil være bedre end en Klub: En Afdeling bestaar af en Samling af Klubber. Klubberne har hver for sig en Bestyrelse med en anerkendt Tillidsmand i Spidsen. Konstitutionen af en Klub er som en Afdeling. Den kan inden for sin Ramme foretage sig alt det, som den finder fornødent til at fremme sine Medlemmers Interesser. Altsaa kan Klubben paa Banen udføre alt det organisatoriske Arbejde, som om den var Afdeling. Og det gør den jo ogsaa. Der er jo nu paa Banen det samme System af anerkendte Tillidsmænd, tildels da, som i den private Industri. Det sidste Skridt til fuld Lighed med vore Kolleger udenfor Statsværkstederne, Hovedbestyrelsens Anerkendelse, mangler, men i Realiteten har vor Hovedbestyrelse udført et betydeligt Arbejde, indirekte og i Forbindelse med vore faglige Repræsentanter paa Rigsdagen været medvirkende ved de Fremskridt, som er vundne for os i de sidste Aar. Jeg frygter, at faar vi først en Afdeling paa Banen, udebliver den officielle Anerkendelse af vor Hovedbestyrelse som forhandlende Part. Man vil finde den overflødig, og vi vil vedblivende være Statsborgere af 2. Klasse med begrænset Organisationsret.

Mit principielle Standpunkt i denne Sag er, at jeg ikke vil være med til en ny Afdeling, da den skader det kollegiale Forhold mellem Kollegerne her i Byen og skaber os megen lokal Forstyrrelse. Den er tillige en Indrømmelse til Staten, som vi allerede har gjort Indrømmelser nok, den Gang vi døbte vort Klubnavn om til D. S. B. Og jeg ser ikke de Særinteresser, som Banen har mere end som mange andre Værksteder. Jeg mener, at vi paa Banen bør vise vor Solidaritet ved at vi alle her i Byen staar i samme Afdeling, selv om nogle mener, at vi kunde have pekuniær Fordel ved at have en egen Afdeling. Vi maa ikke danne en egen Klasse inden for Arbejdernes Rækker, det har nemlig været Tilfældet fra Arbejderbevægelsens Morgen, at Statsarbejderne har været den konservativeste Del af Arbejderklassen. Udviklingen har rettet herpaa, den har rekrutteret Statsværkstederne med Fagforeningsfolk, hvoraf Flertallet er blevet tro; men Tendens til at være noget for sig, er til Stede, derfor og fordi vi lige saa godt som Klubber paa andre Værksteder kan udføre

Medlemmer, der ere slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, fra hvilken Veck. Iaar betalt
6795	Andersen, Einar	København	3. 6.87	Kbhvn. Afd. 5	12.10.07	Kbhvn. Afd. 5	*1. 8.08
3557	— J.	Guldbjerg	26. 2.68	Odense	11.12.93	” ” 1	20. 7.08
2940	— N. P. C.	Helsingør	9. 5.87	Helsingør	6. 4.07	” ” 1	13. 2.09
1165	Bendixen, Aage Chr. Th. Fr.	Frederiksberg	16. 6.87	Kbhvn. Afd. 1	30. 6.08	” ” 1	23. 1.09
8646	Bengtson, Anders Marius	Rørup pr. Horsens	30. 3.63	” ” 1	27. 4.07	” ” 1	6. 2.09
15018	Bjerregaard, Theodor	Gandløse	2. 4.85	” ” 1	4. 5.06	” ” 1	13. 2.09
1464	Bomann, Georg Jørg. E.	København	28. 5.79	” ” 3	15.10.98	” ” 4	16. 1.09
9903	Brüldt, Evald Th. A. .	Aarhus	20.12.74	Randers	21. 8.08	Randers	20. 3.09
10596	Christensen, Christen	Grauslev	21. 3.88	Aarhus	7.11.08	Aarhus	30. 1.09
16815	Christiansen, Vilh. Adolf V.	København	23. 9.85	Kbhvn. Afd. 1	14.10.04	Kbhvn. Afd. 1	20. 3.09
1946	Danielsen, Chr.	—	26. 6.66	” ” 5	1. 4.99	” ” 5	2. 1.09
4019	Esbensen, Laurits Vald. .	Ringsted	30. 6.88	Ringsted	2.11.07	” ” 1	27. 3.09
8848	Gall, Alfred	Tyskland	16. 6.78	Kbhvn. Afd. 1	2. 1.09	” ” 1	13. 3.09
1904	Garrotski, Jakob	Minsk, Rusland	39 Aar	” ” 5	12. 4.07	” ” 5	16. 1.09
5598	Haar, Anton	Kolding	30. 3.75	” ” 1	7.12.95	” ” 1	23. 1.09
10916	Hagin, Salmon	Riga, Rusland	13. 5.87	” ” 5	11. 9.08	” ” 5	12. 9.08
17160	Hansen, Carl Valdemar	Ulkestrup	30. 5.89	Holbæk	13. 4.09	Holbæk	17. 4.09
1942	— Ingvard	Vester Nebel	2. 9.86	Kbhvn. Afd. 5	1. 6.07	Kbhvn. Afd. 5	26. 9.08
8969	— Theodor	København	30.11.87	” ” 1	5. 9.08	” ” 1	13. 3.09
15299	— Vilh. Emil	Frederikshavn	17.12.86	Frederikshavn	17. 8.06	Aarhus	23. 1.09
11098	Heidemann, Hans O. Laur.	Fredericia	29.11.86	Kbhvn. Afd. 1	22. 2.09	Kbhvn. Afd. 1	27. 2.09
6439	Holberg, Vald.	København	29. 5.83	” ” 2	20.12.02	” ” 2	26.12.08
15103	Holst, Knud	Ebeltoft	29. 8.85	Randers	7. 7.06	” ” 1	13. 2.09
12098	Høegh, Hans J.	Hulgaden, Hyllested S.	15. 4.59	Hillerød	1. 7.08	” ” 1	20. 2.09
8890	Ihrstedt, Knut	Norland, Sverrig	14. 8.80	Kbhvn. Afd. 1	16. 1.09	” ” 1	13. 2.09
15302	Isralit, Saja	Rusland	12.82	” ” 5	2. 9.05	” ” 5	18. 7.08
15323	Jensen, Anders	Gravlev	17. 5.80	Randers	5.10.07	Randers	20. 2.09
14356	— Chr. Jens Kjærgaard	Ringkøbing	16. 5.86	Flensborg	12.10.05	—	12. 9.08
6785	— S. Brode	Hobro	22. 6.88	Kbhvn. Afd. 5	1. 8.03	Kbhvn. Afd. 5	—
1345	Jönsson, E. T.	Sverrig	2. 4.79	” ” 2	11. 9.07	” ” 2	16. 1.09
6723	Jørgensen, A. P.	Skydebjerg	31. 1.51	” ” 5	4. 7.96	” ” 5	27. 2.08
1365	— C. F. T.	Sørup, Fyn	1. 9.83	” ” 2	24.10.03	” ” 2	26. 9.08
8822	— Chr. Peder ..	Randers	10. 8.68	” ” 1	3. 7.06	” ” 1	9. 1.09
11294	— Hans Henrik .	København	24. 5.83	” ” 1	22. 1.03	” ” 1	13. 3.09
3606	— Jørgen	Lumby pr. Odense	15.12.70	Odense	16.11.03	Odense	20. 3.09
10988	— Otto	København	13.12.87	Kbhvn. Afd. 5	27. 6.03	Kbhvn. Afd. 5	12. 9.08
15025	— Peter Henrik .	—	4.11.83	” ” 1	5.12.08	” ” 1	27. 2.09
1532	— Sigvald Skou. .	—	1. 8.88	” ” 3	12.10.07	” ” 3	13. 2.09
12643	Karkling, Johan	Riga, Rusland	27. 9.83	” ” 1	14.10.07	” ” 1	20. 3.09
11046	Keller, Gustav	Ribe	17. 5.88	” ” 1	3.10.03	” ” 1	6. 2.09
11445	Kirchheiner, Th.	Bogø	24. 6.66	” ” 1	27.11.03	” ” 1	6. 2.09
11099	Knudsen, Hjalmar	Rønne	4. 7.88	” ” 1	26. 2.09	” ” 1	13. 3.09
9512	Krag, Thorvald	Horsens	5.10.86	” ” 1	24. 7.03	” ” 1	6. 2.09
6881	Larsen, A.	København	18. 3.80	Bergen	5. 7.02	” ” 5	29. 8.08
13964	— Jørgen Alfred	—	19.12.80	Kbhvn. Afd. 1	10. 9.00	” ” 1	13. 2.09
6779	— Marius	—	19. 5.84	” ” 5	4. 4.08	” ” 5	29. 5.08
4431	Levin, Samuel	Vilna, Rusland	12. 5.86	” ” 5	24. 8.07	” ” 5	20.11.08
7572	Lind, L. A.	København	29.12.64	” ” 5	21. 3.03	” ” 5	12.12.08
3472	Lindschau, William F. C. .	Nykøbing F.	15. 9.82	Nykøbing F.	1. 5.02	” ” 1	27. 3.09
6775	Lou, J. Sigfred	Rønne	21. 2.79	Kbhvn. Afd. 5	28. 9.07	” ” 5	10. 4.08
11040	Lundberg, A.	Finja, Sverrig	22. 4.80	Malmö	17. 6.99	” ” 1	13. 3.09
9919	Madsen, Carl Martin .	Thisted	16. 4.87	Næstved	1. 7.08	Næstved	20. 2.09
9999	— William L. P. .	København	16. 4.86	Kbhvn. Afd. 5	24. 5.05	Kbhvn. Afd. 5	29. 8.08
16976	Mikkelsen, Jørgen Peter.	Auning pr. Randers	27. 9.76	” ” 3	16. 2.07	” ” 5	31.10.08
14606	Møller, Th. Jul. Chr. .	Helsingør	15.12.89	Helsingør	2. 13. 3.09	Helsingør	2. 26. 3.09
1761	Nielsen, Alfr. F. Bernh. .	København	26. 2.87	Kbhvn. Afd. 4	11. 9.03	Kbhvn. Afd. 4	27. 3.09
12882	— Arthur Vilh. . .	—	26. 1.86	” ” 1	7. 7.05	” ” 1	27. 2.09
12413	— E.	—	12. 1.77	” ” 2	6. 5.99	” ” 1	20. 2.09
7904	— H. F.	Daastrup	6. 5.70	” ” 2	22. 8.08	” ” 2	2. 1.09
9184	— Harald Christoff. .	Skanderborg	2.11.83	Næstved	26. 4.03	Næstved	16. 1.09
8483	— Niels Peter ..	Bukkerup pr. Holbæk	3.10.80	Kbhvn. Afd. 1	9. 4.02	Kbhvn. Afd. 1	9. 1.09
2125	— Vilh.	Varde	22.10.84	” ” 1	8.10.04	” ” 1	6. 3.09

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, fra hvilken Vedk. har betalt.
10517	Olesen, Otto	København	15. 2.89	Kbhvn. Afd. 5	30. 5.08	Kbhvn. Afd. 5	22. 8.08
15331	Olsen, Carl Vilh. M.	—	11. 7.83	—	31. 8.07	—	28.11.08
5340	—, Ludv. Richard	—	1. 10.87	—	23. 9.07	—	27. 3.09
12762	—, Niels Sigvard	Aarhus	7. 2.86	—	14. 7.06	—	6. 3.09
9967	Petersen, Carl Anton	København	13. 7.71	—	28. 4.06	—	12.12.08
9920	—, Chr. Bagger	Præstø	23. 2.86	Næstved	3.10.03	Næstved	17.10.03
895	—, Chr. Peter	Svendborg	4. 6.87	Kbhvn. Afd. 1	2.11.08	Kbhvn. Afd. 1	13. 3.09
4321	—, Christian	Fredericia	20. 11.87	Fredericia	26. 1.09	—	20. 2.09
9883	—, Peter Niels	Faaborg	25. 5.85	Maribo	8. 9.04	Randers	5. 2.09
14848	—, Valdemar J.	Kolding	16. 1.82	Kolding	3.11.00	Kbhvn. Afd. 1	20. 3.09
9956	Radtloff, Rolf J. K.	Ronneby, Sverrig	8. 9.76	Kbhvn. Afd. 5	23.12.05	—	23. 3.08
15050	Rasmussen, Bernh. A.	Gure pr. Nakskov	19. 6.82	—	16. 3.07	Randers	20. 3.09
5139	—, Frederik	Rynkeby	14. 6.85	Middelfart	4. 4.06	Middelfart	6. 3.09
15034	—, Laur. Erhardt	København	20. 1.87	Kbhvn. Afd. 1	8. 5.06	Kbhvn. Afd. 1	13. 2.09
15342	Sander, A. N.	Kastrup	28.10.85	—	21.12.07	—	2. 5.08
14174	Schmidt, Julius	Odense	11. 3.80	Odense	8.12.06	Odense	3. 4.09
7167	Schou, Edmund	Nakskov	28. 5.75	Nakskov	27. 2.97	Kbhvn. Afd. 1	27. 2.09
1355	Schreiber, Alfr. Alexander	København	11. 3.85	Kbhvn. Afd. 2	24. 8.06	—	20. 3.09
6429	Schönbech, Edmund	—	20.12.88	—	17. 7.08	—	19.12.08
14221	Semann, Carl F.	—	12.11.80	—	20. 1.00	—	21.11.08
11504	Skov, Hans	Taasinge	8. 5.86	Svendborg	18.11.08	Svendborg	23. 1.09
11065	Sørensen, Alfred	Sønderup	22. 7.85	Kbhvn. Afd. 1	8. 1.09	Kbhvn. Afd. 1	13. 3.09
12511	—, Emil Fr.	København	2. 8.49	—	29. 4.08	—	13. 2.09
6872	—, Sofus Nikolai	Kallundborg	5.10.87	—	26.10.07	—	18. 5.08
11115	—, Victor	Aalborg	18. 6.72	—	6. 3.09	—	6. 3.09
8856	Walgreen, Kaud Einar O.	Helsingør	27. 6.89	—	8. 1.09	—	27. 3.09
3159	Weitemeyer, Erik	Svenning	9. 6.88	Holbæk	20. 4.07	Holbæk	23. 1.09
7649	Westrych, Poul	Sulejon	13. 2.89	Aarhus	15.11.07	Horsens	6. 2.09
10910	Tniesen, K. Petersen	Slosse pr. Nysted	14.12.79	Nakskov	8.10.98	Kbhvn. Afd. 1	6. 3.09
4797	Thilemann, Hans	Thisted pr. Arden	11. 9.83	Hobro-Assens	15. 2.08	Randers	13. 2.09
15346	Thostrup, Jac. Fr. Chr.	København	27. 9.84	Kbhvn. Afd. 5	8.10.04	Kbhvn. Afd. 5	27. 6.08

Meddelelser fra Hovedkassereren.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Følgende Medlemsbøger ere anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 3467	H. Nielsen	(Kbhvn. Afd. 1)
- 5308	A. Andersen	(— — 1)
- 5532	R. Lindblom	(— — 1)
- 8038	C. Hermann	(— — 1)
- 11467	H. Olsen	(— — 1)
- 14044	J. Mathisen	(— — 7)
- 16277	M. Christensen	(Vejen Afd.)

Nr. 637 H. P. Hansen, Nr. 2063 L. Jensen, Nr. 11133 J. Berthelsen og Nr. 8354 C. Madsen har atter fundet deres Bøger.

Sleltede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletterregistrene.)

Nr. 16164	F. Carl S. Andersen	Gl. Register
- 257	Ingolf Ewald	—
- 16433	R. Chr. F. Hautschildt	—
- 9014	Joh. Vald. Jensen	—
- 3365	Ludv. Jensen	—
- 3698	L. Poulsen	—
- 12431	Vilh. Rosenberg	—

Nr. 15837	Vilh. Andreasen	Nyt Register
- 12038	Joh. C. A. Berg	—
- 10674	Th. Frandsen	—
- 1531	K. Mortensen Fogh	—
- 9600	P. K. Guldbeck	—
- 11298	Svend Chr. Larsen	—
- 4319	Robert C. Lorentzen	—
- 9872	Carl J. H. Petersen	—
- 1310	E. Svendsen	—

Adresseforandringer.

Skive.

Kassereren, Smed Chr. Bedsted, er flyttet til Mølle-gade 7.

Grenaa.

Kassereren, Maskinarbejder Joh. Hougaard, bor Grønland 23. Ingen Udbetaling.

Frederikshavn.

Udbetalingen er fra 1. Juli Kl. 7 $\frac{1}{4}$ —8 hos Kassereren, Maskinarbejder P. Nielsen, Hedemarks-gade 4 $\frac{1}{2}$. (Ikke mere paa Svendehjemmet).

det Arbejde, som paahviler os til Fremme af vore Interesser, og for det heles Skyld, er det ikke ligemeget, om der er 1 eller 2 Afdelinger i Aarhus. Derfor siger jeg: ingen Afdeling inden for Banens Plankeværk.

Naar jeg skrev om Industriforbund, saa mente jeg, at vore Organisationer som alt andet er i een fortsat Udvikling, og at de mulig i en ikke fjern Fremtid vil undergaa en Omordning i Retning af større Sammenlutning af beslægtede Fag. Centralisation er Tidens Tegn. Af vore Modstandere lærer vi dette, Ledelsen og Ansvarret paa faa Hænder. Der vil da opstaa nye Inddelinger af Forbundets Medlemmer, de gamle Afdelingers Rammer bliver sprængte. Da kunde Tiden maaske være passende for Banens Arbejdere til at melde sig med deres Ønsker. At det skulde blive et Forbund omfattende Statsbanerne, tror jeg ikke.

Søgaard skriver, at Afdelingsbestyrelsen lagde Hovederne i Blød, for at faa Forslaget slaaet ned, og at det skyldes en Tilfældighed mere end deres Taktik, at det lykkedes. Aa nej, Søgaard, saa slemt var det ikke. Sagen var ligetil. Selvfølgelig var det Afdelingsbestyrelsens Pligt, naar den ansaa en Deling af Afdelingen for uheldig, at modarbejde dette. Sagen var jo ikke en Klubsag, den vedrørte i aller højeste Grad hele Afdelingen. At det var en Tilfældighed, at Forslaget forkastedes, tror jeg ikke paa. Tværtimod tror jeg, at hvis alle Medlemmerne vare mødte, og Bestyrelsen havde anvendt en anden Taktik, vilde Majoriteten mod en ny Afdeling være bleven større.

Søgaard skriver, at jeg vel ikke er uvidende om, at Ligealdighed og Mangel paa vaagen Interesse har kostet os Hundrede af Medlemmer. Nej, jeg er ikke uvidende om den Ting, endda temmelig vidende, eftersom jeg er Afdelingskasserer. Men det passer jo slet ikke. Der staar paa Værkstedet ca. 150 Mand uden for Forbundet. De Hundrede, som Søgaard maa mene, ere Fyrbøderaspiranter, som efter en Tids Værkstedstjeneste ansættes som Lokomotivfyrbødere. Disse kan tælles i Hundrede. Blandt dem har der hersket en Sløjhed over for Organisation og gør det endnu, dog i mindre Grad end tidligere. Dette Forhold vil en Afdeling ikke kunne rette, fordi disse Menneskers Interesser er vendte mod en ny Livsbane, og de tilhører jo efter deres Ansættelse en anden Organisation.

Søgaard skriver, at de har maattet tigge og true sig de Midler til hos Afdelingen, som Klubben havde Brug for. Klubben har til sin Administration 1 Øre pr. solgt Mærke, som alle vore Klubber. Og desuden har den faaet de Penge, den har forlangt til at pleje det Samarbejde, der finder Sted mellem Baneværkstederne her i Landet, og til de Forhandlinger, som er førte med Generaldirektøren i København, dels af Afdelingen og dels af Hovedkassen, og det uden at tigge eller true.

Det, Søgaard sigter til, er formodentlig en Bevilling, som forlangtes i Aaret 1904 til en Sammenkomst her i Byen med Arbejdere fra Baneværkstederne i København og Nyborg. Naar denne Bevilling mødte nogen Modstand paa vor Generalforsamling (Bevillingen vedtages nu af Bestyrelsen), skyldtes dette, at Sagen blev forkert forelagt, og deraf opstod en Del Misforstaaelse. Men dette er jo Mad for Mogens i Agitationen for en Afdeling.

Jeg skal nu kort beskæftige mig med det personlige i Artiklen. De stærke Ord, Søgaard bruger, som »desperat« og »personlige Interesser«, og »at der er Smede og Maskinarbejdere paa Banen, som vil skilles fra deres Kolleger her i Byen«, finder jeg ikke, der er nogen Logik i, og at jeg derover skulde blive desperat, vilde være lige saa ulogisk, eftersom mit Standpunkt ikke er haabløst. Søgaard mener med sit »personlig Interesse«, at jeg som lønnet Tillidsmand er bange for min Stilling ved Oprettelsen af en Afdeling, og at jeg af den Grund sætter min egen personlige Interesse over Organisationens. Ja, hvorfor ikke ogsaa tage det med! Men mon de 67 Mand, som stemte imod en Afdeling, gjorde

det for mine »personlige Interesses« Skyld? Jeg tror det ikke; de gjorde det sikkert af de samme Grunde som dem, jeg her har fremført. At man, fordi man udfører et Arbejde for sine Kolleger i sin Fritid og derfor erholder en Løn, ikke skulde kunne tage Del i en Diskussion om et Emne som det omskrevne, det stempler sig selv. Jeg vil, uanset om jeg er lønnet Tillidsmand, have samme Ret som enhver anden Kollega inden for Forbundet til at fremsætte mine Anskuelse, min Tro og mine Idealer, om hvad jeg synes er det rette.

N. L.

Retssager.

En Fiasko for P. Nielsen, „Pedershaab“ i Brønderslev.

Hos den Fabrikant i Brønderslev, hvis Navn staar over disse Linier, har der, som bekendt, i en Aarrække været Strejke og Blokade, og samme Nielsen har gjort alle mulige Forsøg paa at skaffe sig Arbejdskraft, hvilket dog ikke altid er gaaet saa let. Strejken var begrundet i, at Nielsen betalte en latterlig lav Timeløn, samt i, at han løj sig fra sine indgaaede Forpligtelser, som han aftalte med Fagforeningen. Et af hans Kreaturer, en Smed Hücke, forsøgte saa at hverve Folk til ham for et Par Aar siden; men det gik ikke Vedkommende videre godt, som det vil ses af nedenstaaende Dom, der under 19. November f. A. er afsagt af Børglum Herreds ordinære Ret:

Dom:

Citanten, Smed G. Hücke, indrykkede den 20. August 1907 et saalydende Avertissement i »Vendsyssel Folkeblad«: »To dygtige Smedesvende kan faa stadigt og vellønnet Arbejde ved Vognfjederfabrikation. Henvendelse til G. Hücke, Brønderslev«. — Den 23. s. M. indrykkede Indstævnte, Smed P. C. Knudsen, i samme Blad et saalydende Avertissement: »Advarsel. Da »Pedershaab« er blokeret, og G. Hücke averterer efter Smedesvende, som formentlig er til »Pedershaab«, advares Arbejdssøgende om ikke at søge Arbejde der, før Forholdene er ordnede. P. C. Knudsen«.

Idet nu Citanten har anbragt, at der ingen Arbejdssøgende meldte sig hos ham efter Avertissementet, medens han ikke tidligere har manglet Arbejdskraft, og at han derfor maa gaa ud fra, at det er den af Indstævnte — der er Formand for Smedenes og Maskinarbejdernes Fagafdeling i Brønderslev — indrykkede Advarsel, der har bevirket, at Arbejdssøgende ere blevne afholdte fra at søge Arbejde hos ham, har Citanten under nærværende Sag paastaet Indstævnte dømt til Betaling af en Erstatning af 500 Kr. med Renter 5% p. a. fra Forligsklagens Dato den 10. September 1907.

Idet Citanten fremdeles har forment, at Advarselen, ved at fraraade Arbejdssøgende at søge Arbejde hos ham paa Grund af hans Forretningsforbindelse med Fabriken »Pedershaab«, indeholder en Krænkelse af hans Privatlivs Fred, har han tidligere paastaet Indstævnte idømt en Bøde efter Straffelovens § 220.

Det fremgaar af Sagen, at Citanten ikke driver selvstændig Forretning, men at han forestaar en Branche — nemlig Vognfjederfabrikationen — af den paa »Pedershaab« drevne Fabriksvirksomhed.

Han antager og lønner selv den dertil fornødne Arbejdskraft, og han oppebærer paa Fabrikken en vis Del af Værdien af det i hans Branche tilvirkede Fabrikat, hvoraf han saa selv maa udrede Lønnen til de af ham benyttede Folk.

Da det paaklagede Avertissement ikke indeholder nogen Meddelelse om Citantens personlige Forhold, hvis Offentliggørelse kan anses for krænkende for hans Privatlivs Fred, maa Indstævnte frifindes for Citantens Tiltale efter Strl.s § 220; og da det ikke findes, at Indstævnte under de i nærværende Sag foreliggende Omstændigheder har begaaet nogen i Forhold til Citanten retsstridig Handling ved at offentliggøre bemeldte Avertissement, der efter det oplyste maa antages ikke at indeholde noget usandt eller vildledende, maa Indstævnte ligeledes frifindes for den over ham nedlagte Erstatningspaastand.

Sagens Omkostninger, som begge Parter have paastaaet sig tillagte, ophæves.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte Smed P. C. Knudsen af Brønderslev bør for Tiltale af Citanten, Smed G. Hücke, i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger ophæves.

Sign. Juhl.

Fabriken „Nordthy“ i Thisted.

Vi har flere Gange i Medlemsbladet omtalt en Strejke af 1907 hos Maskinfabrikant Frederiksen i Thisted, som driver Fabriken »Nordthy« dersteds, ligesom vi ogsaa i sin Tid gjorde udførlig Rede for samme Konflikt i Arbejderpressen, og man vil sikkert herfra have bevaret Indtrykket af en Arbejdsgiver i mindre Format, der, i Stedet for paa en fornuftig Maade at forsøge paa ved Forhandling med Fagforeningen eller med sine Arbejdere at bringe de opstaaede Divergenser ud af Verden, hvorved hans Forretning forøvrigt sikkert havde staaet sig, lod sig lede af en Fanatisme, der kun kan gøre ondt værre, og som, naar Summa summarum bliver opgjort, nok i Længden bliver han den dyreste Fornøjelse.

Da vi nemlig i sin Tid, efter at have forsøgt en Forhandling med Frederiksen, hvorved denne fik Lejlighed til at aabenbare sig som en ret ukultiveret Herre, der stod lige langt fra at kende den moderne Tids Krav og, hvad der øjensynlig tjente hans egne Interesser bedst, foretog det næste Skridt i vor Behandling af den Slags Sager, idet vi lod Arbejdet paa hans Fabrik nedlægge samt offentliggjorde dette til Underretning for vore Kolleger, for Frederiksen straks til Politimyndighederne. Han lod nedlægge Fogedforbud mod at offentliggøre Strejken paa hans Værksted for vore stedlige Fagforeningsledere; men disse frikendtes personlig, hvorimod Fogedforbudet kendtes at staa ved Magt som lovlig nedlagt og forfulgt overfor Organisation, hvorfor Forbudsforretningens Omkostninger, 14 Kr. 83 Øre, paadømtes Fagforeningen. Denne Dom faldt i Marts 1908.

Derefter lod Hr. Frederiksen anlægge Erstatningssag over for vor lokale Afdeling i Anledning af et saalydende Avertissement (det før omtalte):

»Det meddeles herved, at Arbejdet er nedlagt paa Maskinfabriken »Nordthy« fra den 4. Marts indtil videre af Smede- og Maskinarbejdernes Fagforening«,

hvilket var undertegnet af vore Kolleger A. Jensen, C. Dysted, K. Hilleberg og S. Jensen, og nu har Doms-

myndighederne for Thisted Kjøbstad og Hillerslev-Hundborg Herreder resolveret, at personlig maa de nævnte Fagforeningsledere frifindes, men da Frederiksen, — trods en offentliggjort Udtalelse fra Fabrikanten, som forsikrer om, at der paa hans Fabrik ikke kendes til Følgerne af nogen som helst Arbejdsstandsning, men at Fabrikken tvært om er fuldt leveringsdygtig, hvilken ogsaa nævnes i Dommens Præmisser som et Slags Modtræk, der vel nok maatte tillægges Betydning — alligevel paastod, at han paa Grund af Avertissementet fra Fagforeningens Side ikke var i Stand til at skaffe sig den fornødne Arbejdskraft for at tilfredsstille sine Kunder, hvorfor han fordrede en Erstatning paa 2000 Kr. med 5% p. a. Rente fra Forligsklagens Dato den 19. Juli 1907, ja, saa har den Thisted »Ret« dømt vor lokale Afdeling til at betale en Erstatning, fastsat efter uvillige Mænds Skøn og ikke over 2000 Kr. til Hr. Maskinfabrikant Frederiksen, »Nordthy«.

Men Enden er ikke endnu; foreløbig har vi appelleret Sagen til Landsoverretten i Viborg. Men Rettens Vej er lang, og vil Hr. Frederiksen fremdeles blive ved at være paa Kant med vor Organisation, saa skønner vi, at den Glæde maa være fattig for Frederiksen, selv om vi fremdeles skulde blive paadømt Erstatning.

Konflikter.

Paa nedennævnte Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt indtil anden Meddelelse foreligger.

1. Hos Fabrikant *P. Nielsen, Pedershaab* i Brønderslev, fortsættes Arbejdsstandsningen fremdeles.

2. *Plovfabrikant Jacobsen, Fraugde* paa Fyn, er ligeledes fremdeles blokeret og Tilgang af Forbundets Medlemmer forbudt.

Endvidere er følgende Smaaværksteder blokeret:

3. *Vognfabrikant Rasmussen, Nyborg, Cyklefabriken »Alfa« i Ringsted* samt *Fabriken »Nordthy« i Thisted.*

4. *Silkeborg Afdeling* frabeder Tilgang til Smedemester *Carl Jacobsens* Værksted.

5. *Smedem. A. Mathiesen, Laasbygade, Kolding*, er blokeret.

Stubbekøbing.

Forinden Medlemmer af Forbundet søger Arbejde hos Smedemester J. P. Carlsen i Stubbekøbing bedes de henvende dem enten til den lokale Klubformand eller til Afdelingsformanden, M. Frandsen, Tvergade 9, Nykøbing F.

Strejke hos Maskinfabrikant Henrik Hansen, Korsør.

Lørdagen den 5. Juni nedlagde vore Medlemmer hos Maskinfabrikant Henrik Hansen, Korsør, Arbejdet af følgende Grunde:

Gennem en længere Aarrække har Henrik Hansen lagt an paa at beskæftige ikke organiserede Smede og Maskinarbejdere, og sin Bestand i saa Henseende

forstod han i al Almindelighed at rekruttere fra de »kristelige«s Lejr, ligesom Værkstedet var Tilflugtssted for saadanne Elementer, som slettedes i Fagforeningen paa Grund af Restance eller lignende. Henhørende under sidstnævnte Kategori beskæftiger Hr. Hansen for Tiden 3 Mand ved Navn henholdsvis Karl Jensen, Martin Frederiksen og Tagast; de øvrige 4 Herrer, som beskæftiges paa dette Værksted, Karl Hansen, Karl Lauritsen, H. I. Jørgensen og Vilhelm Poulsen, tilhører mere eller mindre de helliges Kategori — i alt Fald saa langt, som de ikke ynder at afholde de Udgifter, hvormed det er forbundet at tilhøre sit Fags Organisation.

Hvad selve Hr. Hansen angaar, da er han selvfølgelig ogsaa særdeles gudfrygtig anlagt, men saa meget har han Smag for denne Verdens Goder, at han forstaaer Devisen: »Del og hersk«. Med de uorganiserede som Basis har han hidtil forstaaet at undgaa Betalingen efter de for Jærindustrien i al Almindelighed gældende Værkstedesregler, Overenskomster og Løntariffer.

Disse Forhold blev naturligvis vore Medlemmer for brogede i Længden, og derfor forlod de Arbejdet, og nu bør Medlemmer af vor Organisation holde sig borte fra Hr. Hansens Idyl, indtil det maatte lykkes os at gennemføre ordnede, tariffmæssige Tilstande ogsaa i denne Virksomhed.

Hr. Hansen lever — ud over blandet tilfældigt Arbejde, som falder af i Byen — væsentligst af at arbejde for De danske Statsbaner i Korsør, hvor han dels har en Del mindre Reparationer paa Statens Færger, dels bl. a. Værktøjsarbejde til Kolonnearbejderne samt forskelligt mere. Vi faar nu se, om det skulde lykkes Maskinfabrikant Hansen at sætte sig ud over vor Tids Bestræbelser for at skabe Organisation og saa vidt muligt ensartede Betalingsvilkår. Vi tror, det vil blive Hr. Hansen svært, og vi er ikke i Tvivl om, at det vilde være klogest — ogsaa rent forretningsmæssigt set — for Hr. H. at træffe en mindelig Overenskomst med os, hvorved han vilde slippe for sine krampagtige Forsøg paa at skaffe sig saadanne Smede og Maskinarbejdere, som paa en eller anden Maade staar i Opposition til Fagets Organisation.

Afsluttet Lock-out.

Vort finske Broderforbund har, som for øvrigt ogsaa er meddelt gennem vort Fagblad og den socialdemokratiske Presse, haft en svær Kamp at udstaa med deres Arbejdsgivere. Fra 1. Januar til 19. Maj d. A. har Størsteparten af de organiserede finske Metalarbejdere været kastet ud i en haard Lock-out-Kamp, som var etableret af Arbejdsgiverne først for at faa Kollektiv-aftaler, siden for at undgaa samme, aabenbart altsaa for at knuse den finske Metalarbejderorganisation. Dette lykkedes ikke, men det tør desværre heller ikke betragtes som afgjort, at vore Kolleger i Finland gen-

nem denne Kamp har udryddet Lysten hos Arbejdsgiverne til et lignende Forsøg i Fremtiden, thi naar Kampen nu afsluttedes uden noget egentlig Resultat, var den væsentligste Aarsag dertil, at Arbejdsgiverne her, som saa mange andre Steder, fik en Judashaand rakt, idet det lykkedes deres Agenter at skaffe sig en Mængde Arbejdskraft blandt det fattige og uoplyste russiske Proletariat, ligesom de ogsaa paa det senere synes at have faaet Løfte om Arbejdskraft fra Tysklands gule Organisationer (Strejkebrydere »af Fag«), og endelig var der ankommet 20 Englændere.

Paa et vist Tidspunkt fik vi Meddelelse fra Det internationale Metalarbejderforbund, som har sit Hovedsæde i Stuttgart, om, at der til Helsingfors ogsaa skulde være ankommet en Del danske Strejkebrydere. Vi skrev straks til Finland for at faa dette Forhold oplyst og eventuelt faa Vedkommendes Navne og andre Data, men paa denne Forespørgsel har vi nu modtaget følgende Svar:

»Af Danskere fandtes her 6 Rørarbejdere; hvorfra disse var, har det ikke lykkedes os at konstatere, men for øvrigt er de nu rejst, hvorfor vi ikke har haft noget større Hinder af dem«.

Antagelig har disse Danske, da de blev bekendt med Forholdene, betakket sig for at udføre boykottet Arbejde.

Tyendeforbundet under Opvækst.

Tyendeforbundet, der for første Gang havde ladet sig repræsentere paa »De samvirkende Fagforbund«s nys afholdte Generalforsamling, har for kort Tid siden afholdt Kongres, hvortil var indbudt Repræsentanter for »De samvirkende Fagforbund« og »Dansk Arbejdsmandsforbund«.

Tyendeforbundet har forøvrigt for nogen Tid siden forandret sit Navn til »Tyende- og Landarbejderforbundet«, og, som man derefter kan tænke sig, lægges der an paa ikke alene at organisere Tjenestetyendet, men ogsaa det store, navnløse Landarbejderproletariat, som det hidtil kun i ringe Grad er lykkedes at organisere sammen med de moderne Haandværker- og Industriarbejderorganisationer.

Forbundet synes at have Betingelser for en rig Udvikling, og dets Medlemsantal er i Løbet af det sidste Aarstid steget fra 1500 til 4000, og selv om man maa sige, at der er langt igen, da det her omhandlede Felt spænder over flere Hundrede Tusinde Arbejdere, saa er der dog sikkert taget fat paa en Maade, der lover godt for Fremtiden.

Desværre har Forbundet ikke undgaaet at være Genstand for Eksperimenter fra separatistisk-syndikalistisk Side, hvilken Retning under almindeligt Bifald fra de borgerlige Partiers Side har søgt at vende det unge Forbund imod det organiserede danske Arbejderparti; men der er ingen Tvivl om, at disse Forsøg vil falde til Jorden, og at Tyendet og Landarbejderne først og fremmest vil forstaa, at skal de kunne vinde frem, kan det kun være i Tilknytning til det øvrige Arbejderparti.

Repræsentantskabsmøde.

Forbundets Repræsentantskab er indkaldt til ordinært Møde Lørdagen den 26. Juni Kl. 10 Fmd.

Fællesudvalget af 17. August.

Ovennævnte Fællesudvalg blev som bekendt nedsat paa Foranledning af Indenrigsministeren ved Afslutningen af Konflikten i Fjor i de grafiske Fag. Udvalget, der bestaar af Delegerede for de to Hovedorganisationer, har til Formaal »paa Grundlag af indvundne Erfaringer at forhandle saavel om foreliggende Forslag angaaende Voldgiftsdomstole som om Bestemmelser til Forebyggelse af Lock-out eller Strejke, Mægling under Konflikter osv.«

Ved de Forhandlinger, som i afvigte Foraar er ført indenfor Fællesudvalget, er der opnaaet Enighed om en saakaldt »Norm for Regler for Behandling af faglig Strid«. Disse Regler, som er akcepteret af Hovedorganisationernes Forretningsudvalg og udsendt til de forskellige Forbund, slutter sig nær til de Regler, som i sin Tid oprettedes mellem Jernindustriens Arbejdsgiver-Sammenslutning og os, kun indeholder de af nyt Bestemmelse om, at Spørgsmaalet vedrørende Forstaaelse af en Priskurant eller en mellem Organisationerne bestaaende Overenskomst skal forelægges en Voldgift til Afgørelse, hvis en af Organisationerne forlanger det, samt en Bestemmelse om, at Voldgiftsretten, naar den paakaldes, skal træde sammen senest 6 Dage efter, at den er paakaldt.

— Om de øvrige Opgaver forhandler Fællesudvalget videre under et vist Højtryk.

Tak til Afdelingen i Vejle.

Tirsdag d. 11. Maj skete som bekendt en stor Ulykke paa Maskinfabrikken »Phønix« i Odense, hvorved 3 af vore Fagfæller kom meget alvorligt til Skade, og for Kollega J. Chr. Madsens Vedkommende saaledes, at han et Par Dage efter afgik ved Døden.

Vor dræbte Kammerat og Kollega blev Søndag den 16. Maj af cirka 1500 Mennesker fulgt til Odense Banegaard for derfra at føres til Vejle, hvor Begravelsen fandt Sted Torsdag d. 20. Maj. I den Anledning sendte Odense Afdeling sin Fane med 2 Repræsentanter, ligesom hans Kammerater paa »Phønix« sendte 4 Repræsentanter til Vejle for at overvære Begravelsen. Medlemmerne af Vejle Afdeling var mødt talrigt frem under

deres Fane. Bestyrelsen for Odense Afdeling finder derfor Anledning til at takke Vejle Afd. for Opmærksomheden de har udvist, dels overfor vor afdøde Kollega og dels over for os, som var til Stede fra Odense.

Blandt de mange smukke Kranse maa særlig bemærkes en Palmedekoration fra »Fyens Social-Demokrat« i Odense; paa dens smukke, røde Baand fandtes følgende Inskription: Ære være dit Minde, Du Arbejdets Offer!

J. Vilh. Werner.

Rabat.

I en Periode, hvor Arbejdsløsheden knuger store Dele af Befolkningen, hvor mange Arbejdere arbejde paa indskrænket Tid, og hvor Fortjenesten adskillige Steder trykkes ned til det mindst mulige i Kraft af de daarlige Konjunkturer, gælder det om paa alle Hold at indføre størst mulig Økonomi i den daglige Husholdning, for at have Udsigt til at holde de trykkede Hjem oven Vand saa længe som mulig, da ingen i Øjeblikket véd, hvor haardt han kan blive ramt inden der igen kommer Lys og høj Luft paa Arbejdets Himmel.

Et udmærket Hjælpemiddel til at holde ud saa længe som mulig ligger i at benytte sig af de Fordele man har af at være Medlem af sin Fagorganisation, og vi skal derfor paany erindre vore københavnske Medlemmer om, at de ved Henvendelse paa Kontoret, Larsevejstræde 1, 1. Sal th., kan erholde Rabatkort til »Indkøbsforeningen A. E.«, hvorved de ved Indkøb af alle mulige Brugsgenstande kan spare fra 5 til 10 Øre paa hver Krone de køber for.

Mange paastaar, at det er Humbug med al Rabat, men denne Paastand holder ikke Stik med Hensyn til ovennævnte Indkøbsforening, da de Forretninger, Foreningen har entreret med, har akkurat samme gode Varer og samme Udsalgspriser som alle andre velrenommerede Forretninger i samme Brancher, og kun Indkøbsforeningens Medlemmer opnaar den Rabat, som angives paa de Kort, der udleveres.

Enhver vil kunne forstaa, at disse Forretninger ikke kan have forskellige Priser paa deres Varer; thi det er jo umuligt for Forretningernes Ejere at se om en indtrædende Kunde har et lille ovalt Kort liggende i et Rum af sin Portemonæ, og da Kortet først skal fremvises i det Øjeblik Betaling sker; *altsaa efter at Varen er udtagen og Prisen opgivet af den Handlende, er al Spekulation*, med Hensyn til at lade Ejere af Rabatkortene betale højere Priser, *aldeles udelukket*.

Hent derfor et Kort, naar Møbler, Porcellæn, Tøj, Blomster, Handsker, Lædervarer eller alt andet skal købes, ja selv hvis De skal fotografere, og der spares saa meget blot ved et forholdsvist lille Indkøb, saa Fagforeningskontingent er tjent for den paagældende Uge.

Det er da ogsaa noget; og »i sløje Tider maa man spare hvor man kan«, som et Revuerefræn lød i gamle Dage, da *Sløgheden* ikke var nær saa stor, som den er i disse vanvittige Tider.

B.

Redigeret af J. A. Hansen.

Bogtr. Lützhöft-Petersen, Amagervej 10, København.

FAGBLAD FOR SMEDE OG MASKINARBEJDERE

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

Nr. 9.

Juli 1909.

21. Aargang.

Arbejdsgiver-Sammenslutningen ctr. Fridagene.

Ten Artikel i Sagbladet for Juni Maaned i Sjør skrev vi udførligt om den Aktion, der var foretaget fra Sammenslutningens Side for at fremskaffe Indberetninger fra alle dens Medlemmer om saadanne Tilfælde, hvor man havde noget at klage over med Hensyn til, at Arbejderne af og til tager sig en halv eller hel Fridag for at tage i Skoven, paa Fiskeetur eller lignende, og det saa ud til, at det var Hensigten at rejse en større Aktion imod Fridagene, en Aktion, hvis Berettigelse vi bestred under Henvisning til, at vi hører til de Lande, der holder det færreste Antal Fridage. Med Sommervarmens Indtræden er dette Spørgsmaal imidlertid atter blevet aktuelt ved, at Arbejderne hist og her tager nogle Timer fri af en eller anden Grund for at faa Lejlighed til at trække frisk Luft udenfor Fabriken.

— Pinselørdag tog vore Sagfæller hos Paasch & Larsen, Petersen i Horsens fri Kl. 4, hvorover Fabrikanten er meget fortørnet, og Sammenslutningen har i denne Anledning forlangt „Mægling“, og Møde er bestemt i Sagen til Mandagen den 19.

— Lørdagen den 3. Juli ønskede Arbejderne paa Maskinfabrikken „Landsperg“ i Holbæk at holde Eftermiddagen fri i Anledning af, at der var Dyrskue i Byen, og det har været gammel Kothume, at paa denne Dag holdt Arbejderne Eftermiddagen fri fra Arbejdet. Dette bekræftedes yderligere ved, at en anden

Fabrikant i Holbæk, hos hvem Arbejderne ønskede Arbejdet fortsat, uden videre lukkede Fabriken, saa at Svendene maatte gaa hjem. Men Fabrikken „Landsperg“'s Direktør, der bærer samme Navn som Fabriken, blev meget gram i Hu over denne halve Fridag. Tillidsmanden havde loyalt rettet Henvendelse til Værkførereren, og da denne Henvendelse ikke førte til noget Resultat, søgt Fabrikanten, som imidlertid ikke var til Stede, — og saa gik man til Dyrskue, da man selvfølgelig ikke vilde erkende, at en Arbejdsgiver uden videre ved et Mågtbud kan forhindre en Fridag, over hvilken der er en vis Tradition. Men samtlige Arbejdere affødigedes derpaa den følgende Mandag Morgen, og ved et Mæglingsmøde om Sagen vilde Landsperg paa ingen mulig Maade have sine Arbejdere igen. Derimod vilde han gerne have nogle andre Arbejdere, men derom kan der fornuftigvis ikke være Tale, før han har hævet den ulovligt iværksatte Lock-out overfor sine 11 gamle Arbejdere. Hr. Jens Lange stillede sig ved „Mæglingen“ solidarisk med Fabriken, og vi faar jo nu at se ved Timandsmødet, om ogsaa Sammenslutningen vil stille sig solidarisk med en Fabrikant, der optræder paa en saa hasarderet Maade.

— Ogsaa i Odense er der Konflikt i Anledning af, at vore Medlemmer hos M. P. Allerups Efterfølgere Tirsdag den 13. holdt op til Middag for at

gaa til Sct. Knuds Marked. Denne Dag er det gammel Skik og Brug i Odense, at de fleste Arbejdere tager fri og fejrer Eftermiddagen som Fest i Anledning af Markedet. Denne grove Synd havde imidlertid til følge, at Direktør Charles Hansen, der tilhører den ortodokse Arbejdsgivertype, som kun regner med Arbejderne som et nødvendigt Onde for at kunne drive en Fabrik, Onsdag Morgen stillede sine Værkførere og Formænd paa Vagt ved Porten og lod meddele Arbejderne, at de ikke kunde paabegynde Arbejdet før Fredag. 32 Mand sendtes paa denne Maade hjem igen, medens 2 Mand, hvoraf den ene havde indhentet Tilladelse forud, fik Lov til at slippe indenfor — vel nærmest for at bringe Uergrelse ind i Kammeraternes Rækker, og da disse to senere ønskede at gaa, truedes de med Afsted. Den strenge Hr. Hansen, som saaledes straks haade affagde og eksekverede Dommen over Arbejderne, maatte dog naturligvis figge efter disse Fredag Morgen; de kom ikke og kommer ikke, for denne Sag har været gjort til Genstand for Forhandling mellem Repræsentanter for Organisationerne.

Det er ikke vor Hensigt, og Hovedbestyrelsen har aldrig animeret vore Medlemmer til at lave mange Fridage — og navnlig ikke til at vise nogen Art af Hensynsløshed overfor Arbejdets rolige Gang. Vi har endogsaa ved forskellige Lejligheder medvirket til Afstæffelsen af mere eller mindre meningsløse Fridage, som Arbejderne ingen Brug har for, medens de derimod altid har Brug for at arbejde og tjene Penge. Men vi har lige saa afgjort hævdet vore Medlemmers Ret til paa en fornuftig Maade at arrangere sig en Skovtur paa en Arbejdsdag, medens Sommerens Tid er inde og det er varmt paa Værkstederne, og vi forstaar ikke, at d'Hrr. Fabrikanter, hvoraf vi ikke kender nogen, der glemmer sin Sommerferie eller glemmer at komme ud til Skov og Strand, medens Sommeren staar paa, kan faa sig selv til at fare op, fordi Arbejderne en Gang imellem ønsker at trække frisk Luft. Men gør de det ikke desto mindre paa den Maade, som det er sket specielt i Holbæk og Odense, saa faar de selv tage Skade for Hjemgæld.

Vi er Modstandere af, naar vore Medlemmer f. Eks. under Frokostpausen bliver enige om, at nu skal man straks eller et Par Timer senere paa Dagen afbryde Arbejdet for at tage paa Udflugt, naar dette ikke kan forenes med Fabrikens og Arbejdets Interesser. Vi mener, der maa vises et fornuftigt Hensyn, saaledes at man lægger sine Skovture eller andre Hvilepauser fra Arbejdet paa en saadan Maade, at det generer saa lidt som muligt. Men naar Talen er om den

systematiske læggen-sig-paa-Tværs af, at Arbejderne overhovedet kan faa fri fra Arbejdet, saa vil vi tilraade d'Hrr. Fabrikanter, at de stiger ned fra deres høje Stade og gaar til en loyal Forhandling med deres Arbejdere om Afstæffelsen af denne eller hin Fridag. Egeledes var det sikkert ikke af Vejen, om de søgte at gøre sig fortrolig med Tanken om hver Sommer at tilstede Arbejderne nogle Dages Sommerferie. Udviklingen fører en stadig mere og mere forceret Produktion med sig, og i saa Henseende paaberaaber Arbejdsgiverne sig tidligt og sent Konkurrenceforholdene saavel fra Ind- som Udland; men da Arbejderne ikke er Maskiner eller mekaniske Duffer, er det kun ganske naturligt, at Reaktionen imod al den forcerede Hastighed, der følger med de moderne industrielle forhold, ytrer sig gennem nu og da opdukkende Krav fra Arbejdernes Side om en Gang imellem at holde fri og hvile ud.

Det er isøvrigt højt karakteristisk, at Arbejdsgiverne her, hvor de aabenbart mener at skulle have gennemført en Indskrænkning i Fridagene, bryder sig Pokker om vore gældende Voldgiftsregler og om de deri paabudte Forhandlinger, men uden videre dekretterer Lock-out, fortsat eller midlertidigt — alt efter som Humøret er højt oppe til. Vi haaber, at d'Hrr. snart kommer ned paa Jorden igen, saa de bliver til at tale med, og Uoverensstemmelserne vil da paa dette Omraade næppe være særlig store, da Arbejderne, som alt bemærket, ikke har nogen Interesse i at gøre Antallet af Fridage for stort.

Kongres

i vort norske Broderforbund.

II.

I Fortsættelse af vore Bemærkninger i Juni Fagblad d. A. om vort norske Broderforbunds Kongres eller Landsmøde, som de kalder det deroppe, i Maj 1909, skal vi for nærværende omtale de Lovændringer, der som Følge deraf har fundet eller skal finde Sted.

Først maa vi da nævne, at man vedtog Oprettelsen af et Tuberkulosefond — vistnok nærmest fordi, at den norske Statskasse yder halve Fripladser til saadanne Tuberkulosepatienter, som efter Lægens Erklæring kan have grundet Haab om at genvinde deres Helbred ved et Sanatorieophold, saafremt disse selv ejer eller ad anden Vej kan fremskaffe et tilsvarende Pengebeløb. Fondet skal virke saaledes, at hele Indtægten kan udddeles i Portioner, hvoraf ingen Portion maa overstige 150 Kr. Imidlertid er det ikke saaledes, at denne Hjælp er obligatorisk for enhver Ansøger; den skal i hvert enkelt Tilfælde bevilges, men Bevil-

lingerne, der skal foretages af et 3-Mands Udvalg indenfor Hovedbestyrelsen, udfærdiges saa betids, at Ansøgeren kan være i Besiddelse af Forbundets Svar indenfor de Frister, som er stillet for Ansøgning om Tilskud fra Staten, hvilken Understøttelse altsaa ikke er Fattighjælp eller har dennes Virkninger. — Beløbet til Oprettelse af dette Fond har man fremskaffet bl. a. gennem Udlodning og private Bidrag (i det norske Fagblad for Juni d. A. opgives der at være indkommet gennem Bidrag 1114 Kr. 12 Øre og ved Udlodning 1193 Kr. 56 Øre), men det permanente Bidrag ydes paa den Maade, at der tages 1 Øre for hvert solgt Kontingentmærke som Bidrag til Tuberkulosefondet, hvorved man har beregnet Fondet en aarlig Indtægt paa 3 à 4000 Kr., og vi kan tilføje, at denne Øre tages ved Omlægning af det hidtidige Kontingent — ikke ved Forhøjelse, idet den er taget fra den Part, som ellers tilkom Afdelingerne i Administrationsbidrag.

Medens vi er ved Kontingentet bemærker vi, at dette forblev uforandret for Klasserne a og b, medens Klasse c (dem, der har 20 Øre og derunder i Timeløn) forhøjedes fra 45 til 50 Øre pr. Uge; af disse 5 Øre tillægges der Sygekassen 3 Øre, Afdelingerne 1 og Tuberkulosefondet 1 Øre, hvorefter Kontingentet og dets Anvendelse stiller sig saaledes:

	Klasse		
	a	b	c
Forbundets Administration.....	7	7	7
Reservefondet	30	20	10
Rejse- og Arbejdsløsheds-kassen.....	12	10	7
Forsikringskassen	8	6	2
Sygekassen	36	25	17
Tuberkulosefondet	1	1	1
Afdelingernes Administration	6	6	6
Tilsammen...	100	75	50

Indskudet ved Erhvervelsen af Medlemsret var henholdsvis 2 Kr., 1 Kr. og 50 Øre for de 3 forskellige Klasser, men er nu forhøjet til henholdsvis 5 Kr., 3 Kr. og 1 Kr. Ligeledes er Beløbet for Erhvervelsen af ny Medlemsret — altsaa i saadanne Tilfælde hvor et Medlem paa Grund af Restance er slettet af Forbundet — forhøjet, idet Klasse a fremtidig betaler 10 Kr., Klasse b 6 Kr. og Klasse c 2 Kr. imod henholdsvis 5, 4 og 2 Kr.

Kontingentfriheden blev en Kende indskrænket, idet der i Henhold til de nu vedtagne Love ogsaa skal betales Kontingent under Arbejdsløshed, Strejker og andre Konflikter samt under Sygdom, saalænge Understøttelse kan optages.

For Rejse- og Understøttelseskassens Vedkommende kan noteres, at man vedtog fremdeles at fortsætte i de Spor, som fordredes, for at nyde godt af Lovens om Statstilskud til Arbejdsløsheds-kasserne. Forøvrigt foretoges meget betydelige Udvidelser i Retning af Understøttelse. For det første ændredes Understøttelsesdagens Antal fra 60 til 80 Dage i et Kalenderaar, og dernæst bestemtes det at forhøje Understøttelsen for alle 3 Klasser. Hidtil ydedes der til Klasse a og b efter 1 Aars Medlemsret 1 Kr. pr. Dag, til Klasse a efter 3 Aars Medlemsret 1 Kr. 25 Øre pr. Dag og efter 5 Aars Medlemsret 1 Kr. 50 Øre pr. Dag, samt endelig til Klasse c 70 Øre pr. Dag. Med Lovens Ikræfttræden ændres disse Takster nu saaledes:

Kl. a. 1 Aars Medlemsret	Kr. 1,50	pr. Dag
- a. 5 -	- 2,00	-
- b. 1 -	eller mere	- 1,25 -
- c. 1 -	-	- 0,80 -

Foruden et Par andre for Medlemmerne fordelagtige Bestemmelser — i det Hele taget maa denne Forsikring siges at være saare fordelagtig for Medlemmerne, naar man erindrer sig det særdeles lave Kontingent til denne Kasse, — vedtog man endvidere, at yde Flytte- og Udvandringshjælp, naturligvis dog saaledes, at det

eventuelle Beløb udgør en Del af den i Lovene hjemlede Maksimalunderstøttelse. Disse tvende Bestemmelser er ganske ny, og der er det at bemærke ved dem, at der for Ydelser under en af disse Former ikke kan erholdes Statstilskud saaledes som ved almindelig Arbejdsløshedsunderstøttelse, endskønt de er et Led i denne.

Derefter behandledes Sygekassens Love, hvor der ogsaa vedtoges nogle Ændringer med Hensyn til Forhøjelsen af Understøttelsen. Klasse a fik 60 Øre, Klasse b og c 1 Kr. 50 Øre mere pr. Uge. Under dette Punkt finder vi Anledning til at nævne, at Forbundet af Hensyn til Sygekassen, som fra 1. Januar 1910 bliver obligatorisk, og muligvis ogsaa af Hensyn til, at man i Norge saavel fra Fagforeningernes som fra Partiets Side arbejder paa at faa en Lov, der tilsiger Statsunderstøttelse ogsaa for Sygekasserne, vedtog nogle særlige Bestemmelser for Optagelse i Forbundet, idet der for Fremtiden kun kan optages hæderlige Kolleger, der ikke er over 55 Aar og hvis Helbred og Arbejdssevne ikke er saa væsentlig svækket, at de maa anses for uskikket til at søge regelmæssigt Erhverv i Faget.

Endelig bestemtes det, at saafremt Tillidsmænd afskediges fra deres Arbejde, just fordi de er Tillidsmænd, saa kan der ydes dem mere end normal Understøttelse.

Angaaende Lønninger til Forbundets Tillidsmænd er man nu ogsaa i Norge gaaet til at fastsætte bestemte Skalaer, ligesom man her lønner hvert af Hovedbestyrelsens Medlemmer med 100 Kr. pr. Aar og Revisorerne med 200 Kr.

Den mest betydningsfulde Begivenhed paa vore norske Fagfællers Kongres var dog aabenbart Valget af en ny Formand, hvilket faldt paa en yngre og i alt Fald for os ret ukendt Kollega, *Jørgen Borgen*, fra Stavanger, en beskeden og intelligent Kollega paa hvis Skuldre man hermed har lagt en meget stor Opgave, som først Fremtiden kan vise, i hvilken Grad han vil være i Stand til at løse den. Hr. Borgen har dog i sin Ungdom og Energi gode Bundsforvante hertil.

Men ved dette Formandsskifte falder Tanken ganske naturligt først og fremmest paa den afgaaede Formand, vor velkendte Kollega M. Ormestad.

Ormestad traadte i 1898 til som Formand og var altsaa Indehaver af denne Plads i ca. 11 Aar. Da han tog fat, var der ikke meget af vort norske Broderforbund. Det talte ca. 400 Medlemmer og stod naturligvis saa temmelig magtesløs med Hensyn til at kunne gribe ind i Arbejdsforholdene med nogen Vægt til Fordel for Fagets Udøvere, og naar den forløbne Periode har været en stadig og stærk Udvikling af denne Organisation, der nu staar som den absolut bedst funderede af de norske Fagorganisationer, saa har Ormestad først og fremmest sin store personlige Andel deri, selv om det vel maa indrømmes, at han har haft Tiden og Udviklingen med sig; men Ormestad vandt alle, baade Venner og Modstandere, for sig ved sin jævne, bramfri Fremtræden, der var parret med en usædvanlig Arbejdssevne, Energi og Dygtighed, og naar Ormestad nu med denne Kongres har forladt Forbundet for at varetage Posten som Sekretær i den norske Landsorganisation af Fagforeninger, saa bringer vi ham ikke alene de bedste Ønsker med i den nye Virksomhed, men vi siger ham tillige en varm Tak for godt Samarbejde og for hans Arbejde for et godt Forhold mellem de tre skandinaviske Broderforbund.

Loven om fortsat Hjælp til Arbejdsløse.

Denne Lov, der vedtoges paa Rigsdagssamlingens sidste Dage, er i sin Form og Virkning i Overensstemmelse med Fattiglovens § 63, i Henhold til hvilken Sygekassemedlemmer kunne oppebære Hjælp af Kommunen i samme Omfang som Sygekassens Understøttelse, naar denne er opbrugt, og uden at denne Kommnehjælp har Fattighjælps Virkninger.

Som det ogsaa var Tilfældet med Loven om anerkendte Arbejdsløshedskasser, viste det sig hurtigt med Loven om fortsat Hjælp, at dette, at overføre Bestemmelser vedrørende Sygdom og Sygekasseforhold paa Arbejdsløshed og Arbejdsløshedskasser, ikke lader sig gøre, uden at der fremkommer Misforhold, der virker generende for dem, som skal nyde godt af Loven, og i mange Tilfælde helt udelukker Arbejdsløse fra at nyde godt af de paagældende Love.

Loven om fortsat Hjælp til Arbejdsløse indeholder, som anført, den Bestemmelse, at Medlemmer af anerkendte Arbejdsløshedskasser, der har opbrugt deres Understøttelse og *fremdeles* er arbejdsløse og trængende til Hjælp, kunne faa fortsat Understøttelse af Opholdskommunen i indtil samme Omfang, som Arbejdsløshedskassen har ydet, og for den umiddelbare Læser af en saadan Bestemmelse skulde det synes, som om Betingelserne for Hjælp fra Kommunen var til Stede, naar et Medlem af Arbejdsløshedskassen havde opbrugt sin Understøttelse og var arbejdsløs og trængende til Hjælp.

Men saaledes var det nu ikke Lovgivernes Mening. Overfor Sygekassemedlemmer var det fastslaaet, at den fortsatte Hjælp kun ydedes indenfor den samme Sygdomsperiode, i hvilken Sygekassehjælpen udløb, og derfor maatte denne Lov have noget lignende, hvorfor Udtrykket »*fremdeles*« er arbejdsløs blev anvendt.

Nu er Forholdet imidlertid det, at Sygdomme, der bevirker den fulde Sygekassehjælps Udnyttelse, og derefter kræver fortsat Hjælp, som Regel omfatter en lang Periode, der enten ophører ved Sygdommens fuldstændige Helbredelse eller fortsættes til Sygekassehjælpen paany indtræder, og saaledes sikrer den Syge den fulde Udnyttelse af den fortsatte Hjælp. Arbejdsløshed derimod bestemmes af tilfældige Aarsager, saaledes at arbejdsløse Medlemmer i mangfoldige Tilfælde kunne faa den fortsatte Hjælp afbrudt længe forinden, den er fuldt udnyttet, derved, at de kommer i Arbejde, og naar dette kun bliver af kort Varighed, er de *atter* — men ikke *fremdeles* — arbejdsløse, og kunne saa i Henhold til Udtrykket *fremdeles* ikke faa fortsat Hjælp mere, førend Understøttelsen fra Arbejdsløshedskassen paany har været indtraadt og er opbrugt.

I Erkendelse heraf blev Loven da ogsaa straks fortolket saaledes, at *midlertidigt* Arbejde med den i Arbejdsløshedskassens Vedtægt fortsatte Begrænsning ikke afbrød den fortsatte Hjælp udover Arbejdets Varighed, men denne Fortolkning afbødede ikke det uret-

færdige overfor dem, der havde haft mere end midlertidigt Arbejde, og da »midlertidigt« for Arbejdsløshedskasserne er højst 4 Uger, en enkelt Kasse fraregnet, for en Del Kasser betydeligt mindre, var der mange Tilfælde, hvor Arbejdsløse vilde miste Retten til fortsat Hjælp ved at komme nogle faa Uger i Arbejde.

For vor Arbejdsløshedskasses Vedkommende, hvor midlertidigt Arbejde begrænses af en Uge, og hvor der vilde blive mange Tilfælde af Afbrydelser af fortsat Hjælp, derved at Medlemmet fik Arbejde i mere end en Uge, var det under stærk Overvejelse at søge midlertidigt Arbejde udvidet til den længst mulige Frist for ad den Vej at hjælpe paa Forholdet. Ganske vist havde dette krævet en ved Urafstemning foretaget Ændring i Vedtægten, men selv dette store Apparat havde maattet sættes i Gang, hvis ikke en anden Udvej var blevet mulig.

Fra forskellige Sider enedes man om at forsøge, hvorvidt en Henvendelse til Ministeriet, paa Basis af et bestemt angivet Tilfælde af Arbejdsløshed, kunde give Plads for en mere retfærdig Fortolkning end den, der var praktiseret i Henhold til Ministeriets første Cirkulære, og da Københavns Kommune, som den stærkest interesserede Part paa Udgiftssiden, stillede sig imødekommende overfor en videregaaende Fortolkning af midlertidigt Arbejde, sendte Ministeriet som Følge af Henvendelsen en Skrivelse, hvori fastsloges, at der kunde ydes fortsat Hjælp af Kommunerne, selv om den Arbejdsløse siden Understøttelsen af Arbejdsløshedskassen ophørte havde haft Arbejde i 2 Maaneder, dog med det Forbehold, at Arbejde udover 5 Uger medførte 1 Uges Karenstid, forinden den fortsatte Hjælp traadte i Kraft.

Med denne Udvidelse af Lovens Rammer vil de værste Ulemper være afhjulpne, men naturligst havde det været at lade Loven om fortsat Hjælp virke paa samme Maade som Arbejdsløshedskasserne, nemlig ved at lade Udbetaling foregaa efter en Karenstid, naar der var Tale om mere end midlertidigt Arbejde, men iøvrigt ikke lade det paagældende Arbejdes Varighed have Indflydelse paa, om der kunde ydes Hjælp eller ikke. Den anden benyttede Maade indgiver jo næsten Medlemmerne Frygt for at tage Arbejde, der trækker ud over den fastsatte Frist, naar de ikke har særlig Garantier for, at Arbejdet er absolut varigt.

En anden Bestemmelse i Loven kræver, at Medlemmer af Arbejdsløshedskasser for at faa fortsat Hjælp skal være forsørgelsesberettigede her i Landet, hvilket medfører, at Udlændinge, der ikke have opnaaet Indfødsret, eller inden 1. Januar 1892 har haft 5 Aars Ophold i en Kommune her i Landet, ikke kunne faa fortsat Hjælp. Da Loven om anerkendte Arbejdsløshedskasser giver Udlændinge Ret til at være Medlemmer af Kasserne, vilde det ogsaa have været rigtigt at give saadanne Medlemmer samme Ret som de øvrige til de Goder, der tilflyder Medlemmer af Arbejdsløshedskasser.

Om nogen Indvandring af udenlandske Arbejdere af den Grund, kunde der ikke blive Tale, da den Tid, der vilde hengaa fra Indmeldelsen til Retten til Understøttelse var opnaaet og denne opbrugt, andrager ca.

Medlemmer, der ere slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Stidste Uge, fra hvilken Vedk. har betalt
9488	Andersen, A. E.	Frisendal	21. 4. 70	Aarhus	29. 4. 99	Skive	2. 1. 09
11525	— Anders Peter..	Øster Aaby	23. 4. 87	Nyborg	26. 8. 07	Nyborg	23. 1. 09
700	— Axel Fr.	København	12. 9. 80	Kbhvn. Afd. 1	6. 7. 01	Kbhvn. Afd. 1	27. 3. 09
3466	— Chr. Vald.	Stubbekøbing	6. 4. 88	Nykøbing F.	1. 5. 07	" " 1	17. 4. 09
13370	Carlsen, Georg.	Randers	16. 9. 66	Aarhus	30. 9. 99	" Aarhus	6. 3. 09
6839	Carstensen, Niels.	Skagen	23. 1. 82	Aalborg	21. 10. 04	Kbhvn. Afd. 1	3. 4. 09
9510	Christensen, Hans J.	Glæsborg pr. Grenaa	9. 4. 77	Esbjerg	24. 8. 06	Esbjerg	26. 9. 08
8884	Christiansen, Chr.	Aarhus	6. 7. 89	Kbhvn. Afd. 1	15. 1. 09	Kbhvn. Afd. 1	27. 2. 09
14324	— Henrik Vilh.	Bursø pr. Bursø	24. 1. 86	Maribo	1. 5. 05	" " 1	3. 4. 09
13362	Crone, Poul	København	28. 12. 83	Aarhus	6. 2. 09	Nyborg	13. 3. 09
7655	Daszkiewicz, Vald.	Dweinsk	6. 3. 86	—	15. 11. 07	Aarhus	20. 3. 09
7540	Eriksen, H. Jørgen	Fredericia	24. 11. 74	—	1. 5. 08	Esbjerg	4. 7. 08
2849	Erlandsen, Axel Edvard	Sundbyvester	22. 8. 80	Esbjerg	26. 7. 07	—	28. 1. 09
7489	Espersen, Alfred Otto	Rønne	21. 10. 76	Holstebro	2. 11. 07	Holstebro	11. 7. 08
15017	Gudbrand, Niels Chr.	Nørre Bjert	3. 12. 72	Kbhvn. Afd. 1	30. 4. 06	Kbhvn. Afd. 1	10. 4. 09
5293	Guldager, Jakob Vilh.	København	5. 7. 85	" " 1	9. 12. 04	" " 1	3. 4. 09
14000	Hansen, Chr. Martin	Kynderløse	6. 4. 84	" " 1	31. 5. 05	" Aarhus	16. 1. 09
4716	— Frederik	Kallehave	22. 4. 82	Præstø	16. 5. 05	Kbhvn. Afd. 1	6. 2. 09
14561	— Hans	Varde	3. 3. 70	Esbjerg	31. 8. 00	Esbjerg	4. 4. 08
6955	— Hans Anton	Sædding pr. Guldager	19. 4. 86	—	8. 11. 04	Fredericia	20. 3. 09
6493	— Jens Christian	Raabjerg	29. 4. 82	Hjørring	7. 12. 07	Hjørring	20. 12. 08
22	— Ove Vortziger	København	25. 4. 88	Kbhvn. Afd. 1	7. 11. 08	Kbhvn. Afd. 1	16. 1. 09
6488	— Peter Rounborg	Vind pr. Holstebro	17. 5. 84	Holstebro	23. 7. 07	Holstebro	3. 10. 08
15474	Heiselberg, Thorv. Jørgensen	Sønder-Jylland	8. 12. 84	Esbjerg	29. 9. 05	Esbjerg	22. 2. 08
9576	Iversen, Johannes	Asdal pr. Hjørring	17. 6. 78	Aalborg	12. 4. 05	Aalborg	20. 2. 09
15717	Jensen, A. Chr.	Horsens	18. 1. 85	Skanderborg	4. 11. 05	Aarhus	3. 4. 09
121	— Andreas	—	30. 11. 58	Kbhvn. Afd. 1	1. 7. 83	Kbhvn. Afd. 1	15. 5. 09
2268	— Hans Jacob	København	15. 7. 87	" " 1	7. 6. 06	" " 1	10. 4. 09
2621	— Jens	Odder	1. 4. 58	" Aarhus	1. 4. 07	" Aarhus	6. 3. 09
5199	— Jens C. Mølgaard	Hjørring	21. 1. 88	Esbjerg	25. 1. 08	Hjørring	27. 12. 08
36	— Jens Peter	Frederiksberg	27. 1. 89	Kbhvn. Afd. 1	3. 4. 09	Kbhvn. Afd. 1	3. 4. 09
8421	— Ole Herman	Dyndeby	4. 3. 86	" " 1	11. 5. 07	" " 1	17. 4. 09
11893	— Sigvard	Aarhus	31. 10. 86	" Aarhus	6. 2. 09	" Aarhus	27. 3. 09
6400	— Valdemar Ludvig	Trondhjem	19. 12. 77	Helsingør	17. 8. 00	Kbdvn. Afd. 1	20. 3. 09
5429	Johnsen, Viggo Alexander	Egeløv, Falster	29. 8. 84	Kbhvn. Afd. 1	22. 6. 06	" " 1	27. 2. 09
11289	Jørgensen, A.	Hellerup	4. 3. 80	" " 1	20. 1. 08	" " 1	29. 8. 08
3289	Lorentzen, Carl K. Emil	Fredericia	15. 2. 89	Kolding	2. 2. 08	Varde	5. 12. 08
11085	Lundberg, Hans Thorv.	Ystad	12. 7. 82	Kbhvn. Afd. 1	20. 2. 09	Kbhvn. Afd. 1	17. 4. 09
11651	Nielsen, Anders	Hornbæk pr. Randers	6. 11. 74	Aarhus	9. 6. 06	Aarhus	6. 3. 09
4687	— Hans	Voer Ladegaard	23. 5. 83	—	1. 2. 08	—	30. 1. 09
16763	— Hans Thomas	København	21. 12. 82	Kbhvn. Afd. 1	7. 1. 07	Kbhvn. Afd. 1	10. 4. 09
17036	— Jens	Hjørring	11. 5. 88	Hjørring	1. 11. 03	Hjørring	23. 1. 09
4663	Nørgaard, E. F.	Holstebro	1. 11. 82	Aarhus	14. 12. 07	Aarhus	13. 3. 09
6711	Olsen, Alb.	Frederiksberg	19. 8. 73	Kbhvn. Afd. 5	7. 5. 98	Kbhvn. Afd. 1	20. 2. 09
5181	Oxbøl, Frederik	Vamdrup	13. 12. 85	Esbjerg	4. 11. 06	Esbjerg	19. 9. 08
11246	Petersen, Aage G.	Stjær pr. Skanderborg	30. 8. 80	Kbhvn. Afd. 1	16. 1. 07	Kbhvn. Afd. 1	17. 4. 09
10344	Rasmussen, Jens Peter	Hallenslev Sogn	1. 12. 81	Aarhus	5. 9. 08	Aarhus	20. 2. 09
781	— Knud	Struer	14. 8. 84	Kbhvn. Afd. 1	30. 11. 07	Kbhvn. Afd. 1	10. 4. 09
910	— Robert Sofus	København	27. 8. 87	" " 1	21. 4. 06	" " 1	17. 4. 09
5691	Rommedahl, Carl Chr.	Hamborg	12. 1. 88	" " 1	25. 5. 07	" " 1	10. 4. 09
5471	Samuelsen, Johannes P.	København	25. 2. 86	" " 1	30. 9. 05	" " 1	6. 3. 09
5371	Svendsen, C.	—	14. 2. 87	" " 1	4. 10. 07	" " 1	16. 1. 09
3125	— O.	Aitrup pr. Aarhus	23. 10. 87	Hjørring	1. 6. 07	" " 1	3. 4. 09
9547	Sørensen, Carl Marcus	Esbjerg	28. 8. 88	Frederikshavn	21. 12. 07	Aarhus	27. 2. 09
11068	— Chr.	Raadvad	23. 3. 89	Kbhvn. Afd. 1	9. 1. 09	Kbhvn. Afd. 1	3. 4. 09
8329	— Søren P. Vilh.	Hillerød	27. 12. 71	" " 1	21. 12. 08	" " 1	10. 4. 09
4553	Thomsen, A. Viggo	Aarhus	29. 1. 87	" Aarhus	12. 8. 07	" Aarhus	13. 3. 09
7013	Weigel, Richard	København	25. 4. 82	Næstved	8. 11. 07	Sorø	6. 2. 09
16488	Wittendorff, Hans Frederik	Varde	21. 6. 72	Esbjerg	2. 2. 07	Esbjerg	26. 9. 08

Meddelelser fra Hovedkassereren.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmands Side er nedenstaaende Medlem optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 15299 V. E. Hansen.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi vedkommende Medlem undskyldte.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Følgende Medlemsbøger ere anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr.	393	L. Ytting	(Kbhvn. Afd. 1)
-	4356	R. Hoffmann	(— - 1)
-	7153	M. Lund	(— - 1)
-	11307	H. C. Nielsen	(— - 1)
-	15439	A. E. K. Hansen	(— - 5)

Nr. 3467 H. Nielsen, Nr. 4923 Th. Hansen, Nr. 8038 C. Hermann og Nr. 11467 H. Olsen har atter fundet deres Bøger.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Nr.	10164	Andersen, F. Carl S.	Gl. Register
-	15065	Kædeby A. G.	—
-	14767	Lund, William	—
-	6640	Madsen Andr. Peter	—
-	12935	Olsen, L. Vormslev	—
Nr.	180	Christensen, Ole	Nyt Register
-	15299	Hansen, V. E.	—
-	8248	Jensen, J. P. A.	—
-	4738	— Jens Nielsen	—
-	3818	Jepsen, N.	—
-	12643	Karkling, Johan	—
-	5944	Knudsen, Carl V.	—
-	3472	Linschou, V. F. M.	—
-	6499	Møller, Samuel	—
-	16799	Schmidt, A.	—
-	6872	Sørensen, S.	—
-	9936	— Søren	—

Forbundets Anvisningskontorer.

Aarhus, R. Larsen, Østergade 54, St. 12¹/₄-1, 7-8.
 Aalborg, C. E. Christensen, Christiansgade 20. 12¹/₂-1, 6¹/₂-7¹/₂.
 Assens, Joh. Schnor, St. Kirkestræde 7, St., 12-1, 6¹/₂-7¹/₂. Ingen Udbetaling.
 Esbjerg, A. Caben, Jyllandsgade 36. Udbt. 12¹/₄-12³/₄, 6-7.
 Faaborg, Smed P. Andersen, Odensevej 29. Ingen Udbt.
 Fredericia, Maskinarb. Chr. Henriksen, Sjællandsg. 44. Udbt. til Rejsende, 6¹/₂-7.
 Frederikshavn, Maskinarb. P. Nielsen, Hedemarksgade 41, Udbt. Søgnetage 7¹/₄-8.

Frederikssund, Maskinarb. L. P. Lundbeck, Villakvarteret. Ingen Udbt. Træffes 6-7.
 Frederiksværk Maskinarb. V. Jensen, Heegaards Arbejderboliger. Udbt. 5¹/₂-6¹/₂.
 Grenaa, Maskinarb. Joh. Hougaard, Grønland 23.
 Holstebro, P. Chr. Petersen, Asylgade 2. 6-7¹/₂.
 Helsingør, Maskinarb. B. Sørensen, Søstræde 4, 12¹/₂-1; 7-8 (Lørdag 5-7).
 Herning, Jens Kjær Nielsen, Østergade 52, Udbt. 6¹/₄-7.
 Hillerød, Smed S. Sørensen, Kannekegade 155 a, Udbt. 6-7.
 Hjørring, Maskinarb. H. C. Hansen, Jyllandsgade 2, Søgnetage 6-7, Lørdag 6-8, Søndag 11-12.
 Holbæk, Maskinarb. Th. Madsen, Ejendommen »Vega« Skolegade. Udbt. 6¹/₂-8.
 Horsens, Aage Nielsen, Fredensgade 11, St. Udbtaling Søgnetage 7-8 Aften.
 Holeby, Maskinarb. A. Schytt. Ingen Udbt.
 Hads.-Mariager, Smed A. Bregendahl, Cimbria, Søgnetage 12-1.
 Kallundborg, Klejnsmed J. Clemmensen, Margretevej 1. 12¹/₄-12³/₄, 6-7.
 Kerteminde, Smed M. P. Madsen, Søndergade 40. 12¹/₄-1, 6¹/₄-7. Ingen Udbt.
 Kolding, Th. Hansen, Laasbygade 97, St., Udbt. hver Søgnetags Aften 6-7, Søn- og Helligdage 9-10 paa Kolding Svendehjem.
 Korsør, Smed J. Jensen, Stotsvej 8. Ingen Udbt.
 København, Larslejrstræde 1. St. 9-11 og 6-8.
 Lyngby, Maskinarb. G. B. Magnussen, Gasværksvej 3, St. Ingen Udbt.
 Maribo, Maskinarb. Jak. Nielsen, Aldershvile, 6¹/₂-7¹/₂.
 Middelfart, Smed Vald. Hansen, Svendehjemmet, Nygade. Udbt. 12¹/₂-1, 6-7.
 Nakskov, Rasmus Olsen, Taarsvej 40. 6¹/₂-7¹/₂.
 Næstved, Smed Olaf Hansen, Kornbakken 100 D. 6-7.
 Nørresundby, L. Jensen, Bondrupsgade 6. 12¹/₂-1¹/₂.
 Nykøbing Mors, L. Rasmussen, Kvistgaardsg., Kl. 6-7. — Falster, P. M. Petersen, Nørreg. 17¹. 6-7, Søndag 10-12.
 Nyborg, Fr. Wendel, Christianslundsg. 11¹. 12¹/₄-12³/₄ og 6-7.
 Odense, R. H. Hansen, Nørrebro 52. 12¹/₄-1. Udbetaling til Rejsende 6¹/₂-7¹/₂, Søndag 11-12 Formd.
 Odder, Maskinarb. Chr. M. Nielsen, Asylgade ved Lunden. Ingen Udbetaling.
 Præstø, J. A. Sørensen, Vesterbro. 6-7.
 Randers, P. Thøgersen, Møllegade 11. 12-1, 6-7, Søndag 10-12.
 Ribe, Smed N. Madsen, Dagmarsgade. Ing. Udbt.
 Ringsted, Maskinarb. H. Jensen, Rønnedevej.
 Roskilde, Smed A. Jensen, Provstest. 1, St. Hverdage 7-8.
 Rudkøbing, Smed Hans Hansen, Strandgaden. 12-1 og 6-7.
 Rønne, H. P. Jensen, Vinkelvej 27.
 Skanderborg, Maskinarb. Th. Bach, Skanderupgade. Udbetaling 6¹/₂-7.
 Skive, Smed Chr. Bedsted, Møllegade 7. 6-7.
 Slagelse, Smed H. P. Hansen, Svendsgade Nr. 1, St. 7-8.
 Sorø, Maskinarb. Fred. Christiansen, Sorø Landsogn. Udbt. paa Svendehjemmet 5-5¹/₂, Søndag 9-10.
 Stege, Chr. Hansen, Lindemark. 6¹/₂-7¹/₂, Helligd. 12-1.
 Silkeborg, Chr. Petersen, Herningvej 71. Udbt. 6¹/₂-7¹/₂.
 Svendborg, N. C. Jørgensen, Færgevejen 20, 1. Sal. 12-1, 6-7.
 Thisted, C. Dysted, Nørregade. Udbt. 12¹/₂-1, 6¹/₂-7¹/₂.
 Varde, H. P. Hansen, Nygade. 6-7.
 Vejen, Keddelsmed M. Christensen, Østergade. Udbt. 6¹/₄-7¹/₄, Helligdage 9-10.
 Vejle, P. S. Loft, Fjordgade 7, St. 12¹/₄-12³/₄, 6¹/₂-7¹/₂.
 Viborg, P. Frantzen, Sct. Mikkelsgade 15. Udbt. Søgnetage 7-8.

1 $\frac{1}{4}$ Aar. For de fra Udlandet overflyttede Medlemmer maatte sammē Frist kunde være gældende.

Men med Hensyn til dette Forhold har der intet kunnet lade sig ændre.

En væsentlig Skvank ved Loven, selv om det ikke berører Medlemmerne direkte, er det, at Opholdskommunen maa afholde hele Beløbet selv, uden Refussion fra Staten eller Forsørgelseskommunen, og dette Punkt vil sikkert give Anledning til Vanskeligheder, naar Spørgsmaalet om at gøre Loven vedvarende kommer for; som bekendt gælder den nuværende Lov kun for Finansaaret 1909—10.

I det store og hele er Loven en betydelig Hjælp til Lindring af Arbejdsløshedens Følger, og den har selvfølgelig vakt Glæde hos alle dem, der har naaet at komme i Betragtning, men det havde været nok saa godt, om Loven var blevet til den Gang, Arbejdsløsheden var værst. Nu kom den lidt sent, og Forholdet er ikke blevet bedre derved, at Københavns Kommune ikke har kunnet magte den Opgave at ekspedere de indkomne Andragender indenfor en rimelig Tid.

Stillingen for vore Medlemmer er altsaa nu saaledes, forsaavidt de have Forsørgelsesret her i Landet, at de, naar deres Understøttelse er opbrugt og de fremdeles er arbejdsløse, gennem Afdelingen i deres Opholdskommune kan indgive Begæring til Kommunen om fortsat Hjælp, og at de ikke er afskaaret fra at faa denne, fordi de, efter at Kassens Understøttelse er ophørt, har været i Arbejde eller faar Arbejde, naar dette Arbejde ikke har strakt sig eller strækker sig ud over 2 Maanedre.

Afdelingernes Tillidsmænd vil i alle Tilfælde være Medlemmerne behjælpelige ved Udfyldelsen af Begæringer om fortsat Hjælp.

Delegeretmøde for timelønnede Arbejdere ved Statsbanerne.

I Dagene den 3. og 4. Juli afholdt Statsbaneværkstedernes faglige Organisationer deres aarlige Delegeretmøde i Nyborg.

Foruden det fælles Forretningsudvalg, der bestaar af 10 Medl., var der ialt mødt 18 Delegerede. Som særlig indbudte var tilstede d'Hrr. Forbunds-Formænd J. A. Hansen, Lyngsie, Rudolf Poulsen og Em. Olsen samt Folketingsmand Samuelsen.

Følgende Dagsorden blev behandlet:

1. Valg af Mødets Tillidsmænd.
2. Beretning for det forløbne Aar.
3. Timeløn efter Anciennitet.
4. Vor Ulykkesforsikring.
5. Udydelse af Ferien.
6. 1. Maj-Dagen.
7. Overarbejdets Afskaffelse.

8. Vore Akkordforhold.

9. Vort Forhold til Arbejdskolleger udenfor Organisationen.

10. Tid og Sted for næste Delegeretmøde.

Til Dirigenter valgtes Smed S. Petersen, Aarhus, og Karetmager Kubbel, Kbhvn.

Til Sekretærer: Maskinarb. V. Boesen og Maler Martinussen.

Kirketerp aflagde Beretning, af hvilken det fremgik, at Aaret havde været rigt paa Begivenheder, særlig foranlediget ved nogle ret skarpe Resolutioner, man havde vedtaget paa Delegeretmødet i 1903, og som havde givet Generaldirektionen Anledning til at udsende en Række Skrivelser til samtlige Delegerede, hvori man under Trussel om øjeblikkelig Afsked indskærpede dem deres Pligt til som Tjenestemænd at tie. Aaret havde dog bragt gode Resultater, idet man havde opnaaet at faa Minimallønnen hævet fra 32 til 34 Øre samtidig med, at man havde faaet Arbejdstiden indskrænket til 9 $\frac{1}{2}$ Time daglig; da Arbejdstiden er 8 $\frac{1}{2}$ Time om Lørdagen, er den egentlige Arbejdstid derved blevet 56 Timer. I Lønforhøjelsen deltog 60% af Arbejderne. For Remisearbejderne er der sket en Lønforbedring, der skulde svare til et aarligt Tillæg af ca. 88 Kr. for Haandværkere, 92 Kr. for Hjælpere og 100 Kr. for Arbejdsmand. Fordelingen af dette Tillæg var sikkert ikke sket fuldt retfærdigt, men ved en Henvendelse vil man søge dette oplyst og se at faa det rettet. Forhandlingsretten lader stadig meget tilbage at ønske, men efter Ministerens velvillige Udtalelser i Rigsdagen maa man vente i den nærmeste Fremtid at faa dette Forhold ordnet paa en Maade, der kan borge for en rolig Udvikling af Arbejdsforholdene paa Statsbanerne.

Det samlede Medlemsantal paa Banens Værksteder er nu 1307 Mand, heraf i Kbhvn. 583, i Nyborg 59 og i Aarhus 665; Medlemsantallet er i sidste Aar steget med 110 Mand. Af det samlede Antal er 604 Mand Smede og Maskinarbejdere, og Fremgangen for disse alene har været 81 Mand.

Beretningen sluttede med Oplysning om andre Spørgsmaal, hvis videre Behandling vil foregaa i Rigsdagen.

Smed Christensen supplerede Formandens Beretning og gav nogle Oplysninger om Arbejdet i Aarhus.

Herefter havde d'Hrr. Lyngsie og J. A. Hansen Ordet for i instruktive Foredrag at trække Linierne op for, hvad der var sket, og for vor Stilling fremdeles, hvorefter Samuelsen fremsatte nogle Bemærkninger vedrørende Forhandlingsret og vore Pensionsforhold.

Beretningen godkendtes herefter enstemmig.

Spørgsmaalet om Timeløn efter Anciennitet paa Værkstedet vakte en meget livlig Debat. Spørgsmaalet er rejst af Aarhus, og er nærmest foranlediget ved formentlig uretfærdig Timeløns-Ansættelser fra Værkmestrenes Side og gaar ud paa, at Arbejderne i Løbet af 15 Aar skal have naaet den højeste Timelønssats uanset Kvalifikationer; meget demokratisk at se til, men yderst farligt i sine Konsekvenser. Ret naturligt bekæmpedes Forslaget væsentligst af Smedene, der jo særlig har Grund til at se Faren ved selv at skabe en Normalløn. Vor Statistik udviser jo netop med tørre Tal den uomstødelige Kendtgøring, at vi, trods vor saa ofte udskregne lave Timeløn, dog i Aarsfortjeneste saare godt kan staa Maal med Fag med højere Timeløn.

Til Trods for, at Forslagets Farlighed blev ganske grundig belyst, blev det dog vedtaget at arbejde for Spørgsmaalets Løsning, en Vedtagelse, der faar sin mindre store Betydning derved, at man fik et levende Indtryk af, at den store Part af Delegerede fra Aarhus var mødt med bundne Mandater i denne Sag.

Forinden videre foretages, vil Sagen dog blive forelagt Organisationerne til Drøftelse.

Ulykkesforsikringen og en Udvidelse af Ferien overlodes Forretningsudvalget, da disse Sager skal behandles i Rigsdagen.

Overarbejdets Afskaffelse og Akkordforholdene skal optages til en Ordning, naar Statsbanernes nye Værksteder i København skal tages i Brug.

1. Maj ønskes bibeholdt som hidtil med $\frac{1}{2}$ Fridag. Næste Delegeretmøde afholdes i København.

Med livlige Hurraraab for de faglige Organisationer sluttedes Mødet, der trods al Meningsforskel dog samlede os alle i Overbevisningen om, at vi i Løbet af faa Aar skal naa at kunne sige, at samtlige Statsbaneværksteders Arbejdere staar samlede i den faglige Organisation.

— Efter Mødets Slutning den første Dag var samtlige Deltagere af Jernbaneklubben paa Nyborg Værksted inviteret paa en Køretur i den smukke Omegn. Vi bringer herved vore Kolleger en hjertelig Tak for den smukke Opmærksomhed.

K.

Fagmøder.

Som tidligere berørt har Fagmøderne omkring i Provinserne, naar de afholdes sammen med de almindelige Arbejderfester, ikke mere den Betydning, som de havde i gamle Dage, hvor vi maatte lægge større Vægt paa det agitatoriske end paa det organisatoriske Arbejde, men hist og her bevarer man endnu Traditionen, og dette kan for saa vidt have sin Berettigelse, som det giver Anledning til at tilkalde Formanden eller et andet Hovedbestyrelsesmedlem til at gøre Rede for Organisationens Virksomhed og den øjeblikkelige Situation, og andet eller mere er der da heller ikke Tale om nu. Vi skal her kortelig notere et Par saadanne Møder:

Odense.

Odense Afdeling afholdt et saadant Fagmøde Søndagen den 11. Juli i Tilslutning til den almindelige fynske Arbejderfest, og der var mødt Kolleger baade fra Svendborg, Nyborg og Middelfart m. fl. Forbundets Formand, der var indbudt, holdt et Foredrag, der mødtes med udelt Tilslutning. Formanden for Odense Afdeling, Maskinarbejder I. V. Werner, dirigerede, og efter en kort Diskussion sluttede Mødet med Leveraab for Forbundet og Formanden og for et godt kollegialt Samarbejde.

Korsør.

Søndagen den 4. Juli afholdt vor Afdeling i Korsør et Fagmøde, hvortil var fremmødt nogle enkelte Kolleger fra Slagelse. Forbundets Formand var til Stede og holdt et Foredrag samt deltog i en kort Diskussion om enkelte lokale Forhold. Derefter maatte Formanden forlade Mødet for at rejse videre, hvoraf man tog Anledning til at vedtage en Resolution, i hvilken man forlanger, at Formanden eller et Hovedbestyrelsesmed-

lem i Fremtiden skal være til Stede ved en saadan Lejlighed saa længe, som de lokale Medlemmer forlanger det.

Frederiksværk.

Her afholdtes ligeledes Søndagen den 4. Juli et Fagmøde, hvortil der var mødt Kolleger fra Holbæk, Helsingør, Hillerød, Roskilde og Frederikssund. Hovedkassereren holdt et kort Foredrag samt deltog i den paafølgende Diskussion.

Konflikter.

Paa nedennævnte Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt indtil anden Meddelelse foreligger.

1. Hos Fabrikant *P. Nielsen, Pedershaab* i Brønderslev, fortsættes Arbejdsstandsningen fremdeles.

2. *Plovfabrikant Jacobsen, Fraugde* paa Fyn, er ligeledes fremdeles blokeret og Tilgang af Forbundets Medlemmer forbudt.

Endvidere er følgende Smaaværksteder blokeret:

3. *Vognfabrikant Rasmussen, Nyborg, Cyklefabriken »Alfa« i Ringsted* samt *Fabriken »Nordthy« i Thisted.*

4. *Silkeborg Afdeling* frabeder Tilgang til Smedemester *Carl Jacobsens Værksted.*

5. *Smedem. A. Mathiesen, Laasbygade, Kolding*, er blokeret.

6. Strejken hos *Maskinfabrikant H. Hansen, Korsør*, fortsættes.

7. *Grovsmed Andersen, Jagtvejen, København*, er ligeledes fortsat blokeret.

Stubbekøbing.

Forinden Medlemmer af Forbundet søger Arbejde hos Smedemester J. P. Carlsen i Stubbekøbing bedes de henvende dem enten til den lokale Klubformand eller til Afdelingsformanden, M. Frandsen, Tvergade 9, Nykøbing F.

Lock-out i Holbæk.

Som kortelig omtalt foran i Bladet, har Direktør Landsperg, Maskinfabriken af samme Navn, i Holbæk under den 5. Juli lock-outet samtlige vore Medlemmer, 11 Mand, og erklæret, at han ikke mere vilde have dem eller se dem paa Fabriken, altsammen fordi de tillod dem at tage fri fra Arbejde en halv Dag for efter Sædvane at betragte den lokale Dyrskuedag som en Art Festdag.

Der kan ikke være Tvivl om, at denne Lock-out er et groft Brud paa § 13 i de gældende Regler for Behandling af faglig Strid, og for saa vidt var der maaske ikke stort at

sige dertil, naar ikke Hr. Jens Lange paa Fabrikantforeningens Vegne havde stillet sig ganske og helt paa Siden af Fabriken og derved erkendt, hvad vi jo for øvrigt tidligere har haft Lejlighed til at konstatere, at Overholdelsen af de mellem Organisationerne indgaaede Overenskomster og Voldgiftsregler, som saa meget andet her i Verden, kun er et Hensigtsmæssigheds- eller Magtspørgsmaal.

Det er en Selvfølge, at intet Medlem af Forbundet tager Arbejde paa Landsperg, før Konflikten er bragt ud af Verden.

Karakteristisk for Holbæks Vedkommende er det, at der i denne By i længere Tid har været særlig urolige Forhold. Navnlig har de derværende Fabriker søgt at chikanere Tillidsmændene, ligesom de paa dette Omraade har sat sig fuldstændig ud over Overholdelsen af vore Overenskomster. Vi ved ikke, om vi skal skrive det paa den Konto, at hele 3 Fabriker i Holbæk er ganske ny indenfor Sammenslutningen; hvis det kun er et Udslag heraf, skulde det glæde os, men i den sidste Tid synes man at lægge an paa ogsaa at ville forfølge vor lokale Afdelingsformand med den Motivering, at han skulde være Skyld i visse lokale Konflikter, hvilket naturligvis intet har paa sig, men kun dækker over de velkendte Forsøg paa at forfølge Arbejdernes Tillidsmænd, naar de ikke kan faa Arbejderne selv til at danse efter deres Fløjte.

Vi afventer iøvrigt med forholdsvis Ro Begivenhedernes Gang i den nu saa stærkt »revolutionære« Holbæk Jærnindustri.

Fra den blokerede Fabrik i Thisted.

Under 3. i foranstaaende Fortegnelse over Konflikterne indenfor vort Fag findes opført Fabriken »Nordthy« i Thisted, hvor der nu i henvend et Par Aar her været Strejke, grundet paa daarlige Arbejdsforhold. Efter denne Strejkes Udbrud, fik Fabrikanten, gennem sine fortvivlede Forsøg paa at skaffe tilstrækkelig Arbejdskraft, fat i eu yngre Kollega ved Navn Joachimsen, der lod sig antage som Værkfører paa Fabriken. Efter nogen Tids Forløb blev han dog ked af Forholdene og henvendte sig til vor derværende Afdeling om Optagelse i Forbundet, hvilket denne og Hovedbestyrelsen ogsaa gik med til, saafremt Joachimsen vilde forlade sin Stilling paa »Nordthy«. Dette erklærede han sig ogsaa villig til, men fik imidlertid aldrig gjort Alvor af at indmelde sig, men forlod derimod ganske stille Fabriken. Efter den Hensynsfuldhed, vor Afdeling havde vist nævnte Joachimsen, er det intet Under, at man efter denne hans Adfærd ikke nærer nogen særlig Kærlighed til ham, og Afdelingen, der mente, at han var rejst til Randers, bad os derfor gøre de Randers Kolleger opmærksomme paa hans mærkelige Stilling i Thisted. Vi skrev derfor til Randers, hvor Manden imidlertid var velkendt og for øvrigt, saa vidt man vidste, slet ikke ankommen. Man oplyste os herfra om, at nævnte Fagfælle var en noget tvivlsom Eksistens. Da hans Op-

holdssted altsaa ikke er os bekendt, har vi ad denne Vej ofret ham et Par Ord til Underretning for de af vore Afdelinger, som han maaske eventuelt fremtidig kommer i Berøring med.

Konflikten i Herning afsluttet.

I April Fagblad dette Aar fandtes en Notits om, at Smedemester Johannes Jensens Værksted paa Østergade i Herning var blokeret, da vedkommende Mester ikke vilde betale efter Jærnindustriens Overenskomster. Nu er der imidlertid indløbet Meddelelse om, at denne Konflikt er ordnet, saaledes at Adgang for vore Medlemmer atter er tilladt. Vor Afdeling skriver ikke noget om Resultatet, saa dette kan vi af gode Grunde ikke omtale, men antagelig er det tilfredsstillende, siden Konflikten erklæres for afsluttet.

Københavns Maskinistskole

har udsendt sin første Beretning.

I meget korte Træk har man Skolens Historie i Beretningens Forord, der oplyser, at Maskinmestrenes Forening som Indehaver af daværende »Maskinistskole« og Smede og Maskinarbejdernes Forbund som Indehavere af daværende »Teknisk Akademi«, i August 1904 nedsatte et Fællesudvalg med det Formaal at fremsætte Forslag om Sammenslutning af de 2 Skoler til een selvejende Institution.

Tanken realiseredes, og fra Januar 1906 forenedes Skolerne under Navn af *Københavns Maskinistskole*.

Den trufne Ordning, som var godkendt af Marineministeriet, fastslog, at Skolens Direktion skulde bestaa af 11 Medlemmer, hvoraf Foreningen af Fabrikanter i Jærnindustrien valgte 1 Medlem, Dampskibsrederforeningen 1 Medlem og Smede og Maskinarbejdernes Forbund, Maskinmestrenes Forening og Marineministeriet hver 2 Medlemmer, Skolens 2 Forstandere supplerede de saaledes valgte, og det samlede Udvalg valgte endelig det elvte Medlem, Direktionens Formand, hvis Valg skulde sanktioneres af Marineministeriet.

I Løbet af Aaret 1906 flyttede Skolerne sammen i de nuværende Lokaler paa Nørrebrogade, hvor Skolen raader over 14 Klasselokaler, elektrisk Laboratorium med en Mængde Forsøgsapparater, chemisk Laboratorium, Tegnesal, Lærerværelse og Kontorlokaler. I Klasselokalerne er anbragt ca. halvtredietusind Kvadratalen Vægtavleflade, hvor mange Elever paa samme Tid selv kan fremstille Skitser af Maskindele og derved opnaa langt større Kendskab til det Undervisningsstof, de skal erhverve, end mange Timers *Læsning* kan bringe dem. Ved Eksaminerne lægges der ogsaa særlig Vægt paa Skitsers rigtige og fyldige Fremstilling.

Beretningen angiver tillige Navnene paa Skolens Direktion, det af denne valgte 5 Mands Skoleudvalg og Skolens 34 Lærere, og som dens Formaal og Virk-

somhed opnoteres Uddannelsen til Maskinisteksaminernes to Afdelinger, Tillægsprøven i Elektroteknik, Maskinpasserprøven, Kedelpasserprøven, Elektrisk Installatørexamen og Optagelsesprøven til Flaadens Maskinist-skole, samt alle de Krav, der i Henhold til gældende Love stilles til de nævnte Eksaminer.

Af Opgivelserne om Elevernes Antal og den Undervisning, de nyder, fremgaar det, at *Københavns Maskinist-skole* er Landets næststørste tekniske Undervisningsanstalt, idet kun Teknisk Selskabs Skole i København overgaar den i Timeantal; og naar man lidt længere fremme i Beretningen kommer til Afsnittet om *Understøttelser*, kommer man uvilkaarlig til at sammenligne denne Skoles Stilling med andre Skolers, som dels gennem Stats-, dels gennem Kommune- og dels gennem Legatstøtte er langt heldigere stillet end Københavns Maskinist-skole. Skolen lader til paa dette Omraade at føre en Askepottilværelse, som igen foraarsager, at Eleverne, der saa godt som alle er mindre velstillede Mennesker, maa betale et langt højere Gebyr for deres Undervisning end deres ligestillede eller langt bedre stillede Medmennesker maa betale andre Steder. Her er vistnok et Omraade, som særlig Rigsdagen burde have sin Opmærksomhed henvendt paa.

Alt i alt giver den udgivne Beretning et Billede af en Virksomhed, hvor intensivt Arbejde og fornuftig Økonomi har frembragt Resultater, der er paaskønnelsesværdige.

B.

Maskinisteksaminerne.

Maskinisteksaminerne afholdes ved Søværnets Maskinskole paa Orlogsværftet i København, og begynder den 30te August Kl. 8 Formiddag.

De, der agte at indstille sig til den almindelige Maskinisteksamen og anden Dels Hovedprøve, have derom at indgive Begæring til undertegnede senest den 14de August, og de der agte at indstille sig til Tillægsprøven i Elektroteknik, senest den 23de August.

Orlogsværftet, København, C., den 10ende Juli 1909.

A. H. M. Rasmussen.

Underdirektør,

Formand i Eksamenskommissionen.

Maskinpasserprøven.

Maskinpasserprøven afholdes ved Søværnets Maskinskole paa Orlogsværftet i København, og begynder den 27de August Kl. 9 Formiddag.

De, der agte at indstille sig til Prøven, have derom at indgive Begæring til undertegnede senest den 14de August.

Samtidig med Begæringen om at indstille sig til Prøven, kunne uformuende Maskinpassere søge om Understøttelse som Hjælp til Dækning af Udgifterne ved Forberedelsen til Prøven. Ansøgningen skrives paa den dertil bestemte Blanket, der faas paa vedkommende Maskinistkursus eller hos undertegnede Formand i Eksamenskommissionen.

Orlogsværftet, København, C., den 10ende Juli 1909.

A. H. M. Rasmussen,

Underdirektør,

Formand i Eksamenskommissionen.

Uddannelse af private Maskinister ved Søværnets Maskinskole.

Et begrænset Antal private Maskinister, som have bestaaet den udvidede Maskinisteksamens Hovedprøve samt have faret til Søs efter de nærmere derom givne Bestemmelser, kan med Marineministerens Tilladelse uddannes videre i maritim-teknisk Retning paa Søværnets Maskinskole.

De, som ønske at indstille sig til Prøve for at opnaa ovennævnte Tilladelse skulde senest den 12te August indsende en egenhændig skreven Anmeldelse til Skolens Chef og vedlægge de i § 2 i Marineministeriets Bestemmelser om private Maskinisters Uddannelse i ældste Klasse af Maskinskolen nævnte Vidnesbyrd og Attester.

Ved Prøven ere Fordringerne de i § 3 i ovennævnte Bestemmelser angivne.

Nærmere Oplysninger kunde faas ved Henvendelse til undertegnede Chef for Skolen.

A. H. M. Rasmussen,

Underdirektør ved Orlogsværftet.

Maskinisteksaminerne.

Nye Kursus til 1ste og 2den Afd. samt Tillægsprøven i Elektroteknik begynder først i Januar, Maj og September. Indmeldelse og alle Oplysninger ved Henvendelse til:

Københavns Maskinist-skole

Nørrebrogade 13. N.

Kontortid 6—8 Eftm.

Redigeret af *J. A. Hansen.*

Bogtr. Lützhöft-Petersen, Amagertorv 10, København.

FAGBLAD FOR SMEDE OG MASKINARBEJDERE

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

Nr. 10.

August 1909.

21. Aargang.

Arbejderrevolutionen i Sverrig.

Saa brød den da ud, denne vældige Arbejdsstrig, der saa længe har ulmet i Sverrig, og som med ofte kun smaa Mellemrum synes nær ogsaa hos os. Men det blev altsaa i Sverrig, hvor Modsætningen mellem Storkapitalen og Arbejderne er endnu større end hos os, at der skulde tages det første store Kampslivtag om, hvorvidt den nævnte Storkapital som Indehaver af Produktions- og Omsætningsmidlerne skal regere Industrien efter Enevoldsprincippet, eller om Arbejderne maa have Ret til gennem Organisation at kræve Eigestillelse med andre Samfundsklasser gennem fortsat forbedring af Løn- og Arbejdsvilkaar.

Endnu for ca. 1 Maaned siden vilde man næppe tro, at Arbejdsgiverne turde vove det revolutionære Skridt at fæste 80,000 svenske Arbejdere ud af deres Pladser med Trusel om at udvide Lock-outen til det dobbelte, hvis ikke Arbejderne maffede ret og fandt sig i Lønreduktioner og Forlængelse af Arbejdstiden; — men det utrolige skete! Arbejdsgiverne regnede med de mindre gode Konjunkturer og troede sig stærke nok til at kommandere Arbejderne Skridt tilbage. De regnede imidlertid for en Gangs Skyld galt ved ikke at tage Virkningerne af det af dem selv foretagne revolutionære Skridt i Betragtning. I Løbet af faa Dage var der ikke 80,000 eller 160,000 Arbejdere paa Gaden for at sulte paa Kommando, men en Hær

mellem 300,000 og 350,000 stod nu i Kampen klar til at værne Standens Interesser og bringe de Ofre, som dette kræver. Ingen, selv ikke den arge Modstander, vil benægte, at den af de svenske Fagforeninger etablerede Storstrejke eller Generallstrejke kræver Respekt, og saaledes, som den nu efter 14 Dage er ført uden Vælsen og Udsejlsler, er der ikke heller Tvivl om, at den har haft og vil faa en gavnlig Virkning i Retning af at bringe Arbejdsgiverne og Overklassen til Fornuft.

Hvad angaar Grundlaget for Kampen, da kan det have sin Interesse at høre, hvad Formanden for vort svenske Broderforbund udtalte allerede i Foraaret. Den 19. Maj udtalte Ernst Blomberg paa det norske forbunds Kongres i Christiania følgende:

„Vi har i Nar haft ikke mindre end 4 saadanne Lock-out-Trusler hængende over vore Hoveder. Den ene er rigtignok borte, men de tre staar ved Magt. Vi har i de Fag, som vedrører Bygningsindustrien, forsøgt at faa en Rigsaftale, og 11 Fagforbund er gaaet med til en saadan. Endnu staar der tilbage at ordne et Par Sager i forbindelse hermed. Med Hensyn til Kravene for Tiden, saa har Arbejderne erklæret, at de holder paa Status quo; men Arbejdsgiverne søger at nedsætte Vilkaarene baade ved at

kræve længere Arbejdstid og ved at reducere Lønnen. Saaledes ved at faa Bestemmelse om, at hvis man ikke enes om Affordprisen, saa skal uden videre Tilmeldelse gælde. Til disse Forsøg har Arbejderne stillet sig afvisende, idet de har erklæret, at de kan tage imod Status quo, men ingen Tilbagegang. Som Svar paa dette er saa Arbejdsgivernes Lock-out-Trusel kommen. For Bygningsfagenes Vedkommende er endog Tidsfristen sat til den 23. ds. En Del af vore Fag tilhører „Centrala arbetsgivarförbundet“, andre kommer ind under „Svenska arbetsgivarföreningen“. Disse to Organisationer gaar nu sammen til fælles Kamp mod Arbejderne, og det er ikke saa godt at sige, hvad Situationen kan udvikles til. Det ser truende ud, og der er Tegn paa, at vi maaske ikke i Aar kan undgaa den store Kamp.“

Saaledes var altsaa Stillingen i Maj, og saaledes var Stillingen ogsaa fremdeles ved Kampens Udbrud. Der er ingen, der kan være i Tvivl om, hvad Kampen gælder.

— Af ikke ringe Interesse er det, at de svenske Arbejdsgivere har gjort Forsøg paa at konstatere Kontraktbrud i de Tilfælde, hvor Arbejderne — saaledes Typograferne — forlod Arbejdet uden Hensyn til bestaaende Tarif-Overenskomster, til Trods for, at det er Arbejdsgiverne selv, der som her, som har tvunget fagforeningerne til at acceptere Principet om, at Sympatikampe ikke berører bestaaende Overenskomster, med mindre der opstilles nye Fordringer. Arbejdsgiverne har aabenbart troet, at dette for al Tid vilde være til deres Fordel ud fra Teorien om, at Arbejdernes Styrke ligger i at begrænse Konflikten, deres i at udvide samme; men her er de ganske vist dyppet i deres eget fedt, hvad der tilmed kan blive saare farligt for dem i Fremtiden.

— Angaaende forholdet mellem os og vort svenske Broderforbund, da tilskriver Ernst Blomberg os under 16. August, at Ugen fra den 4. til den 10. August kun viser 288 Medlemmer i Arbejde til at betale Bidrag. Resten af Forbundets Medlemsantal, 31,399, er altsaa ikke i Arbejde. Derfra regner man imidlertid 3,500 som enten værende syge eller aftjenenderes Værnepligt, saa at der tilbage bliver et Tal paa 27,900, som altsaa er det Antal Medlemmer, der virkelig er i Kamp. Dette Tal behøver ikke nogen Kommentar. Det viser tydeligt nok, at der i Øjeblikket hersker Gravens Ro over den svenske Jernindustri, og vi behøver blot at tænke os tilbage til Aarene 97 eller 99, hvis Lock-outer dog ingenlunde naaede disse

Dimensioner, for at vide, hvad dette betyder. Vi citerer isøvrigt Slutningen af Ernst Blombergs Brev af 16. August:

„Kære Ven Hansen!

Det skulde være godt personlig at tale med Dig just nu i disse haarde Kampens Dage. Korrespondancer forslaar ikke langt dertil, og desuden er det, som Du nok forstaaer, lidt smaat med Tiden.

Saa meget vil jeg dog her sige, at hvor haard end Kampen er, saa nærer vi dog de bedste Forhaabninger om, at vi skal ride ud den her Storm og udkæmpe Striden til en for Arbejderne lykkelig Afslutning. Du har nok i Aviserne set, hvorledes man fra Arbejdsgiverhold har søgt at bringe Forvirring i Arbejdernes Rækker ved at sprede løgnagtige Meddelelser om Arbejdets Genoptagelse snart her og snart der. Denne Taktik er dog fuldstændig mislykkedes for Arbejdsgiverne. Arbejderne har ikke ladet sig forstyrre af noget.

Arbejdsnedlæggelsen fortsættes i hele sit Omfang og Arbejdernes Holdning er rolig og fast.

Saar vi Hjælp fra vore Nabolande og Udlandet, som vi haaber paa, saa skal vore Organisationer nok vise sig at gaa ud af denne Kamp med ubrudte Linjer.

Hilsener fra din

Ernst Blomberg.“

Vi tvivler ikke om, at vore Medlemmer med Begejstring yder det paalignede Bidrag til denne Kamp vel vidende om, at det gælder vore Livsinteresser.

Regler for Maksimum af Overarbejde.

I Fagbladet for December Maaned f. A., omtalte vi Overarbejdet i Forbindelse med den forkortede Arbejdstid, og Anledningen dertil var nærmest Afholdelsen af et Møde i Aarhus-Afdelingen, hvor man vedtog en Resolution om dette Forhold. Vi opfordrede den Gang vore Fagfæller til ikke at lade Spørgsmaalet om Fastsættelse af Maksimum for Overarbejde ligge til der en Gang skal afsluttes ny Overenskomst, men at der derimod burde tages fat straks paa Grundlag af Januar-Overenskomstens Bestemmelser om Indskrænkning af Over- og Natarbejde.

Siden den Tid er der opnaaet adskillige Resultater i saa Henseende — navnlig paa Skibsværfterne, hvor Spørgsmaalet om Over- og Natarbejde i Følge Arbejdets Natur altid er brændende.

Den 4.^e Juni afholdtes der saaledes Mæglingsmøde paa Helsingørs Skibsværft om dette Forhold, og der opnaaedes ved denne Lejlighed Enighed om følgende Regler, som er tiltraadt af begge vore derværende Afdelinger paa samtlige Værftets Værksteders Vegne:

§ 1.

Den enkelte Arbejder kan ikke have mere end 12 Timers Overarbejde i en Lønningsuge.

§ 2.

Arbejdes over efter Kl. 12 Nat indtil Kl. 3 Nat, kan vedkommende Arbejder først forlanges at møde næste Dag Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Formiddag.

§ 3.

Arbejdes over efter Kl. 3 Nat, kan vedkommende Arbejder ikke forlanges til at arbejde den følgende Dag.

§ 4.

I presserende Tilfælde kan der dog ses bort fra disse Bestemmelser for at skaffe nødvendigt Arbejde færdigt i rette Tid; men i saadanne Tilfælde, hvor en Arbejder, der opfordres til at arbejde over, i Forvejen har den i ovenanførte Punkter angivne Overarbejdstid og gør opmærksom herpaa, vil Værkføreren tilkalde Tillidsmanden og forklare ham Nødvendigheden deraf. Denne vil da forstaa sit Ansvar ogsaa overfor Værftet og ikke nægte sin gode Medvirkning til, at det forlangte Overarbejde udføres, naar de paagældende Arbejdere blot ikke overanstreges derved — alt i Henhold til Januar-Overenskomsten 1902, § 8.

Almindelige Bemærkninger.

§ 1.

Parterne er enige om, at Overarbejde bør begrænses til det mindst mulige, og at den fulde Udnyttelse af de 12 Timer bør undgaaes i alle Tilfælde, hvor Arbejdet, jfr. § 4, ikke absolut kræver det.

§ 2.

Ved Lønningsuge forstaaes Værftets Regnskabsuge.

§ 3.

Ved udenbys Reparationsarbejde af Drifts- eller Arbejdsmaskine — eller Arbejde paa Skibe i fremmed Havn — træffes særlig Aftale i hver enkelt Tilfælde mellem vedkommende Mester og den paagældende Arbejder, dog under fornødent Hensyn til Januar-Overenskomsten 1902, § 8.

§ 4.

Ovenanførte Regler gælder ikke under Arbejde i Dag- og Nathold.

§ 5.

Ved Etableringen heraf maa det Hold, der skal arbejde den første Nat, have været hjemme Dagen forinden; i modsat Fald regnes denne Nat for Overarbejde.

§ 6.

Alle tidligere Overenskomster og Fortolkninger angaaende Overarbejde mellem Værftet og Medlemmer af Dansk Smede- & Maskinarbejder-Forbund bortfalder, naar denne Overenskomst træder i Kraft.

§ 7.

Denne Overenskomst træder i Kraft straks og er gældende, indtil den med tre Maaneders Varsel opsiges af en af Parterne.

Ligeledes har der i længere Tid været ført Forhandlinger mellem vor Københavns Afdeling 5 og ^{de} københavnske Skibsværfter, og i Begyndelsen af Juli opnaaedes der Enighed om en Revision af Reglerne for Maksimum af Over-, Nat- og Søndagsarbejde paa Burmeister & Wains Skibsbyggeri.

Disse Regler har følgende Ordlyd:

§ 1.

Naar en Arbejder arbejder udover den normale Overarbejdstid, kan han ikke forlanges til at arbejde paa den paafølgende Aften.

§ 2.

Naar en Arbejder forlanges til at arbejde over udover Kl. 12 Nat, vil han ikke blive forlangt til at arbejde den paafølgende Dag.

§ 3.

Saavidt muligt vil ingen Arbejder blive forlangt til at arbejde 2 paa hinanden følgende Hellig- eller Fridage.

§ 4.

Arbejde udover den normale Arbejdstid vil ikke blive forlangt udover 3 Gange i en Regnskabsuge (heri indbefattet Hellig- og Fridage). Dog kan Arbejdere, der er beskæftigede ved Pasning eller Reparation af Driftmaskiner, forlanges til Overarbejde paa indtil 4 Aftener, respektive Hellig- eller Fridage i en Regnskabsuge.

§ 5.

Arbejde i Dag- og Nathold falder ikke ind under det i foranstaaende Paragraffer fastsatte.

§ 6.

I særlig presserende Tilfælde kan der ses bort fra de under 1, 2, 3 og 4 fastsatte Regler for at skaffe nødvendigt Arbejde færdigt i rette Tid; men i saadanne Tilfælde, hvor en Arbejder, der opfordres til at arbejde over, i Forvejen har den i ovenanførte Punkter angivne Overarbejdstid og gør opmærksom herpaa, vil Værkføreren tilkalde Tillidsmanden og forklare ham Nødvendigheden deraf. Denne vil da forstaa sit Ansvar ogsaa overfor Værftet, og ikke nægte sin gode Medvirkning til, at det forlangte Overarbejde udføres, naar de paagældende Arbejdere blot ikke overanstreges — alt i Henhold til Januar-Overenskomsten 1902, § 8.

§ 7.

Paa de Aftener, hvor der holdes Møde og Generalforsamlinger i henholdsvis Klubber og Forbundsafdelingen (Skibssmedeforeningen), arbejdes saavidt muligt ikke over — dog under fornødent Hensyn til § 6.

Hos sidstnævnte Firma bestaar der i Forvejen Aftaler om Maksimum for Præstation af Overarbejde saavel for Maskinarbejderne paa Reifshaleøen som ogsaa for samtlige Værksteder paa Firmaets Fabriker paa Christianshavn.

Endnu skal nævnes, at vi i Maj Maaned modtog Meddelelse om, at der paa Maskinfabriken »Atlas« er truffen Aftale om Regler for Maksimum af Overarbejde m. m. Disse afviger ikke i nogen væsentlig Grad fra ovenstaaende.

Gammel Sag

contra Hjørring Jærnstøberi og Maskinfabrik.

Da den store Lock-out i 1899 udbrød, arbejdede paa daværende Thomas Niensens Fabrik (Hjørring Jærnstøberi og Maskinfabrik) i Hjørring et Medlem af vort Forbund, Kedelsmed Chr. Petersen.

Han var Formand i Kedelsmedien paa nævnte Fabrik, var paa Kontrakt og skulde have Provision af det udførte Arbejde, men var tillige Fagforeningstillidsmand. Da nu Lock-ouden dekretedes, forlod Petersen naturligvis Arbejdet sammen med sine Kolleger, hvilket havde til Følge, at da Lock-ouden ved Forliget af 5. September s. A. ophævedes, fordrede Th. Nielsen af Petersen, at denne skulde melde sig ud af Forbundet, hvis han ellers vilde have sin gamle Plads igen, hvilket Forlangende Fabrikanten mente sig berettiget til at stille i H. t. Forligets Passus om, at Formænd skulde stilles frit med Hensyn til, om de vilde være organiserede eller ikke.

Skønt Arbejdsgiverne endnu af al Magt holder paa, at denne Passus hjemler dem Ret til at forbyde deres Formænd at være Medlemmer af Arbejdernes Organisation, saa var og er denne Fortolkning af Septemberforliget paa dette Punkt fuldstændig i Strid med, hvad der da var Tanken. Th. Niensens Optræden overfor Petersen var imidlertid ikke alene uberettiget i H. t. Septemberforliget, men ogsaa med den Kontrakt i Baggrunden, som engang i Tiderne var afsluttet imellem Arbejdsgiver og Arbejder, hvorfor Petersen naturligvis ikke vilde finde sig i saadan uden videre at lade sig jage ud af Forbundet; men den første Følge af hans Nægtelse blev, at han ikke mere kom til at tiltræde sin gamle Stilling.

Sagen forelagdes derefter Hovedbestyrelsen, som var fuldtud enig med Petersen i hans Optræden, ligesom ogsaa i, at der burde anlægges Sag mod Hjørring Jærnstøberi med Krav om Erstatning i Henhold til Kontrakten, og der bevilgedes Petersen fri Proces fra Forbundet.

Petersen skulde jo imidlertid have noget at leve af, hvorfor han maatte søge sig Arbejde andet Steds og fik saadant først i København og siden i Helsingør. Arbejdsgiveren var imidlertid ikke tilfreds med den rent foreløbige Skade, han evnede at øve mod Petersen, men higede saaledes efter at ramme denne økonomisk, at han endog skrev til et Par af Petersens Arbejdssteder — bl. a. Burmeister & Wain — med Anmodning om at faa Petersen afskediget; Firmaerne nægtede imidlertid dette,

hvorfor hans noble Hensigt ikke kronedes med Held, og han selv maatte gaa i Graven uden at se Petersen, der næsten siden har været og endnu er Mester paa en Fabrik i Bergen, uden Adgang til Eksistens herhjemme.

Samtidig hermed gik Retten sin Gang, og ved Hjørring Byting dømtes i Juli 1903 Firmaet til at betale Chr. Petersen godt og vel 700 Kroner i Erstatning for begaaet Kontraktbrud, idet Kendelsen lød saaledes:

»Thi kjendes for Ret:

Klageren, Kedelsmed Christian Petersen af København, bør for et Beløb af 751 Kr. 50 Øre tilligemed Renter heraf, 5 pCt. p. a. fra 28. Juli 1900 til Betaling sker, efter Fordringens Natur og Boets Beskaffenhed, nyde Udlæg i Indklagedes, Aktieselskabet af Hjørring »Hjørring Jærnstøberi og Maskinfabrik«s Konkursbo.

Retten gik altsaa med os, men som det fremgaar af ovenstaaende, var i Mellemtiden Thomas Nielsen død og Aktieselskabet gaaet fallit, hvad der havde den for Petersen mindre gunstige Følge, at Erstatningskravet maatte indgaa som Fordring i Boet, hvilket det først er lykkedes Myndighederne at faa opgjort saaledes, at Fordringshaverne i Foraaret, vi skriver nu 1909, har faaet deres Part af eventuelt Tilgodehavende i Boet, hvilket Tilgodehavende for Petersens Vedkommende kun kom til at beløbe sig til 202 Kr. 88 Øre, men for os, som sikkert ogsaa for Petersen, betyder Principet mere.

Bølle-Besøg i Horsens.

Lørdagen den 31. Juli fejrede vore Kolleger i Horsens Afdelingens 19-aarige Stiftelsesfest, og efter Sædvane viste man sin Gæstfrihed ved at indbyde de i Byen værende tilrejsende Fagfæller til at deltage i Festen.

Horsens Kollegerne fik imidlertid en daarlig Tak for deres Gæstfrihed, idet nogle af disse tilrejsende ud paa Natten forfulgte en Kollega, der ved Totiden tilligemed sin Hustru vilde begive sig til deres Hjem, og da de passerede et mørkt Sted ved Karoline Amalielund, overfaldt »Gæsterne« Manden og Hustruen, hvoraf sidstnævnte blev ret ilde tilredt. Efter denne Bedrift forsvandt de skyndsomst ud af Byen, men en af dem er det dog senere lykkedes vor Afdeling at faa fat paa. Navnene paa de to andre er: 1) Robert Hørdum, f. i Silkeborg d. 2. Maj 1889 og 2) Emil Theodor Karl Andersen, f. i Fredericia d. 5. Juni 1885. Vore Afdeling, som maatte komme til at huse de to nævnte haabefulde Spirer, bedes meddele dette til vor Afdeling i Horsens under Adresse: Smed R. N. Jessen, Ny Havnegade 5,

Medlemmer, der er slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Stidste Uge, fra hvilken Vedk. har betalt.
4422	Andersen, Ludv. A. P. M..	Odense	13.12.74	Odense	8. 8.07	Odense	8. 5.09
10147	Bak, Niels Chr. Christensen	Bosting pr. Stoholm	1. 8.81	Randers	15. 8.08	Randers	27. 3.09
10042	Bang, Niels Hansen..	Svendborg	8. 4.76	Svendborg	16.10.08	Svendborg	10. 4.09
13588	Buchardt, Carl Vald.....	København	27. 4.66	Kbhvn. Afd. 1	24. 5.09	Kbhvn. Afd. 1	29. 5.09
15032	Bøgehegn, Poul Hansen ..	Boitrup	12. 3.80	" " 1	8.12.08	" " 1	17. 4.09
8679	Carlsen, Andreas Johannes	Karrebæksminde	29. 8.82	" " 1	2. 5.07	" " 1	15. 5.09
11130	Christensen, Aage J. Birch.	København	31. 3.89	" " 1	13. 3.09	" " 1	15. 5.09
1906	Danielsen, Peter	—	18. 4.64	" " 1	8. 2.08	" " 1	29. 8.08
5249	Eduardsen, Volmer M.....	—	20.11.88	" " 1	12. 5.08	" " 1	30. 1.09
7455	Egebrecht, Valdemar.....	Nakskov	9. 2.85	Nakskov	1.11.04	" " 1	24. 4.09
16580	Eriksen, Hjalmar	København	15. 9.86	Kbhvn. Afd. 1	19. 9.06	" " 1	27. 2.09
16635	Friis, Peter Fr.....	—	19.12.86	" " 1	12.10.06	" " 1	29. 5.09
13688	Godt, Peter Sigvald..	—	16. 9.85	" " 1	13. 1.09	" " 1	27. 3.09
13949	Hansen, Chr. Sofus	Hvalsø	20.11.86	" " 1	10.11.03	" " 1	17. 4.09
1352	— F. M.....	København	14. 5.88	" " 2	5.10.07	" " 1	8. 5.09
10505	— Niels Peter	Randers	4.11.88	Randers	9.10.08	Randers	24. 4.09
4225	Honoré, Chr. M.....	Fredericia	30. 6.83	Nykøbing F.	11.10.01	Kbhvn. Afd. 1	2. 1.09
7281	Jensen, Jens Alb. Thorv.	Vejstrup pr. Svendborg	11. 6.87	Svendborg	17. 1.03	Svendborg	3. 4.09
7740	— Niels Chr.....	Lemvig	15. 9.78	Randers	9. 3.03	Kbhvn. Afd. 1	8. 5.09
8302	— Viggo	København	2. 4.91	Kbhvn. Afd. 1	3. 5.09	" " 1	15. 5.09
11105	Kirckheiner, Viggo Ferd...	—	8. 3.90	" " 1	2. 3.09	" " 1	24. 4.09
1194	Knudsen, Vald.....	—	16.11.86	" " 1	10. 4.06	" " 1	8. 5.09
13601	Larsen, Carl Chr.....	—	29.10.77	" " 1	29. 5.09	" " 1	29. 5.09
13572	— Carl Vilh.W.Svendsen	—	21. 1.89	" " 1	21. 5.09	" " 1	22. 5.09
8256	Madsen, Albert.....	—	14. 9.87	" " 1	22. 3.07	" " 1	1. 5.09
8469	— Carl Gotfred Chr.	—	8. 2.88	" " 1	23. 5.07	" " 1	1. 5.09
11363	— Carl Martin.....	—	13.10.87	" " 1	3.10.03	" " 1	10. 4.09
12496	Nielsen, H. V.....	Aalborg	23. 3.84	Kobbers. Fagf. Aarhus	15. 9.08	Aalborg	6. 3.09
10591	— Jens.....	Aarhus	7.10.78	Kiel	2.12.07	Kbhvn. Afd. 1	26.12.08
6822	— Niels Peter	Vadum	15. 1.84	Aalborg	7.11.07	Aalborg	1. 5.09
3405	— O. N. B.....	Vordingborg	16.11.86	Næstved	8.11.06	Kbhvn. Afd. 1	10. 4.09
11248	Nordstrøm, Rich. L.....	København	11. 3.87	Kbhvn. Afd. 1	13. 7.06	" " 1	10. 4.09
137	Olsen, Hakon Vald....	Frederiksberg	30. 9.90	" " 1	21. 4.09	" " 1	22. 5.09
7801	— Jens Peter.....	Paarup, Fyn	26. 4.83	Odense	18. 8.03	Odense	15. 5.09
16366	Petersen, Rasmus Peter..	Allingaabro	1. 2.86	Randers	20. 1.07	Randers	24. 4.09
13550	Raabæk, Hans Chr. A...	Kallundborg	14.12.90	Kbhvn. Afd. 1	15. 5.09	Frederiksværk	15. 5.09
3153	Schouboe, J. B.....	Nykøbing S.	9.11.89	Holbæk	6. 5.07	Kbhvn. Afd. 1	8. 5.09
15029	Schæbel, Theodor Vilh...	Aalborg	1.12.79	Kbhvn. Afd. 1	7.12.03	" " 1	23. 1.09
13983	Sundstrøm, F. C.....	København	25. 1.83	" " 1	21.11.08	" " 1	7. 2.09
14947	Thomsen, Søren Peter...	Randers	23.12.80	Randers	1.11.02	" " 1	22. 5.09

Hævet Lock-out i Holbæk.

Den ejendommelige Lock-out, der, som meddelt i forrige Nr. af Bladet, den 5. Juli erklæredes paa Maskinfabriken »Landsperg« i Holbæk, maatte selvfølgelig faa en for den gæve Fabrikant ret slukøret Afslutning. Direktøren, der bærer samme Navn som Fabriken, erklærede først, at han ikke vilde se nogle af de tidligere Arbejdere paa Fabriken mere, men lige saa selvfølgelig maatte Hr. Landsperg paa et Timandsmøde, som afholdtes den 27. Juli erklære sig villig til at genantage alle de Arbejdere, som han saa rask havde udelukket, og Konflikten er saaledes hævet.

I Følge Meddelelse fra vor Afdeling i Holbæk er der dog nok al Grund til at have Opmærksomheden henvendt paa denne Fabrik, hvor man i de sidste Dage har foretaget et Antal Atskedigelser med paafølgende Nyantagelser, der tyder paa, at den vrede Mand vil hævne sig.

Arbejdernes Bryggeri „Stjernen“

Paa et for nogen Tid siden i Arbejdernes Fællesorganisation afholdt Fællesbestyrelsesmøde var ogsaa vore kooperative Foretagender til Diskussion og særlig var Arbejdernes Bryggeri til Forhandling. Bryggeriets Bestyrer gjorde Rede for Bryggeriets Oprettelse og Udvikling. Der blev ofte, efter at Fællesbageriet havde vist sig at være et godt og sundt Foretagende, paa Kongresser og i Fællesmøder rejst Krav om at gaa videre ad den betraadte kooperative Vej, og særlig udtaltes der Ønsket om at faa oprettet et Bryggeri. Ikke sjældent var disse Opfordringer ledsagede af Bebrejdelser mod saavel Fagforeningernes som Partiets Ledelse, fordi der forventes, at disse var altfor ængstelige eller for langsomme i Overvejelserne paa dette Omraade. Der hører imidlertid en ret stor Kapital til Startningen af et Bryggeri, og det var alene af denne Grund nødvendigt at vente. Endelig frembød der sig en Lejlighed som man mente var heldig og som vandt Tilslutning

saavel i Fagforeningernes Bestyrelse som blandt Partifæller i Almindelighed.

Bryggeriet paa Dr. Olgasvej blev overtaget i Forpagtning af Arbejdernes Bryggeri »Stjernen« som samtidigt stiftedes. I Begyndelsen gik det ikke saa godt, Bryggeriet mødte stærk Modstand fra flere Sider, og det første Aarstid gav et ret betydeligt Under-skud. Det følgende Aar øgedes Omsætningen ret betydeligt, og i de foreløbne 7 Regnskabsaar har Bryggeriet haft et Nettooverskud af over 200,000 Kr., foruden at der i samme Tid er afskrevet over 100,000 Kr. Da Forpagtningstiden var udløben blev saavel Bryggeriet som Malteriet overtaget som Ejendom for ca. 1,200,000 Kr.; der udbetaltes kontant ca. 226,000 Kr., hvoraf en stor Del af Fagorganisationerne tegnede sig for et Obligationslaan, stort 171,000 Kr. Købet af Bryggeriet medfører betydelig større Udgifter til Forrentning og Afdrag end under Forpagtningstiden. Medens Bryggeriet tidligere betalte ca. 42,000 Kr. aarlig i Forpagtning plus 15,000 Kr. i Amortisation, er dets aarlige Udgifter med Forrentning af Kassekredit, optagne Laan og Aktiekapital ca. 140,000 Kr. Dette var noget man vidste, og tillige at i Løbet af nogle Aar vilde disse Udgifter gaa betydelig ned, og var ikke afskrækkende, naar blot en tilsvarende Forøgelse af Omsætningen havde fundet Sted. Dette er desværre ikke blevet Tilfældet og Grunden hertil kan vel i første Række tilskrives de overordentlig slette Arbejdsforhold, som omtrent indtraf samtidigt med, at Bryggeriet blev overtaget som Ejendom. Det er forstaaeligt, at en ikke ringe Del af Bryggeriets Ølsorter, saavel skattefrit som skattepligtigt, er bleven konsumeret paa Arbejdspladser, og naar disse er blevne affolkede i den Grad som Tilfældet er paa Grund af den vilde Byggespekulation, i Forbindelse med de daarlige Konjunkturer, er det indlysende, at det i særlig Grad er gaaet ud over Arbejdernes Bryggeri. Dets Omsætning burde imidlertid, til Trods for nævnte Moment, være gaaet frem. Der sælges af skattepligtigt Øl her i Landet ca. 600,000 Idr., dets Omsætning heraf er ca. 25,000 Tdr. og det er uden for al Tvivl, at Arbejderne maa kunne sætte »Stjernen«s op, naar de blot vil sætte Kraft ind paa at overvinde de Vanskeligheder og den Modstand et Arbejderbryggeri maa regne med, naar dets Konkurrenter er saa store og kapitalstærke, som Tilfældet er. Som det fremgaar af det fremførte, er det aldeles ikke nødvendigt, at der drikkes mere end nu, men det er absolut nødvendigt, at en Del af den nuværende Omsætning gaar over til »Stjernen«. Dette kan lade sig gøre naar blot vore Partifæller selv vil. Vi maa og kan overvinde de Vanskeligheder som stiller sig i Vejen for en større Omsætning. Vi skal hjælpes ad og føle os solidariske, og vi skal ikke mindst betænke med hvilken Glæde vore Modstandere vilde se vort Bryggeri stagneret eller opgivet. Der er ogsaa til Bryggeriets Ledere kommet forskellige gode Raad til at forøge Omsætningen, og et af disse er nu tagen til Følge, og vil der derfor herefter *kun blive* solgt originalt altappet Stjerne Lagerøl; herved antages det, at de øvrige Ølsorter, og herunder særlig Pilsneren, der hidtil kun er leveret i originalt Aftapning, ogsaa vil vinde betydelig frem i Omsætning.

* * *

Vi anmoder indstændigt alle vore Medlemmer om at drage Omsorg for, at »Stjernen«s Ølsorter faar en betydelig større Kundekreds blandt Arbejderne end nu; det kan gøres, om vi vil, og vi erindrer om, at »Stjernen« fører saavel Lager og Pilsner som Skattefrie Pilsner og Mørk Skattefrie Ølsorter.

Fripladser paa Københavns Maskinistskole.

Fra September Kursus' Begyndelse disponerer Smede og Maskinarbejdernes Fagforening (Københavns Afd. 1) over Fripladser til hver af Maskinisteksamens 2 Afdelinger, til Tillægsprøven i Elektroteknik og til Maskinpasserprøven.

Medlemmer af *alle* Forbundets Afdelinger, som ønske at søge disse Fripladser, kan afhente Ansøgningsblanketter paa Afdelingens Kontor, Larslejstræde 1, i Kontortidene inden 3. September, til hvilken Dag Ansøgningerne skal være indleveret igen.

Afdelingsbestyrelsen.

Meddelelser fra Hovedkassereren.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmands Side er nedenstaaende optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 3557 J. Andersen
- 700 A. F. Andersen

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi vedkommende Medlemmer undskyldte.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Følgende Medlemsbøger ere anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 1587	S. Madsen	(Kbhvn. Afd. 3)
- 16298	S. Jensen	(— — 3)
- 1855	L. P. Larsen	(— — 5)
- 16963	N. F. A. Jensen	(— — 7)
- 9868	M. Miltersen	(Randers)
- 7153	M. Lund	har atter fundet sin Bog.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletterregistrene.)

Nr. 700	Andersen	A. F.	Ny Register
- 3557	—	J.	—
- 5050	—	Hans Chr.	—
- 5726	Christiansen	E. J.	—
- 15017	Gudbrand	N. C.	—
- 13941	Hansen	Emil	—
- 16384	Knudsen	H. A.	—
- 6043	Larsen	Jens	—
- 13034	—	N. K. E.	—
- 7904	Nielsen	H. F.	—
- 10379	—	J. Chr. S.	—
- 11895	—	K. N. J. Chr.	—
- 1545	Petersen	H. O.	—
- 6432	Sørensen	Joh. B.	—
- 3811	—	Georg	—
- 4553	Thomsen	A. V.	—

Nr. 4714	Andersen	Edv.	Gl. Register
- 6587	Hansen	Jens Rasm.	—
- 7964	Jonassen	C. H.	—
- 14006	Nielsen	Chr.	—
- 1396	—	Rasm. P.	—

Konflikter.

Paa nedennævnte Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt indtil anden Meddelelse foreligger.

1. Hos Fabrikant *P. Nielsen, Pedershaab* i Brønderslev, fortsættes Arbejdsstandsningen fremdeles.

2. *Plovfabrikant Jacobsen, Fraugde* paa Fyn, er ligeledes fremdeles blokeret og Tilgang af Forbundets Medlemmer forbudt.

Endvidere er følgende Smaaværksteder blokeret:

3. *Vognfabrikant Rasmussen, Nyborg, Fabrikken »Nordthy« i Thisted.*

4. *Silkeborg Afdeling* frabeder Tilgang til Smedemester *Carl Jacobsens* Værksted.

5. *Smedem. A. Mathiesen, Laasbygade, Kolding*, er blokeret.

6. Strejken hos *Maskinfabrikant H. Hansen, Korsør*, fortsættes.

7. *Grovsmed Andersen, Jagtvejen, København*, er ligeledes fortsat blokeret.

Stubbekøbing.

Forinden Medlemmer af Forbundet søger Arbejde hos Smedemester *J. P. Carlsen* i Stubbekøbing bedes de henvende dem enten til den lokale Klubformand eller til Afdelingsformanden, *M. Frandsen*, Tvergade 9, Nykøbing F.

Strejken hos Maskinfabrikant Henrik Hansen i Korsør.

Som meddelt i Fagbladet for Juni nedlagde vore Medlemmer Arbejdet hos Maskinfabrikant *Hansen* i Korsør, efter at det havde vist sig umuligt at faa gennemført tariffmæssige Tilstande, og efter at det havde vist sig umuligt at faa de Hellige og andre uorganiserede Arbejdere paa dette Værksted organiserede.

Strejken fortsættes — eller rettere sagt *Blokaden* — thi om Strejke kan der næppe mere være Tale, efter at samtlige vore Medlemmer forlængst er i Arbejde andet Steds. For saa vidt generer denne Konflikt os naturligvis ikke, men det har sin Interesse at se, hvorledes en saadan Blokade vil forløbe; thi det drejer sig jo om, hvorvidt denne Fabrikant bag visse Skalkeskjul og Paastande om at ville bevare den »personlige Frihed« for sig og sine Arbejdere skal kunne trodse alle moderne Organisationsbestræbelser mellem Arbejdsgivere og Arbejdere, etablere noget for sig selv.

Selvfølgelig drejer det sig for *Hansen* kun om at holde sin Virksomhed klar af Organisationerne for desto mere selv at være Herre. Vi tvivler dog om, at Forsøget lykkes ham, skønt vor Afdeling meddeler, at det er lykkedes ham ved Hjælp af sine hellige Aandsfrænder at skaffe sig nogle Individuer, der sammen med nogle

af Fagets Udskudsarbejdere skal danne en Garde paa ca. 10 Mand. En Del af disse Eksistenser anvendes nok endda til at sendes paa Arbejde paa Statens Færger og i Statens Lokomotivremise i Korsør. Der vil dog næppe blive hyggeligt i Længden for disse Fyre, naar Jernbanefunktionærer og andre ordentlige Mennesker i Korsør opdager, hvad det er for Krapyl, Byen huser.

Konflikten paa „Nordthy“ i Thisted.

I ca. 2½ Aar har der, som bekendt, været Konflikt hos Fabrikant *Frederiksen*, »Nordthy«, i Thisted. Der er ingen særlig Grund til at opfriske denne Konflikt i sine Detailler. Det maa være nok med at sige, at Hr. Frederiksen Holdning overfor Arbejderne og Organisation var rent ud ganske umulig. Sagen fik nogen Interesse ved de Forsøg Hr. Frederiksen gjorde, tildels med Støtte fra den lokale Øvrighed, paa at stoppe Munden paa vore organiserede Fagfæller og paa vor Afdeling. En Tid saa det virkelig ogsaa ud, som om Hr. Frederiksen skulde have ialtfald noget Held med sig. Det er jo i Reglen ikke saa vanskeligt for en Arbejdsgiver at faa en Fagforening dømt, selv om hans egne Papirer er nok saa daarlige. Men nu er til Gengæld det hele brudt sammen over Hovedet paa ham, idet Viborg Overret har afsagt en Dom, der er gaaet ham fuldstændig imod, og det er derfor let forklarligt, at Hr. Frederiksen allerede nu har søgt vor Afdeling og anmodet om at faa Konflikten ordnet og en Overenskomst oprettet.

Om Dommen skriver det lokale Arbejderblad, d. 2. August, følgende:

»En ordentlig Dukkert til vor Politimester.

Overretten har i Dag paadømt en Sag, hvorunder Maskinfabrikant *M. Frederiksen* i Thisted søgte Smede og Maskinarbejdernes Fagforening samme Sted dømt til Betaling af 2000 Kr. i Anledning af, at Fagforeningen i Marts Maaned 1907 i »Thisted Amts Avis« og »Thisted Amts Tidende« averterede om, at Arbejdet var nedlagt hos Hr. Frederiksen.

Medens Fagforeningen ved Thisted Bythings Dom af 23. Febr. d. A. var tilpligtet at betale Frederiksen en Erstatning efter uvillige Mænds Skøn, dog ikke over 2000 Kr., blev den ved Overretten frikendt.

I Omkostninger ved begge Retter betaler Frederiksen 60 Kr.»

Strejke paa Raadvaddams Fabriker.

I Aaret 1905 gjorde Raadvaddams Fabrikers Arbejdere, saavel Slibere som Træarbejdere, Arbejdsmand og Smede, gentagende Gange Forsøg paa at faa en Forhandling med Fabrikernes Direktør om faste Priskuranter for alt gængse Arbejde, men de blev stadig holdt hen med halve Løfter eller afvist af mere eller mindre formelle og meningsløse Grunde, og samtidig ændredes Priserne paa forskellige Arbejder uden Forhandling med de interesserede Arbejdere.

Da det viste sig ugørligt at naa noget Resultat paa denne Maade, enedes Smedene om at forsøge en tilfredsstillende Ordning fremskaffet ad voldgiftsretlig Vej ved Henvendelse gennem Forbundets Hovedbestyrelse til Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jærindustrien, hvoraf Raadvaddams Fabriker var Medlem.

Den 30. December 1905 afholdtes der Mægling i Sagen, og der opnaedes bl. a. Enighed om, at Direktøren skulde fremlægge Fabrikens Prislistor hos Værkstedsmændene, og at der skulde optages Forhandlinger mellem Direktionen og Tillidsmanden om de Priser, Arbejderne eventuelt fandt for lave. I Referatet udtales det endvidere, at man forudsætter, at den ved Mæglingen truffne Aftale fører til faste Priser, saaledes som den mellem Organisationerne gældende Overenskomst tilsigter.

Der foretoges dog intet fra Fabrikens Side i Løbet af 1906 for at indfri det givne Løfte, og da der i Begyndelsen af 1907 opstaar andre Konfliktspunkter, som ønskes behandlet ad voldgiftsretlig Vej, fremsættes der fra Svendenes Side Begæring om, at Kravet om Priskuranter paany behandles.

Ved Mæglingen d. 24. April 1907 forpligter Firmaet sig til i Løbet af Maj Maaned at fremlægge de Priser, som allerede er udarbejdede. De øvrige Priser, som skal fuldstændiggøre Priskuranten, skal successive fastsættes ved Forhandling, naar Fabrikationen paa de forskellige Varer paabegyndes.

Intetsomhelst foretog Direktøren sig trods det paany afgivne Løfte, og d. 22. Oktober samme Aar, da der er Mægling paa en ny Konflikt, fremdrages Priskurantsagen igen.

Direktøren afgiver atter Løfte samtidig med, at den tidligere aftalte Ordning af Spørgsmaalet ændres noget, men Løftet viser sig denne Gang at være af samme negative Værdi, som alle de tidligere afgivne Løfter, og da der d. 18. Juli 1908 atter er Mægling paa Raadvaddams Fabrikers Kontor om en ny Konflikt, forpligter Direktøren sig til at have Priskurantsagen færdig inden 1. Januar 1909.

Ved sidste afholdte Mæglingssmøde fremsætter Direktøren Ønske om, at Konfliktssager, som maatte opstaa, eller Spørgsmaal, som iøvrigt skulde forhandles mellem Direktion og Arbejdere, fremtidig blive behandlede direkte mellem Direktøren og Bestyrelsen for den Afdeling, hvoraf Smedene paa Raadvaddams Fabriker ere Medlemmer, for derved at undgaa at ulejlige Organisationerne.

I Henhold til dette Ønske fra Direktørens Side, behandles en Række Spørgsmaal paa denne nye Maade i Efteraaret 1908, og der opnaas Enighed om alle Spørgsmaal.

Men den 1ste Januar 1909 kom og gik uden at man øjnede nogen Priskurant, og alle Løfterne fra den »direkte« Forhandling satte lige saa usynlige Spor som dem, der i en Aarrække var afgivet om Priskurantens Fremlæggelse.

Ved Timandsmødet, som afholdtes d. 15. Juni 1909, erklærede Sammenslutningens Ordfører kort og koncist, at Raadvaddams Fabriker den paagældende Dags For-

middag havde forpligtet sig til inden 8 Dage at afgive en Erklæring angaaende samtlige Spørgsmaal, som vare forhandlede og endnu ikke bragte til Afslutning. Hvis denne Erklæring ikke kom rettidig, vilde Sammenslutningen overlade Raadvaddams Fabriker til sin Skæbne.

Da »Erklæringen« kom, gik denne ud paa, at Direktøren ønskede sig løst fra Løfterne angaaende Priskuranten.

Siden denne utilfredsstillende Erklærings Fremkomst er der vekslet nogle Skrivelser om Sagen, og det skal erkendes, at Arbejdsgivernes Organisation nu tager alvorligt fat for endelig at faa Organisationens Autoritet respekteret, men Svendene har desuagtet nedlagt Arbejdet d. 31. Juli, dels som en Protest mod den Hensynsløshed som Direktøren paa Raadvad har udvist, hvad Respekt for truffne Aftaler angaar, og dels for endelig at faa fuldgode Garantier for, at de Aftaler, der nu vil blive truffne, ikke munder ud i Pjank og Uvederhæftighed, som det tilforn har været Skik paa Raadvad.

Det er interessant — men lidet opmuntrende — at betragte de forskellige Data i denne Priskurantaffære. Man skulde ikke tro eller tænke sig Muligheden af, at en Arbejdsgiver, der staar som Medlem af en Organisation, hvis hele Forhold til Arbejderorganisationerne er baseret netop paa truffne Aftalers Paalidelighed, saa ganske og fuldstændigt ignorerer Tilsagn, der er afgivet under regelrette Former og under kontraherende Organisationers overenskomstmæssige Medvirken.

Men det er den Slags, der hævner sig, og som ikke engang forsvares af Arbejdsgiverne, der ellers altid er klar til Forsvar af meget yderliggaaende Arbejdsgiverstandpunkter og -interesser.

I dette Tilfælde har man — saa vidt os bekendt — ikke med et eneste Ord talt Raadvaddammer-Direktionens Sag i den Presse, der ellers angriber Arbejderne ved en hvilken som helst Lejlighed — *uagtet der nu strejkes paa tredje Uge hos en organiseret Arbejdsgiver*. Hans Optræden har været selv Arbejdsgiverne et Slag for stærkt.

Det tørde maaske være et Bevis for, at der virkelig vil fremkomme et tilfredsstillende Resultat nu efter mange Aars taalmodigt Arbejde og Venten fra Svendenes Side, og man kan maaske ogsaa forvente, at den af Svendene sidst foretagne Aktion vil bevirke, at Raadvaddams Fabriker ikke fremtvinger lignende Situationer i Fremtiden.

B. B.

Afsluttet Konflikt i Ringsted.

Som de fleste af vore Medlemmer ved, har vi haft en meget langvarig Blokade og Konflikt paa Cyklefabriken »Alfa« i Ringsted. Vor Afdeling meddeler os imidlertid, at denne Konflikt nu kan betragtes som afsluttet, idet Forholdene foreløbig er ordnet tilfredsstillende, ligesom Fabriken nu kun arbejder med organiserede Svende.

Fra Aarhus Afdeling.

Da det i N. L.s Imødegaaelse af min Artikel i Fagbladet for Maj Maaned fremgaar, at han i Modsætning til mange af hans Meningsfæller tror at gøre sin Sag en Tjeneste ved at skrive om den i Fagbladet, skal jeg for gammel Bekendtskabs Skyld gøre ham den Tjeneste atter at imødegaa hans Paastande, det er mig tilmed en Glæde at gøre det, da jeg tror, at vi ved at holde Sagen vedlige ved vore Skrivelser i Fagbladet har den største Udsigt til atter at faa den under Behandling i Klubben og dermed afgjort til min Tilfredshed. N. L. skriver, at han tror, at dette Spørgsmaal, vi strides om, betyder Statsarbejdernes Stilling til Organisation; dermed siger han aabenbart, at vi, som vil have egen Afdeling paa Banen, i Grunden helst vilde stryge alle vore faglige Pligter af os; for Tilfældets Skyld ønsker Leth, at vi skal betragtes som Bagstræbere, der ikke kan se længere end til deres egen Næsetip. Men vi tager os det ikke saa nær, hvad den Mand mener om os i dette Tilfælde, thi vi kender ham og véd, at han har den fikse Idé, at kun ham og dem, som holder med ham, er i Stand til at tænke normalt, specielt paa Fagforeningspolitik; enhver, som har synderlig Kendskab til N. L., véd dette og véd tillige, at han ofte kan være meget personlig i sine Udtalelser.

Naar N. L. beklager sig over, at jeg har været personlig overfor ham paa omtalte Møde, saa siger jeg, at det hele indskrænker sig til, at jeg udtalte min Forbavelse over, at Leth og de to øvrige lønnede Tilidsmænd ikke tog Ordet, men lod Bestyrelsesmedlemmerne fra de private Værksteder føre Ordet; jeg forment, at de handlede saaledes af Hensyn til deres Særstilling som lønnede Tillidsmænd (de vilde jo nemlig alle ifølge deres Arbejdsplads komme over i den ny Afdeling); jeg tillagde dem altsaa meget mere Beskedenhed end de i Almindelighed fortjener. Efter Mødet fik jeg at vide, at det var planlagt Taktik fra Bestyrelsens Side, altsaa ikke Beskedenhed fra N. L.

Kære Leth, Du ser Splinten i din Broders Øje, men Bjælken i dit eget Øje bliver Du ikke vaer; Du maa dog vide, at mine Udtalelser var for intet at regne mod din Opførsel overfor mig under samme Møde; selv dine Venner tog Afstand fra Dig. Ønsker Du dette bekræftet ved Vidner, kan Du faa det, der er i Overflod af dem.

N. L. skriver, at det ikke passer, at vi har mistet ca. 100 Medlemmer i Aarens Løb. Han bruger den Maalestok, at vi kun har 150 Kolleger, som staar udenfor Organisation, og af dem er der efter hans Mening saa godt som ingen, der har tilhørt os; dem vi har mistet er kommen i anden Livstilling, skriver N. L. Hvorfor nu køre frem med slige Paastande; Du véd dog godt, kære Ven, at det ikke passer; i Fald Du gjorde Dig den Ulejlighed at tælle vore slettede Medlemmer i de sidste 12 Aar, vilde Du faa at se, at mine Tal, selv om de er tagne paa Skøn, ikke er meget fejl, og Fyrbøderne, som kommer ud at køre, bør Du jo slet ikke regne med; Du véd dog godt, at det ingen Betydning har for os, thi saa snart et Hold er ansat, bliver der antaget andre til at udfylde deres Pladser paa Værkstedet, og disse er jo altid Medlemmer, naar de kommer i Arbejde.

At alle de 150 Kolleger, som staar udenfor Organisation, skulde være saa forstokkede, at ikke mange af dem kan vindes, naar der skabtes mere Liv og Interesse for vor Sag blandt vore nuværende Medlemmer, tror jeg ikke; i modsat Tilfælde var der dog saa ikke mindre Grund til at gøre, hvad der kan gøres for at beholde dem vi har, og det gøres bedst ved at lave en Afdeling indenfor Banens Plankeværk. Vel er vi interesserede i vore Kollegers Ve og Vel paa de private Værksteder, men vi har ikke mere Interesse sammen

med dem i Aarhus, end vi har sammen med dem i Odense og Randers osv., og dette Interessesfællesskab plejes ved at staa i Forbund sammen med dem.

N. L. kan ikke finde ud af, at det er ganske naturligt og fornuftigt at benytte vor eventuelle Afdelings Indtægt paa en Maade, som Medlemmerne og Afdelingen bedst vilde være tjent med, nemlig saa vidt muligt af Kassen at betale det paalignede ekstra Kontingent, hvilket jeg har udtalt kan lade sig gøre, naar vi administrerer fornuftigt og med dette in Mente, og ikke som N. L. skriver, benytte vore Penge til fikse Bevillinger. Jeg vil godt staa ved den Udtalelse, og den vidner som N. L. skriver, aldeles ikke imod min forrige Artikel. Leth skriver endvidere, at vi ikke kan samle Penge; jeg siger jo, vi har af 300 Medlemmer 2200 Kr.s Indtægt til Afdelingskassen, naar vi betaler 80 Øre om Ugen, som vi gør for Tiden her. Vore Udgifter bliver 1600 Kr., Resten kan vi disponere over, til hvad Medlemmerne ønsker.

Du vil heraf kunne se, at vi ikke ønsker at stryge vore Pligter paa noget Omraade. Naar Du skriver, at Du kender mine Mænd lige saa godt som jeg selv gør, da tvivler jeg ikke paa det, men saa maa Du ogsaa vide, at de er lige saa gode Kolleger og Fagforeningsmænd som dem, der hører til din Lejr. N. L. frygter for, at vi ikke, i Fald vi fik en Afdeling, vilde kunne opnaa nogensinde at faa vor Hovedbestyrelse anerkendt som forhandlende Part; man vil, skriver han, finde det overflødig. For at drage den Slutning maa Leth dog mene, at vore Overordnede maa tage mere Hensyn til en Afdelingsbestyrelse end til en Klubbestyrelse; jeg kan ikke tro det.

N. L.s principielle Standpunkt er, at han ikke vil være med til at danne en ny Afdeling, skriver han; det er altsaa et Princip, han har, og ikke som jeg sidst antydede af personlig Interesse; saa ved vi det. N. L. fortæller os, at den Betydning det har at være den største Provsinsafdeling, vil blive sat over Styr, naar vi laver 2 Afdelinger i Aarhus. Jeg er overbevist om, at det ikke har Spor at betyde; der er bleven sagt, at det betød noget paa en Kongres, om et Forslag kom fra en lille eller en stor Afdeling. Jeg tror altsaa ikke, at det har noget at betyde; er Forslaget saaledes, at Hovedbestyrelsen ikke anser det for klogt at støtte det, saa gør den det ikke, enten det kommer fra Per eller Poul, og de Delegerede tager nok et lignende Standpunkt. Endvidere skriver Leth, at en Generalforsamling, som omfatter saavel private som Statsarbejdere, har mere Interesse; det er desværre Tilfældet, thi Medlemmerne møder ofte for at bekæmpe hinanden; det blev vi fri for, naar vi var delt i 2 Afdelinger. N. L. skriver, at vi staar foran en Sprængning af Afdelingsrammerne. Lad os tænke os, at vi fik dannet et Metalarbejderforbund, saa vilde der virkelig være dobbelt Grund til at skille os fra de private Virksomheders Arbejdere; vi vilde ikke have noget Udbytte af at staa i denne store Centralafdeling, vore Interesser var den ikke i Stand til at tage sig af, og deres, tror jeg, at de nok fik plejet uden os; det fremgaar ogsaa af det, Leth skriver derom, idet han er klar over, at der i saa Fald vilde være Grund til for os til at tænke over vor Særstilling. Mit Standpunkt vilde i dette Tilfælde være et Jernbaneforbund.

N. L. benægter, at Afdelingsbestyrelsen lagde Hovederne i Blød for at faa Afdelingsspørgsmaalet slaaet ned ved anden Behandling; jeg maa sige, at i Stedet for at benægte Fakta, som Du gør her, vilde jeg have foretrukket at lade dette være ubesvaret. N. L. benægter stadig væk saaledes ogsaa dette Faktum, at vi har maattet brydes med Afdelingen om at faa vore Administrationsudgifter dækkede, det indskrænker sig, skriver Leth, til et eneste Tilfælde, og det var forårsaget af os selv, ved Forslagets Fremsættelse for Generalforsamlingen; dette skete i 1904, men dette var hverken første eller sidste Gang; det sidste Tilfælde er

fra det Herrens Aar 1909. For ca. 2 Aar siden var Leth ogsaa meget fortorneret paa mig af følgende Grund: Generaldirektøren tilbød os $\frac{1}{2}$ Times Forkortelse af Arbejdsdagen, vel at mærke kun i de 4 Vintermaaneder. Leth og flere af de ledende var stærkt begejstrede for at modtage det, men Godkendelsen skulde ske ved Afstemning i Foreningen; jeg tillod mig at modarbejde Tilbudet efter bedste Ævne, thi det var paa nærværende Tidspunkt ikke værd at modtage. Tilbudet blev forkastet ved Afstemningen og jeg blev kaldt Bagstræber. $\frac{1}{2}$ Aar efter fornyede Generaldirektøren sit Tilbud, men da lød det paa $\frac{1}{2}$ Times Forkortelse pr. Dag hele Aaret rundt; det blev modtaget. Enhver vil kunne indse, at havde vi fulgt vore ledende Mænd og vedtaget det første Tilbud, havde baade de og os været daarlige tjent dermed, — og dog maatte vi taale deres Raab om Bagstræb; man ser tillige, at det ikke altid er dem, som raaber højest, der har Ret.

M. P. Søgaard.

Svar til Hr. M. P. Søgaard.

Efter at M. P. Søgaards Artikel har været tilstillet Aarhus Afdeling, har vi fra de tre Kolleger, Leth-Nielsen, H. P. Christensen (Formanden for Klubben paa Baneværkstedet) og Samuelsen modtaget nedestaaende, hvormed vi haaber, at denne Debat vil kunne betragtes som afsluttet.

»For gammelt Bekendtskabs Skyld« har Søgaard altsaa gjort mig den Tjeneste at imødegaa min sidste Artikel. Nej, virkelig! Mon nogen tror det? Jeg ikke; snarere er det efter den gamle Receipt, at den, der sidst har Ordet, han stod sig.

Jeg har jo ret udførlig behandlet Spørgsmaalet om en Afdeling paa Banen og ønsker ikke for nærværende at komme ind derpaa, tilmed da Søgaards Artikel jo næppe bør tages helt alvorligt, dikteret af saaret Indbildskhed og digterisk anlagt som den er.

Jeg har skrevet efter min Overbevisning og om Forholdene, som de er, hvilket mine Kolleger paa Banen jo, hvad det sidste angaar, er i Stand til at kontrollere, og jeg har da heller ikke hørt, at nogen har bestridt dette. Det er ikke for Søgaards Skyld, at jeg har beskæftiget mig med denne Sag, men fordi, og det gentager jeg, at to Afdelinger i Aarhus er meningsløst.

N. L.

Efter at jeg er bleven gjort bekendt med Søgaards Omtale af det Tilbud, som blev os stillet af Jernbaneledelsen angaaende Arbejdstidens Forkortelse med 1 Time daglig i de 4 Vintermaaneder, og da Søgaard i sin Artikel vil give det Udseende af, at det særlig var N. L., der arbejdede for dette Forslags Vedtagelse, maa jeg sige, at Søgaard jo godt véd, at dette ikke passer, idet N. L. ikke deltog i nogen af de Møder, hvor den Sag blev behandlet, men at jeg som Formand for Fællesbestyrelsen sammen med et Flertal af Fællesbestyrelsens Medlemmer ikke mente at kunne forsvare at sige nej, naar der blev givet os et Tilbud om en Forkortelse af Arbejdstiden, og særlig hvor vi ikke har større Indflydelse paa Forhandlingerne end paa Statsbanerne, og naar Søgaard saa mener, at han her var klogere end os, ja da vil jeg ikke berøve ham Troen herpaa, men jeg ved ogsaa, at Søgaards Modstand mod Forslaget var dikteret af det Pengetab, som vi vilde faa, idet Søgaard ikke vilde gaa med til nogen Forkortelse, uden at vi samtidig fik en Lønforhøjelse. For os

andre stod Sagen som sagt noget anderledes, idet vi mente, først Forkortelsen og saa bagefter Lønforhøjelsen; dette var i hvert Fald tillige den Vej, som »De samvirkende Fagforbund« havde anbefalet at gaa, og om hvilken jeg vedblivende tror, at det er den Vej, vi skal, naar vi skal længere frem med Arbejdstidens Forkortelse, hvad der vel ogsaa er Søgaards Mening?

At vi senere fik Minimallønnen hævet samtidig med Forkortelsen, der androg $\frac{1}{2}$ Time daglig, tror jeg ikke skyldtes Søgaards Klogskab, men vist snarere de skarpe Resolutioner, som vi vedtog paa Vejlemødet, og som bragte de Delegerede en Trusel om Afsked.

Dette kun for at hjælpe paa Søgaards Hukommelse, ellers skulde jeg ikke have blandet mig i denne Polemik, som er ført om en selvstændig Afdeling paa Banen, men det af mig omtalte Spørgsmaal, syntes jeg, Søgaard burde have ladet ligge, da det jo ikke har Spor med Oprettelse af Afdeling at gøre.

H. P. Christensen.

Formand for Klub 11.

Undertegnede skulde ikke have blandet sig i den Strid, som er udkæmpet mellem vor Kasserer, N. Leth-Nielsen og Kedelsmed Søgaard, naar det ikke var, at der i ovenstaaende findes en Insinuation imod Afdelingen og dens Bestyrelse, hvilken Insinuation jeg som Formand for Afdelingen betragter det som min Pligt at tilbagevise.

I Fagbladet for Maj skriver Søgaard, at Klub 11 (Banens Klub) maa tigge og true Afdelingen om de Midler, den har Brug for. I ovenstaaende Artikel gentager han den samme Beskyldning. Jeg vil da som Formand for Afdelingen en Gang for alle hævde, at der aldrig indenfor Bestyrelsen i de 18 Aar, jeg har haft Sæde i samme, er lagt Klub 11 Hindringer i Vejen eller nægtet at betale den Slags Udgifter, hvor det har drejet sig om at fremme Klubs 11's Interesser enten ved Afholdelse af Møder i andre Byer sammen med Jærnbansens Arbejdere, eller Forhandlingsmøder med Ledelsen. Bestyrelsen har altid bevilget, hvad der er forlangt, ganske naturligt fordi der her er andre Forhold til Stede end for de andre Klubber.

Jeg ved derfor ikke, hvor Søgaard vil hen eller hvad han sigter til, naar han skriver om, at Klubben maa tigge og true, og at vi har lagt Hindringer i Vejen o. s. v.; det kan være, at S. sigter til et Brev, som Bestyrelsen sendte til Klub 11's Bestyrelse i 1909, hvori man kun forlangte at faa at vide, naar saadanne Møder skulde afholdes o. s. v., men deri var ikke et Ord eller blot en Antydning om at nægte det, der blev søgt om. Derfor vil jeg som Formand for Afdelingen slaa fast, at der aldrig er nægtet saadanne Bevillinger, og at Søgaards Skrivelser i den Retning er aldeles urigtige for ikke at bruge et stærkere Udtryk, og jeg gør det ikke mindst, for at ikke vore Kolleger paa Statsbaneværkstedet skal blive hildet i samme urigtige Opfattelse.

F. F. Samuelsen.

Formand for Aarhus Afdeling.

Billetter

til nedsat Pris til Tivoli, Zoologisk Have, Casino, Folke-teatret og Det ny Teater kan erholdes paa Kontoret, Larslejstræde 1, St. th.

Redigeret af J. A. Hansen.

Bogtr. Lützhöft-Petersen, Amagervej 10, København.

FAGBLAD FOR SMEDER OG MASKINARBEJDERE

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

Nr. 11.

September 1909.

21. Aargang.

Hjemme og ude.

Tfaglig Henseende er en særdeles rolig Sommer tilendebragt, en Sommer, der har været sjælden fri for de sædvanlige Trusler om Lock-out fra Arbejdsgiverforeningens Side, og Marsagen hertil maa naturligvis søges i, hvad der foregik i afvigte, særdeles stormfulde Foraar.

Konflikten i Skotøjsindustrien² staar sikkert alle i friskt Minde. Denne Konflikt, som det viste sig saa uhyre vanskeligt at faa bilagt, fordi Skotøjsindustriens Arbejdere, hvad der vist forøvrigt i nogen Grad er tilgiveligt, udelukkende vilde se paa deres egne Interesser og Forhold, medens de kun i ringe Grad erkendte den vanskelige Stilling, Arbejdernes Organisationer var kommen i med de stedsevarende slette Konjunkturer og med den deraf følgende Arbejdsløshed, — hvilke Forhold i samme Grad øgede de organiserede Arbejdsgiveres Magtstilling og Eyst til, om Lejlighed dertil gaves, at give Arbejderorganisationerne et Stød i tilbagegaaende Retning.

Det lykkedes dog vor Centralorganisations Ledelse at overvinde alle Vanskeligheder og bringe „Ro“ tilveje, idet en Række Opsigelsler af mindre betydningsfulde Overenskomster toges tilbage, og Typografernes Overenskomst, der ogsaa var opsagt, og hvis Forhold saaledes ogsaa stod paa Dagsordenen, lykkedes det at holde udenfor, ligesom det senere lykkedes dette fag gennem en Række svære Forhandlinger at tilvejebringe en ny

Overenskomst, der, naar Forholdene tages i Betragtning, maa anses for endog overordentlig gunstig for dette fags Arbejdere.

Og siden har der altsaa, frafset de Smaating, der næsten dagligdags indløber, intet været, som kunde give Anledning til Uro eller til nogen stor Styrkeprøve imellem Organisationerne. Men imedens der saaledes er Ro paa Overfladen, arbejdes der ikke mindre intensivt paa andre Hold i Retning af at beskæftige sig med Tidens største sociale Problem: Forholdet mellem de organiserede Arbejdsgivere og Arbejdere.

— Fællesudvalget af 17. August 1908, der nedfattes ved Slutningen af den bekendte Konflikt i de grafiske Fag i Fjor, har afholdt en lang Række Møder foraaaret og Sommeren igennem — kun med Afbrydelse af en lille „Sommerferie“, hvorunder Parterne har faaet Lejlighed til at sunde sig lidt og overveje det foreliggende overvældende Materiale, og der fortsættes stadig med Kraft for at komme til Klarhed over, hvorvidt der lader sig lovgive paa dette Omraade eller ikke.

Spørgsmaalet er, om Tiden er inde til at skabe en Lovbeskyttelse for de faglige Overenskomster, der fra Tid til anden indgaas mellem Parterne, og om Tiden er inde for en Udvidelse af den permanente Voldgiftsrets Omraade.

I sidstnævnte Retning har Arbejdsgiverforeningens Generalforsamling, der afholdtes i Juni Maaned, udtalt

fig saaledes, at dette nu skulde være en „Nødvendighed“, og det skal indrømmes, at det for saa vidt ser ud, som om der er noget heri, efter som den permanente Voldgiftsret ret hyppigt anmodes om at fungere som „vedtagen Voldgift“, — altsaa ud over de forudsætninger, under hvilke den blev oprettet og under hvilke den har virket, nemlig som en Domstol, der udelukkende havde at affige Domme om Brud eller ikke Brud paa Septemberforliget af 99.

Først og fremmest har dog det nævnte fællesudvalg beskæftiget sig med Regler for Behandlingen af faglig Strid, angaaende hvilke der er udarbejdet en Norm, og endelig vil Udvalget ligeledes beskæftige sig med Spørgsmaalet om **Mægling i Arbejdsstridigheder** i saadanne Tilfælde, hvor Konfliktten ikke angaar Forstaaelsen af afsluttede faglige Overenskomster.

Vi behøver næppe at paapege, hvor vanskeligt det bliver for Arbejdernes Organisationer at give sin Tilslutning til en Lovgivning paa dette Omraade, og hvilke omfattende Overvejelser hele dette Spørgsmaal kræver indenfor Organisationsledelsen. Ret uheldigt er det ogsaa, at paa samme Tid, som hele dette store Spørgsmaal overvejes, har den permanente Voldgiftsret ved sin Formand, Dr. jur. Carl Using, i en lille ret betydningsløs Sag vedrørende en Arbejdsstandsning ved Klinikbrolægningen paa Ombygningen af Regensen i København affagt en Kendelse, som gør de i Septemberforliget fastsatte **14 Dages Strejkevarsel obligatorisk** for alle fagforeninger, medens Strejkevarslet hidtil kun skulde gives i saadanne Tilfælde, hvor Arbejdsstandsningen i følge sin Natur skulde have Hovedorganisationens Godkendelse.

— Med andre Ord: Hele det retslige Spørgsmaal vedrørende vort Organisationsliv og vort Organisationsarbejde staar paa Dagsordenen og synes nu at skulle kræve en Løsning, fordi, som man paastaar, „Samfundet“ kræver visse Hensyn og en vis regulerende Indflydelse paa Arbejdskonfliktterne. Vi behøver vist ikke her at pege paa, at disse „Samfundsinteresser“ ikke gaar i Retning af at skaffe mere Albuerum for fagforeningerne, men derimod at der — og navnlig fra Overklassemens Side — sættes alle Sejl til for at skaffe Rum for en Lovgivning, der i nogen Grad kan binde og vanskeliggøre fagforeningerne deres Arbejde.

— Udadtill tager den svenske Storkonflikt ganske Interessen fangen. Efter ca. 5 Ugers Kamp, hvori ca. 300,000 svenske Arbejdere deltog, er den saakaldte Storstrejke aflyst, og Kampen er indskrænket til mellem **160 og 170,000 Mand**; men hvad dette Tal betyder, ved vi jo alle, navnlig naar man erindrer sig, at det

højeste Tal paa Udelukkede, der nævntes hos os i 1899 var 40,000. For vort Broderforbunds, det svenske Metalarbejderforbunds Vedkommende er Antallet paa de i Kamp værende gaaet ned til omtrent Halvdelen af Forbundets Medlemsantal; men hvad dette Antal kræver af Midler til Understøttelse, vil vore Medlemmer sikkert forstaa, og med Glæde endnu i nogle Uger betale det dem paalignede Ekstrafontingent, thi vi ved jo alle i hvilken Grad vi selv er interesserede i Kampens Udfald.

Modstanderpresen noterer for hver eneste Dag der gaar, ved deres Skrivelser om denne Kamp, at den er **uhjælpelig tabt** for de svenske Arbejdere. Antagelig maa de snart have gentaget dette saa ofte, at de ikke længere tror paa det selv, og i alle Tilfælde har de fuldstændig glemt at meddele nogen som helst Realitet om, hvori **Tabet skulde bestaa**. De svenske Arbejdere har et saa klart og korrekt Standpunkt under denne Kamp, saa at vi vanskeligt kan tænke os, at de ikke skulde være i Stand til at gennemføre det. Deres Krav er nemlig stadig dette: *Status quo ante* (de ved Konfliktens Udbrud værende Tilstande) opretholdt og samtlige Konfliktens Spørgsmaal henviste til Voldgift. Herpaa staar altsaa Konfliktten fremdeles, og det er næsten uforklarligt, at de svenske Arbejdsgivere med Støtte af hele den svenske Overklasse har kunnet og villet sætte hele det svenske Forretningsliv, ja hele det arbejdende svenske Samfund, i saa alvorlig en Fare, som Tilfældet er, paa et for dem saa svagt Grundlag. Ganske vist vilde de svenske Arbejdsgivere reducere Lønningerne, men at de for Alvor skulde kunne mene, at de ad denne Vej kunde vente sig store forretningsmæssige Fordele er dog ogsaa vanskeligt at tro.

Men fraset alt dette, er ingen i Tvivl om, hvad der staar paa Spil i denne Sag og hvor stor afgørende Betydning det har, om vore svenske Klassefæller kan gaa sejrriige ud af denne Kamp. For vort Broderforbunds Vedkommende er der, da dette skrives (den 13. September) truffen Foranstaltninger til Indfaldelse af en international Metalarbejderkonference, og der er ingen Tvivl om, at udover, hvad der allerede er gjort for at støtte vore svenske Fæller, og dette er som bekendt ganske betydeligt, vil den omfattende internationale Organisation af Metalarbejdere nu forsøge paa at fæste et Led i Vægtskaalen til Fordel for de svenske Kolleger, og dette Led turde veje ganske tungt.

Kommandør Nielsen afgaaet ved Døden.

Mandagen den 13. ds. meldte Telegraf, at forhenværende Direktør for Aktieselskabet Burmeister & Wain, Kommandør K. C. Nielsen, var afgaaet ved Døden i Leith.

Der er nu forløbet netop 21½ Aar siden Kommandøren fratraadte sin ovennævnte Stilling som Direktør, og vi henviser til den udførlige Omtale, som vi den Gang skænkede dette vigtige Direktørskifte (se Fagbladet for Februar 1907). Vi skal nu kun i al Korthed opfriske i Erindringen, at Kommandør Nielsen var Direktør for Aktieselskabet Burmeister & Wain fra Januar 1895 til Marts 1907 — altsaa over 12 Aar. I denne Tid foregik der en kolossal Forandring i dette Selskabs Forhold til dets Arbejdere. Tidligere Direktioner havde stadig holdt sig paa det gamle ortodokse Arbejdsgiverstandpunkt: at ethvert Forsøg fra Arbejdernes Side paa at forbedre deres Kaar — være sig ved loyale Henvendelser med Andragender, eller naar man engang imellem i retfærdig Harmen kastede Værktøjet for at demonstrere sin Ulyst til at arbejde for Sulteløn — burde mødes med de brutaleste mulige Forholdsregler, saasom Afskedigelse, Forfølgelse, Inddragning af fortjent Løn eller lignende.

Med Kommandørens Tiltræden foregik der straks en Forandring. Han saa med Velvillie paa Arbejderne og paa deres Bestræbelser for at forbedre deres Kaar samt paa deres Organisationer, i hvilke Organisationer han først og fremmest fra Arbejdsgiverens Synspunkt saa et Middel til at bringe Orden i Produktionsforholdene. I 1898 sluttedes de første Overenskomster med samtlige Fagorganisationer, som havde Medlemmer i Arbejde hos Firmaet, og dette Skridt var — ikke alene ved, hvad der opnaaedes for Arbejderne, men ogsaa i Principet — af virkelig epokegørende Natur. Herpaa skal vi dog for nærværende ikke komme ind. Det maa være nok at tilføje, at Arbejderne aldrig glemte, at denne Mand havde vist en Forstaaelse af deres Sag og deres Krav, som ingen Mand i hans Stilling før havde vist. Dette mærkedes tydeligt ved hans Bortgang fra Selskabet som Direktør, og nu ved Kommandørens dødelige Afgang vil mangan en Arbejder skænke Mindet om ham en venlig Tanke, den Mand, der, skønt tilhørende Overklassen, altid havde Interesse for og Tid til at beskæftige sig med de Ting, som rørte sig indenfor Arbejdernes Kreds.

Spørgsmaalet om Bygningen af Lokomotiver i Danmark.

Som bekendt blev der fra Arbejderpartiets Side gennem Aaret 1908 foretaget en Række Foranstaltninger til Afhjælpning af den herskende Arbejdsløshed samt til Understøttelse af de ved Arbejdsløsheden haardest

ramte. Under Arbejdet herfor blev der fra vor Hovedbestyrelses Side rettet en Række Henvendelser til Regeringen og andre Autoriteter om at faa iværksat saadanne Arbejder, som i nogen Grad vilde være egnet til at afhjælpe den ogsaa i vort Fag betydelige Mangel paa Arbejde. Der var i saa Henseende blandt andet Tale om Forlængelse af et Par af Storebæltsfærgerne, der imidlertid blev til Bygning af en ny i Stedet for, som da ogsaa til Vinter vil skaffe Beskæftigelse til et betydeligt Antal Skibssmede foruden til mange andre Haandværkere. Under alt dette havde vi som saa mange Gange før tillige vor Opmærksomhed henvendt paa Statens Lokomotivforbrug og paa det ejendommelige Faktum, at Statens Lokomotivbestillinger Aar efter Aar saa godt som udelukkende er gjort i Udlandet, skønt vi meget vel er i Stand til at bygge disse Lokomotiver paa indenlandske Fabriker, endogsaa til Priser, der ikke overgaar adskillige udenlandske Priser. Vi fik Sagen rejst paany igennem den socialdemokratiske Rigsdagsfraktion i Folketinget, og i Virkeligheden saa det ud til, at der, efter at denne Sag saa ofte har været rejst før, nu virkelig var en Stemning til Stede paa Rigsdagen for at faa gjort et alvorligt Forsøg paa, om der kan drives Lokomotivbygning her i Landet.

Med Forbigaaelse af alt uvæsentligt nedsattes der ved Skrivelse af 23. Marts d. A. fra Ministeriet for offentlige Arbejder til Maskindirektør Busse ved Statsbanerne en Kommission til en nærmere Undersøgelse af samtlige Forhold vedrørende Muligheden for at erholde Lokomotiver til Statsbanerne og Privatbanerne byggede paa private Fabriker her i Landet, og særlig af den Form, hvorunder det kunde være naturligt fra Statens Side i de første Aar at yde Støtte til Afholdelsen af Udgifterne ved Forsøg paa saadan Lokomotivbygning.

Kommissionen har nu afholdt en Række Møder, og der foreligger en omfattende Indberetning fra Kommissionen til Lovgivningsmagten. Indberetningen konkluderer i en Indstilling, som gaar ud paa at anbefale, at der efter forudgaaende Forhandling med Sammenlutningen af Fabrikanter indenfor Jernindustrien, som man forventer igen vil forhandle om Sagen med Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, indbydes til Deltagelse i Forsøg paa Lokomotivbygning til Staten paa nedennævnte Grundlag:

»Der betales fra Statens Side:

Det første Aar:

Arbejdsløn og Materialier efter Regning.	
Generalomkostninger	21 Øre pr. kg.
Fortjeneste	6 - -

De følgende Aar:

Udlandets billigste Licitationspris med Tillæg af den dertil svarende Indførselstold, samt en Overpris der udgør:

2. Aar	20 Øre pr. kg.
3. -	16 - -
4. -	12 - -
5. -	8 - -

Derefter betales der en efter Konjunkturerne svingende Overpris af 0-7,2 Øre pr. kg., foruden Ind

førselstolden (der udgør fra 6,1 til 3,6 Øre pr. kg.), saaledes at Overprisen + Indførselstolden ialt udgør indtil højst 10,8 Øre pr. kg. i daarlige Tider, og saaledes, at disse Regler følges, saalænge den nugældende Toldlov bestaar og i mindst 15 Aar efter Prøvetidens Udløb.

Idet Komiteen saaledes formener, at Licitationsprincippet bør fastholdes som Grundlag ved Prisanstættelsen, skal den dog henstille, at der ikke tages Hensyn til saadanne urimeligt lave Tilbud, der maatte fremsættes i aabenbar Spekulationshensigt.

Sluttelig tilføjes, at medens Adgang til Deltagelse efter Komiteens Formening bør staa aaben for alle Fabriker, der maatte betragtes som dertil kvalificerede, vil det efter Komiteens Overbevisning være ødelæggende for Forsøgets heldige Udfald, om Leveringen af Lokomotiver til Statsbanerne endelig overdrages mere end een Fabrik, idet den i ovennævnte Forslag indeholdte Beskyttelse kun kan anses tilstrækkelig for en enkelt Fabrik.

Indberetningen og Indstillingen er undertegnet af Maskindirektøren, Direktørerne Ivar Knudsen og Caroc samt Folketingsmand Samuelsen og vort Forbunds Formand, og som man vil se af Indstillingen, er Licitationsprincippet anbefalet bibeholdt for derved at markere, at det ikke er Hensigten med nærværende at skabe nogen Art af Protektionisme, men hvad det gælder om, er under en eller anden Form at faa anvendt nogle Penge til Forsøg paa at etablere en Lokomotivbygning. Erfaringen har nemlig vist, at de udenlandske Tilbud straks gik ned, saasnart enkelte danske Fabriker ogsaa gjorde Forsøg paa at give Tilbud, og Hensigten hermed var jo tydelig nok overhovedet at forhindre, at der bygges Lokomotiver her i Landet.

Det synes da grumme naturligt, naar Staten alligevel staaar overfor at skulle bevilge Penge direkte af Kassen til Støtte for de Arbejdsløse, da hellere at lade disse Arbejdsløse faa noget af det Arbejde, som Statens Forbrug afkaster, thi derved vil jo Staten opnaa at faa Valuta for sine Penge. Men ganske bortset herfra, er Arbejderne naturligvis langt bedre tjent med at faa Arbejde end med at faa bevilget en karrig tilmaalt Understøttelse.

Pladsen her forbyder os at komme ind paa en nærmere Omtale af den omfattende Indberetning. Vi maa nøjes med at notere, at Forbruget af Lokomotiver her i Landet pr. Aar er kalkuleret som følger:

Til Forøgelse af Kørselen paa Statsbanerne, 5% af 560 Stk.....	28	Lokomotiver
Fornyelse af kasserede Lokomotiver efter 30 Aar, 3% af 400 Stk.	12	—
Udstyr af 4 nye Privatbaner	12	—
Forøgelse og Forbedring af Privatbanernes Materiel.....	10	—
Entrepenørlokomotiver og Erstatningskedler etc.	8	—
Ialt...	70	Lokomotiver

Arbejdslønnen for et Lokomotiv af Mellestørrelsen (Ltr. D), Vægt 63 Tons, er kalkuleret at være omkring 15,900 Kr., og man vil altsaa se, at det her drejer sig om en virkelig betydelig Fabrikation, der her beregnet

at kunne beskæftige henimod 1000 Arbejdere og Funktionærer.

Efter hvad der oprindeligt var bestemt, skulde disse Forsøg allerede kunne have været i Gang, men forskellige Forhold, bl. a. vore storpolitiske Forviklinger, har bevirket, at de 8 Maskiner, der af Aarets Bestillinger var holdt tilbage til eventuelle Forsøg, atter er gaaet til Udlandet. Forhaabentlig vil der dog hurtigt blive taget fat paa denne Sag, naar Rigsdagen træder sammen, og vi tør vel forvente, at man ikke atter denne Gang vil lade dette store Spørgsmaal drukne i Vrøvl.

Hyad der ivoirigt er særligt karakteristisk for vore politiske Forhold er, at de forskellige Faktorer, som har Interesse af eller tror at have Interesse af at angribe Arbejderpartiet og dets Politik, straks er faldet over vore Kolleger J. A. Hansen og Samuelsen, for deres Arbejde i denne Sag. Højrebladene raaber Protektionisme efter dem, og Georgisternes Organ, der noget bombastisk kalder sig »Tidsskrift for Mandret og Landsret«, fortæller noget om, at »Arbejderlederne nu gaar sammen med Fabrikterne om paa denne Vis at plyndre Statens Kasse til Skade for hele det øvrige Samfund m. m.«

Alle disse Angreb vil dog sikkert af sig selv falde døde til Jorden, thi her foreligger jo intet andet end en Indstilling om at gøre Forsøg paa at starte en Lokomotivbygning, og i den Anledning foreslaas det, at Statskassen yder noget til Forsøgene.

Maaske kunde der være valgt en anden Form, f. Eks. den, der anvendes, naar nogle Mejerier paa Landet vil gøre Forsøg paa at fremstille en ny Slags Ost, der menes at have Betingelser paa Markedet. I saa Fald faar de bevilget en rund Sum af Statskassen til at gøre Forsøg for; men paa Grundlag af de her gjorte omfattende Beregninger paa Lokomotivbygning vilde det være let at nævne en rund Sum til Forsøgene. Skulde saa Tiden vise, naar Forsøgsperioden er omme, at vi er umulige til at bygge Lokomotiver, eller at det i alt Fald blev meget for dyrt, ja, saa kan jo Georgisterne og andre ligesindede glæde sig, thi saa vil Bestillingerne gaa til Udlandet igen, naar de udenlandske Fabriker maatte vise sig at levere det bedste og billigste Produkt.

Understøttelsen til den svenske Storkonflikt.

Af de mellemorganisatoriske Spørgsmaal, som er blevne aktuelle med Udbrudet af den svenske Storkonflikt, er naturligvis Spørgsmaalet om gensidig Understøttelse og i Forbindelse dermed Spørgsmaalet om Overenskomster, der gør saadan Understøttelse obligatorisk, af stor Betydning, fordi Pengene nu en Gang er en mobil Magt.

Det er da ogsaa med den største Tilfredsstillelse, at vi benytter Lejligheden til at udtale vor Respekt og Anerkendelse for de Bestræbelser, som i disse Dage kommer til Orde blandt de udenlandske Klasse- og

Medlemmer, der er slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, fra hvilken Vedk. har betalt.
7983	Andersen, J. F.	Rønne	30.11.89	Kbhvn. Afd. 2	17. 4.09	Kbhvn. Afd. 2	9. 5.09
7163	— Niels	Usby, Sverrig	24.10.59	Nakskov	1. 1.97	Nakskov	11. 3.09
5393	Einiche, Fr. Vilh. H.	Riga	13. 4.80	Kbhvn. Afd. 1	31. 3.06	Kbhvn. Afd. 1	17. 4.09
15261	Geyer, Christian	Tyskland	19. 5.75	” ” 3	23. 2.06	” ” 1	30. 1.09
13553	Hansen, Albert	Odense	17. 7.85	” ” 1	21. 8.05	” ” 1	12. 6.09
5887	Hoppe, Th. Vilh. Jens.	København	25.11.84	Korsør	22. 6.07	Korsør	24.11.08
7017	Jakobsen, Jakob	Jernbjerg Sogn	25. 3.85	—	18. 4.08	—	13. 3.09
6113	Jensen, J. L. Møller	Aarhus	25. 4.86	Aarhus	8. 7.05	Kbhvn. Afd. 1	19. 6.09
2366	— Laur.	Bogense	6. 8.81	Kbhvn. Afd. 1	21. 6.09	” ” 1	26. 6.09
1376	— Ove Viktor	København	3. 5.88	” ” 2	26.10.07	” ” 2	2. 5.09
1164	Lau, Vilh. C. E.	—	2. 7.86	” ” 1	18. 7.08	” ” 2	3. 4.09
1293	Magnussen, A.	—	15. 6.80	” ” 2	27. 4.07	” ” 2	13. 3.09
153	Mortensen, Carl C.	Hjørring	19. 2.89	” ” 1	23. 4.09	” ” 1	19. 6.09
16882	Møller, Mogens F. G.	København	3. 6.85	” ” 1	23. 2.07	” ” 1	22. 5.09
13730	— Peter N. Brandt	Odense	2. 1.80	” ” 1	21. 8.07	” ” 1	19. 6.09
12624	Nielsen, Carl Peter	Næstved	30. 8.65	” ” 1	10. 1.08	” ” 1	3. 4.09
6062	— Chr. Bindselev	Hjørring	19. 3.88	Hjørring	9.11.07	Hjørring	26.12.03
8661	— Hans Einar	København	2. 1.88	Kbhvn. Afd. 1	30. 4.07	Kbhvn. Afd. 1	12. 6.09
12887	Norup, Vald. Chr. A.	—	16. 9.88	” ” 1	18. 3.08	” ” 1	20. 2.09
8493	Petersen, H. Ørsted	Valby	1. 6.78	” ” 1	30. 7.02	” ” 1	5.12.08
8411	— Hjalmar	København	28. 4.88	” ” 1	10. 5.07	” ” 1	24. 4.09
8215	Ploug, Hans	Taarbæk	16. 2.78	” ” 1	8. 5.97	” ” 1	15. 5.09
16356	Puge, Gregers Larsen	Rørbæk	16. 7.84	Maribo	14.11.04	Nakskov	6. 3.09
9210	Rasmussen, N. Johannes A.	Hillerød	27. 1.85	Hillerød	11.11.07	Hillerød	27. 3.09
13598	Rosenblad, N. Mogens	København	29. 5.90	Kbhvn. Afd. 1	28. 5.09	Kbhvn. Afd. 1	19. 6.09
8824	Schmidt, Albert Emil	—	16. 2.76	” ” 1	12.12.08	” ” 1	12. 6.09
7346	Smidt, Jørgen Anton	Klakring	5. 4.82	” ” 1	16.11.07	” ” 1	24. 4.09
16841	Sørensen, Viggo O.	Malmø	18. 6.83	” ” 1	2. 3.03	” ” 1	5.12.08
13600	Vendrup, Ludvig	København	15.10.88	” ” 1	29. 5.09	” ” 1	12. 6.09

Partifæller, for at skaffe Midler i størst mulig Udstrækning til at afbøde Følgerne af Kampen. At det hovedsagelig har været de germanske Arbejdere, der har været i Stand til at omsætte disse Bestræbelser i Penge, kan jo give Anledning til adskillige Betragtninger, men staar dog maaske i nogen Grad i Forbindelse med den ringere Afstand fra Brændpunktet for Storkampen.

At de Bidrag, hvis Størrelse jo ofte nok er gentaget i Dagspressen, og som ad de forskellige Kilder er rundne fra de organiserede Arbejdere og Partifæller i Nord-europa, for de flestes Vedkommende er sket ganske frivilligt: enten gennem Bidrag, hvor hver enkelt var fuldstændig Herre over det ydede Beløbs Størrelse og Hyppighed, eller ved en Organisationsbeslutning om frivillig Paaligning (altsaa i Modsætning til Paaligninger, der er foretaget i Henhold til bestaaende Overenskomster med Svenskerne), forekommer os, set fra en vis Side, end kun mere respektabelt, baade fordi det giver et Billede af den enkeltes Syn paa Sagen, og fordi disse enkelte ingen Garanti har for, at der ydes dem Gængæld i eventuelle Tilfælde. Vi noterer saaledes, at vore tyske Fagfæller — Metalarbejderforbundet alene — indtil den 4. September ad frivillig Vej har ydet 92,000 Mark. Hvor meget der er ydet fra Østerrig og Schweiz kender vi ikke i Øjeblikket, men af de varme og ivrige Opfordringer om at yde Hjælp, som hvert Nummer af deres Fagblade indeholder, formoder vi, at Hjælpen er omfattende.

Vi skal samtidig ikke undlade at bemærke, at de norske og danske Arbejders Offervillighed har vakt den allerstørste Opmærksomhed og Glæde indenfor den internationale Interessesfære, som hører os til, og

dette ikke mindst, fordi en hel Del af disse Bidrag indkommer paa Grundlag af afsluttede Overenskomster med de Strejkende, Overenskomster, der fastsætter en bestemt Understøttelse, gør Understøttelsen obligatorisk.

Vort Broderorgan i Schweiz bemærker saaledes som en særlig anbefaling,

»at de danske og norske Arbejdere straks har stillet sig paa Siden af de svenske Kolleger, idet de har paalignet deres Medlemmer Ekstrabidrag«,

og vort ungarnske Broderorgan skriver beundrende under en speciel Omtale af Forholdene i Malmø:

»Malmø-Arbejdernes Stilling er vel nok den bedste, eftersom Byen ligger i Nærheden af København, hvorfra de kan forskafe sig alle nødvendige Levnedsmidler, og de danske Arbejdere sørger virkelig paa moderlig Vis for deres svenske Kammerater.«

Endvidere skriver »Korrespondenzblatt«, som er det Blad, der i Tyskland svarer til »De samvirkende Fagforbund«s Organ herhjemme:

»I Danmark og Norge har Arbejderne aflagt en glimrende Prøve paa deres Solidaritetsfølelse. Norge garanterer et Minimumstilskud paa 40,000 Kr. om Ugen, medens Danskerne betaler Bidrag paa indtil 2 Kr. pr. Medlem og Uge. Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund har saaledes besluttet at yde 2 Kr. — 2,25 Mark — pr. Uge.«

Og saaledes gør den udenlandske Fagpresse bestandig smaa Bemærkninger. At vort Bidrag specielt har været Genstand for Omtale, er en Opmærksomhed, som vi for Øjeblikket i al Beskedenhed kan betragte som en velment Tak fra vore Broderorganisationer.

Konflikter.

Paa nedennævnte Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt indtil anden Meddelelse foreligger.

1. Hos Fabrikant *P. Nielsen, Pedershaab* i Brønderslev, fortsættes Arbejdsstandsningen fremdeles.

2. *Plovfabrikant Jacobsen, Fraugde* paa Fyn, er ligeledes fremdeles blokeret og Tilgang af Forbundets Medlemmer forbudt.

Endvidere er følgende Smaaværksteder blokeret:

3. *Vognfabrikant Rasmussen, Nyborg, Fabriken »Nordthy« i Thisted.*

4. *Silkeborg Afdeling* frabeder Tilgang til Smedemester *Carl Jacobsens* Værksted.

5. *Smedem. A. Mathiesen, Laasbygade, Kolding*, er blokeret.

6. Strejken hos *Maskinfabrikant H. Hansen, Korsør*, fortsættes.

7. *Grovsmed Andersen, Jagtvejen, København*, er ligeledes fortsat blokeret.

Stubbekøbing.

Forinden Medlemmer af Forbundet søger Arbejde hos Smedemester *J. P. Carlsen* i Stubbekøbing bedes de henvende dem enten til den lokale Klubformand eller til Afdelingsformanden, *M. Frandsen*, Tvergade 9, Nykøbing F.

Konflikt paa De forenede Cyklefabriker i København.

Den fabriksmæssig drevne Cykleindustri har indtil Dato ikke vist særlig glimrende Resultater her i Danmark.

Nordisk Cyklefabrik i Frihavnen, Humber og Hamlet gik alle al Kødets Gang, og ved deres dødelige Afgang viste det sig, at der var sat saa og saa mange Tusinder eller Hundredetusinder til paa de forskellige Foretagender.

Uagtet det naturligvis aldrig kan spille nogen nævneværdig Rolle, om der for en Cykle, som koster fra 150 til 200 Kr. i Udsalg, betales 1 Kr. eller 2 mere eller mindre i Arbejds løn, søgte de nævnte Fabrikers Ledelser ved enhver Lejlighed at presse Arbejds lønnen saa langt ned som tænkes kunde, og Arbejderne og deres Repræsentanter og Organisationer har ligesaa

ofte efter bedste Evne søgt at imødekomme Fabrikernes Krav om Reduktion af Akkordpriser, fordi man har villet gøre *sit* til, at saa store Dele som mulig af denne Industri bevarede for Landet.

Vi har dog aldrig kunnet erkende, at den høje (!) Arbejds løn var Skyld i Fabrikernes Misère, thi det var soleklart, at naar en mindre Mester sammen med et Par Svende kunde staa og lave et Dusin Cykler ad Gangen — ofte ved Hjælp af ret primitivt Værktøj — og have en god Fortjeneste derved, saa *maatte* den fabriksmæssig drevne Virksomhed, hvor de enkelte Dele af Cyklerne udførtes for en Trediedel eller maaske en Tiendedel af, hvad de kostede den lille Mester, være en langt mere lukrativ Forretning, og hvis Fabrikerne alligevel ikke kunde gaa, maatte der være andre Skavanker end den paastaede: Arbejds lønnen.

Det var da ogsaa let at paavise, hvor Skavankerne laa, men det nyttede ikke noget at gøre det, for Fabrikkerne paastod, at de kunde ikke rette disse Skavanker.

Mellemhandlerne forlangte saa og saa mange pCt.'s Avance — fra 30 til 50 —, og vilde Fabrikkerne ikke efterkomme disse ublu Fordringer, vilde Agenterne simpelthen ikke have med vedkommende Fabrikat at skaffe. Punktum. Derved var intet at gøre.

Talte man om dyr Administration — naar der f. Eks. var 10 Funktionærer paa en Fabrik med 5 Svende — saa fik man paa en pæn Maade at vide, at det var noget, der ikke ragede Svendene; det var noget, de ikke havde det ringeste Gran af »Forstand paa«. Færdig.

Under disse Forhold reduceredes Akkordpriserne, saaledes at Arbejds lønnen alt i alt beløb sig til *knap en halv Snes Kroner pr. Cykle.*

Alligevel gik Fabrikerne rabundus.

Da nu *De forenede Cyklefabriker* startedes for et Aars Tid siden blev Spørgsmaalet om Akkordpriserne naturligvis straks brændende, og de Priser, Fabrikens Værklører, en Tysker ved Navn *Richardt*, tilbød, var importerede fra hans Hjemland og saa lave, saa der rejstes energisk Protest imod dem.

Belært af Erfaringerne fra de hensovede Virksomheder enedes Svendene dog om straks at forsøge Fabrikationen til de lavest mulige Priser, og ved Ihærdighed opnaedes Fortjenester omkring 5 Kr. pr. Dag paa de Priser, der efter nogen Forhandling fastsattes. Det gik den første Sæson, men da en Bestilling paa ca. 700 Stel var i Anmarsch, afskedigedes de Svende, der havde været beskæftiget ved Stelaffiling, og der gjordes Forsøg paa Anvendelse af *billig* Arbejds kraft, f. Eks. Arbejds drenge til 20 Øre i Timen.

Samtidig forsøgte andre Priser reducerede. Styr eks panter nedsattes fra 4 Øre til 1½ Øre pr. Stk., Affiling af Styr fra 7½ til 3 Øre, og Direktøren, som paa et vist Tidspunkt forpligtede sig til kun at anvende faglærte Arbejdere til fagmæssigt Arbejde, erklærede ved den sidste Forhandling, der førtes med ham, om denne Sag, at det var Selskabets Agt i videste Omfang at anvende saa billig Arbejds kraft, som der kunde faas.

Under disse Omstændigheder opgav Smedene Tanken om paa fredelig Vis at faa trukket Grænser for

disse Udbytterlyster, og *Arbejdet blev nedlagt den 26. August.*

Skulde Firmaet ikke faa i Sinde at søge en Ordning, skal ingen bagefter beklage sig over, om ogsaa denne Fabrik maa give tabt; den er virkelig ikke bedre værd, hvis den kun kan bestaa ved Hjælp af Sultelønninger og Børnearbejde. En saadan Industri skal vi med Sindsro se forsvinde fra Danmark for stedse.

Tilgang til De forenede Cyklefabriker, Mariendalsvej 47, København F., er forbudt.

B.

Konflikten paa Raadvaddams Fabriker.

I forrige Fagblad meddelte vi, at der var udbrudt Strejke paa Raadvaddams Fabriker d. 31. Juli og angav Aarsagerne til denne Konflikts Opkomst.

Mellem Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jærindustrien og vor Hovedledelse veksledes nogle Skrivelser om Arbejdsnedlæggelsen og Arbejdets eventuelle Genoptagelse, og man enedes tilsidst om at optage en Forhandling inden Strejken afsluttedes.

Det trak noget ud med denne Forhandling, fordi de fleste af Arbejdsgivernes Forretningsudvalgs Medlemmer var paa Rejser, og en Sammenkomst fandt derfor først Sted d. 22. August.

Ved denne Lejlighed tilbød Svendenes Repræsentanter at lade Arbejdet genoptage, saasnart Direktøren havde forpligtet sig til at levere et Eksempplar af Fabrikens Priskurant udover de Eksemplarer, der allerede var givet Garantier for skulde blive udarbejdet, saaledes at Svendene kunde have det Eksempplar for deres egen Mund, og derigennem kontrollere, at der ikke foretoges Ændringer i de gældende Priser uden Forhandling og med Tillidsmandens Vidende.

Efter en længere Debat udarbejdedes en Protokol, hvis Ordlyd nedenstaaende gengives:

»Paa et Møde d. 27. August angaaende Strejken paa Raadvaddams Fabriker enedes Repræsentanter for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og Jærindustriens Sammenslutning samt for Aktieselskabet Raadvaddams Fabrikker og de hos dette beskæftigede Smede og Maskinarbejdere om følgende:

1. Arbejdet genoptages Mandag d. 30. August Kl. 7 Morgen med saa mange af de strejkende Smede og Maskinarbejdere som muligt. Efterhaanden som Aktieselskabet faar Brug for Smede og Maskinarbejdere, antages fortrinsvis de i Øjeblikket strejkende Arbejdere, som til den Tid maatte være ledige.
2. Der udfærdiges 3 Eksemplarer af Fabrikens Akkordprisfortegnelser. Et Eksempplar opbevares paa Aktieselskabets Kontor, et Eksempplar ligger hos Værkføreren i den paagældende Afdeling, og det tredie Eksempplar anbringes i det paagældende Værksted i et lukket Skab, hvortil Tillidsmanden for Smedene og Maskinarbejderne og iøvrigt Tillidsmanden eller Repræsentanten for enhver anden Gruppe Arbejdere paa Fabrikken, som maatte ønske det, har Nøgle. Ændringer i Akkordpris-Fortegnelsen indføres samtidig i alle tre Exemplarer.

I Henhold til denne Overenskomst paabegyndte saa 7 af de 19 Strejkende Arbejdet til den fastsatte Tid, og der er senere nogle flere, der er genantaget. Efter det Kendskab vi har til Fabrikationen paa Raadvaddams Fabriker virker det forbavsende, at ikke alle de Strejkende forlængst har maattet tage fat, da der ligger halvfærdige Arbejder til mange Hundrede Kroner; Arbejder der netop er paabegyndt af nogle af de Svende, som spadserer den Dag i Dag. I Særdeleshed bliver dette Forhold mærkeligt, naar der allerede et Par Gange siden Konflikts Afslutning har været ved at udbyrde nye Konflikter, fordi Direktøren har forsøgt at faa ansat tyske Arbejdere til Arbejde, der ligesaa godt kan udføres af de Strejkende.

Jærindustriens Sammenslutning har dog ganske konsekvent nægtet at gaa med til Brud paa den indgaaede Overenskomst, og hævdede, at ingen ny Arbejder maa antages saa længe, der blandt de strejkende findes Folk med de attraaede Kvalifikationer, og i de Tilfælde, der har foreligget, har der ingen Grund været til at søge Assistance paa fremmed Sted. Der er derfor heller ingen »fremmede« blevet ansat, trods alle Ønsker i den Retning fra Direktørens Side.

I den allernærmeste Tid vil antagelig alle Forhold være ordnede definitivt paa Raadvaddams Fabriker, og man har i hvert Fald Lov til at haabe paa, at de mange Aars Forhandlinger og sluttelig Konflikten, der saavist ikke bragte Fabrikens Ledelse hverken Hæder eller Glorie, vil have været en Belæring, saaledes at Forpligtelser og Tilsagn fremtidig bliver respekteret af Ledelsen.

B.

Stiftelsesfester.

Næstved.

Lørdag d. 21. Juli afholdt vor Afdeling i Næstved sin 15-aarige Stiftelsesfest.

Ved Festen var arrangeret et Festmaaltid, hvor Afd. Formand bød Velkommen. Forbundets Sekretær var efter Indbydelse til Stede og holdt Festalen. Et Par Sange, henholdsvis for Foreningen og for Damerne, forfattet af en stedlig Kollega, L. Johansen, gjorde stormende Lykke, ligesom der dels af Formanden, Lundbye, Olsen (Foreningens tidl. Formand) senere holdtes Taler for Forbundet, Sammenholdet og for Hovedbestyrelsen.

Festen sluttede med et vellykket Bal.

Kleinsmedenes Fagforening, Kbhvn. Afd. 2,

afholdt Lørdag d. 14. August 22-Aars Stiftelsesfest i Rømersgade 22, Festsalen.

Festen adskilte sig fra de tidligere afholdte ved, at der i Aar ikke var arrangeret Festmaaltid. Til Erstatning herfor havde Bestyrelsen at byde paa en fortrinlig Dobbeltkvartet »Ekko«, der i Aftenens Løb ved deres udmærkede Sange underholdt Deltagerne i de under Dansen forefaldne Pauser.

Forbundets Sekretær benyttede under en af Pauserne Lejligheden til at tale for Fødselsdagsbarnet og berørte

herunder kortelig den i Sverrig stedfindende Konflikt, og da han sluttede med Ønsket om et godt Udfald af nævnte Strid, samt Ønsket om Afdelingens Fremgang, deltog alle i et Leve herfor.

Undervisning.

Dansk-Kursus.

Fagfællers Opmærksomhed henledes paa det af Forfatteren R. Jahn-Nielsen oprettede Kursus i Dansk. Dette Kursus, der særlig er beregnet paa rent praktisk Sprogbrug, Ordstilling og Udtale, vil have særlig Betydning for Arbejdere. Hvormange udmærkede Tanker fødes ikke i en Forsamling; blot dette, at Vedkommende ikke forstaar at give Tanken Ord, gør, at kun de færreste kommer frem. Prisen for et Kursus (3 Maaneder) er sat meget lavt, 1½ Kr. pr. Maaned for 2 Timers ugentlig Undervisning. Lokale: Falkonerallé 96 St.

E. Larsen.

Meddelelser fra Hovedkassereren.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Følgende Medlemsbøger ere anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 5192 Jørgensen (Kbhvn. Afd. 4)
- 4090 A. Mæhlisen (Viborg)

Nr. 4356 Hoffmann har atter fundet sin Bog.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletterregistrene.)

Nr. 212	Adolf Andersen	Gl. Register
- 15150	K. Barfred	—
- 13884	A. J. Berthelsen	—
- 2491	S. E. Esbensen	—
- 8522	K. E. Hulstrøm	—
Nr. 3466	C. V. Andersen	Nyt Register
- 16740	Ejnar Clausen	—
- 5381	S. H. B. Frederiksen	—
- 7146	Anton Madsen	—
- 8490	Vilh. Nielsen	—
- 5471	J. P. Samuelsen	—
- 5628	Carl Steensen	—
- 5150	H. A. Tegder	—
- 14947	S. P. Thomsen	—

Fredericia.

Til Medlem Nr. 17190, Niels Petersen, henligger et mindre Overskud paa Afdelingskontoret, Sjællandsgade 44. Vedkommende Medlem bedes opgive sin Adresse dertil.

Efterlysning.

Medlem Nr. 10789, V. Claudi, født 15. Juli 1881 paa Fanø, bedes straks opgive sin Adresse til Undertegnede. Saafremt nogen Tillidsmand eller Medlem kender Adressen, bedes denne tilstillet

Afdelingskasserer P. Nielsen,
Hedemarksgade 41, Frederikshavn.

Adresseforandringer.

Stege.

Som Kasserer er valgt: Smed P. J. Petersen, Nygade, Lindemark, som træffes Hverdage Kl. 6½—8.

Middelfart.

Kassereren, Smed Vald. Hansen, er flyttet til Hessgade 7 e. g. Træffes 12½—1 og 6—7.

Lommebogen for Mekanikere.

I Fortsættelse af vor tidligere Omtale af den Subskription, som det norske Boghandlerfirma H. Aschehoug & Co., der har Kontor Gothersgade 28, København, har indbudt til i Anledning af et nyt Oplag af den kendte »Lobbens Lommebog for Mekanikere«, kan vi meddele, at de bebudede 16 Hefter af dette Værk nu foreligger færdigtrykt. Dette forhindrer imidlertid ikke, at eventuelle Lysthavende fremdeles kan abonnere paa samme — altsaa samle sig Bogen ved at forlange et Hefte tilsendt hver Uge. Paa denne Maade, der nu overalt er meget anvendt, fordeler man jo Udgiften paa lige saa mange Uger, som der er Hefter, og da netop denne Bog, hvorom der her er Tale, er saa stærkt udbredt iblandt Jern- og Metalindustriens Udøvere, fordi den er saa overordentlig praktisk og lige til — maaske fordi Forfatteren selv var en praktisk Arbejder —, har vi ikke villet undlade endnu en Gang at henlede vore Medlemmers Opmærksomhed paa, at ovennævnte Firma fremdeles tilbyder at levere et Hefte (à 50 Øre) om Ugen saa længe Oplag haves, hvilket jo sikkert gør Erhvervelsen af denne Bog lettere, end naar man skal købe det hele paa én Gang. Bestillinger modtages i alle Boglader og forøvrigt vistnok ogsaa gennem en Del af vore Tillidsmænd.

Redigeret af J. A. Hansen.

Bogtr. Lützhöft-Petersen, Amagertorv 10, København.

FAGBLAD FOR SMEDE OG MASKINARBEJDERE

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

Nr. 12.

Oktober 1909.

21. Aargang.

Den svenske Storkonflikt.

Endnu efter ca. 10 Ugers Forløb meldes der fra Sverrig om 50,000 Arbejdere i Kamp — hvoraf de 10,000 er saadanne, som er sfejede ud paa Grund af Storstrejken — eller med andre Ord et Tal, der er større end Tallet paa vore Udelukkede i 1899. Arbejdsgiverpressen paaataar selvfølgelig fremdeles, at Arbejderne har fuldstændig tabt, at Arbejdsgiverne er fuldstændig Herre, og at de helt og fuldt dikterer Fredsbetingelserne overfor de hidtil fagorganiserede Arbejdere, som de i Skarevis tvinger ud af fagorganisationerne, idet de i saa Henseende som Betingelse for at genantage Arbejderne lader dem underskrive en Erklæring, der forpligter dem til Udtrædelse, og med en Tilføjelse af en saa nedrig Besskaffenhed, som vel tænkes kan, idet Arbejderne skal forpligte sig til under ingen Omstændigheder at yde noget til deres tilbageværende kæmpende Kammerater. Man forstaaer ret det kyniske i de svenske Arbejdsgiveres fremgangsmaade; de kender ikke til Skaansel; men iøvrigt turde det være en Kendsgerning, at det først vil høre Fremtiden til at affige Dommen over, hvem der egentlig har „tabt“ Slaget i dette Tilfælde, thi Enden er ikke set endnu.

Det er i alle Tilfælde en uomstødelig Kendsgerning, at vort svenske Broderforbund staaer saa stærkt som nogenfinde, og har der end været fagorganisationer i Sverrig, som har vist sig altfor svagt funderede til at

optage en Kamp, og har der end været inddraget mange uorganiserede Arbejdere i denne Konflikt, om hvemt det var forudset, at de hurtigt vilde og maatte give op, saa har de svenske Arbejdsgivere i Metalarbejderforbundet en Magtsfaktor, som de kommer til at regne med ogsaa i Fremtiden.

Opriindeligt var vort Broderforbund kun interesseret i Kampen med dets Medlemmer ved Jærnværkerne, som af „Svenska Arbetsgivarforeningen“ (den saakaldte Lock-out-Klub) vare lock-outede i et Antal af henimod 15,000 Mand. Ved Udbrudet af Storstrejken kom de egentlige Smede og Maskinarbejdere, som beskæftiges hos Arbejdsgiverne, der er Medlemmer af den saakaldte „Værkstadsforeningen“, som svarer til vore danske Jærnfabrikantorganisationer, imidlertid med.

Det har hele Tiden staaet klart, at Værkstedsforeningens Medlemmer egentlig ikke ønskede Kamp med Arbejderne. De havde i 1905 prøvet Kræfter med Metalarbejderforbundet, der havde vist sig som en værdig Modstander, og Resultatet af den daværende lange Kamp blev som bekendt Indgaaelsen af kollektive Aftaler, der i det store og hele er enslydende med de tilsvarende Aftaler, som der arbejdes efter hos os. Ved Udbrudet af Storstrejken markerede Værkstedsforeningen derfor sit Standpunkt ved i et Cirkulære overfor sine Medlemmer at erklære, at der ved Metal-

arbejderforbundets Deltagelse i Storstrejken ikke kunde siges at foreligge noget Brud paa trufne Aftaler, hvorfor det maatte anses for formaalstjenligt, at alle Arbejderne, naar Storstrejken en Gang maatte være forbi, atter gik i deres Pladser overalt og i Henhold til de gældende Overenskomster. Dette skete ogsaa, da Arbejdernes Landsorganisation aflyste Storstrejken, og der har siden været arbejdet i Fred og Ro paa disse Værksteder efter de gamle overenskomstmæssige Bestingelser.

Men tilbage staar altsaa Arbejderne ved Jærnværkerne, og her er vort svenske Broderforbund stadig engageret med ca. Halvdelen af sine Medlemmer — eller med ca. 15,000 Mand, der selvsølgelig kræver betydelige Beløb til Understøttelse, men som det ved Genfærdighedsoverenskomsterne mellem de 3 skandinaviske Forbund og gennem det internationale Metalarbejderforbund hidtil er lykkedes at skaffe tilveje uden altfor store Vanskeligheder.

Svensk Arbejdsgiverforening er her i en slem Forlegenhed, thi Værkstedforeningen ønsker næppe at rage sig i Lock-out i denne Anledning, da de intet kan vinde overfor Metalarbejderforbundet, og i de Industriegrene, hvor Arbejderne er lettere angribelige, der har man selv affaaet sig fra at erklære Lock-out overfor Landsorganisationen ved pr. Enkeltmandskontrakt at tvinge Arbejderne ud af denne. Man vil forstaa, at de storsvenske Arbejdsgivere her er i en virkelig Knibe, og det er interessant at læse vort svenske Broderorgans, „Jærnarbetaren“s Beretning om alle de Midler, som Jærnværksdirektørerne bringer til Anvendelse for at faa deres Arbejdere til atter at gaa ind. De inviterer Arbejderhustruerne i Massevis til deres Kontorer, holder Møde med dem og trafterer dem og beder dem endelig paavirke deres Mænd til at genoptage Arbejdet, da ellers al Landsens Ulykke vil komme over deres Hoveder i form af Nød og Savn samt Opfølgelse til at frastytte Fabriksboligerne, og Arbejdsgiverne græder deres salte Taarer over Nøden iblandt Arbejderne, som de naturligvis kun ønsker at gøre alt for at hjælpe, naar bare Mændene vil vise dem den lille bitte Tjeneste at affværge deres Organisation og Kammeratskab; men skønt Arbejdsgiverne har vist sig durkdrevne til at gøre deres forsøg der, hvor de har mærket, at vor Organisation blandt Arbejderne var svagest, saa er deres forsøg hidtil blevne resultatløse. Vort Broderforbund har ved Jærnværkerne stadig en Hær staaende i Marken, som vil vide at tale et Alvorsord med de storsvenske Arbejdsgivere, der sikkert er alt andet end glade ved Situationen. Har de end vundet Sejre der, hvor

Arbejdernes Organisation var svag, saa turde det være Pyrrhussejre, om hvilke de erkender, at vinder de flere af den Slags, kommer de til at indrømme Slaget for tabt i sidste Instans.

To Voldgiftskendelser i Formandsspørgsmaalet.

I.

September-Forligets § 5, der omhandler Formandsspørgsmaalet, hører til de Punkter i nævnte Forlig, som det igennem Tiderne har været vanskeligt at benytte, fordi Definitionen af, hvad en Formand er, giver Rum for alle mulige Fortolkninger. Forliget nævner 3 Ting til Brug ved Karakteristiken af en Formand, nemlig: »Fastlønnen«, at Vedkommende skal være »Arbejdsgivernes Tillidsmand« samt endelig, at en Formand »ikke maa deltage i Akkorder eller være interesseret i Akkordoverskud«.

Hvad *Fastlønnen* angaar, da maa denne være af mindre Betydning, da Forliget af 8. September af 97 indeholder en Bestemmelse om, at Kontrakter paa Tid ophæves af sig selv, uden Opsigelse, under Strejker og Lock-outer; thi som Følge deraf kan enhver Arbejder komme paa Kontrakt og fast Løn hos de organiserede Arbejdsgivere, idet alle Aftaler bortfalder af sig selv, naar der foreligger en af Organisationernes »Hovedledelse anerkendt Arbejdsstandsning«.

Om Vedkommende deltager i *Akkord* kan heller ikke være af afgørende Betydning, da der i Reglen er mange andre Arbejdere paa et Værksted end Formanden, som ikke har Akkord, ligesom der findes Værksteder, hvor overhovedet ingen har Akkord, og i saa Fald kan det naturligvis ikke benyttes som et Bevis for, at en Arbejder er Formand, at han lige saa lidt som de andre deltager i Akkord.

Saa er der dette med at være *Arbejdsgivernes Tillidsmand*. Dette blev jo i sin Tid i et Cirkulære af 18. November 1899 fra De samv. Fagforbund, med dets daværende Formand, Maler J. Jensens Navn under, defineret paa følgende Maade:

»For at en Formand eller Arbejdsleder (Værkfører eller lignende) skal kunne komme ind under Forligets Bestemmelse, maa han være *virkelig* Formand eller Arbejdsleder. Han maa ikke deltage som Arbejder i det Arbejde, han er sat til at lede, hvilket ikke vil sige, at han slet intet fysisk Arbejde maa udføre, men at hans væsentligste Tid er optaget med at tilse, fordele og anvise Arbejde. Lige saa lidt kan en Mand regnes for Formand, fordi han bringer Besked fra Mesteren til de øvrige Arbejdere. Han skal nemlig være Arbejdsgivernes Tillidsmand, det vil sige kunne handle selvstændigt paa Mesterens Vegne overfor Arbejderne.«

Men som man vil se, er denne Forklaring heller ikke fuldt udtømmende. Ogsaa denne vil kræve et Skøn i hvert enkelt Tilfælde, og i Virkeligheden har man lige siden 1899 savnet en bestemt og autentisk Fortolkning vedrørende dette Punkt i Forliget.

— I vor Overenskomst for Jærnindustrien af Januar 1902 findes der en Bestemmelse, som senere er overført paa andre Fag, og som næst efter at gentage September-Forligets Bestemmelse, hvilket Arbejdsgiverne den Gang forlangte, indeholder en betydelig Indrømmelse til Fagforeningerne, idet Arbejdsgiverne forpligter sig til ikke at »skabe kunstige Formandsstillinger, væsentligst for at kunne fordrø, at de paagældende udmelder sig af Fagorganisationerne«.

Men Arbejdsgiverne har stadig været yderst modvillige til at indrømme noget i Henhold til denne sidste Bestemmelse. Vi har gennem de forløbne Aar indenfor Smede- og Maskinfaget haft en 3—4 Tilfælde i Provinserne, hvor der har været Strid om Formandsstillinger, hovedsagelig paa mindre Værksteder, hvor Arbejdsgiveren af lock-out-strategiske Grunde har fæstet sig en Mand paa Kontrakt til at passe paa Lærlinge og Arbejdsfolk og lignende under en eventuel Konflikt. I de Tilfælde, hvor vi har klaget, har Vedkommendes overvejende Beskæftigelse dog været den almindelige Arbejdsmand; men Fabrikkerne har desuagtet stadig holdt paa, at naar Arbejdsgiveren udnævnte sig en »Formand« og satte ham paa fast Løn og forlangte Udtrædelse af Fagforeningen, saa havde han Ret dertil uden Hensyn til, om Vedkommende deltog i Arbejdet.

Det hele Spørgsmaal har imidlertid ikke haft nogen særlig farlig Karakter for vort Fags Vedkommende. Som bekendt vedtog vor Kongres allerede i 1899, at kun saadanne, som under normale, rolige Forhold deltog i Arbejdet, skal være Medlem af Fagforeningen, og derved er vort Standpunkt tydeligt nok markeret.

Paa den anden Side virker dog disse enkelte Tilfælde med de kunstigt oprettede Formandsstillinger særdeles irriterende, og Spørgsmaalet trængte derfor haardt til nogen Klarhed. Et Skridt i denne Retning er nu opnaaet ved en Kendelse, afsagt af Den permanente Voldgiftsret den 11. Oktober 1909.

Denne lyder i Udskrift som følger:

»I Anledning af en paa P. C. Jensens, Sønners Snedkerværksted opstaaet Konflikt er Den permanente Voldgiftsret anmodet om som vedtagen Voldgiftsret at afgøre, om den hos Firmaet før Konflikten arbejdende Snedker Schultz kan anses som Formand i Henhold til Septemberforligets § 5.

Schultz, der tidligere havde arbejdet hos Jensens Sønnen som Svend, blev efter Lock-ouren i 1899 ansat hos dem som saakaldet Formand og har — med en Afbrydelse fra 1901—03, da han drev selvstændig Forretning som Snedkermester — indtil Konfliktens Udbrud indtaget denne Stilling.

Schultz var 1) fastlønnet, han havde først 28 og steg efterhaanden til 32 Kr. om Ugen,

var 2) ikke interesseret i Akkordoverskud og har 3) ikke deltaget i Akkorder bortset fra, at han en enkelt Gang for nogle Aar siden arbejdede sammen med en Svend i en Akkord saaledes, at Svenden fik Halvdelen af Akkordoverskudet, medens han selv intet Overskud fik.

Da nu et saadant Undtagelsestilfælde ikke kan siges altid og ubetinget at maatte være afgørende for Sagen, maa det undersøges, om Schultz' Stilling hos Jensens Sønnen iøvrigt svarede til Septemberforligets Udtryk: »Formænd eller Arbejdsledere« og »Arbejdsgivernes Tillidsmænd« i Forholdet overfor Arbejderne«.

Paa Jensens Sønners Værksted arbejdede 12—14 Arbejdere, hvilket Tal dog senere sank, tilsidst til 5—6 Mand, og af Indehaverne — to Brødre, der begge er udlærte Snedkere — var som Regel en, af og til begge tilstede paa Værkstedet eller i det tilstødende Kontor.

Da der paa Værkstedet bestandig arbejdede den samme Stab af Arbejdere, var der ikke Spørgsmaal om Ansættelser og Afskedigelser, og da det gennemgaaende var kurante Varer, der forarbejdedes, og Arbejderne rutinerede og paalidelige, var der heller ingen Virksomhed for Schultz at udøve i Retning af at kritisere og kassere Arbejde eller i Retning af Ordenens Overholdelse paa Værkstedet.

Ligesom Schultz, hvis Tid for en væsentlig Del var optaget af almindeligt Arbejde ved Høvlebænken eller af Udearbejde, ikke kan siges at have udøvet nogen af de nysnævnte Beføjelser, havde han intet med Afregningen eller Lønudbetalingerne at gøre og heller ikke med Udlevering af det Materiale, hvorved der var et Skøn at udøve, idet han vel udleverede Beslag, Hængsler og Lister, men ikke Træet, som Jensens Sønnen selv opmaalte og afridsede, og Schultz traf ikke selvstændig Bestemmelse om Arbejdets Fordeling til Værkstedets Arbejdere.

I den Tid, Schultz drev selvstændig Forretning, gik da ogsaa Arbejdet paa Jensens Sønners Værksted uforandret uden Formand.

Derimod var Schultz sine Principaler behjælpelig med Kalkuler og Opmaalinger og var deres Raadgiver med Hensyn til Fordelingen af Arbejdet, ligesom han havde Fuldmagt til at kvittere for dem hos Postvæsenet, og i Principalernes Fraværelse overfor Kunder modtog og gav Besked.

Ligesom Schultz vel i det Hele kunde karakteriseres som Arbejdsgivernes Tillidsmand, findes han dog ikke efter det anførte at kunne karakteriseres som Arbejdsgivernes Tillidsmand i Forholdet overfor Arbejderne eller som Arbejdsleder, og det stillede Spørgsmaal maa Voldgiftsretten derfor besvare benægtende.

Kendelse:

Den hos Firmaet P. C. Jensens Sønner før den omtalte Konflikt arbejdende Snedker Schultz har ikke været Formand i den Forstand, at Septemberforligets Post 5 er anvendt paa ham.

Som man ser, udtaler denne Kendelse bl. a. den Fortolkning, at en Mand meget vel kan karakteriseres som »Arbejdsgivernes Tillidsmand« uden derfor at være det i »Forholdet overfor Arbejderne.« Dette er i Grunden, hvad vi altid har gjort gældende, og hvad der i og for sig er en Selvfølge; thi de allerfleste af Arbejderne maa vel siges at staa i et eller andet Tillidsforhold til den Arbejdskøber, hos hvem de beskæftiges, og det kan derfor heller ikke være dette, der karakteriserer en Formand; men det maa komme an paa, i hvilken Grad Vedkommende repræsenterer Arbejdsgiveren overfor Arbejderne, og her vil vi atter tillade os at vise tilbage paa det før anførte Citat af J. Jensens Cirkulære af 1899.

Med denne Kendelse er der vel ikke skabt fuld Klarhed, og der vil stadig ved opkommende Sager være Rum for det personlige Skøn; men der er dog her givet et væsentligt Bidrag til Forstaaelsen af dette Punkt i Forliget, et Bidrag, som ikke bør undervurderes.

Vi skal iøvrigt i næste Nummer omtale en Kendelse vedrørende samme Forhold i et Tilfælde indenfor Formerfaget.

Militarismens Velsignelser.

Det er alle bekendt, at Rigsdagen i den afvigte Sommersamling vedtog en hel Gruppe af militære Love, der i den første Menneskealder, ja maaske evigt, vil komme til at virke som et knugende Tryk paa Danmarks producerende Befolkning.

Disse Love begynder at sætte sine Spor hist og her, og man havde vel nogen Grund til at tro, at de i hvert Fald ikke vilde betyde Reduktioner af de Lønvilkaar, hvorunder Statens Arbejdere hidtil har levet.

Paa Orlogsværftets Maskinværksted er der imidlertid for faa Dage siden opslaaet en Plakat af følgende Ordlyd:

»Da det ifølge Lov om Søværnets Ordning er bestemt at forøge Antallet af faste Haandværkere, vil der for Maskinværkstedets og derunder hørende Værksteders Vedkommende være Brug for ialt 56 nye faste Handværkere til Fordeling i 1. Kl., 2. Kl. og 3. Kl.

Eventuelle Ansøgere, der mene sig kvalificerede til disse Pladser, maa snarest rette Henvendelse herom til Maskinværkstedets Kontor.

Det bemærkes, at til Ansættelse i 1. Kl. maa de paaældendes Alder ikke overstige 40 Aar og i 2. og 3. Kl. ikke 30 Aar.

Dette Opslag betyder, at 56 af de nu ansatte Arbejdere vil faa deres Løn betydeligt reduceret.

Folk i 1. Kl. faar en Dagløn af 3 Kr. 60 Øre, og ved Ansættelsen skal de være mellem 30 og 40 Aar, 2. Kl. lønnes med 3 Kr. 40 Øre og skal have en Alder mellem 25 og 30 Aar, og endelig kan Haandværkere under 25 Aar faa en Ansættelse til 3 Kr. 10 Øre pr. Dag.

Til samtlige privatansatte Arbejdere er der rettet Henvendelse om at søge Ansættelse, og nogle har allerede efterkommet Anmodningen, men en meget stor Del krymper sig ved at ombytte den »løse« med den dejlige »faste« Tilværelse.

Naar man stiller et ganske almindeligt Regnestykke op, vil man kunne forstaa, hvorfor disse Mennesker betænker sig adskillige Gange paa at blive »faste«.

En hel Del af dem har nemlig i Tidens Løb arbejdet deres Lønninger op, saaledes at disse ligger mellem 3 Kr. 60 Øre og 4 Kr. 50 Øre pr. Dag.

Tag nu en knapt 25-aarig Mand, der har opnaaet 3 Kr. 80 Øre pr. Dag og ansæt ham fast, det bliver altsaa i 3. Kl.

For ham betyder den faste Ansættelse et sikkert Løntab paa 70 Øre om Dagen eller 210 Kr. om Aaret, naar man regner Aaret til 300 Arbejdsdage. Lægger man saa hertil, at denne Mand for hver Overarbejdstime — og til Tider benyttes en hel Del Overarbejde — mister 10½ Øre, stiger Beløbet, der tabes ved den faste Ansættelse betydeligt.

Til Gengæld faar han muligvis en Besparelse paa Husleje, idet han kan flytte ind i Nyboder i en Lejlighed til 5 Kr. om Maaneden, hvis der er nogen ledig, og hvis han af Hensyn til Besparelse flytter ind i en af disse Lejligheder, hvor der for de flestes Vedkommende findes fælles Køkken, og hvor det ikke gør saa nøje, om der er Vand i Køkkenet, for Vandet løber ned ad Væggene overalt i Lejligheden, saa man helst maa »ligge med lange Støvler paa om Natten«. Men de fleste renoncerer paa disse Boliger og opnaar altsaa ingen Besparelser.

Et Gode følger der endnu med den tilbudte Ansættelse, den »faste« kommer nemlig ind under militære Love. Dette kan være ensbetydende med, at han simpelthen puttes i Kaschotten, hvis han en skønne Dag svarer en Overordnet, hvad enten det er en af hans egne eller en hvilken som helst anden, der er kommet et eller flere Trin op ad den militære Rangstige.

Reglementsovertrædelser faar de faste simpelthen honoreret med et vilkaarligt Fradrag af en halv eller en hel Dags Løn. Det bestemmer Mesteren eller Chefen.

Retten til Forsvar kender vi alle som ganske betydningsløs i Militæretaten.

Det er altsaa disse Resultater, Arbejderne opnaar af den højspændte Militarisme, og man kan naturligvis ræsonnere som saa, at ingen behøver at tage disse Pladser. Det kan være et ganske rigtigt Ræsonnement, men det er temmeligt sikkert, at den, der ikke vil overgaa til den faste Stilling, maa finde sig i at se en anden rykke ind paa sin Plads og selv fortrække. Saa har

Medlemmer, der er slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelses- dato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, fra hvilken Vedk. har betalt.
12355	Andersen, Andreas	Hobro	9. 6.82	Randers	13. 8.04	Randers	3. 7.09
17048	— Hans Chr.	Hjørring	13. 5.86	Holbæk	22. 5.08	Hjørring	22. 5.09
7735	Andreasen, A. Chr.	Vorup pr. Randers	1.10.83	Randers	1. 9.05	Randers	2. 1.09
10286	Boldreel, Niels C.	Hadsten	21.11.88	Aarhus	7.11.08	Frederikshavn	6. 3.09
9909	Brask, Johan Vilh.	Øster Alling	14.12.71	Randers	15. 8.08	Randers	8. 5.09
8272	Christensen, Anton	København	21.10.76	Kbhvn. Afd. 1	12.12.96	Kbhvn. Afd. 1	3. 7.09
15601	— Christen	Hobro	17. 4.86	Hobro-Assens	7.10.05	Aarhus	5. 6.09
14339	— Johannes	Frederikshavn	24. 3.77	Frederikshavn	7. 2.09	Frederikshavn	20. 2.09
7225	— Oluf	Rudkøbing	20.11.82	Svendborg	30. 1.08	Svendborg	3. 7.09
5912	Christiansen, Jens Chr.	Randers	8. 2.81	Randers	15. 9.06	Randers	24. 7.09
6566	— Vald. P.	Roskilde	3. 4.91	Roskilde	13. 5.09	Roskilde	24. 5.09
11429	— Vilhelm	St. Ebberup	17. 9.71	Kbhvn. Afd. 1	9. 9.07	Kbhvn. Afd. 1	19. 6.09
13256	Eigaard, Anders Ritzau	Struer	17. 5.88	Holstebro	28. 6.08	Holstebro	23. 1.09
9031	Frederiksen, Hans F. B.	Ollerup pr. Svendborg	13. 1.89	Odense	7. 5.08	Kbhvn. Afd. 1	10. 7.09
2374	Gehlsen, Johannes	Helsingør	19. 7.88	Kbhvn. Afd. 1	25. 6.09	" "	1 3. 7.09
2403	Goldenlow, Joh. Chr. F.	Hamburg	1. 5.79	" "	10. 7.09	" "	1 10. 7.09
16068	Hansen, Carl	Jernbjerg	7. 8.86	Slagelse	2.11.06	" "	1 12. 6.09
6622	— H. F.	Aarhus	10. 1.85	Aarhus	10. 4.08	Aarhus	24. 4.09
15114	— Jens	Vindum	5.12.81	Randers	25. 8.06	Randers	17. 7.09
15727	Hillers, Jens Fr. Brøndum	Nykøbing M.	26.11.88	Nykøbing M.	3. 8.08	Herning	5. 6.09
4220	Holmgren, Konrad	Maribo	24. 3.89	Maribo	7. 4.08	Maribo	5. 6.09
11829	Jakobsen, Jakob Holger	Skallerup	2. 1.84	Hjørring	9. 5.03	Hjørring	19.12.08
11827	Jensen, C. M.	Bakkeby pr. Hjørring	25. 4.79	—	4. 6.98	—	26.12.08
10273	— Carl V.	Aarhus	7. 5.86	Søfyrbedernes Forb.	14. 4.06	Aarhus	19. 6.09
2366	— Laur.	Bogense	6. 8.81	Kbhvn. Afd. 1	21. 6.09	Holbæk	26. 6.09
7896	— Niels Chr.	Aarhus	12.11.72	Aarhus	6. 2.97	Aarhus	19. 6.09
11230	Jeppsen, Peter	Løjtofte pr. Nakskov	18. 4.84	Nakskov	1.11.03	Kbhvn. Afd. 1	3. 7.09
1147	Johnsen, Oscar H. P. V.	Lynby	14.11.88	Kbhvn. Afd. 1	27. 6.08	" "	1 19. 6.09
2728	Jørgensen, Oscar Charles	København	12. 5.83	Aarhus	14.12.06	Aarhus	17. 4.09
17147	Klippel, Vilhelm	Metz, Tyskland	7.10.73	Rudkøbing	26. 5.09	Rudkøbing	5. 6.09
3595	Knudsen, Knud	Hjallese	28.11.84	Odense	16.10.03	Nyborg	17. 4.09
10057	Larsen, Th. Vald.	Agersø	14. 2.81	Svendborg	7. 6.08	Rudkøbing	26. 9.08
17167	Lassen, Niels Peter	Holbæk	25. 5.89	Holbæk	17. 4.09	Holbæk	22. 5.09
3298	Lind, Harald Oskar	Sulsted	25. 6.82	Hjørring	12. 8.05	Hjørring	16. 1.09
5130	Ludvigsen, Hans Peter	Hauløkke	19. 1.85	Maribo	10.10.08	Maribo	5. 6.09
14039	Madsen, Jørgen H.	Marslev	21. 4.86	Nyborg	25. 7.08	Nyborg	31.10.08
17210	— P.	Odense	10. 4.87	Odense	25. 3.09	Odense	31. 7.09
11618	Mikkelsen, Jens Chr.	Timmering	26. 8.85	Randers	15.12.08	Randers	15. 5.09
852	— Johan Ambrosius	Marstal	3. 1.85	Kbhvn. Afd. 1	21.10.08	Kbhvn. Afd. 1	10. 7.09
11779	— Søren M.	Virring	18. 9.80	Randers	9. 1.09	Randers	3. 7.09
6122	Nielsen, Anders	Veng	28. 7.64	Aarhus	22. 2.02	Aarhus	24. 4.09
8416	— Carl Chr. S.	København	3. 2.89	Kbhvn. Afd. 1	18.12.08	Kbhvn. Afd. 1	3. 7.09
11623	— Christian	Ørslev	27.11.88	Præstø	9. 6.08	Præstø	31. 7.09
3708	Olsen, Jens	Skellerup pr. Hobro	23. 7.81	Randers	6. 4.01	Randers	12. 6.09
13766	Petersen, Hans Chr. N.	Sverrig	29.11.85	Kbhvn. Afd. 1	14. 7.06	Kbhvn. Afd. 1	13. 2.09
5640	— L. A. C.	København	7. 9.75	" "	28.11.96	" "	1 3. 7.09
6144	— Niels	Aarhus	2. 9.85	Aarhus	5. 5.05	Aarhus	27. 3.09
9665	Rasmussen, Anders Peter	Frederikssund	1. 2.86	Frederikssund	23.10.06	Holbæk	27. 3.09
8278	— Charles	København	23.12.77	Kbhvn. Afd. 1	26. 4.09	Kbhvn. Afd. 1	10. 7.09
11508	— Joh. Ole P. L.	Kallundborg	28. 8.77	Svendborg	24. 9.01	Svendborg	20. 2.09
9793	— Møller	Svendborg	26. 8.78	Odense	25. 4.02	Randers	15. 5.09
5243	— Vald. Christoffer	København	10.11.88	Kbhvn. Afd. 1	9. 5.08	Kbhvn. Afd. 1	19. 6.09
14458	Rosted, Henry Jens L.	—	12. 9.75	Nyborg	25. 4.08	Nyborg	10. 4.09
10926	Sørensen, Emil	Svenstrup	18. 1.82	Hjørring	1. 5.03	Hjørring	1. 5.09
4168	— Eskild	Kasted	22. 4.87	Aarhus	10. 5.07	Aarhus	15. 5.09
15963	Wendt, Philip M. Edv.	Randers	22. 1.85	Randers	14. 4.06	Randers	2. 1.09

Meddelelser fra Hovedkassereren.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmands Side er nedenstaaende Medlem optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 153 C. Mortensen.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi Vedkommende undskyldte.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Følgende Medlemsbøger ere anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 770	V. Mortensen	(Kbhvn. Afd. 1)
- 5223	A. Mass	(- - 1)
- 13113	K. Hemmingsen	(- - 1)
- 14393	C. Johansen	(- - 1)
- 15133	H. C. Hansen	(- - 1)
- 6794	J. Olsen	(- - 5)
- 10754	J. P. M. Rasmussen	(Aarhus Afd.)
- 12471	C. C. Christiansen	(Hjørring Afd.)
- 2503	Otto Petersen	(Holstebro Afd.)
- 7491	Chr. D. Christensen	(- -)

Nr. 5532 R. Lindblom har atter fundet sin Bog.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletterregistrene.)

Nr. 7141	Lionett, Carl M.	Gl. Register
- 12633	Nielsen, Anders	—
- 6116	Sørensen, Chr. A.	—
- 2455	— Edmund	—
Nr. 3011	Bloch, G. Jensen	Ny Register
- 1946	Danielsen, Chr.	—
- 13949	Hansen, Chr. S.	—
- 12220	Holm, F.	—
- 502	Jensen, Anders	—
- 2268	— Hans Jakob	—
- 9512	Krag, Th.	—
- 16610	Larsen, Vilh. B.	—
- 16267	Lausen, E. M. V.	—
- 153	Mortensen, C. C.	—
- 16969	Nielsen, Jakob	—
- 13945	— N. Th.	—
- 11346	Petersen, P. Aug.	—
- 5691	Rommedahl, Carl C.	—
- 2700	Thomsen, Jens P.	—

Forbundets Anvisningskontorer.

Aarhus, R. Larsen, Østergade 54, St. 12 $\frac{1}{4}$ -1, 7-8.
 Aalborg, C. E. Christensen, Christiansgade 20. 12 $\frac{1}{2}$ -1, 6 $\frac{1}{2}$ -7 $\frac{1}{2}$.
 Assens, Joh. Schnor, St. Kirkestræde 7, St., 12-1, 6 $\frac{1}{2}$ -7 $\frac{1}{2}$. Ingen Udbetaling.
 Esbjerg, A. Caben, Jyllandsgade 36. Udbt. 12 $\frac{1}{4}$ -12 $\frac{3}{4}$, 6-7.
 Faaborg, Smed P. Andersen, Odensevej 29. Ingen Udbt.
 Fredericia, Maskinarb. Chr. Henriksen, Sjællandsg. 44. Udbt. til Rejsende, 6 $\frac{1}{2}$ -7.
 Frederikshavn, Maskinarb. P. Nielsen, Søndergade 61, St., t. v. Udbt. Søgndage 7 $\frac{1}{4}$ -8.
 Frederikssund, Maskinarb. L. P. Lundbeck, Villakvarteret. Ingen Udbt. Træffes 6-7.

Frederiksværk Maskinarb. V. Jensen, Heegaards Arbejderboliger. Udbt. 5 $\frac{1}{2}$ -6 $\frac{1}{2}$.
 Grenaa, Maskinarb. Joh. Hougaard, Grønland 23.
 Holstebro, P. Chr. Petersen, Asylgade 2. 6-7 $\frac{1}{2}$.
 Helsingør, Maskinarb. B. Sørensen, Søstræde 4, 12 $\frac{1}{2}$ -1; 7-8 (Lørdag 5-7).
 Herning, Jens Kjær Nielsen, Østergade 52, Udbet. 6 $\frac{1}{4}$ -7.
 Hillerød, Smed S. Sørensen, Kannikegade 155 a, Udbt. 6-7.
 Hjørring, Maskinarb. H. C. Hansen, Aalborgvej 6, St., o. G. Søgndage 6-7, Lørdag 6-8, Søndag 11-12.
 Holbæk, Maskinarb. Th. Madsen, Ejendommen »Vega« Skolegade. Udbt. 6 $\frac{1}{2}$ -8.
 Horsens, Aage Nielsen, Fredensgade 11, St. Udbtaling Søgndage 7-8 Aften.
 Holeby, Maskinarb. A. Schytt. Ingen Udbt.
 Hads.-Mariager, Smed A. Bregendahl, Cimbria, Søgndage 12-1.
 Kallundborg, Klejnsmed J. Clemmensen, Margretevej 1. 12 $\frac{1}{4}$ -12 $\frac{3}{4}$, 6-7.
 Kerteminde, Smed M. P. Madsen, Søndergade 40. 12 $\frac{1}{4}$ -1, 6 $\frac{1}{4}$ -7. Ingen Udbt.
 Kolding, Th. Hansen, Laasbygade 97, St., Udbt. hver Søgndags Aften 6-7, Søn- og Helligdage 9-10 paa Kolding Svendehjem.
 Korsør, Smed J. Jensen, Støtsvej 8. Ingen Udbt.
 København, Larslejstræde 1. St. 9-11 og 6-8.
 Lyngby, Maskinarb. G. B. Magnussen, Gasværksvej 3, St. Ingen Udbt.
 Maribo, Maskinarb. Jak. Nielsen, Aldershvile, 6 $\frac{1}{2}$ -7 $\frac{1}{2}$.
 Middelfart, Smed Vald. Hansen, Hessgade 7, e. g. Udbt. 12 $\frac{1}{2}$ -1, 6-7.
 Nakskov, Rasmus Olsen, Taarsvej 40. 6 $\frac{1}{2}$ -7 $\frac{1}{2}$.
 Næstved, Smed Olaf Hansen, Amtmandsgade 77 a. Udbt. 6-7.
 Nørresundby, L. Jensen, Bondrupsgade 6. 12 $\frac{1}{2}$ -1 $\frac{1}{2}$.
 Nykøbing Mors, L. Rasmussen, Kvistgaardsg., Kl. 6-7. — Falster, P. M. Petersen, Nørreg. 171. 6-7, Søndag 10-12.
 Nyborg, Fr. Wendel, Christianslundsg. 111. 12 $\frac{1}{4}$ -12 $\frac{3}{4}$, og 6-7.
 Odense, R. H. Hansen, Nørrebro 52. 12 $\frac{1}{4}$ -1. Udbetaling til Rejsende 6 $\frac{1}{2}$ -7 $\frac{1}{2}$, Søndag 11-12 Formd.
 Odder, Maskinarb. Chr. M. Nielsen, Asylgade ved Lunden. Ingen Udbetaling.
 Præstø, J. A. Sørensen, Vesterbro. 6-7.
 Randers, P. Thøgersen, Møllegade 11. 12-1, 6-7, Søndag 10-12.
 Ribe, Smed N. Madsen, Dagmarsgade. Ing. Udbt.
 Ringsted, Maskinarb. H. Jensen, Rønnedevej.
 Roskilde, Smed A. Jensen, Provstest. 1, St. Hverdage 7-8.
 Rudkøbing, Smed Hans Hansen, Strandgaden. 12-1 og 6-7.
 Rønne, H. P. Jensen, Vinkelvej 27.
 Skanderborg, Maskinarb. Th. Bach, Skanderupgade. Udbetaling 6 $\frac{1}{2}$ -7.
 Skive, Smed Chr. Bedsted, Møllegade 7. 6-7.
 Slagelse, Smed H. P. Hansen, Bredegades Allé 3 M1, t. v. 7-8.
 Sorø, Maskinarb. Fred. Christiansen, Sorø Landsogn. Udbt. paa Svendehjemmet 5-5 $\frac{1}{2}$, Søndag 9-10.
 Stege, P. J. Petersen, Nygade, Lindemark. 6 $\frac{1}{2}$ -8 Hverdage.
 Silkeborg, Chr. Petersen, Herningvej 71. Udbt. 6 $\frac{1}{2}$ -7 $\frac{1}{2}$.
 Svendborg, N. C. Jørgensen, Færgevejen 20, 1. Sal. 12-1, 6-7.
 Thisted, C. Dysted, Nørregade. Udbet. 12 $\frac{1}{2}$ -1, 6 $\frac{1}{2}$ -7 $\frac{1}{2}$.
 Varde, H. P. Hansen, Nygade. 6-7.
 Vejen, Keddelsmed M. Christensen, Østergade. Udbet. 6 $\frac{1}{4}$ -7 $\frac{1}{4}$, Helligdage 9-10.
 Vejle, P. S. Loft, Fjordgade 7, St. 12-1, 6-7 $\frac{1}{2}$ (kun Søgndage).
 Viborg, P. Frantzen, Sct. Mikkelsgade 15. Udbet. Søgndage 7-8.

han med andre Ord mistet sit Arbejde, fordi vi fik de nye Militærlove.

Man skulde ikke tro, at der var mange, der vilde reflektere paa disse Ansættelser, men Erfaringen viser det modsatte, og maaske kan det være de paa-gældende en Trøst, at samtidig med, at Arbejdernes Løn *daler* med nogle hundrede Kroner om Aaret, *stiger* de højere Officerers Løn med ligesaa mange tusinde.

Noget godt er der altsaa ved den hele Hummelej!

B.

Konflikter.

Paa nedennævnte Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt indtil anden Meddelelse foreligger.

1. Hos Fabrikant *P. Nielsen, Pedershaab* i Brønderslev, fortsættes Arbejdsstandsningen fremdeles.

2. *Ployfabrikant Jacobsen, Fraugde* paa Fyn, er ligeledes fremdeles blokeret og Tilgang af Forbundets Medlemmer forbudt.

3. *Silkeborg Afdeling* frabeder Tilgang til Smedemester *Carl Jacobsens* Værksted.

4. *Smedem. A. Mathiesen, Laasbygade, Kolding*, er blokeret.

5. Strejken hos *Maskinfabrikant H. Hansen, Korsør*, fortsættes.

6. *Grovsmed Andersen, Jagtvejen, København*, er ligeledes fortsat blokeret.

7. Forinden Medlemmer af Forbundet søger Arbejde hos Smedemestrene *J. P. Carlsen* og *Jokumsen* i Stubbekøbing, bedes de henvende sig enten til den lokale Klubformand eller Afdelingsformanden, *M. Frandsen*, Tværgade 9, Nykøbing F.

Blokaden i Nyborg hævet.

Under 19. September modtog vi fra vor Afdeling i Nyborg en saalydende Meddelelse:

»Det meddeles herved, at Vognfabrikant Rasmussen har fyret sin Hædersmand, og nu igen har underskrevet Overenskomsten, som vi har med de andre Mestre her i Byen, hvorfor han bedes slettet af Fagbladet.»

Hermed er en gammel Konflikt ude af Verden og Arbejdstilgang for vore Medlemmer atter tilladt.

Thisted-Strejken afsluttet.

I vort Medlemsblad for Marts Maaned 1907 meddelte vi, at 4 af vore Kolleger, der beskæftigedes paa Fabriken »Nordthy« i Thisted, hvis Indehaver er Fabri-

kant Frederiksen, havde nedlagt Arbejdet, fordi Fabrikanten nægtede at udbetale et formentlig tilgodehavende Beløb. Forinden dette skete havde saavel Afdelingen som Forbundet gennem sin Formand søgt at ordne saavel denne Sag som ogsaa forskellige andre Klager og Krav, som det havde baaret sammen til i længere Tid, ved Forhandling og uden Konflikt, men Fabrikant Frederiksen var ikke til at komme nær paa denne Maade; der maatte Konflikt til, og den kom.

Naar denne Konflikt imidlertid er saa godt kendt indenfor vore Rammer, som den er, saa skyldes dette dog mindre Konfliktens Langvarighed, selv om 2½ Aar er en ret anselig Tid i denne Forbindelse, end de Sagsanlæg, som har været knyttet til samme, og som for Fabrikanten, der var saa ivrig efter at føre Proces, kun havde den Følge, at det blev ham nok en Udgift udover, hvad Konflikten ellers har kostet ham; thi, som bekendt, frifandtes vor Afdeling pure ved Overretten i Viborg, hvilket vi meddelte og omtalte i vort Fagblad for August 1909, saa en Gentagelse er sikkert overflødig.

Umiddelbart efter denne Dom, og forøvrigt efter at Frederiksen havde haft det Uheld, at en »Værkfører« hos ham ved vor Afdelings Mellekomst havde forladt Stillingen, begyndte Fabrikanten at gøre Tilnærmelser overfor vor Afdeling, hvilket Skridt resulterede i, at der med Bistand af Forbundet under 27. September kom en Overenskomst i Stand, i Følge hvilken man enedes om:

at Fabrikanten udbetaler det fulde paastaaede Beløb til de 2 Kolleger,

at den af Fagforeningen iværksatte Strejke og Blokade hæves straks,

at Fabrikanten forpligter sig til at lade de for Jærindustrien gældende Overenskomster omfatte hans Virksomhed,

at Fabrikanten forpligter sig til sædvanligvis ikke at komme under 37 Øre i Gennemsnitsløn, samt at betale de i Fælles Værkstedsregler af Februar 1903 fastsatte Tillæg for Over-, Nat-, Udearbejde o. s. v., og at Fabrikanten endelig forpligter sig til kun at beskæftige Medlemmer af vort Forbund.

Herefter er Strejken af Marts 1907 med efterfølgende Blokade af Fabriken »Nordthy« i Thisted ophævet, og Medlemmer af vort Forbund kan frit søge Arbejde paa denne Fabrik.

Konflikten paa De forenede Cyclefabriker i København afsluttet.

I forrige Nummer af Fagbladet meddelte vi, at Arbejdet var nedlagt ved ovennævnte Virksomhed den 26. August, fordi Direktionen systematisk søgte at fratage Smedene og Maskinarbejderne det Arbejde, der naturligt tilhørte denne Gruppe af Arbejdere, for at lade det udføre af ikke faglærte og mindreårige Arbejdere til lavere Betaling, end der hidtil var ydet.

Gennem *Social-Demokraten* i København holdtes Offentligheden *à jour* med Forholdene paa Fabriken,

og de Arbejdere, der tog Arbejde under Strejken, blev hver for sig personligt underrettet om, at der var Konflikt og opfordret til at forlade Arbejdet igen.

Ved disse Foranstaltninger lykkedes det — uagtet det frederiksbergske Politi søgte at forhindre, at de Strejkende fik de »arbejdsvillige« i Tale — at holde Fabriken i Skak til Stadighed, og da der ikke fandtes en eneste Mand i Arbejde den 13. Oktober, sendte Direktøren Forbundet et Tilhold om, at standse med de offentlige Angreb paa Virksomheden, da Organisationerne og den Tillidsmand, som beskæftigede sig med Sagen, i modsat Fald vilde blive krævet til Ansvar efter Loven.

Denne Henvendelse fra Direktionens Side besvaredes med en Meddelelse om, at man, uanset hvilke Skridt, der blev foretaget fra Direktionens Side, ved alle Midler vilde søge at holde Arbejdskraft borte fra Fabriken; men det meddeltes samtidig, at Forbundet paa et hvilket som helst Tidspunkt var klar til en Forhandling om en Afslutning paa Konflikten, saafremt den generede Aktieselskabet.

Til en saadan Forhandling erklærede Direktøren sig straks villig, og ved nogle Timers Møder Torsdag og Lørdag Aften opnaaedes Enighed om en Overenskomst, hvorved Strejken afsluttedes, idet Svendenes Fordringer om at beholde det fagmæssige Arbejde for deres egen Mund i samme Udstrækning, som før Anledningen til Konflikten opstod, blev efterkommet fra Fabrikens Side.

Samtidig blev der indgaaet Overenskomst om, at Minimallønnen fremtidig fastsættes til 45 Øre (Udlærlinge det første Aar efter Læretiden 40 Øre), og at Værktøjsarbejde og Forsøg eller andre Arbejder, der strækker sig over længere Tid, og hvorpaa der vanskelig kan gives Akkord, betales med mindst 50 Øre pr. Time.

Samtlige Strejkende paabegyndte paany Arbejdet den 18. Oktober.

Tilgang er atter tilladt Forbundets Medlemmer til De forenede Cyclefabriker, Mariendalsvej 47, København F.

B.

Afsluttet Strejke i Rørlæggerfaget.

Siden forrige Fagblad udkom, er en Strejke paabegyndt og afsluttet ved Ballerup-Maaløv Gasværk, beliggende henved et Par Mil fra København.

En Ingeniør fra Sorøegnen havde faaet dette Arbejde i Entreprise, og til nogle af de Folk, der blev antagne, meddelte den fungerende Formand, at der vilde blive betalt efter »Roskilde Priskurant«.

Ved Henvendelse til vor Afdeling i denne By fik vi konstateret, at en saadan Priskurant ikke fandtes, og Repræsentanter fra Blikkenslagernes, Gas- og Vandarbejdernes og vor Organisation søgte da en Forhandling med Arbejdets Indehaver paa selve Stedet, hvor der sluttelig fra Svendenes Side fremsattes Forslag om, at alt Arbejde, som der var fastsat Priser for i den for København gældende Priskurant, skulde betales efter

disse Priser, og samtidig tilbødes det at optage Forhandling om de Arbejder, som ikke fandtes i denne Prisliste.

Ingeniøren nægtede afgjort at gaa ind paa denne Ordning, og Arbejdet blev derfor standset den 17. September om Aftenen.

Den 7. Oktober samledes Parterne atter til en Forhandling, da Ingeniøren havde faaet et nyt Anlæg i Gladsaxe i Entreprise, og da Forholdene havde udviklet sig saaledes, at Organisationerne paa Grund af Konflikten i Ballerup paatænkte ligeledes at blokere Gladsaxeanlægget, uagtet dette vilde blive betalt efter nævnte Prisliste.

Ved denne Forhandling opnaaedes en Overenskomst i fuldstændig Overensstemmelse med de af Svendenes Repræsentanter fremsatte Tilbud før Strejkens Begyndelse.

Arbejdet blev derefter genoptaget af samtlige Strejkende den 11. Oktober, og imellem den 7. og 11. Oktober benyttede Ingeniøren Tiden til at opgøre Regnskab med og afskedige de Folk, som havde optaget Arbejdet.

Thi der var virkelig Folk, som her paa aaben Gade og Landevej paatog sig at fortsætte, hvor organiserede Arbejdere var gaaet i Strejke. Det viste sig, at de paagældende var 4 eller 5 *Smedemestre*, der benyttede Lejligheden til at skaffe sig en Fortjeneste uden Hensyn til om de mellem Organisationerne indgaaede faglige Overenskomster respekteredes eller ej.

Naar *Mestre* giver sig til at være *Svende* ved en Lejlighed som denne, synes vi det ser helt bedrøveligt ud. De tager intet som helst Hensyn til deres Kolleger, som ellers maa betale efter gældende Bestemmelser. De stiller sig lavere end de Svende, som de ellers mener at være hævet højt over, og de paatager sig, i et Tilfælde som det foreliggende, et Arbejde, som de rimeligvis vilde betakke sig for i allerhøjeste Grad, hvis de ikke var Indehavere af »Borgerskabet«, der giver Ret til »Frinæring« paa hvilken som helst Maade, man vil opfatte og fortolke dette Ord.

Det er ved en saadan Lejlighed en hel ny Stand, der dannes sig, i Strid med alle andre Menneskers Interesser og aller mest i Strid med deres — *egne*.

Thi det gaar dem som det gaar enhver, der optager Arbejdet under en Konflikt, han jages væk, naar Lejligheden byder sig, rystes af ligesom noget ubehageligt Paahæng. — Og saa er der ikke saa meget Stads ved »Borgerskabet«.

Vi vil benytte Lejligheden til at paalægge vore Medlemmer at skaffe sig al fornøden Underretning paa Foreningskontorerne inden de gaar i Arbejde, naar der tilbydes dem saadant til en anden Betaling end den, der er fastsat i vore Overenskomster og Priskuranter. Det vil være stærkt medvirkende til at forhindre Konflikter af lignende Art, som den foreliggende.

B.

Lønstatistik.

Paa Forbundets Repræsentantskabsmøde den 27. Juni d. A. vedtoges en saalydende Resolution:

»Repræsentantskabet vedtager at opfordre Hovedbestyrelsen til atter i Efteraaret 1909 at indsamle og bearbejde Materiale til en Lønstatistik i Lighed med tidligere Aar og tilsiger Hovedbestyrelsen sin Medvirkning hertil«.

I Henhold hertil har Hovedbestyrelsen vedtaget at udsende Materiale til Indsamling af en Lønstatistik for Aaret 1909 paa Grundlag af de Lønninger, der falder i Ugen fra den 6. til den 13. November.

Nu er det ikke fordi vi tvivler om, at vore Medlemmer som sædvanlig for Størsteparten vil stille sig paa den rette Side og ved hver og en at aflevere deres Lønskema udfyldt med alle de ønskede Oplysninger gøre deres til, at vor Statistik bliver saa fyldig og omfattende som mulig; men vi finder dog Anledning til stadig at minde om, hvilken stor Betydning Statistikken har for vort som for alt Organisationsarbejde. Enhver, der har været Medlem af en Afdelingsbestyrelse, samt enhver der har deltaget i Lønbevægelse paa et eller andet Værksted, ved af hvor stor Vigtighed det er at vide nøje Besked med Forholdene ikke alene paa det Værksted, hvor Lønbevægelsen er rejst, men ogsaa paa alle lignende Værksteder Landet over, — ja endog saa vidt mulig kende Forholdene i Udlandet for den samme Specialitet, thi kan Arbejdsgiveren ikke naa tilstrækkelig langt med at paaberaabe sig Konkurrenceforholdene i Indlandet, saa har han Udlandet i Baghaanden, og af denne Trumf har de fleste Arbejdsgivere til Fulde vidst at benytte sig. Imidlertid har med Tiden Arbejderstatistikken i de forskellige Lande udviklet sig, og ved Hjælp af denne er det nu lykkedes os tildels at tage Brodden af det udfordrende i Henvisningen til Konkurrencen fra Udlandet. Og ganske som vore egne Arbejdsgivere henviser til Udlandet, henviser ogsaa andre Lande til Udlandet, saa rent internationalt set har vi ogsaa Forpligtelse til at pleje dette Felt af Organisationens Virksomhed, og pleje det saaledes, at vi naar det mest fuldkomne Resultat.

Men skal Resultatet blive godt, er det jo vore Medlemmer, der foreløbig maa have sin Opmærksomhed henvendt paa Lønstatistikken, og vi anmoder derfor alle om at gøre deres Bedste for, at de faar et Lønskema udfyldt og indsendt i rette Tid.

I denne Forbindelse skal vi tillade os at gøre opmærksom paa et Spørgsmaal, som vore Medlemmer undertiden overser eller ikke behandler med tilstrækkelig Omhyggelighed. Det er nemlig Spørgsmaalet om, hos hvem det paagældende Medlem arbejder. Undertiden mangler der her (navnlig for større Værksteders Vedkommende) ganske Opgivelse af Virksomhedens Navn, undertiden mangler der (navnlig for mindre Værksteders Vedkommende) baade Angivelse af Mesterens Sted (Grovsmed, Klejnsmed, Gas- og Vandmester eller Maskinværksted) samt Bopæl. Mangelen af Bopælsangiv-

velse kan afstedkomme, at den samme Mesters Virksomhed, hvis flere Svende har indgivet Lønskema derfra, som nogle korrekt har udfyldt med Navn og Branche samt Bopæl, medens andre nøjes med Navnet alene, kan blive opført to Steder i Statistiken — altsaa som to forskellige Virksomheder, hvilket ogsaa kan ske, naar en Virksomhed bærer Firmanavn, men indehaves af Ejere med et andet Navn.

Selve Branchebetegnelsen er nærmest af Betydning for Akkordstatistikken, hvor vi jo ikke opgiver de forskellige Virksomheders Forhold hver for sig, naar da ikke Virksomheden er meget stor, men tager Akkordforholdene branchevis. Som vore Medlemmer vil forstaa, volder det derfor Knuder, naar vi mangler Branchebetegnelsen, og da det jo kun er faa og letfattede Spørgsmaal, der er stillet paa Lønskemaet, er det jo ingen særlig Ulejlighed for Medlemmet at besvare disse korrekt og saaledes, at Svaret bliver saa klart og koncist, som Spørgsmaalet fordrer det.

Husk altsaa at faa et Lønskema paa Afdelingskontoret i Ugen fra d. 6.—13. November, at udfylde det og bringe det tilbage til Afdelingsbestyrelsen.

„Tidsskrift for Arbejderforsikring“.

»Tidsskrift for Arbejderforsikring«, Maanedssblad for social Forsikring og Forsørgelse, har i April Maaned afsluttet sin 4. Aargang. Af de i denne Aargang indeholdte Artikler til Belysning af sociale Spørgsmaal kan fremhæves: »Kommunetilsked til anerkendte Arbejdsløshedskasser« af Arbejdsløshedsinspektør Th. Sørensen, »Beretning fra en Rejse i England til Undersøgelse af Gennemførelsen af de sanitære Bestemmelser i Fabriksloven« af Dr. med. N. P. Schierbeck, »Barselforsikring som Led i Beskyttelsen af arbejdende Kvinder og deres spæde Born« af Sygekasseinspektør F. Wittrup, »Interessante Forskydninger indenfor Københavns Forsørgelsesvæsens Virksomhed« af Kontorchef Cordt Trap, »Sygekassesygeligheden i København fra 1896« af Læge H. Bille-Top samt en Oversigt over de danske Sygekassecentralforeningers Oprettelse og Virksomhed af Fuldmægtig H. Daniel. Tidsskriftet har derhos som sædvanlig bragt de i Aarets Løb vedtagne Love vedrørende den danske sociale Forsikring og Forsørgelse, hvilke Love alle ere aftrykte i deres Helhed, samt alle indenfor samme Tidsrum fremkomne vigtigere Afgørelser og Tilkendegivelser vedrørende samtlige i Kraft værende Forsikrings- og Forsørgelseslove. Tidsskriftet har endvidere bragt en Mængde Meddelelser til Belysning af hele den sociale Bevægelse herhjemme, altsaa navnlig Oplysninger vedrørende Gennemførelsen i det praktiske Liv af Alderdomsforsørgelsesloven, Hjælpekasseloven, Sygekasseloven, Arbejdsløshedskasseloven og de forskellige Ulykkesforsikringslove. Da Tidsskriftet af Arbejdsløshedsnævnet er antaget som dettes officielle Organ, findes i samme optaget fuldstændigt Referat af samtlige Nævnets Forhandlinger og de af Inspektoratet trufne Afgørelser. Dog ikke alene om de danske sociale Love indeholder Tidsskriftet Oplysning, men ogsaa om sociale Forhold i Udlandet og de Bestræbelser, der dersteds gør sig gældende, bringes hyppigt Meddelelse.

Tidsskriftet indeholder saaledes i sammentrængt Form en Mængde Oplysninger om sociale Forhold,

navnlig om alle gældende Bestemmelser paa dette Omraade. Det er af stor praktisk Betydning at have samlet alle disse Oplysninger paa et Sted, og Tidsskriftet maa derfor siges at være en nyttig Haandbog for alle, der paa en eller anden Maade tager Del i den sociale Forsikrings- og Forsørgelseslovgivnings Udførelse i det praktiske Liv.

Trods den efter danske Forhold ikke ringe Tilslutning Tidsskriftet i de forløbne Aar har faaet, har Abonentantallet dog endnu ikke naaet den Størrelse, at Tidsskriftet kan svare Regning, selv naar henses til, at Tidsskriftet modtager et aarlig Tilskud af Statskassen og at dets Redaktion og Expedition er ydet gratis. Da vi maa anse det for at være af Betydning, at Tidsskriftet opretholdes, skal vi henlede alle interesserede, navnlig Forbundenes, Fagforeningernes, Fællesorganisationernes, Arbejdsløshedskasseafdelingernes og Sygekassernes Opmærksomhed paa dette og opfordre dem til at tegne Abonnement paa samme. Det vil i mange Forhold være dem til stor Nytte.

Tidsskriftet koster 2 Kr. halvaarligt og kan bestilles saavel gennem Boghandelen, Postvæsenet som paa Tidsskriftets Kontor, Øresundsgade 25, København Ø. For at lette Anskaffelsen af de tidligere Aargange har Redaktionen indtil videre nedsat Prisen paa disse til det halve, altsaa til 2 Kr. pr. Aargang. Tidsskriftet udgives og redigeres af Ekspeditionssekretær under Arbejderforsikringsraadet V. L. Faber.

F. U. F.

Folkeuniversitetsforeningen i København meddeler, at følgende Emner vil blive behandlet i Efteraarets Foredragsrækker: *Om Blodet*, den 26. Oktober, *Udsigt over den ældste Bebyggelse og Kultur i forhistorisk Tid* (Landnam i Danmark), den 27. Oktober, *Dansk Litteratur mellem Holberg og Oehlenschläger*, den 28. Oktober, *Istiden*, den 29. Oktober, *Moderne Havforskning*, den 1. November og *Korn, Mel og Brød*, den 17. November.

Til hver Foredragsrække, som fortsættes 5 Gange paa den samme Ugedag som ovenstaaende Begyndelsesdage, kan *Adgangskort à 1 Kr. pr. Stk.* erholdes ved Henvendelse paa Kontoret, Larslejrstræde 1, St., t. h.

En Idé til Overvejelse.

Paa vort sidste Repræsentantskabsmøde den 27. Juni d. A. fremviste Medlem af Hovedbestyrelsen, M. Kirketerp, nogle Kobberplatter, som forskellige Afdelinger havde anskaffet sig til Minde om forskellige for Afdelingerne betydningsfulde Begivenheder. Samtidig udkastede han den Tanke, at samtlige Forbundsafdelinger eventuelt kunne anskaffe sig en eller to saadanne Platter, bærende eksempelvis Afdelingens Navn og Stiftelsesaar samt Byvaabnet, og naar man saa anskaffede sig to Platter, kunde man forære den ene til Hovedkontoret, der saa samlede alle disse Afdelingsplatter og anvendte dem til en dekorativ Frise under Loftet i Hovedkontoret.

Idéen til denne Henstilling er nærmest taget fra

den af Fællesorganisationen i København til Raadhuset skænkede Kumme, paa hvilken hver Fagforening har sin Platte indstøbt. De Platter, hvorom der her er Tale, er tænkt af Størrelse omtrent paa nævnte Kumme, nemlig 8" i Diameter, og de vil kunne leveres til en Pris af 15 Kr. pr. Stk. enkeltvis og 25 Kr. pr. 2 Stkr.

Afdeilingsbestyrelserne bedes tage Forslaget under velvillig Ovejelse, og Afdelingernes eventuelle Stilling til Tanken bedes meddelt undertegnede Kasserer for Københavns Afdeling 7.

Henrik Nielsen, Maskinarbejder,
Gasværksvej 15, 3. Sal,
København.

Brev

henligger paa Anvisningskontoret i København til:

Andersen, Th., Cyclesmed....	Afsendt fra Odense
Barts, Otto	— - Posen
Christensen, Alexius	— - Hadsund
— M. O.....	Retur - Finland
Götzl, Josef.....	Afsendt - Ungarn
Henriksen, A.....	— - Aarhus
Johansen, O.....	— - Vejle Afd.
Krestensen, Axel E.	— - Randers
Møller, E.....	— - Fredensborg
Nielsen, Georg, Montør	— - Gentofte
— M., Maskinarb.	— - Vejen
— Nicolai, Maskinarb....	— - København
— R. E., Maskinarb.....	— - Aalborg

Maskinisteksaminerne.

Nye Kursus til 1ste og 2den Afd. samt Tillægsprøven i Elektroteknik begynder først i Januar, Maj og September. Indmeldelse og alle Oplysninger ved Henvendelse til:

Københavns Maskinisteskole

Nørrebrogade 13. N.

Kontortid 6—8 Eftm.

Støt Arbejdernes Bryggeri

„STJERNEN“.

Forhen forlangte man »Tuborg« og »Hof«, og Kelneren sa': »Ja, saa gerne«.

Nu si'r en Svend af det rigtige Stof:

»Kelner, maa jeg faa en „Stjerne“.

Redigeret af J. A. Hansen.

Bogtr. Lützhöft-Petersen, Amagertorv 10, København.

FAGBLAD FOR SMEDE OG MASKINARBEJDERE

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

Nr. 1.

November 1909.

22. Aargang.

Den svenske Storkonflikt.

Den 14. ds. modtog vi fra vort Broderforbund i Sverrig følgende Telegram:

„Lock-ouren vid järnbruken upphäfd. Med varmt tack för eder hjälp under vår hårde kamp få vi meddela, att eders understöd afslutas med veckan, som slutar den 13. dennas. Närmare i bref, som sändas imorgon.

Hälsningar

Blomberg.“

Med Ophævelsen af Lock-ouren paa Jærnværkerne maa den svenske Storkamp i Virkeligheden siges at være afgjort, og hvad den øjeblikkelige Situation angaar, er det vist tilstrækkeligt at notere, at de stor-svenske Arbejdsgivere i sidste Instans saa sig nødsaget til at høre denne Lock-out; som det vil være vore Medlemmer bekendt, erklæredes Lock-ouren oprindelig for at tvinge ca. 500 Arbejdere, der strejkede ved Munkfors Jærnværk, i Arbejde igen. Senere stillede Arbejdsgiverforeningen Krav om, at Arbejderne, for atter at komme i Arbejde, skulde udtræde af Landsorganisationen, og disse Krav, som gaves yderligere Eftertryk ved at smide Arbejderne ud af deres Boliger, som tilhørte Jærnværkerne, har man nu maattet frasalde. Jærnværksarbejderne blev i deres Organisation, og Strejken ved Munkfors fortsattes. Der vil i den nærmeste Tid, da der forestaar Kongres indenfor den svenske Landsorganisation, rimeligvis blive rig Lejlighed

til at stønne over Resultatet og Virkningerne af denne Kamp; men vi kan ikke allerede nu tilbageholde en Bemærkning om, at hele den Del af saavel den svenske som vor egen Presse, der føler sig som Talerør for baade Overklassen og det almindelige borgerlige Samfund, Gang paa Gang i Sommer slog fast, at denne Kamp var uhjælpelig tabt for de svenske Arbejdere. Navnlig sloges dette fast, da Storstrejken afløstes af Arbejdernes Landsorganisation, og vi erindrer os en af vore egne hjemlige Arbejdsgiverledere, som grad sine salte Taarer — naturligvis Krokodilletaarer — over de mange „stakkels, svenske Arbejdere“, som led herunder.

Nu skal vi indrømme vore hjemlige Arbejdsgivere et, og det er, at de vistnok har lært saa meget af deres egen Lock-outtaktik, at de ikke lystre at komme ud i en Kamp som den, de svenske Arbejdsgivere har raget sig ind i. Vi kan i al Fald ikke tro det, — og ser vi paa forholdene i Sverrig, maa det vel indrømmes, at denne Kamp har været haard, meget haard, for de svenske Arbejdere, og vi tror ikke ret vel paa, at Storstrejken eller Generalstrejken, hvad man vil kalde den, som Kampvaaben har vundet i Anseelse; dertil er den for vidtgaaende et Middel; men dens Anvendelse maa jo i al Fald siges at være moralsk, fuldtud berettiget som forsvær imod Arbejdsgivernes Overfald, og Arbejdsgiverne turde af den foretagne Masseudsmidning, som de nu selv, for at

bruge et af Sommerens Udtryk, har maattet „afblæse“, have lært, at først og fremmest den var et Skridt, som de helst maa se at undgaa i fremtiden, da Samfundet altid vil vide at værne sig imod den Slags Øvergreb, der foranstaltes af de Enkelte imod de Mange.

Arbejdsgiverne har haft den tarvelige Fornøjelse at tvinge ca. 30,000 Arbejdere ud af Landsorganisationen og ind paa Arbejdspladserne ved Enkeltmandskontrakter, hvorved de forpligter sig ikke alene til ikke at være Medlemmer af deres Organisation, men ogsaa til ikke at støtte de Kammerater, med hvem de i Sommer har kæmpet sammen. Dog, ikke en Gang Arbejdsgiverne selv tror paa, at disse Kontrakter har en eneste Øres Værdi efter Kampens Afslutning, og naar dertil kommer, at Landsorganisationen for Øjeblikket regner med at have ca. 200,000 Medlemmer, eller betydelig flere end ved Kampens Begyndelse, saa maa det vistnok siges, at ogsaa paa dette Omraade er Arbejdsgivernes højt udfregne Sejr blevet til et eklatant Nederlag.

Et er i alt fald Faktum, og det er, at det var vort Broderforbund, Det svenske Jærn- og Metalarbejderforbund, der stod som de sidste paa Skansen og med de fleste Medlemmer ved Jærnværkerne, hvor Arbejdsgiverne nu har maattet aflyse Lock-outen. Vi har i forrige Nummer oplyst, hvorledes vort Broderforbund stod i det overfor Jærnfabrikantene, der er samlet i den saakaldte „Verkstadsforeningen“, og det skal slaas fast, at Metalarbejderforbundet i enhver Henseende gaar ud af Kampen lige saa stærkt, som det gik ind i den, da Arbejdsgiverne dekreterede det store Udfald imod det. Metalarbejderforbundet havde en vel funderet Kasse, et velordnet Organisationsmaskineri og Tilfnyttning til en international Metalarbejderorganisation, der har vist sig i Stand til at redde dem udover en Situation som den, der etableredes ved denne Sommers brutale Overfald fra de svenske Arbejdsgivers Side. — Virkningerne heraf vil ikke udeblive til Gavn for vore svenske Kolleger, som vi lykønsker til veloverstaet Kamp.

To Voldgiftskendelser i Formandsspørgsmaalet.

II.

I vor Artikel i forrige Nummer af Bladet, hvor vi blandt andet gengav Ordlyden af en Kendelse, afsagt af den permanente Voldgiftsret i et Formandsspørgs-

maal i Snedkerfaget, beskæftigede vi os ret indgaaende med Septemberforligets § 5 og dets mangelfulde Definition af Begrebet »Formand«. Vi omtalte endvidere den Fortolkning, som Forliget var Genstand for umiddelbart efter Lock-out'ens Slutning i 1899, samt Formandsbestemmelsen i vor egen Overenskomst med Sammenslutningen, der paa dette Omraade særdeles ensidigt har hævdet, at de var berettiget til at gøre hvemsomhelst til Formand, naar de bare satte dem paa fast Løn og paa Kontrakt. Her bidrog nu den nævnte Kendelse til at skabe i det mindste nogen Klarhed, og hertil slutter sig nu en Kendelse af 3. November, afsagt af Formerfagets Voldgiftsret, i hvilken for Tilfældet vort Forbunds Formand var valgt ind.

Denne sidste Kendelse har vel ikke samme principielle Betydning som den af den permanente Voldgiftsret afsagte, men den bidrager vægtigt til at klargøre, i hvilken Grad visse Arbejdsgivere paa dette Omraade er langt ude for at faa en Del af Arbejderne fra deres Organisation, for saa igen at kunne bruge disse overfor andre organiserede Arbejdere.

Kendelsen har følgende Ordlyd:

Voldgiftssagen mellem Dansk Former-Forbund og Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jærnindustrien.

I Henhold til de mellem Dansk Former-Forbund og Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jærnindustrien vedtagne Voldgiftsregler, er der af disse to Organisationer forelagt os undertegnede som Voldgiftsret nedennævnte Sag til Afgørelse:

»Aktieselskabet De forenede Jærnstøberier, København, har i sit Jærnstøberi ansat to Formere med Titel »Støbemestre«. Aktieselskabet har forpligtet de to Formere til at udmelde sig af Formernes Fagforening. Dansk Former-Forbund paastaar, at de to Formere ikke har nogen arbejdsledende, fordelende eller tilsynshavende Virksomhed, men væsentlig udfører almindeligt Formerarbejde, og ønsker derfor afgjort, hvorvidt der gennem den nævnte Ansættelse foreligger en Overtrædelse af den mellem Jærnindustriens Sammenslutning og Dansk Former-Forbund gældende Overenskomst af August 1907, Afsnit B«.

Det er for Voldgiftsretten oplyst, at de to paagældende Mænd, Peter Nielsen og Chr. Nielsen, har arbejdet i De forenede Jærnstøberiers Støberier paa Christianshavn som Formere, indtil de i Efteraaret 1907 blev ansatte som Støbemestre. Der er med Peter Nielsen oprettet en skriftlig Kontrakt af 15. Septbr. 1907, i Følge hvilken han ansættes som »2. Mester i Støberiet« med 3 Maaneders gensidig Opsigelse, med en fast aarlig Løn af 1872 Kr., der udbetales med 36 Kr. ugentlig, med Forpligtelse til at anvende hele sin Arbejdstid i Forretningens Tjeneste og med Troskab og Samvittighedsfuldhed varetage og udføre de Forretninger og Arbejder, der var eller maatte blive ham paalagte, samt med Forpligtelse

til ikke at være Medlem af nogen Arbejderorganisation eller nogen Forening, hvis Formaal er stridende mod de Interesser, han i Følge sin Stilling hos De forenede Jærnstøberier var sat til at varetage.

Med Chr. Nielsen er der ved en Fejltagelse ikke oprettet nogen skriftlig Kontrakt, men han er omtrent paa samme Tid ved mundtlig Kontrakt ansat som »2. Mester« paa samme Vilkaar.

Det er videre oplyst, at De forenede Jærnstøberier paa Christianshavn driver Støbevirksomhed i to paa samme Ejendom i kort Afstand fra hinanden beliggende Støberier, samt at disse Støberiers Virksomhed i de sidste Aar har været stærkt begrænset som Følge af Standsningen i den private Byggevirksomhed her i Byen.

Da det nu endvidere er oplyst, at et Antal af 4 Støbemestre efter det Antal Arbejdere, der de to sidste Aar har været beskæftiget i de her omhandlende Støberier, er et forholdsvis stort Antal, sammenlignet med Forholdstallet mellem Støbemestre og Arbejdere i Landets andre Støberier, da De forenede Jærnstøberier desuagtet ikke har forelagt Voldgiftsretten Oplysninger, der forklarer Nødvendigheden af til det angivne Tidspunkt at lade de to Formere overgaa til Stillingen som fast ansatte Støbemestre, eller som viser, at disse Mænd efter at være blevne »Støbemestre« har indtaget en væsentlig anden Stilling under det daglige Arbejde end den, de indtog medens de arbejdede som Formere, da fremdeles De forenede Jærnstøberier udtrykkeligt har indrømmet, at de to Mænd særlig i det sidste Aarstid i det væsentlige har været beskæftiget med Arbejde, som ellers udføres af Formere eller Arbejds-mænd, og da endelig De forenede Jærnstøberier, til Trods for, at de har hævdet, »at de to Mænd i deres Egenskab af Støbemestre fører en særlig Kontrol med og har et særligt Ansvar for de Arbejds-mænd, der er beskæftiget ved Maskinerne«, ikke nærmere har paavist, at denne Kontrol og dette Ansvar, er af anden Art end den Kontrol og det Ansvar, som enhver faglært Arbejder, der skal udføre et Arbejde sammen med ikke-faglærte, ganske naturligt faar, kan Voldgiftsrettens Flertal ikke finde, at disse Mænd kan betegnes som Arbejdsgivernes Repræsentanter i den Forstand, hvori dette Udtryk maa antages at være taget i Overenskomstens B. § 1, og Voldgiftsrettens Flertal maa derfor holde for, at der ved disse »Støbemester«-Stillingers Oprettelse og Opretholdelse er sket et Brud paa nysnævnte Bestemmelse.

Kendelse.

Der er ved Oprettelsen og Opretholdelsen af de to Stillinger som »2. Mester« i De forenede Jærnstøberiers Christianshavns-Støberier sket et Brud paa Overenskomsten af 1. August 1907 § 1.

København, d. 3. November 1909.

E. Tybjerg.
Arn. Nielsen.

J. A. Hansen.
A. C. Nielsen.

Det tyske Metalarbejder-Forbunds 9de Kongres.

I Dagene fra den 31. Maj til den 5. Juni d. A. afholdt det tyske Metalarbejderforbund sin 9. Kongres i Hamburg.

Alene den Omstændighed, at vort tyske Broderforbund tæller ca. 375,000 Medlemmer, gør, at saavel dets Virksomhed som dets Kongresbeslutninger har Krav paa mere end almindelig Interesse; men naar vi hidtil ikke har bragt noget Referat heraf, skyldes dette lige meget Mangel paa Plads i Fagbladet og andre Aarsager, hvorfor ogsaa det Referat, vi nu skal give, bliver i højeste Grad sammentrængt, — ja vi maa i Hovedsagen endogsaa holde os til kun at omtale det sidste af Beretningsaarene — 1908. Som bekendt er der jo ellers 2 Aar mellem hver Generalforsamling, som Tyskerne egentlig kalder sine Kongresser.

Lønbevægelserne og — forøvrigt som en naturlig Følge heraf — Konflikterne, har i 1908 haft en noget anden Karakter end sædvanlig, hvilket skyldes de ogsaa i Tyskland herskende overordentlig slette Konjunkturer. Forsvarsbevægelserne (Tyskerne kalder dem egentlig Afværgelsesbevægelser, fordi de har til Formaal at afværgge Lønreduktioner, Forlængelse af Arbejdstiden m. m., men vi har nu foretrukket paa Dansk at kalde disse Bevægelser Forsvarsbevægelser), har — læg Mærke hertil — i Modsætning til Angrebsbevægelserne (Bevægelser for at forbedre alle bestaaende Forhold), været langt i Flertal, hvad følgende lille interessante Tabel tilstrækkeligt viser:

Bevægelsens Art	Antal						
	Bevægelser	Byer	Virksomheder	Beskæftigede Arbejdere	Strejkende eller Lock-outede	Organiserede	
						I tysk Metalarb. Forbund	I andre Organisationer
Angrebsstrejker	33	27	90	9545	2001	1752	170
Forsvarsstrejker	129	77	312	22038	8605	6082	865
Lock-outer.....	36	26	65	42459	21517	8118	2206
Bevægelser uden Arbejdsstandsning:							
Angrebsbvglr..	191	99	1860	29862	15708	10933	601
Forsvarsbvglr..	234	89	608	47157	21501	14351	1402
Ialt...	623	217	2935	151061	69332	41236	5244

Man lægger her ogsaa Mærke til, at der fortrinsvis er stillet Krav og Fordringer paa mindre Virksomheder, idet disses Antal er 1860 med 29,862 Arbejdere til sammen, medens de Virksomheder, med hvem man har kæmpet mod Forringelse af allerede opnaede Arbejdsvilkaar, kun tæller 608, men beskæftiger et Antal af 47,157 Arbejdere. Dette Forhold ligger antagelig i, at Arbejderne paa de mindre Fabriker som Regel har lavere Fortjeneste end dem paa de større do., hvorfor

de i Dyrtid ligefrem nødes til at stille Krav om Lønforhøjelser. Hvad disse Konflikter og Forhandlinger har medført af Udgifter, viser følgende Tal:

Bevægelsens Art	Udgift for		Forspildt	
	Hovedkassen	Lokal-kasserne	Arbejdsdage	Arbejdsfortjeneste
	Mk.	Mk.		Mk.
Angrebsstrejker	73261	11282	31804	107625
Forsvarsstrejker	384831	157787	198804	935730
Lock-outer	304533	32107	116744	526719
Bevægelser uden Arbejdsstandsning:				
Angrebsbevægelser ...	1535	981		
Forsvarsbevægelser ...	436	780		
Ialt ...	764596	202937	347352	1570074

967,533 Mk. kostede disse Kampe Hoved- og Afdelingskasserne tilsammen; men herudover er der til Medlemmer, som paa Grund af Strejker, dekreterede af andre Organisationer, blev delagtige i Konflikt, udbetalt af Hovedkassen 52,052 Mk. og af Afdelingskasserne 10,587 Mk., — alt i alt er der i Aaret 1908 saaledes udbetalt over 1 Million Mk. i Understøttelse til i Kamp værende Medlemmer.

Efter disse Anstrengelser er der af Fordele, som talmæssigt kan opnaaes, opnaaet følgende for Medlemmerne.

1. En Forkortelse af Arbejdstiden paa gennemsnitlig 1,7 Time pr. Uge pr. Medlem for 6156 Personer. Pr. Aar vilde dette, naar Aaret regnes til 40 Arbejdsuger, beløbe sig til 405,200 Timer for samtlige Delagtige.

2. Lønforhøjelser eller Forhøjelse af Akkordpriserne opnaaedes for 9247 Personer til et Beløb af gennemsnitlig 1,62 Mk. pr. Uge og Mand. Udregnet for et Aar giver dette et Beløb, stort 600,880 Mk. for alle Interesserede.

3. I 80 Tilfælde med 9453 direkte Interesserede afsluttedes eller fornyedes Tarifferne. For 3911 Personer frembragtes faste Regler for Akkord. For 3685 Personer bortryddedes forskellige Mistilstande. For 2896 Personer opnaaedes Tillæggsbetaling for Overarbejde, medens 2674 Personer opnaaede ekstra Tillæg for Nat- og Søndagsarbejde. For 10,446 Personer indtraadte forskellige andre Forbedringer. Af andre bemærkelsesværdige Resultater nævnes særlig Ophævelsen af en Pensionskasse, som en Maskinfabrik i Stuttgart-Cannstatt hidtil havde opretholdt og tvunget sine Arbejdere til at være Medlemmer af og som Følge deraf yde til samme. Derved var det lykkedes at faa ca. 10,000 Mk. tilbagebetalt.

Disse første 3 Punkter omhandler imidlertid kun, hvad der er opnaaet hos de Virksomheder, hvor man har stillet Krav om Forbedringer eller Klage over daarlige Forhold af en eller anden Art. Hertil kommer jo saa, hvad der er opnaaet ved Forsvarsbevægelserne, og selv om dette indskrænker sig til at bevare allerede

bestaaende Forhold, er det dog ingenlunde negative Tal, man faar ved ogsaa talmæssigt at belyse de ad denne Vej opnaaede Resultater, der nødvendigvis maa betragtes som Fordele. Det er jo nemlig ikke Arbejdsgivernes Skyld, naar det mislykkedes for dem at gennemføre saa og saa mange Timers Forlængelse af Arbejdstiden pr. Uge eller at reducere Akkordpriserne og øvrige Løningsvilkår efter Forgodtbefindende samt muligt unddrage sig andre indgaaede Forpligtelser.

Saa godt som alle de gjorte Forsøg paa at afværge Reduktionerne er lykkedes, og Forbundet har beregnet Resultaterne til at være:

4. For 725 Delagtige er det lykkedes at forhindre en Forlængelse af Arbejdstiden paa gennemsnitlig 4,5 Timer pr. Uge og Mand eller 3258 Timer om Ugen og 130,320 Timer om Aaret for samtlige Interesserede. — Pr. Aar 180 Timer for hver Person.

5. For 7915 lykkedes det at afværge Lønreduktioner paa fra 50 Pf. til 12 Mk. pr. Uge og Deltager eller med ialt 22,834 Mk. pr. Uge. Lønreduktioner afværgedes iøvrigt for yderligere 1395 Delagtige, men for disse savner man Opgivelser om Omfanget.

6. Endelig afværgedes Tariffbrud i 38 Tilfælde med 1302 Delagtige, ligesom ogsaa i 7 Tilfælde for 171 Personer Indførelsen af Akkordarbejde under saa vanskelige Forhold, at Arbejderne absolut maatte være derimod. I 19 Tilfælde for 1286 Arbejdere paataltes med Held daarlig Behandling, og i 104 Tilfælde, hvor tilsammen 13937 var direkte interesserede, lykkedes det at forhindre Arbejdsgiverne i at gennemføre forskelligartede Forringelser.

Som det glimtvis fremgaar af foranstaaende, har Arbejdsløsheden i det forløbne Beretningsaar været ualmindelig stor; ligesaa forøvrigt ogsaa Sygeligheden. Følgende sammenlignede Tal for de 2 sidste Beretninger vil vise det:

	1907	1908
Arbejdsløsheden ...	1,283,774 Mk.	3,428,721 Mk.
Sygdom	2,639,234	3,720,072 —

Regnskabet for Aaret 1908 balancerer med 11,778,716 Mk. Formuen er knapt 10 Mk. pr. Medlem eller ialt 3,373,297 Mk.

Naar man ser paa Regnskabet, som jo balancerer med nær op ved de 12 Millioner Mk., og naar man ved, at i hvert Fald kun Halvdelen af Tysklands Metalarbejdere er organiserede, fatter man ikke alene, hvor meget dette Forbund allerede nu maa betyde som Samfunds-faktor, — Formaalene ved Anvendelsen af dette Beløb maa jo vel erindres —, men man forstaar tillige, hvilken Udvikling dette Forbund har for sig i Fremtiden.

Arbejdsløsheden.

Arbejdsløsheden i vort Fag synes med Marts Maa-ned d. A. for den sidste Periode af daarlige Konjunkturer at have kulmineret med ca. 14% arbejdsløse

Medlemmer, der er slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Stidste Uge, fra hvilken Vedk. har betalt.
13502	Andersen, Adolf.....	Frederiksberg	29.10.63	Kbhvn. Afd. 1	14. 8.09	Kbhvn. Afd. 1	14. 8.09
7906	— C. C. T.....	København	2.12.72	" " 2	26. 9.08	" " 2	27. 2.09
1218	— H. P.....	Stubbekøbing	15.11.59	" " 2	4. 8.94	" " 2	25. 6.09
13287	— Hans Chr.....	Nysted	21.12.83	Nykøbing F.	4. 6.04	Nykøbing F.	9. 1.09
12970	— Ivan Charles ..	København	29. 5.90	Kbhvn. Afd. 1	23. 8.09	Kbhvn. Afd. 1	21. 8.09
11905	— Jørgen A.....	Gamborg	22. 7.87	" " 4	12.10.06	Nykøbing F.	9. 1.09
4216	— Rasmus Andreas	Sosmark	23. 9.89	" Maribo	1. 4.08	—	9. 1.09
4266	— Sejer Peter ...	Nykøbing M.	31. 3.91	Nykøbing M.	1. 5.09	Holbæk	28. 7.09
13743	Arendt, G. A.....	København	9. 3.80	Kbhvn. Afd. 1	23. 3.01	Kbhvn. Afd. 1	10. 7.09
1662	Bauman, Aug.....	Riga	5. 4.82	" " 4	24. 8.07	" " 1	7. 7.09
12370	Boesen, Carl Ferdinand.	Vesterborg, Lolland	12. 2.88	Randers	2. 5.09	Nakskov	21. 5.09
1250	Brandrup, Otto	Rudkøbing	8. 1.87	Kbhvn. Afd. 2	14. 4.06	Kbhvn. Afd. 1	19. 6.09
15143	Christensen, Aage.....	Randers	3. 1.83	" " 1	19. 7.02	Frederikshavn	22. 5.09
7150	— Chr.....	Voldby pr. Hammel	12.10.81	Hobro-Assens	28.11.08	Hobro-Assens	5. 6.09
1074	— Fritz.....	Skive	21. 1.81	Randers	3. 3.02	Kbhvn. Afd. 1	17. 7.09
12992	— Valdemar	København	27. 3.81	Kbhvn. Afd. 1	19. 8.05	" " 1	31. 7.09
13594	Clausen, G. H.....	Masned Sund	18. 6.81	" " 1	27. 5.09	" " 1	24. 7.09
13692	Erichsen, Albert Hjalmar.	Frederikssund	3. 5.83	" " 1	14. 8.07	" " 1	21. 8.09
12951	Estornel, Theodor.....	Sct. Thomas	11. 8.88	" " 1	7. 8.09	" " 1	7. 8.09
3421	Frederiksen, Jørgen Peter..	Langaa	17.11.84	Nyborg	9. 5.05	Nakskov	6. 8.09
15752	Hansen, A. H. L.....	Nykøbing F.	15. 2.87	Nykøbing F.	5. 5.06	Nykøbing F.	30. 1.09
12909	— Alexander J. Laur.	Frederiksberg	16. 3.63	Kbhvn. Afd. 1	15. 7.99	Kbhvn. Afd. 1	31. 7.09
15532	— Anders Chr. M.	Odense	29. 9.86	Randers	14.11.05	" " 1	24. 7.09
12928	— Arthur Viggo ..	Frederiksberg	11. 6.89	Kbhvn. Afd. 1	10. 8.09	" " 1	21. 8.09
11263	— Einar.....	København	26. 3.87	" " 1	10. 5.06	" " 1	21. 8.09
7135	— Erik Albrecht..	Lumby, Nr. Lyndelse Sogn	29. 4.71	Frederikshavn	9.11.07	Frederikshavn	19. 6.09
12578	— Ernst H. Monnich	Nyborg	26.11.85	Kbhvn. Afd. 1	15. 1.06	Kbhvn. Afd. 1	24. 7.09
12687	— Valdemar Peter	København	6.12.87	" " 1	25.10.07	" " 1	31. 7.09
44	Hein, Johan Jensen..	Bodilsker	16. 9.88	" " 1	3. 4.09	" " 1	7. 8.09
12484	Holm, Niels E. F. Gunnar	Gl. Estrup pr. Randers	28. 5.81	Aalborg	24.11.02	" " 1	14. 8.09
6344	Jensen, Vald. Chr.....	København	4.11.69	Holbæk	6. 7.07	" " 1	21. 8.09
7105	Jepsen, Anders	Skive	6.10.71	Skive	21. 5.08	Skive	2. 1.09
12938	Keiding, Andreas.....	Viborg	1. 4.88	Kbhvn. Afd. 1	10. 8.09	Kbhvn. Afd. 1	11. 9.09
2428	— Paul	—	1. 4.88	" " 1	6. 8.09	" " 1	11. 9.09
702	Knudsen, Holger Fr.....	København	30.11.86	" " 1	13. 9.07	" " 1	14. 8.09
15735	Larsen, Carl Chr.....	Roskilde	30.12.84	Nyborg	5. 1.06	Nyborg	12. 6.09
9429	— Einar H. L. ...	Rønne	23.12.87	Kbhvn. Afd. 1	16. 2.07	Kbhvn. Afd. 1	20. 2.09
1210	— P. E.....	København	20. 1.88	" " 2	5. 4.07	" " 1	17. 7.09
7943	Lund, R.....	—	23. 4.89	" " 2	2. 1.09	" " 2	24. 4.09
15134	Madsen, Laurits M.	Grevinge	15. 4.85	Holbæk	6. 7.06	Holbæk	15. 5.09
6657	Magnussen, F. Hjalmar ...	Nykøbing F.	16.10.86	Nykøbing F.	3. 4.05	Nykøbing F.	30. 1.09
15009	Mogensen, Carl Albert	København	11. 9.86	Kbhvn. Afd. 1	30. 4.06	Kbhvn. Afd. 1	29. 5.09
3162	Mohr, Rudolf Vilh. ...	Kallundborg	14.11.85	Holbæk	31. 5.07	Holbæk	29. 5.09
5039	Nielsen, Anton M. N. ...	Frederikshavn	25.10.89	Skive	9. 5.08	Skive	24. 4.09
6341	— Carl Chr. P....	København	26. 9.72	Holbæk	23. 9.04	Kbhvn. Afd. 1	14. 8.09
12441	— E.....	—	12. 1.85	Kbhvn. Afd. 2	24.10.08	" " 2	1. 5.09
4425	— H. H.	Nørreløse, Fyn	25. 1.75	Odense	2. 8.07	Odense	28. 8.09
3531	— H. P.....	Ørslev	26. 5.76	Ringsted	25. 5.95	Kbhvn. Afd. 1	10. 7.09
8678	Noach, Aage Johan N..	København	25.10.87	Kbhvn. Afd. 1	20. 4.07	" " 1	21. 8.09
12670	Petersen, E.	—	7. 2.80	" " 1	15. 4.99	" " 1	14. 8.09
12925	Ponsaing, Poul	—	7.11.86	" " 1	6. 8.09	" " 1	7. 8.09
11047	Sauer, Carl Enoch....	—	13. 9.89	" " 1	3.10.08	" " 1	10. 7.09
12900	Thomsen, Johan	Skelskør	29. 9.85	" " 1	10.12.06	" " 1	7. 8.09
16746	Zankel, Aage	København	4.12.87	" " 1	20.12.06	" " 1	7. 8.09

Akkordoverskud.

Meddelelse fra Odense Afdelings Klub 17.

Gennem Fagbladet for December 1908 meddeltes, at der paa Anvisningskontoret i Odense henlaa et Overskud til nogle Medlemmer, som i 1908 arbejdede hos Georg Allerup, Ruggaardsvejen.

Da Kollegerne Niels L. Lauersen, Chr. Olsen og Peder Lauersen endnu ikke har meldt sig eller opgivet deres Adresse til Afdelingens Kasserer, R. Hansen, Nørrebro 52, undlader undertegnede Formand for Odense Afdeling ikke herved at henlede ovennævnte Kollegers Opmærksomhed paa, at hvis de respektive Beløb ikke er afhentet inden 1. Januar 1910, vil de blive anvendt til et eller andet veldædigt Øjemed.

J. Vilh. Werner.

Meddelelser fra Hovedkassereren.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmands Side er nedenstaaende Medlem optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 17167 N. P. Lassen.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi Vedkommende undskyldte.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Følgende Medlemsbøger ere anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Schweizisk Nr. 52970	M. Jensen	(Kbhvn. Afd. 1)
Nr. 203	P. L. Nielsen	(— — 1)
- 3763	O. C. L. Petersen	(— — 4)

Nr. 5223 A. Mass og Nr. 2503 O. Petersen har atter fundet deres Bøger.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Nr. 1141	Carl Dethlefsen	Gl. Register.
- 16549	A. Frederiksen	—
- 916	H. H. Hansen	—
Nr. 2849	A. Erlandsen	Ny Register.
- 15114	Jens Hansen	—
- 6582	J. V. Jensen	—
- 17167	N. P. Lassen	—

Adresseforandring.

Skanderborg. Kassereren, Maskinarb. *H. Lang*, Banegaardsvej 17, træffes Søndage fra 6—7 Aften. Ingen Udbetaling om Søndagen.

Maskinisteksaminerne.

Nye Kursus til 1ste og 2den Afd. samt Tillægsprøven i Elektroteknik begynder først i Januar, Maj og September. Indmeldelse og alle Oplysninger ved Henvendelse til:

Københavns Maskinistekole

Nørrebrogade 13. N.

Kontortid 6—8 Eftm.

Maskinpasserprøven.

Maskinpasserprøven afholdes ved Søværnets Maskinskole paa Orlogsværftet i København, og begynder den 22de December Kl. 8¹/₂ Formiddag.

De, der agte at indstille sig til Prøven, have derom at indgive Begæring til undertegnede senest den 11te December.

Samtidig med Begæringen om at indstille sig til Prøven, kunne uformuende Maskinpassere søge om Understøttelse som Hjælp til Dækning af Udgifterne ved Forberedelsen til Prøven. Ansøgningen skrives paa den dertil bestemte Blanket, der faas paa vedkommende Maskinistkursus eller hos undertegnede Formand i Eksamenkommissionen.

Orlogsværftet, København, C., den 6te November 1909.

A. H. M. Rasmussen,

Underdirektør,

Formand i Eksamenkommissionen.

Maskinisteksaminerne.

Maskinisteksaminerne afholdes ved Søværnets Maskinskole paa Orlogsværftet i København, og begynder den 27de December Kl. 8¹/₂ Formiddag.

De, der agte at indstille sig til den almindelige Maskinisteksamen og anden Dels Hovedprøve, have at indgive Begæring til undertegnede senest den 15de December, og de der agte at indstille sig til Tillægsprøven i Elektroteknik, senest den 21de December.

Orlogsværftet, København, C., den 6te November 1909.

A. H. M. Rasmussen.

Underdirektør,

Formand i Eksamenkommissionen.

Medlemmer, idet der ved Udgangen af Oktober kun var ca. 8% arbejdsløse. Ganske vist er ogsaa dette altfor mange, thi de store Industrilande regner dog selv i meget slemme Perioder kun med 5 à 6% højest. Vi kan maaske søge en daarlig Trøst deri, at Arbejdsløsheden i 1902 (Toppunktet af den forrige Nedgangsperiode) var endnu værre, idet vi da var oppe paa 20%; men i Virkeligheden ser det ud, som om vi her til Lands stadig skal være velsignet med et uforholdsmæssigt stort Antal ledige Industrierarbejdere, men i den sidste Tid synes altsaa dog Forholdene at skulle bedre sig noget, hvilket ligger i, at vore Værfter, der for et Aar siden næsten var gaaet helt i Staa, atter har faaet noget at bestille. Forhaabentlig vil disse store Arbejdspladser give jævnt at bestille i Vinter, ligesom der er et svagt Haab om en Bedring i Konjunkturerne.

Vi gengiver her en Tabel, som viser Tallene paa de Arbejdsløse i Aarene 1907—1908 samt for de 10 første Maanedes af 1909:

Maaned	1907			1908			1909		
	København	Provinserne	Tilsammen	København	Provinserne	Tilsammen	København	Provinserne	Tilsammen
Januar	195	113	308	400	113	513	875	409	1284
Februar	159	79	238	444	93	537	894	397	1291
Marts	203	71	274	447	70	517	975	431	1406
April	113	35	148	298	92	390	902	309	1211
Maj	84	32	116	374	110	484	580	160	740
Juni	74	39	113	452	93	545	550	300	850
Juli	200	43	243	501	187	688	599	289	888
August	270	30	300	584	195	779	598	332	930
September	275	33	308	702	205	907	550	243	793
Oktober	401	54	455	826	288	1114	558	276	834
November	526	121	647	916	362	1278			
December	426	110	536	870	423	1293			

Konflikter.

Paa nedennævnte Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt indtil anden Meddelelse foreligger.

1. Hos Fabrikant *P. Nielsen, Pedershaab* i Brønderslev, fortsættes Arbejdsstandsningen fremdeles.

2. *Plovfabrikant Jacobsen, Fraugde* paa Fyn, er ligeledes fremdeles blokeret og Tilgang af Forbundets Medlemmer forbudt.

3. *Silkeborg Afdeling* frabeder Tilgang til Smedemester *Carl Jacobsens* Værksted.

4. *Smedem. A. Mathiesen, Laasbygade, Kolding*, er blokeret.

5. Strejken hos *Maskinfabrikant H. Hansen, Korsør*, fortsættes.

6. *Grovsmed Andersen, Jagtvejen 217, København*, er ligeledes fortsat blokeret.

7. Forinden Medlemmer af Forbundet søger Arbejde hos Smedemestrene *J. P. Carlsen* og *Jokumsen* i Stubbekøbing, bedes de henvende sig enten til den lokale Klubformand eller Afdelingsformanden, *M. Frandsen, Tværgade 9, Nykøbing F.*

Arbejdsløshedskassernes Aarsmøde.

Den 17. September d. A. afholdt Arbejdsløshedskasserne deres aarlige Delegeretmøde, ved hvilket Arbejdsløshedsinspektøren indledede med følgende *Beretning om det økonomiske Resultat* af Kassernes Virksomhed i det forløbne Regnskabsaar:

»Der fandtes den 31. Marts 1908 34 anerkendte Arbejdsløshedskasser med 70,449 nydende Medlemmer; i Regnskabsaaret 1908—09 er der yderligere anerkendt 10 Kasser med 8,802 Medlemmer. Der fandtes saaledes den 31. Marts 1909 ialt 44 anerkendte Arbejdsløshedskasser, og disses Medlemsantal var den nævnte Dato 83,836. Af disse 44 Kasser var en nydannet og som saadan ikke berettiget til at udbetale Understøttelse, da den ikke havde bestaaet i fulde 12 Maanedes.

De 43 understøttelsesyndende Kassers Indtægter i Regnskabsaaret 1. April 1908 til 31. Marts 1909 vare følgende: Nydende Medlemmers ordinære Medlemsbidrag 847,340 Kr. 48 Øre, deres ekstraordinære Medlemsbidrag 213,345 Kr. 88 Øre, Restancer fra før Anerkendelsen 1032 Kr. 60 Øre, andre Medlemmers Bidrag 14,775 Kr. 51 Øre, andre Bidrag (Indskud, Bøder o. lign.) 1689 Kr. 85 Øre, Gaver 2880 Kr. 42 Øre, Renter af Formuen 19,311 Kr. 83 Øre; Statstilskud for Regnskabsaaret 1907—08 udgjorde 150,083 Kr. 36 Øre og Kommunetilskudet for samme Regnskabsaar 84,546 Kr. 22 Øre. Den samlede Indtægt for de nævnte 43 Kasser har saaledes udgjort 1,335,006 Kr. 15 Øre.

Udgifterne for de 43 understøttelsesyndende Kasser vare følgende: Dagpenge (ydet dels som stedlig Understøttelse dels som Rejsehjælp) 1,242,679 Kr. 46 Øre, Rejsegodtgørelse (ydet dels med faste Beløb, dels som Mile- eller Kilometerpenge ell. lign.) 22,020 Kr. 96 Øre, Juleunderstøttelse 21,853 Kr. 50 Øre, Flyttehjælp 4025

Kr. 74 Øre, Hjælp in natura 45,422 Kr. 60 Øre; der er altsaa en samlet Udgift til Understøttelse af arbejdsløse paa 1,336,002 Kr. 26 Øre, hvortil kommer en Administrationsudgift paa 111,560 Kr. 10 Øre, af hvilket Beløb var anvendt til Arbejdsanvisning 24,197 Kr. 76 Øre. Dette giver en samlet Udgift af ialt 1,447,562 Kr. 36 Øre.

De 43 Kassers Udgifter have følgelig været 112,556 Kr. 21 Øre større end deres Indtægter, og deres Formuestatus skulde herefter være forringet med et tilsvarende Beløb, naar man, vel at mærke, ser bort fra det Statstilskud, som Kasserne ved Regnskabsaarets Udgang havde til Gode. Vil man imidlertid anstille en Sammenligning mellem Formuestatus ved et forudgaaende og et efterfølgende Regnskabsaars Slutning, gør man rettest i at bruge den Fremgangsmaade, at man til Formuestatus ved hvert Regnskabsaars Udgang lægger Statstilskudet for det paagældende Aar, skønt dette først udbetales i det følgende Regnskabsaar, og derfor først kan optages paa det følgende Aars Regnskab. Bruges nu denne Fremgangsmaade, finde vi, at Formuen den 31. Marts 1908 var 406,048 Kr., hvortil kommer det tilgodehavende Statstilskud 150,083 Kr. samt den Formue, som de i Regnskabsaaret 1908—09 anerkendte Kasser have medbragt, nemlig 24,650 Kr.; dette giver tilsammen 580,781 Kr. Hermed sammenstilles da Formuen den 31. Marts 1909, som for de nævnte 43 Kassers Vedkommende udgjorde 318,142 Kr. med Tillæg af de samme 43 Kassers tilgodehavende Statstilskud, 572,616 Kr., ialt altsaa 890,758 Kr. Paa denne Maade faa vi det Resultat, at de 43 Kasser havde en Formuefremgang paa 309,977 Kr., idet nemlig 8 Kasser viste en Formuetilbagegang til et samlet Beløb af 16,562 Kr. (Statstilskud iberegnet); medens 35 Kasser viste Formuefremgang til et samlet Beløb af 326,539 Kr. (ligeledes med Tillæg af det tilgodehavende Statstilskud).

Dette tilsyneladende gunstige Resultat kræver imidlertid en nærmere Forklaring. Som tidligere oplyst, udgjorde de ekstraordinære Medlemsbidrag i det her omhandlede Regnskabsaar 213,345 Kr. 88 Øre, og som Følge af disse ekstraordinære Medlemsbidrag er Statstilskudet blevet 106,672 Kr. 94 Øre større, end det vilde være blevet uden dem. Heraf ses, at den ovenfor nævnte Formuefremgang paa 309,977 Kr. udelukkende skyldes de ekstraordinære Medlemsbidrag, uden hvilke der endog vilde være bleven Formuetilbagegang. Over Halvdelen af de 43 understøttelsesydende Kasser, nemlig 22, have maattet opkræve saadanne ekstraordinære Medlemsbidrag gennem Ekstraligninger, og af disse kunne de 10 siges at være dels nær, dels noget fjærnere knyttede til Bygningsindustrien. Under de 22 Kasser med Ekstraligning høre 3 af de ovenfor omtalte Kasser med Formuetilbagegang; men en nærmere Undersøgelse af de resterende 19 viser ydermere, at 18 af dem vilde have haft Formuetilbagegang, hvis der ikke var foretaget Ekstraligning. Uden denne vilde det økonomiske Resultat saaledes være blevet: 26 Kasser med Formuetilbagegang (i Stedet for 8) og 17 Kasser med Formuefremgang (i Stedet for 35). Endnu mere oplysende turde det dog være, at de 22

Kasser, der have foretaget Ekstraligning, alle med en eneste Undtagelse vilde have været ude af Stand til at opfylde deres vedtægtsmæssige Forpligtelser, dersom der ikke var bleven foretaget Ekstraligning. Det er altsaa udelukkende denne sidste, det skyldes, at samtlige 43 Kasser have været i Stand til at fyldestgøre de betydelige Krav, som Vinterens store Arbejdsløshed stillede særlig til de i nærmere eller fjærnere Forbindelse med Byggevirksomheden staaende faglige Kasser.

Den enkelte ikke understøttelsesydende Kasse havde i Regnskabsaaret følgende Indtægter: Nydende Medlemmers Bidrag 7087 Kr., Gaver 1151 Kr., Renter af Formuen 87 Øre, hvilket tilsammen giver 8238 Kr. 87 Øre. Udgiften har for denne Kasses Vedkommende kun kunnet være Administrationsudgift og har udgjort 975 Kr. 76 Øre. Kassens Indtægter have saaledes været 7263 Kr. 11 Øre større end Udgiften, og lægges til dette Overskud Kassens tilgodehavende Statstilskud, 3543 Kr. 50 Øre, faa vi som dens Formue ved Aarets Udgang et Beløb af 10,806 Kr. 61 Øre, idet den som nystiftet ingen Formue medbragte ved Anerkendelsen.

Det tilgodehavende Statstilskud til samtlige 45 Kasser for Regnskabsaaret 1908—09 udgjorde 576,159 Kr.; lægges dette Beløb til den samlede Formue ved Aarets Udgang, faa vi som de 44 Kassers Formue den 31. Marts 1909 et Beløb af 901,564 Kr.

Det maa siges at være i høj Grad anerkendelsesværdigt, at Arbejdsløshedskasserne have været i Stand til at ende deres første fulde og for mange saa særlig vanskelige Regnskabsaar med et saadant Resultat, og jeg kan ikke undlade at erkende, at naar dette har været Tilfældet, skyldes det i første Række den økonomiske Støtte, som en Del Fagforeninger have ydet de paagældende faglige Arbejdsløshedskasser derigennem, at de have staaet i Forskud for Medlemmernes Ekstrakontingenter, ofte med meget ringe Udsigt til at faa dem tilbagebetalt af Medlemmerne. Vi have Lov til at være glade over, at Resultatet er saaledes, som det er, og vi kunne med Stolthed pege derpaa overfor andre Lande, som med Interesse følger Udviklingen paa dette Omraade her i Danmark. Jeg kan i alt Fald meddele, at jeg har haft Henvendelser desangaaende fra en stor Mængde Lande baade i og udenfor Europa.

Inspektøren gik derpaa over til at give en kort Fremstilling af de 3 siden Arbejdsløshedskasselovens Fremkomst vedtagne *Love om ekstraordinær Hjælp* dels til Arbejdsløshedskasserne, dels til de arbejdsløse. »Loven af 27. Maj 1908 fastsatte for det første, at de i Finansaaret 1907—08 anerkendte Arbejdsløshedskasser, der ved Lovens Fremkomst ikke havde bestaaet i 12 Maaneder, uanset dette kunde begynde at yde deres Medlemmer Understøttelse, naar de overfor Inspektoratet godtgjorde, at de havde Midler dertil, og for det andet, at Kommunerne skulde kunne yde saadanne Kasser ekstraordinære Tilskud ud over det i Arbejdsløshedskasseloven nævnte Maksimum. Denne Lov fik ingensomhelst Betydning, da ingen Kasse benyttede sig af den givne Adgang til at paabegynde sin

Understøttelsesvirksomhed før Tiden. Dernæst have vi Lov af 1. April 1909, der siger, at Kommunalbestyrelserne indenfor Finansaaret 1909—10 kunne yde de anerkendte Arbejdsløshedskasser Tilskud udover det fastsatte Maksimum; saadanne ekstraordinære Tilskud skulle da fordeles mellem Kasserne efter de nærmere Regler, som Nævnet maatte vedtage desangaaende. I Henhold til denne Lov er til Dato kun indgaaet et enkelt Tilskud, i Anledning af hvilket Nævnet vedtog, at Fordelingen maatte ske under Hensyn til det Antal arbejdsløse, ikke-understøttelsesnydende Medlemmer, som hver enkelt Kasse havde indenfor den tilskudsydende Kommunes Grænser. Endelig er der Lov af 8. Maj 1909, der bestemmer, at indtil 1. April 1910 have Medlemmer af anerkendte Arbejdsløshedskasser, der efter Modtagelsen af Kassens vedtægtsmæssige Understøttelse fremdeles ere arbejdsløse og ere trængende til Hjælp, Ret til af Opholdskommunen at erholde en Hjælp af samme Omfang som den, de have modtaget af Kassen. Indenrigsministeriet fastsætter ifølge Loven de nærmere Regler for Ydelsen af denne Hjælp. Inspektoratet har intet med Lovens Udførelse at gøre, hvorfor jeg intet kan oplyse om dens Virkning.

Sluttelig bemærkede Inspektøren følgende: »Paa mit foregaaende Aarsmøde var jo Spørgsmaalet baade om *Overflytning* mellem Kasserne indbyrdes og om *Arbejdsanvisningskontorer*, knyttede til Kasserne, under Forhandling. Hvad angaar *Overflytningen* mellem Kasserne, saa er vel den af Nævnet fastslaaede Ordning heraf — jfr. Tidsskrift for Arbejderforsikring, Oktoberheftet 1908 — traadt i Kraft over hele Linien. Som man vil erindre, sker *Overflytningen* fra et til et andet Fags Arbejdsløshedskasse uden Udgift for det overlyttede Medlem og uden Afbrydelse af Understøttelsesretten. Det vilde selvfølgelig være en Fordel, om en samtidig med *Overflytningen* mellem to Fags Arbejdsløshedskasser eventuelt foregaaet *Overflytning* mellem de samme to Fags Fagforbund ligeledes altid foregik uden Udgift for Medlemmerne. Hidtil har dette jo ikke været Tilfældet, men efter den paa De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling i April 1909 vedtagne Beslutning skulde ogsaa *Overflytningen* mellem de faglige Organisationer fremtidig kunne ske uden Indskud. Hvad dernæst angaar *Arbejdsanvisning* knyttet til Kasserne, da findes der nu *Anvisningskontorer* i Forbindelse med adskillige af de anerkendte Arbejdsløshedskasser, hvor mange kan jeg paa nærværende Tidspunkt ikke nøjagtigt oplyse. Eftersom Spørgsmaalet om *Arbejdsanvisningen* i dens forskellige Former før Tiden er under Forhandling her hjemme, turde det være paa sin Plads at komme lidt nærmere ind paa *Arbejdsanvisningens* Betydning for Arbejdsløshedsforsikringen. Blandt de Grundpiller, der bærer Arbejdsløshedskasserne, ere følgende to blandt de vigtigste, nemlig *Kontrollen* med de arbejdsløse og dernæst *Arbejdsanvisningen*; begge have de til Formaal at holde Udgifterne nede og derved skabe Mulighed for lavere Medlemskontingenter, idet den første skal søge at hindre Misbrug af Understøttelse, medens den sidste skal søge Varigheden af den enkeltes Understøttelsestid forkortet

ved at bringe den arbejdsløse i Forbindelse med en ledig Plads. For at Kontrollen skal være fyldestgørende, maa Kassens Bestyrelse have Rede ikke alene paa Tidspunktet for Arbejdsløshedens Indtræden, men ogsaa for Tidspunktet for dens Ophør. Det er selvfølgelig den sidste Opgave, som medfører Vanskelighederne, men den vil kunne løses fuldt ud, naar Kassens Kontrolkontor tillige fungerer som dens Anvisningskontor, og Medlemmerne ere forpligtede til kun at modtage Arbejde gennem dette Anvisningskontor, saaledes at de altsaa ikke selv maa søge Arbejde paa Arbejdspladserne. Fungerer Kontrolkontoret ikke tillige som Anvisningskontor, kræver Opgavens Løsning, at et Medlem, inden det kan tiltræde et Arbejde, skal kunne forevise sine Arbejdsnummerer paa Arbejdspladsen et Bevis for, at der er givet Kontrolkontoret Meddelelse om det tiltraadte Arbejde; men dette vil jo kun kunne lade sig realisere paa Arbejdspladser med mere end én Arbejder. Skyde vi imidlertid Kontrolspørgsmaalet helt til Side og betragte Anvisningsspørgsmaalet isoleret for sig, kunde man spørge, om Kasserne da ikke efter Lovens Fremkomst kunde have overladt Anvisningen til kommunale, paritetiske Anvisningskontorer. Dette lod sig imidlertid ikke gøre allerede af den Grund, at der ved Lovens Fremkomst kun fandtes et enkelt kommunalt Anvisningskontor, nemlig det københavnske, og det er klart nok, at dette ene Kontor ikke kunde besørge den hele Arbejdsanvisning for de anerkendte Kasser, hvis overvejende Flertal omfatter hele Landet. Kasserne maatte altsaa under alle Omstændigheder dengang søge knyttet egne Anvisningskontorer til sig. Men — kunde man videre spørge — dersom der nu ad Lovgivningens Vej blev givet Stødet til Oprettelsen af kommunale Anvisningskontorer, i alt Fald i alle vore større Byer, blev saa ikke Kassernes Anvisningskontorer overflødige i Tidens Løb? Næppe! Det vil nemlig vistnok altid blive Tilfældet for de faglærte Arbejders Vedkommende, at naar en Arbejdsgiver behøver en Mand, der er særlig uddannet i et af Fagets Specialiteter, saa har den faglige Arbejdsløshedskasses Anvisningskontor langt lettere ved at skaffe ham den rette Mand end et kommunalt Anvisningskontor, eftersom Personalenkendskabet det sidste Sted selvfølgelig aldrig kan blive saa udviklet som det første Sted.«

Indsend Lønskemaer.

I Cirkulære Nr. 54 af 25. Oktober d. A. hedder det:

»Alle udfyldte Skemaer bedes indsendt til Hovedkontoret straks efter den 22. November.«

Tidligere Aars Erfaringer gaar ud paa, at Udtrykket »straks efter« opfattes yderst forskelligt. Nogle følger Bogstaven, andre venter et Par Maaneder, en hel Del mindst en Maaned.

Kunde disse lange Frister undgaas, hvad vi i al Al-

mindelighed tillader os at mene, vilde det være heldigt. Sagen er nemlig den, at Materialet behandles efter en bestemt Orden, nemlig efter Bynavnene i alfabetisk Rækkefølge. Hvis nogen skulde mene, at det kan behandles paa anden Maade, er denne Opfattelse fejlagtig; *hvorfor* vilde føre os ind paa en altfor vidløftig Forklaring efter Pladsen.

Er der derfor ikke ganske ekstraordinære Hindringer for at indsende det i Aar indsamlede Materiale straks efter den 22. November, beder vi indestændigt vore Afdelinger om at gøre dette.

Ny Literatur.

Paa Partikongresser, De samvirkende Fagforbunds Generalforsamlinger og i Særdeleshed i Social Demokratens københavnske Kontrahentforsamling er Spørgsmaalet om Udgivelse af et socialistisk Tidsskrift gentagende Gange drøftet, og paa den sidst afholdte Partikongres vedtoges følgende Resolution:

»Kongressen vedtager, at der hvert Fjerdingaar udgives en Pjece eller et Skrift, indeholdende en eller flere socialistiske, socialpolitiske eller andre Afhandlinger eller Artikler, som kan tjene til Belysning af Samfundsforholdene og til Udbredelse af den socialistiske Samfundsopfattelse i Befolkningen«.

I Henhold til denne Vedtagelse har Forretningsudvalget for socialdemokratisk Forbund valgt Borgerrepræsentant *Viggo Christensen*, Læge *Arnold Møller*, Dr. *Gustav Bang*, Landstingsmand *Chr. Christiansen* og Folkethingsmand *Stauning* til at varetage denne Opgave, og dette Udvalg har rettet Henvendelse til alle Arbejdernes faglige og politiske Organisationer om Medvirkning til Planens Realisation.

Under Navnet *Socialistisk Bibliothek* vil man — oplyses det i den udsendte Proklamation — fra 1. Januar 1910 søge udgivet dette Kvartaarskrift, som almindeligvis vil indeholde 48 Sider i stort Format til en Pris af 50 Øre aarlig eller 15 Øre pr. enkelt Nummer.

Abonnementstegning gælder for mindst 4 Kvartalshefter, og Skriftets Start er afhængig af, at der snarest tegnes et tilstrækkeligt Antal Holdere.

I Forventning om, at dette Tidsskrift med de forannævnte gode Navne som Ledere — vil blive af et saa lodigt Indhold, saa det vil blive en eftertragtet og kærkommen Læsning i Tusinder af danske Arbejderhjem, skal vi rette en Opfordring til vore Medlemmer om at tegne sig som Abonnenter, og samtidig anmode vore Afdelingstillidsmænd om at modtage Bestillingerne og meddele disses samlede Antal til Adresse: Th. Stauning, Rømersgade 22, København K.

Forventelig kan Skriftets Uddeling ogsaa finde Sted gennem Afdelingskontorerne.

Arbejdernes Læseselskab.

Side om Side med Kampen for at højne den arbejdende Klasses økonomiske Vilkaar, bør ogsaa Bestræbelserne for at hæve sammes aandelige Niveau kunne vinde en kraftig Tilslutning. Det er da ogsaa sikkert, at den arbejdende Befolkning i gode Opgangstider i tætte Skarer melder sig der, hvor den kan faa sin Kundskabstrang tilfredstillet. Men ogsaa i de daarlige Tider bør en saadan Trang gøre sig gældende, endog i stærkere Grad; thi hvad der i paatvungne ledige Tider indsankes af Kundskab, skal nok senere vise sig at være et mægtig Plus til det almindelige Velvære.

Arbejdernes Læseselskab, der nu i Aar fylder sit 30. Aar, blev netop stiftet for at danne et Led i Oplysningsarbejdet blandt Arbejderbefolkningen. Det blev stiftet, og er siden da blevet ledet af Arbejderne selv, har stadig modtaget Støtte af de bedste Videnskabsmænd og Kunstnere og har derfor kunnet opfylde ikke saa lidt af det Formaal, det har sat sig. Desværre har Selskabet altid maattet arbejde med faa Pengemidler, da det ikke nær har den Tilslutning, som det i Kraft af sin Virksomhed burde have. De mange Arbejdere, Kontorfolk og Forretningsfolk, synes ikke at kende de Fordele, der igennem Arbejdernes Læseselskab kan opnaas for det yderst lille Kontingent. Det skal derfor i første Række nævnes, at Selskabet raader over et Udlaansbibliotek paa ca. 13,000 Bind af den bedste og nyeste Literatur, saavel videnskabelig som skønliterær; til Læseværelser disponeres over hyggelige Lokaler, hvor samtlige københavnske og mange Provins- og udenlandske Dag- og Ugeblade samt Tidsskrifter ligger fremme hver Dag fra 10 Formiddag til 11 Aften. Her findes ogsaa et Bibliotek med forskellige Haandbøger. I Tiden fra September til Maj holdes der regelmæssig Foredrag hver Onsdag og Oplæsning hver Søndag Eftermiddag, desuden arrangeres der Aaret rundt Besøg paa Musæer, Udstillinger og større industrielle Virksomheder, samt skaffes Medlemmerne billig Adgang til Theatre og Seværdigheder, endvidere foranstalles flere Underholdninger, hvor man for en ringe Entré faar Lejlighed til at stifte Bekendtskab med vore ypperste Kunstneres Ydelser. Det vil heraf ses, at man for det lille Kontingent kan opnaa ikke saa faa Fordele; det viser sig da ogsaa, at de, der er Medlemmer af Selskabet, føler sig tilpas der og har dannet Underafdelinger som Skakklub, Diskussionsklub, Sangkor og dramatisk Klub.

Vi retter derfor en indtrængende Opfordring til Dem, om at indmelde Dem i Arbejdernes Læseselskab. Kontor og Bibliothek er i Nansensgade 75, der er aabent alle Hverdage fra 6—10 Aften. Mænd og Kvinder fra 16 Aar optages. Kontingent 35 Øre maanedlig. Indskud 25 Øre.

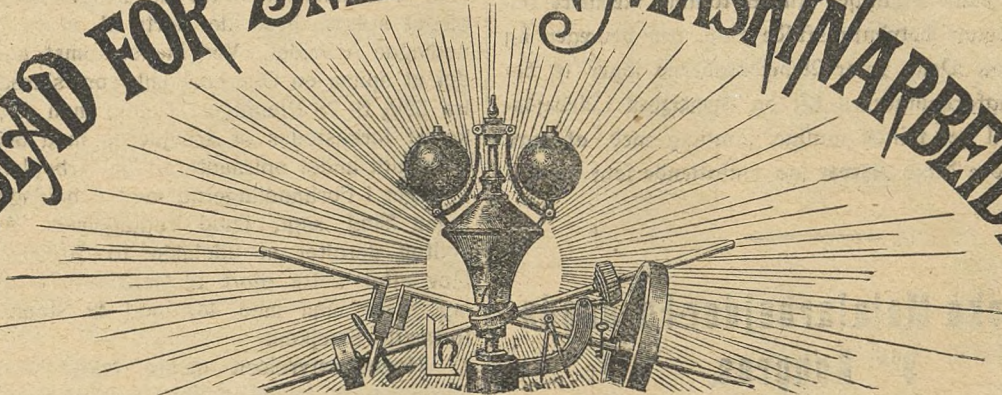
Enhver Haandværker,

som rejser til Ulandet bør indmelde sig i *Skandinavisk Central Understøttelses-Kasse*. Kontingent til Hovedkassen 25 Cts. (ca. 18 Øre) ugentlig. Rejse- eller Sygehjælp til et Beløb af 25 Frcs. Over 30 Afdelinger i Europa. Indmeldelser modtages bl. a. i Kiel: Lehmburg 22, Hamburg: Schlachterstrasse 44, Berlin: Gr. Hamburgerstrasse 18/19, København: Foren. »Norden«, Gyllenløvsvej 4 (du Parc), hos Forretningsføreren: Olaf Breuning, Kreuzlingen (Schweiz), samt i hver Afdeling.

Redigeret af *J. A. Hansen*.

Bogtr. Lützhöft-Petersen, Amagervej 10, København.

FAGBLAD FOR SMEDE OG MASKINARBEJDERE

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

Nr. 2.

December 1909.

22. Aargang.

Retsbeskyttelse og Organisationsansvar.

Fra den tidligste Tid, hvor Arbejderne lærte at slutte sig sammen i Foreninger til Forsvar og Angreb for deres fælles Interesser, var et af Arbejdskøbernes kæreste Vaaben det at anlægge Sag mod Fagforeningerne og kræve Erstatning hos disse for hver en lidt Skade. Det bed dog ikke rigtigt, eftersom Arbejderne havde Strejkeretten ubeskaaret, men paa den anden Side maa det indrømmes, at de forløbne Aar har bragt med sig en Række Erstatningsdomme, som har virket ret uheldigt i de paagældende fag. I Reglen er saadanne Erstatninger bleven tilkendt Arbejdsgivere, der selv havde forvoldt Strid ved at bryde indgaaede Aftaler eller ved at betale under sit Fags Priskurant, og naar Fagforeningen alligevel blev dømt, skønt det som Regel var Modparten, der begik noget forkasteligt og fordømmelsesværdigt, saa var det, fordi Fagforeningernes Formænd ved at publicere Konflikter, holde Tilgang horte og i det hele at gøre de enkelte Virksomheder og Personer til Genstand for Kritik, kom til at støde an mod de gældende Love, der lige saa vel som Dommerne er vokset frem under forhold og i et Samfund, hvor man ikke kendte Nutidens stærke Organisationsliv.

Her erkendes det nu almindeligvis af alle, at der tiltrænges en forandring, og at Lovene paa dette Omraade bør have en form, der svarer til den Ændring, som Arbejdsforholdet og den organisationsmæssige

Ordning er undergaaet. — Af større Betydning er dog den stærke Udvikling, der er sket m. H. t. Indgaaelse af Overenskomster om Arbejdsforholdet mellem de to Parter's Organisationer — de saakaldte kollektive Aftaler. Disse Aftaler har hidtil savnet egentlig Retsbeskyttelse, hvilket betød, at Parterne meget vel kunde bryde saadanne Aftaler uden juridisk set at risikere stort derved. Mangfoldige er da ogsaa de Tilfælde, hvor Arbejdsgiverne og deres Organisationer kun holdt sig indgaaede Overenskomster efterrettelige saa længe det passede dem, ligesom de ofte anlagde fortolkninger af Overenskomster, som gjorde disse til det modsatte af, hvad de var tænkt at skulle være. At der her tiltrængtes et Retsmiddel kan ses baade af de mange Konflikter, hvorunder den ene eller begge Parter beskylder den anden for Brud paa Overenskomst — og af de ikke saa sjældne Tilfælde, hvor den permanente Voldgiftsret modtager Opfordringer til at optræde som „vedtagen Voldgift“ — altsaa udenfor dens egentlige Opgave, som er den kun at dømme om Brud paa Septemberforliget af 1899.

— Hele sidste Aar har der nu i det saakaldte Fællesudvalg af 17. August 1908 været arbejdet paa at lave Lovbestemmelser om de her berørte og andre aktuelle forhold, og disse forhandlinger er nu deres Afslutning saa nær, at Resultatet vil blive forelagt „De samvirkende Fagforbund"s Repræsentantskab paa et

Møde, som er indfaldt til den 28. December. — Der vil senere blive Lejlighed til at komme nærmere ind paa hele denne betydningsfulde Sag, der bevæger sig ad de kendte Veje, hvor Arbejdskøberne søger at begrænse fagforeningernes Ret og Myndighed i Arbejdsforholdet til det mindst mulige, samtidig med, at man søger at gøre deres Ansvar saa omfattende som muligt.

Det tyske Metalarbejder-Forbunds 9de Kongres.

II.

I Fortsættelse af Artiklen i sidste Nummer af Fagbladet angaaende vore tyske Fag- og Organisationsfællers Forhold skal vi i dette Nummer omtale selve Generalforsamlingen og dens Beslutninger.

Proportionalt er det tyske Metalarbejderforbunds Rigsdag kun sammensat af et ringe Antal Repræsentanter, nemlig som følger:

181 Delegerede, valgte af Afdelingerne, 4 af Hovedbestyrelsens Medlemmer, Besvæningskomiteens 2 Medlemmer (Komiteen er en speciel tysk Institution, hvortil Medlemmer og Afdelinger altid kan fremsætte Klage over Hovedbestyrelsens Handlinger og Afgørelser), »Metallarbeiter-Zeitung«s 2 Redaktører, samtlige Distriktsledere (11) samt Medlemmerne af den Kommission, som nedsattes paa Kongressen i 1907 for at udarbejde et Forslag angaaende Indførelsen af Kontingentklasser (Staffelbeiträge).

Endvidere var der Gæster til Stede saavel fra forskellige beslægtede tyske Organisationer som fra følgende Udlande: Østerrig, Schweiz, Danmark, Norge, Holland samt England.

Herudover var der dog en særlig Repræsentant til Stede for Arbejderne paa Fabriken »Strebelwerke« i Mannheim, hvor der havde været stort Røre angaaende Afslutningen af en Konflikt. Denne Repræsentant havde dog naturligvis ingen Stemmeret, men kun Ret til at deltage i Behandlingen af »Mannheimer Tilfældet«, hvilken Behandling man meget rigtig havde forudset vilde blive omfangsrig. Med dette Spørgsmaal, hvis Debat knyttede sig til et andet lignende Forhold med Nitterne i Stettin, og som faldt under Dagsordenens Punkt 2, som omhandlede Beretningen over Forbundets Virksomhed, forholdt det sig saaledes:

Paa Kedelfabriken »Strebelwerke« i Mannheim havde der siden 1904 eksisteret Akkordtariffer, der sikrede Arbejderne Fortjenester paa fra 2000 Mk. til 3500 Mk. pr. Aar. Ved Udgangen af Aaret 1908 udløb imidlertid det Patent, i Kraft af hvilket Fabriken havde tjent store Penge og betalt store Lønninger. Andre Fabrikker optog da ogsaa straks Fabrikationen af denne særlige Art Kedler og solgte langt under den Pris, »Strebelwerke« hidtil havde opretholdt, hvorfor denne Fabrik

ogsaa maatte nedsætte sine Priser. Samtidig reduce-rede Fabriken imidlertid de bestaaende Akkordpriser meget stærkt, hvad der førte til, at ca. 600 Arbejdere nedlagde Arbejdet. Ved Mellekomst udefra lykkedes det at opnaa en Overenskomst, som sikrede Arbejderne fra 52½ til 78 Pfennige i Timen, men denne Overenskomst forkastedes af Arbejderne med 397 mod 31 St. — blandt andet optraadte en Del Arbejdere, som havde deltaget i Forhandlingerne med Arbejdsgiverne og der ingen Ting sagt, imod Vedtagelsen. Arbejdsgiverne vedtog derefter at udelukke 15—20,000 Mand. Sagen blev efter dette gjort til Genstand for en ny Afstemning, hvor man med 467 mod 43 Stemmer vedtog at fortsætte Strejken.

Hovedbestyrelsen mente imidlertid, at Strejken burde hæves, baade af Hensyn til de mange, der skulde udelukkes, og fordi man under de herskende Forhold mente, at Overenskomsten gav det mest mulige, der kunde opnaas. Det fra Hovedbestyrelsen udsendte Medlem, Sekretær Massatsch, maatte derfor paa sidste Møde erklære Strejken for hævet og Understøttelse ophørt. Denne Meddelelse modtoges med Raseri. Man haanede og skældte Sekretæren ud, ja forfulgte ham, Distriktslederen og den lokale Forretningsfører gennem Mannheims Gader, og man nøjedes ikke med at skælde og gøre Larm, men kastede med Kulstykker og Gadesnavs efter »Tillidsmændene« — og det var ikke en lille Del af Forsamlingen, der opførte sig saaledes, nej det var i Hundredevis af de Strejkende.

Herefter gik paa 7 Mand nær alle de Strejkende dog i Arbejde til den i Overenskomsten fastsatte Tidsfrist. Strejken havde da varet i ca. 8 Uger.

Denne Historie var naturligvis vel egnet til at fremkalde en Debat om »Despoti« eller »Demokrati« indenfor Fagforeningerne, og en saadan tog da ogsaa en hel Dag, hvorefter Formanden Alex. Schlicke udtalte, at man havde undgaaet Skandalerne i Stettin og Mannheim, dersom man havde taget lige saa roligt og sagligt paa Tingene den Gang, som her paa Kongressen.

Herefter diskuterede man noget længere end sædvanlig om Forbundets Medlemsblad »Metallarbeiter-Zeitung«, samt om Redaktionens Ret til »Meningsfrihed«. Beretningen godkendtes derefter.

Næste Punkt paa Dagsordenen var Revision af Forbundslovene, hvorunder det vigtigste Spørgsmaal igen var det om Indførelse af »Staffelbeiträge«, d. v. s. Kontingentets Inddeling i Klasser. Den paa sidste Kongres desangaaende nedsatte Kommission havde foreslaet, at man indførte Kontingentklasser, og at Medlemmerne frit havde Lov at vælge, hvilken Klasse de vilde betale efter. Det bemærkes, at den Understøttelse, der ved et saadant Kontingents Indførelse kan oppebæres, staar i Forhold til Kontingentets Størrelse. Da Forslaget fra Kommissionen stod eller faldt med det fri Klassevalg, forundrer det næppe nogen, at Generalforsamlingen efter en forholdsvis kort Debat med 133 Stemmer mod 48 gik imod Forslaget. Da denne Afstemning bragte fuld Klarhed over, at man ikke vilde gaa med til frivilligt Klassevalg, indbragtes et Forslag om, at Hovedbestyrelsen til næste Generalforsamling

undersøger Mulighederne for Indførelsen af Kontingentklasser dette foruden, hvilket Forslag vedtoges med 118 Stemmer mod 60.

Af Lovtilføjelser og Lovændringer nævner vi følgende:

§ 3. Saadanne Personer, som i Følge deres Forhold, legemlige eller aandelige Tilstand, ikke tager eller kan tage Beskæftigelse i Faget, er udelukkede fra Optagelse.

§ 5 fik en Tilføjelse om, at ethvert Medlem, hvor der er Tale om Forbundsanliggender, er forpligtet til at fremvise sin Medlemsbog — i Tvivilstilfælde andre fuldgældige Papirer — for Forbundsrepræsentanten.

§ 6 tilføjedes følgende Bestemmelser:

En Kontingentklasse til 10 Pf. pr. Uge oprettes for saadanne Medlemmer, der paa Grund af Invaliditet eller andre Forhold, regelmæssig er erhvervsløse.

Medlemmer, hvis Erhvervssevne kun delvis er ødelagt (Halvinvaliditer), kan indtræde i Bidragklassen for kvindelige og unge mandlige Medlemmer.

Om Tilladelse til at indtræde i en af de her nævnte Bidragklasser, ansøges de lokale Bestyrelser.

Hvis et saadant Medlems Tilstand forbedrer sig saa betydeligt, at Bestyrelsen paa Stedet mener, der er Grund til at flytte ham tilbage til mere betalende Klasser, kan dette gøres.

§ 9, som omhandler Arbejdsløshedsunderstøttelsen, var dog Genstand for de for Medlemmerne som for Forbundets finansielle Stilling mest gennemgribende Ændringer. Man var nemlig efter Kontingentets Størrelse naaet op til en ualmindelig høj Arbejdsløshedsunderstøttelse, ja saa høj, at man, hvor nødig man end gik hertil, maatte forringe denne i en endog særdeles omfattende Grad, naar man ikke kunde gaa den Vej at forhøje Kontingentet, hvad man ikke mente at kunne.

Efter de for Kongressen gældende Love kunde et Medlem i Tilfælde af Arbejdsløshed faa Understøttelse i 120 Dage i 52 paa hinanden følgende Uger og i Henhold til Anciennitetsbestemmelserne med følgende Beløb:

Medlemstidens Varighed	For mandlige Medlemmer		For kvindelige og unge Medlemmer	
	pr. Dag	pr. Uge	pr. Dag	pr. Uge
52 Uger	1,00 Mk.	6 Mk.	50 Pf.	3,00 Mk.
104 -	1,16 ² / ₃ -	7 -	58 ¹ / ₃ -	3,50 -
156 -	1,33 ¹ / ₃ -	8 -	66 ² / ₃ -	4,00 -
208 -	1,50 -	9 -	75 -	4,50 -
260 -	1,66 ² / ₃ -	10 -	83 ¹ / ₃ -	5,00 -

Medlemmer, som blev tvungne til at optage hele deres Understøttelse i en Periode, kunde saaledes ialt erholde for et Aar (52 paa hinanden følgende Uger):

Medlemstidens Varighed	Mandlige Medlemmer	Kvindelige og unge Medlemmer
52 Uger	120 Mk.	60 Mk.
104 -	140 -	70 -
156 -	160 -	80 -
208 -	180 -	90 -
260 -	200 -	100 -

Ifølge de paa Kongressen truffne Vedtagelser er Forholdet nu saaledes, at et Medlem i Tilfælde af Arbejdsløshed kun kan erholde Understøttelse for 120 Dage i 72 paa hinanden følgende Uger. Den løbende Periode er altsaa forlænget med 20 Uger. Men ogsaa Ancienniteten er forlænget, hvorimod Satserne er beholdt uforandrede, saaledes som efterfølgende Tabel viser:

Medlemstidens Varighed	Mandlige Medlemmer		Kvindelige og unge Medlemmer	
	pr. Dag	pr. Uge	pr. Dag	pr. Uge
fra 52—156 Uger	1,00 Mk.	6 Mk.	50 Pf.	3,00 Mk.
over 156—260 -	1,16 ² / ₃ -	7 -	58 ¹ / ₃ -	3,50 -
- 260—364 -	1,33 ¹ / ₃ -	8 -	66 ² / ₃ -	4,00 -
- 364—468 -	1,50 -	9 -	75 -	4,50 -
- 468 -	1,66 ² / ₃ -	10 -	83 ¹ / ₃ -	6,00 -

Den samlede Sum, som herefter kan oppebæres i en Understøttelsesperiode — 72 paa hinanden følgende Uger — bliver herefter saaledes:

Medlemstidens Varighed	For mandlige Medlemmer	For kvindelige og unge Medlemmer
fra 52—156 Uger	120 Mk.	60 Mk.
over 156—260 -	140 -	70 -
- 260—364 -	160 -	80 -
- 364—468 -	180 -	90 -
- 468 -	200 -	100 -

Paa Rejseunderstøttelsens Omraade skete ingen som helst Forandring.

§ 38, Stk. 10, fik følgende Tilføjelse:

Forslag om Arbejdsstandsning er kun vedtaget, naar 3 Fjerdedele af de Forbundsmedlemmer, som skal strejke, har stemt derfor.

Lovændringerne traadte med nogle Overgangsbestemmelser alle i Kraft 1. Juli 1909.

Punkt 4 paa Dagsordenen angik Forbundets Stilling til Friholdelsen af Majdagen, og man vedtog en Resolution, der, i Tilslutning til en om samme Spørgsmaal paa den internationale Arbejderkongres vedtagen Beslutning, udtalte sig for saa vidt mulig Friholdelse af 1. Majdagen overalt i Metalindustrien, naar dette kan ske uden virkelig at gøre Industrien Skade. Resolutionen vedtoges med 129 Stemmer mod 51.

Under Punkt 5 aflagde A. Cohen, Berlin, Beretning om den 6. tyske Fagforeningskongres i Hamburg.

Under Dagsordenens Punkt 6 vedtoges enstemmig en meget lang Resolution, som i kraftige Udtryk fordrede Beskyttelse for Arbejdernes aandelige som legemlige Sundhed, der saa stærkt og ofte trues under de nuværende Forhold.

Punkterne 7 og 8 drejede sig om 2 Lovudkast fra Regeringen om henholdsvis et Arbejdskammer og en Rigsforsikringsorden, hvilken sidste jo tager Sigte paa Forsikringer af den forskelligste Art (Ulykkestilfælde, Sygekasser, Enke- og Barneforsorg) og er ordnet efter det Princip, som i sin Tid indførtes af Bismarck som en Art Vederlag for Socialistloven, og som i Modsætning til det Princip, som bl. a. er anvendt i danske Forsikringer (Alderdoms- og Ulykkesforsikring), er baseret paa, at Arbejderne selv yder saa eller saa mange

pCt. for at være forsikret — giver Vederlag i Stedet for at være vederlagsfri. For begge de nævnte Lovudkasts Vedkommende vedtoges enstemmig længere misbilligende Resolutioner, som skulde indbringes for Forbundsraad og eventuelt Rigsdag.

Sluttelig foretoges Valg til forskellige Hverv. De vigtigste var naturligvis Valgene af Forbundets Ledere: 2 Formænd, Hovedkasserer og Sekretær. Hertil genvalgte de hidtidige Indehavere (1. Formand A. Schlicke, 2. Formand G. Reichel, Hovedkasserer Th. Werner, Sekretær Massatsch).

Næste Kongres afholdes i Mannheim.

Arbejdernes Løn- og Levevilkaar

i

England, Tyskland og Frankrig.

(Efter »Internationale Metallarbeiter Rundschau«.)

I Aarene 1905—08 har det engelske Arbejdsministerium ladet foretage en Undersøgelse af Arbejdernes Løn og Levevilkaar samt Arbejdstid i England, Tyskland og Frankrig, ligesom man ogsaa har foretaget de i Slutningen af denne Artikel gengivne Sammenligninger over de indvundne Erfaringer i alle 3 Lande, som, naar man ser bort fra Forskelligartetheden i enhver Nations Sædvaner, Tilbøjeligheder og særlige Livsnødenheder, som en Statistik jo ikke godt kan indeholde tilstrækkelige Forklaringer om, oplyser om en meget interessant Forskel paa disse Omraader for de nævnte 3 Landes Vedkommende.

I. Boligen.

Medens de engelske Arbejdere oftest bebor smaa Huse, som kun er bestemt for en Familie, og de tyske Arbejdere saadanne Bygninger, som omfatter et større Antal Boliger, saa er det for Frankrigs Vedkommende umuligt at nævne en fremherskende Boligtype. Arbejderboliger i England bestaar sædvanligvis af 4—5 Værelser, i Tyskland af 3, i Frankrig for det meste af 2 til 3; Boliger, som kun bestaar af et enkelt Værelse, er for sidstnævnte Land dog endnu talrige nok til at danne Typen for over Halvdelen af de 30 undersøgte Byer. Den gennemsnitlige Husleje, beregnet pr. Uge, stiller sig i de 3 Lande saaledes:

	England og Wales (Boligskatten indbefattet) Mk.	Tyskland Mk.	Frankrig Mk.
2 Værelser	3,00 til 3,50	2,66 til 3,42	2,34 til 2,88
3 —	3,75 - 4,42	3,42 - 4,75	2,91 - 4,17
4 —	4,42 - 5,42	4,25 - 6,00	3,42 - 4,34

Medens Huslejen i England og Tyskland er omtrent ens, bor den franske Arbejder 14 til 22 % billigere. Tager man imidlertid Hensyn til, at Huslejen i England

i sig indbefatter en Skat, der udgør 18 % af samme, saa stiller Forholdet imellem de 3 Lande sig saaledes: England 100, Frankrig 98, Tyskland 123. For et lige stort Antal Værelser betaler man altsaa gennemsnitlig 2 % mindre i Frankrig og 23 % mere i Tyskland end i England — vel at mærke bortset fra den engelske Boligskat.

II. Detailprisen paa nogle Levnedsmidler i Oktober 1905 i de undersøgte Byer:

Levnedsmidlerne	England og Wales Mk.	Tyskland Mk.	Frankrig Mk.
Sukker, pr. Pund	0,16	0,20-0,24	0,25-0,28
Smør, pr. Pund	1,22 ¹	1,20-1,36	1,00-1,28
Kartofler, pr. Kilo	0,064-0,088	0,06-0,08	0,08
Mel, pr. Kilo	0,22-0,26	0,30-0,36	0,32-0,40
Hvedebrød, pr. Kilo	0,21-0,26	0,22-0,30 ⁴	0,25-0,28
Mælk, pr. Liter	0,22-0,30	0,18-0,20	0,17-0,20
Oksekød, pr. Pund. { 0,68-0,72 ² } { 0,46-0,56 ³ }		0,72-0,80	0,60-0,76
Bedekød, pr. Pund. { 0,68-0,82 ² } { 0,36-0,46 ³ }		—	0,64-0,90
Flæsk, pr. Pund	0,68-0,78	0,80-1,00	0,72-0,98
Kul, pr. 50 Kilo	0,76-0,98	0,88-1,30	1,34-1,63
Petroleum, pr. Liter	0,13-0,14	—	0,24-0,28

¹ Importeret. ² Engelsk eller slagtet i England.

³ Fra Udlandet eller Kolonierne. ⁴ Rugbrød.

Levnedsmidlerne	Forholdet mellem den gængse Løn i		
	England og Wales	Tyskland	Frankrig
Sukker, pr. Pund	100	119	144
Smør, pr. Pund	100	105	94
Kartofler, pr. Kilo	100	88	100
Mel, pr. Kilo	100	140	153
Hvedebrød, pr. Kilo	100	—	115
Mælk, pr. Liter	100	75	71
Oksekød, pr. Pund	100	122	109
Bedekød, pr. Pund	100	137	131
Flæsk, pr. Pund	100	123	116
Kul, pr. 50 Kilo	100	124	170
Petroleum, pr. Liter	100	135	188

Alle disse Artikler — Smør og Mælk undtaget — er saaledes dyrere i Frankrig end i England. I England er derimod Mælken 25 % dyrere end i Tyskland og 30 % dyrere end i Frankrig; Smørret er 5 % billigere end i Tyskland og 6 % dyrere end i Frankrig.

Af de øvrige Artikler er i Forhold til den engelske Pris nedennævnte saa meget dyrere, som efterfølgende Tal viser: Sukker 44 % (Frankrig) og 19 % (Tyskland), Mel 53 % (Frankrig) og 40 % (Tyskland), Kul 70 % (Frankrig) og 24 % (Tyskland), Petroleum 88 % (Frankrig) og 35 % (Tyskland).

Medlemmer, der er slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Slutste Uge, fra hvilken Vedk. har betalt.
9466	Albrechtsen, Carl Albertinus	Aalborg	8. 12. 87	Randers	16. 5. 08	Randers	14. 8. 09
7061	Ambus, R. E. A.....	Stubbekøbing	22. 12. 84	Nykøbing F.	4. 2. 08	Frederikssund	14. 8. 09
6528	Andersen, Anders P.	Stubberup	14. 3. 88	Odense	6. 4. 08	Odense	25. 9. 09
15263	— Carl Christian .	Odense	27. 2. 86	Kbhvn. Afd. 3	7. 4. 06	Kbhvn. Afd. 7	24. 4. 09
9371	— Rasmus Peter .	Gjesing	25. 12. 80	Randers	5. 6. 08	Randers	21. 8. 09
17317	— Sofus Alfr. Vald.	Uvelse pr. Slangerup	23. 6. 81	Holbæk	9. 7. 09	Holbæk	11. 9. 09
12912	— Thorvald H.	København	31. 12. 90	Kbhvn. Afd. 1	28. 7. 09	Kbhvn. Afd. 1	7. 8. 09
6070	Bargsteen, O. C.	Kristrup	4. 11. 76	Slagelse	13. 9. 07	Randers	14. 8. 09
11283	Bresson, Fred. Alb. Alex.	København	2. 8. 88	Kbhvn. Afd. 1	18. 1. 08	Kbhvn. Afd. 1	11. 9. 09
15411	Christensen, Chr.	Hobro	11. 8. 83	Aalborg	9. 5. 03	Randers	21. 8. 09
17024	— E. A.	Snertinge	5. 12. 82	Frederikssund	29. 6. 08	Frederikssund	21. 8. 09
562	— Joh.	København	17. 4. 74	Kbhvn. Afd. 1	3. 2. 94	Kbhvn. Afd. 1	4. 9. 09
13218	— Thorvald E.	Hjørring	20. 10. 91	Randers	17. 9. 09	Randers	18. 9. 09
9681	Christoffersen, Viggo	Horsens	4. 9. 86	Horsens	9. 5. 05	—	30. 6. 09
17267	Dandanell, Anders Peter .	Kjærby pr. Rørby	14. 8. 84	Kallundborg	20. 6. 09	Kallundborg	19. 6. 09
3270	Fick, Holger Axel	København	21. 11. 83	Kbhvn. Afd. 3	24. 4. 03	Kbhvn. Afd. 1	4. 9. 09
2597	Frandsen, L. P.	Holme Olstrup	11. 2. 80	Næstved	20. 1. 00	" " 7	24. 4. 09
1326	Glud, Oluf.	København	19. 10. 82	Kbhvn. Afd. 2	12. 10. 01	" " 2	14. 8. 09
16502	Gydesen, Henrik Lorentz	" " 1	" " 1	" " 1	13. 8. 06	" " 1	21. 8. 09
45	Hansen, Chr. Alexander	København	3. 4. 89	" " 1	5. 4. 09	" " 1	14. 8. 09
5044	— Chr. Nissen	Ærøskøbing	4. 1. 83	Svendborg	14. 8. 07	Svendborg	7. 8. 09
13681	— Hans Peter	Kundby	31. 1. 84	Kbhvn. Afd. 1	12. 8. 07	Holbæk	8. 9. 09
3506	— Martin Luther	Sørup pr. Svendborg	9. 11. 84	Svendborg	1. 1. 08	Svendborg	13. 2. 09
8639	Henriksen, Lauritz.	Svendborg	2. 6. 83	Kbhvn. Afd. 1	20. 4. 07	Kbhvn. Afd. 1	28. 8. 09
15529	Ingerslev, Chr. Riis	Randers	15. 8. 85	Randers	8. 11. 05	Randers	29. 6. 09
174	Jensen, Chr.	Hobro	19. 1. 80	Kbhvn. Afd. 5	1. 7. 99	Kbhvn. Afd. 7	30. 1. 09
10212	— Chr.	Gentofte	27. 3. 86	Holbæk	25. 1. 08	Randers	24. 7. 09
8248	— J. P. A.	Frederiksberg	22. 4. 85	Kbhvn. Afd. 1	25. 6. 09	Kbhvn. Afd. 1	28. 8. 09
16963	— N. F. A.	Hillerød	7. 5. 77	" " 7	1. 3. 07	" " 7	6. 3. 09
8921	— Peter Vald.	København	14. 5. 82	" " 1	6. 10. 02	" " 1	26. 6. 09
5529	Jeppesen, Carl E. Chr.	—	18. 1. 86	" " 1	10. 4. 05	" " 7	30. 1. 09
5575	Kastberg, Carl Hjalmar	—	19. 1. 80	" " 1	23. 6. 06	" " 1	4. 9. 09
9365	Kroll, Heinrich	Eutin, Oldenburg	13. 4. 85	Hillerød	28. 3. 08	Hillerød	17. 7. 09
14499	Lassen, Peter Christian	København	2. 2. 87	Lyngby	2. 11. 07	Holbæk	17. 8. 09
12917	Lundshøj, Frederik Otto	Herlufmagle	18. 8. 91	Kbhvn. Afd. 1	28. 7. 09	Kbhvn. Afd. 1	21. 8. 09
2432	Munniche, Allan.	København	18. 11. 90	" " 1	3. 8. 09	" " 1	31. 7. 09
12419	Nielsen, H. C. G.	—	28. 3. 86	" " 2	5. 1. 06	" " 2	28. 8. 09
17053	— Hans Peter	Ørbæk	28. 3. 90	Holbæk	3. 8. 03	Holbæk	17. 8. 09
10248	— J. A. Marius	Køge	18. 2. 86	Roskilde	29. 4. 04	Kbhvn. Afd. 7	2. 1. 09
17166	— Niels Chr.	Hjembæk	29. 3. 81	Holbæk	24. 4. 09	Holbæk	4. 9. 09
7784	— Niels Tømme	Maribo	19. 4. 84	Maribo	29. 5. 03	Nakskov	14. 8. 09
14902	— Peter Johannes	Odense	7. 11. 80	Kbhvn. Afd. 7	25. 4. 08	Kbhvn. Afd. 7	17. 4. 09
12476	Nørgaard, Jakob	Ingstrup	21. 9. 87	Aalborg	6. 3. 09	Randers	14. 8. 09
13558	Olsen, Aage Martin Fred.	København	12. 5. 90	Kbhvn. Afd. 1	17. 5. 09	Kbhvn. Afd. 1	14. 8. 09
15434	— Carl.	Rudkøbing	16. 10. 81	Maribo	20. 10. 05	" " 7	29. 5. 09
5640	Petersen, L. A. C.	København	7. 9. 75	Kbhvn. Afd. 1	28. 11. 96	" " 7	11. 9. 09
4974	Plass, Aug. Friederich	Aalborg	11. 12. 75	" " 7	2. 5. 08	" " 7	24. 10. 08
16159	Porsgaard, M.P.G.Mikkelsen	Ildvad pr. Jellinge	27. 1. 87	Randers	3. 10. 06	Randers	14. 8. 09
99	Rasmussen, Arthur N. Chr. .	Holbæk	26. 12. 89	Kbhvn. Afd. 1	16. 4. 09	Kbhvn. Afd. 1	4. 9. 09
5277	— Heinrich Schrøder	Islemark	12. 3. 89	" " 1	16. 5. 08	" " 1	4. 9. 09
786	— L.	København	1. 5. 62	" " 1	22. 6. 95	" " 1	24. 7. 09
1142	Schultz, Chr. G. Th.	Fortunen	8. 7. 86	" " 1	14. 10. 05	" " 1	21. 8. 09
17269	Schwartzbach, Georg	Tjæreby	20. 5. 90	Kallundborg	1. 5. 09	Kallundborg	10. 7. 09
9839	Sørensen, R. V. C.	Nykøbing F.	23. 9. 78	Nakskov	1. 11. 97	Kbhvn. Afd. 7	27. 2. 09
9787	Thomsen, Einar	Vissenbjerg	22. 2. 80	Odense	3. 4. 09	Odense	23. 10. 09
699	Tomaszewski, Franz von	Warschau	17. 10. 62	Kbhvn. Afd. 1	13. 9. 07	Kbhvn. Afd. 1	10. 7. 09
12610	Ulriksen, Viktor	København	4. 6. 88	" " 1	4. 1. 08	" " 1	7. 8. 09

En engelsk Arbejder maatte saaledes, hvis han vilde fortsætte sin Levevis uforandret paa Fastlandet — altsaa forbruge samme Mængde Varer af samme Kvalitet —, i Frankrig give 18% mere ud og i Tyskland 15%.

III. Lønnen.

Følgende Gennemsnitstal angiver for England den samlede Ugeløn, beregnet efter Timeløn og bortset fra Overarbejde; for Tyskland og Frankrig angiver Tallene i visse Tilfælde den sædvanlige Løn (altsaa beregnet efter Timeløn), og i andre Tilfælde den gennemsnitlige Ugeløn:

Branche	England og Wales Mk.	Tyskland Mk.	Frankrig Mk.
Bygningsfagene:			
Teglarbejdere ...	37,50—40,50	26,91—31,24	21,60—28,80
Murere	37,16—39,33		
Tømrere	36,16—39,33	26,92—31,24	24,00—30,24
Snedkere	36,16—39,33	—	23,76—26,40
Blikkenslagere ..	35,33—39,74	24,00—28,48	24,00—28,80
Gipsarbejdere ...	36,50—41,66	—	23,76—29,00
Malere	31,50—37,50	24,00—29,66	21,44—26,40
Hjælpearbejdere.	23,50—27,00	19,50—24,00	15,84—19,84
Maskinfaget:			
Montørerere	32,00—36,00	26,00—32,00	24,00—28,84
Drejere	32,00—36,00	27,00—33,00	24,00—30,40
Smedere	32,00—36,00	28,50—33,00	25,16—31,76
Modellerere	34,00—38,00	25,50—30,00	25,44—29,76
Hjælpearbejdere.	18,00—22,00	18,00—22,00	15,60—19,16
Typografer	28,00—33,00	24,74—25,91	22,84—28,80

Branche	Forholdet mellem den gængse Løn i		
	England og Wales	Tyskland	Frankrig
Bygningsfagene:			
Teglarbejdere	100	75	65
Murere			
Tømrere	100	77	72
Snedkere	100	—	66
Blikkenslagere	100	70	70
Gipsarbejdere	100	—	67
Malere	100	78	69
Hjælpearbejdere	100	86	71
Maskinfaget:			
Montørerere	100	85	78
Drejere	100	88	80
Smedere	100	90	84
Modellerere	100	77	77
Hjælpearbejdere	100	100	87
Typografer	100	83	85
Gennemsnit ...	100	83	75

Alt i alt beregnet andrager Lønnen for den faglærte Arbejder i Bygningsfagene 68% i Frankrig og 75% i Tyskland af den engelske Løn. I Maskinfaget henholdsvis 81 og 85%. For den ikke faglærte Arbejder i Bygningsfagene henholdsvis 71 og 86% og i Maskinfaget henholdsvis 87 og 100%. Lønnen var altsaa i Frankrig 25% og i Tyskland 17% lavere end i England.

Hvad Arbejdstiden angaar, saa er denne i Frankrig 13 til 23%, i Tyskland 8 til 12% længere end i England. En Undtagelse danner dog de tyske Typografer, hvilke er sjældent godt organiserede.

For alle Fag tilsammen stiller Forholdet sig efter de her fremsatte Oplysninger saaledes, at Ugelønnen i Frankrig i Forhold til den engelske do. kun udgør 75 af 100, hvorimod Arbejdstidens Længde i Frankrig i Forhold til den engelske stiller sig ligesom 117 til 100, og Timelønnen i Frankrig udgør kun 64% af den engelske Løn. For de tyske Arbejders Vedkommende stiller ovennævnte Forhold sig til de engelske do. med 83, 111 og 75%.

Naar alt sammenregnes, tjener den franske Arbejder i Bygningsfagene, Maskin- og Typograffaget omtrent $\frac{2}{3}$ og den tyske $\frac{3}{4}$ af den engelske Arbejders Løn for lige lang Arbejdstid.

Den engelske Undersøgelseskommission sammenfatter til Slut sit Arbejde i følgende Tabeller:

1. Forholdet mellem Priserne for Lejlighed, Levnedsmidler, Varme og Belysning i de 3 Lande i Oktober 1905.

	Eng- land	Tysk- land	Frank- rig
Nettoprisen for Lejlighed (Frankrig og Tyskland) i Forhold <i>Brutto</i> prisen for Lejlighed i England (den paahvilende Skat indbefattet)	100	101	80
Nettoprisen for Lejlighed i de 3 Lande (uden nogen Skat)	100	123	98
Udgifter til Levnedsmidler, Belysning og Varme for en Arbejderfamilie, som lever efter engelske Forhold (der er kun taget Hensyn til et begrænset Antal bestemte Artikler)	100	115	118
Udgifter til Leje, Levnedsmidler og Varme for en middelstor Familie med den Forudsætning, at Udgifterne til Kost og Ernæring i det hele taget overstiger Lejen 4 Gange:			
Huslejen <i>med</i> den engelske Boligskat iberegnet	100	118	110
Huslejen <i>uden</i> den engelske Boligskat	100	119	114

Af ovenstaaende fremgaar det, at en engelsk Arbejder, som paa Fastlandet vilde leve efter engelske Forhold, for Husleje (uden Boligskat), Ernæring, Belysning og Varme vilde komme til at bestride en Merudgift

af 14% (omtrent $\frac{1}{7}$) i Frankrig og
- 19% (— $\frac{1}{5}$) i Tyskland.

2. Forholdet mellem Lønnen og Arbejdstidens Længde i de 3 Lande:

	Eng-land	Tysk-land	Frank-rig
Ugentlig Fortjeneste for en Arbejder i samme Branche i de 3 undersøgte Industrier (Bygningsfagene, Maskin- og Typografaget).....	100	83	75
Arbejdstidens Længde i samme Industrier	100	111	117
Timeløn for Arbejderne i samme Industri	100	75	64

Til Afdelinger og Klubber under Hovedkontoret.

Et Par af vore Afdelinger har endnu ikke indsendt Lønskemaer, hvorfor de herved anmodes om hurtigst muligt at gøre dette.

Enkelte af de Afdelinger, som allerede har indsendt Lønskemaer, har *ikke* samtidig returneret de dem tilsendte *Lister* med Forespørgsel om Antallet af Svende, Lærlinge og Forbundsmedlemmer. Ogsaa dette anmoder vi de paagældende Afdelinger om snarest at berigtige ved at tilsende Hovedkontoret de ommeldte Fortegnelser i udfyldt Stand.

Stiftelsesfest i Odense.

Lørdag den 6. November fejrede vor Afdeling i Odense sin 21-aarige Stiftelsesfest med et særdeles stilfuldt Festmaal og efterfølgende Bal.

Festen indledes ved, at de 240 Deltagere til Musikens Toner marcherede ind i Salen, hvor de placeredes ved de festligt dækkede Borde. Afdelingens

Formand, Werner, bød her Deltagerne velkommen, ligesom han samtidig med nogle Ord mindedes de 9 Kolleger, som for 21 Aar siden stiftede Afdelingen.

Maskinarbejder Kirketerp, der var til Stede paa Hovedbestyrelsens Vegne, talte derefter og dvælede særlig ved Organisationens Udvikling i den forløbne Tid samt ved Storkampen i Sverrig. Han bragte Hovedbestyrelsens Hilsen til Kollegerne og udtalte Ønsket om Held og Lykke for Afdelingen og dens fremtidige Arbejde.

Derefter havde en Række Kolleger Ordet, dels for at udtale sig i Tilslutning til Formanden og Kirketerp, dels for at udbringe forskellige Skaaler, ligesom der blev afsunget Sange for henholdsvis Afdelingen, Selskabet og dets Damer.

Festen, der afholdtes i Folkets Hus, forløb i det hele paa den fornøjeligste og kammeratligste Maade, hvilket vidner om det udmærkede Forhold, der hersker mellem vore Medlemmer i Fyns Hovedstad.

Naar Overklassen morer sig.

Det var en Lørdag Middag i afvigte Sommer.

En af de faa Dage, der adskilte sig fra den største Del af Sommerens øvrige Dage, som enten velsignede os med en sibirisk Kulde eller tvang os til at gaa med Fedtlædersstøvler og opslaaet Paraply som Skærm mod Himlens altfor overstrømmende Tendens til at fælde Taarer over de senere Aars Mishandling af den korte Tid, der ellers skulde give Oprensning for Aarets otte Maaneder, hvor man paa Forhaand er fortrolig med at fyre i Kakkelovnen og holde sig inden Døre.

Den Lørdag var det imidlertid en rigtig Sommerdag. Solen stod højt paa Himlen, Fuglene sang og Danmarks Vover laa blanke og glatte som et Spejl.

Det var en af de Dage, hvor alle Udlængsler fødes baade hos Fattig og Rig, og det var saa vidunderligt dejligt Vejr, saa vi er lige ved at tro, at selv en Jærnfabrikant vilde have ladet være med at klage til »Sammenlutningen«, hvis Fabrikens Svende uden foregaaende Varsel var taget paa Skovtur eller anden Udflugt — og *det* vil ikke sige saa lidt.

* * *

I Købstaden K., der i mange Miles Omkreds er omgivet af mondæne Badesteder og tyste Skove, boede en Direktør, hvis Direktørvirksomhed iøvrigt hovedsagelig havde indskrænket sig til at formøble nogle hundredestusinde Kroner af sin Faders Penge. Han grebes paa denne smukke Dag af en stærk Trang til Friluftsnydelse, og pr. Telefon fik han derfor hurtig sat sig i Forbindelse med nogle Venner, som inviteredes med paa en Sejltur i »Direktørens« flotte Lystbaad, der raadede over 35 Motorhestekræfter og som hurtig kunde forsynes med anden Ammunition, saa eventuelle Genvordigheder under Sejladsen kunde imødeses med Sindsro.

Fra en Maskinfabrik i Byen »laante« man en Maskinarbejder, der tidligere havde arbejdet for »Direktøren«, medens denne drev selvstændig Virksomhed, og hen paa Eftermiddagen laa Baaden klar til Afgang fra Købstadens Havn, med Maskinarbejderen som Motorpasser og en større Ladning Flasker som Ballast — de var ikke *alle* fyldte med Benzin.

Kursen sattes mod et ca. 4 Mil borteliggende Badehotel, og medens Benzinen fik *sin* rige Anvendelse for at vise de indbudte, hvilken overordentlig *Fart* den slankbyggede Baad kunde skyde i Søen, gennemgik Selskabet, der foruden »Direktøren« bestod af en Sag-

fører, en Styrmand o. fl., de øvrige Fluidumsbeholdere, for at Baadens Motor ikke skulde blive favoriseret fremfor selveste Selskabet.

Efter en længere Rundsejls havnede man ved Bestemmelsesstedet ved Midnatstide, hvorpaa Selskabet, efter at have givet Motorpasseren Ordre til at være afgangsklar Kl. 6 Søndag Morgen, begav sig op paa Badehotellet til en højst fornøden Hvile.

Antagelig har man faaet rigelig med Spise og Drikke som en Del af den tilstræbte Rekreation; ihvert Fald blev det Middag den næste Dag for Baaden — efter en halv Dags Ventetid — stevnede mod andre Egne paa den skønne danske Kyst.

Der maa vistnok have været meget tørt og inde-lukket og en forholdsvis daarlig Luft paa det forladte Etablissement, for den klare og friske Soluft var ikke tilstrækkelig til at opfriske Selskabets Legemer og Humør. Der maatte derfor andre Midler hertil, og man tyede til de medbragte Flasker — ikke Benzinflaskerne.

Om det nu var fordi en hel Del Flasker paa Grund af deres absolute Indholdsløshed ikke mere havde den tidligere Værdi for Selskabet, eller fordi man ikke fandt det nødvendigt eller satte særlig Pris paa, at det ved Hjemkomsten skulde konstateres, hvormeget der havde været nødvendigt til Togtets Udrustning, skal vi lade usagt, men en eller anden Aarsag maa der have været til, at Motorpasseren hen paa Aftenen beordredes til at drukne nogle Dusin af Flaskerne, der alle var prydede med de skønneste Billeder og Etiketter, som røbede det forbigangne Indholds Benævnelser, f. Eks.: »Dewar«, »Ainslie« og »Hennessy«. Lidt mindre koncentrerede Mærker, saasom Sherry og Portvin fandtes ogsaa blandt Ørene til Fiskenes Rige. Der var ingen Benzinflasker imellem.

Søndag Nat, da man søgte Ly paa et nyt Sted — som Selskabets Deltagere vistnok ikke ganske tydeligt kunde skelne fra dets Omgivelser, uagtet det paa Ære var den mest henrivende Maaneskinsnat — gav man atter Ordre til Afgang tidlig den næste Morgen, og Motorpasseren fik udbetalt nogle Kroner til Erhvervelse af Nattelogi og Mad. Lad os endelig ikke glemme at oplyse, at han ligeledes den foregaaende Aften havde erholdt et lignende Beløb — 4 Kr. — af en af Deltagerne, og at han Trediedagen paany fik en Erkendtlighed, alle Gange med udtrykkelig Paalæg om at anvende Pengene til Kost og Tæring paa Turen.

Dette var iøvrigt aldeles nødvendige Foranstaltninger; thi Turens Arrangement var sket i en saadan Huj og Hast, saa Manden hverken havde faaet Tid til at hente Mad eller Penge i Hjemmet.

Mandag skulde Festen afsluttes og Humøret var denne Dag straalende, selv om Legemerne maaske nok var lidt tunge og anstrængte.

Paa Hjemturen — der paany var forsinket et Par Timer — fortalte »Direktøren« oprømt Maskinpasseren om den henrivende Udflugt, de havde haft, og al den dejlige Mad og Drikke, der var nydt, var yderligere blevet krydret af smaa pikante Oplevelser, der strengt taget ikke egnede sig for Henlæggelse til de respektive hjemlige Arner. Alt var paa dette Tidspunkt saa overordentligt elskværdigt. Sindet lyst som den dejlige blaa Himmel.

* * *

Naa! Turen var afsluttet, og hver var atter i sin daglige Dont. Maskinarbejderen havde hjemme sat sig hen en Aften med et Stykke Papir og en Blyant og ved en Konference med Fælles Værkstedesregler regnet ud, hvormeget han havde tilgode i Løn for den anvendte Tid som Maskinpasser.

Ugen efter henvendte han sig til »Direktøren« med en Regning paa lidt over 20 Kr.

Han fik ingen Penge.

Han var der flere Gange.

Han fik stadig ingen Penge.

Han klagede sin Nød til Forbundet, som skrev til »Direktøren«.

Intet Svar.

Efter flere Maaneders Forløb er Sagen, da »Direktøren« ingen Virksomhed driver, og der derfor ingen anden Aktion kan foretages mod ham, havnet i Retten, hvor Sagføreren, der var med paa Lystturen, fører Sagen for sin Ven, »Direktøren«.

Maskinarbejderen fik ved Forligsprøven i K. Amtsherreds ordinære Ret et Tilbud paa 10 — ti — Kroner.

Dette Tilbud modtog han naturligvis ikke, og nu gaar Sagen altsaa den almindelige Gang ad Rettens trange Vej.

Om et Aar — eller to maaske — efter en lang skriftlig Procedure faar Motorpasseren *forhaabentlig* sine Penge.

Vi har ikke villet nævne Navnene paa det lille eksklusive Selskab fra Sejlturen i Sommer — vi synes nemlig Mandfolk maa have Lov til at slaa »en lille Skæv« en Gang imellem — for vi véd, at de gode Husfruer sommetider kan være saa løjerlige, naar de faar saadanne smaa Historier at høre om deres kærlige Ægtefæller, men vi synes ærlig talt, at ved en saadan Lejlighed maa der være Pligt til *uden Proces* at betale en Mand, der taalmodigt har ventet i lange Timer til det passede Selskabet at sejle videre; som paa alle Maader har gjort sin Skyldighed og som under ingen Omstændigheder har krævet en Øre mere for sin Arbejdstid, end »Direktøren« tidligere havde betalt ham i Timeløn, de fattige 20 Kr., han ærligt har tjent, naar der har været Raad til at ofre 20 × 20 Kr. eller maaske mere paa den samme Tur til *Wein, Weib und Gesang*.

Men — der ses saa forskelligt paa Tingene her i Verden af de forskellige Mennesker.

B.

Meddelelser fra Hovedkassereren.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmænds Side er nedenstaaende optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 12992 V. Christensen
- 12925 P. Ponsaing

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi vedkommende Medlemmer undskyldte.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Nr. 8853	Andersen,	H. E. P.	Nyt Register
- 13536	Christensen,	Oskar	—
- 12992	—	Valdemar	—
- 5912	Christiansen,	Jens Chr.	—
- 12882	Nielsen,	Arthur Vilh.	—
- 12925	Ponsaing,	Poul	—
- 15034	Rasmussen,	Laur. Erh.	—
- 15346	Thostrup,	J. Fred. Chr.	—

Nr. 8769	Larsen,	N. Peter	Gl. Register
- 14483	Nielsen,	Julius	—
- 2548	—	Robert Janus	—

Redigeret af J. A. Hansen.

Bogtr. Lützhöft-Petersen, Amagervej 10, København.

FAGBLAD FOR SMEDE OG MASKINARBEJDERE

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

Nr. 3.

Januar 1910.

22. Aargang.

Ved Aarsskiftet.

Aaret 1909, som lige er tilendebragt, var det fjerde i den femaarige Overenskomstperiode, som indledes med Indgaaelsen af Overenskomst inden for Jernindustrien af Oktober 1905. Aaret 1910 er altsaa det sidste i denne Periode og det Aar, hvor Planerne maa lægges for det, som skal komme. Om Mulighederne tør vi ikke udtale os endnu, dertil er Tiderne og Organisationsforholdene alt for vanskelige.

Foraaret 1909 bragte en vanskelig Situation for De samvirkende Fagforbund, der paa dette Tidspunkt maatte regne med ca. 25,000 Arbejdsløse, idet Arbejdsgiverforeningen under Trusel om Lock-out forlangte Tilbagetagelse af Opsigelse af en Række Overenskomster, og i denne Konflikt var vi interesseret med et mindre Antal Reparatorer paa Sukkerfabrikkerne samt paa Cementfabrikkerne ved Aalborg. For os specielt var Sagen ikke af særlig stor Rækkevidde, og med Løfte fra Arbejdsgiverne om nogle mindre forbedringer enedes vi med vore Medlemmer om at tage disse Opsigelser tilbage. Bortset fra Sagens Betydning har man her et udmærket Eksempel paa Arbejdsgiverforeningens berømte „laven Situationer“ med „slette Konjunkturer“ osv., og under en saadan „Situation“ skal altsaa et Lønkrav hos det stenvige „U/S De danske Sukkerfabrikker“ slaas ned, selv efter at det var bevist, at dette Selskab lønner sine Maskinarbejdere mindst 1 Kr. lavere pr. Dag end andre lignende

Virksomheder. Den Slags Truks turde imidlertid i Længden blive farlige for vore Modstandere, thi vi kommer selvfølgelig igen.

— De to Centralforeninger af Smedemestre i Provinserne, henholdsvis for Jylland og Østifterne, har holdt sig mærkværdig rolige i Aarets Løb, og i forholdet til dem er intet bemærkelsesværdigt. Det centrale i vor Virksomhed har i følge Sagens Natur været Samarbejdet med den store Sammenslutning indenfor Jærnindustrien, som omfatter de to Fabrikantforeninger, de to københavnske Mesterforeninger, samt lige private Skibsværfter og „Scandia“ i Randers.

Der har i Aarets Løb været afholdt 35 Mæglingsmøder med Behandling af ialt 49 Strids spørgsmål eller Krav af forskellig Art. I 29 Tilfælde opnaaedes der Enighed ved Mægling, medens 20 Sager gik til videre Behandling ved „Tilmandsudvalget“. Af disse 20 Sager staar flere ved Aarets Udløb til at afgøres ved Voldgift. Antallet af Mæglingsmøder har været mindre end i 1908, hvor der fandt ialt 58 saadanne Sted. Dette betyder imidlertid kun, at der dels paa Grund af Konjunkturerne, dels i Kraft af vore Overenskomsters Karakter har været færre officielle Lønkrav end de foregaaende Aar.

Der har været stillet Lønkrav for ialt 831 Svende, hvoraf 567 opnaaede en forhøjelse af gennemsnitlig 2,2 Øre. Selvfølgelig er dette ikke nogen absolut

Maalestof for, hvad der er opnaaet af Lønforhøjelser, herom vil vi først kunne udtale os, naar de sidst indsamlede Lønsekemaer ere bearbejdede, hvilket vil ske med den kommende Aarsberetning.

Som det kan ses af en Tabel over Arbejdsløsheden i fagbladet for November, er der hen paa Efteraaret en Tendens til Nedgang i Arbejdsløsheden at spore, hvilket skyldes en Bedring i forholdene paa Skibsværsterne og i Særdeleshed hos Burmeister & Wain. Der var den 1. Januar 803 Arbejdsløse + 55 Tilrejsende i København, ialt 858, og i Provinserne var de tilsvarende Tal 358 og 91 — ialt 449. Tilsammen for København og Provinserne 1304. Dette Tal er dog allerede den 15. Januar dalet betydeligt.

Forhaabentlig vil den svage Bedring i Konjunkturerne blive fortsat, saa at vi gaar en virkelig Opgangsperiode i Møde. I denne Retning tyder adskilligt, bl. a. Stigning i Ejendomspriserne i København.

Endelig vil vi ikke undlade at omtale, at „De samvirkende Fagforbund“s Repræsentantskab paa et Møde den 28. og 29. December saa godt som ganske enstemmigt vedtog det store Lovkompleks, som det af Hovedorganisationerne nedsatte Fællesudvalg af 17. August 1908 har arbejdet paa i et helt Aar. Det drejer sig, som bekendt, her om saavel Regler for Behandlingen af faglig Strid som Lovbeskyttelse for indgaaede Overenskomster og Oprettelse af en forligsmægler-Institution for saakaldte Interessestridigheder. Hvis disse Forslag bliver til Lov, hvad man vel maa antage, vil de gribe dybt ind i Organisationslivet. I vort Forbunds forretningsgang vil der dog næppe ske mærkelige forandringer, men ogsaa for os betyder det selvfølgelig overordentlig meget, at det Retsgrundlag, som vi hidtil har levet paa, i høj Grad forandres. Vi tror dog, at den eventuelle Lov vil gavne den organisationsmæssige Udvikling i stort Omfang.

Statsbaneværkstederne.

I Fagbladet for Juli Maaned f. A. refererede vi et Delegeretmøde, som afholdtes den 3. og 4. Juli i Nyborg for de timelønnede Arbejdere ved Statsbanerne. Af Referatet fremgik det, at man havde drøftet Spørgsmaalet om Timeløn efter Anciennitet, hvilket gik ud paa, at Arbejderne i Løbet af 15 Aar skal have naaet den højeste Timelønssats uanset faglige Kvalifikationer. Forslaget var først og fremmest blevet bekæmpet fra Smedenes Side, hvilke havde indset baade det farlige og umulige i dette Princip, men da de Delegerede fra

Aarhus paa dette Omraade var mødte med bundne Mandater, vedtoges det alligevel at arbejde videre for Principet, dog, at der gaves de forskellige Fags Hovedledelser Lejlighed til at udtale sig om Principet. Saavidt vides, har alle Organisationsledelser taget Afstand derfra, men ikke desto mindre har Lønnen efter »Anciennitet« stadig spøget, navnlig paa Centralværkstedet i Aarhus.

I den Anledning afholdtes der den 21. December f. A. et Møde i Aarhus med enkelte Delegerede fra København og Nyborg, og ved hvilken Lejlighed de forskellige Fags Forbundsformænd var til Stede. Paa Mødet om Aftenen var Anciennitetsspørgsmaalet naturligtvis stærkt fremme i Forgrunden, og man vedtog følgende Punkter i en Resolution:

1. En mere konsekvent og hensigtsmæssig Fortolkning af Ordre 880 D.
2. En Standsning af de Vilkaarligheder, hvorunder de forskellige Værkstedsledere paa Jærnbanen endnu til Stadighed holder veltjente og faglig set fuldt kvalificerede Arbejdere nede paa en urimelig lav Timeløn, i hvilken Henseende Ministerens Opmærksomhed ogsaa bør henledes paa, at Statsbanernes Minimalløn er for lav, og at den nugældende Inddeling i Løngrupper virker i høj Grad uheldig baade for Statsbanernes Tarv og Arbejdernes Interesser.

Der valgtes dernæst et Udvalg til at rette Henvendelse til Trafikministeren om Forholdene, og Udvalget kom til at bestaa af vore 2 Kolleger, Folketingsmand Samuelsen samt Medlem af Hovedbestyrelsen, M. Kirkeberg, og en Snedker Christensen.

Med Hensyn til det første Punkt, Ordre 880 D, da drejer dette sig om de faglige Organisationers Forhandlingsret, hvormed man stadig og med god Grund har været særlig utilfreds, og efter hvad vi erfarer, har det nævnte Udvalg allerede været hos Ministeren, som har lovet en Forbedring i disse Forhold, naar han har undersøgt samme ved de forskellige Etater under hans Administration.

Af Resolutionens Punkt 2 fremgaar det ganske tydeligt, at der er en ret stærk Misfornøjelse med den nuværende Løngruppering paa Statsbaneværkstederne, og vi tvivler ikke om, at denne Misfornøjelse er i alt Fald i nogen Grad berettiget; men Uretfærdigheden vilde sikkert blive større, hvis man gik til at lønne efter Anciennitet, saaledes at man begyndte med den nuværende Minimalløn, som paa Banen er 34 Øre, og derefter fik Paalæg hvert eller hvert andet Aar uden Hensyn til Præstationer og Kvalifikationer. Men den egentlige Misfornøjelse bunder sikkert deri, at Statsbaneværkstederne faktisk stadig holder deres Timelønninger under den private Industris. Her burde Statsbanerne aabenbart — om ikke ligefrem gaa i Spidsen, saa dog i det mindste holde sig fuldt paa Højde.

Imidlertid maa det indrømmes, at der er sket betydelige Forhøjelser af Arbejdernes Lønninger igennem Aarene, navnlig i Aaret 1900, hvor der som bekendt fandt en Blokade af Statsbaneværkstederne Sted fra vor Side, kan der paavises meget betydelige Forhøjel-

ser; men ogsaa i Fjor, hvor der ved Nytaarstid skete en Række skriftlige Henvendelser til Jærnbaneadministrationen, foretoges der meget betydelige Forhøjelser samtidig med, at Arbejdstiden indskrænkedes til $9\frac{1}{2}$ Time daglig eller 56 Timer ugentlig (om Lørdagen er Arbejdsdagen kun paa $8\frac{1}{2}$ Time). I Lønforhøjelsen deltog ved denne Lejlighed ca. 50% af Arbejderne.

Med Hensyn til de Lønninger, der betales paa Statsbaneværkstederne, og de Forhøjelser, der maa ske i Sammenligning med, hvad der betales i 1900, da vil følgende Tal være af Interesse:

Specialværksted for	Fag	Station	Gennemsnitlig Fortjeneste pr. Time
Lokomotiv-Reparation	Haandværkere	Kbhvn.	59,5
		Aarhus	56,9
		Nyborg	48,1
Vognreparat.-Værksted	Haandværkere	Kbhvn.	66,2
		Aarhus	61,4
		Nyborg	43,1
Drejer-Værksted	Haandværkere	Kbhvn.	62,8
		Aarhus	58,0
		Nyborg	56,0
Smedien	Haandværkere	Kbhvn.	60,9
		Aarhus	62,0
		Nyborg	63,2

Vi skulle i denne Forbindelse undlade at komme ind paa Sammenligninger med den private Industri, da man i saa Henseende maatte tage ganske tilsvarende Virksomheder, hvoraf der findes adskillige, som betaler højere end Statsbanerne, men hvad der i denne Situation særlig interesserer, er den gennem Aarene foregaaende Stigning. I saa Henseende fremgaar det af de os forelagte Oplysninger, at Aarslønnen for Lokomotiv-Reparatører i København er 1785 Kr. med en Stigning af 396 Kr. siden 1900. For Vognreparatører er de tilsvarende Tal 1986 Kr. og 612 Kr. For Drejere 1884 Kr. og 378 Kr. For Smede 1827 Kr. og 372 Kr. I den nævnte Aarsløn er *ikke* medregnet de 50% Tillæg, der gives for Over-, Nat- og Søndagsarbejde, ejheller Tillæg for Udearbejde.

Tilsvarende Oplysninger for Aarhus have ikke, men antagelig staar Forskellen i nøje Overensstemmelse med den Forskel, der fremgaar af ovenstaaende Tabel over Timefortjenesten. M. H. t. Minimums- og Maksimumsfortjeneste, da svinger disse for Aarhusværkstedets Vedkommende for de nævnte 4 Værksteder mellem henholdsvis 32,0 og 71,5, 49,6 og 72,2, 36,3 og 72,1 samt 33,0 og 72,9. Naturligvis rummer denne store Afstand mellem laveste og højeste Løn Rum for Vilkaarlighed og Uretfærdighed, men Vejen er ikke at lønne efter, hvor længe man har været paa Banen, men Højnelse af Minimallønnen og Organisationernes Indflydelse paa Lønnens Fastsættelse og Fordeling.

Den permanente Voldgiftsret og Formands-Sagerne.

Som det vil erindres, er der i Sommerens Løb faldet et Par ret vigtige Voldgiftskendelser i Formands-Sager. I forrige Maaned er der nu atter afsagt en saadan Kendelse af den permanente Voldgiftsret. Dommen har følgende Ordlyd:

Udskrift

af den permanente Voldgiftsrets Kendelse af 19. December 1909 i Sagen De samvirkende Fagforbund contra Arbejdsgiverforeningen (Sag 32).

De samvirkende Fagforbund har æsket den permanente Voldgiftsrets Kendelse om, hvorvidt en af »Aarhus Jern- og Træmøbelstel-Fabrik« i Juli Maaned d. A. antaget »Polermester« paa Firmaets Polerværksted maa anerkendes som Formand i den Betydning, hvori Septemberforligets § 5 tager Ordet, hvilket Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening har hævdet.

Det er oplyst, at Firmaet var utilfreds med det paa Værkstedet udførte Arbejde, og at den Formand, som hidtil havde forestaaet baade Snedkerværkstedet og Polerværkstedet, havde for meget at bestille, hvorfor Firmaet antog Sv. Christensen — der havde drevet Forretning som Snedkermester i Skive — mod en maanedlig Løn af 100 Kr. og paa 2 Maaneders Opsigelse i Henhold til en skriftlig Kontrakt, ved hvilken »Hr. Christensen forpligter sig til at levere os vort Polerearbejde i bedste Udførelse og har saaledes Ret til at antage og afskedige Polerere samt at udbetale disses Løn.

Retten maa give Arbejdsgiverforeningen Medhold i, at denne Kontrakt angiver en Stilling af den Art, som § 5 i Forliget tager Sigte paa. En Stilling som kontrollerende, kritiserende og eventuelt kasserende det udførte Arbejde vil i høj Grad kunne vanskeliggøres, hvis den paagældende Formand som Fagforeningsmedlem er underkastet Fagforeningens Myndighed og Kritik over hans Virksomhed.

Men det skønnes ikke rettere, end at Christensen i Virkeligheden fik en Stilling, der kun i meget underordnet Grad svarede til den angivte.

Paa Polerværkstedet arbejdede kun 3 Mand, deraf en døvstum og en Mand, der kort efter Christensens Tiltræden blev ombyttet med en enarmet. Den tredje Arbejder undslog sig straks ved at arbejde under Christensen som Formand og blev derfor stillet udenfor Christensens Myndighed. Ligesom Christensens Virksomhed med at tilse Arbejdet paa Værkstedet saaledes var i høj Grad indskrænket, saaledes bestod hans langt overvejende Virksomhed i som almindelig Polerer at gøre Arbejde paa Værkstedet — ca. 8 Timer om Dagen. Efter det oplyste kan Christensen endvidere ikke antages at have haft fuld Afskedigelses- og Antagelsesret med Hensyn til den ham underlagte Arbejdskraft, idet han først i hvert enkelt Tilfælde derom skulde konferere med Firmaets Indehaver. At Christensen udbetalte Ar-

bejderne deres Løn bestod i, at han hver Ugedag fra Kassererkontoret hentede Løn op til Polerværkstedet og udbetalte den til de 3 Arbejdere.

I Henhold til det ovenanførte maa det stillede Spørgsmaal besvares benægtende, hvorfor afsiges følgende

Kendelse:

S. Christensen kan efter de paa Firmaet »Aarhus Jern- og Træmøbelstel-Fabrik« foreliggende Forhold ikke anerkendes som Formand i den Forstand, at Septemberforligets Post 5 er anvendelig paa ham. Sagens Omkostninger betaler Parterne inden 1 Maaned fra Dato til Voldgiftsretten med 65 Kr. hver.

Motorindustrien.

Esbjerg.

Den 1. Januar 1910 afskedigede »A/S C. Møllerups Fabrik, København og Esbjerg«, i Esbjerg, samtlige af det beskæftigede Smede og Maskinarbejdere (10 Mand) samtidig med, at Virksomheden standsedes. Denne Virksomhed har gennem Aarene ført en ret bevæget Tilværelse, som det sikkert vil interessere mange at høre lidt nærmere om:

I 1896 begyndte C. Møllerup et lille Maskinværksted i Smedegade i Esbjerg med 2 Mand til Hjælp. Det var gode Tider i Esbjerg den Gang, og Virksomheden voksede ret hurtigt. Allerede i August 1898 rykkede Møllerup ind i nye Værksteder med en Styrke paa ca. 15 Mand, og omtrent paa samme Tid købtes daværende P. Nielsens Maskinfabrik og Jernstøberi i Strandbygade. Arbejderantallet steg nu efterhaanden betydeligt; en Overgang forfærdigedes der Jernkonstruktioner, ligesom der udførtes Skibsarbejde, men efterhaanden gik man over til Motorer alene.

I Marts 1903 gik Møllerup imidlertid Fallit paa et Tidspunkt, hvor han beskæftigede omtrent 30 Mand. Disse 30 Mand havde, da Katastrofen indtraadte, ialt 920 Kr. tilgode i fortjent Arbejds løn, som de først efter store Vanskeligheder og med Forbundets Mellekomst fik udbetalt. Samme Aar, nemlig i Efteraaret 1903, genoptoges Virksomheden under Navn af »A/S C. Møllerups Fabrik, København og Esbjerg«, med C. Møllerup som Direktør, og under denne Form gik det nu til i Foraaret 1909, da Selskabet omdannedes. C. Møllerup frattraadte som Direktør og startede et nyt Maskinværksted i samme Gade under Navn af »C. Møllerup & Co.«. Efter denne Begivenhed var der ikke mange, der troede paa den gamle Fabriks Levedygtighed, og det er altsaa ogsaa denne, som fra 1. Januar har standset.

Efter hvad der meddeles os, gør Selskabet Forsøg paa at samle ny Aktiekapital til fortsat Drift; om dette vil lykkes, faar vi at se.

Horsens.

Vore Motorfabrikker er i det hele taget nogle ret lunefulde Skabninger. Det har saaledes ofte været galt med C. F. Sørensen i Aalborg — ikke at tale om Mathiesen i Vejle. I Fjor maatte vi gaa til en Revision i nedadgaaende Retning af Akkordpriserne hos Houmøller i Frederikshavn.

Paa Slutningen af det gamle Aar opsigde Firmaet Rud. Kramfer & Jørgensen i Horsens den paa dettes Fabrik gældende Akkord-Priskurant til Ophør 1. Januar 1910. Firmaet krævede samtidig en Massereduktion, som det selv angav til gennemgaaende noget over 19 % paa alle Akkorder. Herpaa kunde Svendene naturligvis ikke indlade sig, selv om de iøvrigt erklærede sig beredte til at indgaa paa en Del Reduktioner — navnlig for de Akkorders Vedkommende, hvorpaa der er tjent over 100 %. Den 21. December afholdtes der saa et Mæglingssmøde, hvor det henstilledes til Parterne at fortsætte Forhandlingerne, som da var afbrudte, til et Resultat kunde naas.

Endnu den 1. Januar var man imidlertid lige vidt, og ved Konference mellem Forbundets og Fabrikantforeningens Formænd forlængedes Gyldighedsfristen for de gamle Akkordpriser til den 10. Januar. Da man heller ikke til den Tid var naaet til Enighed, forlængedes Fristen yderligere til et Mæglingssmøde kunde afholdes, og et saadant fandt dernæst Sted Lørdagen den 15. Januar med det Resultat, at man enedes om at reducere de Akkorder paa hvilke der var tjent

fra 76 til 90 %	med 7 %
- 91 - 105 - -	11 -
- 106 - 125 - -	14 -
- 126 - 145 - -	16 -
- 146 - 165 - -	20 -
- 166 og derover -	25 -

Samtidig forhøjes de Akkorder, paa hvilke der er tjent

indtil 20 %	med 20 %
fra 20 til 30 - -	12½ -
- 30 - 35 - -	5 -

Samtidig afgjordes en Del mindre Tvistpunkter mellem Parterne, og Firmaet lovede at optage Forhandling angaaende Timeløn og Diæter efter en bestemt Norm for Rejsemontørerne.

Der er for kort Tid siden ligeledes opnaaet Enighed om en Revision af Akkord-Priskuranten for Danmotorerne paa Fabrikken »Dan« i København, og det maa hermed siges, at der er tilvejebragt ordnede Forhold hos de væsentligste Virksomheder indenfor Motorindustrien for de nærmeste Aar.

Medlemmer, der er slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, fra hvilken Vedt. har betalt.
15012	Albeck, William Holger..	København	31. 8.86	Kbhvn. Afd. 1	2. 5.06	Kbhvn. Afd. 1	8. 5.09
9329	Albrechtsen, Hans Lauritz .	Roskilde	25. 5.82	Roskilde	14. 3.05	" " 1	25. 9.09
9805	Andersen, Jens Peter.....	Aalborg	29. 3.83	Aalborg	3. 4.08	Aalborg	17. 4.09
1086	— Valdemar.....	København	9. 9.82	Kbhvn. Afd. 2	28. 7.06	Kbhvn. Afd. 2	24. 7.09
12550	Becher, Henrik Konrad V.	—	28. 5.88	" " 1	7.12.07	" " 1	18. 9.09
1459	Bruun, Einer Bernhard...	Frederiksberg	30. 8.87	" " 3	11. 5.07	" " 3	7. 8.09
16664	Bubandt, R. H.	København	14. 2.87	" " 1	22.10.06	" " 1	11. 9.09
7917	Christensen, Carl.....	—	5. 6.77	" " 2	10. 7.97	" " 2	7. 8.09
4493	— Julius.....	Horsens	2. 9.82	Horsens	1. 4.01	Horsens	3. 4.03
10789	Claudi, V. C.	Fanø	15. 7.81	Aarhus	11. 9.03	—	21. 8.09
12164	Due, Jørgen Nielsen.	Rønne	8. 3.88	Rønne	6. 2.09	Rønne	21. 8.09
4845	Franck, Einer Otto F...	København	6.10.88	Kbhvn. Afd. 3	11. 7.08	Kbhvn. Afd. 3	3. 4.09
12337	Frederiksen, Poul Richard..	—	23. 6.84	" " 1	7. 3.08	" " 1	2.10.09
17169	Giese, Oluf Kirstein ..	—	24. 4.82	" " 1	26. 1.04	" " 1	21. 8.09
1407	Godtfredsen, Chr. Vald.	Egetslevmagle, Skelsk.	18. 9.84	" " 3	2. 3.07	Slagelse	28. 8.09
12422	Hansen, Anders.....	København	9. 7.80	" " 2	5. 8.99	Kbhvn. Afd. 2	11. 9.09
10050	— Jens Peter.....	Faaborg	29. 9.90	Faaborg	2.11.08	Svendborg	12. 6.09
1499	— Jørgen Julius Chr.	Frederiksberg	18.12.87	Kbhvn. Afd. 3	13. 7.07	Kbhvn. Afd. 3	7. 8.09
7390	Henrichsen, Charles.....	Nakskov	27. 4.87	" " 1	21. 6.07	" " 1	18. 9.09
13570	Heyer, Poul.....	Erfurt	28. 4.88	Strassb. i Els.	16. 5.09	" " 1	25. 9.09
5100	Hoffmann, Evald Odin E.	Hvidovre	24. 4.91	Kbhvn. Afd. 3	8. 5.09	" " 3	31. 7.09
12465	Jensen, Chr. Munkholm	Tømmerby	17. 4.85	Aalborg	3. 5.09	Aalborg	11. 9.09
11492	— Emil.....	Løkken	8.10.83	Kbhvn. Afd. 1	24. 6.05	Kbhvn. Afd. 1	11. 9.09
11643	— Hans.....	Aaes pr. Horsens	14. 1.76	Horsens	17. 5.03	Horsens	17. 4.09
6585	— Jens.....	Gjærløv	6.10.85	Hobro Assens	12. 1.05	Aalborg	10. 4.09
5079	Johansen, Arthur.....	København	16. 9.89	Kbhvn. Afd. 3	19.12.08	Kbhvn. Afd. 3	8. 5.09
6922	— Valdemar F.....	Struer	14. 5.79	Holstebro	4. 6.03	Nyborg	25. 9.09
5957	Jørgensen, Carl Chr.....	Risby, Herstedv. Sogn	21. 5.88	Kbhvn. Afd. 3	12. 6.09	Kbhvn. Afd. 3	4. 9.09
13612	— Frederik Klarskov	Kirke Hvalsø	9. 7.84	" " 1	4. 6.09	" " 1	2.10.09
6016	— Jens Chr.....	Øvre Fassing pr. Randers	6.10.84	Aalborg	15. 6.07	Aalborg	3. 7.09
8141	— Laur. Georg.....	Odense	12.10.77	Kbhvn. Afd. 1	24. 4.02	Roskilde	17. 7.09
16583	Keil, Ferd. Rud. H.	København	18. 6.84	" " 1	1. 9.06	Kbhvn. Afd. 1	18. 9.09
5386	Kling, Carl Einer.....	Bellevue	19. 8.85	" " 1	4.10.07	" " 1	25. 9.09
10476	Larsen, Chr. Sabro S.	Langaa	26.11.89	Randers	29. 8.03	Randers	25. 9.09
5387	— Julius.....	København	11. 6.69	Kbhvn. Afd. 1	30. 1.04	Kbhvn. Afd. 1	18. 9.09
10448	— Vilh. Hastrup..	Harridslev	29.11.84	Aalborg	28. 3.09	Aalborg	24. 4.09
1528	— Vilh. M. P.	Esbjerg	8. 1.82	Esbjerg	18.10.03	Kbhvn. Afd. 3	24. 4.09
6165	Laumann, Hans.....	Rodsted pr. Holstebro	30. 8.82	Randers	3.10.07	Randers	14. 8.09
2537	Laursen, Peter Johan....	Thisted	20. 3.87	Aalborg	5. 4.07	Aalborg	2.10.09
5077	Lind, Oscar.....	København	8. 6.77	Kbhvn. Afd. 3	10.10.96	Kbhvn. Afd. 3	27. 2.09
13024	— Sofus Andreas.	Svanneke	20. 5.87	Helsingør	19. 2.06	Rønne	22. 5.09
12143	Lund, Peter M.	Klemensker, Bornholm	30. 9.85	Rønne	30.11.07	—	25. 9.09
1587	Madsen, S.	Odden, Sjælland	28. 4.72	Kbhvn. Afd. 3	25. 1.08	Kbhvn. Afd. 3	20. 5.09
12296	Mortensen, Jens.....	Odense	11. 1.84	Odense	20. 3.09	Nyborg	21. 8.09
17011	— Peder.....	Vraa	18. 1.88	Hjørring	9. 5.08	Hjørring	14. 5.09
2410	— Thorv.....	København	10. 8.86	Kbhvn. Afd. 1	11. 4.06	Kbhvn. Afd. 1	25. 9.09
770	— Vald.....	Aarhus	9. 2.72	" " 1	29.11.07	" " 1	14. 8.09
15769	Nielsen, Julius.....	Hadsund	16. 3.84	Frederikshavn	1. 2.06	Aalborg	1. 5.09
11849	— N. Anthon.....	Broby	7. 9.79	Sorø	10. 2.06	Sorø	1. 7.09
11748	— Niels.....	Odense	27.12.71	Vejle	1. 6.91	Horsens	3. 4.09
14047	— Niels Ch. Arthur	—	10. 1.74	Nyborg	25. 4.03	Nyborg	14. 8.09
12142	— Oskar Emil....	Rønne	21. 1.88	Rønne	30.11.07	Rønne	21. 8.09
10931	— Rasmus.....	Hillerød	13.10.79	Hillerød	11.11.93	Kbhvn. Afd. 2	4. 9.09
14727	Nikolajsen, Otto Anders M.	Himlingøje	25. 9.80	Kbhvn. Afd. 3	14.11.08	" " 3	4. 9.09
5959	Olsen, Einer O.	København	11. 5.85	" " 3	19. 6.09	" " 3	24. 7.09
10522	— Lars Christian.	Gundslev	29. 4.89	Korsør	8. 5.09	Slagelse	26. 6.09
15066	Petersen, C. M.	København	13. 1.86	Malmø	16. 3.07	Kbhvn. Afd. 1	18. 9.09
8075	— E. V.	—	18. 7.70	Kbhvn. Afd. 1	13. 3.97	" " 1	26. 6.09
16518	— Herm. L. Edm..	—	8.12.79	" " 1	17. 8.06	" " 1	25. 9.09
16417	— J. C.	Hillerød	9. 5.84	" " 3	29. 2.03	" " 3	19. 6.09
3710	— Niels.....	Voldstrup, Bjerregrav Sogn	16.12.82	Randers	30. 8.08	Randers	25. 9.09
12399	— Niels Gammelstrup	Nyborg	13. 2.83	Nyborg	14. 6.02	Nyborg	24. 7.09

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Stuete Uge, fra hvilken Vedk. har betalt
6025	Petersen, Peter M.	Aalborg	11. 9.76	Aalborg	23. 8.07	Aalborg	12. 6.09
7219	— Rasmus	Svendborg	3. 2.86	Svendborg	14. 3.08	Svendborg	16. 5.08
16842	— Thorvald	Roskilde	7. 1.86	Roskilde	16.10.04	Roskilde	6. 8.09
5091	Pfeffer, Carl Vilh. Joh. E.	København	12. 2.88	Kbhvn. Afd. 3	3. 4.09	Kbhvn. Afd. 3	3. 4.09
15904	Piester V. M.	Faaborg	13. 6.68	Odense	2. 3.06	Odense	20.11.09
11522	Rasmussen, Alex.	Sct. Francisko	20.12.87	Nyborg	6. 5.06	Kbhvn. Afd. 1	5. 6.09
10013	— Rasmus Chr. ...	Birkende, Fyn	18.11.83	Holstebro	26. 1.08	Herning	30.10.09
11344	— Th. O.	København	31. 1.83	Kbhvn. Afd. 1	24. 8.07	Kbhvn. Afd. 1	2.10.09
1283	Ringe, C.	Odense	20. 5.49	" "	2 7. 7.94	" "	2 19. 6.09
5304	Simonsen, Axel Bernhard.	København	28.11.85	" "	1 13. 2.09	" "	1 21. 8.09
17018	Steffensen, Carl Gotlieb...	—	12. 3.65	Nyborg	25. 4.08	Nyborg	5. 6.09
5981	Stensen, Carl Vald.	Onløse	23. 5.85	Kbhvn. Afd. 3	7. 8.09	Kbhvn. Afd. 3	14. 8.09
12163	Svendsen, Albert Viktor ..	Rønne	1. 3.84	Rønne	6. 2.09	Rønne	25. 9.09
5627	Sørensen, Th. V. E.	København	5. 4.60	Kbhvn. Afd. 1	3. 4.08	Kbhvn. Afd. 1	18. 9.09
8684	Thomsen, Johannes P. N.	—	8. 4.88	" "	1 2. 5.07	" "	1 21. 8.09
17093	Wamberg, Magn. Rasmussen	Espe	7. 4.82	Nyborg	18.11.08	Nyborg	19. 6.09
9588	Wigh, Frederik.	Løgstør	30. 5.89	Aalborg	13. 4.08	Aalborg	8. 5.09

Forbundets Anvisningskontorer.

Aalborg, C. E. Christensen, Christiansgade 20. 12¹/₂-1, 6¹/₂-7¹/₂.

Aarhus, R. Larsen, Østergade 54, St. 12¹/₄-1, 7-8.

Assens, Joh. Schnor, St. Kirkestræde 7, St. 12-1, 6¹/₂-7¹/₂. Ingen Udbetaling.

Esbjerg, A. Caben, Jyllandsgade 36. Udbt. 12¹/₄-12³/₄, 6-7.

Faaborg, Smed P. Andersen, Odensevej 29. Ingen Udbt.

Fredericia, Maskinarb. Chr. Henriksen, Sjællandsg. 44. Udbt. til Rejsende, 6¹/₂-7.

Frederikshavn, Maskinarb. P. Nielsen, Søndergade 61, St., t. v. Udbt. Søgnetage 7¹/₄-8.

Frederikssund, Maskinarb. L. P. Lundbeck, Villakvarteret. Ingen Udbt. Træffes 6-7.

Frederiksværk Maskinarb. V. Jensen, Heegaards Arbejderboliger. Udbt. 5¹/₂-6¹/₂.

Grenaa, Maskinarb. Joh. Houggaard, Grønland 23.

Helsingør, Maskinarb. B. Sørensen, Søstræde 4, 12¹/₂-1; 7-8 (Lørdag 5-7).

Herning, Jens Kjær Nielsen, Østergade 52, Udbet. 6¹/₄-7.

Hillerød, Smed S. Sørensen, Kannikegade 155 a, Udbt. 6-7.

Hjørring, Maskinarb. H. C. Hansen, Aalborgvej 6, St., o. G. Søgnetage 6-7, Lørdag 6-8, Søndag 11-12.

Hobro-Assens Afd. A. Bregendahl, Cimbria, Søgnetage 12-1.

Holbæk, Maskinarb. Th. Madsen, Ejendommen »Vega«, Skolegade. Udbt. 6¹/₂-8.

Holeby, Maskinarb. A. Schytt. Ingen Udbt.

Holstebro, P. Chr. Petersen, Asylgade 2. 6-7¹/₂.

Horsens, Aage Nielsen, Fredensgade 11, St. Udbetaling Søgnetage 7-8 Aften.

Kallundborg, H. Rasmussen, Adelgade 20, St. Udbetaling 6¹/₂-8¹/₂.

Kerteminde, Smed M. P. Madsen, Søndergade 40. 12¹/₄-1, 6¹/₄-7. Ingen Udbt.

Kolding, Th. Hansen, Laasbygade 97, St., Udbt. hver Søgnetags Aften 6-7, Søn- og Helligdage 9-10 paa Kolding Svendehjem.

Korsør, Smed J. Jensen, Stotsvej 8. Ingen Udbt.

København, Larslejrstræde 1. St. 9-11 og 6-8.

Lyngby, Maskinarb. G. B. Magnussen, Gasværksvej 3, St. Ingen Udbt.

Maribo, Maskinarb. Jak. Nielsen, Aldershvile, 6¹/₂-7¹/₂.

Middelfart, Smed Vald. Hansen, Hessgade 7, e. g. Udbt. 12¹/₂-1, 6-7.

Nakskov, Rasmus Olsen, Taarsvej 40. 6¹/₂-7¹/₂.

Nyborg, Fr. Wendel, Christianslundsg. 11¹. 12¹/₄-12³/₄, 6-7.

Nykøbing Falster, P. M. Petersen, Nørreg. 17¹. 6-7, Søndag 10-12.

— Mors, L. Rasmussen, Kvisgaardsg., Kl. 6-7.

Næstved, Smed Olaf Hansen, Amtmandsgade 77 a. Udbt. 6-7.

Nørresundby, L. Jensen, Bondrupsgade 6. 12¹/₂-1¹/₂.

Odder, Maskinarb. Chr. M. Nielsen, Asylgade ved Lunden. Ingen Udbetaling.

Odense, R. H. Hansen, Nørrebro 52. 12¹/₄-1. Udbetaling til Rejsende 6¹/₂-7¹/₂, Søndag 11-12 Formd.

Præstø, J. A. Sørensen, Vesterbro. 6-7.

Randers, P. Thøgersen, Møllegade 11. 12-1, 6-7.

Ribe, Smed N. Madsen, Dagmarsgade. Ing. Udbt.

Ringsted, Maskinarb. H. Jensen, Rønnedevej.

Roskilde, Smed A. Jensen, Provstest. 1, St. Hverdage 7-8.

Rudkøbing, Smed Hans Hansen, Strandgaden. 12-1 og 6-7.

Rønne, H. P. Jensen, Vinkelvej 27.

Silkeborg, Chr. Petersen, Herningvej 71. Udbt. 6¹/₂-7¹/₂.

Skanderborg, Maskinarb. H. Lang, Banegaardsvej 17, 6-7 Aften.

Skive, Smed Chr. Bedsted, Møllegade 7. 6-7.

Slagelse, Smed H. P. Hansen, Bredegades Allé 3 M¹, t. v. 7-8.

Sorø, Maskinarb. Fred. Christiansen, Sorø Landsogn. Udbt. paa Svendehjemmet 5-5¹/₂, Søndag 9-10.

Stege, P. J. Petersen, Nygade, Lindemark. 6¹/₂-8, Hverdage.

Svendborg, N. C. Jørgensen, Færgevejen 20, 1. Sal. 12-1, 6-7.

Thisted, C. Dysted, Nørregade. Udbet. 12¹/₂-1, 6¹/₂-7¹/₂.

Varde, H. P. Hansen, Nygade. 6-7.

Vejen, Keddelsmed M. Christensen, Østergade. Udbet. 6¹/₄-7¹/₄, Helligdage 9-10.

Vejde, P. S. Loft, Fjordgade 7, St. 12-1, 6-7¹/₂ (kun Søgnetage).

Viborg, P. Frantzen, Sct. Mikkelsgade 15. Udbet. Søgnetage 7-8.

Konflikter.

Paa nedennævnte Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt indtil anden Meddelelse foreligger.

1. Hos Fabrikant *P. Nielsen, Pedershaab* i Brønderslev, fortsættes Arbejdsstandsningen fremdeles.
2. *Plovfabrikant Jacobsen, Fraugde* paa Fyn, er ligeledes fremdeles blokeret og Tilgang af Forbundets Medlemmer forbudt.
3. *Silkeborg Afdeling* frabeder Tilgang til Smedemester *Carl Jacobsens* Værksted.
4. *Smedem. A. Mathiesen, Laasbygade, Kolding*, er blokeret.
5. Strejken hos *Maskinfabrikant H. Hansen, Korsør*, fortsættes.
6. *Grovsmed Andersen, Jagtvejen 217, København*, er ligeledes fortsat blokeret.
7. Forinden Medlemmer af Forbundet søger Arbejde hos Smedemestrene *J. P. Carlsen og Jokumsen* i Stubbekøbing, bedes de henvende sig enten til den lokale Klubformand eller Afdelingsformanden, *M. Frandsen, Tværgade 9, Nykøbing F.*

Fra Herning.

Under 9. December f. A. modtog vi fra vor Herning Afdeling Besværing over, at en derværende Fabrikant, *P. Mortensen*, for et Par Maaneder siden havde antaget et af vore Medlemmer, *Christensen*, ved at faa denne til at rejse til sig fra Frederikshavn imod Løfte om stadigt Arbejde. Da *Christensen* nu var afskediget, mente vor Afdeling, at *Mortensen* ikke havde Lov til at omgaas med sine Løfter paa en saadan Maade, og da Hr. *Mortensen* nægtede at tage *Christensen* i Arbejde paa ny under Paaskud af, at det ikke var ham (Fabrikanten), der havde lovet *Chr.* stadigt Arbejde, men den Mellemand, som Hr. *M.* havde henvendt sig til for at faa *Christensen* i Arbejde, fandt vor Afdeling, at en lille Blokade vist kunde være paa sin Plads. Og med Hovedbestyrelsens Sanktion iværksatte man den lille Aktion overfor Hr. *Mortensens* Virksomhed, og i denne havde den forønskede Virkning, idet Fabrikanten efter en Maanedes Tids Forløb fandt det bedst at ordne sit Forhold til vort Forbund, hvilket skete derved, at *Christensen* fik en Uges ekstra Løn udbetalt. Hvorefter Blokaden hævedes.

Voldgiftskendelse i en Rørlæggersag.

I Oktober Fagblad meddelte vi, at en Rørlæggerkonflikt ved Anlægget af Ballerup—Maalev Gasværk var afsluttet, og at der bl. a. var opnaaet Enighed om, at

de Arbejdere, som havde optaget Arbejdet under Konflikten, skulde afskediges.

Nogen Tid efter at Arbejdet var genoptaget, antoges paany en af de Folk, en Smed *Hein*, der i Henhold til Overenskomsten var afskediget.

Fra Svendenes Side protesteredes herimod, men Entreprenøren hævdede, at *Heins* Antagelse ikke var i Strid med den indgaaede Overenskomst, da han var antaget som Underentreprenør, der selv antog og gjorde Afregning med de Folk, der hjalp ham.

Ved en Forhandling om denne nye Konflikt opnaaedes dog til Slut Enighed om, at *Hein* midlertidig skulde afskediges den 11. Decbr., og hans Genantagelse skulde være afhængig af en Voldgiftsret, der skulde afgøre, om han var antaget i Strid med trufne Aftaler eller ej.

Spørgsmaalet, der stilledes til Retten, var saalydende:

»Er det i Strid med Overenskomsten af 7. Oktober 1909 mellem Ingeniør *Fox-Maule* og de 3 Svendeorganisationer, at *Hein* er genantaget ved *Ballerup-Maalev Gasværks-Anlægget*?«

Den 27. Decbr. traadte Voldgiftsretten, der bestod af Gas- og Vandmestrene *Carl Thomsen* og *Henriksen*, Gas- og Vandarbejder *O. Frederiksen* og *Blikkenslager C. Larsen*, sammen, og med Fabriksdirektør *M. Treschow* af Firmaet *Recks Opvarmningskompagni* som Opmand afsagdes nedenstaaende Kendelse, som gav Svendeorganisationerne Medhold i deres Paastand:

»Voldgiftsrettens Flertal udtaler herved som vort bedste Skøn, at det er i Strid med Overenskomsten af 7. Oktober 09 mellem Ingeniør *Fox-Maule* og de tre ovennævnte Svendeorganisationer, naar Ingeniør *Fox-Maule* under de givne Forhold har genantaget *Hein*.

O. Frederiksen. C. Lassen.
M. Treschow.«

De tre Svendeorganisationer, der omtales i Kendelsen er *Blikkenslagernes*, *Gas- og Vandarbejdernes* og *Smede og Maskinarbejdernes Fagforeninger* i København.

B.

Besøg paa Teknologisk Institut.

Repræsentanter for vort Forbund var for nylig indbudt til at bese »Fagskolen for Haandværkere og mindre Industridrivende« (Teknologisk Institut), der har Lokaler i Industriudstillingsbygningen i København.

Fagskolens Formand, Hr. Professor *C. Nyrop* og Direktøren, Hr. *Gunnar Gregersen*, foreviste Værktøjer og Undervisningsmateriale, specielt vedrørende Smede- og Maskinfaaget, for de indbudte, og ved Foredrag om Skolens Virksomhed klargjordes det, at Undervisningen strækker sig over alle Felter lige fra Fagets tekniske

Detaller til Regnskabsføring, Kalkulation, Vekselsstedelser o.s.v., saaledes at Eleverne efter endt Kursus har faaet et betydeligt Indblik i Fremstilling af forskellige Arbejder og den dertil hørende Benyttelse af Arbejdsmaskiner og Kendskab til alle de Skær en Haandværker kan støde paa, naar han som selvstændig Forretningsmand kommer ud paa Beregningernes og Penge-transaktionernes mystiske og ukendte Veje.

Gaar man et Svip gennem selve Arbejdslokalerne opdager man straks, at der tages praktisk paa Tingene ved Undervisningen.

I Smedien, der er udstyret med et Par Fjederhamre af forskellig Konstruktion, ligger der ved Elevens Amboltsblok en veritabel Møggreb i dens forskellige Stadier af Fabrikationen.

Først et Stykke almindeligt Stangjærn, der angiver hvilke Dimensioner, der skal benyttes. Dernæst et opflækket Stykke Jærn, senere forskellige Stykker, hvor en eller flere Grene er strukket ud, o.s.v., indtil Greben ligger fiks og færdig.

Gennem Kleinsmedien, hvor der ligger Modeller til en lille Blåser; et Stykke Arbejde, der giver Anledning til at beskæftige sig baade med Pladearbejde, Drejearbejde, Høvlarbejde og almindeligt Bænkarbejde, kommer man ind i Hærderiet, hvor forskellige moderne Smaaovne forklæres for og benyttes af Eleverne.

I Maskinværkstedet forefindes Drejebænke af alle Typer lige fra en almindelig Ledeskruebænk til den mest komplicerede Revolvingbænk. Shaping-, Fræse-, Slibe- og Boremaskiner af forskellige Arter staa ogsaa til Disposition for Eleverne, og i alle Afdelinger søger Skolens Direktion at ansætte de mest kompetente Fagmænd som Lærere.

Endelig findes et Prøvelokale, hvor Eleverne opnaar Kendskab til Motorers Pasning og Reparationer deraf ved pludselig indtrædende Havarier.

Denne Del af Undervisningen er særlig beregnet paa Haandværkere i Smaabyer, hvor Motorkraft anvendes i Mølleri, Fiskeri eller anden Virksomhed, der ligger paa Steder, hvor der vanskelig kan skaffes Forbindelse med Firmaer, der har denne Industri til Specialitet, og det er allerede konstateret, at Elever, der er udgaaet fra Institutet, i deres praktiske Virksomhed har haft Nytte af denne Lærdom, og virket til betydelig Gavn og Besparelse for deres Kunder.

Man fik ogsaa et lille Vue over andre Fags Undervisning.

Særlig interessant var Udstillingen af farvede Garnsorter, hvoraf det fremgik, hvilken Indflydelse forskellige Blandinger af de Ingredienser, der benyttes til Færvning, virker. Nogle giver de smukkeste og mest atraaværdige Resultater, medens andre Legeringer virker ganske ødelæggende paa Stoffet.

Alene af denne Undervisning kan Eleverne lære, hvordan de ikke skal bære sig ad, og dette vil enhver indrømme, kan være af den allerstørste økonomiske Betydning.

Snedkere kan ogsaa have stor Glæde af at betragte Prøver, der er anstillet med Bejtsning af forskellige Træsarter og dennes Holdbarhed. Skolen har nemlig en hel lille Udstilling, hvor man har Adgang til at se det behandlede Materiale, hvoraf en Del har været udsat for Lyspaavirkning, medens en anden Del af de samme Stykker Træ har været omhyggelig skærmet for selv den allermindste Solstraale. Af de derved opnaaede Erfaringer kan ogsaa høstes megen gavnlig Lære.

Vi skal indskyde den Bemærkning, at alle disse Erfaringskatte ikke er forbeholdt Eleverne alene. Skolen yder med Glæde sin Assistance som Konsulent for enhver, der maatte fremsætte Ønske derom.

Den teoretiske Del af Institutets Undervisning er naturligvis ogsaa meget omfattende. Vi skal dog blot anføre, at en Del af denne bestaar af Lysbilleders Fremvisning.

I en dertil indrettet Sal holdt Hr. Ingeniør Thaulow

et kortfattet Foredrag om Fremgangsmaaden, samtidig med at en Række af Billeder anskueliggjorde Staalets Fremstilling i alle dets Stadier, lige fra Ertens Udgravning af Gruberne til det Øjeblik, da det som færdigt Værktøj er klart til Brug.

I mangedoblet Format viste Lærredet sluttelig Konturerne af Staalets Aarer og Porer, saavel naar det er blødt og bearbejdeligt, som naar det er glashaardt eller anløbet til en til Bruget passende Haardhedsgrad.

Altsammen overmaade interessant og lærerigt og anbefalelsesværdigt for dem, der maatte ønske Uddannelse.

Medens alt saaledes ser lyst ud, hvad Formaal og Virkemaade angaar, har denne Lærestalt imidlertid, ligesom de fleste andre Kursus, der ikke er fuldstændig økonomisk sikret af Staten eller andre Institutioner, ogsaa sit mørke Punkt i Tilværelsen.

Det er de ulykkelige Penge, der mangler.

Med en vis Vemod omtalte Professor Nyrop Udsigterne for den kommende Tid, hvor alle Finansfaktorer hænger dobbelte Hængelaae for Pengekasserne, og han undlod ikke at gøre opmærksom paa, at Skolen i hvert Fald ikke kunde imødekomme de mange Ønsker, der fra forskellig Side er fremsat om Oprettelse af Specialkursus; man vilde desværre snarere være nødsaget til at *indskrænke* den allerede bestaaende Virksomhed, hvis ikke Stat og Kommune traadte hjælpende til.

Vi finder, at en Lærestalt som Teknologisk Institut, der er fostret af en varm Følelse for Haandværket og dets Udøvere paa et Tidspunkt, hvor det næsten er umuligt for den kapitalfattige Mand at paabegynde selvstændig Virksomhed, naar han ikke er i Besiddelse af tilstrækkelig teknisk og praktisk Viden, bør støttes i saa vid Udstrækning som mulig, fordi Institutet *netop* yder den Kundskabsballast, som er nødvendig i Konkurrencen med Nutidens kapitalstærke og med alle mulige tekniske Hjælpedidler forsynede Foretagender.

Vi finder ogsaa, at Stat og Kommune, trods alle Pengevanskeligheder bør sikre Lærestaltens Fremtid, fordi Undervisningen er af en saadan Beskaffenhed, at den udvikler *Agtselen* for og *Kærligheden* til ærligt Arbejde og Virksomhed.

Det kan nok tiltrænges i en Periode, hvor adskillige Haandværksmestre og Byggeentreprenører i Virkeligheden ikke er andet end *Geschäftsmagere*, hvis væsentligste Virksomhed bestaar i at omsætte Rytterveksler og sjakre om Arbejdets Fordeling, medens Billardballerne ruller lystigt hen over det grønne Klæde, og Sjusserne eller Puncheglassene tømtes til Ære for de Byggesagførere, som bemeldte Arbejdsgivere i Virkeligheden kun er ansvarløse Straamænd for.

Vort lille Samfund vil saavist ikke tage Skade om sidstnævnte Gruppe af Medborgere afløses af Folk, der med ærlig Stræben vil søge at sætte Haandværkets Æra til Højbords i Stedet for Svindelen.

B.

Stiftelsesfest i Randers.

Den 20. November fejrede vore Kolleger i Randers den derværende Afdelings 20-aarige Stiftelsesdag under usædvanlig stor Tilslutning fra Medlemmernes Side. Der var mødt saa mange, som den store Sal i Forsamlingsbygningen »Jylland« kunde rumme, og det er et ganske antageligt Antal; Smedene havde derfor denne Gang taget hele Forsamlingsbygningen i Besiddelse.

Festen begyndte med en Aftenunderholdning med forskellig Optræden af nogle flinke Diletanter blandt Smedene under Direktion af vor kendte Randers-Kollega, Anton Nielsen.

Som Aftenunderholdningens Forløb i enhver Henseende var heldig, var ogsaa det paafølgende Bal, der tog sin Begyndelse Kl. 11 og varede til den lyse Morgen, yderst vellykket; man morede sig her under de mest kammeratlige Forhold, og der herskede under Festen den hjerteligste Tone. Der var da ogsaa kun en Mening om Festen, nemlig: at den var overordentlig vellykket.

Giv Agt!

Samtidig med Udsendelsen af nærværende Fagblad tilstilles der Afdelingsformændene et Cirkulære af 12. Januar fra »De samvirkende Fagforbuud«, hvilket er bilagt et Spørgeskema, hvis Oplysninger skal anvendes til en Beretning om Organisationernes Virksomhed og Stilling.

Besvarelsen af Spørgsmaal 1 og 2 falder af sig selv, men under Punkt 3 spørges der bl. a. om, hvor megen Formue Arbejdsløsheds-kassen har. Da vor Arbejdsløsheds-kasse ingen Formue samler i Afdelingerne, har vi paa Hovedkontoret besvaret Spørgsmaalet for at undgaa Misforstaaelse.

I Punkterne 3 og 4 under c spørges der henholdsvis, hvor megen Formue og hvor stort et Kontingent Syge- og Begravelses-kassen har. Dette Spørgsmaal skal kun besvares, for saa vidt man et Sted har knyttet en Hjælpekasse (Sygekasse) til den faglige Forening. Sidste Aar var dette Spørgsmaal flere Steder fra besvaret med Opgivelsen af Kontingent til de statsanerkendte Sygekasser, men dette er forkert.

I Punkt 4 spørges endvidere, hvor meget Kontingent der ydes til Arbejdsløsheds-kassen. Dette Spørgsmaal er ligeledes besvaret her, da det ogsaa tidligere har fremkaldt højst forskellige Besvarelser.

Sluttelig anmoder vi — i Overensstemmelse med »De samvirkende Fagforbund«s Ønsker i saa Henseende — vore Afdelingsformænd om at tilsende Hovedkontoret Spørgeskemaet i udfyldt Stand indenfor den i Cirkulæret nævnte Frist, som er den 10. Februar.

F. U. F.

Foikeuniversitetsforeningen i København har udsendt sit Program over Foraarssemestrets 5. Foredragsrække, hvor Dr. phil. Edv. Lehmann taler om »Opra-

gelse til Arbejde«, (8/2). Statsgeolog V. Milthers om »Stenene i den danske Jord og deres Betydning for Kundskaben om Landets Tilblivelse«, (9/2). Mag. Hans Høffding om »Den franske Revolution«, (10/2). Cand. mag. Sv. Trier om »Den moderne Fagforeningsbevægelse og Arbejderlovgivningen«, (11/2), og Premierløjtnant i Marinen, H. C. Ullidtz om »Luftskibe og Flyvemaskiner«, (14/2).

De vedføjede Data angiver Begyndelsesdagene for hver af Foredragsrækkerne, som fortsættes de paafølgende 4 Ugedage med en Foredrags- og en Spørgetime hver.

Billetter à 1 Kr. pr. Stk. kan erholdes paa Afdelingskontoret, Larslejstræde 1, St. t. h.

De to sidstnævnte Foredragsrækker vil vist særlig have Interesse for vore Medlemmer. Spørgsmaalet om Fagforeningsbevægelsen, fordi det er vort eget Liv og Virke, der behandles; Luftsejladsen fordi det i Øjeblikket er det Spørgsmaal, der, næst efter Cooks Nordpolfærd, er der mest aktuelle.

International Sammenslutning til Arbejds-løshedens Bekæmpelse.

Under denne Titel finder vi i Tidsskrift for Arbejderforsikring en kortfattet Fremstilling, forfattet af Frk. cand. mag. Clara Black, der er Sekretær i Arbejds-løshedsinspektoratet, af, hvad man agter at gøre for at bringe en saadan Sammenslutning i Stand, og hvad der allerede er gjort.

Efter nogle indledende Bemærkninger om det nuværende Standpunkt i de forskellige Landes Bestræbelser for at afhjælpe Arbejds-løshedens Følger, indeholder Artiklen følgende med Henblik paa en fremtidig Sammenslutning paa dette Omraade:

Det første Udslag af denne Bestræbelse var en i 1906 i Milano afholdt Kongres, hvor da de indledende Skridt bleve gjort til at tilvejebringe en mere permanent og mere fyldestgørende Forbindelse, end en lejlighedsvis afholdt Kongres kan frembyde. Det var den indenfor Arbejds-løshedsforsikringen højt ansete Advokat Louis Varlez fra Gent, der paa almindelig Opfordring tog denne Sag op. Hr. Varlez' Bestræbelser, som fandt Tilslutning hos et stort Antal interesserede Personer i og udenfor Europa, har forsaavidt allerede nu ført til et Resultat, som man har faaet fastslaaet og sikret sig en vis Tilslutning til en international Kongres, som tænkes afholdt i September Maaned 1910 i Paris. Med denne Kongres for Øje er der rundt om i Landene dannet nationale Komiteer med indtil 10 Medlemmer, deriblandt en Formand og en Sekretær. Samtlige nationale Komiteer danner en international Organisationskomite, hvis Formand er Formanden for den Nationalkomite, indenfor hvis Omraade den forestaaende Kongres skal finde Sted; denne Komite fungerer ogsaa som et Slags Forretningsudvalg, forsaavidt angaar denne Kongres.

I det foreliggende Tilfælde er det altsaa den franske Komite, der har overtaget alle Forarbejderne i Anledning af Kongressen 1910, og til hvem alle Anmeldelser om Tilslutning vil være at henvende. Denne Komites Formand er Leon Bourgeois, dens Sekretær er Dr. jur. Max Lazard, (34 rue de Babylone, Paris).

Som Emne for Kongressens Forhandlinger er paa to i Juli og November Maaned 1909 afholdte forberedende Møder fastsat følgende Dagsorden: 1) Statistiken. En Vurdering af de forskellige Former for den statistiske Opgørelse af Arbejdsløshedens Omfang. I Særdeleshed: en kritisk Undersøgelse af de Fejl, der ere begaaede ved de nationale Tællinger, og en Paavisning af, hvilket Resultat man kan vente sig af disse Tællinger, og hvorledes man kan forbedre dem. 2) Arbejdsanvisning. — En Paavisning af, hvorledes man bedst skal fremme Arbejdsanvisningens Organisation. I Særdeleshed: Spørgsmaalet om, hvorledes man skal organisere eller forbedre Anvisningen fra en By til en anden eller et Sted til et andet, samt Anvisningen mellem Landene. 3) Forsikring. — De forskellige Forsikringskassers Virke-maade. I Særdeleshed: Spørgsmaalet om, hvorledes man skal øve Kontrol med de forsikrede Arbejdere under Arbejdsløshed.

Desuden tænkes forhandlet og fastslaaet den endelige Form for det internationale Samarbejde. Et Tidsskrift tænkes udgivet.

Endelig er det Meningen gennem de nationale Komiteer at indsamle en oversigtgivende Fremstilling af de forskellige Landes Love, Institutioner og Bestræbelser paa dette Punkt. Denne Fremstilling skal kun tjene til Oplysning og bliver ikke gjort til Genstand for nogen selvstændig Forhandling.

Socialdemokratiets Aarhundrede.

Hermann Petersens Forlag i København udbyder et Restoplag af ovennævnte Værk til en Pris af 9 Kr. i indbunden og 6 Kr. i uindbunden Stand (2. Bind).

Bestillinger modtages paa Kontoret, Larslejstræde 1, St. t. h.

Meddelelser fra Hovedkassereren.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmands Side er nedenstaaende optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 8657 A. J. Levring.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi vedkommende undskyldte.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Følgende Medlemsbøger ere anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 5937	C. Lange.	Kbhvn. Afd. 1	
- 12802	L. Poulsen.	— — —	
- 13829	P. Hansen.	— — —	
- 11314	N. Nielsen.	— — —	4

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Nr. 1662	Bauman,	Aug.	Nyt Register
- 45	Hansen,	Chr. A.	—
- 3351	Hansen,	Hans Carl	—
- 15108	Lerhøj,	Christian	—
- 8657	Levring,	Adolf J.	—
- 852	Mikkelsen,	Johan A.	—

Nr. 10198	Danielsen,	Carl C. V. Gl.	Register
- 835	Fusager	Vilhelm	—
- 8627	Lund,	M. A.	—
- 8479	Møller,	S. Axel	—
- 16305	Vedsted,	H. P. S.	—

Rabat.

Vi henleder atter vore københavnske Medlemmers Opmærksomhed paa Rabatforeningen A. E., som giver fra 5 til 10 pCt. Rabat paa alle mulige Varer.

Vi erindrer samtidig om, at man gennem Fagforeningen har Adgang til billig Entre i Zoologisk Have, Casino, Folketeatret, Det ny Teater og Sønderbros Teater.

Henvendelse paa Kontoret, Larslejstræde 1, St. th.

Maskinisteksaminerne.

Nye Kursus til 1ste og 2den Afd. samt Tillægsprøven i Elektroteknik begynder først i Januar, Maj og September. Indmeldelse og alle Oplysninger ved Henvendelse til:

Københavns Maskinist-skole

Nørrebrogade 13. N.

Kontortid 6—8 Eftm.

Redigeret af J. A. Hansen.

Bogtr. Lützhöft-Petersen, Amagertorv 10, København.

FAGBLAD FOR SMEDER OG MASKINARBEJDERE

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

Nr. 4.

Februar 1910.

22. Aargang.

Tanker og Teorier.

Magt og Ret i Arbejdsforholdet.

Tintet Emne behersker og fysisksætter i vore Dage den offentlige Mening saa meget og saa vedholdende som forholdet mellem Arbejdskøber og Arbejder. Dette ligger dels deri, at begge de nævnte Parter er stærkt interesseret i Befolkningens Stilling til de af dem fra Tid til anden foretagne Bevægelser, og dels deri, at de stærke Kræfter, der her rører sig, jævnlig frister udenforstaaende til Meningstilkendegivelser. Dette er vel som det bør være, og udadtil skylder vi vist ikke vore Modstandere noget, saa meget mere som vi har en Presse til vor Raadighed, hvis Opgave alene er at forfægte vore Interesser, medens den øvrige Presse, hvoraf ganske vist en stor Del er rørende enige i deres Modstand mod alt, hvad der kommer fra Arbejderne — ved Siden af har sine private Kapitalinteresser at passe paa og pleje.

Hermed skal ikke være sagt, at alt hos vor Presse er saa ideelt, som det burde være; til Tider kan man vistnok sige, at det faglige Stof har en lovlig stærk Konkurrent i det politiske, men dette raader vi jo selv over at forandre.

— Derimod er det et Spørgsmaal, om vi indadtil indenfor de forskellige fagforeningers Rammer og indenfor Centralledelsen er tilstrækkeligt aktive, naar Hensyn tages til Arbejdsgiverforeningens Taktik.

Arbejdsgiverforeningen ledes som bekendt efter stærkt diktatoriske Principper. Hvert Øjeblik holder den et Møde, hvor der gives Ledelsen den bekendte „Bemyndigelse til at erklære Lock-out i det Omfang, som den anser for nødvendigt“ osv.; man sender os Skrivelser, der dels er faderligt formanende, dels skarpt truende — men navnlig optræder man stadig censurerende overfor alle Overenskomster, der af enkelte Firmaer eller underordnede Organisationer indgaas med Arbejderne eller disses Organisationer. Dette medfører ofte, at de enkelte Arbejdsgivere afviser selv bittesmaa Krav fra deres Arbejdere, idet de enten henviser til Arbejdsgiverforeningen eller rent ud erklærer, at de ikke „tør“ for denne. Paa denne Konto nægtede f. Eks. Svovlsyrefabriken ved Aalborg saa længe som muligt at betale vore Medlemmer et betydeligt lille Tillæg for et baade livs- og sundhedsfarligt Arbejde, og Københavns Flydedok nægtede at refundere et af vore Medlemmer en Udgift paa 1½ Kr. til fortæring ved et Arbejde, han havde udført i Køge Havn, og vi kunde nævne mange andre Tilfælde.

Vi skal ganske afholde os fra at omtale al den tarvelige „Argumentation“, der i saadanne Tilfælde fremkommer fra Arbejdsgiverne, og vi savner vel heller ikke i vor Organisation Midler til at skaffe

vore Medlemmer Ørenlyd for deres berettigede Krav; men det kræver, med den nuværende Taktik fra Arbejdsgivernes Side, en stærk Aktivitet hos vort Forbunds og vore Afdelingers Ledelser.

— Men der er sikkert en Mængde smaa og svagere Arbejderorganisationer, hvem det kniber at vinde med, og her bør vor Centralorganisation være aktiv. Arbejdsgiverne har med forbløffende Hurtighed forladt deres gamle Teorier om Individernes Ret til at handle uden Indblanding fra Organisationer, samtidig med at de har forladt Manchester-Teorierne om Statsmagtens Ikke-Indblanding i økonomiske forhold. Her maa der øves Modvægt. Vor Centralorganisation maa gennem dens Ledelse øve virksom Støtte ved forhandlinger og den bør skaffe sig en lignende Votoret overfor indgaaede Overenskomster, som den Arbejdsgiverforeningen har tiltvunget sig. Noget saadant vil især yderligere blive nødvendiggjort, hvis Lovforslaget om en staaende Voldgiftsret i Spørgsmaal om Retsstridigheder, som for Tiden behandles paa Rigsdagen, vedtages og gøres til Lov.

— Nu da dette skrives, medio Februar, har Arbejdsgiverforeningen atter en, foreløbig lille, Lock-out paa Stabellen, og denne Gang gælder det Cementarbejderne, der har ønsket deres 28 à 30 Øres Minimalløn forhøjet. Under saadanne forhold trænger der et Spørgsmaal paa, nemlig dette: Overvurderer Arbejdsgiverforeningen ikke sin Magtstilling, og hvor længe vil Fagforeningerne finde det tjenligt at bøje af og resignere?

Ser man paa Resultaterne af den store Styrkeprøve i Sverrig i Fjor, saa bør vore ledende Arbejdsgivere ikke gaa og glæde sig over en „Sejr“, som i Virkeligheden ikke eksisterer eller er vundet. Organisationsmæssigt set er der ikke Tvivl om, at de svenske Arbejdere paa en Række Omraader gif styrkede ud af Kampen, ikke mindst ved, hvad man har lært af denne. Vort Broderforbunds Formand, Hr. Ernst Blomberg skriver bl. a. til os den 11. Februar:

Vårt Förbund håller sig bra, och om sviterna efter striden ännu äro kännbara, så börjar allt dock gå sin jämna gång igen.

Ja, saaledes er det, alt gaar sin jævne Gang igen. Skønt Arbejderne desværre vovede sig langt ud i Eksperimentet med Storstrejken, der svækkede dem en Del, maatte Arbejdsgiverne dog til Slut uden Betingelser have deres Lock-out ved Jernværkerne efter umaadelige Tab, skønt Lock-outen, hvad Tilfældet er med de fleste Lock-outer, var etableret paa rene Lapperier.

Dette bør vore hjemlige Modstandere ikke glemme, og de bør ikke heller glemme, at de danske Fagforeninger raader over en betydelig Modstandskraft. I saa Henseende har Øverretssagfører Oscar Johansen i „Tilskueren“s Februarhæfte skrevet en Artikel, hvori han tilraaber Arbejdsgiverne et kraftigt Varsko. Hr. Johansen anstiller en Række Betragtninger over Fagorganisationers Formuesforhold og Evnen til at skaffe sig Støtte fra Udlandet, og han kommer til det Resultat, at det næppe vil volde uoverstigelige Vanskeligheder at holde en paatvungen Kamp ud, selv om den skulde vare et Aar.

Et synes i alt Fald givet, og det er, at Arbejdsgiverne under en saadan eventuel Storkamp kun kan tabe, medens de intet har at vinde; derfor burde de hellere i Tide gaa med til at lufte lidt op for den haardt belastede Ventil, og det er svært at forstaa, at de midt i alle deres Lock-out-Trusler, som de vel ikke altid selv er lige begejstrede for, af al Kraft modsætter sig, at der af Staten oprettes en forligsmægler-Institution med en virkelig effektiv Myndighed til at gribe ind i de stadige tilbagevendende Kampsituationer.

Jubilarer.

For et Par Aar siden navngav vi i Fagbladet alle de Medlemmer, der havde 25 Aars Medlemsret, og som var indmeldt inden 1. Januar 1884.

Da vi netop i Aar holder 25 Aars Jubilæum paa Lock-outeren 1885, har vi paany gennembladet vore Medlemsregistre for at sætte et Mindesmærke for de Kolleger, der var Medlemmer paa det Tidspunkt, eller som sluttede sig til Forbundet umiddelbart efter Smedenens allerdrøjest Trængselsperiode, og som har holdt fast ved Organisationens siden den Gang.

Vi supplerer hermed Listen fra Maris Fagblad 1908:

Nr. 25, *F. Seeliger*, arbejder for Tiden paa Kanonfabrikken, (²/₁₀ 84), Nr. 37, *H. P. Jensen*, som i en Række af Aar har arbejdet hos Löwener i Kakkellovsværkstedet (¹/₁ 84). Nr. 39, *Heinrich Lassen*, særlig kendt som aktiv Deltager i Organisationsarbejdet fra den Tid, han arbejdede som Maskinpasser paa Sødrings Soda-vandsfabrik (¹/₁ 84). Nr. 83, *Carl Nielsen*, der arbejder den Dag i Dag og i mange Aar har arbejdet for Recks Opvarmningskompagni. Nielsen har indtil for nylig haft Sæde i Bestyrelsen for Afdeling 1 i en lang Aarrække (²⁸/₁₀ 84). Nr. 86, *Niels Jakobsen*, mangeaarig Kasserer for Afdeling 1 (²/₁₀ 84). Nr. 512, *Peter Jensen*, fra Skibsbyggeriet paa Refshaleøen, har beklædt flere Tillidshverv saavel i Forbundet som i Smedenens Sygekasse (¹⁵/₈ 84). Nr. 530, *Chr. Jensen*, velkendt og alholdt Kol-

lega, der i mange Aar arbejdede paa Kofod og Haubergs Centrifugeværksted. Nr. 482, A. Poulsen, fra Jernbanen i den Tid, hvor der næsten ingen andre Medlemmer fandtes paa denne Arbejdsplads. Poulsen har i de senere Aar været beskæftiget udenfor Faget ($\frac{1}{8}$ 84).

De nævnte Medlemmer har altsaa ved nærværendes Fremkomst fejret deres Jubilæer, idet de vedføjede Datoer angiver Indmeldelserne, der ligger over 25 Aar tilbage i Tiden.

Følgende Medlemmer vil inden Udgangen af indeværende Aar opnaa Jubilæumsancienniteten.

Nr. 27, C. A. G. Helsingreen, der arbejder paa Jernbanen ($\frac{25}{5}$ 85). Nr. 120, A. Lindschow, som i en lang Aarrække har arbejdet paa Carl Lunds Fabrikker ($\frac{2}{8}$ 85). Nr. 227, L. Chytræus, fra Kanonfabrikken, tidligere paa Torpedoværkstedet i mange Aar ($\frac{10}{8}$ 85). Nr. 291, Hans Christiansen, fra Opstillerværkstedet hos Burmeister & Wain ($\frac{8}{7}$ 85). Nr. 374, A. Tønnesen, fra Carl Allers Etablissement ($\frac{4}{7}$ 85) og Medlem af Klejnsmedeforeningen, Nr. 1231, P. Olsen, der er indmeldt $\frac{1}{10}$ 85.

Endelig staar Nr. 72, Hugo P. Petersen, som i mange Aar var Maskinarbejdernes skattede Tillidsmand i Refshaleøens Maskinafdeling, som hvilende Medlem i Forbundet. Han har nogle Aar haft Ansættelse som Kvartermand ($\frac{5}{7}$ 85).

Alle de nævnte vil af Fagfæller erindres og takkes for deres Trofasthed i onde og gode Tider, og vi gaar med disse Linier i Spidsen for Gratulanter fra nær og fjærn.

B.

Det engelske Maskinarbejderforbunds Historie.

(Efter »Järnarbetaren«.)

I.

Det engelske Maskinarbejderforbund (Amalgamated Society of Engineers) er den største og mest betydende af de engelske Organisationer indenfor Jern- og Metalbranchen. Allerede for 10 Aar siden fejrede dette Forbund sit 50 Aars Jubilæum. Dets Dannelse og Udvikling udgør nimodsagt et betydningsfuldt Moment i Fagforeningsbevægelsens Historie, og vi vil derfor i nogle Artikler bringe adskillige interessante Detailler fra Forbundets lange Virksomhed samt om Forholdene indenfor Arbejderstanden før dette Forbunds Tilblivelse.

Fagforeningsbevægelsen er jo, om ikke just direkte et Barn af de gamle Haandværkerlaug, saa dog deres Fortsættelse og Arvtagere, og mange af Laugenes Regler og Forordninger gaar i ændret Form igen i Fagforeningsbevægelsens Love. Laugene dannedes for ca. 1000 Aar siden og var først religiøse Ordener eller en Slags Frimurerselskaber, hvis Formaal var at yde sine Medlemmer Hjælp i Alderdommen eller ved indtrædende Sygdom eller Fattigdom. De var udbredt over hele Europa, og fra dem udvikledes senere i England de fagligt afgrænsede Laug. Disse Laug stod igennem Aarhundreder som Vagt om Folkets Frihed. I Almindelighed omfattede Laugene baade Fagenes Arbejdsgivere

og Arbejdere, hvis Interesser under den Tids Haandværk og Smaaindustri saa godt som helt faldt sammen, og de havde til Opgave at varetage saavel Konsumenternes som Producenternes Interesser. De fremtvang Bestemmelser med Hensyn til Arbejdsmaterialers Kvalitet, Lærlingeforholdene og Arbejdstidens Begrænsning, og adskillige af disse Bestemmelser blev gennem Laugenes Indflydelse eller Indgriben til gældende Love.

Med Industrialismens Gennembrud, som i England skete for omkring 140 Aar siden, opstod imidlertid en Spaltning i dette Interessesfællesskab. Da opstod Fagforeningerne og Laugene forfaldt; nye Industrier kom op og med dem nye Produktionsmaader, hvorfor de gamle Laugsbestemmelser ikke mere, naar Hensyn toges til disse, kunde være effektive, hvor det gjaldt om at beskytte Arbejdernes Interesser. Adskillige Arbejdsgivere forlagte enkeltvis sin Virksomhed til saadanne Byer, hvor ingen Laugsordning bestod, og paa denne Maade grundlagdes saadanne Byer som Manchester, Birmingham og flere andre Industribyer.

Paa den Tid kæmpede Fagforeningsbevægelsen sig frem til at blive en stærk særskilt Klasseorganisation. De fra Dronning Elisabeths Tid daterede beskyttende Lovbestemmelser for Laugene blev mere og mere umulige, dels gennem Arbejdsgivernes og Retfærdighedens Vogteres almindelige og interesserede Arbejde for at befri Industrien fra Indflydelsen af de nævnte Bestemmelser, dels fordi de næppe med Fordel kunde tillempes efter andet end de ældre Industriformer. Derfor blev Textilarbejdernes Organisation opløst allerede saa tidligt som Aar 1725, gennem Beslutning i Parlamentet, og senere vedtoges ogsaa andre Love, som vendte sig imod Arbejderorganisationerne i Almindelighed, og dette var særlig Tilfældet i Aarene 1799 og 1800.

I den første Strid mellem de modsatte Klasseinteresser, som fremkom af den nye Produktionsmaade, gik det altsaa daarligt for Arbejderklassen; men værre skulde det blive, thi medens Arbejderne, truet af haarde Straffebestemmelser, var forbudt at varetage sine Interesser gennem Organisation, saa fortsatte Arbejdsgiverne med at agitere for Ophævelsen af de sidste Lovninger af den Beskyttelse, som Loven hidtil havde givet Arbejderne, — og Arbejdsgiverne fandt et altfor villigt Parlament til at imødekomme deres Ønsker.

Arbejderne overleveredes, hjælpeløst bundne paa Hænder og Fødder, til Kapitalens og Arbejdsgivernes Udplyndring, — dette var Indvielsen til Monopolernes gyldne Tid, som indtraadte med Aaret 1814. Arbejderne forbød man altsaa at organisere sig, men de gjorde det ganske vist paa Trods af Lovene. Organisationerne maatte dog gaa under Maske som Venskabs- og Selskabsforeninger, der gav sine arbejdsløse Medlemmer »Donationer*», uden at saadant i mindste Maade omtaltes i Lovene.

Saaledes var Forholdene til Aaret 1824, da Underhuset paa Initiativ af Joseph Hume vedtog et Forslag, gaaende ud paa, at alle Lovbestemmelser, som endnu var gældende for Arbejdsgivere og Arbejdstagere, skulde ophæves. Motiveringingen til Forslaget var den, at ingen Mand maatte være udsat for Tvang, Trusel eller Paa-virkning af andre.

Man kan af ovenstaende udlede Forklaringen til den Modvillie for Deltagelse i det politiske Arbejde og den dybtgaaende Mistro til Parlamentet, som lige indtil de sidste Aar fandtes indenfor den engelske Fagforeningsbevægelse. I visse Henseender skriver vel ogsaa den engelske Fagforeningsverdens noget isolerede og halvt indifferente Holdning lige overfor den øvrige faglige internationale Bevægelse sig fra det faktiske Forhold, at de engelske Arbejdere allerede for et helt Aarhundrede siden udkæmpede de Kampe, som nu raser i de Lande, hvor Arbejderorganisationerne er

*) Gaver.

forholdsvis unge i Sammenligning med de engelske, og hvor Arbejdsgiverne og de Myndigheder, der tjener deres Interesser, endnu ikke har vænnet sig til Tanken om Nødvendigheden af at lade Arbejderklassen faa nogen Medbestemmelsesret ved Fastsættelse af Arbejdsbetingelserne.

— I den første Halvdel af forrige Aarhundrede var de engelske Fagforeninger for det meste smaa ubetydelige Organisationer, som ingen Indflydelse havde udover den Plads og det Distrikt, hvori de havde slaaet Rod. Der fandtes mange Fagforeninger, men næsten ingen virkelige Fagforbund. Kun i London fandtes, foruden Sektioner af nogle almindelige Forbund, »Den gamle Maskinist- og Maskinarbejderforening«, »Den ny Maskinist og Maskinarbejderforening«, »Den gamle Møllebyggerforening« og »Den ny Møllebyggerforening«, »Modelarbejderforeningen«, »Smedenes Forening« m. fl.

Den mest betydningsfulde Organisation var de saakaldte »Gamle Mekanikere«s. Dette Forbund var gennem Sammenslutning med andre Organisationer naaet op til et Medlemsantal paa 7000 og en Formue af omkring ved 460,000 Kroner (25,500 £). Dette Forbund havde ogsaa indenfor sine Rammer en Række intelligente og energiske Mænd, blandt hvilke særlig kan nævnes William Allan og William Newton. Den første blev det senere dannede Maskinarbejderforbunds første Formand.

Tanken om at søge at forene Jern- og Metalarbejderne i et stort Forbund tog Fart efter et Par store Kampe, som Arbejderne maatte udkæmpe, dels i Anledning af deres Fordring om Afskaffelse af Systemet med »Arbejdsbeviset«, i Følge hvilket Arbejdsgiverne ikke antog Arbejdere, som ikke havde nævnte Attest underskrevet fra sidste Sted, hvor han havde arbejdet, og dels i Anledning af Bevægelsen for Indførelsen af Bestemmelser om Arbejdstid og Overtid i London. Begyndelsen gjordes i 1844 i Bolton, hvor Agitationen imod »Arbejdsbevis«-Systemet begyndte, og hvor Arbejderne som Følge deraf nedlagde Arbejdet. Strejken varede i 9 Maaneder og kostede 162,000 Kroner, men resulterede i, at Arbejdsbeviserne afskaffedes. Ved den intime Berøring mellem Organisationerne under disse Stridigheder modnedes imidlertid Sammenslutningstanken, som i John Rowlinson, et Medlem af de gamle Mekanikeres Organisation, fandt en talentfuld Fortaler og Anbefaler. Denne Mand rejste fra den ene By til den anden i Lancashire og holdt Foredrag om Sammenslutning, kooperative Værksteder og andre lignende Spørgsmaal. Han var ogsaa en produktiv Forfatter i en den Gang udkommende Arbejdertidende, og han anses for at have været Sammenslutningens første Teoretiker, selv om han aldrig trængte sig frem til Fronten ved sit Projekts Realisering, idet han ved Stridens Afslutning gik tilbage til sit Arbejde, tilfreds med Forvisningen om at have udført en god Gerning.

Udbyttets Fordeling.

En Kollega forespørger paa Kontoret, om der er Udsigt til noget Arbejde i en nær Fremtid. Han sidder med Kone og 5 Børn, og Mesteren har vanskeligt ved at skaffe Penge, uagtet baade han og Svendene slider i det fra Morgen til Aften. Svendenes Timeløn er 50 Øre. Der er ikke Spor af Akkordoverskud, saa det skulde jo ikke være saa overordentlig vanskeligt at skaffe Lønningerne, naar alle udviser Flid og Stræbsomhed.

Vi kommer lidt i Snak om Forholdene og Arbejdet paa den paagældende Arbejdsplads, og det oplyses, at der fremstilles en meget benyttet Artikel.

Der gaar for 125 Kr. Materiale til hvert Stykke, og Mesteren faar alt i alt 235 Kr. for Arbejdet i færdig Stand, hvoraf 60 à 70 Kr. medgaar til Arbejdsløn.

Grossereren, som forhandler Artiklen, faar

600 Kr. pr. Stk.

Altsaa 365 Kr. i Opgæld paa 235 Kr.

Var det ikke en langt værdigere Opgave for Arbejdsgiverorganisationerne at modsætte sig et saadant **Mellemhandlerrov** fremfor at fabrikere Lock-out-Trusler hver Gang 4 eller 5 Arbejdere forlanger 1 Øre eller 2 mere i Løn, hvor Indtægten ligger saa langt nede, at det næsten er umuligt for de paagældende Arbejdere at skaffe det nødtørftigste til Familiernes Underhold?

B.

Tidsskrift for Arbejderforsikring.

I Fagbladet for Oktober f. A. anbefalede vi Tidsskrift for Arbejderforsikring til vore Afdelinger, da dette i sammentrængt Form indeholder en Mængde Oplysninger om sociale Forhold og herhenhørende Lovbestemmelser. Da dette Tidsskrift bl. a. ogsaa jævnlig indeholder en Del af Interesse for Administrationen af vor Arbejdsløshedskasse, har Hovedbestyrelsen besluttet at sikre Forbundet et Antal Eksemplarer, saaledes at vi gratis kan tilstille samtlige Afdelinger hver et Eksemplar til Brug for Afdelingsbestyrelsen. De første 2 Numre, nemlig for Januar og Februar, tilstilles Afdelingerne sammen med nærværende Medlemsblad, hvilket bedes bemærket.

Beretningen fra Fællesudvalget af 17. August.

Da den trykte Beretning, som foreligger fra Fællesudvalget af 17. August, er af saa overordentlig stor Interesse og Aktualitet for alle Fagorganisationer, har Hovedbestyrelsen sikret sig et Antal Eksemplarer af denne Beretning, saaledes at vi sammen med nærværende Medlemsblad kan tilstille enhver af vore Afdelinger et Eksemplar, som bedes bemærket og opbevaret i Afdelingernes Arkiv.

Medlemmer, der er slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelses- dato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, fra hvilken Vedk. hår betalt.
12960	Barfred, K.....	København	27. 8. 85	Kbhvn. Afd. 1	21. 8. 09	Kbhvn. Afd. 1	13. 11. 09
17131	Berthelsen, Carl.....	Hobro	10. 1. 89	Herning	6. 3. 09	Herning	22. 10. 09
13716	Bæhr, Hagbart Chr. Joh.	København	22. 12. 81	Kbhvn. Afd. 1	19. 8. 07	Kbhvn. Afd. 1	16. 10. 09
2457	Cavagnaro, Robelto	Næstved	22. 2. 89	" " 1	19. 7. 09	" " 1	30. 10. 09
14119	Christensen, J. H. Viggo....	Hadsund	10. 8. 90	Åarhus	15. 4. 09	" " 1	16. 10. 09
8466	— Niels Chr.....	Mariager	8. 12. 78	Kbhvn. Afd. 1	30. 9. 99	" " 1	13. 11. 09
887	— Thorvald Kyndby	Næstved	25. 3. 71	Søfyrbederforbundet	1. 1. 03	" " 1	20. 2. 09
8316	Clausen, Erik.....	Farum	19. 1. 90	Kbhvn. Afd. 1	3. 5. 09	" " 1	13. 11. 09
15138	Crone, Kai.....	Hjembæk Sogn	30. 3. 84	" " 1	4. 10. 07	" " 1	6. 11. 09
13968	Edvardsen, Charles E.....	København	2. 10. 89	" " 1	7. 11. 08	" " 1	23. 10. 09
162	Emig, Asmus Andr.....	Langaa	26. 11. 89	" " 1	23. 4. 09	" " 1	30. 10. 09
17165	Fich, Jens Emil.....	København	3. 7. 88	Holbæk	1. 5. 09	" " 1	25. 9. 09
2465	Fremming, Alb. Emanuel..	—	31. 8. 77	Kbhvn. Afd. 1	5. 5. 08	" " 1	2. 10. 09
8359	Groth, Otto.....	—	13. 7. 88	" " 1	10. 5. 09	" " 1	28. 8. 09
11412	Hansen, Hans Peter....	Hernsnap, Fyn	22. 3. 87	" " 1	6. 9. 07	" " 1	25. 9. 09
13789	— Hugo B.....	København	15. 10. 85	" " 1	21. 1. 05	" " 1	6. 11. 09
8730	— J.....	Vordingborg	1852	" " 1	14. 1. 98	" " 1	6. 11. 09
7391	— L.....	Virkinde	5. 10. 75	" " 1	21. 6. 07	" " 1	30. 10. 09
8320	— Theodor P.....	Himlingøje, Sjælland	19. 1. 82	" " 1	10. 7. 02	" " 1	16. 10. 09
5838	— V. M. E.....	København	30. 7. 76	" " 2	18. 4. 96	" " 2	25. 12. 09
2097	Helweg, Svend Johnstrup	Juelsminde, Klakring Sogn	18. 8. 88	" " 1	9. 10. 09	" " 1	30. 10. 09
11942	Jensen, Arnold Ludv....	København	22. 12. 83	Præstø	8. 5. 02	" " 1	6. 11. 09
10547	— Chr. Sortkjær..	Aasted Sogn	23. 6. 84	Frederikshavn	18. 1. 08	Frederikshavn	2. 10. 09
12701	— Hans Aage.....	København	29. 6. 86	Kbhvn. Afd. 1	8. 4. 07	Kbhvn. Afd. 1	9. 10. 09
8042	— Jens Peter S....	—	3. 2. 86	" " 1	5. 7. 07	" " 2	27. 12. 08
13952	Johnsen, Chr.....	Skovshoved	10. 10. 89	" " 1	11. 11. 08	" " 1	4. 9. 09
8828	Juhlert, Viktor.....	København	19. 7. 89	" " 1	19. 12. 08	" " 1	28. 8. 09
9512	Krag, Thorvald.....	Horsens	5. 10. 86	" " 1	18. 10. 09	" " 1	16. 10. 09
12626	Krogh, Godtfred.....	Skive	22. 7. 86	Skive	1. 1. 07	" " 1	9. 10. 09
2072	Larsen, Aage Nicolai..	Kallundborg	5. 10. 88	Kbhvn. Afd. 1	9. 5. 08	" " 1	20. 11. 09
13762	Leopold, Poul William..	København	28. 9. 90	" " 1	30. 10. 09	" " 1	30. 10. 09
2141	Mortensen, Jakob Nikolai..	Rønne	30. 5. 87	" " 1	30. 10. 09	" " 1	30. 10. 09
10124	Nielsen, Aug.....	Slagelse	14. 3. 78	Slagelse	5. 5. 98	" " 1	6. 11. 09
6258	— Chr.....	Landet Sogn	21. 5. 81	Holeby	4. 2. 04	Holeby	30. 10. 09
11142	— Godtfred.....	København	17. 1. 90	Kbhvn. Afd. 1	29. 3. 09	Kbhvn. Afd. 1	9. 10. 09
8350	— Harry Axel Aug.	—	7. 8. 90	" " 1	1. 5. 09	" " 1	23. 10. 09
13328	— Niels Neustrup.	Nørre Sundby	22. 6. 90	Christiansand	22. 8. 08	" " 1	13. 11. 09
12647	Olsen, Julius Vilh.....	København	8. 3. 88	Kbhvn. Afd. 1	15. 10. 07	" " 1	30. 10. 09
9601	Olsson, Edvard.....	—	6. 10. 90	" " 2	3. 7. 09	" " 2	21. 8. 09
2455	Petersen, Harald Aug....	—	8. 4. 88	" " 1	20. 7. 09	" " 1	30. 10. 09
5343	— Viggo Reimer..	—	2. 2. 82	" " 1	25. 9. 07	" " 1	3. 4. 09
5541	Poulsen, Erik Aage.....	—	8. 7. 88	" " 1	4. 4. 08	" " 1	30. 10. 09
16358	Rasmussen, Valdemar.....	Vejlby, Fyn	24. 11. 80	Odense	16. 2. 07	Odense	23. 10. 09
11271	Roggenkamp, Siegfred.....	København	30. 9. 84	Kbhvn. Afd. 1	4. 6. 04	Kbhvn. Afd. 1	4. 9. 09
8040	Rosted, J.....	—	21. 10. 44	" " 1	5. 9. 96	" " 1	4. 9. 09
16513	Sass, Johan Aug.....	—	28. 5. 86	" " 1	17. 8. 06	" " 1	2. 10. 09
5123	Rchrøder, Laurits Leonhardt	Maribo	11. 4. 89	Maribo	17. 11. 08	" " 1	14. 8. 09
12929	Rvendsen, Carl Wagn....	København	21. 1. 81	Kbhvn. Afd. 1	14. 8. 09	" " 1	11. 9. 09
224	Rørensens, Harry Andr....	—	19. 10. 85	" " 1	8. 11. 05	" " 1	20. 11. 09
8165	Øquist, Fridolf.....	Skellefteå, Sverrig	19. 7. 87	" " 1	9. 3. 07	" " 1	4. 9. 09

Socialistisk Bibliothek.

I Slutningen af Januar udkom det første Hefte af Arbejderpartiets nye Oplysningsværk, der straks ved Starten fordeltes til ca. 9000 forud tegnede Abonnenter.

Dr. Gustav Bang, Socialdemokratiets nyvalgte Folke-tingsmand for Københavns 10. Kreds, blev Eneforfatteren af dette første Hefte, hvori han i en livlig og interes-

sant Fremstilling af Brydningstiderne i Evropas Historie logisk dokumenterer, at al gammel Paastand om at Socialismen er en Utopi, falder til Jorden, naar man betragter den historiske Udvikling af Samfundsforholdene fra de tidligste Tider til vore Dage.

Gennem Heftets tre Afsnit, *Kristendommens Gennem-
brud, Reformationstiden og Den franske Revolution*, paa-
viser Forfatteren hvorledes al vekslende Samfunds-
ordning langsomt udvikler sig, naar Degeneration, Stag-
nation eller Tilbagegang i de til enhver Tid herskende

Tilstande skaber Rørelser blandt fortrykte Samfunds-klasser, som derpaa efter haarde Kampé opnaar det nye Maal, der for flere eller færre Aarhundreder bliver Regel for Jordens Erhvervsliv.

Som det er gaaet med Udviklingen til alle Tider, ræsonnerer Dr. *Bang*, vil det fremdeles gaa.

Forholdenes seneste Udvikling viser tydeligt, at *Kapitalismen*, der har sin Oprindelse fra Reformations-tiden omkring Aar 1500 og som afløste det middelalderlige Samfund, snart vil faa en haardt tiltrængt Afløser; og at denne Afløser bliver *Socialismen*, staar nu som en lige saa sikker Kendsgerning, som tidligere Paastandene om dette Ideals Uigennemførlighed.

Socialismen bliver baade en bydende Nødvendighed og en historisk Konsekvens. At dette er Tilfældet har Dr. *Bang* med rammende Klarhed fastslaaet i den nye Kulturfaktors Debuthefte.

Bestillinger paa Værket modtages fremdeles af Folketingsmand *Stauning*, Rømersgade 22, København.

Konflikter.

Paa nedennævnte Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt indtil anden Meddelelse foreligger.

1. Hos Fabrikant *P. Nielsen, Pedershaab* i Brønderslev, fortsættes Arbejdsstandsningen fremdeles.

2. *Plovfabrikant Jacobsen, Fraugde* paa Fyn, er ligeledes fremdeles blokeret og Tilgang af Forbundets Medlemmer forbudt.

3. *Silkeborg Afdeling* frabeder Tilgang til Smedemester *Carl Jacobsens* Værksted.

4. *Smedem. A. Mathiesen, Laasbygade, Kolding*, er blokeret.

5. Strejken hos *Maskinfabrikant H. Hansen, Korsør*, fortsættes.

6. *Grovsmed Andersen, Jagtvejen 217, København*, er ligeledes fortsat blokeret.

7. Forinden Medlemmer af Forbundet søger Arbejde hos Smedemestrene *J. P. Carlsen* og *Jokumsen* i Stubbekøbing, bedes de henvende sig enten til den lokale Klubformand eller Afdelingsformanden, *M. Frandsen*, Tværgade 9, Nykøbing F.

8. *Automatfabriken, Gl. Kongevej 11, København*, hvor en Svend ikke har faaet sin Løn udbetalt, er blokeret.

Fra Nykøbing, Falster.

En ufin Kollega.

For ca. 4 Aar siden modtog vor daværende Afdelingsformand, *M. Petersen*, et anonymt Brev, hvis Indhold var meget uartig overfor Svendene hos Firmaet *J. B. Bruun & Sønner*, som det beskyldte for Fedteri, ligesom Brevet indeholder Beklagelser over Værkførernes

og enkelte ældre Svendes Optræden overfor de yngre. Vedkommende Brevskriver undertegnede sig »en ældre Arbejder paa Fabriken »Bruunshaab«.

Vi anstillede den Gang en Del Undersøgelser, uden at vi dog fik konstateret, hvem den noble Brevskriver var; men saa kom Tilfældet os til Hjælp.

Medlem Nr. 8883, *J. Christian Andersen*, har haft sig en Flamme, som han imidlertid ikke har formaaget at holde varm, og da der nu for nogen Tid siden opstod Uvenskab mellem de to, saa gik den »Elskede« til Tilidsmanden paa »Bruunshaab« og fortalte, at det var *Andersen*, der havde begaaet det ommeldte Brev. *Andersen* har forsøgt at nægte, men al Tvivl er udelukket, og vi vedtog derfor paa et Klubmøde at præsentere Vedkommende for Fagbladets Læsere, da vi finder, at saadant ikke bør finde Sted, uden at Vedkommende stilles frem til offentlig Beskuelse.

M. Frandsen.

Den moderne Fagforeningsbevægelse og Arbejderlovingen.

Vi havde Fredag den 11. Februar Lejlighed til at overvære det første af de 6 Foredrag om »Den moderne Fagforeningsbevægelse og Arbejderlovgivningen«, som cand. mag. *Sven Trier* paa Foranstaltning af Folkeuniversitetsforeningen afholder i Statens Ejendom, Ny Vestergade 11, o. G., 6 Fredage i Træk.

Det er ikke Meningen her at give noget Referat af Foredraget, men vi har med nogle faa Linier ganske specielt ønsket at henlede vore Medlemmers Opmærksomhed paa disse Foredrag, der navnlig for saadanne Medlemmer, som til daglig tager Haand i Hanke med for at gøre Arbejderens Ret gældende lige over for Arbejdsgiveren, sikkert vil have stor praktisk Betydning. Disse maa nemlig ofte trækkes med en Masse Paastande og Teorier, der, om ikke for andet saa for den Hyppigheds Skyld, hvormed de fremføres, tilsidst antager Sandfærdighedens Skær, og det synes — efter Indledningen at dømme — som om Hr. *Trier* ikke alene har betragtet det som sin Opgave at belyse disse, men ogsaa gjerne rækker Haand til at slaa dem ned. Mange nyttige og praktiske Vink vil derfor kunne hentes af Hr. *Triers* Foredrag, der jo nu en Gang er bekendte for deres Indsigt og Grundighed, og er der et eller andet, man specielt ønsker Besked om, bliver der jo Anledning dertil i den efter Foredraget følgende Spørgetime. Endvidere bliver der ved disse Foredrag Lejlighed til at sætte sig ind i noget saa aktuelt som Fællesudvalgets Arbejde af 17. August, der for Tiden ogsaa behandles i Rigsdagen.

Vi beklager kun, at disse Foredrag netop afholdes om Fredagen, der jo er en vanskelig Dag for alle dem, der varetager Funktioner indenfor Fagforeningsverdenen, idet næsten alle Fagforeninger her i København paa denne Aften har Kontorerne aabne for Indbetaling af Kontingent m. m., men man har i Nødsfald Lov til at regne med det Kvarter, som jo altid gives ved disse Foredrag, hvilket vil sige, at Foredraget først begynder

Kl. 8 $\frac{1}{4}$. Med det samme bemærker vi, at disse Foredrag altid slutter præcis Kl. 10, Spørgetimen iberegnet.

Adgangsbilletter faas hos de allerfleste Fagforeninger à 1 Kr. for hele Rækken; men for øvrigt sælges der ogsaa Adgangskort ved Indgangen, hvor der dog tages 50 Øre mere for dem, og vi anbefaler alle Interesserede hurtigst at forsyne sig med et saadant, thi ved denne Foredragsrække bør Auditoriet være fuldt besat, og naar saadant ikke allerede var Tilfældet første Gang, skyldes dette antagelig simpelthen, at Kendskabet til Afholdelsen af disse Foredrag ikke har været almindelig i de Kredse, som i ganske særlig Grad er interesserede i dem.

Dansk Forening for Arbejderbeskyttelse.

Den Forening, hvis Navn staar over disse Linier, er, som man vil erindre, et Led i den internationale Forening, hvis Formaal det navnlig er at virke for ensartet Lovgivning paa alle Omraader vedrørende Arbejderbeskyttelsen. En Række af vore Fagforbund og Fagforeninger har derfor i sin Tid indmeldt sig i Foreningen, af hvis Bestyrelse vort Forbunds Formand er Medlem. Egentlig burde vel alle vore Fagorganisationer indmelde sig til Støtte for denne Forenings Virksomhed, thi derved opnaedes jo samtidig Kontrol med vor Indflydelse paa, i hvad Retning dens Arbejde for den lovordnede Arbejderbeskyttelse gaar.

Den 16. December lod Foreningen afholde Foredrag af Dr. med. H. P. T. Ørum om Tilføjelser til Fabrikslovens §§ 12 og 18, vedrørende Beskæftigelse af unge Arbejdere ved visse farlige Virksomheder samt navnlig Beskæftigelse af Kvinder under Svangerskabsperioden.

Den 11. Februar afholdt Foreningen sit Aarsmøde, hvor det oplystes, at Foreningen i det forløbne Aar bl. a. har beskæftiget sig med et Udkast til en Fortegnelse over industrielle Giftstoffer. Endvidere havde man undersøgt Forholdene vedrørende Hjemmearbejdernes Deltagelse i Fagforeningsbevægelsen. Iøvrigt arbejdede man stadig paa Oprettelsen af en permanent Udstilling af Arbejderbeskyttelsesmidler i København, og man havde til dette Formaal andraget Indenrigsministeriet om en Bevilling paa Finansloven.

Ved Udgangen af 1909 havde Medlemsantallet været 103 Enkelpersoner og 40 Organisationer.

Bestyrelsen og Revisorerne genvalgtes.

Efter Mødet holdt Kontorchef Adolph Jensen et Foredrag om »Skolebørns erhvervsmæssige Arbejde i Danmark«.

Af Interesse for os er en Meddelelse om, at man forventer at kunne formaa Professor Westergaard til i Marts Maaned at holde et længe paatænkt Foredrag om Normalarbejdsdagen og Arbejdstidens Forkortelse.

Bryggeriet „Stjernen“.

— Bankskandalerne, Alberti-Bedragerierne og Byggesvindelens Eksplosion, der standsede saa godt som al Foretagsomhed herhjemme i Slutningen af afvigte Tiaar, satte sine dybe Spor i hele vort Erhvervsliv.

Arbejdsløsheden bredte sig som en ondartet Sygdom over det ganske Land, og Vareomsætningen daledede i overordentlig Grad paa Grund af det arbejdende Folks svigtende Købeevne.

Overalt følte de ugunstige Tidens Tryk og adskillige Forretninger, der ikke var i Besiddelse af nødvendig Kapital til at ride Stormen af med, eller hvor der fattedes andre Midler til at sætte Fart i Omsætningen, viste sig snart i Konkursens eller Likvidationens trøstesløse Tegn.

Arbejderpartiets kooperative Foretagende, Bryggeriet »Stjernen«, der udelukkende er startet for andre Arbejderinstitutioners Penge og hvorfra al privat Kapitalindskydelse er udelukket, ramtes ogsaa af Krakket, saa Omsætningen daledede til et Minimum, der ikke var tilstrækkeligt til i Længden at drive Virksomhed paa.

Fortiden havde dog tilstrækkelig godtgjort, at der i Virkeligheden ingen Fare var for Bryggeriet, som under normale Forhold havde givet et stadigt stigende Overskud, men den øjeblikkelige Situation krævede Foranstaltninger, der kunde bringe Foretagendet ud over det »døde Punkt«.

Kapitalstyrke var ikke Bedriftens Hjelpekilde under Krisen, da der aldrig, hverken ved Starten eller ved de omfattende Udvidelser, den stigende Omsætning fra 1904 til 1907 havde nødvendiggjort, var rejst større Kapitaler end der netop var Brug for ved de paagældende Lejligheder, og det fandtes ikke betimeligt just nu at binde ny Kapital til Foretagendet udover et mindre Laan til Betalingen af paatrængende Forpligtelser.

Man søgte saa andre Udveje, og Arbejdernes Fællesorganisation i København — den By hvor Omsætningen særlig var dalet — vedtog derfor at yde Bryggeriet Støtte ved at rejse en systematisk Agitation blandt alle Værksted- og Bygningsarbejdere, for at faa dem til hovedsagelig at nyde »Stjernen«s Produkter, hvis de overhovedet vilde drikke Øl — skattepligtigt eller skattefrit.

Fællesorganisationens Opfordring til de enkelte Fagforeninger om Agitationens Iværksættelse blev naturligvis modtaget med største Velvilje, og i Løbet af det sidste Fjerdingaar har der været afholdt en Række af Møder i de forskellige Industrifag om Sagen.

Til vort Forbunds københavnske Afdelinger udsendes der ogsaa Cirkulærer, og Københavns Afdeling 1, som har lagt for straks efter, at Spørgsmaalet blev rejst, har alene afholdt ca. 40 Møder, hvor Størstedelen af Afdelingens 80 Klubber har været indbudte. Sporvejsmedene har ligeledes holdt Møde om Sagen og Skibssmedeforeningen har truffet Foranstaltninger til Agitations Iværksættelse.

Ved de afholdte Møder, hvor et Bestyrelsesmedlem har indledet med et Foredrag om kooperativ Virksomhed,

og hvor der ofte er blevet Diskussion efter Foredraget, er der vedtaget Resolutioner, der tilsiger »Stjernen« al ønskelig Støtte, og opfordrer Klubbestyrelserne til at søge udvirket, at alle Handlende, hvem Klubmedlemmerne aftager Varer hos, fører »Stjernen«s Ølsorter.

Den allerede foretagne Agitation har da ogsaa bevirket at Bryggeriets Salg er gaaet frem med 15 til 18 Tønder pr. Dag sammenlignet med de samme Tider ifjor, og naar Foraaret kommer og forhaabentlig dermed en ny Byggeperiode, vil Agitationen blive overført til Bygningsfagenes organiserede Arbejdere, der sikkert ogsaa i samlet Trop vil yde deres Medvirken til, at Varer fra Arbejderpartiets kooperative Foretagender foretrækkes for andre Varer, der ikke er bedre — ja mange Gange er mindre gode Produkter, end *vore egne*.

Udvikles og opretholdes Forstaaelsen af Organisationens og Kooperationens Betydning for den arbejdende Stand, kan saavel »Stjernen« som alle andre Arbejderforetagender se Fremtiden og eventuelle Kriser i Møde med den største Sindsro; Stormene skal nok blive redet af, naar alle Mand bliver paa Post, og i gode Tider, naar alting gaar glat og Fortjenesten strømmer rigeligt ind, tager vi selv Udbyttet hjem.

Den iværksatte Agitation har ydet *sin* Skærv til Fremme af Arbejderpartiets dyreste Interesser.

Meddelelser fra Hovedkassereren.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Følgende Medlemsbøger ere anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 8465	H. V. Petersen	(Kbhvn. Afd. 1)
- 8749	G. Petersen	(— — 1)
- 11322	N. P. Petersen	(— — 1)
- 14654	C. Bech Andersen	(Aarhus Afd.)
- 12086	H. P. B. Larsen	(Hillerød Afd.)

Nr. 12802, L. Poulsen, og Nr. 13829, P. Hansen, har atter *fundet* deres Bøger.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Nr. 6607	Frederiksen, Fr.	Gl. Register.
- 11237	Hansen, A. C. E.	—
- 11732	Jensen, Jens Chr.	—
- 13144	Larsen, Aage	—
- 3792	Lindholm, H. J.	—
- 16071	Røhling, G.	—

Nr. 10867	Akselsen, J. M.	Ny Register.
- 1086	Andersen, Vald.	—
- 12422	Hansen, Anders	—
- 121	Jensen, Andreas	—
- 5386	Kling, Carl E.	—
- 2410	Mortensen, Th.	—
- 8684	Thomsen, Joh. P.	—

Adresseforandringer.

Hjørring:

Maskinarb. Chr. Larsen, Danmarksgade 33, St. t v. Udbet.: Søgnedage 6—7, Lørdag 6—8 og Helligdage 10—11.

Roskilde:

(Fra 1. Marts d. A.): C. Hansen, Knudsvej 12. Udbet.: Søgnedage 7—8.

Breve

henligger paa Anvisningskontoret i København til:

Engelbrecht, G., Maskinarb.	Malmø
Hulstrøm, G. E.	Bornholm
Petersen, Chr.	—	Præstø (2)
— Ch.	—	Horsens
Rendbæk, A.	—	Holstebro
Tipsmark, C.	—	Hulbæk pr. Viborg

Aisendt fra:

Cykle-Kreditselskabet for Arbejder- og Middelstand

En ny Idé: Cyklereparationer paa Afbetaling.

Medens de store kapitalistiske Fabrikker har deres Vanskelighed med at klare sig og flere af dem gaar til Grunde, saa rider Cykle-Kreditselskabet, der er stiftet af Arbejdere, Stormen af. De økonomisk daarlige Tider skræmmer det ikke for at komme med nye Ideer. Vi sælger i Aar ikke alene vore Cykler, som ikke er tyske Fabriksmaskiner, hvis Forgæfner knækker, men dansk Fabrikat, paa rimelige Afbetalingsvilkår og hvor alle Købere har Ret til under Arbejdsløshed og Sygdom at staa til Restance med Afdragene, men vi har oprettet en Afdeling for Cyklereparationer; vi reparerer alle Cykler uden Hensyn til, hvor de er købt, paa smaa ugentlige eller maanedlige Afdrag. Meddel os, hvad Cyklen fejler, vi henter den, vi garanterer solidt Arbejde og reel Behandling. Selskabets Kontor er i Rømersgade 25, Stuen, lige over for Forsamlingsbygningen.

Rettelse.

I Artiklen i Januar Fagblad om »Statsbaneværkstederne« var i nogle af Numrene indløbet en Fejl, idet der efter allersidste Komma i Artiklen var kommet til at staa »Maksimallønnen«. Dette skulde naturligvis være »Minimallønnen«, saaledes at Stykket kom til at lyde: »Med Højnelse af Minimallønnen og Organisationernes Indflydelse paa Lønnens Fastsættelse og Fordeling«.

Redigeret af J. A. Hansen.

Bogtr. Lützhøft-Petersen, Amagertorv 10, Kbhvn.

FAGBLAD FOR SMEDE OG MASKINARBEJDERE

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

Nr. 5.

Marts 1910.

22. Aargang.

Lock-out'en paa Cementfabrikkerne.

Storindustri og Bygningshaandværk.

Tdet Øjeblik, da nærværende skrives, den 13. Marts d. N., har vi atter en Lock-out paa Stabelen, idet ca. 1000 Cementarbejdere af Arbejdsgiverforeningen er kastet paa Gaden, og i forgaars var der Generalforsamling i Arbejdsgiverforeningen, hvor man vedtog den ikke ukendte Parole om at „bemyndige Hovedbestyrelsen til at træffe de forholdsregler, som den maatte anse for nødvendige til at bringe de for Tiden verserende Konflikter til Ophør paa en for Arbejdsgiverforeningen tilfredsstillende Maade“.

Der er ikke megen Variation i Arbejdsgiverforeningens Generalforsamlingsvedtagelser, og et vittigt Hoved kunde vist udlede meget morsomt af denne Serie skematisk Vedtagelser af „forholdsregler“ eller „foranstaltninger“ for at bringe „den verserende Konflikt til Ophør“; man maa jo nemlig erindre, at det jo dog er Arbejdsgiverforeningen, der har dekretet Lock-out, medens der ikke har foreligget nogen som helst Arbejdsstandsning fra Arbejdernes Side, og Arbejdsgiverforeningen skal altsaa i Kraft af sin Vedtagelse formodentlig lave netop saa meget mere Lock-out, saa at dette vil gøre det muligt at have dens egen Lock-out. Det vilde være forfærdelig morsomt, naar Sagen ikke var iblandet saa overordentlig megen Alvor for Arbejdernes Vedkommende. Ogsaa vi er

berørt af denne Kamp, idet vi har et ikke helt ubetydeligt Antal Medlemmer i Arbejde paa Cementfabrikkerne, og disse er for en Del bleve afskedigede ved denne Lejlighed, skønt der intet udestaaende er mellem os og Cementfabrikkerne.

Vi skal imidlertid ikke her fordybe os i Enkeltheder, men blot sige et Par Ord om denne Konflikts særligt ejendommelige forløb.

Arbejderne paa Cementfabrikkerne havde som bekendt opsagt deres Overenskomster til Udløb 1. Februar i Aar, og Arbejdsmandsforbundet søgte i den Anledning og fik en forhandling i Gang med Fabrikernes Direktioner eller Cementfabrikantforeningen, men denne nægtede at gaa ind paa forhøjelser under Henvisning til de daarlige Konjunkturer og Fabrikernes Vanskeligheder med at konkurrere. Lørdag den 26. Februar etableredes der saa en forhandling mellem Hovedorganisationernes Forretningsudvalg tilligemed Repræsentanter for de stridende Parter, og her gjorde Arbejdsmandsforbundet gældende, at saa langt som man havde stemt sine fordringer ned, kunde det begærede Tillæg ingen Betydning faa i Retning af at gøre Cementfabrikkerne mere eller mindre konkurrencedygtige. Man kalkulerede de forlangte Timelønsforhøjelser til at ville koste de 7 fabrikker ca. 15000 Kr.

Fabrikterne rystede lidt paa Hovedet, hvilket vistnok skulde betyde, at de mente, at Kravet rakte et godt Stykke videre, men da de havde talt lidt sammen indbyrdes, stillede de et Tilbud om at give de 15000 Kr. i Forhøjelse, og Forhandlingen maatte derefter kun dreje sig om fordelingen af disse 15000, og derom var man vel nok naaet til Enighed, men saa havde Arbejdsgiverne et lille særligt Ønske i Baghaanden, og dette Ønske gik ud paa, at man fastholdt Etableringen af Lock-out paa Cementfabrikkerne fra og med Mandag den 28. Februar, for saa vidt ikke Arbejdsmandsforbundet vilde indgaa paa en Overenskomst med Murer- og Tømrermestrenes Centralforeninger i Provinserne. Dette Standpunkt vakte en ikke ringe Forundring iblandt Arbejdernes Repræsentanter, da de to Ting, Konflikten i Cementindustrien og Spørgsmaalet om en Afslutning af Overenskomst, gældende for hele Landet, mellem Murer- og Tømrermestrene og Dansk Arbejdsmandsforbund, i Virkeligheden maa siges at være hinanden ret uvedkommende.

Og med Hensyn til den af Arbejdsgiverforeningen saaledes indtagne aggressive Holdning maa det jo endvidere erindres, at der hverken forelaa Strejke eller Trusel om Strejke lige overfor Cementfabrikkerne, men at det var Arbejdsgiverforeningen, som dekreterede Lock-out for at gennemtvinge en Fornyelse af Overenskomsten, og da Sagen altsaa er i Færd med at gaa i Orden med en lille Lønforhøjelse paa Cementfabrikkerne, saa tager man det næste Stridt og fastholder sin Lock-out for ogsaa at gennemtvinge en Overenskomst mellem Arbejdsmandene og Bygnings-Haandværksmestrene i Provinserne. I Realiteten maa dette vel nok siges at være noget af det mest fripostige, ja vi kan godt sige brutale, som Arbejdsgiverforeningen endnu har foretaget sig. Og hvad er Grunden dertil? Jo, en af deres mest fremragende Mænd har sagt os rent ud, at det var Storindustriens Mænd, der skulde benytte en Anledning til at vise sig som Haandværksmestrenes sande Venner, og dertil kommer, at Arbejdsgiverne vel sagtens ogsaa her griber en Anledning til at „regulere“ Forholdene i Bygningsfagene i Overensstemmelse med, hvad der for et Par Aar siden vedtoges paa et fællesmøde mellem Repræsentanter for de skandinaviske Arbejdsgiverorganisationer. Ved denne Lejlighed talte man jo nemlig om det nødvendige i at holde et vaagent Øje med Bygningsfagene — formodentlig ikke for at passe paa, at Arbejderne faar tilstrækkeligt med Lønforhøjelse og Forkortelse af Arbejdstiden, men vel sagtens nok for lige det modsatte, og Arbejdsgiverne, som sidder inde med

Produktionsmidlerne og derigennem i væsentlig Grad med den udøvende Magt, har jo forholdsvis let ved at anvende Strategi, samt ved at gennemføre deres Planer gennem Ordre til deres Medlemmer og Underorganisationer om at arbejde i denne eller hin bestemte Retning, og Spørgsmaalet er saa, om Arbejderorganisationerne er lige saa manøvreedygtige, og her kan der vel nok siges at mangle noget. For det første staar Hustømmerne, Bygningsfjedkerne og Blikkenslagerne, hvilket sidste fag jo ogsaa overvejende er et Bygningsfag, stadig udenfor De samvirkende Fagforbund, og altsaa udenfor et egentligt intimt Samarbejde med de øvrige organiserede Arbejdere, og naar dette er Tilfældet, skyldes det vistnok i ikke ringe Grad en følelse eller Bevidsthed hos de nævnte 3 Fags Arbejdere om, at de tidligt har været i Stand til at gennemføre gode Lønninger i deres fag. Meget ofte var jo Smaamestrene ligefrem interesseret i, at Svendenes Lønninger blev saa høje som muligt, og saa fandt disse Arbejdere, at de kun daarligt var tjent med at staa i De samvirkende Fagforbund, hvor September-forlig og meget andet stod for dem som noget, der bare var egnet til at lægge visse Baand paa dem. Kan hænde maaske, at Bygningsfjedkerstrejken og det sidste Par Aars dybtgaaende Arbejdsløshed i nogen Grad har belært disse vore Standsfæller om, at Tiraderne om at „staa paa egne Ben“ og være „uafhængig“ ikke har ret megen Værdi. De samme Folk staar dog stadig udenfor, og saa ser man nu under denne Cementkonflikt pludselig Spørgsmaalet om Storindustriens Stilling til Haandværksmestrene blive gjort aktuelt af Arbejdsgiverforeningen, og gennem vor Presse er der fra vor Side taget ret kraftigt fat paa at understrege det ejendommelige i, at Haandværksmestrene atter lader sig kufse af Stordirektørerne, der vistnok i alleregentligste Forstand kan siges at være deres Sjender.

Vi er dog ingenlunde vis paa, at vi vil have nogen som helst Interesse af en Sprængning mellem Haandværksmestrene og Storindustrien, og vi tænker i saa Henseende paa, hvad der i sin Tid skete med Grov- og Klejnsmedemestrene og disses Organisationer i København. For disses Vedkommende havde vi den store Gæringsproces i Midten af og Slutningen af 90-erne, og Begivenhedernes Gang har jo vist, at det, at Fabrikterne i Jernindustrien gjorde sig til „Beskyttere“ for Smedemestrene, ingenlunde har været i Stand til at gøre os nogen fortræd eller at hindre den naturlige Udvikling. Vi tror heller ikke, at dette vil blive Tilfældet med Bygningshaandværkerne, thi

Arbejdsgiverforeningen kan, saa meget den vil, anvende sine strategiske Foranstaltninger. Udviklingen vil dog foregaa med alle mulige Hensyn til visse fællesinteresser mellem Smaamestre og Svende. Vi tror ikke paa, at Haandværksmestrene vil faa los fra deres fortøjning til Storindustrien alene af den Grund, at de er altfor afhængige til at kunne gøre det, og vi tror ogsaa, at de i visse Tilfælde er saa bange for, at Svendeorganisationerne skal gøre dem fortræd, saa at de af den Grund holder af at staa under visse beskyttende Dinger. Men bortset derfra, saa er det kun et lille Mindretal af Haandværksmestrenes Affom, der kan vente at blive Aktieselskabsdirektører eller Bankdirektører og derigennem komme til at spille den store dominerende Rolle. Nej! Størsteparten og en stor Del af Mestrene selv er henviste til at døje Haandværkerens og Arbejderens Kaar, og disse naturlige vitale Interesser vil være absolut bestemmende med Hensyn til kommende Tiders Udvikling i langt højere Grad end de Manøvrer, som fra Tid til anden foretages af Arbejdsgiverforeningen; men derfor tror vi egentlig ogsaa, at Haandværksmestrene helst skal blive sammen i Arbejdsgiverforeningen med Storindustrien, thi der vil da indenfor Arbejdsgiverforeningens Omraade foregaa en Gæringsproces, som alligevel i det lange Løb frembringer det bedste Produkt, og det kunde jo hælde, at Udviklingen ogsaa vilde lære Arbejderne i Bygningsfagene, at lige saa vist som Smaamestrene stadig synes at have Tendens til at krybe under Dingerne paa Storfabrikanternes, lige saa vist bør Bygningsfagernes Arbejdere ikke glemme, at Sammenhold og Samarbejde med de øvrige organiserede Arbejdere er en Betingelse for en fortsat fornuftig Udvikling af Forholdene ogsaa i Bygningsindustrien.

Foraar.

Vi er i Midten af Marts, og den senere Tids milde Vejr bringer Tanken hen paa det brydende Foraar, da den unge Svend tænker paa at drage ud i Verden for at søge Lære baade i Retning af Uddannelse i sit Fag og mere almindelig Livserfaring. Skønt Rejserne foregaa langt lettere nu end i Fortiden, har de dog for den unge Svend for en stor Del endnu Eventyrets Glans over sig — og ikke uden Berettigelse. Den store Verden byder mange Chancer, og for Haandværkssvendens Stilling har det ikke mindst Betydning, at han kommer ud og lærer Livet og fremmede Landes Skikke at kende, og der bydes ham jo i Virkeligheden gode Rejse-

betingelser nu, for saa vidt han staa som Medlem af sin Organisation. Overalt — i hvert Fald naar det drejer sig om det europæiske Kontinent — har vi Forbindelser, hvorigennem den rejsende Svend er sikret en Understøttelse, saa han ikke behøver at gaa paa den gammeldags »Fægt«; overalt kan han henvende sig paa Forbundskontorerne og erholde Raad og Vejledning, og ingen Kollega eller Standsfælle nægter ham saadant, naar han henvender sig til dem, og vort Raad er derfor til den unge Mand: Rejs ud i Verden, hør, se og lær.

— For dem, der rejser sydpaa, har ved Siden af det at have sine Fagforeningspapirer i Orden, hvad det naturligvis først og fremmest kommer an paa, de skandinaviske Foreninger en ikke ringe Betydning, fordi den unge Svend hos dem kan hente Opmuntring og Vejledning hos Landsmænd, som befinder sig overalt i de store og større Byer, og Skandinavisk Forenings Centralunderstøttelseskasse er selvfølgelig ogsaa af Betydning og kan anbefales paa det bedste. Gennem den fritages man for at ligge Landsmænd til Byrde, samt forøger de Recurser, som der er at tage til under Rejsen.

De skandinaviske Foreninger og deres Centralunderstøttelseskasse har et Organ, som redigeres af Olaf Breuning, Kreuzlingen, Schweiz, og bærer Navnet »Den færende Svend«, og for at man kan se, hvilke Tanker Foraaret bringer dernede sydpaa hos vore Landsmænd, skal vi her citere en Artikel, som indeholdes i »Den færende Svend«, Nr. 5, for Lørdag den 5. Marts:

Foraaret.

Det kom en skønne Dag med Solskin og Fuglekvidder, med smaa bitte Vintergække, der tittede frem under den smeltende Sne. Det smilede ind ad Vinduerne med den blanke Sol, og hvirvlede Stuens Vinterstøv op i en fejende Solstraaledans, — hu, hej! vaagn op af Vinterdøsen, nu kommer Vaaren med Liv og Lyst! Og Solen skinnede ind i den fattige Stue i den store By. Der sad en ung Haandværker og læste i en støvet Bog. Han havde nu intet bedre at tage sig til. Arbejde kunde han ikke opdrive. Det var hans første Svendeaar, og nu havde han hele Vinteren været ledig, han, som havde ventet sig saa meget af den Tid, naar han blev Svend. Nu skulde der arbejdes, nu skulde der tjenes Penge. Der skulde ordentlig tages fat, og — — — saa var der intet at tage fat i. Naa, noget skulde man jo tage sig til, og en god Bog var jo heller ikke noget daarligt Selskab. Den udvider Aanden og skærper Tanken, og det er nødvendigt i vor Tid.

Altsaa læste han.

Da listede Solen en Straale hen over Haanden, som laa virksom ved Siden af Bogen. Han mærkede en egen Varme i Huden. Og Solstraalen gled langsomt op over Armen og varmede snart hele den ene Side. Det dorske Blod begyndte at røre sig, ligesom at smelte. Det varmede med en stikkende, pirrende, urolig Varme. Ikke som den man kender fra Kakkelovnen, nej, det var Livet selv og Livsvarmen. Den trængte helt ind til Hjertet og vækkede en stigende Uro. Nej, — det var ikke til at holde ud. Han saa op fra Bogen. — Men — var det ikke det skinbarlige Foraar, der skinnede ind ad Vinduet? Han smækkede Bogen i, Pokker med Aanden, nu var det Lemmerne, der raabte om Liv og Bevægelse. Han stillede sig hen ved Vinduet,

midt i Solskinnet. Ja, rigtig, der sad Spurvene i Tagrenden og sladrede: *tjiv! — tjiv! — tjiv! — tjiv!* og *vitte! — vitte! — vitte!* — *vit!* lød det som Svar fra Bogfinkerne, som endnu opholdt sig i Vinterkvarteret. Ovre paa Nabohuset sad Støren uden for sin Kasse og kroede sig som en adelig Godsejer. Den havde lige smidt en Spurvefamilie ud, netop som den havde set det hos sit Forbillede blandt Menneskene, Herskabet, som kommer hjem fra Syden og »rydder op« paa Godset. Man maa gøre kort Proces med denne frække anmassende Pøbel, for hvem end ikke ens egen Ejendom er hellig. Den talte selvfølgelig ikke om, at »ens egen« Ejendom var skænket den af andre; men det kan man da for Resten heller ikke forlange af en Stær, Lehnsherren omtaler det jo heller aldrig.

Den unge Mand stod og betragtede det hele myldrende Liv derudenfor. Det var som om Naturen var vaagnet siden i Gaar, og da han atter vendte sig fra Vinduet, syntes han, at Stuen var saa uhyggelig mørk og trist, Loftet hang saa lavt og Væggene vare rykkede saa nær paa hinanden, Luften saa lummer. Han kunde ikke holde det ud længere, han maatte have Luft, — Plads. Nu vidste han, hvad han vilde. Rejse vilde han, ud i den vide Verden, ud at tumle sig, ud at udvide sit Livssyn, og uvilkaarlig randt ham Drachmanns Strofer i Sind:

— — Verden derude har Plads nok for ti,
Det maa aldrig en Haandværkssvend glemme.

Nu havde han ingen Ro mere, nu skulde alt ordnes til Rejsen. Om Natten drømte han om sprudlende Vin ved Rhinen, de sneklædte Schweizeralper, om sortøjede Italienerinder, ja saagar om Pyramider og kaffebrune Arabere. Man kan jo drømme saa meget. Næste Dag var Jorden rigtignok hvid af Sne og Luften kold, men det gjorde ham intet. Han vidste, at Vaaren havde været der, og han vidste, at den kom igen. Han havde Haabet og den sikre Fortrøstning, at det nu atter gik fremad. Denne Vaarens kostelige Gave til os havde den bragt ham i Gaar, da den lo ind ad Vinduet til ham, og den lod han sig ikke frarøve, den holdt han fast ved.

— — — — —
Og det er det, det kommer an paa. O. B.

Pladsavertering.

Svindl og Kristendom.

Avertissementer i forskellige Dagblade forkynder af og til, at Arbejdere kunne erholde gode, faste, vel-lønnede Pladser, hvis de henvender dem skriftlig eller personlig paa nærmere angivet Sted, eller indlægger Billet under et nærmere betegnet Mærke.

Disse Averteringer er egentlig ganske forskastelige, fordi det er meningsløst, at et halvt, et helt eller flere hundrede Mennesker tropper op paa et Sted, hvor der maaske kun er Brug for en enkelt Arbejder, og denne Maade at skaffe Arbejdskraft paa giver sig de mærkeligste Udslag eller forvolder de ubehageligste Følger.

Vi minder om Ulykken ved Valby Gasværk, da der skulde antages en Del Extramandskab. Der mødte vel ti eller tyve Gange saa mange, som der var Plads for, og da alle trængte paa for at være i første Række, naar Gasværkets Porte aabnedes, blev Trængselen saa stor, at Porten og Muren sprængtes, og et Par Mand

blev slaet til Indvalider for Resten af deres Levetid. Ja, den ene af dem maatte endda bøde med selve Livet uden nogensinde at have rejst sig fra Sygelejet, der forvoldtes af Katastrofen.

En saadan Ulykke kunde da været undgaaet, hvis en anden Fremgangsmaade end Averteringen var blevet benyttet.

Vi erindrere, at en Mand, der paa et vist Tidspunkt tvivlede om, at Paastandene om, at der var en fortvivlet Mangel paa Arbejde til Stede, var rigtige, fortalte os, at han havde foretaget et Experiment for at skaffe sig Vished i Sagen.

Experimentet bestod i, at han i et Dagblad averterede en ledig Kontorplads, uden at han havde nogensomhelst Plads at besætte, men blot for at se, hvormange der vilde melde sig til en ret underordnet Stilling.

Han lik sin Tvivl ophævet, idet der indkom 197 Billetter med Masser af Kopier af Anbefalinger, Bøn-skrifter m. m.

Vi synes for det første, at det er ganske uforsvarligt at drive Gæk eller Sport — hvad man nu vil kalde det — med en saa alvorlig Ting som Arbejdsløsheden, men vi synes ogsaa, at det er helt utilbørligt at ulejlige og vække Forhaabninger hos et Par Hundrede Mennesker, selv om der virkelig var en Plads ledig. Men saadanne Forhold fører Averteringen med sig.

Vi henleder ligeledes paany Opmærksomheden paa forskellige Sager, der tidligere har været fremme til Offentlighedens Beskuelse.

Det er de Sager, hvor det er paavist, at Bedragere og Svindlere har benyttet Averteringen til at lokke Folk, »som ønskede Beskæftigelse og god Indtægt«, til at indsende kontante Beløb eller Frimærker til et opgivet Sted, hvorfra det saa har vist sig, at en eller anden Slyngel stak af med hele Rovet, inden de reflekterende kunde forhindre det, eller ogsaa har det mange Gange vist sig, at den averterende blot har kunnet tilbyde de Pladssøgende noget værdiløst Skidt til Forhandling, uden at det har været muligt for de godtroende Mennesker, som lod sig lokke af Tilbudet, at opnaa en Øres Fortjeneste, men kun Tab og Ærgrelser.

Vi er kommet til at tænke paa disse Forhold, hvorpaa der paa en eller anden Maade burdes raade Bod, ved en Lejlighed, hvor vi netop har et Par Skrivelser med Pladstilbud liggende for os.

Det er »de hellige«, der er ude med Snuseren for at faa *billig* Arbejdskraft.

Odense Dampteglværk skriver saaledes til et Medlem af Forbundet:

»... Pladsen tiltrædes d. 1. Februar 1910 for et Aar ad Gangen, men med 3 Maaneders Opsigelse for begge Parter. Løn 1200 Kr. med 25 Kr. udbetalt hver Uge. Der fradrages intet for Helligdage, men saa betales der heller intet for eventuelt Overarbejde som ved Kedelrensning og lignende. Arbejdstiden er fra 6—6, og da Dampmaskinen gaar Dag og Nat, maa De skifte hver anden Uge med vor første Mand. De maa selv trille det Kul ind, som De bruger, og om det forlanges maa De fyre med Koks.

At De er villig til at foretagne forefaldne Reparationer betragtes som en Selvfølge....«

Medlemmer, der er slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, fra hvilken Vedk. har betalt.
14342	Berg, Oskar Carl	København	5. 3. 73	Kbhvn. Afd. 4	27. 1. 00	Kbhvn. Afd. 1	4. 12. 09
14881	Bergenser, Jens Chr.	Løkken	23. 12. 89	Frederikshavn	16. 4. 09	Frederikshavn	21. 8. 09
13737	Christensen, Jens Severin..	Melløse	3. 9. 73	Kbhvn. Afd. 1	5. 11. 09	Kbhvn. Afd. 1	4. 12. 09
12475	— Osvald	Aaby	10. 5. 89	Aalborg	10. 4. 09	Aalborg	20. 11. 09
11016	Eisold, Gustav Ernst..	Hohengrün, Saclisen	6. 4. 73	Kbhvn. Afd. 1	11. 9. 08	Kbhvn. Afd. 1	20. 11. 09
14880	Falch, O. Olsen	Næstved	29. 3. 85	Næstved	7. 5. 04	Næstved	25. 9. 09
12638	Fogelstrøm, Chr. C. V. Aug.	København	22. 3. 86	Kbhvn. Afd. 1	12. 10. 07	Kbhvn. Afd. 1	18. 9. 09
3414	Hansen, Edvard	Vordingborg	22. 12. 87	Næstved	4. 5. 07	Næstved	25. 9. 09
3769	— Thomas	Kværkeby pr. Ringsted	7. 4. 79	Roskilde	29. 6. 07	Roskilde	21. 9. 09
1387	— V. F. M.	Nyborg	6. 11. 87	Kbhvn. Afd. 1	29. 3. 09	Kbhvn. Afd. 1	13. 11. 09
13824	— Will. A.	København	10. 11. 78	Kbhvn. Afd. 1	1. 12. 09	Kbhvn. Afd. 1	18. 12. 09
4622	Iversen, L. N.	Pjedsted	10. 9. 83	Horsens	24. 1. 08	Horsens	10. 9. 09
17031	Jensen, Aage M.	Mariager	10. 4. 89	Hjørring	1. 11. 08	Aalborg	14. 8. 09
11413	— Hans Peter	Thureby	10. 6. 76	Kbhvn. Afd. 1	14. 2. 06	Kbhvn. Afd. 1	4. 12. 09
13485	— Th. Chr.	Fredericia	20. 4. 82	Aalborg	7. 10. 09	Aalborg	8. 1. 10
11720	Jørgensen, Albert V.	St. Rorbæk pr. Frederikssund	10. 8. 82	Hillerød	26. 5. 04	Hillerød	28. 8. 09
16397	Kjærsgaard, Fritz	København	31. 5. 87	Holstebro	18. 11. 06	Holstebro	10. 7. 09
10698	Lauridsen, Niels Frederik .	Vejen	12. 6. 89	Kolding	2. 6. 07	Varde	28. 8. 09
16884	Mathiasen, Otto Vilh.	Gjerrild pr. Grenaa	12. 5. 86	Kbhvn. Afd. 1	1. 3. 07	Kbhvn. Afd. 1	4. 12. 09
13852	Mikkelsen, Johan Ambrosius	Marstal	3. 1. 85	" "	21. 10. 08	" "	7. 8. 09
15130	Mortensen, M.	Stensild	2. 1. 84	Holbæk	20. 7. 06	" "	2. 10. 09
1365	Nielsen, Carl Chr.	København	14. 11. 89	Kbhvn. Afd. 1	7. 4. 09	Kbhvn. Afd. 1	11. 12. 09
13895	— Niels Mikkelsen	Nors pr. Thisted	16. 7. 80	Thisted	29. 5. 06	" "	16. 10. 09
13015	— Senius Marinus	Tabjerg	7. 7. 88	Holstebro	5. 11. 08	Holstebro	8. 5. 09
15021	— Vilh.	Taageskov	16. 2. 52	Kbhvn. Afd. 1	4. 12. 08	Kbhvn. Afd. 1	4. 12. 09
13773	Olsen, O.	Roskilde	21. 12. 70	Roskilde	23. 11. 02	Roskilde	9. 7. 09
16411	Petersen, Th.	København	16. 4. 85	Kbhvn. Afd. ?	2. 5. 07	Hillerød	9. 10. 09
17289	Schmidt, Johan	Møgeltønder, Slesvig	21. 9. 63	Kolding	12. 6. 09	Kolding	11. 9. 09
12955	Seland, Jacob	Stavanger	11. 12. 86	Berlin	15. 6. 09	Kbhvn. Afd. 1	13. 11. 09
10204	Sørensen, A. Chr.	Frederiksværk	30. 7. 79	Holbæk	1. 5. 99	Hillerød	13. 11. 09
1992	— Marcus	København	3. 3. 83	Kbhvn. Afd. 5	20. 7. 07	Holstebro	12. 6. 09
16812	Tribler, Joh. Fr. Laur..	—	24. 11. 86	" "	28. 1. 07	Kbhvn. Afd. 1	20. 11. 09
2586	Vilhelmsen, P. Frederik ...	Frederikshavn	3. 10. 78	Frederikshavn	10. 4. 07	Frederikshavn	25. 12. 09

Er det nu ikke et dejligt Sted, den Mand har sendt Billet til?

Han skal staa til Disposition naar som helst, Dag eller Nat. De tolv Timer af Døgnet skal han hænge i. Overarbejde bliver der selvfølgelig rigeligt af, naar Maskinen gaar i kontinuerlig Drift, og Reparationerne som Følge deraf maa foretages udenfor den ordinære Vagt.

Han faar ganske vist intet Afdrag for Helligdage, men enhver kan sige sig selv, at »Kedelrensning og lignende« maa udføres paa et Tidspunkt, hvor Maskinen er standset. Han maa med andre Ord søge at udnytte Helligdagsarbejdet paa det mest effektive. Det véd enhver, som har Forstand paa Maskindrift.

Altsammen for 25 Kr. pr. Uge.

At det er »de hellige«, der saaledes søger at opnaa billig Arbejdskraft fremgaar af en lille Fodnote paa Brevet. Den lyder saaledes:

»Dersom De kender Indremissionær Laursen-Bak, bedes De hilse ham fra mig«.

Der staar ikke noget i Brevet om en bedre Løn i det næste Liv, og vi har ikke kunnet faa oplyst, om

Løfte herom afgives paa selve Teglværket, thi Manden betakkede sig for dette »jordiske« Tilbud.

Et andet Brev er fra *Jydsk Dunkefabrik*. Det lyder kort og godt:

»Ifølge Deres Billet 3417 i »Aftenposten« er Pladsen her paa Jydsk Dunkefabrik, Hedensted St. ved Vejle. Lønnen er 30 Øre i Timen, men maa De være i Kristeligt dansk Fællesforbund og Blaa Kors' Afholdsforening. Pladsen er fast Aaret om, her er flere af Svendene i nævnte 2 Foreninger, Forventende at høre nærmere fra Dem.....«.

De kommer til at vente længe paa Svaret derovre paa »Dunkefabriken«, hvis de da ikke tilfældig skulde faa nærværende i Hænde, thi vedkommende Billetindlægger betakker sig ligesom Kollegaen, der kunde faa Plads paa det hellige Dampteglværk, for at gaar over i Hedensted og lave Bønnemøder og synge Afholdssange i Det blaa Kors — for 30 Øre i Timen »Aaret om«.

Ganske *en passant* skal vi fremsætte en Bemærkning om, at Kollegerne der ude omkring paa de hellige Arbejdspladser efter vor Formening stod sig langt bedre ved at sige K. D. F. og dens ledende Stab af Smudskonkurrenter et snarligt Farvel og derefter slutte

sig til Fagorganisationerne, der hurtigt vil skaffe dem betydeligt bedre Levevilkaar, end de nu har paa denne syndefulde Jord.

Men med Hensyn til Averteringen om ledige Pladser, da finder vi, at de foreliggende Exempler giver et nøgternt Billede af Skavanker, som fremelskes af Systemet, og vi finder derfor, at der eventuelt fra Lovgivningsmagten bør skrives ind mod dette Forhold, som alletider er et Uvæsen paa den ene eller den anden Maade, og man mangler jo ikke Midler til at tilfredsstille Arbejdssøgere eller Arbejdsantagere.

Vi har kommunale Anvisningskontorer og faglige Anvisningskontorer, der til alle Tider vil gøre sig de største Bestræbelser for at tilfredsstille alle interesserede Parter, og hvor den arbejdssøgende i hvert Fald ikke risikerer at blive udsat for Optrækkeri af nogen Art.

Disse Institutioner vil naturligvis — det indrømmer vi — aldrig blive Redskaber i Hænderne paa lyssky eller underfundige Foretagender, men Benyttelsen af dem vil modarbejde Usundheden i Averteringssystemet.

Vilde en Regeringskommission eller Politiautoriteterne ikke have en værdig Opgave i at søge de nævnte Tilstande belyst?

Vi tror, der kunde fremskaffes adskillig gavnlige Lære ved saadanne Undersøgelser og mulig fremkomme Resultater, der vilde have adskillig mere Betydning for den arbejdende Stand end en hel Del af de Love og Vedtægter, der Aar efter Aar hober op til Borgerskabets Efterkommelse.

B.

Konflikter.

Paa nedennævnte Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt indtil anden Meddelelse foreligger.

1. Hos Fabrikant *P. Nielsen, Pedershaab* i Brønderslev, fortsættes Arbejdsstandsningen fremdeles.

2. *Plovfabrikant Jacobsen, Fraugde* paa Fyn, er ligeledes fremdeles blokeret og Tilgang af Forbundets Medlemmer forbudt.

3. *Silkeborg Afdeling* frabeder Tilgang til Smedemester *Carl Jacobsens* Værksted.

4. *Smedem. A. Mathiesen, Laasbygade, Kolding*, er blokeret.

5. Strejken hos *Maskinfabrikant H. Hansen, Korsør*, fortsættes.

6. *Grovsmed Andersen, Jagtvejen 217, København*, er ligeledes fortsat blokeret.

7. Forinden Medlemmer af Forbundet søger Arbejde hos Smedemestrene *J. P. Carlsen* og *Jokumsen* i Stubbekøbing, bedes de henvende sig enten til den lokale Klubformand eller Afdelingsformanden, *M. Frandsen*, Tværgade 9, Nykøbing F.

8. *Automatfabriken, Gl. Kongevej 11, København*, hvor en Svend ikke har faaet sin Løn udbetalt, er blokeret.

Det engelske Maskinarbejderforbunds Historie.

(Efter »Järnarbetaren«.)

II.

I de foran omtalte Medlemmer af »De gamle Mekanikeres Forbund«, *William Newton* og *William Allan*, hvoraf den første var Formand for nævnte Forbunds østre Londonerafdeling, medens den sidste var Formand for selve Forbundet, fik Sammenslutningstanken sine egentlige Organisatorer. Dette Forbunds i Aaret 1847 afholdte Kongres paalagde nemlig sin Forbundsledelse at søge Forbindelse med andre Forbund for derigennem at undersøge Mulighederne for en Sammenslutning.

Efter at en Del Undersøgelser og Forarbejder var foretaget, indbød Forbundsledelsen en Del Fagorganisationer indenfor Jærn- og Metalbranchen til at lade sig repræsentere ved en Konference, som i Foraaret 1850 afholdtes i Warrington, som ligger midt imellem Manchester og Liverpool, men kun 3 Forbund havde ladet sig repræsentere, nemlig »De gamle Mekanikeres Forening«, »Den ny Maskinarbejderforening« og »Almindeligt Smedeforbund«.

Selve Principet om Sammenslutning synes ikke at have voldt de Delegerede i Warrington meget Besvær, men saa meget mere Ordningen af Understøttelsesvæsenet, da de tre Forbunds Understøttelse havde forskelligt Ojemed, ligesom Ydelserne var af forskellig Størrelse. Indenfor de 3 Organisationer udbetaltes nemlig Understøttelse i Ulykkestilfælde, Sygehjælp, Arbejdsløshedsunderstøttelse og Alderdomsunderstøttelse.

Den største Forskel i Understøttelsesopmaalet forekom mellem Mekanikerne og Maskinarbejderne. Begge disse Organisationer udbetalte Hjælp i Ulykkestilfælde og understøttede gamle Medlemmer, hvorimod de i Spørgsmaalet om Sygehjælp og Arbejdsløshedsunderstøttelse stod ulige. Medens Maskinarbejderne gav Sygehjælp, udbetalte Mekanikerne ikke nogen saadan Hjælp. Derimod ydede det sidste Forbund sine Medlemmer Arbejdsløshedsunderstøttelse, hvilket det første derimod ikke gjorde, naar undtoges de Tilfælde, hvor Forbundets Afdelinger selv havde oprettet Fonds med dette Formaal for Øje.

Almindeligt Smedeforbund udbetalte, praktisk set, Understøttelse i alle ovennævnte Tilfælde, et Princip, som de Delegerede i Warrington gjorde til sit. Konferencen udtalte den Mening, at et Fagforbund burde komme til Hjælp ved alle de Vanskeligheder, der indtræffer i en Arbejders Liv, for derved at knytte ham nærmere til hans Organisation, saa at denne stadig maatte være Genstand for hans Tanker og Hengivenhed.

Om Efteraaret afholdtes paany en Konference, hvortil der foruden fra de tre Forbund var sendt Delegerede fra 4 andre Organisationer, saaledes at ialt 10,700 Jærn- og Metalarbejdere var repræsenteret. Konferencen afholdtes denne Gang i Birmingham. Sammenslutningen vedtoges nu definitivt, og Kontingentet fastsattes til 90 Øre pr. Uge, ligesom man vedtog en Mulkt paa 25 Øre for 6 Ugers Kontingentrestance og 50 Øre for do. i 8 Uger.

Arbejdsløshedsunderstøttelsen sattes til 9 Kr. pr. Uge i de første 14 Uger og 6 Kr. 30 Øre for en efterfølgende Periode af 12 Ugers Arbejdsløshed. Maskinarbejdernes Sygehjælp optoges en bloc i Lovene, nemlig 9 Kr. om Ugen i 26 Uger, 4 Kr. 50 Øre pr. Uge i de næste 26 Uger og derefter 3 Kr. 25 Øre om Ugen, saa længe Medlemmet var ude af Stand til at arbejde.

I Spørgsmaalet om Understøttelse til gamle Medlemmer vedtoges Mekanikerens Bestemmelse om 4 Kr. 50 pr. Uge til Medlemmer over 50 Aar, naar de havde

erhvervet sig en Anciennitet i et af de tre Forbund paa 18 Aar, og naar deres Fortjeneste ikke var under 9 Kr. pr. Uge. Begravelseshjælp skulde udbetales med 180 Kr. og Erstatning for Ulykkestilfælde med 1800 Kr., hvilken skulde fremskaffes ved Udtaksring, 900 Kr. fastsattes for bestandig Invaliditet, der opstod som Følge af Slag, Fallandesot (vistnok Epilepsi), Lamhed og Blindhed. For at kontrollere Tilgangen af Arbejds-kraft, paa hvilken Arbejdslønnen saa stærkt beroede, vedtoges det ogsaa at oprette en Emigrationfond, og Rejsehjælpen fastsattes til 108 Kr.

Hidtil havde Strejkeunderstøttelse ikke været fastslaaet i Lovene, men Understøttelsen var i Forvejen ordnet ad Frivillighedens Vej. Man besluttede nu at danne en Krigsfond, hvoraf Medlemmer, som hellere end at handle imod Forbundets Love sluttede selv eller fik Afsked, kunde erholde 13 Kr. 50 Øre om Ugen. Det besluttedes, at Lovene skulde træde i Kraft den 1. Januar 1851, og at de resterende Maaneder af Aaret (1850) skulde anvendes til at overlægge og eventuelt tage Beslutning om Indtrædelse i den planlagte Sammenslutning, til hvis Formand man udsaa Mekanikerforbundets hidtilværende Formand, William Allan.

Det ny Forbund begyndte altsaa sin Virksomhed Januar 1851, men endnu var alle Vanskeligheder i Sammenslutningsspørgsmaalet ikke overvundne. Tværtimod saa det ud, som om de nu først skulde til at begynde. »Den ny Maskinarbejderforening« syntes, mærkelig nok, ikke at dele sine Delegeredes Oplattelse af Sammenslutningens Betydning, men stillede sig udenfor Forbundet. Dette kom formodentlig deraf, at nævnte Forening var mere en Selvhjælpsforening end et Fagforbund, hvis Ledelse veg tilbage for Birmingham-Konferencens Udtalelser om Arbejdsbeskyttelse, Strejkefond og Lærlingebestemmelser. Dette Forbund udgør fremdeles en selvstændig Organisation, men har nu efterhaanden antaget de allerfleste af Maskinarbejderforbundets Principer.

Langt værre var det imidlertid, at det stærke Moderforbund, De gamle Mekanikeres Forbund, kløvedes i 2 lige store Dele, hvoraf den ene Part gik ind i det nye Forbund, medens den anden Halvdel stod som selvstændig Organisation. Det varede imidlertid kun halvandet Aar før den udenforstaaende Del ogsaa indgik i Maskinarbejderforbundet.

I første Omgang fik det ny Forbund kun 5000 Medlemmer af de ved Konferencen i Birmingham repræsenterede 10,700 Arbejdere. Men den ny Tanke, at alle Jærn- og Metalarbejdere skulde slutte sig sammen i en stor og kraftig Organisation, vandt hurtigt Terræn, trods den letforklarlige Modstand som iscenesattes af Særororganisationernes Hovedledelser. Ved Slutningen af Aar 1851 havde Forbundet allerede 11,752 Medlemmer, fordelte i 121 Afdelinger, og paa detnærmeste 400,000 Kr. i Kontanter.

Den konsekvente faglige Sammenslutning, som i Løbet af 16 Maaneder virkeligjordes, havde saaledes vist sig tilstrækkelig livskraftig og overvundet alle Avindsygens og Særinteressens Brændinger. Men den ny Organisations Modstandskraft skulde komme paa Prøve, og dette langt tidligere end man havde anet.

I Aarene 1847—49 havde daarlige Konjunkturer været raadende, og Arbejdsgiverne havde benyttet sig deraf og søgte ogsaa af al Magt under de derefter følgende bitre Tider at bibeholde de lave Lønninger, at udstrække Overarbejdet uden Spor af Ekstrabetaling, samt at anvende uorganiserede og ikke faglærte Arbejdere til at passe de større Maskiner, saasom Høvle- og Drejemaskiner, indtil man prisgav sig. Forbundet havde jo stærk Tilgang og, som Tilfældet ofte er, havde dette medført en næsten febrilsk Længsel hos Medlemmerne om at forsøge paa at rette paa sine vanskelige økonomiske Forhold.

Det lykkedes da ogsaa Forbundet i saa Henseende at gennemføre væsentlige Forbedringer i Londonerdi-

striktet, men da det i Slutningen af Aaret søgte at foretage en kraftig Aktion i Manchesterdistriktet, specielt for at afskaffe det systematiske Overarbejde, støttede det paa en heftig og organiseret Modstand fra Arbejdsgivernes Side. Den 10. Januar erklærede Arbejdsgiverne Lock-out, hvilken varede mellem 3 og 4 Maaneder og hvori 3500 af Londoner- og Manchesterdistrikternes Medlemmer var inddraget. Arbejdsgiverne forelagde Arbejderne Kontrakter til Underskrift, i Følge hvilke de ej maatte tilhøre Organisationen eller understøtte deres i Konflikt værende Kammerater, ligesom de maatte forpligte sig til ikke at gribe ind i Arbejdsgivernes Ret til at styre og lede efter Behag paa Arbejdspladsen.

Arbejdsgiverne gik dog ikke af med Sejren, endskønt de ogsaa da, som altid, havde »hele Samfundet« paa sin Side mod Arbejderne. Forbundet bestod lidprøven, thi Arbejdsgiverne var glade ved at kunne genantage Arbejderne, uden at disse underskrev de ovenfor nævnte Kontrakter. Organisationen gik imidlertid ud af Striden med saa godt som lænset Kasse, men den havde tilkæmpet sine Medlemmer den vigtige og utvetydige Ret til at tilhøre Organisationen.

Til Formændene for Afdelingerne!

Med nærværende Fagblad udsendes et Cirkulære af 31. Januar d. A. fra De samvirkende Fagforbund, bilagt med et Eksemplar af »Norm for Regler for Behandling af faglig Strid«, hvilken Norm er udarbejdet af Fællesudvalget for 17. August.

Naar vi ikke har udsendt disse Tryksager før nu, skyldes det den Omstændighed, at disse Regler indenfor vor Ramme ikke er af særlig aktuel Betydning.

Meddelelser fra Hovedkassereren.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmands Side er nedenstaaende Medlemmer optaget blandt slettede Medlemmer:

- Nr. 7390 C. Henriksen.
- » 12550 H. Becher.
- » 8075 E. V. Petersen.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi vedkommende undskyldte.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Følgende Medlemsbøger ere anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

- Nr. 10358 A. Steffensen (Kbhvn. Afd. 2)
- » 14168 C. Christiansen (Helsingør — 2)
- » 15587 N. P. Nielsen (— — 2)
- » 6463 G. Christensen (Hillerød —)

Nr. 11322, N. P. Petersen, har atter fundet sin Bog.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Nr. 14185	Eriksen, Joh.	Gl. Register.
- 5295	Hansen, Fr. Chr.	—
- 15246	Olsen, L. P.	—
- 1354	Petersen, Joh. E. M.	—
- 5952	— Mads P.	—
- 14293	Walbom, Chr. Just	—
Nr. 12550	Becher, H. C. V.	Ny Register.
- 1074	Christensen, Frits	—
- 6257	— V.	—
- 8316	Clausen, Erik	—
- 15532	Hansen, Anders C. M.	—
- 8730	— J.	—
- 7390	Henriksen, Ch.	—
- 3654	Jansen, J.	—
- 13952	Johansen Chr.	—
- 13612	Jørgensen, Fr. K.	—
- 5575	Kastberg, C. H.	—
- 4109	Nielsen, H. Chr.	—
- 8075	Petersen, E. V.	—
- 786	Rasmussen, L.	—

Medlem Nr. 5321

R. P. Chr. Rasmussen, bedes opgive sin Adresse til Kassereren for Nyborg Afdeling.

En nobel Kollega.

Tidligere Medlem Nr. 4025, *Harald Jensen*, født i Korsør den 5. Oktober 1884, har arbejdet som »Brækker« hos Fabrikant H. Hansen i Korsør.

Adresseforandringer.**Kerteminde:**

Smed L. Hansen, Strandgade 28. 12¹/₄—1, 6¹/₄—7. Ingen Udbetaling.

Middelfart:

Kassereren, Smed Vald. Hansen, bor nu Hessgade 56.

Roskilde:

Kassereren, Smed C. Hansen, bor Knudsvej 11.

Socialdemokratisk Bibliothek.

Abonnenter, som ikke have modtaget 1. Hefte af ovennævnte Tidsskrift endnu, eller de, der ved senere Hefters Udgivelse ikke faar det rettidig tilstillet, bedes meddele det pr. 3 Øres Brevkort til Folkethingsmand *Th. Stauning*, Rømersgade 22, St. Sagen vil da blive ordnet gennem Postvæsenet hurtigst muligt.

Maskinisteksaminerne.

Maskinisteksaminerne afholdes ved Søværnets Ingeniørelevskole paa Orlogsværftet i København, og begynder den 2den Maj Kl. 8 Formiddag.

De, der agte at indstille sig til den almindelige Maskinisteksamen og anden Dels Hovedprøve, have derom at indgive Begæring til undertegnede senest den 15de April, og de, der agte at indstille sig til Tillægsprøven i Elektroteknik, senest den 23de April.

Orlogsværftet, København, C., den 14de Marts 1910.

A. H. M. Rasmussen.

Underdirektør,
Formand i Eksamenkommissionen.

Maskinpasserprøven.

Maskinpasserprøven afholdes ved Søværnets Ingeniørelevskole paa Orlogsværftet i København, og begynder den 28de April Kl. 8 Formiddag.

De, der agte at indstille sig til Prøven, have derom at indgive Begæring til undertegnede senest den 14de April.

Samtidig med Begæringen om at indstille sig til Prøven, kunne uformuende Maskinpassere søge om Understøttelse som Hjælp til Dækning af Udgifterne ved Forberedelsen til Prøven. Ansøgningen skrives paa den dertil bestemte Blanket, der faas paa vedkommende Maskinistkursus eller hos undertegnede Formand i Eksamenkommissionen.

Orlogsværftet, København, C., den 14de Marts 1910.

A. H. M. Rasmussen,

Underdirektør,
Formand i Eksamenkommissionen.

Maskinisteksaminerne.

Nye Kursus til 1ste og 2den Afd. samt Tillægsprøven i Elektroteknik begynder først i Januar, Maj og September. Indmeldelse og alle Oplysninger ved Henvendelse til:

Københavns Maskinist-skole

Nørrebrogade 13. N.

Kontortid 6—8 Eftm.

Redigeret af *J. A. Hansen.*

Bogtr. Lützhøft-Petersen, Amagertorv 10, København.

FAGBLAD FOR SMEDE OG MASKINARBEJDERE

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

Nr. 6

April 1910.

22. Aargang.

Majdemonstrationen.

Atter nærmer vi os den 1ste Maj, den Dag, som de organiserede Arbejdere en Gang for alle har indstiftet som en almindelig Hviledag fra Arbejdet, paa hvilken de kunde demonstrere for Kravet om en forkortelse af Arbejdstiden samt Kravet om Arbejderreformer overhovedet. Atter i Aar kalder Arbejdernes faglige og politiske Organisationsinstitutter i Danmark til at foranstalte en Demonstration, og der er ikke længere Tvivl om, at Opfordringen vil blive fulgt, saavist som Majfesten efter de derom foreliggende Oplysninger Aar efter Aar samler et stedse større Antal Arbejdere. Opfordringen lyder i Aar paa ved Demonstrationsmøderne at fremdrage saavel Kravet om 8 Timersdagen som det aktuelle Krav om Samfundets Pligt til at give uforstyldt Arbejdsløse Arbejde eller Hjælp samt Spørgsmaalet om Verdensfreden.

Det er i Aar 20 Aar siden, at de organiserede Arbejdere Verden over ifølge Beslutning paa den internationale Socialistkongres indstiftede Majfesten, som den almindelige Arbejderdemonstrationsdag, den siden er blevet til i en Mængde Lande Verden over, og mange er Minderne, der i saa Henseende trænger sig paa, og der foreligger da i Virkeligheden ogsaa et stort historisk Materiale til Belysning af denne Arbejdernes Demonstrationsdag, men af Pladshensyn skal vi lade dette ligge og gaa over til det mere prak-

tiske, nemlig Resultatet af Bestræbelserne for Arbejdstidens forkortelse.

Som bekendt har man igennem en lang Aarrække fra Arbejderpartiets Side herhjemme for vor Rigsdag forelagt forslag om en lovfæstet Maksimalarbejdsdag, og der er sagt mange baade fornuftige og ufornuftige Ord om dette Krav paa Rigsdagen, men forholdet har stadig været det, at medens Arbejderrepræsentanterne krævede Lovgivningsmagtens Hjælp paa dette Omraade, saa stod de andre Partiers Repræsentanter altid paa den Side, at det var bedst at overlade dette Spørgsmaal til Arbejdernes og Arbejdsgivernes Organisationer og til, hvad disse eventuelt kunde blive enige om. For nogle Aar siden nedsattes der dog af Rigsdagen et Udvalg til at undersøge denne Sag, og et af dette Udvalgs Resultater blev et forslag om, at de Skemaer, som udsendtes ved Industritællingen i 1906, ogsaa skulde omfatte Spørgsmaal om Arbejdstidens Længde, og Resultatet af disse Forespørgsler foreligger i et Hæfte af Danmarks-Statistikken om Arbejdstiden i Industrien, hvilket udkom i 1908. Der angives her en Mængde Tal af stor Interesse for Bedømmelsen af Spørgsmaalet om Arbejdstiden, og en Del af disse er allerede nævnt i Fagbladet for Maj Maaned i Sjør.

Der har ogsaa været Tale om — og mange har sat sit Haab til, at Spørgsmaalet vilde blive taget op

af det i Henhold til Fabriksloven oprettede Arbejdsraad, og der skete i sin Tid Henvendelse til dette fra Papirarbejdernes Organisation, men til Dato har vi ingen praktiske Resultater set af Arbejdsraadets Virksomhed paa dette Felt. Naturligvis over Arbejdsgiver-Elementerne indenfor dette Raad den mest mulige Modstand imod saadanne Reforme, ligesom Arbejdsgivernes Organisation stadig synes at ville gøre Spørgsmaalet om Arbejdstidens forkortelse til et rent Magtspørgsmaal.

Naturligvis er det et Spørgsmaal, om den Arbejdstid, vi har hertillands, og som siden 1872 er blevet forkortet med henimod et Par Timer, er for lang. Ifølge Oplysninger indhentede af „De samvirkende fagforbund“ i Vinteren 1908, og som omfattede 77,505 Arbejdere, var der 502, som arbejdede under 8 Timer daglig, 1180 arbejdede 8 Timer, 1519 $8\frac{1}{2}$ Time, 10,031 9 Timer, 13,961 $9\frac{1}{2}$ Time, 44,011 10 Timer og 6301 arbejdede over 10 Timer daglig. Som man ser, arbejdede det langt overvejende Flertal endnu paa dette Tidspunkt 10 Timer eller derover, og der er ikke Tvivl om, at en gennemgaaende forkortelse burde finde Sted baade af Hensyn til Arbejdsgivernes evindelige Bestræbelser i Retning af at forcere Arbejdet, hvilket sker baade af Konkurrence- og Profit hensyn, og dels med Hensyn paa den stadig tilstedeværende generende Arbejdsløshed.

Maaske er der ogsaa i betydelige Kredse iblandt Arbejderne en Del Lunkenhed overfor dette Spørgsmaal. I Teorien er de sikkert alle for en forkortelse af Arbejdstiden, men Døgnets Slid og Slæb og den altid forhaandenværende Trang til at tjene det mest mulige sløver ofte Blikket for Nødvendigheden af at sætte noget ind paa Sagen lige overfor Arbejdsgivernes intensive Modstand. Vi har gennemset „De samvirkende fagforbund“s Beretninger for Tidsrummet 1903 til 1909, og vi finder der, at følgende Arbejdstidsforkortelser er sket igennem Aarene:

I 1903 fik Modelsmedkerne i København Arbejdstiden nedsat fra 10 til $9\frac{1}{2}$ Time.

I 1904 ser det ud, som om Udviklingen har staaet ganske stille, og det er formodentlig dette, som medvirkede til, at „De samvirkende fagforbund“s Generalforsamling i 1905 vedtog sin bekendte Resolution om, at de organiserede Arbejdere saa vidt muligt bør fremsætte Krav om forkortelse af Arbejdstiden uden forbindelse med Lønkrav. Parolen blev som bekendt fulgt af os og „Dansk Formerforbund“, hvilket medførte, at der i Efteraaret 1905 gennemførtes en Overenskomst, hvorved Arbejdstiden i Aarene 1906—

07 forkortedes med $\frac{1}{2}$ Time hvert af de nævnte Aar, altsaa reduceredes fra 10 til 9 Timer, i Maanederne November, December, Januar og Februar.

Naar man regner, at denne forkortelse kom til at gælde alle fag indenfor Jærindustrien, tør det vistnok fastlaas, at den har omfattet mindst 15,000 Arbejdere.

Endvidere gennemførte Typograferne i 1906 en forkortelse af Arbejdstiden for fagets Arbejdere i København fra 9 til $8\frac{1}{2}$ Time og med Garanti for en yderligere forkortelse til 8 Timer fra 1. Januar 1910.

I 1906 har ialt 16 Organisationer gennemført en Nedsættelse af Arbejdstiden, deraf 14 med $\frac{1}{2}$ Time daglig, en med en 1 Time, og en med 2 Timer daglig.

I 1907 gennemførte 18 Organisationer Arbejdstidsforkortelse. Deraf en med 1 Kvarter, 12 med $\frac{1}{2}$ Time, en med fra $\frac{1}{2}$ til 1 Time, 3 med 1 Time og en Organisation med 2 Timers forkortelse daglig.

I 1908 gennemførtes Arbejdstidsforkortelser af 23 Organisationer, saaledes at en opnaaede 1 Kvarters forkortelse daglig, 17 $\frac{1}{2}$ Time, en fra $\frac{1}{2}$ til 1 Time, tre 1 Time og en 2 Timers forkortelse daglig.

(For de to sidste Aar gælder, at forkortelserne for nogle fags Vedkommende enten kun omfatter visse Byer eller visse Maaneder).

I 1909 er Arbejdstiden forkortet med gennemsnitlig 0,9 Time pr. Dag for 897 Personer, heraf 893 Mænd, 4 Kvinder.

Callene for 1909 omfatter imidlertid ikke en forkortelse, der dog er af stor Vigtighed, og som angaar Statsbanernes timelønnede Arbejdere, der med Begyndelsen af Aaret 1909 fik den ugentlige Arbejdstid forkortet fra 58 Timer til 56 Timer. Antallet af disse Arbejdere anslaaes til ca. 2000.

Der er vel mangan en Arbejder, der ved at læse disse Tal vil udbrøde: „Åh, hvor langsomt!“ Og maaske kan der være nogen Grund dertil, navnlig naar man ved, at Arbejdstiden specielt i de engelsktalende Lande er betydelig kortere end hos os; men er man af den Mening, at det gaar for langsomt, bør man samtidig erindre, at Tempoet altid i væsentlig Grad vil komme til at staa i forhold til, hvad vi selv vil sætte ind paa Sagen. Først og fremmest burde der sikkert holdes fast ved „De samvirkende fagforbund“s Vedtagelse fra 1905 om, at Krav om Arbejdstidens forkortelse ikke bør bindes sammen med Krav om Lønforhøjelser, thi gør man det, vil man stadig have en Klods om Benet paa Spørgsmaalet

om Arbejdstidens forførtelse, og Erfaringen fra vor egen Overenskomst i 1905 viser jo, at vi er i Stand til at staffe os Lønforhøjelsen paa anden Maade. Derfor bør Parolen være: Hver af de to Ting for sig, og dernæst bør alle være med i den gradvise forførtelse af Arbejdstiden, som dog, naar alt kommer til alt, er i Pagt med Udviklingen og Nutiden.

Den ny Voldgiftslov.

Tirsdagen den 12. April vedtog Rigsdagen definitivt Loven om en Udvidelse af den permanente Voldgiftsret samt om Oprettelse af en Forligsmæglerinstitution i Arbejdsstridigheder. Vi skal senere gøre denne Lov til Genstand for udførlig Omtale her i Bladet og for nærværende kun knytte nogle Bemærkninger dertil.

For det første vil disse Love i alt Fald foreløbig ikke medføre nogen Forandring af Betydning i vore organisationsmæssige Forhold. Længe vil det imidlertid ikke være, idet Spørgsmaalet allerede bliver aktuelt, naar vi til Efteråret skal have Spørgsmaalet om en Opsigelse eller Forlængelse af vore Overenskomster med Arbejdsgiverne frem til Drøftelse. Iøvrigt blev disse Love som bekendt saa godt som enstemmig tiltraadt af Landsorganisationens Repræsentantskab i December, og det samme er senere sket ved et Møde i den københavnske Fællesorganisation, hvor man fra en vis Side har søgt at mistænkeliggøre den ny Ordning. De saakaldte Syndikalister, der har et Par ganske enkelte Agitatorer i stadig Virksomhed, har saaledes søgt at rejse en Kritik i nogle københavnske Fagforeninger, men for den kommende Udvikling bliver dette selvfølgelig ganske uden Betydning, og der er da heller ikke Tvivl om, at der i Virkeligheden var en stærk Trang for den Lovgivning, som vi nu har faaet paa dette Omraade, og som vi altsaa senere skal gøre til Genstand for en mere indgaaende Omtale.

Arbejderhøjskole.

Efterhaanden som det socialdemokratiske Arbejderparti er vundet frem i Tal og har kastet sig ud i Kampen for at erhverve Indflydelse i Stat, Kommune og Erhvervsliv, er der stillet store Krav til de valgte Tillidsmænds Kvalifikationer, saafremt de skulde varetage Samfundets Tarv paa fyldestgørende Maade. Det var og er jo ikke alene deres Opgave at optræde som Agitatorer for de socialistiske Ideers Udbredelse og Gennemførelse; de fik ogsaa Pligten til som Administratorer og ansvarhavende Folkerepræsentanter at paatage sig det praktiske Arbejde, der skal udføres under Samfundsordningens nuværende Tilstand, og i den Over-

gangsperiode, vi samtidig befinder os, og som først ophører, naar en ny og retfærdigere Tilstand er opnaaet.

I det praktiske Liv vedrørende Arbejde af den paa-gældende Art kræves der jo adskillig boglig og videnskabelig Uddannelse, som ikke fuldt ud erhverves i Landsby- og Kommuneskoler, hvor der mange Gange er ofret et Utal af Undervisningstimer paa Religion og Udenadslæsning af Salmever, medens det ikke har anført Skolerne i mindste Maade, at Eleverne i Konfirmationsalderen benyttede Udtryk som »vaaren« og »væt« som en god gammel Arv fra et mindre oplyst Barndomshjem, i Stedet for det mere kultiverede Udtryk »været«. I lige Maade maa man skrækkes over den Ligegyldighed, der ofte udvises med Hensyn til Undervisning i andre gode danske Ords Behandling, naar man f. Eks. lægger Mærke til den ubevidste overlegne Flothed, hvormed de samme Elever efter en 7-aarig Skolegang behandler Ord, som »ligge« og »lægge«, »sidde« og »sætte« o. s. v. Paa en Mængde Felter ydes der slet ingen Undervisning i de nævnte Skoler.

Alt i alt maa man erkende, at det just ikke er nogen akademisk Uddannelse, der ydes den mindre bemidlede Befolknings haabefulde Poder, og dette Faktum diskvalificerer ligesaa ofte selv den mest varmtfølede og arbejdsvillige Partimand til offentlig Virksomhed.

Mange har i Tiden efter Skolegangen ved Ihærdighed og Energi og med forholdsvis betydelige økonomiske Ofre, raadet Bod paa Barndommens mangelfulde Lærdom, og Arbejderpartiet har som et samlet Hele haft Opmærksomheden henvendt paa Standens Brøst og derfor søgt efter Midler til disses Ophævelse.

Som et Resultat af Overvejelserne er man kommet til Anbefaling af at danne socialdemokratiske Højskoler, og Forsøg i saa Henseende er allerede gjort med Held bl. a. i England og Tyskland.

Ogsaa herhjemme har Sagen været under Overvejelse, og den socialdemokratiske Partikongres i 1908 og de samvirkende Fagforbunds Generalforsamling forrige Aar har nedsat Udvalg, der for ganske nylig har udsendt Meddelelse til Fagforeninger og Partiorganisationer i København og Frederiksberg om, at der i den kommende September Maaned vil blive gjort en Begyndelse ved at oprette en Aftenskole, der foreløbig skal optage 15 Elever, som i et Kursus paa 78 Timer skal have en sammentrængt Uddannelse i Socialøkonomi, den materialistiske Historieopfattelse og Socialismens Historie, Statistik, Fagforeningsbevægelsens Historie og Praksis, Arbejderlovgivning, Administration af Stat og Kommune og endelig Dansk.

Som Lærere vil Gustav Bang, Bramsnæs, K. M. Klausen, Jac. Lindberg, Martin Olsen, Gerson Trier og Svend Trier blive knyttede til Skolen, og Betalingen for hver Elev er fastsat til 30 Kr. Hvert Kursus vil strække sig over 3 Maaneder.

Udvalget meddeler, at økonomiske og andre Vanskeligheder forhindrer Oprettelse af en Dagskole i Øjeblikket, ligesom de samme Vanskeligheder indtil videre udelukker, at Undervisningen kommer til at omfatte Elever fra Land og Provinser; men man gør sikker

Regning paa, at den paatænkte spagfærdige Start vil gøre Tanken om Videregaaen paa dette Omraade stærk, og samtidig bevirke, at der paa forskellig Vis skaffes Pengemidler til at fortsætte i større Stil.

Udvalget forventer, at Organisationerne dels vil yde Skolen pekuniær Støtte enten direkte eller ved at betale Honoraret for Eleverne, dels vil udpege de Elever, som anses for egnet til at deltage i Undervisningen, og hvorom det kan forventes, at de vil ofre deres Fremtid og Kræfter i Arbejdet for Arbejderstandens Fremgang og Frigørelse.

Det vil maaske ikke blive nogen særlig let Sag at udpege netop de rette, da man jo aldrig paa Forhaand kan vide, *hvem* Forholdene og Omstændighederne tillader at ofre sig for Organisationsarbejde, men denne Vanskelighed vil jo være overstaet, saasnart Højskolen har et saadant Omfang, saa den som al anden Undervisning ydes til saa stort et Antal Medborgere, saa man maaske ikke en Gang har Brug for alle de uddannede.

Foreløbig gælder det imidlertid blot om at faa begyndt paa Sagen, og paa et senere Tidspunkt vil der maaske blive Anledning for os til at komme nærmere ind paa Sagen enten i Fagbladet eller ved Konference derom med Afdelingernes Ledelser.

Pensionsregler og Aldersgrænse.

I de senere Aar har forskellige Institutioner, private og offentlige — særlig sidstnævnte — indført Pensionsbestemmelser for de Arbejdere, der have Beskæftigelse ved disse Institutioner.

Foranstaltningerne er truffene efter at Grundtanken i den almindelige Stats- og Kommunehusholdning er blevet humaniseret, saaledes at man ikke mere betragter det som en Selvfølge, at det *kun* er Embedsmandsstanden, der efter et langt Livs Ansættelse i en Virksomhed skal have en betrygget Livsaften, naar Arbejdsevnen slipper op, men at denne Ret ogsaa maa tilkomme Funktionærer og Arbejdere, som i en Række af Aar udfører det grove og slidsomme Haandens Arbejde.

Forhen fandt man det ganske naturligt i de bedre stillede Kredse at *Arbejderne* meldte sig til det offentlige, til Fattigvæsenets Forsorg, naar Alderdom eller svækket Helbred udeliggjorde dem til fortsat Slid og Slæb, og mangen Gang maatte den paagældende Arbejdsinvalid endda døje adskillige haarde Ord af Fattigforstandere, der i Virkeligheden ikke havde Spor af social Forstaaelse eller Menneskekundskab, men blot levede paa den Livsopfattelse, at Arbejderne førte et ødselt Levnet saalænge de havde Arbejde, i Stedet for at spare Kapitaler op til Alderdommen.

Ideale af al Pension maa for Arbejderne være en gennem Stat og Kommune garanteret og udbetalt *Aldersunderstøttelse*, der uden Karrighed tildeles de gamle, uanset hvor de har været ansat og hvilken Stilling de

har beklædt i Samfundet, naar blot det er en Kendsgærning, at de har stræbt efter at gøre deres Pligt, saalænge de var arbejdsføre.

Pensionen knyttet til den enkelte Arbejdsplads kan altid virke hæmmende paa vedkommende Arbejders individuelle og samlede Handlefrihed, saaledes at Uret og daarlige Levevilkaar lades upataalt af dem af Hensyn til denne Pension, der vinker som et fremtidigt Gode, som mulig fortabes, hvis nogen Aktion bringer en Sags Paatalere i Miskredit og forvolder deres Afskedigelse.

Dette er en Skavank og endda en meget væsenlig Skavank ved Lokalpensionen, som en Gang i Fremtiden bør ophøre af sig selv, naar Alderdomsunderstøttelsens Bestemmelser har antaget en saadan Form, saa enhver Statsborger, der pligtskyldigt har opfyldt sit Hverv her paa Jorden, er betrygget mod Nød.

Men ved de forskellige Pensionsbestemmelser er en anden Ulempe, som man imidlertid ikke med Billighed kan fordre fjærnet i al Almindelighed.

Det er den dertil knyttede *Aldersgrænse* for Arbejdere, der ansættes paa Steder, hvor Pension er fastslaet. Denne Aldersgrænse fastsættes almindeligvis til 35 eller 40 Aar, og Bestemmelsen er ganske naturligt fremkommet af en Frygt for, at Arbejdere, der antoges i en vidt fremskreden Alder, altfor hurtigt skulde komme til at ligge den paagældende Institution til Byrde.

Der er som sagt ikke stort at sige imod denne Bestemmelse i al Almindelighed, men der foreligger for Tiden et Tilfælde, hvor der absolut burde dispenseres fra Reglen.

Det er ved Statens Vaabenværksteder.

For disse Virksomheders — Haandvaabenværkstedet, Hærens Laboratorium, Kanonværkstedet, Tøjhusafdelingen m. fl. — Vedkommende er der for et Par Aar siden af Lovgivningsmagten gennemført Pensionsregler, og Aldersgrænsen er samtidig fastsat saaledes, at en Mand ikke kan faa Ansættelse, naar han er fyldt 40 Aar.

Afvigte Aar vedtog Rigsdagen, som bekendt, en Række af militære Love, der, foruden en aarlig Merudgift paa ca. 3 Millioner Kroner til Militærvæsenet, fastslog en Bevilling paa ca. 31 Millioner Kr. til øjeblikkelig Forbrug til Fæstningernes Opførelse, Anskaffelse af Vaaben, Ammunition m. m.

Disse 31 Millioners Anvendelse er ensbetydende med, at der i 5, 6 maaske 7 eller 8 Aar vil herske ganske ekstraordinære Forhold paa de militære Institutioner, hvor der maa antages et langt større Antal Arbejdere end der ellers behøvedes, og naar de projekterede Arbejder er fuldførte efter den nævnte Tids Forløb, vil der atter indtræde normale Tilstande i Værkstederne, hvilket atter betyder, at den langt overvejende Del af de Arbejdere, der nu antages, paany afskediges.

Da der fordres 10 Aars Ansættelse ved Værkstederne inden nogensomhelst Ret til Pension indtræder, vil enhver kunne regne ud, at den langt overvejende Del af det ekstraordinært antagne Mandskab vil blive afskediget *uden* at være kommet saa vidt, at de kan kræve Pension; og som Følge deraf vil Pensionsreglerne slet ikke komme til at virke, pekuniært set.

Medlemmer, der er slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelses- dato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, fra hvilken Vedk. har betalt.
15366	Adamsen, Hans P. M.	Barup	22. 6. 79	Maribo	17. 9. 06	Nykøbing F.	26. 6. 09
8853	Andersen, Hugo E. P.	Randers	19. 1. 87	Kbhvn. Afd. 1	11.12.09	Kbhvn. Afd. 1	25.12.09
6284	— Marius	Korsør	12. 8. 88	Slagelse	20. 9. 08	Korsør	25.11.09
2137	Bergenholtz, Aage	København	24. 3. 89	Kbhvn. Afd. 1	2.11.09	Kbhvn. Afd. 1	29. 1.10
2015	Bindner, Chr. E.	Kværkeby	21. 1. 84	” ” 1	7. 7. 03	” ” 1	29. 1.10
9049	Carstensen, Edv.	Aarhus	9. 2. 87	Svendborg	28. 1. 07	Korsør	12. 9. 09
871	Christensen, Lars Chr.	Horslunde	25.10.81	Kbhvn. Afd. 1	9. 2. 08	Nykøbing F.	3. 4. 09
3476	Clausen, C. Chr.	Thoreby, Lolland	3. 6. 86	Nykøbing F.	4. 5. 05	—	27. 3. 09
16740	— Einar	Farum	18.10.87	Kbhvn. Afd. 1	21. 8. 09	Kbhvn. Afd. 1	6.11.09
11194	Damhave, H. M. Petersen	Østrup pr. Odense	26. 7. 76	” ” 1	8. 2. 08	” ” 1	8. 1.10
8491	Frederiksen, Einar H.	København	14. 2. 79	” ” 1	2. 3. 05	” ” 1	5. 2.10
8608	Gunriak, Pieter	Polen	20. 8. 82	” ” 1	29. 1.10	” ” 1	29. 1.10
13755	Haagensen, Haagen Alfr. A.	København	6. 2. 90	” ” 1	6.11.09	” ” 1	6.11.09
4863	Halkier, Carl Fr.	Holstebro	15. 7. 86	Holstebro	1. 2. 05	Holstebro	24. 7. 09
2054	Handest, Hugo C. O. N.	København	5.12.87	Kbhvn. Afd. 1	9.10.07	Kbhvn. Afd. 1	23.10.09
11226	Hansen, Alfr. Laur.	Nagelsti, Lolland	19. 9. 84	” ” 1	10. 3. 06	Nykøbing F.	31. 7. 09
6907	— Carl Chr. V.	Nykøbing F.	16. 6. 71	Nykøbing F.	17. 5. 03	—	10. 4. 09
1022	— Jørgen Damgaard	Ubberud	7.12.79	Kbhvn. Afd. 1	24. 1.10	Kbhvn. Afd. 1	22. 1.10
12977	— Vald. Laur.	København	25. 3. 86	” ” 1	11.12.05	” ” 1	8. 1.10
12517	Hintz, Erik A.	Frederiksborg	27. 6. 77	” ” 1	6. 8. 98	” ” 1	8. 1.10
15832	Holmberg, Laurits	Herning	10.10.89	Holstebro	3. 6. 08	Nykøbing F.	15.10.09
5658	Højer, Jens Christoffer	Farum	22. 9. 89	Kbhvn. Afd. 1	6. 4. 08	—	2.10.09
15472	Ibsen, N. J.	Esbjerg	25. 4. 86	Esbjerg	9. 6. 05	Kbhvn. Afd. 1	22. 1.10
968	Jacobsen, Einar	København	30. 5. 89	Kbhvn. Afd. 1	10. 1.10	” ” 1	8. 1.10
13307	Jensen, Anders	Randers	27. 7. 88	Randers	5. 6. 07	Randers	31.10.09
9339	— Jens Chr.	Nykøbing F.	26.10.78	Nykøbing F.	1.11.97	Nykøbing F.	28. 8. 09
10899	— Ludvig	Stokkemærke	21. 9. 67	—	16. 3. 09	—	3. 4. 09
3630	— N. A.	Raasted pr. Holstebro	5.10.71	Randers	15. 6. 95	Randers	6.11.09
14135	Jespersen, Chr. Hagen.	Aarhus	25. 5. 79	Aarhus	1.11.99	Kbhvn. Afd. 1	29. 1.10
11922	Johansen, Jens Jørgen.	Tøvede pr. Stege	18. 8. 89	Nykøbing F.	20. 2. 09	Nykøbing F.	23. 6. 09
2508	— Vilh.	Aalborg	24. 2. 64	Aalborg	25.11.88	Aalborg	30. 8. 09
6902	Jørgensen, Carl Johannes .	Sørup, Falster	13.12.81	Nykøbing F.	4. 9. 07	Nykøbing F.	10. 4. 09
5585	Larsen, Hans Oskar ...	Odense	18. 4. 75	Kbhvn. Afd. 2	1. 4. 94	Kbhvn. Afd. 1	25.12.09
8998	— Knud Chr.	København	9. 1. 89	” ” 1	9. 9. 08	” ” 1	15. 1.10
6700	— L.	Klodskov, Falster	9. 2. 68	Nykøbing F.	8. 4. 05	Nykøbing F.	3. 4. 09
12479	— Lars Jacobsen.	Bislew	9. 2. 89	Aalborg	27. 4. 09	Aalborg	10. 9. 09
15230	Lauersen, Laurits M.	Raarup	4. 2. 86	Odder	28.11.08	Odder	6. 3. 09
4342	Lauesen, Christian	Skodborg, Slesvig	9. 5. 88	Esbjerg	1. 5. 08	Aarhus	5. 6. 09
17380	Lund, Aug.	Seest pr. Kolding	29. 7. 84	Haderslev	12. 2. 08	Vejen	8. 1.10
16531	Madsen, Jens Chr.	Aarhus	14. 7. 87	Kbhvn. Afd. 1	6. 4. 07	Aarhus	27. 8. 09
7361	Mikkelsen, Auning P. Chr.	Aalborg	21. 4. 78	” ” 1	30. 3. 06	Aalborg	4.12.09
5542	Mou, Rud. C. S.	København	8. 2. 59	” ” 1	4. 4. 08	Kbhvn. Afd. 1	26. 6. 09
12832	Nielsen, Arthur Vilh.	—	26. 1. 86	” ” 1	7. 7. 05	” ” 1	15. 1.10
4733	— Carl A. Bredal.	Randers	26. 2. 88	Randers	9. 6. 07	Randers	26.12.09
7179	Ohrberg, Jøns	Broby, Sverrig	19.11.49	Nykøbing F.	10.11.96	Nykøbing F.	8. 5. 09
15766	Olsen, Carl Anthon.	Havnsø, Gundslev Sogn	21. 7. 86	—	7. 4. 06	—	21. 5. 09
2525	— Johan Peter	Ejsing	15. 3. 82	Hobro-Assens	28. 7. 07	Holstebro	8. 5. 09
15835	— O. H. C. Lindegaard	Nysted	24.10.86	Nykøbing F.	3.10.08	Nykøbing F.	3. 4. 09
6358	— Oskar	Helsingør	11.12.84	Helsingør	2. 5. 04	Kbhvn. Afd. 1	9.10.09
2768	Petersen, Ar. old	Hadsten	29. 7. 87	Aarhus	6. 5. 07	Aarhus	25. 9. 09
10072	— H. M.	København	9. 3. 87	—	18. 5. 06	—	26. 3. 09
7665	— Jens P.	Brændstrup	23. 8. 80	—	22.11.07	—	8. 5. 09
8575	— Ole	Oppesundby	18. 1. 61	Kbhvn. Afd. 1	5. 2. 10	Kbhvn. Afd. 1	12. 2.10
16178	— Peter Chr.	Malling pr. Malling St.	4. 5. 87	Holeby	17. 3. 07	Odder	29. 5. 09
9147	Poulsen, Jens Galthen ..	Aarhus	26.12.70	Aarhus	9. 5. 03	Aarhus	26. 6. 09
9337	Rasmussen, Chr. Andreas. .	Nørre Grimmelstrup, Falster	15.12.86	Nykøbing F.	21. 4. 08	Nykøbing F.	31. 7. 09
8836	— Harald O.	København	21. 3. 73	Kbhvn. Afd. 1	13. 2. 03	Kbhvn. Afd. 1	11.12.09
6047	Ringsted, Jens Carl Th.	Thisted	4. 6. 84	Aalborg	9. 8. 04	Aarhus	18. 9. 09
9483	Stigaard, H. L. F.	Aarhus	6.12.73	Aarhus	8. 8. 08	—	11. 9. 99
14635	Sørensen, Jens Lund.	Herning	22. 3. 81	—	6. 5. 00	—	14. 8. 09
15396	Thomsen, George Toybor	Boston, England	27. 9. 84	Kbhvn. Afd. 5	7. 7. 06	Kbhvn. Afd. 1	25.12.09
13635	Torbensen, Otto Julius	Birkerød	6. 6. 89	” ” 1	11. 6. 09	” ” 1	29. 1.10
17151	Vilke, Anton V.	Frederikshavn	13. 7. 88	Holstebro	4. 5. 09	Holstebro	14. 8. 09
8603	Zeruneith, Rudolf	København	1. 4. 91	Kbhvn. Afd. 1	22. 1.10	Kbhvn. Afd. 1	12. 2.10

Vore Anvisningskontorer.

Aalborg, C. E. Christensen, Christiansgade 20. 12¹/₂—1, 6¹/₂—7¹/₂.

Aarhus, A. Johansen, Østergade 54, St. 12¹/₄—1, 7—8.

Assens, Joh. Schnor, St. Kirkestræde 7, St., 12—1, 6¹/₂—7¹/₂. Ingen Udbetaling.

Esbjerg, A. Caben, Jyllandsgade 36. Udbt. 12¹/₄—12³/₄, 6—7.

Faaborg, Smed P. Andersen, Odensevej 29. Ingen Udbt. Fredericia, Maskinarb. Chr. Henriksen, Sjællandsg. 44. Udbt. til Rejsende, 6¹/₄—7.

Frederikshavn, Maskinarb. P. Nielsen, Søndergade 61, St., t. v. Udbt. Søgnetage 7¹/₄—8.

Frederikssund, Maskinarb. L. P. Lundbeck, Villakvarteret. Ingen Udbt. Træffes 6—7.

Frederiksværk Maskinarb. V. Jensen, Heegaards Arbejderboliger. Udbt. 5¹/₂—6¹/₂.

Grenaa, Maskinarb. Joh. Hougaard, Grønland 23.

Helsingør, Maskinarb. B. Sørensen, Søstræde 4, Hverdag 1—2 og 7—8.

Herning, Jens Kjær Nielsen, Østergade 52, Udbt. 6¹/₄—7.

Hillerød, Smed S. Sørensen, Kannikegade 155 a, Udbt. 6—7.

Hjørring, Maskinarb. Chr. Larsen, Danmarksgade 33 St. t. v. Søgnetage 6—7, Lørdag 6—8, Helligdage 10—11.

Hobro-Assens Afd. A. Bregendahl, Cimbria, Søgnetage 12—1.

Holbæk, Maskinarb. Th. Madsen, Ejendommen »Vega«, Skolegade. Udbt. 6¹/₂—8.

Holeby, Maskinarb. A. Schytt. Ingen Udbt.

Holstebro, P. Chr. Petersen, Asylgade 2. 6—7¹/₂.

Horsens, Aage Nielsen, Fredensgade 11, St. Udbtaling Søgnetage 7—8 Aften.

Kallundborg, H. Rasmussen, Lundevej 5, 12¹/₄—11¹/₄ Midtdag og 6¹/₂—7¹/₂ Aften.

Kerteminde, Smed L. Hansen, Strandgade 28. 12¹/₄—1, 6¹/₄—7. Ingen Udbt.

Kolding, Th. Hansen, Laasbygade 97, St., Udbt. hver Søgnetags Aften 6—7, Søn- og Helligdage 9—10 paa Kolding Svendehjem.

Korsør, Smed F. Andersen, St. Jørgensevej 1. Ingen Udbt.

København, Larslejrstræde 1. St. 9—11 og 6—8.

Lyngby, Maskinarb. A. P. Jensen, Hovedgaden 75, St. t. v. Ingen Udbt.

Maribo, Maskinarb. Jak. Nielsen, Aldershvile, 6¹/₂—7¹/₂.

Middelfart, Smed Vald. Hansen, Hessgade 56. Udbt. 12¹/₂—1, 6—7.

Nakskov, Rasmus Olsen, Taarsvej 40. 6¹/₂—7¹/₂.

Nyborg, Fr. Wendel, Christianslundsg. 11¹. 12¹/₄—12³/₄ og 6—7.

Nykøbing Falster, Maskinarb. M. Raal, Gaabensevej 20, 6—7, Søndag 10—12.

— Mors, L. Rasmussen, Kvistgaardsg., Kl. 6—7.

Næstved, Smed Olaf Hansen, Amtmandsgade 77 a. Udbt. 6—7.

Nørresundby, L. Jensen, Bondrupsgade 6. 12¹/₂—11¹/₂.

Odder, Maskinarb. Chr. M. Nielsen, Asylgade ved Lunden. Ingen Udbetaling.

Odense, R. H. Hansen, Nørrebro 52. 12¹/₄—1. Udbetaling til Rejsende 6¹/₂—7¹/₂, Søndag 11—12 Formd.

Præstø, J. A. Sørensen, Vesterbro. 6—7.

Randers, P. Thøgersen, Møllegade 11. 12—1, 6—7.

Ribe, Smed N. Madsen, Dagmarsgade. Ing. Udbt.

Ringsted, Maskinarb. H. Jensen, Rønnedevej.

Roskilde, Smed C. Hansen, Knudsvej 11. Hverdag 7—8.

Rudkøbing, Smed Hans Hansen, Strandgaden. 12—1 og 6—7.

Rønne, H. P. Jensen, Vinkelvej 27.

Silkeborg, Chr. Petersen, Herningvej 71. Udbt. 6¹/₂—7¹/₂.

Skanderborg, Maskinarb. H. Lang, Banegaardsvej 17, 6—7 Aften.

Skive, Smed Chr. Bedsted, Møllegade 7. 6—7.

Slagelse, Smed H. P. Hansen, Bredegades Allé 3 M¹, t. v. 7—8.

Sorø, Maskinarb. Fred. Christiansen, Sorø Landsogn. Udbt. paa Svendehjemmet 6—6¹/₂, Søndag 9—10.

Stege, P. J. Petersen, Nygade, Lindemark. 6¹/₂—8, Hverdag.

Svendborg, N. C. Jørgensen, Færgevejen 20, 1. Sal. 12—1, 6—7.

Thisted, C. Dysted, Nørregade. Udbt. 12¹/₂—1, 6¹/₂—7¹/₂.

Varde, H. P. Hansen, Nygade. 6—7.

Vejen, Keddelsmed M. Christensen, Østergade. Udbt. 6¹/₄—7¹/₄, Helligdage 9—10.

Vejle, P. S. Loft, Fjordgade 7, St. 12—1, 6—7¹/₂ (kun Søgnetage).

Viborg, P. Frantzen, Sct. Mikkelsgade 15. Udbt. Søgnetage 7—8.

Randers.

Fra 1. Maj er Anvisningskontoret flyttet til Burchesgade 10. Udbt. 6¹/₄—7 Aften.

Vejen.

Fra 1. Maj bor Kassereren i Vejen i Grunnetsgade. Udbt. paa Svendehjemmet fra 6—7, Søndag Form. 9—10.

Statsunderstøttelse

til

uformuende Maskinister.

Uformuende Maskinister, der have bestaaet eller forberede sig til første eller anden Afdeling af Maskinisteksamen samt til Tillægsprøven i Elektroteknik, og som ønske Understøttelse af Statskassen, kunne derom ansøge Marineministeriet.

Ansøgningen, hvortil benyttes en Blanket, som kan faas hos Bestyreren af vedkommende Maskinistkursus, indsendes senest den 19de Maj d. A. til undertegnede Formand i Maskinisteksamens-Kommissionen.

Orlogsværftet, Kjøbenhavn C., den 18de April 1910.

A. H. M. Rasmussen,
Underdirektør ved Orlogsværftet.

Maskinisteksaminerne.

Nye Kursus til 1ste og 2den Afd. samt Tillægsprøven i Elektroteknik begynder først i Januar, Maj og September. Indmeldelse og alle Oplysninger ved Henvendelse til:

Københavns Maskinistekole

Nørrebrogade 13. N.

Kontortid 6—8 Eftm.

Da det saaledes er en Kendsgærning, at disse Regler paa et Omraade er uden Betydning saavel for den ene som for den anden Part, synes vi det vilde være ganske logisk og korrekt, om man ogsaa slog en tyk Streg over alle andre Bestemmelser i Pensionsloven, hvis Betydning i Virkeligheden er ganske lig Nul for dem, der antages nu og som paa Grund af Forholdene **maa** afskediges inden de have 10 Aars Anciennitet.

Vi har haft Eksempel paa, at en 44-aarig Mand søgte og fik Arbejde i et af Værkstederne ved en Specialitet, som hans Kvalifikationer særlig egnede sig for, og alle reelle og formelle Aftaler var saa godt som truffene, da Værkstedslederen sluttelig forhørte sig om vedkommende Arbejders Alder. Da denne konstateredes, afbrødes al Forhandling om Ansættelse straks, og Manden afvistes med en høflig Beklagelse fra Værkstedslederens Side.

Er det nu ikke ganske meningsløst, at denne Mand, som absolut ikke vil kunne opnaa Pensionsancienniteten, fordi han nødvendigvis af Pensionen ganske uvedkommende Aarsager **maa** forlade Fabriken inden der kan være eller blive Tale om nogen Pension for ham, *netop* af Hensyn til Pensionen skal være afskaaren fra Ansættelse og gaa arbejdsløs fremdeles, medens en yngre Mand, der maaske ikke er i Besiddelse af førstnævnte Kvalifikationer, ansættes — og *afskediges inden Pensionsloven giver ham noget Gode eller Vaabenværkstederne nogen Pensionsudgift?*

Vi synes ærligt talt, at den førstnævnte ligesaa godt kunde være ansat som den sidste, og en Kilde til Ærgrelse for adskillige Mennesker, der have opnaaet 40-Aars Alderen vilde derved være fjærnet samtidig med Modviljen mod Pensionsreglernes strammende og indskrænkende Bestemmelser.

Det er os bekendt, at Folketingsmand *K. M. Klausen*, ud fra det samme Synspunkt som vi, har henvendt sig til Forsvarsministeren for at faa Bestemmelsen om Aldersgrænsen sat ud af Kraft *midlertidigt*, uden at Forsvarsministeren har kunnet imødekomme dette Ønske.

Vi beklager dette, og haaber at Sagen paany vil blive overvejet i Forsvarsministeriet, saaledes at en *Urimelighed* kan blive annulleret.

B.

Konflikter.

Paa nedennævnte Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt indtil anden Meddelelse foreligger.

1. Hos Fabrikant *P. Nielsen, Pedershaab* i Brønderslev, fortsættes Arbejdsstandsningen fremdeles.

2. *Plovfabrikant Jacobsen, Fraugde* paa Fyn, er ligeledes fremdeles blokeret og Tilgang af Forbundets Medlemmer forbudt.

3. *Silkeborg Afdeling* frabeder Tilgang til Smedemester *Carl Jacobsens* Værksted.

4. *Smedem. A. Mathiesen, Laasbygade, Kolding*, er blokeret.

5. Strejken hos *Maskinfabrikant H. Hansen, Korsør*, fortsættes.

6. *Grovsmed Andersen, Jagtvejen 217, København*, er ligeledes fortsat blokeret.

7. Forinden Medlemmer af Forbundet søger Arbejde hos Smedemestrene *J. P. Carlsen* og *Jokumsen* i Stubbekøbing, bedes de henvende sig enten til den lokale Klubformand eller Afdelingsformanden, *M. Frandsen*, Tværgade 9, Nykøbing F.

8. *Automatfabriken, Kompagnistræde, København*, hvor en Svend ikke har faaet sin Løn udbetalt, er blokeret.

* * *

Da *Grov- og Skibssmed Mikkel Christensen, Nykøbing M.*, ikke har betalt en Svend sin tilgodehavende Løn advares mod Tilgang til ham indtil Forholdene er ordnet.

K. Jensen.

Strejke i Nakskov.

I Slutningen af forrige Maaned fremsatte vore Kolleger (14 Mand) hos Maskinfabrikant Petersen i Nakskov Krav om et Tillæg til Timelønnen, hvilket Krav dog af Hr. Petersen besvaredes med et bestemt Afslag, samtidig med at han meddelte, at han vilde melde sig ind i Arbejdsgiver-Organisationen. Hr. Petersen foretog da ogsaa Skridt i saa Henseende, men fra gammel Tid har vore Fabrikantforeninger indtaget det Standpunkt, at naar der var Konflikt af en eller anden Art mellem en Arbejdsgiver og os, saa blev Arbejdsgiveren først optaget, naar saadan verserende Konflikt var bragt i Orden.

Saaledes gik det ogsaa her, og Mandagen den 11. April kom Forbundets Formand til Stede for at forhandle Sagen i Orden med Hr. Petersen, der imidlertid stillede sig meget afvisende og overlegen an, skønt hans gennemsnitlige Timeløn for de 14 Arbejdere, iberegnet en Formand paa 50 Øre i Timen, som ganske vist staaer som Medlem af vor Organisation, kun var 37,6 Øre, endskønt Hr. Petersen kun i ringe Grad hidtil havde været at formaa til at give Akkord. Ja det var endogsaa saaledes, at han i visse Tilfælde gjorde opnaaede Akkorder illusoriske for Svendene. Eksempelvis havde Tillidsmanden, Smed Henriksen, fornylig haft en Akkord paa ca. 196 Kr., hvoraf de 96 Kr. var fortjent Overskud til Fordeling mellem Henriksen samt 2 Svende og en Arbejdsmand, der havde hjulpet ham. Fabrikant Petersen har imidlertid formodentlig ment, at der var tjent for meget, thi han forlangte noget Ekstraarbejde udført for det samme Beløb, som, hvis dette Forlangende skulde være efterkommet, vilde have bevirket, at det meste af »Overskudet« vilde være gaaet sig en Tur.

Da Hr. Petersen imidlertid, som nævnt, ved Henvendelsen fra Forbundets Formand stillede sig afvisende, blev Forhandlingerne afbrudt, hvilket havde den Virkning at alle Svendene forlod Arbejdet Mandag Middag.

Forhandlingerne genoptoges dog samme Eftermiddag med det Resultat, at Hr. Petersen indgik paa at forhøje Gennemsnitslønnen til 39 Øre. Endvidere forpligtede han sig til fremtidig i Henhold til Januar-Overenskomsten at give Arbejdet i Akkord i størst mulig Udstrækning, og endelig indgik han paa at opføre den ovennævnte Akkord, som af Arbejderne ønsket, hvormed denne Konflikt afsluttedes, og Arbejdet genoptoges atter den paafølgende Tirsdag Morgen.

Vor Lønstatistik.

Fra en Kollega i Nakskov ved Navn V. Jensen har vi modtaget nogle Notitser til Fagbladet angaaende vor Lønstatistik, hvilke gaar ud paa følgende:

Hr. V. Jensen bemærker først, at det forbauser ham meget, at Hovedbestyrelsen vedbliver at udsende Lønskemaer i samme Affattelse som sket er gennem flere Aar, hvilket han mener gør vor Lønstatistik ganske overflødig, navnlig da han gaar ud fra, at Fabrikkerne til enhver Tid kan møde med en ganske anderledes nøjagtig Statistik. Hr. Jensen drager dernæst til Felts imod Lønskemaets Rubrik, hvor der spørges: »Hvor meget fik de De udbetalt paa den Lønningsdag, der faldt mellem den 7. og 14. November?« Hr. Jensen mener, at dette Spørgsmaal kun bør anvendes overfor de Medlemmer, der udelukkende arbejder i Dagløn, medens det ikke duer overfor de fleste, som i nogen Grad arbejder i Akkord. I saa Henseende anfører han eksempelvis, at der for 54 Timer à 40 Øre pr. Time i Akkord kan blive udbetalt 21 Kr. 60 Øre, hvilket saa anføres paa Lønskemaet, selvom Vedkommende maaske hele Aaret gennemgaaende har Akkord, og paa den anden Side kan der i enkelt Tilfælde indtræffe Udbetaling af et stort Overskud paa en Akkord, som muligvis er begyndt for 3 Maaneder siden, og dette mener han ikke kan benyttes til Udarbejdelsen af Statistik.

I Stedet mener Hr. Jensen, at der skulde forlanges opgivet Dagløntimerne og Akkordtimerne samt den gennemsnitlige Fortjeneste for de sidste 3 Maaneder, da man saa vilde faa Statistik, der var i virkelig Overensstemmelse med de faktiske Forhold, og Hr. Jensen paapeger, hvilken stor Betydning det vilde have ved Forhandlinger om Lønstridigheder at have Oplysninger, man fuldtud kunde stole paa, hvorfor han henstiller dette til Overvejelse af Hovedbestyrelsen samt i de forskellige Afdelinger.

Skønt dette Spørgsmaal maa siges at være mest aktuelt om Efteraaret, hvor vi plejer at udsende Lønskemaer, har vi dog ikke villet nægte at optage Hr. Jensens Bemærkninger, om end de i Virkeligheden maa siges at være saa temmelig paa Siden af Sagen. Naar vi Aar efter Aar har udsendt enslydende Skemaer, saa er det ikke fordi, at ikke dette Forhold har været Genstand for omfattende Overvejelser, eller fordi man ikke kunde ønske at spørge om meget mere, men fordi Erfaringen viser, at med Hensyn til Statistik drejer det sig først og fremmest om at bevare Kontinuiteten, det vil sige fortsætte i samme Spor for stadig at kunne sammenligne Resultaterne med tidligere Resultater, og dernæst af den Grund, at Erfaringen viser, at det ikke

kan hjælpe at spørge om en hel Del, da man simpelthen ikke kan vente at faa det besvaret.

Hr. Jensens Bemærkninger angaaende Spørgsmaalet om, hvor meget der er udbetalt paa en bestemt Lønningsdag, er ganske forkerte, selvom det skal indrømmes, at vor Akkordstatistik i visse Henseender er noget mangelfuld; men det har dog ikke desto mindre vist sig ved Diskussioner og Sammenligninger med de Oplysninger, som Arbejdsgiverne fra Tid til anden indsamler, at vore Resultater i Tendensen er ganske korrekte, og til Beroligelse for Hr. Jensen kan vi oplyse, at den Akkordstatistik, som er fremskaffet og anvendt af os, altid er og har været kontrolleret af en videnskabelig uddannet Statistiker, saa det er altsaa ikke alene Hovedbestyrelsen, der har været bestemmende eller bærer Ansvar for de fremsatte Tal, men vi skal i denne Forbindelse ydermere gøre opmærksom paa, at det, som vi altid har lagt mest Vægt paa i vor Statistik, det er Spørgsmaalet: »Hvad er Deres Timeløn?«, og dette Spørgsmaal er i alt Fald gennem Aarene gennemgaaende blevet besvaret korrekt, og netop dette har sat os i Stand til at vide det, som for os var det vigtigste, nemlig hvad Timelønnen er i vort Fag baade paa hvert enkelt Værksted, i hver enkelt By og i hver enkelt Branche af Faget samt i Faget som Helhed. Akkordstatistiken har altid staaet i 2. Linie, men alligevel har de Oplysninger, vi i saa Henseende har fremskaffet, været af overordentlig stor Betydning, og det Forhold, som Hr. Jensen nævner: at en enkelt Mand kan have arbejdet i Akkord i længere Tid uden at faa Overskud udbetalt den Lørdag, da han opgiver sin samlede Udbetaling, medens andre faar en større Udbetaling, som de har været lang Tid om at fortjene, faar ingen Betydning, naar Talen er om at bearbejde Oplysningerne som Helhed; gennemsnitlig vil de afgivne Oplysninger alligevel give et fuldtud korrekt Billede, naar de bearbejdes statistisk, forudsat at vore Medlemmer bare altid uden nogen som helst Bagtanke eller uden noget som helst Omsvøb paa Lønskemaet vilde besvare de rettede Spørgsmaal ganske korrekt.

Vi beklager, at der stadig er Fagfæller, som mener at skulle give sig til at diskutere disse Spørgsmaal, naar de skal udfylde Skemaet, og andre, der mener, at de stillede Spørgsmaal kan besvares saadan, som de mere eller mindre tilfældig synes. Hvert af Spørgsmaalene forudsætter nemlig kun en ren umiddelbar og sanddru Besvarelse; Resten kommer af sig selv ved de Beregninger, som foretages.

Vi skal indrømme, at det vilde være meget behageligt, om vi kunde faa oplyst, som af Jensen henstillet, Dagløntimerne og Akkordtimerne saa vel som Fortjenesten for hvert Medlem i Løbet af 3 Maaneder pr. Aar; men det kan ikke hjælpe at stille disse Spørgsmaal op, naar vi ved, at det er ganske umuligt at faa 10,000 Medlemmer eller blot Halvdelen til at efterkomme Besvarelserne.

Det har efterhaanden vist sig muligt i større og større Udstrækning at faa alle vore Medlemmer til at udfylde et Lønskema paa og for en enkelt Dag, naar der kun er stillet ganske faa og klare Spørgsmaal; men

at gaa videre i Retning af at gøre Spørgsmaalene mere komplicerede, det vil, hvad Erfaringen ogsaa viser i andre Fag og andre Lande, kun føre til, at det hele »gaar i Fisk« for os, og at de fremskaffede Oplysninger vilde blive værdiløse.

Vi er taknemlige for al den Interesse, der vises for vore Bestræbelser for at fremskaffe Lønstatistik, og det forundrer os ikke, at ikke alle Kolleger forstaar, at der i saa Henseende gøres alt for at lægge det hele til Rette saa praktisk som muligt, men naar Hovedbestyrelsen ved Konference med Autoriteter paa dette Omraade kommer til det Resultat, at Forespørgslerne maa gives den og den bestemte Form, saa gælder det kun om at følge disse ganske umiddelbart og uden at anstille svævende Reflektioner om det rigtige i, at Forespørgslerne netop har faaet denne Form; thi det gælder jo netop om at handle fuldstændig i Takt over det hele, og dette sker kun, naar alle vore Medlemmer uden Tøven følger de til dem rettede Anmodninger, og saa bør de dog føle en vis Tilfredsstillelse ved, at de trods Manglerne sikkert er det Fag herhjemme, der sidder inde med den bedste og paalideligste Statistik over Lønforholdene indenfor et Fag.

Det engelske Maskinarbejderforbunds Historie.

(Efter »Järnarbetaren«.)

III.

Adskillige Aar forløb nu efter den store Konflikt, uden at der tildrog sig noget af særlig Betydning. Ved Kongresbeslutninger underordnedes Forbundsafdelingerne imidlertid mere og mere Hovedbestyrelsen af Hensyn til Forbundets fælles og almindelige Interesser, og de kunde ikke mere som forud udsende Cirkulærer eller paaligge Kontingent uden Forbundsledelsens Tilladelse. Hovedbestyrelsen bestod af 25 Medlemmer, hvoraf 9 boede i London. Dels paa Grund af Efterveerne fra de store Konflikter og dels paa Grund af Arbejdsgivernes Forfølgelser mod Forbundets Medlemmer blev mange tvungne til at udvandre, og ligesom Kristendommen forhen udbredtes gennem Martyrerne, saaledes udbredtes nu Organisationstanken gennem de landflygtige Mekanikere. Forbundsafdelinger voksede saaledes op i Sydney, Port Jackson, Montreal, Malta og Hamilton, Kanada.

Den Gæld, som Forbundet havde paadraget sig under den store Konflikt, klaredes forholdsvis hurtigt, og allerede 5 Aar efter var Forbundets Ressourcer bragt op til en Højde af 900,000 Kr., hvori Forbundet fortrøstningsfuldt kunde tænke paa nye Opgaver. Trods det, at man endnu ikke var naaet til som Arbejderklasse at deltage i det politiske Liv, tog dog Organisationens Initiativ til en kraftig Opposition imod forskellige Forsøg paa at gennemføre en mod Fagorganisationerne fjendtlig Lovgivning, og med Hjælp fra flere frisisjede Mænd indenfor Parlamentet lykkedes det at tilbageslaa Tilløbet i saa Henseende.

I Aaret 1855 udsendte Forbundet en Afhandling om kooperative Produktionsforetagender, som havde taget 1. Pris ved en af Forbundet foranstaltet Kappel-

strid paa dette Felt. Tanken om saadanne Produktionsforetagender havde længe beskæftiget Forbundsledelsen, det var blevet et Slags moderne »Kanaens Land« (i denne Forbindelse menes: det forjættede Land), og Gang paa Gang henlortes Tankerne paa saadanne og lignende Projekter som værende den eneste Vej til Redning ud af de sociale Misforhold. Man ræsonnerede som saa, at selv om de kooperative Værksteder ikke gav nogen Gevinst, saa var det dog bedre derigennem at give de arbejdsløse Medlemmer Beskæftigelse end at betale dem Arbejdsløshedsunderstøttelse, hvilken, naar den blev udbetalt, var helt tabt uden at give noget Produkt.

Det omtalte Prisopgaveskrift foreslog, at en Sum paa 90,000 Kr. skulde anvendes til Indkøb af et Værksted, Forbundet skulde i Henhold til nogle Lovbestemmelser omdannes til et Industriforbund, og Hovedbestyrelsens Medlemmer skulde tillige være Foretagendets Administratorer. Gennem denne Frembringelsesmaade skulde ikke alene Forbundets Midler være lovligt beskyttede, men man burde ogsaa undvige de Vanskeligheder, som gerne klæber sig til kooperative Produktionsforetagender, nemlig Manglen paa virkelig Disciplin og Funktionærernes Afhængighed af Arbejdernes tilfældige Bevaagenhed. Foretagendets Ledere skulde jo ikke her være ansvarlige overfor Værkstedets Arbejdere undtagen indenfor hele Forbundet. Afhandlingen om dette Spørgsmaal blev Genstand for megen Diskussion i et Aarstid, og man foretog Afstemning for og imod Forslaget, til det sluttelig gennem en Urafstemning forkastedes. Den frie og offentlige Diskussion syntes fuldstændig at have dræbt Tanken om kooperative Værksteder.

Tiden fra Afslutningen af Lock-ouren 1852 til 1864 syntes at have været temmelig rolig, og Konflikter af alvorligere Art forekom ikke, hvorfor Forbundet voksede sig stærkt og kunde indrette sin Virksomhed paa et systematisk og ihærdigt Arbejde i og for Arbejdstidens Forkortelse i forskellige Dele af Landet. Endskønt det ordinære Kontingent ikke forhøjedes, naar undtages Tiden umiddelbart efter den store Lock-out, da man for længere Tid havde paalignet Medlemmerne et Ekstrakontingent af 1 Kr. 35 Øre (antagelig pr. Uge), men bibeholdtes med 90 Øre pr. Uge, udvidedes dog Medlemmernes Rettigheder med Hensyn til Størrelsen af Understøttelse af de forskellige Fonds; dette beroede paa, at Forbundet nu talte 28,780 Medlemmer, og det er selvindlysende, at et stort Forbund giver større Tryghed og større Fordele, end et mindre Forbund med samme Kontingent kan give.

Indtil Kongressen 1864 i Manchester havde de Arbejdere, som under Konflikten i 1857 begyndte at arbejde, inden Konfliktsunderstøttelsen paa Grund af Forbundskassens daværende Stilling reduceredes, og hvilke da ved Kontrakt havde forpligtet sig til ikke at være Medlemmer af nogen Organisation, ikke paa noget som helst Vilkaar faaet Lov til at genindtræde i Organisationen. Nu besluttede Kongressen dog at give almindeligt Amnesti for disse Arbejdere.

Da Forbundets Kongresser blev mere og mere kostbare — ovennævnte Kongres i Manchester kostede til Eks. 54,000 Kr. —, besluttede man at afholde Kongresser noget sjældnere, men i Stedet derfor at udvide Hovedbestyrelsen saaledes, at denne nu kom til at tælle 37 Medlemmer, hvoraf de 11 skulde være bosatte i London og fungere som Funktionærer, medens de 26 fra Provinsernes Afdelinger udgjorde et Slags Repræsentantskab, som indkaldtes, naar vigtigere Sager skulde afgøres. Paa denne Maade gik det saa indtil 1874, hvilket Aar man igen fandt Anledning til at sammenkalde en Kongres. Dog havde man i denne halve Snes Aar afholdt saakaldte Distriktskonferencer, hvor man havde fundet dette nødvendigt.

Tiden fra 1871 til 1873 var optaget af en intensiv Aktion for Gennemførelsen af 9 Timersdagen. Denne

Aktion begyndte i Sunderland-Distriktet, hvor 9-Timersdagen gennemførtes ved Forhandlinger med Arbejdsgiverne uden nogen nævneværdig Strid. Derfra spredte Rørelsen sig over hele Landet, og den vigtige Reform tilkæmpedes under Smaastridigheder paa en Mængde Pladser. Gode Konjunkturer var jo ogsaa raadende, thi Rapporterne fra Afdlingerne over de Medlemmer, som oppebar Arbejdsløshedsunderstøttelse, viste i Maj Maaned 1872 kun 162 Arbejdsløse paa et Medlemsantal af 38,924. Aaret forud, som var belemret med bestandige Smaastridigheder, opviste aldrig mere end 500 arbejdsløse Medlemmer. Man maa jo ogsaa her regne med den større Solidaritets- og Kammeratskabsfølelse, som behersker det enkelte Medlem vis à vis Hovedorganisationens Pengemidler indenfor de engelske Fagorganisationer. Denne Fællesskabsfølelse overfor Organisationens Midler skriver sig fra Generationers Medlemskab og Træning i Selvhjælpskassens virksomhed, og giver sig ogsaa Udtryk i større Iver og Rørlighed i Spørgsmaalet om at søge Arbejde for ikke i Utide at lænse Forbundskassen.

Et bemærkelsesværdigt Forhold er, at Forbundet efter 23 Aars Virksomhed kunde konstatere, at de Delegerede i Warrington 1850 ved sine Kalkulationer angaaende de Beløb, som skulde medgaa til Administrationen af de forskellige Fonds, næsten paa Øre havde fastslaaet de Kontingenter, som siden medgik til disse Fonds. Dette dog med Undtagelse af Understøttelsesfonden for gamle Medlemmer, men her havde man rigtignok heller ikke holdt sig til de af Warrington-Repræsentanterne foreslaaede 4 Kr. 50 Øre om Ugen, men forhøjet Understøttelsen til henholdsvis 6 Kr. 30 Øre, 7 Kr. 20 Øre og 8 Kr. 10 Øre, hvorfor den oprindelige Kalkulation naturligvis ikke kunde holde Stik.

Efter at have været Formand i 24 Aar sluttede William Allan af i 1874 og efterfulgtes af John Burnett, som havde været særlig fremtrædende i Kampagnen for 9 Timersdagens Indførelse.

Forbundet afholdt nu ikke nogen Kongres før 1885, altsaa 11 Aar efter sidste Kongres, og dette endskønt disse Aar maatte betegnes som meget ugunstige for Forbundet med Hensyn til den finansielle Stilling og Medlemsantallet, der i denne Tid gik ned. Specielt var Aaret 1879 meget svært paa Grund af de uhorste daarlige Konjunkturer, og Forbundet maatte anvende alle sine Kræfter for at bibeholde 9-Timersdagen og for at undgaa de voldsomme Forsøg paa Lønreduktioner, som Arbejdsgiverne organiserede.

(Fortsættes.)

Socialdemokratiets Aarhundrede.

Gennem Kontoret, Larslejstræde 1, St. th., kan endnu erholdes enkelte Eksemplarer af *F. J. Borghjærgs* og *C. E. Jensens* ovennævnte omfattende og interessante Værk til en Betaling af 9 Kr. i indbunden og 6 Kr. i uindbunden Stand. Afbetaling kan indrømmes mod 1 Krones Ekstrabetaling.

Billetter til nedsat Pris

til Casino, Folketheatret, Det nye Theater, Sønderbros Theater og Zoologisk Have erholdes paa Kontoret, Larslejstræde 1, St. th.

Meddelelser fra Hovedkassereren.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmands Side er nedenstaaende optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 14342 O. Berg.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi vedkommende undskyldte.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Følgende Medlemsbøger ere anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 5891	S. Petersen	(Kbhvn. Afd. 1)
> 8892	A. Struck	(— — 1)
> 13522	J. Buch	(— — 1)
> 13461	J. P. Jensen	(Helsingør — 2)
> 15493	P. Hansen	(Randers —)

Nr. 6463 G. Christensen, Nr. 14168 C. Christiansen, Nr. 12086 H. P. Larsen og Nr. 15587 N. P. Nielsen har *atter fundet* deres Bøger.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Nr. 14342	Berg, O.	Nyt Register
> 13553	Hansen, A.	—
> 12687	— V. P.	—
> 8822	Jørgensen, C. P.	—
> 15025	— P. H.	—
> 13128	Larsen, C. V.	—
> 4041	— L. P.	—
> 16562	Lassen, C. G.	—
> 14863	Lindemann, F. A.	—
> 13943	Lundberg, S. A.	—
> 1293	Magnussen, A.	—
> 12762	Olsen, N. S.	—
> 11620	Petersen, N. P.	—
> 5123	Schrøder, L. L.	—
> 12610	Ulriksen, V.	—
> 2789	Welling, Fr.	—

Nr. 15547	Jensen, V. J.	Gl. Register
> 16875	Petersen, P. V.	—
> 2460	Svendsen, H. A.	—

Akkord-Overskud.

Paa Anvisningskontoret i **Randers** henligger Overskud til Nr. 16034 H. Sørensen, Nr. 9451 V. Jørgensen og Nr. 9472 J. Jørgensen.

Paa Anvisningskontoret i **Helsingør** henligger Overskud til Nr. 739 M. J. Bache, Nr. 16218 Abrahamson og Nr. 17076 P. C. Petersen.

Redigeret af *J. A. Hansen.*

Bogtr. Lützhøft-Petersen, Amagertorv 10, Kbhvn.

FAGBLAD FOR SMEDE OG MASKINARBEJDERE

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

Nr. 7.

Maj 1910.

22. Aargang.

Den faste Voldgiftsret.

Som bekendt strakte forhandlingerne i Fællesudvalget af 17. August sig over det meste af Aaret 1909, og disse forhandlinger affluttedes omkring ved 1. Januar 1910, hvorefter Rigsdagen med en sjælden Ekspedithed tog fat paa Gennemførelsen af de Lovforslag, som var bleven Resultatet af Fællesudvalgets Arbejde. Den 12. April stadfæstedes Loven om „Oprettelse af en fast Voldgiftsret“ samt „Udnævnelse af en forligsmand i Arbejdsstridigheder“, og allerede Tirsdagen d. 10. Maj har den faste Voldgiftsret konstitueret sig og valgt Overretsassessor, Dr. jur. Carl Usfing til formand, og Kriminalretsassessor, Dr. jur. Tybjerg til Næstformand. Paa „De samvirkende Fagforbund“s Repræsentantskabsmøde d. 23. April d. A. valgtes Raadmand Gustav Philipsen, Formand for Arbejdsmandsforbundet, Lyngsle, og vort Forbunds Formand, J. A. Hansen, til Fagforbundenes Repræsentanter i denne Ret, og samtidig valgte man til Suppleanter „De samvirkende Fagforbund“s tidligere Formand, Martin Olsen, Murer Kr. Petersen og Overretsfagfører Oskar Johansen. Arbejdsgiverforeningens Medlemmer i Retten er Højesteretsfagfører Bülow, Direktør S. C. Hanberg og Muremester Andersen; Suppleanter er Direktør Max Ballin, Bogtrykker H. Langhjør og Højesteretsfagfører Henriques.

Udvalg skal finde Sted hvert Aar i Oktober Maa-
ned og Genvalg kan finde Sted.

Man har altsaa kaldt den ny Institution for „Den faste Voldgiftsret“, hvilket ligger deri, at den kommer til at virke som en fortsættelse af den hidtil bestaaende „permanente Voldgiftsret“, hvis funktioner den overtager. Men i Virkeligheden er det slet ingen Voldgiftsret, det her drejer sig om, men en Domstol, som Rettens formand, Dr. Usfing har karakteriseret som staaende lige med Sø- og Handelsretten, ja endogsaa med Landets Højesteret, idet Domme affagte ved Den faste Voldgiftsret er inappellable affurat som Højesterets Domme. Forskellen mellem denne Domstol og en Voldgiftsret ligger da ogsaa deri, at dennes Domme er, som det hedder, „retskraftige“, hvilket vil sige, at de hviler paa Loven og kan gennemføres ved Hjælp af Statsmagten (det vil sige Fogden), medens en almindelig Voldgiftsrets Domme kun har Retskraft i den Udstrækning, som Parterne til enhver Tid selv kan blive enige om.

Denne Lovs § 4, B, indeholder en Bestemmelse, som forudsætter, at Overenskomster mellem Arbejdsgivere og Arbejdere kan have en Bestemmelse om, at man ikke vil lade Spørgsmaal om Brud paa disse Overenskomster afgøre af denne Ret; men det bliver vanskeligt, for ikke at sige umuligt, allerede nu at have nogen bestemt Mening om, hvorvidt eller i hvilken Udstrækning, der i Fremtiden vil blive gjort Brug af denne Bestemmelse.

Eigeledes vil det være vanskeligt at have nogen

Mening om, i hvor stor Udstrækning denne Ret vil komme til at virke. Lovens § 10 siger, at „Retten bør virke hen til, at de mellem Parterne indgaaede Voldgiftsaftaler overholdes“. Og videre, at „Hvis Sagen i sin Helhed henhører under en faglig Voldgiftsret, kan Retten afvise Sagen“. Og endelig staar der i Lovens § 17, 2. Stk., at „Saafremt den Organisation, som anlægger eller mod hvem der anlægges Sag ved Voldgiftsretten, er saa ringe i Omfang eller Betydning, at den Nytte, Sagens Behandling ved Voldgiftsretten kan stifte, ikke skønnes at staa i rimeligt Forhold til det med Voldgiftsbehandlingen forbundne Tab af Tid og Penge, er Voldgiftsretten beføjet til at afvise Sagen“. Og i samme §'s sidste Stykke: „Eigeledes er Voldgiftsretten beføjet til at afvise Sagen, saafremt der mellem de tvistende Parter mangler betryggende Regler til Sikring af en regelmæssig, voldgiftsretlig Afgørelse af faglig Strid“.

Som det vil ses, er navnlig § 10 noget svævende, ikke mindst naar den taler om at „virke hen til“; men i det hele taget har Meningen været den, at alle Sager og Tvistemaal, som kan henføres og som naturligt hører hjemme ved de indenfor de forskellige fag oprettede Voldgiftsretter, skal afgøres der, men om nogen bestemt Afgrænsning kan der selvfølgelig ikke være Tale her, og der vil sikkert nok vise sig en Trang til at faa en Del Sager bort fra de faglige Voldgiftsretter, der jo i mange Tilfælde fungerer alt andet end mønsterværdigt, ind for den ny oprettede Domstol. En saadan Trang sporedes til Tider ret kraftigt overfor den permanente Voldgiftsret, hvis Opgave dog ellers var begrænset til at dømme om Brud paa September-forslaget af 99.

Om denne Ret kan det isøvrigt siges, at den jo i overvejende Grad er en Lægmands-Domstol. Der er ganske vist foruden Formanden valgt 2 Jurister, skønt Loven ikke fordrer dette, men om en Mand som Gustav Philipsen tør det vel nok siges — uden at forklejne hans klare juridiske Sans —, at Lægmanden er stærkt fremtrædende, men selv med dette for Øje maa det naturligvis indrømmes, at der er lagt en meget stor Magt med Hensyn til Afgørelsen af alle Stridsspørgsmaal i Formandens Haand, hvilken altsaa er en Jurist. Vi tør dog vist haabe, at en Mand som Assessor Usfing, der gennem Aarene har fulgt Den permanente Voldgiftsret, som jo i mangfoldige Tilfælde blev en meget god Bølgedæmper, ogsaa i Fremtiden vil se samfundsmæssigt paa Tingene og ikke føle sig kaldet til specielt at varetage Overklassens Interesser.

Først og fremmest gælder det naturligvis, nu som

altid, om at styrke vore Organisationer, og navnlig gælder det om at være paa Post med Hensyn til Indholdet af de Overenskomster, der i Fremtiden indgaaes med Arbejdsgiverne, og endelig gælder det ikke mindre om at være paa Post der, hvor de store Industriddere, støttet af en Skare Jurister, som er disses Klassefæller og i mangfoldige Tilfælde atffor villige Haandlangere, søger at drufne Arbejderbevægelsen i Formalisme og Juristeri samt ensidig Fortolkning af bestaaende Aftaler.

* * *

Et Eksempel af „Lov om Oprettelse af en fast Voldgiftsret“ samt et Eksempel af „Lov om Udnævnelse af en Forligsmand i Arbejdsstridigheder“ vedlægges denne Forsendelse af fagblade til hver Afdeling.

Lov og Ret.

En Rørlæggersag.

Vi har modtaget følgende:

Da De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskab i Sommeren 1908 vedtog det Forslag, som daværende Indenrigsminister Sigurd Berg havde fremsat til Afslutning af alle de Konfliktsspørgsmaal, der den Gang stod paa Dagsordenen mellem de organiserede Arbejdere og Arbejdsgivere, var der naturligvis ikke luter Tilfredshed blandt de Arbejderorganisationers Medlemmer, der ikke havde faaet deres Ønsker helt opfyldt, men naar man sammenlignede det opnaaede Resultat, som var fremkommet uden økonomisk Kamp, med de Tab, der vilde være forvoldt ved en Lock-out, der sammen med Arbejdsløsheden paa daværende Tidspunkt til en Begyndelse vilde have bragt et halvt hundred Tusind Mand ud af Virksomhed, erkendte man hurtigt, at den trufne Afgørelse havde den absolute Fordel paa sin Side.

Hvad der derimod modtoges med større Skepsis og Uvished var Mæglingforslagets Anhang, der besluttede Nedsættelsen af det Udvalg, som senere døbttes *Fællesudvalget af 17. August 1908*, hvis Opgave var at udarbejde Regler eller udfinde Midler, der kunde forhindre eller ihvert Fald indskrænke Antallet paa de stadig opdukkende Udsigter til omfattende Krige mellem de Organisationer, der i vor Tid med Rette betragtes som nogle af de mest betydende Brændpunkter i det offentlige Liv.

Den Følelse, der bemægtigede sig en Del af de organiserede Arbejdere ved Tanken om en eventuel Lovgivning paa det paagældende Omraade, var først og fremmest en Frygt for, at der paa denne Maade skulde lægges unaturlige Hindringer i Vejen for Arbejderklassens fortsatte Fremrykning mod større Andele i Livets rige Goder, og Frygten formindskedes naturligvis ikke ved Tanken om at en saadan Lovgivning mulig kunde komme til at betyde Reduktioner i de alt bestaaende Forhold, eller maaske endogsaa fastslaa Straffebestemmelser og meget andet i reaktionær Retning, der vilde umuliggøre Organisationernes fortsatte Virken.

Begrundede og ubegrundede Indvendinger fremsattes, og da Fællesudvalget kort før Nytaar 1910 fremlagde sit Arbejde til Offentlighedens Beskuelse og de interesserede Parters Bedømmelse, dukkede al den hvilende Skepsis op paany, og graadige Blikke kastede sig over Udvalgets omfangsrige Bogværk; for nogle Vedkommende for at plukke alle tilsyneladende angribelige Afsnit ud, for paa disse at læde Dødsdommen over det samlede Udbytte af Udvalgets Arbejde.

For den langt overvejende Del af de organiserede Arbejdere, der overhovedet beskæftiger sig med Organisationsarbejde og -Tanker, stod Udvalgets Arbejde straks som et for Arbejderpartiet *ufarligt* Produkt af Forhandlingerne; derfor borgede de 10 Navne, der af Arbejderpartiets mest erfarne Tillidsmænd var Medforlagsstillere til Lovgivningsmagten om at ophøje Forslagene til Love, og selv om der paa enkelte Steder er rejst Storm mod Forslagene, har man i al Almindelighed sluttet sig dertil med Velvilje og Forstaaelse, og de kommende Tider vil afgjort bringe Tvivlere til Erkendelse af, at den anviste Vej i Virkeligheden kun betyder en Udvikling og Forbedring af de Foranstaltninger, der Tid efter anden har vist sig aldeles nødvendige at gennemføre af Hensyn til at to mægtige Faktorer — Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer — stod med modsatte Interesser, der *skulde* sammenarbejdes, naar der opstod Divergens.

Naturligvis maa vi regne med at der blandt »Tvivlerne« altid vil være enkelte, som overhovedet ikke vil lade sig overbevise af Kendsgeneringer, men til Stædighed og med Stædighed vil hævde det Fanden-i-voldske Standpunkt, at Sagerne kun kan fremmes ved Barikadekampe og Revolverkugler, og at ingen strammende Baand maa hindre denne Tankes Realisation, men det maa naturligvis ikke gøre alle andre nervøse eller bringe dem væk fra den sunde Tankegangs mindre opørske Veje og Stier.

En virkelig Vurdering af det opnaaede Resultat af Fællesudvalgets Arbejde vil naturligvis kun kunne finde Sted, naar det praktiske Liv præges deraf, og naar Sammenligninger kan anstilles mellem *før* og *nu*. Særlig paa ét Omraade vil det da vise sig at de nye Bestemmelser vil virke velgørende. Det er med Hensyn til de Sager, som *Retsmyndighederne* beskæftiger sig med.

Et nys afsluttet Tilfælde af en Konflikt giver et udmærket Billede af almindelig Rettergang for Tiden. For ca. halvtredje Aar siden udførte tre Rørlæggere to større Rørledningsarbejder for en Ingeniør E. J., og da Arbejdet var færdigt og afleveret, opgjordes Akkorderne og Overskudene androg et samlet Beløb paa 457 Kr. 10 Øre.

Regnskaberne *godkendtes* af Ingeniøren, og han afgav Løfte om, at Betaling skulde ske snarest mulig.

Han ophørte nogen Tid efter at drive Virksomhed. Da Pengene ikke indløb, henvendte Rørlæggerne sig gentagne Gange til Ingeniøren, men da alle deres Henvendelser i Løbet af fem Fjerdingaar var ganske frugtesløse, forsøgte Organisationerne at faa Forbindelse med vedkommende, der imidlertid afviste al Forhandling med den Motivering, at han ikke mere var Arbejdsgiver, og derfor heller ikke agtede at forhandle med Smedeforbundet.

Der var derfor ingen anden Vej at gaa for Rørlæggerne end at søge deres Krav gennemførte ved Domstolene, og alt fornuddent i saa Henseende foretoges derefter.

Det første Indlæg fra Ingeniørens Sagfører var af en saadan Art, saa Rørlæggerne billedligt talt »satte sig paa Enden« af Forbavelse.

Ingeniøren nægtede fuldstændig Godkendelse af det tidligere godkendte Beløb, og opstillede et Regnskab, der reducerede Rørlæggernes Tilgodehavende fra 457 Kr. til knapt 60 Kr.

I Indlægget fra Sagføreren fremsattes en saa vanvittig Paastand, som at Boring af Huller gennem Gulv, Lof

og Vægge ikke vedkom Centralvarmearbejderne, og at de paagældende Rørlæggere *aldrig* havde udført den Slags Arbejde for Ingeniøren, uagtet det var en Kendsgening, at Boring af Huller ved de af vedkommende Ingeniør tidligere udførte Anlæg *aldrig* var udførte af andre end hans egne Rørmontører.

Et Stykke Arbejde, hvorom der specielt var akkorderet 57 Kr. reduceredes glat væk til 9 Kr. 50 Øre, og Arbejder, der var udførte ganske udenfor de to Rørledningsarbejder blev paaført Akkorderne, saaledes at der i Dagløn tilsyneladende var optaget langt større Summer, end der i Virkeligheden var optaget. Adskillige Arbejder: Opstilling af Ovne, Ribberør m. m. var fuldstændig slettet af Regnskaberne under Henviisning til, at de ikke fandtes paa Tegningen, der fremlagdes i Retten. uagtet Ingeniøren var ligesaa vidende som Rørlæggerne om, at disse Arbejder var ekstrabestilt af Kunderne og udført paa Anlægene.

Alle Aftaler, der var truffet under Arbejdets Udførelse og ved Akkordernes Opgørelse, benægtedes pure, og Kravene afvistes i Henhold til disse Benægtelser.

I Ingeniørens næste Indlæg for Retten reduceredes Rørlæggernes Tilgodehavende endnu mere, og det paastodes endogsaa, at de oven i Købet *skyldte* Ingeniøren Penge.

Alle disse Genvordigheder kunde man maaske have let af, hvis der ikke fandtes den forbandede Retsbestemmelse, at Sagsøgerne skal *bevise* deres Kravs Rettigelse.

Enhver vil kunne indse, hvor vanskeligt det er for et Par Arbejdere at paavise hvert enkelt Stykke Arbejde, de et Par Aar i Forvejen har udført i to forskellige Byer og paa Steder, hvor de ikke en Gang kan faa Adgang tilstedt, og der er da ogsaa gaaet over et Aar hen med Gang paa Gang at skrive nye Indlæg, skaffe nye Beviser, kræve Modpartens Fremlæggelse af de originale Opgørelser, som kun han var i Besiddelse af, men hver evige Gang har han fundet paa nye juridiske Kneb og nye Benægtelser, saa man maatte skamme sig som en Hund paa hans Vegne.

For kort Tid siden indtraf det Tilfælde, at Ingeniøren paany skulde paabegynde Virksomhed, og ved en Trumf i Bordet blev han da, som Betingelse for at faa Forbundets Medlemmer i Arbejde, tvunget til et Forlig med Rørlæggerne, hvorefter Sagsanlægget mod ham hævedes, og Retten kommer altsaa aldrig til at fælde Dom i denne Sag. Hvordan denne Dom vilde komme til at se ud, kan altsaa ikke siges, men særlig lyst saa det ikke ud med Hensyn til *Retfærdigheden*.

Under disse Retstilstande lever vi altsaa i Øjeblikket. Hvis man tænker sig det omtalte Tilfælde behandlet under de af Fællesudvalget af 17. August udarbejdede Forslag og Regler vilde Piben have faaet en anden Lyd.

Hadde man anvendt Voldgiftsreglerne, vilde Sagen temmelig sikkert være afgjort ved en Mægling, og Rørlæggerne vilde have faaet deres Penge udbetalt med kort Varsel i Stedet for at der nu hengik halvtredje Aar. Men lad os sætte, at første Instans ikke havde kunnet opnaa Enighed, saa er det aldeles afgjort, at et Møde mellem Organisationsledelserne eller endelig en Voldgiftsret — de tre Instanser Voldgiftsreglerne foreskriver — vilde have fejlet alle de af Ingeniøren fremsatte usandfærdige Paastande til Side med Væmmelse og forlangt de Dokumenter paa Bordet, som krævedes til Sagens Belysning, og Rørlæggernes Ret vilde være bevist i Løbet af lige saa mange Uger som der nu gik Aar.

Hadde man maattet gaa til den af Fællesudvalget af 17. August foreslaaede »faste Voldgiftsret«, vilde man ligeledes haft den upaatvillige Fordel, at Parterne kunne komme til at staa Ansigt til Ansigt, og at en Del af Rettens Medlemmer havde været Arbejdernes egne Repræsentanter, der i Modsætning til den almindelige Rettergangs juridiske Dommere og Bisiddere,

Vor Arbejdsløshedskasse.

Siden Arbejdsløshedskassens Statsanerkendelse er der tilgaaet den følgende Kommune-tilskud:

I Regnskabsaaret fra 1. April 1908 til 31. Marts 1909.

Kommune	Kr. Øre	Kommune	Kr. Øre	Kommune	Kr. Øre
Aarhus	856.92	Transport	1971.11	Sorø	2738.21
Bogense	2.17	Kolding	83.42	do. Landsogn	15.17
Esbjerg	137.58	Kregome-Vinderød	1.68	do. Landsogn	2.17
Falslev-Vindblæs	47.66	Nakskov	65.00	Stege	9.75
Fredericia	18.42	Nykøbing M.	27.09	do. Landsogn	45.06
Frederikshavn	126.75	Næstved	54.17	Slagelse	49.84
Frederiksborg Slotssogn	15.17	Næsbyhoved-Broby	4.51	Svendborg	148.42
Helsingør	382.42	Randers	364.00	Faaborg	13.00
Hillerød	27.62	Kristrup	26.00	Varde	16.25
do.	27.63	Galten-Vissing	22.53	Vejle	123.50
Holbæk	39.00	Roskilde	34.67	Hover	65.35
Merløse	23.83	Sct. Jørgensbjerg	10.83	Hornstrup	13.52
Hagested	9.01	Ringkøbing	9.75	København	5236.83
Horsens	239.42	Rønne	16.25	Frederiksberg	581.75
Kallundborg	13.00	Skanderborg	22.45	Gentofte	30.33
Refsnæs	4.51	Skive	24.75	Tilsammen	9089.15
	1971.11		2738.21		

I Regnskabsaaret fra 1. April 1909 til 31. Marts 1910.

Kommune	Kr. Øre	Kommune	Kr. Øre	Kommune	Kr. Øre
Aalborg	856.21	Transport	8665.17	Sorø Landdistrikt	14097.60
Aarhus	3884.75	Kolding	401.09	Stege Landsogn	18.03
Aaby	67.60	Korsør	58.59	Stege Landsogn	23.40
Brabrand	20.00	Taarnborg	22.53	Svendborg	455.17
Assens	36.05	Middelfart	180.27	Varde	72.11
Esbjerg	423.63	Nakskov	342.51	Vejle	21.67
Falslev-Vindblæs	58.58	Nyborg	73.53	Vejle	612.91
Fredericia	90.13	do.	333.49	Greis-Sindbjerg	4.51
Frederikshavn	455.17	Nykøbing, Mors	261.39	do.	2.34
Frederikssund	36.05	Nørre-Sundby	135.20	Hornstrup	4.68
Frederiksværk	45.07	Odense	1230.32	Viborg	15.50
Kregome-Vinderød	12.91	Randers	1422.26	Vordingborg	4.51
Grenaa	16.39	Dronningborg	56.92	do.	18.03
Helsingør	1203.23	Vorup	22.75	København	20694.61
Tikøb	24.78	Ringsted	37.76	Frederiksberg	2311.92
Herning	55.36	Roskilde	157.73	Ballerup-Maalev	4.51
Brande	4.68	Sct. Jørgensbjerg	36.05	Gentofte	184.77
Frederiksborg Slotssogn	58.59	Rudkøbing	43.33	Gladsaxe	4.33
Asminderød-Grønholt	9.01	Silkeborg	139.71	Høje Taastrup	10.82
Hjørring	162.24	Skanderborg	189.28	Lyngby	198.29
Holstebro	157.73	Skive	99.84	Søllerød	10.83
Horsens	919.36	Slagelse	184.77	Taarnby	81.12
Kallundborg	67.60	Sct. Peders Landsogn	3.11	Tilsammen	38851.66
	8665.17		14097.60		

havde krævet Lys over Sagen, og gjort deres til at skaffe Arbejderne den Ret, der tilkom dem.

En saadan Forhaling af Sagen, og saa skamløse Forsøg, som der i det foreliggende Tilfælde er gjort paa at formene Arbejdere, hvad der tilkommer dem, vil være ganske utænkkelig under de nye Forhold.

Man vil maaske indvende, at det fremdragne Tilfælde ikke kommer ind under de nye Regler og Love, og man kan forsaavidt have Ret i denne Indvending, da Voldgiftsreglerne og Voldgiftsretten nærmest tager Sigte paa Forholdene mellem Organisationerne og de mellem disse indgaaede Overenskomster, men enhver vil hurtigt kunne indse, at de nuværende Tilstande paa

mange Steder er af en saadan Art, saa det vil være i allerhøjeste Grad ønskeligt at komme bort fra dem og til bedre Tilstande.

Disse bedre Tilstande er Aanden og Tankegangen i Fællesudvalgets Forslag og der vil derfor være al Grund til at kræve Forslagene *udvidede* til at omfatte alle Virksomheder og Forhold ad Aare, i Stedet for nu at raabe højt om, at de betyder Baandlæggelser paa Bevægelsesfriheden og hæmmer Arbejderne i deres Anstrengelser for at opnaa, hvad der tilkommer dem.

Montør.

Medlemmer, der er slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, fra hvilken Vedk. har betalt.
1931	Aagesen, Peter Mathias.	Dragør	10. 2. 88	Kbhvn. Afd. 5	25. 5. 07	Kbhvn. Afd. 5	24. 7. 09
7768	Andersen, F. Carl S.	København	25. 4. 85	" " 5	8. 1. 09	" " 5	17. 4. 09
3160	— Frederik.....	Holbæk	29. 3. 88	" " "	3. 5. 07	" " "	18. 12. 09
6746	— Hj.	Ringsted	29. 9. 81	Kbhvn. Afd. 5	31. 5. 02	" " 5	1. 2. 09
11533	— Martin.....	Nyborg	9. 10. 88	Nyborg	4. 3. 08	Svendborg	1. 1. 10
329	— W.....	Horsens	26. 10. 76	Kbhvn. Afd. 1	27. 7. 95	Kbhvn. Afd. 2	27. 8. 09
9037	Andresen, Julius.....	Viflinge Sogn	22. 12. 81	Assens	24. 4. 08	Odense	12. 6. 09
6975	Bruun, Aage Chr. Thuesen	Skelskør	10. 6. 87	Slagelse	1. 11. 05	Kbhvn. Afd. 1	5. 2. 10
3471	Carlsen, Peter Vilh.	Oure pr. Stubbekøbing	16. 1. 88	Nykøbing F.	1. 5. 07	Holeby	2. 1. 09
6712	Christensen, Frederik.....	Lynby	29. 5. 74	Kbhvn. Afd. 3	8. 10. 98	Kbhvn. Afd. 5	4. 9. 09
12471	Christiansen, Carl.....	Aalborg	29. 9. 89	Aalborg	6. 4. 09	Hjørring	13. 11. 09
3935	— Søren.....	Kappel pr. Nakskov	7. 4. 88	Svendborg	9. 5. 07	Svendborg	7. 8. 09
9921	Clausen, Villiam.....	Næstved	5. 2. 83	Næstved	8. 11. 02	Hjørring	9. 9. 09
9962	Damm, Victor E. E.....	København	24. 2. 87	Kbhvn. Afd. 5	10. 11. 06	Kbhvn. Afd. 5	20. 11. 09
15083	Dinesen, Axel M. W.	Frederiksberg	12. 5. 88	" " 1	25. 5. 06	" " 1	12. 2. 10
4917	Echardt, C. A.....	Vestre Karup, Sverrig	1. 3. 61	" " 5	29. 2. 96	" " 5	2. 10. 09
10320	Edvardsen, Carl L. S.....	Købelev pr. Nakskov	5. 3. 90	Holeby	9. 4. 08	Holeby	24. 5. 09
8318	Ekstrand, Arthur Ferd....	Helsingør	17. 8. 86	Kbhvn. Afd. 1	3. 5. 09	Kbhvn. Afd. 1	28. 8. 09
257	Ewald, Ingolf.....	København	6. 12. 86	" " 1	29. 5. 09	" " 1	15. 1. 10
10660	Fischer, Theodor.....	—	28. 10. 78	Èsbjerg	6. 1. 99	" " 5	25. 9. 09
5381	Frederiksen, Svend H. B...	—	3. 1. 88	Kbhvn. Afd. 1	2. 10. 07	" " 1	19. 12. 08
16355	Hansen, H. P. Broge...	Nysted	18. 8. 70	" " 2	23. 2. 07	" " 2	5. 11. 09
8498	— Hans A. Th....	København	24. 10. 88	" " 1	1. 2. 07	" " 1	19. 2. 10
8263	— O.....	Odense	2. 8. 86	Nyborg	8. 11. 05	" " 1	25. 12. 09
9662	— P. M.....	København	8. 10. 85	Kbhvn. Afd. 5	20. 1. 06	" " 5	4. 6. 09
12695	— Peter Andr.	Frederiksberg	4. 9. 86	" " 1	20. 6. 08	" " 1	27. 3. 09
2203	— P. A. Bredon..	København	23. 2. 85	" " 1	4. 4. 04	" " 1	19. 2. 10
16928	Jensen, Jens Peter....	Blegind	25. 2. 82	Odde	3. 2. 07	Odde	16. 10. 09
17172	Jørgensen, Jørgen.....	Skovly pr. Bogense	5. 9. 89	Odense	1. 7. 09	Odense	7. 8. 09
17106	— Thorvald.....	Ugilt	22. 2. 90	Hjørring	7. 11. 08	Hjørring	6. 11. 09
17275	Larsen, Herman A. V....	Tværsted	22. 4. 90	—	3. 7. 09	—	11. 12. 09
13530	Linkhorst, Frantz.....	Braunschweig	3. 1. 88	Hamborg	19. 7. 08	Kbhvn. Afd. 1	16. 10. 09
15364	Madsen, Marius.....	Hunseby	25. 7. 87	Maribo	8. 7. 07	Maribo	21. 8. 09
14177	Mazanti, Hans C. M.	Odense	24. 8. 70	Odense	6. 2. 09	Odense	8. 1. 10
2468	Meisel, Ernst.....	Ringkøbing	3. 8. 84	Kbhvn. Afd. 1	5. 5. 08	Kbhvn. Afd. 1	25. 12. 09
4666	Mikkelsen, Chr.....	Rørth	19. 10. 78	Odde	1. 2. 05	Odde	16. 10. 09
10572	— Kræsten Madsen	Jellinge pr. Vejle	25. 6. 74	Skanderborg	11. 9. 08	Skanderborg	7. 8. 09
10441	Molthesen, Alfred.....	Fly Sogn	11. 11. 87	Aalborg	1. 5. 08	Holbæk	30. 10. 09
1564	Mortensen, Jørgen Carl ...	Knudstrup, Løgstrup	3. 7. 87	Kbhvn. Afd. 3	16. 11. 07	Kbhvn. Afd. 2	25. 12. 09
9056	Nielsen, Carl Marius ...	Bellinge pr. Odense	17. 9. 85	Svendborg	18. 1. 08	Svendborg	23. 10. 09
7836	— Einer V.....	København	6. 8. 84	Kbhvn. Afd. 5	9. 7. 04	Kbhvn. Afd. 5	14. 8. 09
7778	— Niels.....	Bornholm	1. 12. 89	Maribo	1. 11. 09	Maribo	27. 11. 09
2130	— Ove.....	Frederiksberg	2. 7. 90	Kbhvn. Afd. 1	16. 10. 09	Kbhvn. Afd. 1	19. 2. 10
5567	— Peter Chr.....	Gjesten Sogn, Jylland	23. 2. 86	" " 1	10. 4. 05	" " 2	30. 10. 09
732	Nørring, O. S. A.....	København	28. 9. 62	" " 1	11. 10. 07	" " 5	27. 6. 09
2404	Petersen, Vald. G. Peter.	Svendborg	2. 12. 89	Kbhvn. Afd. 1	10. 7. 09	Kbhvn. Afd. 1	25. 9. 09
15577	Rasmussen, Ludvig.....	Heldager, Tved Sogn	23. 1. 78	Svendborg	21. 1. 10	Svendborg	21. 1. 10
7173	Skov, Emil Johansen.	Saxkøbing	28. 9. 83	Nykøbing F.	8. 11. 06	Maribo	31. 7. 09
2025	— Otto Fr.....	København	26. 11. 87	Kbhvn. Afd. 1	11. 7. 08	Kbhvn. Afd. 1	12. 6. 09
9661	Sørensen, O.....	Frederiksværk	1. 8. 84	" " 5	3. 7. 09	" " 5	4. 9. 09
3574	Viberg, Rasmus M. Jensen	Aarhus	2. 8. 75	" " 2	21. 5. 04	" " 2	27. 11. 09

Efterlysning.

Maskinarbejder *Gøsta Rasmussen*, som har arbejdet paa Baneværkstedet i Aarhus, bedes opgive sin Adresse til Aarhus Afdeling.

Vore Anvisningskontorer.

Aalborg, C. E. Christensen, Christiansgade 20. 12¹/₂—1, 6¹/₂—7¹/₂.
Aarhus, A. Johansen, Østergade 54, St. 12¹/₄—1, 7—8.
Assens, Joh. Schnor, St. Kirkestræde 7, St. 12—1, 6¹/₂—7¹/₂.
Ingen Udbetaling.
Èsbjerg, A. Caben, Jyllandsgade 36. Udbt. 12¹/₄—12³/₄, 6—7.

Faaborg, Smed P. Andersen, Odensevej 29. Ingen Udbt.
 Fredericia, Maskinarb. Chr. Henriksen, Sjællandsg. 44.
 Udbt. til Rejsende, 6¹/₂—7.
 Frederikshavn, Maskinarb. P. Nielsen, Søndergade 61, St.,
 t. v. Udbt. Søndag 7¹/₄—8.
 Frederikssund, Maskinarb. L. P. Lundbeck, Villakvar-
 teret. Ingen Udbt. Træffes 6—7.
 Frederiksværk Maskinarb. V. Jensen, Heegaards Arbej-
 derboliger. Udbt. 5¹/₂—6¹/₂.
 Grenaa, Maskinarb. Joh. Hougaard, Grønland 23.
 Helsingør, Maskinarb. B. Sørensen, Søstræde 4,
 Hverdage 1—2 og 7—8.
 Herning, Jens Kjær Nielsen, Østergade 52, Udbet. 6¹/₄—7.
 Hillerød, Smed S. Sørensen, Kannikegade 155 a,
 Udbt. 6—7.
 Hjørring, Maskinarb. Chr. Larsen, Danmarksgade 33 St. t. v.
 Søndag 6—7, Lørdag 6—8, Helligdage 10—11.
 Hobro-Assens Afd. A. Bregendahl, Cimbria, Søndag 12—1.
 Holbæk, Maskinarb. Th. Madsen, Ejendommen »Vega«,
 Skolegade. Udbt. 6¹/₂—8.
 Holeby, Maskinarb. A. Schyft. Ingen Udbt.
 Holstebro, P. Chr. Petersen, Vestergade 21. 6—7¹/₂.
 Horsens, Aage Nielsen, Fredensgade 11, St. Udbtaling
 Søndag 7—8 Aften.
 Kallundborg, H. Rasmussen, Lundevej 5, 12¹/₄—1¹/₄ Mid-
 dag og 6¹/₂—7¹/₂ Aften.
 Kerteminde, Smed L. Hansen, Strandgade 28. 12¹/₄—1,
 6¹/₄—7. Ingen Udbt.
 Kolding, Th. Hansen, Laasbygade 97, St., Udbt. hver
 Søndags Aften 6—7, Søn- og Helligdage 9—10
 paa Kolding Svendehjem.
 Korsør, Smed F. Andersen, St. Jørgensvej 1. Ingen Udbt.
 København, Larslejstræde 1. St. 9—11 og 6—8.
 Lyngby, Maskinarb. A. P. Jensen, Hovedgaden 75, St. t. v.
 Ingen Udbt.
 Maribo, Maskinarb. Jak. Nielsen, Aldershvile, 6¹/₂—7¹/₂.
 Middelfart, Smed Vald. Hansen, Hessgade 56. Udbt.
 12¹/₂—1, 6—7.
 Nakskov, Rasmus Olsen, Taarsvej 40. 6¹/₂—7¹/₂.
 Nyborg, Fr. Wendel, Christianslundsg. 11¹. 12¹/₄—12⁸/₄
 og 6—7.
 Nykøbing Falster, Maskinarb. M. Raal, Gaabensevej 20,
 6—7, Søndag 10—12.
 — Mors, L. Rasmussen, Kvistgaardsg., Kl. 6—7.
 Næstved, Smed Olaf Hansen, Amtmandsgade 77 a.
 Udbt. 6—7.
 Nørresundby, L. Jensen, Bondrupsgade 6. 12¹/₂—1¹/₂.
 Odder, Maskinarb. Chr. M. Nielsen, Asylgade ved Lunden.
 Ingen Udbetaling.
 Odense, R. H. Hansen, Nørrebro 52. 12¹/₄—1. Udbetaling
 til Rejsende 6¹/₂—7¹/₂, Søndag 11—12 Formd.
 Præstø, J. A. Sørensen, Vesterbro. 6—7.
 Randers, Schmidt, Burchesgade 10. Udbt. 6¹/₄—7 Aften.
 Ringø, A. P. Andersen.
 Ribe, Smed N. Madsen, Dagmarsgade. Ing. Udbt.
 Ringsted, Maskinarb. H. Jensen, Rønnedevej.
 Roskilde, Smed C. Hansen, Knudsvej 11. Hverdage 7—8.
 Rudkøbing, Smed Hans Hansen, Strandgaden. 12—1
 og 6—7.
 Rønne, H. P. Jensen, Vinkelvej 27.
 Silkeborg, Chr. Petersen, Herningvej 71. Udbt. 6¹/₂—7¹/₂.
 Skanderborg, Maskinarb. H. Lang, Banegaardsvej 17,
 6—7 Aften.
 Skive, Smed Chr. Bedsted, Møllegade 7. 6—7.
 Slagelse, Smed H. P. Hansen, Bredegades Allé 3 M¹, t. v.
 7—8.
 Sorø, Maskinarb. Fred. Christiansen, Sorø Landsogn.
 Udbt. paa Svendehjemmet 6—6¹/₂, Søndag 9—10.
 Stege, P. J. Petersen, Nygade, Lindemark. 6¹/₂—8, Hver-
 dage.
 Stubbekøbing, F. Jensen, Karlsfeldtvej. Søndag 7—8
 Aften, Helligdage 1—2 Eftermiddag.
 Svendborg, N. C. Jørgensen, Færgevejen 20, 1. Sal.
 12—1, 6—7.

Thisted, C. Dysted, Nørregade. Udbet. 12¹/₂—1, 6¹/₂—7¹/₂.
 Varde, H. P. Hansen, Nygade. 6—7.
 Vejen, Keddelsmed M. Christensen, Grunnetsgade. Udbet.
 paa Svendehjemmet fra 6—7, Søndag Form. 9—10.
 Vejle, P. S. Loft, Fjordgade 7, St. 12—1, 6—7¹/₂ (kun
 Søndag).
 Viborg, P. Frantzen, Sct. Mikkelsgade 15. Udbet.
 Søndag 7—8.

Meddelelser fra Hovedkassereren.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende
 Tillidsmands Side er nedenstaaende optaget blandt
 slettede Medlemmer:

Nr. 15472 N. Ibsen.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi ved-
 kommende undskyldte.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig
 paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales
 Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Følgende Medlemsbøger ere anmeldte som tabte
 og gøres herved ugyldige:

Nr. 12619	W. Jørgensen	(Kbhvn. Afd. 1)
- 11444	C. Petersen	(— — 1)
- 16	M. Buch	(— — 4)
- 4118	M. C. P. Hansen	(— — 5)
- 10077	A. Zorn	(Aarhus —)

Norsk Bog, Nr. 15313, Bjarne Gran

Nr. 15493 P. Hansen har atter *fundet* sin Bog.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletterregistrene.)

Nr. 8280	Hemmingsen, A. H.	Gl. Register
- 3782	Nielsen, Christian	—
- 2362	Rasmussen, E. W.	—
- 3022	Ringstrøm, O.	—
Nr. 3799	Ahle, Jens M. M.	Nyt Register
- 8853	Andersen, H. E. P.	—
- 3083	Andreasen, Carl Chr.	—
- 9670	Christensen, H. M.	—
- 15472	Ibsen, N.	—
- 4425	Nielsen, H. H.	—
- 3708	Olsen, Jens	—
- 7219	Petersen, Rasmus	—
- 8183	Sørensen, L. O.	—

Enhver Haandværker,

som rejser til Udlandet bør indmelde sig i *Skandinavisk
 Central Understøttelses-Kasse*. Kontingent til Hoved-
 kassen 25 Cts. (ca. 18 Øre) ugentlig. Rejse- eller
 Sygehjælp til et Beløb af 25 Frcs. Over 30 Afdelinger
 i Europa. Indmeldelser modtages bl. a. i Kiel: Lehmborg
 22, Hamburg: Schlachterstrasse 44, Berlin: Gr. Ham-
 burgerstrasse 18/19, København: Foren. »Norden«, Gyl-
 denløvesgade 4 (du Parc), hos Forretningsføreren: Olaf
 Breuning, Kreuzlingen (Schweiz), samt i hver Afdeling.

Ekstraordinær Hjælp til Arbejdsløse.

Den 31. Marts d. A. udløb Loven om fortsat Hjælp til Arbejdsløse af 8. Maj 1909, i Henhold til hvilken et Medlems Opholdskommune var *forpligtet* til — uden Fattighjælps Virkning — at yde ham Understøttelse i samme Omfang som Kassens vedtægtsmæssige Understøttelse, naar han efter dennes Ophør fremdeles var arbejdsløs og trængende til Hjælp.

Det var almindelig ventet, at denne Lov var blevet forlænget, saa meget mere som Arbejdsløsheden ogsaa i sidste Vinter var af meget betydelig Omfang og Udsigterne til en Bedring af Forholdene kun smaa.

Ikke desto mindre var Landstingets Højre »modigt« nok til at lade Forslaget om Lovens Forlængelse begrave i et Udvalg, hvorfra den ikke senere saa Dagens Lys. De gæve Landstingsmænd havde jo noget lettere ved at sable en saadan Arbejderlov ned end deres Meningsfæller i Folketinget, der nu i Maj Maaned skal ud og have deres Mandat eftersat af Vælgerne.

En anden midlertidig Lov, der *tillader* Kommunerne at yde ekstraordinære Tilskud til Arbejdsløshedskasser og Hjælpekasser, lykkedes det dog i sidste Øjeblik at faa forlænget for det indeværende Finansaar, men den store Forskel der er imellem den bortfaldne Lovs *Forpligtelser* for Kommunen til at yde trængende Arbejdsløse Hjælp, og den vedtagne Lovs *Rettigheder* for Kommunen til — hvis den ønsker det — at yde Tilskud til Arbejdsløshedskasserne, vil absolut bevirke, at store Masser af Arbejdsløse maa undvære den Hjælp, som de i det afsluttede Finansaar var i Stand til at opnaa.

Paa saadanne Steder, hvor Arbejderne har tilstrækkelig Indflydelse paa Kommunens Anliggender, vil der dog kunne bødes noget paa Savnet, og t. Eks. Københavns Kommune stillede sig straks imødekommende ved at bevilge 50,000 Kroner som foreløbigt Tilskud, dog med den Indskrænkning, at Understøttelse kun undtagelsesvis maatte ydes til yngre ugifte, og da kun som Rejsehjælp.

Frederiksberg Kommune har senere bevilget 10,000 Kroner, men til Hjælpekassen, saaledes at de Arbejdsløses Anmodninger om Hjælp af Arbejdsløshedskassen maa tilsendes denne Institution.

De Tilskud, der af Kommunerne bevilges til Arbejdsløshedskasser, skal af Arbejdsløshedsnævnet fordeles mellem disse, og Nævnet har derfor udarbejdet Reglerne for Fordelingen af Tilskudene saaledes, at de i saa høj Grad som muligt kan virke i Kontakt med den bortfaldne Lov (af 8. Maj 1909). Paa Grund af at Tilskudene maa blive begrænsede Beløb, kan Tilstaaelse af Understøttelse kun gives for et kortere Tidsrum ad Gangen (ikke over 4 Uger), i Tilfælde af mindre Tilskud endda indskrænkes til ugevis Fordeling saa langt Tilskudet rækker. Ligeledes maa den ugentlige Understøttelses Størrelse begrænses til, hvad Kassens Vedtægt anviser, og i intet Tilfælde overstige 9 Kr., medens den samlede Understøttelse for Finansaaret 1910—11 ikke kan overstige 100 Kroner, medmindre Nævnet skønner, at de bevilgede Tilskud er tilstrækkelige til at yde mere.

For at lette Fordelingen af Kommunitilskud, hvilke iøvrigt forudsættes at skulle fordeles blandt Medlemmer i den Kommune, der yder Tilskudet, har Nævnet givet Anvisning paa, at de lokale Afdelinger af Kasserne udvirker, at enten Kommunen selv, Fællesorganisationen, hvor saadan findes, eller et af de lokale Afdelinger valgt Fællesudvalg, forestaar Fordelingen (d. e. Fastsættelsen af Understøttelsens Størrelse) til de enkelte Arbejdsløse, som gennem Afdelingerne indgiver Anmodning derom, hvorefter Understøttelsen — naar Meddelelse om dens Størrelse og Varighed foreligger — udbetales gennem Afdelingen.

For Københavns Vedkommende forestaar Arbejdsløshedsnævnet Fordelingen, og Afdelingerne her har foruden Nævnets almindelige Regler tillige faaet tilstillet de særlige Regler, der maatte til i Anledning af den til Kommunens Bevilling knyttede Betingelse med Hensyn til, at yngre ugifte kun undtagelsesvis kunne faa Understøttelse, og da kun som Rejsehjælp. Ved yngre ugifte forestaar Nævnet mandlige Medlemmer under 30 Aar og kvindelige Medlemmer under 25. Betingelsen for at faa Rejsehjælp er bl. a. den, at der foreligger skriftlig Tilsagn andet Steds fra om Arbejde, eller at saadant anvises fra Arbejdsanvisningskontoret.

Konflikter.

Paa nedennævnte Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt indtil anden Meddelelse foreligger.

1. Hos Fabrikant *P. Nielsen, Pedershaab* i Brønderslev, fortsættes Arbejdsstandsningen fremdeles.
2. *Plovfabrikant Jacobsen, Fraugde* paa Fyn, er ligeledes fremdeles blokeret og Tilgang af Forbundets Medlemmer forbudt.
3. *Silkeborg Afdeling* frabeder Tilgang til Smedemester *Carl Jacobsens* Værksted.
4. *Smedem. A. Mathiesen, Laasbygade, Kolding*, er blokeret.
5. Strejken hos *Maskinfabrikant H. Hansen, Korsør*, fortsættes.
6. *Grovsmed Andersen, Jagtvejen 217, København*, er ligeledes fortsat blokeret.
7. *Automatfabriken, København*, hvor en Svend ikke har faaet sin Løn udbetalt, er blokeret.
8. Da *Grov- og Skibssmed Mikkell Christensen, Nykøbing M.*, ikke har betalt en Svend sin tilgodehavende Løn advares mod Tilgang til ham, indtil Forholdene er ordnet.
9. Hos *Skibsbygmester Johansen* (Det flydende Værksted) paa *Refshaleøen* frabedes Tilgang af vore Medlemmer, da Johansen nægter at udbetale et Akkordoverskud.

To Voldgiftskendelser.

Under 14. April er der ved en Voldgift, nedsat i H. t. de mellem Jærindustriens Sammenslutning og vort Forbund gældende Voldgiftsregler, afsagt Opmandskendelse i to Sager, hvoraf den ene Kendelse delvis og overvejende er i vor Favor, medens den anden, en Rørlæggersag, gik os imod.

Den førstnævnte Sag omhandler en Klage fra 16 Maskinarbejdere paa Helsingørs Skibsværft i Anledning af, at Værftet havde tilbageholdt Tillægget for 2½ Times Overarbejde, som en Art Straf i H. t. Fælles Værkstedesregler § 2, 5. Stk., fordi de nævnte 16 Arbejdere var gaaet til Begravelse med en afdød Kollega, Maskinarbejder Brodersen, en Lørdag Eftermiddag og efter Begravelsen havde holdt Klubmøde. — Værftet rejste paa sin Side straks Kontraklage og paastod, at det, at Arbejderne havde forladt Arbejdet for at gaa til Begravelse, var et Brud paa Januar-Overenskomsten og Fælles Værkstedesregler.

Den anden Sag omhandler en Fortolkning af Priskuranten for Gas- og Vandledningsarbejde.

Begge Kendelser gengives nedenfor:

Opmandskendelse

i Sagerne

Aktieselskabet Helsingørs Jærnskibs- og Maskinbyggeri mod nogle hos Aktieselskabet beskæftigede Maskinarbejdere. Klage over Standsning af Arbejdet i Anledning af en Begravelse
og

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund mod Aktieselskabet Helsingørs Jærnskibs- og Maskinbyggeri. Klage over at Værftet i det ovenfor nævnte Tilfælde har inddraget den forsømte Tid i Overarbejdstiden mellem Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jærindustrien.

Under denne Sag har paa den ene Side Aktieselskabet Helsingørs Jærnskibs- og Maskinbyggeri fremsat Klage med Hensyn til, at nogle hos Aktieselskabet beskæftigede Arbejdere have standset Arbejdet Kl. 12 Middag paa en Dag, hvor en af Værftets tidligere Arbejdere blev begravet og derefter Kl. 2 samme Dag afholdt Klubmøde, og har gjort Paastand paa, at der ved den foretagne Standsning af Arbejdet er begaaet Brud paa »Fælles Værkstedesregler«, paa Januar-Overenskomsten 1902, § 6 og § 5 og paa Regler for Behandling af faglig Strid, § 1 og § 13. Paa den anden Side har nogle Maskinarbejdere (16) hos Aktieselskabet fremsat Krav mod Aktieselskabet om Betaling af Overarbejdspenge for 2½ Time for hver, som Aktieselskabet i Anledning af en i Forbindelse med fornævnte Begravelse stedfunden Udeblivelse i den normale Arbejdstid har nægtet at udbetale dem.

Saaledes som de Paastande, der skal finde deres Afgørelse ved Opmandens Kendelse, og som efter Overenskomst mellem Parterne ville være at afgøre under een Sag, endelig foreligger, maa der bortses fra de i November Maaned 1897 vedtagne Regler for Overarbejde i Maskinværkstedet, Kedelsmedien og Grovsmedien paa Helsingørs Jærnskibs- og Maskinbyggeri under Hensyn til de »Fælles Værkstedesregler« af Februar 1903. For saa vidt Aktieselskabet har ment, at Januar-

Overenskomstens § 5, sammenholdt med §§ 1 og 13 i Regler for Behandling af faglig Strid, vilde være at anvende overfor den paaklagede Arbejdsstandsning, vil der ikke kunne gives Medhold heri, da Bestemmelsen i fornævnte § 5 kun kan antages at have Hensyn til Aftaler, der træffes mellem Arbejderne, angaaende Forhold af mere blivende Art end den Aftale, der er Spørgsmaal om her under Sagen.

Hvad angaar Aktieselskabets Paastand om, at der er begaaet Brud paa Januar-Overenskomstens § 6, da findes det, at de Arbejdere, der ikke have deltaget i Begravelsen, og som ikke maatte kunne paavise »gyldig Grund« til deres Undladelse af at arbejde — i hvilken Henseende udtales, at det i al Almindelighed maa anses for naturligt, at der, saa vidt ske kan, forud føres Forhandling med Arbejdsgiveren om, hvorvidt en »gyldig Grund« kan siges at foreligge — maa anses skyldige i Forsømmelse i den dem ifølge Januar-Overenskomsten § 6 paahvilende Pligt til at arbejde i den reglementerede Arbejdstid. Hvad derimod angaar de Arbejdere, der har deltaget i Begravelsen, skønnes disse ikke ved deres Deltagelse i denne og senere Udeblivelse at have overtraadt oftnævnte § 6, da de efter det foreliggende maa antages forud at have indhentet og faaet Tilladelse fra rette Vedkommende, da de i Henhold til en bestaaende Sædvane, som der ikke ses at være sket nogen Forandring i, kunde udeblive indtil 3 Timer, uden at der for Voldgiftsretten er fremsat Paastand om, at der tidligere er nedlagt Indsigelse fra Værftets Side, og da Arbejdstiden efter disse 3 Timers Udlob var afsluttet.

Som Følge heraf vil der være at give disse Arbejdere Medhold i deres Paastand om Udbetaling af den i Anledning af deres Udeblivelse tilbageholdte Del af den dem tilkommende reglements-mæssige Tillæggsbetaling for Overarbejde.

H. Vedel.

Opmandskendelse

i Sagen

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund mod Smedemester Lauritz Hansen, Krav om Betaling af det i Prislisen for Gas- og Vandledningsarbejde fastsatte Tillæg for Arbejde i gamle Bygninger
mellem

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jærindustrien.

Det Spørgsmaal, der er forelagt Voldgiftsretten, og som skal finde sin Afgørelse ved Opmandens Kendelse, er følgende:

Skal et af Rørlægger Vilhelm Jensen for Smedemester Lauritz Hansen i Sommeren 1909 udført Stykke Rørarbejde — Indlægning af W. C. — i Ejendommene Nr. 10, 14, 16, 18 og 20 i Classensgade betales efter Punkt 36, 2. Stk., i den for slige Arbejder gældende Priskurant som indlagt i ny Bygninger eller i gamle Bygninger.

Det er fra Rørlægger Jensens Side hævdet, at Arbejdet, der har bestaaet i Installation af W. C. i ny Tilbygninger til de fornævnte Ejendomme, maa betales efter Priskurantens Bestemmelser om Indlæg i gamle Bygninger, da Forbindelsen med Tilbygningen maatte etableres ved Rørlægning i den gamle Del af Bygningen, og Arbejdet sinkedes ved, at det delvis skulde foregaa i og fra beboede Rum.

For Smedemester Lauritz Hansen er det blevet gjort gældende, at Arbejdet maa siges at være udført i Tilbygningen, da den Del af det, der berører den

gamle Bygning ikkun har bestaaet i at give Rørledningen i Tilbygningerne Tilslutning til Vandrørene i Kælderetagen.

Da man maa gaa ud fra, at Grunden til, at der er Forskel paa Betalingen for Indlæg i henholdsvis gamle og ny Bygninger, er den, at der ved Arbejde i beboede Rum maa regnes med, at der møder Arbejderne forskellige Hindringer, der sinke Udførelsen af Arbejdet, men da det efter det foreliggende ikke skønnes at kunne antages at have været Tilfældet under Udførelsen af det her ommeldte Arbejde, findes dette at burde betales efter Bestemmelserne om Installation i ny Bygninger.

H. Vedel.

Det engelske Maskinarbejderforbunds Historie.

(Efter »Järnarbetaren«.)

IV.

Paa adskillige Arbejdspladser blev Forbundet tvunget til at gaa fra Systemet med 51 Arbejdstimer i Ugen, ja endogsaa modtage Lønreduktioner. Men det »sorte Aar« gav noget andet i Stedet: en storslaet Udvikling af Medlemmernes Solidaritetsfølelse og Offervillighed. De arbejdende Medlemmer betalte i dette Aar Kr. 20,50 i Ekstrakontingent foruden det ordinære Kontingent paa 90 Øre om Ugen. Arbejderne strejkede mange Maaneder i Grevskabet Yorkshire midt i den bitre Vinter alene for at beholde 9 Timersdagen. Efter at Stormen var redet af, stod Forbundet i Begyndelsen af 1881 med et Medlemsantal af 45,000 og Kontanter til et Beløb af 2,340,000 Kr., det største Beløb i de sidste 10 Aar, uagtet der udbetaltes den respektable Sum af 2,682,000 Kr. i Strejke- og Arbejdsløshedsunderstøttelse alene i Aaret 1879.

Ved Kongressen i 1885 ændredes Repræsentationen saaledes, at Afdelingerne derefter skulde sende en Repræsentant for hver 1000 Medlemmer. Ved denne Kongres optraadte den senere saa populære Agitator, nu Arbejdsminister John Burns, den Gang en Mand paa 26 Aar, og allerede da en ivrig Fortaler for den saakaldte ny Fagforeningsrørelse, som fremhævede Nødvendigheden af den faglige Bevægelses Repræsentation i Parlamentet. Denne Tanke deltes imidlertid ikke af Kongressen i Nottingham, saasom et Forslag til en Udtalelse i nævnte Retning maatte tilbagetages, fordi det ikke vandt nogen Tilslutning.

Indtil næste Kongres, som afholdtes 1892, skete ikke meget bemærkelsesværdigt. Mindre Stridigheder udkæmpedes for igen at erobre det tilbage, som tabtes under de slette Konjunkturer. 1890 førtes en haardnakket Kamp ved Maxim-Nordenfelts Kanonværksteder i Erith. Konflikten gjaldt Akkordarbejdet ved Værkstedet og varede 10 Maaneder, men sluttede uden nogen Fremgang for Arbejderne, endskønt ingen Strejke kunde være bedre forberedt end denne. I Firmaet var som bekendt Svenskeren Nordenfelt Medejer.

Da Posten som Forbundets Formand i 1891 blev ledig, opstilledes som Kandidat den ogsaa i Sverige kendte Agitator Tom Mann. Hans Kandidatur vakte megen Opmærksomhed i England, men hans Popularitet var ikke tilstrækkelig til at besejre hans Modkandidat, John Anderson, som i flere Aar havde været Forbundets Sekretær.

Ved Kongressen i 1892 foretoges mange vigtige Forandringer i Forbundets Love. Nu valgtes i Stedet

for den forhenværende Forbundsbestyrelse en Stab af Funktionærer, som helt maatte ofre sig i Forbundets Tjeneste. Repræsentationen sattes til en Delegeret for hver 2000 Medlemmer. En Udtalelse vedtoges til Fordel for Organisationens Repræsentation i Parlamentet. Det besluttedes endvidere at paabyde et Ekstrakontingent af 3 Kr. 60 Øre pr. Aar og Medlem til Fordel for Understøttelseskassen for gamle Medlemmer. Tillige besluttede Kongressen af denne Fond at bevilge Laan til Medlemmerne mod 5% Rente til Bygning af egne Hjem. Dog fordredes det, at Vedkommende for at erholde et saadant Laan skulde deponere lovgyldige Papirer, lydende paa Grund og Ejendom, hos Forbundet, indtil Laanet var tilbagebetalt.

Denne Laanevirksomhed har været meget betydelig. Saaledes havde Forbundet for nogle Aar siden paa paa dette Omraade 1,080,000 Kr. udlaaente til Medlemmerne.

1893 valgtes John Burns til Parlamentsmedlem og virkede ivrigt i Parlamentet for Forbundets Krav om Indførelse af 8 Timersdagen ved Statens Værksteder og Fabriker. Dette bevilgede Parlamentet ogsaa og fra og med 1894 arbejdedes derefter kun 8 Timer ved Statens Etablissementer.

Som omtalt i det foranførte, afskaffede de engelske Mekanikere allerede i 1844 Arbejdsbeviset. De engelske Arbejdsgivere indenfor Jærn- og Metalbranchen, som indtil 1896 var sammensluttede i forskellige Oganisationer, begyndte nu at slutte sig fastere sammen og dannede i England deres »Værkstedsforening« (Engineering Employers' Federation). Denne indførte nu et hemmeligt System til Indregistrering af Arbejderne, hvilket var endnu værre end de forud afskaffede Arbejdssedler, eftersom det ikke her var muligt for Arbejderne at kontrollere de om dem givne Oplysninger. For dette System behøves ingen nærmere Redegørelse, da det jo er velkendt.

Den engelske Arbejdsgiverforening begyndte nu at organisere en hæftig Modstand overalt, hvor der fremkom Krav fra Arbejderne. I London forsøgte man fra Arbejdernes Side at virkeliggøre Kravet om 8 Timersdagen og nedlagde desaaarsag Arbejdet, dog først efter at man uden Resultat havde forhandlet om Kravet. To Dage forud havde Arbejdsgiversammenslutningen tilkendegivet, at den vilde foretage Lock-out og paa den Maade, at 25 pCt. af Arbejderne skulde udelukkes Uge efter Uge indtil alle vare ude. Dette var d. 3. Juli 1897 og Lock-outen varede til 31. Januar 1898, da en Overenskomst efter lange Forhandlinger endelig kom i Stand.

(Fortsættes.)

Beretning om Forbundets Virksomhed.

Samtidig med nærværende Fagblad udsendes Forbundets Beretning for Aaret 1909 til vore Afdelinger.

Denne Beretning, der som sædvanlig indeholder omfattende Oplysninger om de vigtigste af de Sager, som i Aarets Løb har været til Behandling i Hovedbestyrelsen, indeholder desuden Forbundets aarlige Statistik over Fagets Lønninger, en Statistik saa let og ligetil, at enhver vil have Nytte og Fornøjelse af at studere den, og tillige en Statistik, der paa den mest alsidige og indgaaende Maade belyser Medlems-, Svende- og Lærlingeforhold.

Foruden den almindelige Statistik over Timelønninger indeholder dette Aars Beretning endvidere en Akkordstatistik for de to sidste Aar. Materialet til Akkordstatistiken har vi indhentet fra Lønskemaernes 2 sidste Rubriker, hvor henholdvis den samlede Ugefortjeneste — Timeløn og Akkordbetaling tilsammen — og det anvendte Antal Timer forlanges opgivet, og kan der end indvendes adskilligt imod Materialets Fyldighed, ikke mindst fordi det kun optages for en bestemt Uge, saa har det dog alligevel vist sig at vor Akkordstatistik giver et ret godt Billede af de virkelige Forhold, hvilket vi paa forskellig Maade har haft Lejlighed til at konstatere saavel gennem Tal fra vor Modparts Lejr som ogsaa gennem Oplysninger indenfor vore egne Rammer, hvilke Oplysninger er fremkommet ad andre Veje, end gennem Lønskemaerne.

Beretningen, af hvilken vi forøvrigt senere skal bringe nogle Uddrag gennem Fagbladet, udgaar denne Gang kun i 1000 Eksemplarer, hvoraf atter kun ca. Halvdelen vil være at faa til Købs for en Pris af 25 Øre pr. Stk. Henvendelse desangaaende sker til Afdelingens Kontor.

Beretning om De samvirkende Fagforbunds Virksomhed.

Et Eksemplar af De samvirkende Fagforbunds Aarsberetning for 1909 samt et Eksemplar af en tabellarisk Oversigt over Arbejdsløsheden i Danmark den 5. Februar 1910 tilstilles med denne Forsendelse af Fagblade vore Afdelinger.

Beretningen, der foreligger i et Hæfte paa 74 Sider, er delt i forskellige interessante Afsnit, der hver for sig behandler en Gren af det mangesidige Arbejde, som nu om Dage udrettes af vore Fagsammenslutninger, og man faar, blot ved en flygtig Gennembladen af Beretningen, ret et levende Indtryk af, hvor betydningsfuld en Samfunds faktor den moderne Fagforeningsbevægelse er. Først i Beretningen møder vi saaledes Afsnit om »Det offentliges ekstra Hjælp til Arbejdsløse«, »Arbejdsløshedskasserne«, »Faglig Arbejdsanvisning«, »Understøttelse til syge og tilskadede Medlemmer« o. s. fr. Dernæst følger en kortfattet Beskrivelse af mere vigtige Begivenheder indenfor de enkelte Fagforbund, deres Lønbevægelse o. s. v., og til Slut Beretning om De samvirkende Fagforbunds egen specielle Virksomhed, dets Sammensætning, Virkemaade og Virkefelter, samt endelig et Par manende Ord om at holde sammen.

Naturligvis indeholder Beretningen ogsaa en Mængde Tabeller. De hører jo hjemme i ethvert moderne Værk af denne Art, og er jo næppe de mindst interessante.

Vi tilraader de af vore Medlemmer, som har Adgang til at sætte sig nærmere ind i samme, at gøre dette.

Faneindvielse i Faaborg.

Lørdag den 23. April indviede Kollegerne i Faaborg Klub deres ny Fane, som var ude at vaje for første Gang den 1. Maj. Faneindvielsen fandt Sted i Gæstgiver Kruses Lokaler, hvor Kollegerne mødtes til en Fællesspisning. Til Stede ved Festen var Redaktøren af det lokale Blad, Hr. Nielsen, og Afdelingsformanden fra Svendborg, Hr. L. W. Jensen. Ved Bordet, hvor der herskede en fornøjelig Stemning, vekslede Taler og Sang til Pris for Forbundet og den ny Fane. Efter Bordet samledes man om Punschebollen, hvor den samme gemytlige Stemning herskede. En af Klubbens gamle Støtter, P. Andersen, hyldedes i Aftenens Løb for sit udholdende Arbejde for at faa den ny Fane, og tillige høstede P. Andersen megen Ros for de smukke Sange, som han havde forfattet i Dagens Anledning. Den vellykkede Fest sluttede først Kl. 2.

Københavns Maskinistskole.

I Lighed med forrige Aar har Skolen udsendt en Aarsberetning, der ligesom den foregaaende indeholder Oplysninger om Ledelsen, Elevantal, Eksaminer, Lærerpersonele, Regnskab, der udviser en Ballance paa mere end 92,000 Kr., samt statistiske Oplysninger af forskellig Art.

Nyt i Beretningen er Illustrationer af Skolens Bygning og enkelte af Lokalerne, ligesom alle de Opgaver, der er stillet Eleverne til Eksaminerne i Aarets Løb.

Københavns Kommunalbestyrelse har ydet et Tilskud af 3,000 Kr. der er anvendt som en Del af den Merudgift, forhøjede Lærertilønninger har andraget.

Københavns Afdeling I

beder os henlede Afdelingens Medlemmers Opmærksomhed paa ovenstaaende Kliché, som Bestyrelsen efter forskellige Prøver har bestemt at bibeholde som Afdelingens Mærke i Social-Demokraten i Fremtiden.

Samtidig henledes Opmærksomheden paa, at Afdelingens Annoncer, af Hensyn til et af Social-Demokratens Ledelse fremsat Ønske, saa vidt mulig vil overgaa fra Søndags- til Mandagsnummeret herefter.

Redigeret af J. A. Hansen.
Bogtr. Lützhöft-Petersen, Amagertorv 10, Kbhvn.

FAGBLAD FOR SMEDE OG MASKINARBEJDERE

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

Nr. 8.

Juni 1910.

22. Aargang.

Sommerferie.

Fredagen den 24. Juni, da nærværende Nummer af Fagbladet udgaar, har vi Sct. Hansdag, og den danske Sommer med dens lyse Nætter er for Alvor inde. Ja undskyld, at vi kom til at sige „for Alvor“, thi de lyse Sommernætter stemmer jo til meget andet — ja, vel for Resten til alt andet — end Alvor; thi selv den forfærdeligste fattigdom virker ikke saa knugende som i de korte og kolde Vinterdage; og selv den fattigste tænker paa en Smule Adspredelse nu og da.

Men hvad der specielt bringer os til at skrive et Par Ord om dette Emne er, at vore Medlemmer i de senere Aar ret kraftigt har begyndt at ytre sig for Opnaaelsen af en Sommerferie, og, lad os lige saa godt sige det med det samme, en Sommerferie med Løn; thi hvortil skal en Arbejder bruge sin Sommerferie, hvis han, om ikke just manglende det daglige Brød, i alt Fald savner Midler til blot at ofre det allernødvendigste til en lille Rejse bort fra den lumre og kedelige By ud til enten Familie og Bekendte eller ud til et Sted, hvor han i alt Fald kan nyde frisk Luft, helst med lidt Skov og Sø.

Spørgsmaalet om Frihed fra Arbejdet var jo alle Dage det store Spørgsmaal, og i de senere Aar synes vore Fabrikanter indenfor Jærnindustrien jo særlig at have sat sig til Opgave at modarbejde de saakaldte Fridage, og sikkert maa man fra den Side stadig regne med et Pres

i Retning af at faa saa vidt mulig al Tid udnyttet til Produktionen i dens nuværende forcerede Form.

Men der er jo heldigvis Ting, som kan være stærkere end de enkelte Arbejdsgiveres Eyst til Udbytning, og der er et Faktum, som vi ofte har gjort gældende, nemlig det, at vi her til Lands har et forholdsvist lille Antal Fridage i Aarets Løb — i alt Fald i Sammenligning med de katolske Lande. Et andet Spørgsmaal er det, om de efter vor Mening forholdsvist saa Fridage, som der findes, er fordelt paa en fornuftig Maade. Derom nærer vi en ikke ringe Tvivl.

Julen har sin gamle Tradition, og den ligger ved Vinterjohvervæstid, hvor Sindene ofte er mørke og tunge, og hvor man trænger til lidt Fæst, saa Julen skal vi ikke forsøge at pille ved. Derimod tvivler vi noget mere om, at Arbejderne er særlig glade ved de mange Paaskedage, som falder paa en Aarstid, hvor det danske Klima endnu i Reglen er meget barskt, og dertil kommer, at vi om Foraaret har Store Bededag, Christi Himmelfartsdag, 2. Pinsedag samt Grundlovsdagen, der alle falder efter hinanden med ret korte Mellemrum, uden at man som Regel endnu er naaet til den Aarstid, hvor Spørgsmaalet om et Ferieophold for Alvor trænger sig paa; men har vi forladt Midten af Juni, saa er der ikke flere Helligdage at figge efter udover Søndagene, og da paa-

trænger der sig wilkaarlig hos Arbejderne paa de store Fabriker og i de røgfyldte Værksteder en følelse af mere Slavebundethed, og da begynder man ret at tale om: Hvorfor faar Arbejderne ikke deres Sommerferie? De øvrige Klasser skal jo nok under alle Forhold vide at skaffe sig en saadan.

Kravet er vedtaget af vort Repræsentantskab og fremsat af vor Hovedbestyrelse, som det er fremsat af Arbejderorganisationerne overfor de respektive Arbejdsgivere Gang paa Gang, og vi har ofte haft Lejlighed til at høre Arbejdsgivernes Svar, og vi skal indrømme, at i alt Fald naar vi har talt med dem om Sommerferie, har man ikke kunnet betegne deres Modstand som fanatisk, men de har svaret, at Spørgsmaalet jo er af en ren økonomisk Art, for saa vidt det skal være „Sommerferie med Løn“, og saa har de i Reglen talt om Konkurrencen, hvilket vil sige, at den enkelte Arbejdsgiver eller det enkelte fags Arbejdsgivere ikke vil gaa med til ferien, naar ikke alle hans Konkurrenter vil, eller naar ikke alle andre fags Arbejdsgivere vil gaa med dertil; thi naturligvis holder man saa længe som muligt paa, at det er bedst at holde Arbejderne fast til fortsat Udnyttelse, og Arbejdsgiverne har jo ogsaa deres Organisationer specielt indrettede paa at modsætte sig Arbejdernes Krav, for saa vidt disse Krav koster noget, og saa sætter man sig forelsbig imod. Vi er dog imidlertid tilbøjelige til at tro, at denne Modstand snart vil brydes, og navnlig burde den, som i Aar, hvor Sommeren har formet sig særlig varm, straks falde til Jorden, og Arbejdsgiverne burde skynde sig at meddele deres Arbejdere, at for saa vidt Varmen varede ved, saa kunde de regne med en Ferie i Løbet af Juli eller Begyndelsen af August. En saadan Foranstaltning vilde maasse oven i Købet af mange Grunde betale sig for Arbejdsgiveren, og vi henstiller dette eller, om vi virkelig skal vente, til vi ad Aare er i Stand til at øve det tilstrækkelige organisationsmæssige Pres for Gennemførelsen af dette Krav.

Uddrag af Forbundets Beretning for 1909.

I.

Som meddelt i sidste Nummer af vort Fagblad er Beretningen om Forbundets Virksomhed i Aaret 1909 nu udkommet og kan faas til Købs hos Afdelingerne i de respektive Byer for en Pris af 25 Øre pr. Stk.

Beretningen er holdt i ganske samme Stil som tidligere, hvad der i høj Grad letter Oversigten over et Hæfte af denne Art, idet man ved Aar efter Aar at tilegne sig dens Indhold bliver stedse mere fortrolig med, hvor man skal søge for eventuelt at finde dette eller hint, eller for netop at faa den bedste Forklaring paa et eller andet Forhold. Navnlig gælder dette jo de Oplysninger, som Tabellerne indeholder.

Beretningens første Afsnit indeholder en kort refererende Omtale af de vigtigste eller mere omfattende af de Begivenheder, som i Aarets Løb har været fremme til Behandling i Hovedbestyrelsen, og er saaledes en Art Uddrag af *Forhandlingsprotokollen* — uden dog naturligvis at holde sig til dennes Ordlyd.

Herefter følger en hel Del tabellariske Opstillinger, som hver for sig behandler specielle Foreteelser indenfor Forbundets Virkeomraade. Som første Tabel fremtræder Side 20 en Opstilling over de Virksomheder, hvor der i Aarets Løb er gennemført *Timelønsforhøjelser*. Tabellen angiver Deltagernes Antal, Tillæggets Størrelse, Værkstedets Gennemsnitsløn før og efter Forhøjelsen, samt paa hvad Tidspunkt og hvad Maade Forhøjelsen fandt Sted, og det samlede Resultat udviser, at 581 af Forbundets Medlemmer har faaet en gennemsnitlig Forhøjelse af 2,3 Øre pr. Time. Lønforhøjelserne har fundet Sted paa ialt 24 Virksomheder, hvoraf de 14 i Provinserne og de 10 i København. Det største Kontingent i denne Gruppe yder Statsbaneværkstederne, idet 406 Kolleger her i Begyndelsen af Aaret 1909 fik deres Løn hævet, dels gennem personlige Tillæg, dels derved, at Statsbanerne endelig gav efter for Trykket fra Organisationerne, hvilke jo i de senere Aar er tiltaget betydelig i Styrke og Omfang indenfor Statsbanernes Omraade, og ansatte Minimallønnen til 34 Øre pr. Time; hidtil havde man kun kunnet naa til 32 Øre. Samtidig fik man iøvrigt Arbejdstiden paa disse Værksteder sat ned fra 58 Timer om Ugen til 56 do. Hvad de private Værksteder angaar har Lønbevægelsen naturligvis ikke været saa livlig som i Aarene 1906—07, hvilke jo dannede Toppunktet for den sidste Højkonjunkturperiode her i Landet. Men helt stille har vi ikke ligget, og desuden, hvad det første Afsnit af Beretningen taler om, saa har vi jo i dette af Krise betegnede Aar ført en anden Slags Lønkampe, nemlig Kampen imod Arbejdsgivernes Lyst til og Forsøg paa at reducere Fortjenesten, som navnlig har ytret sig overfor Akkordpriserne, og denne Side af Lønbevægelsen maa lige saa lidt glemmes som den første.

Næste Tabel, der strækker sig over 7 Sider, er ikke just saa meget Tal, men derimod en stærkt sammentrængt Fremstilling af de Krav eller Klager, som i Aarets Løb er behandlet ved *Mæglingsmøder*, Klager og Krav, som altsaa kun er opstaaet hos Medlemmer af Sæmmenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jærindustrien. Disse Møders Antal, 35, er noget ringere end i Aarene umiddelbart forud, hvilket aabenbart skyldes den Omstændighed, at Lønkravene ogsaa har været færre, thi af Fortolkningssager og Stridsspørgsmaal fra »Værkstedet« er Antallet gennemgaaende det samme. Umiddelbart efter denne Tabel følger en kort

Fortegnelse over det i Aaret Antal afholdte *Timandsmøder* og de paa samme behandlede Punkter, og paa denne Tabel vil man kunne forfølge den fra Mæglingen ikke afsluttede Sags videre Udvikling. Det skal imidlertid indrømmes, at denne Tabel ikke giver noget Genskin af, hvad der ligger bag ved Resultatet, som er opnoteret der, nemlig Behandlingen som vederfares Sagen i denne Instans, og netop Kendskabet til denne vilde vistnok mange Gange kaste et ejendommeligt Lys over en saadan Sags videre »Udvikling«; thi paa senere Tider synes det, som om der fra Arbejdsgivernes Side lægges an paa en skarpere Kurs overfor os; om dette muligen kan have en vis Forbindelse med, at det nu snart er 5 Aar siden, at vore Overenskomster blev gældende, skal vi foreløbig ikke forsøge at udtyde.

Side 32 har vi saa Tabellen over Arbejdsstandsninger, som følger i kronologisk Orden efter hinanden (forøvrigt er de foran omtalte 3 Tabeller ogsaa ordnede efter deres kronologiske Rækkefølge). Der noteres ialt 14 saadanne, hvoraf de 3 er fortløbende, medens Resten er bilagt i 1909.

Herefter følger 3 *Tabeller*, som henholdsvis omhandler Formandens Rejser og det mere kontormæssige Arbejde, men disse finder vi for Nærværende ingen Anledning til at komme nærmere ind paa.

Dette Afsnit af Beretningen afsluttes saa med en 2 Siders Redegørelse fra Hovedkassereren vedrørende de Pengebeløb, som er fordelt gennem vort Forbund fra *Landsindsamlingen*, samt de *Bevillinger*, som i Henhold til Lov om fortsat Hjælp af 8. Maj 1909 under dennes Varighed har passeret vort Hovedkontor, altsaa Bevillinger fra Københavns og Frederiksberg Kommune, idet man nemlig ikke paa dette Tidspunkt havde det nødvendige Materiale til at fremstille en lignende Oversigt over samme Forhold for Provinsens Vedkommende.

Vi er nu naaet Beretningens Side 38 og Resten, til og med Side 139, indeholder Medlems-, Svende-, Lærlinge- og Lønstatistiken, hvilket Afsnit vi nærmere skal omtale i et efterfølgende Nummer af vort Fagblad.

Konflikter.

Paa nedennævnte Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt indtil anden Meddelelse foreligger.

1. Hos Fabrikant *P. Nielsen, Pedershaab* i Brønderslev, fortsættes Arbejdsstandsningen fremdeles.

2. *Plovfabrikant Jacobsen, Fraugde* paa Fyn, er ligeledes fremdeles blokeret og Tilgang af Forbundets Medlemmer forbudt.

3. *Silkeborg Afdeling* frabeder Tilgang til Smedemester *Carl Jacobsens* Værksted.

4. *Smedem. A. Mathiesen, Laasbygade, Kolding*, er blokeret.

5. Strejken hos *Maskinfabrikant H. Hansen, Korsør*, fortsættes.

6. *Grovsmed Andersen, Jagtvejen 217, København*, er ligeledes fortsat blokeret.

7. *Automatfabriken, København*, hvor en Svend ikke har faaet sin Løn udbetalt, er blokeret.

8. Da *Grov- og Skibssmed Mikkell Christensen, Nykøbing M.*, ikke har betalt en Svend sin tilgodehavende Løn advares mod Tilgang til ham, indtil Forholdene er ordnet.

9. Hos *Skibsbygmester Johansen* (Det flydende Værksted) paa *Refshaleøen* frabedes Tilgang af vore Medlemmer, da Johansen nægter at udbetale et Akkordoverskud.

Stubbekøbing.

Som en Del allerede vil have set i sidste Fagblad er Blokaden af d'Hrr. Carlsens og Jochumsens Værksteder i Stubbekøbing hævet. Begge d'Hrr. har underskrevet en dem af vor Afdeling forelagt Overenskomst.

Forsvunden.

Nogle Maaneder igennem har vi i Fagbladet averteret Blokade af *Automatfabriken* i København.

Ærede Medlemmer vil have lagt Mærke til, at vi sidste Gang har undladt at anføre Stedet, hvor bemeldte Fabrik var beliggende, og Aarsagen til denne Undladelse har ligget i, at det har været os umuligt at konstatere Virksomhedens Opholdssted.

Vi véd med Sikkerhed, at den flyttede fra Gl. Kongevej, og rygtevis forlød det, at den havde søgt Husly et Sted paa Vesterbrogade, men dette var knapt nok insinueret, før ny Meddelelse indløb om, at den havde forlagt Skuepladsen for sin vidundergørende Virken til Kompagnistræde, og vi var letsindig nok til at avertere dette som et Faktum.

Saa vel københavnske Politibetjente i det paagældende Kvarter af Byen som en fast ansat Udkig fra Arbejdernes Læsestue i den nævnte Gade fastslog imidlertid efter en mikroskopisk Undersøgelse, at Fabrikens Tilstedeværelse paa dette Sted var lutter Fantasi.

En Snushane betroede os senere, at Fabrikens Bestyrer, Hr. *Madsen*, var gaaet i Kompagni med en anden Fabrikant, og at de i Forening havde rejst en Krambod i Larsbjørnstræde, men Kendsgærningerne taler for, at der ikke findes større Sandhed i denne Paastand end i saa mange andre Paastande, der i den forløbne Tid har summet os om Ørerne angaaende Automatfabriksvirksomhedens Pauluner.

Rent ovenud og greben lige ud af Luften synes det os, naar der blev fortalt, at Hr. *Madsen* var set i en Flyvemaskine, der flere Gange daglig var synlig over Øresund, og uagtet vi ikke var bleven nervøs over denne mærkværdige Historie, sparkede vi dog uden Betænkning en Meddeler ned ad Trappen, da han fortalte os, at samme Hr. *Madsen* var set i Selskab med Dr. *Cook* paa Sydpolen, selv om vi som en formildende Omstændighed for vedkommende Med-

deler maatte indrømme Rigtigheden af hans Udtalelse om, at det ihvert Fald ikke var paa *Nordpolen*, han havde set Konsortiet.

Den senest indløbne Antagelse, der gaar ud paa, at Madsen i Forening med en ny Kompagnion har bosat sig i Hellerup, har absolut større Sandsynlighed for sig, men da vi endnu ikke har haft Lejlighed til at undersøge, om der skulde være noget solidt Grundlag for denne Antagelse, skal vi foreløbig indskrænke os til at advare vore Medlemmer mod at tage Arbejde paa en Automatfabrik i København, hvor Fabrikanten eller Medbestyreren lyder Navnet *Madsen*.

Hans Signalement er iøvrigt let at anføre: *Han skylder en Svend Penge*, og er af denne Grund blokeret for Tilgang af Forbundets Medlemmer, indtil anden Meddelelse foreligger. B.

Middelfart.

Fra vor Afdeling i Middelfart har vi modtaget Meddelelse om, at det er lykkedes Afdelingen at gennemføre en Minimalløn af 40 Øre hos Fabrikanterne Steensgaard og Petersen dersteds.

Kongres i vort svejtsiske Broderforbund.

Det svejtsiske Metalarbejderforbund holdt i Dagene den 14., 15. og 16. Maj sin 17. Kongres i Baden, et gammelt romersk Badested et Par Mil nord for Zürich. Til denne Kongres havde foruden vort Forbund, der var repræsenteret ved Formanden, følgende udenlandske Organisationer sendt Repræsentanter: Det østerrigske Metalarbejderforbund Schorsch, Det franske Metalarbejderforbund Meerheim, Det franske Maskinarbejderforbund Babut og Det tyske Metalarbejderforbund Massatsch.

Vi nævner her nogle Data af den Kongressen forelagde omfangsrige Beretning. Allererst ses det, at 1908 har været et særdeles daarligt Forretningsaar for den svejtsiske Nation. Saaledes gik den samlede Udførsel, der i 1907 androg 1687,4 Millioner Frc., i 1908 ned til 1407,1 Millioner Frc. Indførselen i samme Tidsrum dalede fra 1152,9 Millioner Frc. til 1038,4 Millioner Frc. Den samlede Udenrigshandel dalede fra 2840,3 til 2525,5 Millioner Frc., altsaa en Tilbagegang paa omtrent 315 Millioner. Ganske vist stiller Forholdet sig noget anderledes for Maskinindustrien, hvor Udførselen i Kriseaaret 1908 steg fra 78,13 Millioner i 1907 til 80,98 Millioner, eller med 2,85 Millioner. Derimod gik Indførselen tilbage fra 48,19 Millioner i 1907 til 40,27 Millioner i 1908, altsaa en Tilbagegang paa ca. 8 Millioner. I Aaret 1909 er Udførselen endvidere sunken til 66,6 Millioner, saa dette Aar var betydelig slettere for Metalarbejderne end 1908. Under disse Forhold gik Antallet af Arbejdere i Maskinindustrien i 1908 tilbage med ialt 3,500, og i Metalindustrien er Tilbagegangen omtrent den samme. Tilstandene for Metalarbejderne i det sidste Aar var meget trykkede. Tusinder led Nød og var uden Arbejde, og andre Tusinder var delvis arbejdsløse, og alt imens

benyttede Arbejdsgiverne Nødstilstanden af alle Kræfter. Under disse Forhold er det forstaaeligt, at Forbundets Medlemsantal er gaaet betydeligt tilbage. Vi hidsætter her en Tabel, som udviser Frem- og Tilbagegangen siden 1900:

1900	4394	1905	11,187
1901	3910	1906	14,510
1902	3757	1907	17,824
1903	4468	1908	14,424
1904	5929	1909	13,110

Under disse Kriseforhold har Betingelserne for at føre Lønkampe naturligvis været i høj Grad ugunstige. I 1905 var der 69 Lønbevægelser med 5000 Deltagere, 1906 130 med 12,000 Deltagere, 1907 146 med 15,087 Deltagere, men 1908 igen kun 101 Bevægelser med 9001 Deltagere og 1909 kun 66 med 5080 Deltagere. Aarsagen til denne Forskel ligger klart for Dagen. I en Tid, hvor den industrielle Reservearmé og Arbejdsløsheden antager et saa skrækkeligt Omfang, og hvor selv Arbejdsgiverne angiver det hos dem beskæftigede Antal Arbejdere til 3500 mindre end under normale Forhold, hvilket vil sige ca. 10%, svinger naturligvis Understøttelsesudgifterne meget stærkt.

De samlede Udgifter til Strejker og Lock-out'er beløb sig i 1908 til 135,581,35 Frc., men i 1909 kun til 30,467,90 Frc. I 1907 var man oppe paa et Beløb af 98,000 Frc.

Ligeledes angiver man talmæssig for 1906 og 1907 den gennem forskellige Bevægelser opnaaede Lønforhøjelse til at udgøre 600,000 Frc. og en Arbejdstidsforkortelse paa ca. 380,000 Timer; i 1908 naaede man til omkring 200,000 Frc. i Lønforhøjelse og en Arbejdstidsforkortelse paa 64,000 Timer, i 1909 kun ca. 37,000 Frc. i Forhøjelse og en Forkortelse paa 55,926 Timer. Som man ser, staar disse Tal ligeledes i Forhold til hinanden og peger stadig paa en Nedgangstid, som har taget haardt paa vore svejtsiske Kolleger. Naturligvis har man gjort, hvad man kunde for at afværge den værste Nød.

I stedlig Understøttelse er i 1908 udbetalt 9257,90 Frc. og i 1909 20,562,70 Frc. I Rejseunderstøttelse udrededes i 1908 15,623,35 Frc., i 1900 14,929,05 Frc. Virkningen af Arbejdstøsheden viste sig ogsaa her i en kolossal Stigen af Understøttelssummerne fra de foregaaende Aar.

Samtidig har Forbundet dog forbedret sin Kassebeholdning. Medens man saaledes i 1908 sluttede med en Passivsaldo paa ca. 15,000 Frc., saa noterede man ved Udgangen af 1909 et Indtægtsoverskud paa 88,415,50 Frc. Forbundet havde ved Udgangen af Aaret 1909 en Formuebestand paa 224,986,68 Frc., og dertil kommer endnu en Kontantbeholdning paa 89,357 Frc.

Beretningen indeholder et særligt Afsnit med statistiske Tabeller angaaende den forhaandenværende Fordyrelse af Levnedsmidlerne, og der konstateres en eksempeløs Dyrtd, som »retfærdiggør enhver Bestræbelse hos Arbejderne for at forbedre deres Løn- og Arbejdsbetingelser«, og det tilføjes, at »i det Øjeblik, hvor vi ikke længere anvender alle vore Kræfter hertil, vil vi gaa tilbage ogsaa i kulturel Henseende, og den enorme tekniske Udvikling vil i Stedet for at tjerne Masseelendigheden bidrage til en stærk Udvikling af denne«. Som man ser, udvikler Kapitalismen sig i Svejts under ganske de samme Symptomer, som man kender i andre Lande, og vore Svejts-Kolleger bemærker dertil, at de kun kender et Mittel derimod, og dette ligger i den internationale Solidaritet, der skabes ved at Klassebrødre i Nord og Syd, Øst og Vest, rækker hverandre Haanden.

— Paa Kongressen beskæftigede man sig under Behandlingen af Lovene navnlig med en Række Forslag om Indførelse af Kontingentklasser. Hovedbestyrelsen bekæmpede disse Forslag med Formanden, Oskar

Medlemmer, der er slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Lige, fra hvilken Vedk. har betalt.
10891	Albrechtsen, A. C. Chr.	Kraghave, Nykøbing F.	1. 10. 78	Nykøbing F.	4. 11. 98	Nykøbing F.	18. 9. 09
14875	Andersen, Arnold Peter	Frederikshavn	5. 2. 90	Frederikshavn	2. 5. 09	Frederikshavn	18. 9. 09
13975	— Hans Will. Søren	København	28. 7. 89	Kbhvn. Afd. 1	21. 11. 08	Kbhvn. Afd. 1	26. 3. 10
17517	Bader, Chr. Frederik	Fredericia	30. 9. 90	Fredericia	8. 1. 10	Randers	26. 2. 10
4605	Christiansen, Chr.	Horsens	13. 12. 75	Horsens	24. 1. 08	Horsens	11. 9. 09
13332	Christensen, Chr. Skouw	Hanbjerg pr. Struer	6. 11. 85	Esbjerg	16. 1. 06	Randers	15. 1. 10
3888	Christoffersen, Gustav	Holstebro	15. 8. 77	Holstebro	20. 10. 06	Skive	14. 8. 09
15077	Culmsee, Carl Axel	København	5. 2. 87	Kbhvn. Afd. 1	18. 5. 06	Kbhvn. Afd. 1	27. 11. 09
9180	Damgaard, H. P.	Kolding	21. 6. 84	Fredericia	1. 11. 03	Nykøbing M.	3. 4. 09
13843	Ekberg, Carl August	Malmø	8. 5. 77	Kbhvn. Afd. 1	6. 12. 09	Kbhvn. Afd. 1	26. 2. 10
4702	Emborg, Marius	Horsens	24. 9. 58	Horsens	24. 1. 08	Horsens	18. 9. 09
8985	Grubb, Niels A. Heinrich	Aalborg	27. 5. 88	Kbhvn. Afd. 1	4. 9. 08	Kbhvn. Afd. 1	5. 3. 10
9019	Guldmann, S. Alb.	Vesterførslev	10. 9. 63	Horsens	24. 1. 03	Horsens	25. 10. 09
12417	Hagen, H.	Berlin	31. 5. 86	Kbhvn. Afd. 2	12. 2. 10	Kbhvn. Afd. 2	19. 2. 10
9602	Hansen, C. O. E.	København	14. 4. 89	" " 2	6. 8. 09	" " 2	18. 12. 09
12435	— C. R.	—	16. 7. 80	" " 2	14. 10. 99	" " 1	19. 3. 10
13879	— Chr. Aug.	—	5. 12. 80	" " 1	26. 6. 00	" " 1	19. 3. 10
17514	— H. P. Petersen	Børkop	1. 4. 85	Fredericia	13. 11. 09	Fredericia	19. 2. 10
2112	— Hagbarth Nicolaj	Nakskov	4. 1. 86	Kbhvn. Afd. 1	13. 10. 05	Kbhvn. Afd. 1	16. 10. 09
2944	— Hans	Humblebæk	21. 9. 63	Helsingør	1. 5. 92	Helsingør 1	26. 8. 10
4970	Jensen, Emil	Petersborg	21. 12. 83	Ringsted	22. 12. 03	Kbhvn. Afd. 7	4. 9. 09
11028	— Hans Peter	København	6. 6. 89	Kbhvn. Afd. 1	26. 9. 08	" " 1	5. 3. 10
4124	— Povl Møller	Skovby pr. Bogense	4. 6. 85	Odense	26. 7. 07	" " 7	25. 9. 09
12685	Jonassen, Edvard	København	15. 6. 88	Kbhvn. Afd. 1	19. 10. 07	" " 1	26. 2. 10
8708	Jørgensen, Aage	—	19. 10. 90	" " 1	19. 2. 10	" " 1	26. 2. 10
16902	— Viggo	Rye	30. 5. 84	Skanderborg	6. 4. 07	Silkeborg	13. 11. 09
3484	Knudsen, Th.	Nykøbing F.	20. 10. 87	Nykøbing F.	6. 11. 06	Nykøbing F.	11. 9. 09
4765	Lang, Rasmus	Bjørby pr. Randers	23. 4. 76	Randers	23. 10. 04	Randers	29. 1. 10
12418	Larsen, H. P.	Lyngby	27. 1. 90	Kbhvn. Afd. 2	11. 2. 10	Kbhvn. Afd. 2	11. 2. 10
8803	— Harald Marius	Vinderød	11. 1. 92	" " 1	8. 3. 10	" " 1	5. 3. 10
13797	— Jens N.	Agerlund	5. 9. 72	" " 1	15. 11. 09	" " 1	5. 3. 10
1584	— L. B.	Fabjerg	20. 8. 78	" " 3	30. 9. 99	" " 2	11. 12. 09
8324	— Niels Einar	København	12. 12. 89	" " 1	4. 5. 09	" " 1	5. 3. 10
3538	Leinsdorff, Johan Axel	Faaborg	28. 6. 89	Hillerød	26. 8. 07	Hillerød	15. 1. 10
17474	Lindegaard, Valdemar Alb.	Aalborg	2. 3. 90	Aalborg	8. 11. 09	Hjørring	22. 1. 10
3598	Madsen, Johan Chr.	Hagedrup	11. 6. 82	Odense	10. 3. 07	Kbhvn. Afd. 7	2. 10. 09
8310	Markussen, Carl T. T.	Kerteminde	30. 9. 90	Kbhvn. Afd. 1	3. 5. 09	" " 1	4. 12. 09
5136	Mathisen, Hans	Hjørring	9. 1. 78	Hjørring	1. 5. 08	Hjørring	23. 10. 09
1016	Mathiesson, Laurits Chr.	Store Aistrup	5. 6. 79	Aalborg	3. 5. 99	Kbhvn. Afd. 1	26. 2. 10
14878	Mortensen, Chr. V.	Frederikshavn	4. 11. 89	Frederikshavn	6. 5. 09	Frederikshavn	27. 11. 09
4270	Nielsen, Axel	Nykøbing M.	17. 12. 88	Nykøbing M.	18. 4. 09	Nykøbing M.	26. 6. 09
8713	— G. A. P. W.	København	26. 5. 89	Kbhvn. Afd. 1	25. 2. 10	Kbhvn. Afd. 1	19. 3. 10
10755	— Knud Bech	Vejlby	11. 8. 89	Aarhus	3. 11. 08	Randers	22. 1. 10
15486	— N. M.	Sur pr. Holstebro	20. 7. 77	Silkeborg	21. 12. 07	Horsens	5. 2. 10
8546	— Oluf Johan	Frederiksberg	5. 8. 80	Kbhvn. Afd. 1	5. 2. 10	Kbhvn. Afd. 1	19. 3. 10
6916	— P. M.	Struer	3. 3. 86	Holstebro	14. 5. 05	" " 1	26. 2. 10
2437	Oestermann, M. S.	Libau	23. 8. 80	Kbhvn. Afd. 1	24. 7. 09	" " 1	19. 3. 10
9872	Petersen, Carl I. H.	Mariager	13. 6. 85	Skive	22. 8. 08	Skive	17. 7. 09
16342	— Cilius	Viborg	16. 10. 78	Kolding	10. 11. 06	Kolding	27. 11. 09
5666	— Jens Vilh.	København	7. 12. 86	Kbhvn. Afd. 1	6. 7. 07	Kbhvn. Afd. 1	5. 6. 09
14091	— Johan William	Esbjerg	16. 6. 90	Horsens	22. 10. 09	Horsens	20. 11. 09
16914	— Marinus	Hjerk pr. Roslev	15. 11. 73	Skive	16. 4. 07	Skive	1. 5. 09
14920	— Peter F. G.	Stjær Sogn	8. 6. 75	Kbhvn. Afd. 7	4. 9. 09	Kbhvn. Afd. 7	25. 9. 09
12639	Rasmussen, Joh. C. S. A.	København	12. 4. 89	" " 1	12. 10. 07	" " 1	12. 2. 10
13978	Schumacher, Peter	Moheim bei Solingen	26. 3. 64	" " 1	21. 11. 08	" " 1	26. 3. 10
8032	Sørensen, Axel	Aalborg	1. 5. 85	" " 1	14. 6. 07	" " 1	19. 3. 10
10103	Thomsen, Peter L.	Lynge	3. 6. 68	Nyborg	5. 12. 03	Nyborg	21. 7. 09
12539	Vetter, Richard F.	Gentofte	11. 10. 86	Kbhvn. Afd. 1	12. 10. 08	Kbhvn. Afd. 1	5. 3. 10
12306	Wind, Peter S.	Tørring	3. 2. 87	Kolding	1. 5. 06	Horsens	22. 1. 10
11576	Ytting, F. P. E.	København	15. 10. 59	Kbhvn. Afd. 2	22. 1. 07	Kbhvn. Afd. 2	1. 1. 10

Schneeberger, som Ordfører. Diskussionen var særlig karakteristisk for Organisationsforholdene i Svejts, men det vilde føre for vidt her at gaa i Detailler vedrørende samme. Efter at 21 Talere havde udtalt sig, forkastedes samtlige herhen hørende Forslag. Kollegerne i Bern, hvor Forbundet har sit Hovedsæde, havde stillet Forslag om en Udvidelse af Hovedbestyrelsen, hvilket vedtoges. Ligeledes vedtoges en Række af Ledelsen foreslaaede Ændringer til Lovene. Endvidere behandledes en Række Forhold vedrørende Fagets Sygekasse, og det vedtoges, at denne ikke i Fremtiden, saaledes som hidtil, skal være obligatorisk for de kvindelige Medlemmer; samtidig vedtoges et Forslag fra Bestyrelsen om, at Medlemmer af udenlandske Organisationer, med hvem Forbundet staar i Overenskomstforhold, først 3 Maaneder efter Overtrædelsen kan erholde Sygeunderstøttelse. Endvidere vedtoges det at søge fremskaffet en Reservefond for Sygekassen paa 100,000 Frc.

Fra Lausanne var der stillet Forslag om Oprettelse af en Produktionsforening. Hovedbestyrelsen bekæmpede Forslaget ud fra den Grundsætning, at man bør bevare Organisationen som en Kamporganisation, hvorfor den ikke bør anvende sine Midler i et saadant Øjemed. Forslaget forkastedes.

Et af Hovedpunkterne dannede Spørgsmaalet om Forkortelse af Arbejdstiden. Følgende Resolution vedtoges:

»Kongressen betragter Indførelsen af 9 Timers Arbejdsdagen i hele Metalindustrien som en absolut kulturel og social Nødvendighed og er overtydet om, at en saadan uden Hensyn til Paa-standene om Faren for Industriens Konkurrence-dygtighed meget vel kan lade sig gennemføre. Efter de hidtil gjorte Erfaringer synes det dog udelukket, at Arbejdsgiverne i Metalindustrien frivillig slutter sig til Indførelsen af en 9 Timers Arbejdsdag.

Kongressen appellerer derfor til alle Forbundssektioner om uførtroden og livlig Propaganda for at organisere de endnu udenfor staaende Metalarbejderorganisationer.

Det paalægges Hovedbestyrelsen til belejlig Tid at træde i Underhandling med det svejtsiske Arbejdsgiverforbund af Metalindustridrivende af alle Brancher om Indførelsen af 9 Timers Arbejdsdagen og i det hele til at anvende alle lovlige Midler til Gennemførelsen af dette Krav.

Det paalægges alle Afdelingerne som Pligt af al Kraft og med alle Midler at virke for Indførelsen af 9 Timers Arbejdsdagen.»

Foruden denne Resolution vedtoges et Forslag fra Afdelingen i Winterthur om Indsendelse af et Andragende med fornyet Forslag til Kommissionen angaaende Revisionen af Fabriksloven for om muligt ad denne Vej at bidrage til en Forkortelse af Arbejdstiden — eventuelt Indførelse af den saakaldte engelske Arbejdstid (tidlig Fyraften om Lørdagen).

Stiftelsesfest.

25 Aars Jubilæum i Aalborg.

Aalborg Afdeling er stiftet i det for Danmarks Smede og Maskinarbejdere saa minderige Aar 1885, og denne Afdeling af vort Forbund er altsaa Medstifter af dette. Lørdagen den 11. Juni fejrede vore Aalborg Kolleger deres 25-aarige Stiftelsesdag, og det skal allerførst

siges til deres Ros, at det var en sjælden stilfuld Fest, som man havde forstaaet at arrangere.

Festen afholdtes i Haandværkerforeningens Lokaler, der vel i sin Tid var Haandværksmestrenes ubestridte Domæne, men som nu gerne ogsaa huser Arbejderne ved en Lejlighed som denne.

Aalborg Afdeling er altsaa stiftet i Juni 1885, og den første Bestyrelse kom til at bestaa af følgende 6 Kolleger: L. Funder (nuværende Smedemester), M. Mortensen (nuværende Folketingsmand og Redaktør af Randers Social-Demokrat), Harald Petersen (der nu driver selvstændig Forretning) samt de 3 Kolleger G. P. Estrup, N. Bech og J. Hauerslev. Nuværende Smedemester Funder var Foreningens første Formand, medens Hauerslev, der valgtes til Kasserer, nu arbejder paa Cementfabriken ved Rørdal, hvor han gennem Aarene har taget livlig Del i Arbejdet for Forbedringen af vore Medlemmers Kaar.

Afdelingen havde indbudt Forbundets Formand til at holde Festtalen samt endvidere Medlem af Hovedbestyrelsen, Otto Smith. Desuden var der indbudt de gamle Medstiftere af Afdelingen, som ovenfor nævnt, men som ikke længer er Medlemmer.

Afdelingens Formand, Maskinarbejder L. Knudsen, bød den talrige Forsamling (320 Deltagere) velkommen til Festen, som bestod i et nydeligt arrangeret Festmaal med efterfølgende Bal. Forbundets Formand holdt derefter Festtalen, hvorunder han takkede saavel de gamle Kolleger, der i sin Tid havde vovet Trøjen for at faa Fagforeningen dannet, som ogsaa Afdelingens nuværende Bestyrelse, hvis Formand og Kasserer igennem en Aarrække har styret denne Afdeling som et udmærket og godt Led af vort Forbund. Dernæst dvælede han ved vort Forbunds og specielt Aalborg Afdelings Historie samt manede til Sammenhold og godt Kammeratskab og udtalte Haabet om, at Aalborg Afdeling i Fremtiden som i Fortiden vil kunne regnes som en af vort Forbunds bedste Støtter. Derefter holdtes Taler over forskellige Enner af Hovedbestyrelsesmedlem Otto Smith, vort Forbunds tidligere Formand, H. P. Hansen, samt Redaktør Mortensen, hvorefter man fortsatte den stilfulde Fest, dels med Bal og dels med kammeratligt Samvær.

Kollegerne i Aalborg, der havde gjort sig store Anstrængelser — ogsaa pekuniære — for at gøre denne Fest til det, den blev, og vi kan kun i enhver Henseende lykønske dem i Anledning af den smukke Højtidelighed.

Et Par Forespørgsler i Anledning af Forbundets Beretning.

I Anledning af, at nogle Medlemmer ved at gennemlæse vor sidst udsendte Beretning har draget den Slutning, at der paa Arbejdernes Fællesbageri og Bryggeriet Stjærnen i København findes uorganiserede Ar-

bejdere, fordi Beretningen angiver *et* Tal paa de der beskæftigede og *et andet* Tal paa vore Medlemmer dersteds, skal vi oplyse, at Grunden til at disse Tal afviger fra hinanden ligger i, at vore og Medlemmer af andre Organisationer — f. Eks. Dansk Kedel- og Maskinpasser-Forbund — arbejde sammen paa disse Steder, men kun Antallet paa *vore* Medlemmer er angivet i Beretningen. Uorganiserede beskæftiges ikke paa disse Arbejdspladser.

Ligeledes skal vi paa given Foranledning oplyse, at naar Beretningen angiver, at Strejken paa Raavadams Fabriker varede fra 1. August til 16. September, saa er det fordi at *samtlig*e Deltagere i Strejken først var i Arbejde igen sidstnævnte Dag. Arbejdet genoptoges officielt den 30. August, men kun en Del af de Strejkende var der Beskæftigelse til med det samme.

Jubilæum.

Medlem Nr. 27, *C. Helsingren*, der i en Aarrække har arbejdet paa Statsbaneværkstedet i København, fejrede den 18. Maj sit 25-aarige Jubilæum som Medlem af sin faglige Organisation.

Dagen mindedes ved en lille festlig Sammenkomst, hvor vor derværende Afdelings Formand, Kirketerp, bragte Helsingren en hjertelig Tak for hans Trofasthed mod Organisationen og hans gode Kammeratskab samt overrakte ham en af Maleren Petoletti fint udført kaligrafisk Adresse.

Fra Kammerater blev der overrakt Jubilaren et med Inskription forsynet Sølvbæger.

Helsingren, der altid har været en god Kammerat, er saaledes et smukt Eksempel til Efterfølgelse for dem, der mener, at naar man bare er sluppet ind paa et Statsværksted, saa blæser man Fagforeningen et Stykke.

K.

Danske i Amerika.

Professor *Karl Larsen*, som i Aarene 1895—97 indsamlede en Masse originale, utrykte Breve og Dagbøger fra Krigens Tid og senere paa Grundlag af disse udgav et Værk med Titlen: *Under vor sidste Krig*, hvori der paa en ganske ejendommelig Maade skabtes et Kulturbillede, som ellers vanskelig lader sig tegne, har i Anledning af de store Stævner, der fornylig fandt Sted her i Landet af danske Amerikanere, undfanget Ideen til at søge et lignende Værk som »Under vor sidste Krig« udarbejdet om dansk-amerikansk Aandsliv.

Professoren har i afvigte Foraar tilstillet Arbejderpartiet en Skrivelse, hvori han anmoder *alle*, som maatte ligge inde med Breve eller Dagbøger fra Slægtninge og Venner i det fjerne Vesten, eller hjemvendte Danske, som maatte være i Besiddelse af Dokumenter af denne Art, om at indsende dem efter Adresse: *Professor Karl Larsen, Gyldendal, København*, og der gøres i Skrivelsen særlig opmærksom paa, at alt vil

blive behandlet med den største Diskretion og tilbagesendt, naar Afsenderen opgiver sin Adresse.

Ved Indsendelsen bedes anført vedkommende Brevskrivners og Dagbogførers Alder, Stilling og sociale Forhold.

Vi lader ved nærværende Ønsket gaa videre til vore Medlemmer. Maaske ligger der i mangt et Hjem uanede literære Skatte, der kan skabe Oplysning og Glæde, naar de bringes frem for Dagens Lys og objektivt bearbejdes af en Sagkyndig, som Professor *Karl Larsen* er paa dette Omraade.

— — Til velvillig Overvejelse af alle Læsere.

Faneindvielse i Brønderslev.

Lørdag den 30. April indviede vore Kolleger i Brønderslev et pænt nyt Banner til ca. 150 Kroner, hvilket maa siges at være et stort Beløb for en lille Klub, der kun bestaar af 10 Medlemmer. Den Begejstring og Opofring, der ligger til Grund for Tilvebringelsen af dette Beløb, viser da ogsaa klart, at der her er Kræfter, som maa respekteres, og maa det end indrømmes, at Lønnen er lille i Brønderslev, og at man ikke har været i Stand til at faa Bugt med den stedlige skinhellige Fabrikant paa »Pedershaab«, saa turde Anskaffelsen af en Fane være et Vink om, at der snart vil oprinde lysere Tider for vore derværende Kolleger.

Forbundets Formand var til Stede ved Festen og holdt en til Situationen passende lille Festtale, hvorefter man samlede om et Kaffebord og tilbragte en Aften sammen i kammeratlig Drøftelse af Udsigterne for Fremtiden.

Arbejdernes Livsforsikring.

Som det vil være bekendt har Fagforeningerne og Sygekasserne søgt gennem Arbejdernes Livsforsikring at bringe Livsforsikringens Goder ud blandt den arbejdende Befolkning paa den for Arbejderne billigste og mest betryggende Maade, hvilket ganske sikkert er naaet, idet Arbejdernes Livsforsikring

lader samtlige sine Forsikringer genforsikre i »Statsanstalten for Livsforsikring« og saaledes opnaar *Garanti af den danske Stat* for sine Forsikringsummer samt *deltager i Statsanstaltens Bonus-Udbetalinger* i samme Omfang som Statsanstaltens egne Forsikringer,

forsikrer udelukkende ved ugentlige Præmier, som opkræves, og desuden i sin Afdeling med Lægeundersøgelse er *betydelig billigere end andre Folkeforsikringer*, der virker med ugentlige Præmier, lader sine *Forsikringer med Helbredsattest træde i Kraft straks* ved Antagelsen i fuldt Omfang. Ingen som helst Karenstid. *Helbredsattesten betales som Regel af Selskabet.*

Forsikringerne er ogsaa gældende under *Krig*, og i Henhold til den kongelige Konfirmation paa vedkommende Paragraf i Statutterne *kan der ikke gøres Eksekution* i de af Selskabet tegnede Forsikringer.

Lang Restancefrist under store Arbejdsstandsninger.

Præmiefritagelse i Tilfælde af overvejende eller fuldstændig Invaliditet kan indrømmes.

Enhver Forsikring, der er mindst 3 Aar gammel har *Tilbagekøbsværdi*, hvis den Forsikrede vil have den ophævet.

Ved *Selvmod* udbetaler Selskabet *hele Forsikringssummen*, naar Forsikringen er mindst 3 Aar gammel.

Efterhaanden som Lønningerne er stegne i de forskellige Fag, er det mere og mere gaaet op for Arbejderne, at man gennem Livsforsikring bør lægge lidt op til Alderdommen kommer og Arbejdsevnen svækkes, og endvidere, at det er en Pligt af Hensyn til Hustru og Børn at tegne Forsikring, for at disse ikke skal staa fuldstændig blottet for Subsistensmidler i samme Øjeblik som Forsørgeren eventuelt falder bort ved en tidlig Død, samt ved Konfirmationsforsikring at sikre sine Børn den Pengesum, som det nu engang er nødvendig at være i Besiddelse af, naar den unge skal træde ud i Livet.

Naar Forholdet saa er dette, at vort eget Selskab ikke alene er fuldt konkurrencedygtigt, men endog byder mange Fordele fremfor de privatkapitalistiske Selskaber, bør der ingen Tvivl være om, hvor man skal gaa hen med sine Forsikringer, saa meget mere som et muligt Overskud i vort eget Selskab kommer os selv til Gode.

Der er eller vil i de forskellige Fag blive antaget Repræsentanter til at virke for Selskabet. *Blandt Typograferne i København er der saaledes til Dato tegnet over 300 Forsikringer* i Arbejdernes Livsforsikrings-selskab.

Meddelelser fra Hovedkassereren.

Fejtagelse.

Ved en beklagelig Fejtagelse fra vedkommende Tillidsmands Side er nedenstaaende optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 2203 P. Hansen.

Idet vi herved retter Fejtagelsen, beder vi vedkommende undskyldte.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Følgende Medlemsbøger ere anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 2127	S. Jørgensen	(Kbhvn. Afd. 1)
- 5215	E. Dichmann	(— — 1)
- 6249	A. Jensen	(— — 1)
- 8102	S. Petersen	(— — 1)
- 13993	H. Hansen	(— — 1)
- 7972	J. A. Redke	(— — 2)
- 7378	J. M. Jensen	(— — 7)

- 3085	E. Møller	(Kbhvn. Anvkont.)
- 15313	norsk Bj. Gran	(— — —)
- 11891	A. Reif	(Aarhus Afd.)
- 15160	M. Jensen	(— — —)
- 7295	A. Rasmussen	(Hjørring —)
- 3431	P. M. Petersen	(Nykøbing F. —)

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Nr. 10862	Andersen, A. P.	Gl. Register
- 4687	Bruselius, F. O.	—
- 7316	Hansen, H. P.	—
- 5920	Hansen, Jørgen M.	—

Nr. 3191	Carlsen, V. C.	Nyt Register
- 257	Evald, Ingolf	—
- 2203	Hansen, P. A. B.	—
- 968	Jacobsen, E.	—
- 8042	Jensen, J. P. S.	—
- 11294	Jørgensen, H. H.	—
- 5585	Larsen, H. O.	—
- 13558	Olsen, Aage M.	—
- 11504	Skov, H.	—

Nykøbing-Falster Afdeling.

Kassereren, M. Raae, meddeler, at der *kun* finder Udbetaling Sted om Søndage til den sædvanlige Tid 6—7, men ikke Søn- og Helligdage.

Odense Afdeling

meddeler, at Udbetaling til Rejsende *kun* finder Sted om *Aftenen* fra 6¹/₂—7¹/₂ samt Søndag Formiddag fra 11—12.

Arbejdsanvisning som sædvanlig fra 12¹/₄—1 Søndage.

Randers Afdeling.

Anvisningskontoret er aabent fra 12¹/₄—1 og fra 6¹/₄—7 Aften.

Forbundets Tillidsmænd,

som kender Adressen paa Medlem Nr. 14998, *Elektriker P. H. Enger*, bedes meddele det til Aarhus Afdeling.

Maskinisteksaminerne.

Nye Kursus til 1ste og 2den Afd. samt Tillægsprøven i Elektroteknik begynder først i Januar, Maj og September. Indmeldelse og alle Oplysninger ved Henvendelse til:

Københavns Maskinistekole

Nørrebrogade 13. N.

Kontortid 6—8 Eftm.

Redigeret af *J. A. Hansen*.

Bogtr. Lützhøft-Petersen, Amagertorv 10, Kbhvn.

FAGBLAD FOR SMEDE OG MASKINARBEJDERE

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

Nr. 9.

Juli 1910.

22. Aargang.

25 Aar.

Den „store“ Lock-out i 1885.

Den 14. Juli var det 25 Aar siden „Foreningen af Fabrikanter i Jærindustrien“ rettede sit første store Angreb paa Smedenes og Maskinarbejdernes Organisation.

Der var ikke noget overraskende heri. Det var en logisk Følge af Smedenes Organisation. En Kompliment for denne Organisations vel udførte Arbejde.

Saalænge Organisationen kun *diskuterede* og *agiterede*, selv isprængt med en lille *vild* Strejke i Ny og Næ, saa længe foruroligedes Fabrikanterne ikke, og dannede som Følge heraf ikke Modorganisationer.

Først da Organisationen blev sig sin Opgave *bevidst*, og optog Lønsørgsmaalet *praktisk*, først da blev den farlig for Arbejdsgivernes Interesser. Og det var til dette Standpunkt vor Organisation var naaet 1885.

Fagforeningen blev allerede stiftet i 1873, og i Aarene umiddelbart derefter lykkedes det virkelig at samle en ret betydelig Del af de daværende forholdsvis faa Smede og Maskinarbejdere i København. Men man spildte den Gang Tiden i Fagforeningerne med *teoretiske* Diskussioner om Arbejdernes Stilling i al Almindelighed i Stedet for at tage *Lønsørgsmaalet op til praktisk Løsning*.

Og i 10 Aar — til 1883 — varede denne Tilstand. Medlemsantallet gik snart op, snart ned, alt eftersom man havde *dygtige Agitatorer*, der kunde holde Stemningen oppe, eller ej, men man forsømte stadig det ene fornødne, at indlede praktiske Forsøg paa at forbedre Lønnen, for *derved* at holde Medlemmerne samlede.

Men d. 9. Januar 1883 skete der en Forandring heri. Paa en Generalforsamling denne Dag valgte man nemlig en *delvis* ny Bestyrelse, og heri fik nogle yngre energiske Fagfæller Sæde, *Hurop, Vald, Olsen og Hvistendahl*, ved en senere Generalforsamling suppleret med *Andr. Jensen, Grøndahl, Martin Sørensen og N. P. Nielsen*, som fik hele Skuden drejet om i Lønsørgsmaalets Tegn, og saa gik det fremad.

Ikke saaledes at forstaa, at det var en Palads-revoition, der foregik i Fagforeningen, hvor de gamle bleve smidte væk, tværtimod, Mænd som *Broch, Adam Petersen og Horsens Petersen*, som hørte til Lederne i den *diskussionsførende* Fagforening, sluttede sig fuldtud til den nye Retning, og støttede denne.

Hurops Indtrædelse i Ledelsen var en kolossal Gevinst for Foreningen. Med sin Veltalenhed, sin

elskværdige Opræden, sin Kundskabsmængde, og først og sidst sin utrolige Hukommelse, som bl. a. gjorde, at han kendte alle de Mennesker ved Navn, som han i hine bevægede Aar kom i Berøring med, var han netop Manden, vi trængte til. Og med den Stab af yngre og ældre Kræfter, der begejstrede flokkedes om ham, var det ham aldrig vanskeligt at finde paa nye Midler til at vække de sovende Kolleger, og at holde Interessen vaagen hos de alt vundne Tilhængere. Det gik Slag i Slag med Afholdelsen af offentlige Møder, paa de mest forskellige Steder i København og Omegn. *Vald. Olsen* aabnede Mødet, *N. P. Nielsen* valgtes til Dirigent, *Hurop* holdt Foredrag, som altid fængslede, fordi han talte om dagligdags Ting som enhver kunde følge, og som enhver havde Interesse af, og *H. Petersen* sad og skrev nye Medlemmer ind. Var der saa ingen af Forsamlingen, der vilde tage Ordet efter *Hurop*s Foredrag, saa tog en anden af Bestyrelsen fat, indtil en Diskussion kom i Gang om et eller andet Værkstedsspørgsmaal, og deraf lærte man, hvad det var, der skulde arbejdes paa i Fremtiden. Men man nøjedes ikke med at holde Møder. Tusinder af Opraab blev uddelte, Lister til Paategning for nye Medlemmer cirkulerede stadig paa Værkstederne, man indgav et Forslag til *Smedemester-Foreningen*, som den Gang var den eneste Organisation af Arbejdsgivere, om Regulering af Svendenes Løn, man begyndte paa en *Statistik* over Arbejdslønnen paa de forskellige Værksteder, og om vi aldrig fik noget Resultat ud af Underhandlingen med *Smedemester-Foreningen*, om vi aldrig fik *Statistiken* færdig, saa gjorde disse Sager dog sin uhyre Nytte, fordi de tvang os til at tage Lønsspørgsmaalet op.

Fordringerne til *Smedemester-Foreningen* formulerede man i Sommeren 1883 saaledes:

1. En Minimalløn paa 27 Øre pr. Time paa Fabrikerne og 30 Øre paa Smedeværkstederne.
2. Ekstrabetaling for Over-, Nat-, Søndags- og Udearbejde.
3. De tvungne Pensions- og Sygekassers Ophævelse.
4. Timelønnens Garanti ved alt Akkordarbejde.

Det viste sig senere, at man her havde truffet det rette. Overalt hvor Arbejderne klagede over Forholdene, viste det sig, at dette Programs Gennemførelse vilde raade Bod paa Utilfredsheden. Og den kolossale Tilgang Foreningen fik i Tiden fra

Sommeren 1883 til Foraaret 1885, og den Masse Fordringer om Forbedringer, der stilledes i dette Tidsrum, viser bedre end noget andet, at Foreningen ikke havde grebet fejl.

Og medens vi altid havde *tabt* Strejkerne for, saa *vandt* man dem altid nu.

Hjælperne paa *Burmeister & Wains Grovsmedeværksted* fik saaledes 2 Øre mere pr. Time ved en Strejke i Juli 1883 paa en halv Dag, hos *Riedel & Lindgaard*, *Smit & Marstrand* og *Eickhoff* iværksætter man heldig forløbende Strejker.

Nechelmanns Fabrik for Bygningsbeslag maa i December 1883, tvungen ved Strejke, stille Kaution for Udbetaling af Arbejdernes Løn og underskrive en Priskurant.

Ret bitre og langvarige Strejker føres i 1884 hos *Dreier* og hos *Borch & Henriksen*, og her stifter Fagforeningen for første Gang Bekendtskab med *Skruebrækkerne*, og Agitationen mod disse drives nu med en saadan Energi, at *Skruebrækkeren* er den foragteligste Person, der har set Dagens Lys.

I 1884 føres endvidere Strejker med Held hos *Klejnsmedemester Petersen*, *Lykkesholmsvej*, *Møller*, *Gasværksvej*, *Drost* paa Amager, paa *Frederiksberg Jærnstøberi*, hvor vi fordrer og faar Værkføreren afskediget, og hos *Smit & Marstrand*.

Og i 1885 begyndte vi, hvor vi slap i 1884, straks i Januar med en Strejke hos *Kofoed* i *Meinungsgade*.

Under alle disse Konflikter var Foreningen vokset betydeligt. Smedene og Maskinarbejderne havde ved alle disse Smaatillæg til Lønnen, ligesom faaet Haandpant paa Ledelsens Løfter om Forbedring af deres Kaar ved Organisationen, og alle flokkedes da ogsaa om Fanen, hver Gang man kaldte. Vi fik flere og flere dygtige Fagfæller til at tage aktiv Del i Foreningens Virksomhed, og alt lovede godt.

Men alle disse Smaakonflikter bidrog paa den anden Side ogsaa til at forurolige *Arbejdsgiverne*; ganske naturligt saa de med Bekymring paa vor stadig voksende Organisation, og dette medførte Dannelsen af *Foreningen af Fabrikanter i Jernindustrien*, populært kaldet „Fabrikant-Foreningen“, som skulde faa saa indgribende Betydning for os.

Ved Nytaarstid 1884—85 havde vi med Held gennemført vort Program af 1883 paa *Beslagsmedeværkstederne* i København, og dette gav os nu Blod paa Tanden med Hensyn til Smaaværkstederne.

Klejnsmedene besluttede at stille de samme For-

dringer, men Mestrene kunne ikke blive enige om noget Tilbud for at undgaa Strejke og til sidst sætter Fagforeningen da Lørdag den 11. Juli som sidste Frist, paa denne Dag skal Arbejdet nedlægges hos de Klejnsmedemestre, der ikke forinden er indgaaet paa vore Fordringer.

Da man imidlertid ventede, at det vilde gaa lige saa let med Klejnsmedenes Fordringer som det gik med Beslagsmedenes, tog man ikke i Betænkning at søge at forbedre Forholdene samtidig andre Steder, der var jo nok at tage fat i. Den 17. Juni nedlægger alle Drejere paa *Eickhoff's* Fabrik Arbejdet og stiller de sædvanlige Fordringer med 27 Øre som Minimumsløn i Spidsen. Nogle Dage efter nedlægger ogsaa de øvrige Smede og Maskinarbejdere paa *Eickhoff's* Fabrik Arbejdet, og dermed er vi i Konflikt med *Fabrikantforeningen*, af hvilken Hr. *Eickhoff* er Medlem. Medens vi truer Klejnsmedemestrene med Strejke den 11. Juli, truer nu Fabrikantforeningen med Lock-out den 14. Juli, hvis ikke Arbejdet til den Tid er optaget hos *Eickhoff*.

Men ikke nok med, at Forbundet saaledes stod med Udsigt til to store Konflikter samtidig. Den tredie skulde komme med.

Paa *Burmeister & Wains Centrifugeværksted* havde Arbejderne længe været misfornøjede med Forholdene. De arbejdede som Regel paa Akkord, men Akkordpriserne blev vilkaarlig fastsatte af Værkførerne alene, og mange Gange fik Arbejderne ikke at vide, hvor meget de skulde have for Arbejdet, før det var færdigt, eller de først ved Arbejdets Aflevering fik at vide, at der var trukket af den sædvanlige Pris. Man stillede derfor Fordring om en *Priskurant* for alt gangbart Arbejde, og da Firmaet bestemt nægter at gaa ind herpaa, nedlægges Arbejdet den 27. Juni.

Den 11. Juli nedlægges Arbejdet hos samtlige Klejnsmedemestre, som ikke paa dette Tidspunkt havde underskrevet Fordringerne, og endelig foretager Fabrikanterne den 14. Juli Lock-out paa 24 Fabrikker.

Ialt gik nu 865 Smede og Maskinarbejdere ledige, men dertil kom det Antal Formere og Arbejdsmand, der paa Grund af Lock-out'en bleve arbejdsløse, saa Arbejdsstandsningen omfattede ca. 1000 Mand. Det var efter den Tids Forhold en kolossal Arbejdsstandsning, sligt kendte man kun af Beretningerne fra andre Lande, og ingen anede da heller, at vi skulde kunne holde den gaende i 4

Maaneder. Foreningen stod saa godt som blottede for Midler, og var ene henvist til Indsamling af frivillige Bidrag. Og om end man maa indrømme, at der fra de andre Fags Side udvistes en hidtil ukendt Offervillighed, saa var Bidragene, man den Gang formaaede at opdrive, dog saa smaa, at det intet forslog til Underhold for den Masse her var Tale om. Paa den ene Side var det ikke alene de Strejkende og Udelukkede, man havde at understøtte, der var ogsaa en Del arbejdsløse Kolleger, der under de givne Forhold vare afskaarne fra at søge Erhverv, og som af den Grund maatte understøttes, paa den anden Side var det ikke endt med at skaffe Midler tilveje til at understøtte alle disse Mennesker med, Lock-out'en kostede ogsaa mange Penge paa andre Omraader. Man maatte saaledes ofre Masser af Penge paa at sende alle de *Skruebrækkere* bort, som Fabrikanter og Mestre fik slæbte her til Landet fra Sverrig og Tyskland. Man udstillede Vagtposter saavel i Provinserne som i de svenske Kystbyer, for at advare enhver Kollega mod at tage til København o. s. v. Alt i alt kostede Lock-out'en i Forbindelse med de samtlige Strejker ca. 15,000 Kr. ugentlig. Det var ikke Smaapenge i de Tider, og vi havde vel ogsaa været nødt til at opgive vor Modstand efter langt kortere Tids Forløb, om vi ikke havde modtaget en ret betydelig Støtte fra *Landboernes* Side. Men de politiske Bølger gik højt, og *Arbejderpartiet* havde nylig allieret sig med *Venstre* for i Fællesskab at fordrive den daværende forhadte og reaktionære estrupske Regering. Og om *Venstre* end ikke ret forstod eller sympatiserede med vor Kamp for højere Løn og bedre Arbejdsvilkaar, saa var de dog paa det rene med, at det var fælles politiske Modstandere *vi* her sloges med, og at en Sejr for Smedene vilde blive en Sejr for *det danske Arbejderparti* og dermed for hele *Demokratiet*. Ganske vist er det jo et meget stort Spørgsmaal om denne Sammenblanding af den faglige og politiske Strid egentlig gavtede *Smedene*, idet Højrepartiet ogsaa blev særligt interesseret i Striden, og animerede *Fabrikanterne* til Modstand mod vore beskedne Fordringer. Men den Begejstring, hvormed vor Sag omfattedes af vore Stands- og Kampfæller, og de Pengeindsamlinger, der var en Følge deraf, kunde dog paa Organisationens daværende Standpunkt ikke undværes.

Efterhaanden, som Tiden gik, forsøgte der fra mange Sider at indlede Underhandlinger mellem de stridende Parter, og den første Underhandling kom

i Gang den 15. August, og førtes mellem begge Foreningers Bestyrelser, som for første Gang var sammen til mundtlig Forhandling. Mødet optoges, dels af lidt Smaaskænderi om, hvem der havde ønsket Underhandlingen — ret karakteristisk for den Tid er det, at ingen af Parterne vil være ved, at det er den, der har foranlediget Mødet, begge Parter betragter det nærmest som en Skam — dels af i al Almindelighed at fremsætte sine Anskuelser om de foreliggende Stridsspørgsmaal for hinanden.

Forhandlingen fortsattes en Uge efter, den 22. August, og paa dette Møde frafalder Fabrikanterne den Fordring, de ved Udsmidningen havde fremsat, at deres Arbejdere skulde melde sig ud af Forbundet, og denne Fordring er da heller aldrig fremkommen officielt senere. Iøvrigt vilde Fabrikanterne intet som helst og Underhandlingerne sluttede uden Resultat.

Den 7. September fremsætter *Hurop* Forslag om, at hvert Værkstedes Medlemmer danner en Afdeling af Forbundet, og at der gives hver enkelt Afdeling Ret til at underhandle med sin Arbejdsgiver. Man kendte Fabrikanternes Uvillie til at underhandle med Repræsentanter for Forbundet, og man satte sin Lid til, at det skulde kunne lykkes at naa til en Overenskomst, naar hver Fabrikant kom til at underhandle med sine egne Arbejdere. Dette Forsøg mislykkedes dog fuldstændigt. Kun et Firma, Aktieselskabet *H. Rudolf Koføed & Co.* i Meinungsgade, enedes man med om at opgive Fordringen om Minimalløn, og i Stedet derfor at udarbejde en Priskurant paa alt Akkordarbejde.

Efter at denne Overenskomst er sluttet, gaar Forbundets Bestræbelser ud paa at slutte lignende Overenskomster med de øvrige Fabrikker, uden dog at have Held med sig heri.

Paa denne Tid kæmper Smedene og Maskinarbejderne i Virkeligheden en helt modig Kamp for sine Rettigheder. Før havde man nogenlunde kunnet holde Skruebrækkerne borte, men nu henad Efteraaret oversvømmer de ligefrem Fabrikerne. Og det var os aldeles umuligt at faa dem sendt bort saaledes som før, al den Stund vi slet ikke kan faa fat paa dem. Fabrikanterne indlogerede dem paa Fabrikerne, hvor de ogsaa fik deres Mad tilbragt. Naar de kom her til Byen, kom de i Flokke paa 10—20 Mand ad Gangen. Toget holdt lidt udenfor Byen, hvor der ingen Strejkevagter var, og i lukkede Drosker gik det saa til Fabrikerne, hvor de saa holdtes fængslede. Man kan forstaa,

at under disse Forhold er det ikke godt at være Strejkende. Og dog er det kun ganske faa, der svigter, dog er Begejstringen lige stor. Efter 3¹/₂ Maanedes Kamp gaar der Rygter om, at der blandt de Strejkende skal være Stemning for at frafalde Kravet om Minimalløn og Priskuranter. Bestyrelsen beslutter ved en hemmelig Afstemning at se om Rygterne taler sandt.

Resultatet af Afstemningen blev, at der afgaves 691 Stemmer for at fortsætte Kampen, medens 35 stemte imod.

Og dette Resultat til Trods for at det er enhver bekendt, at det kun er med de yderste Anstrængelser fra Bestyrelsens Side, at det lykkes at skaffe de fornødne Midler tilveje, og at det snart vil være ganske umuligt at tilvejebringe dem.

Den 22. September nedsattes et Udvalg paa 9 Klejnsmede til at prøve paa, om det kunde lykkes at faa en Overenskomst i Stand med Klejnsmedemestrene. Dette viser sig dog snart aldeles umuligt. Fabrikker og Smedemestre ere gaede op i en højere Enhed.

Nu træder forskellige ansete Mænd til for at faa Striden bilagt. Saaledes foreslaar *Tietgen*, at Svendene frafalder Fordringen om Minimalløn, og at Fabrikanterne til Gengæld forpligter sig til at udarbejde en Priskurant for hver enkelt Fabrik over alt gangbart Arbejde. Forbundet stiller sig velvillig overfor det fremsatte Forslag, men Fabrikanterne vil ikke.

Den 26. Oktober forsøger Grosserer *Jens Lund* og Redaktør *Riegels* at faa en Overenskomst i Stand, men Fabrikanterne er lige stædige. Dog fører dette Forsøg til, at Fabrikanternes og Svendenes Tillidsmænd kommer i Underhandling med hinanden, og er saaledes en indirekte Aarsag til det endelige Forlig. Den 5. November kommer nemlig den længe frygtede Dag, da Forbundet ikke er i Stand til at understøtte de Udelukkede, Strejkende og Arbejdsløse i fuld Udstrækning. Paa denne Dag har vi kun 10,000 Kr., men skal bruge 15,000, og alle Udveje er spærrede. Alt, hvad der kan laanes af de øvrige Fagforeninger, er allerede spist op, og Bidragene kommer sparsommere og sparsommere ind, vel nærmest paa Grund af Landboernes Mangel paa Udholdenhed og Arbejdsløsheden i de øvrige Fag. Man afholder et Møde for de Udelukkede, for at gøre dem bekendt med Sagens Stilling, og skønt der paa dette Møde vedtages at nedsætte Understøttelsen og desuagtet

fortsætte Kampen, er Ledelsen dog paa det rene med, at det ikke kan gaa ret meget længere, men at vi maa have et Forlig i Stand, hvorledes det saa end bliver.

Den 17. November kan *Hurop* paa et Møde for samtlige Udelukkede og Strejkende forelægge en Overenskomst med Fabrikanterne til Godkendelse. Den gik ud paa følgende:

1. Arbejderne har Ret til at være i hvilken Forening, de har Lyst til;
2. Forhøjet Betaling for Over-, Nat- og Søndagsarbejde.
3. 3 Øre mere i Timen for Udearbejde; og
4. Naar en Mand, der staar i Fællesakkord, forlader Fabriken, udbetales hans Andel i det mulige Overskud til de ved Akkordens Fuldførelse og Opgørelse tilbageværende Deltagere.

Med Hensyn til det sidste Punkt maa bemærkes, at der virkelig, hvor utroligt det end lyder, tidligere var Fabrikanter, der selv puttede det i Punktet omtalte Akkordoverskud i deres egen Lomme.

Hurop, saa vel som andre tilstedeværende Fagforeningsformænd, anbefalede Overenskomsten, og manede Smedene til fremtidig Sammenhold. Overenskomsten vedtoges derpaa næsten enstemmig.

* * *

Har nu denne store Strid, som krævede saa betydelige Ofre, haft nogen Betydning for Arbejdernes Organisation og økonomiske Velvære? Vi mener ja!

Vi kom under denne Lock-out til Klarhed over, hvor uendeligt meget Arbejderne kan udrette, naar de staar enige. Solidariteten, som er en af Arbejderorganisationernes Grundpiller, fik ved denne Lejlighed et mægtigt Stød fremad. Vi fik i denne bevægede Tid endelig fastslaaet som en uomstødelig Kendsgerning, at det at være *Skruetrækker*, var en af Menneskets mest fornødrede Stillinger i vort Samfund. Men først og fremmest blev det en rodfæstet Opfattelse overalt, at det mindste en Smed eller Maskinarbejder kunde arbejde for, var den af Forbundet forlangte Minimalløn, 27 Øre pr. Time. Derfor saa man det Særsyn, at Minimallønnen, som vi ikke kunde fremtvinge med en 4 Maa neders Arbejdsstandsning, den gennemførtes ganske stille som af sig selv efter Arbejdsstandsningen, saaledes, at da vi faa Aar efter atter tænkte paa en Minimalløn, saa faldt det ingen ind at tage fat,

hvor vi slap, for at faa de 27 Øre, men saa var alle paa det rene med, at skulde vi have en Minimalløn, saa maatte den langt højere op.

Denne Kamp *maatte* føres, før der kunde være Tale om, at de overmodige Fabrikanter gik ind paa at lade Arbejderne blive medbestemmende om de Forhold, hvorunder der arbejdes paa Fabriker og Værksteder.

De 25 Aar, der er gaaet siden da, har vist os, at denne Ret for Arbejderne uigenkaldelig er fastslaaet, at Spiren til den nu herskende *Værkstedsparlamentarisme* blev nedlagt ved Lock-ouren i 1885, og saa vil ingen paastaa, at Kampen har været ført forgæves.

Vald. Olsen.

Afsluttede Overenskomster.

Uden her at komme ind paa Spørgsmaalet: gode eller daarlige Konjunkturer, kan vi meddele, at Fagets Lønbevægelse er fortsat gennem en Række Krav om Forhøjelser og Forbedringer ved forskellige Virksomheder. Formanden kunde saaledes paa det nys afholdte Repræsentantskabsmøde meddele, at man indtil Midten af Juni i indeværende Aar havde stillet Krav ved ialt 22 Virksomheder, omfattende 281 Arbejdere, og af disse opnaaede ialt 190 en gennemsnitlig Forhøjelse af 3,3 Øre pr. Time. Siden da er der kommet forskellige Virksomheder til, deriblandt De danske Sukkerfabrikker, for hvem der er gennemført Overenskomst i 5 Byer, nemlig Nakskov, Maribo, Holeby, Stege og Lyngby.

Paa følgende Steder er der sket en Ordning af Lønforholdene ved Forhandling:

Hos Firmaet Hassel & Teudt, Soyekagefabrikken, De danske Cikoriefabrikker, Fabrikant A. A. Pindstoft, Schröder & Jørgensen, alle af København. Endvidere er der for Københavns Vedkommende opnaaet en Ordning af Lønforholdene ved Kommunens Hospitaler og Stiftelser.

For Provinsens Vedkommende kan nævnes en Forhøjelse af Lønningerne hos Cyklefabrikant Rasmussen, Svendborg, Fabrikant Christoffersen i Holeby, Fabrikant A. C. Rasmussen i Stubbekøbing, Maskinfabrikken Nakskov i Nakskov, Vognfabrikant Petersen i Slagelse, Fabrikant Herregaard, Aarhus, og Fabrikant Heegaard i Stubbekøbing.

Der er afsluttet Overenskomst mellem Forbundet og følgende Virksomheder:

Aarhus Oliemølle.

Overenskomsten tilsikrer vore Medlemmer en Lønforhøjelse, og som et særlig vigtigt Punkt indeholder Overenskomsten Bestemmelse om, at Lønnen

for de dygtigere og mere betroede Arbejdere skal ordnes efter samme Principper, som er gældende i de for Jærindustrien bestaaende Overenskomster.

Dansk Svovlsyre- og Superphosphatfabrik i Mundelstrup ved Aarhus.

For Gødningsfabrikken i Mundelstrup er oprettet en lignende Overenskomst som den med Aarhus Olie-mølle. Minimallønnen er begge Steder 40 Øre, dog har disse Fabrikker Ret til at beskæftige Svende for 38 Øre de første 14 Dage efter Ansættelsen.

Sukkerfabrikkerne.

Gennem Aarene har vi haft store Vanskeligheder ved at faa Lønningerne for vore Medlemmer paa Sukkerfabrikkerne bragt paa Højde med de Lønninger, der sædvanligvis betales indenfor Jærn- og Metalindustrien; man ordnede sig efterhanden for de enkelte Fabrikkers Vedkommende By for By, og havde man i den ene By faaet fastsat en bestemt minimal Timeløn, saa var det ikke muligt at komme højere i nogen anden By, hvor Sukkerfabrikkerne havde Filialer, og Resulttet af Sukkerfabrikernes Modstand var, at vi nu, da der rejstes Lønkrav, havde en Gennemsnitsløn af omkring 36 à 37 Øre, medens der for Værksteder indenfor Sammenslutningen i Provinserne regnes med omkring 46 Øre i Fortjeneste.

Nu var det imidlertid lykkedes, tildels ved Arbejdsgiverforeningens egne Manøvrer, at faa Overenskomsterne med Sukkerfabrikkerne i samtlige ovennævnte Byer til at udløbe samtidig, og der toges derfor i indeværende Foraar fat paa at ordne Forholdene, og dette skete altsaa med det Resultat, at Lønningerne forhøjedes betydeligt, deriblandt Minimallønnen til 40 Øre — 38 Øre de første 14 Dage i Lyngby og i indtil 3 Maaneder i de øvrige Byer. Derudover er der sket en Del mindre Forbedringer, Forhøjelser af faste Lønninger o. s. v., men navnlig er man ogsaa her gaaet til, at Lønnen for de dygtigere og mere betroede Arbejdere skal ordnes som efter Jærindustriens Overenskomster, hvilket jo vil sige, at man ikke behøver at opsigte Overenskomsterne for at stille Lønkrav.

Overenskomsterne med Sukkerfabrikkerne venter for Tiden paa Godkendelse fra Arbejdsgiverforeningen, hvilken dog antagelig kun vækker formelle Vanskeligheder.

Mathias Andersen og Lykke Thomsen, Esbjerg.

De 2 Mestre, hvis Navne staar over disse Linier, og hvoraf førstnævnte er Blikkenslager, sidstnævnte Grov-smedemester, danner tilsammen et Entreprenørfirma, som paatager sig Gas- og Vandledningsarbejder for en Række Provinsbyer. For Tiden har det Lægning af Gas- og Vandledninger i Humlebæk—Sletten ved Helsingør, hvor der meget snart opstod en Konflikt om, hvilke Priser der skulde betales. Sagen ordnedes imidlertid under 19. Juni ved Mellemkomst af et Medlem af Hovedbestyrelsen, Chr. Segato, i Forening med Repræsentanter for Blikkenslagerne og Gas- og Vandarbejderne.

Maskinfabrikant Henrik Hansen, Korsør.

Hos ovennævnte Fabrikant er den i ca. 1 Aar bestaaende Blokade hævet, idet der under 2. Juli afholdtes et Møde mellem Fabrikant Hansen og vor Afdeling i Korsør, under Medvirkning af Arbejdsgiverforeningens Rejseinspektør, Snedkermester Ludvig Christensen fra Slagelse, samt vort Forbunds Formand, J. A. Hansen. Der opnaaedes Enighed mellem de tilstedeværende om en Overenskomst, hvorefter et Par Skruebrækkere skal betale en Bøde, og de øvrige Arbejdere hos Hr. Hansen efterhaanden søge deres Forhold til Fagforeningen afviklet. Vi haaber dermed, at det skal lykkes at komme ind paa fornuftige Arbejdsforhold paa denne Arbejdsplads.

Fire Voldgiftskendelser i Gas- og Vandlednings-sager.

Priskurant for veludført Gas- og Vandledningsarbejde, som traadte i Kraft d. 6. Novbr. 1907, indeholder en Paragraf, der henviser alle Tvistspørgsmaal angaaende Priskurantens Forstaaelse til Afgørelse af et Udvalg bestaaende af 3 Svende og 3 Mestre, eventuelt ved en Opmandskendelse, og Ingeniørforeningen skal i alle Tilfælde udvælge Opmanden.

Ikke saa faa Gange siden Priskurantens Ikrafttræden har der været Brug for saavel 6-Mandsudvalget som for Opmands Udnævnelse, og i Efteraaret 1909 opstod der Divergens om ikke mindre end 4 Sager, der alle henvises til Opmandskendelse, fordi Udvalgets Medlemmer af forskellige Grunde ikke kunde opnaa Enighed.

Ingeniørforeningen valgte Direktøren for Københavns Vandværk, Hr. F. Øllgaard, til Opmand i de 4 Sager, og under 20. Juni 1910 faldt Afgørelserne i samtlige Sager.

To af dem var af forholdsvis mindre Betydning. Den ene drejede sig om Opsætning af Vaske. Svendene forlangte i Henhold til Priskuranten 4 Kr. pr. Vask. Mesteren vilde *partout* afdrage en Del af den fastsatte Pris, fordi Indmuring af Knægte til Bæring af Vaskene var udført paa Mesterens Regning.

Direktør Øllgaard fastslaar i sin Kendelse, at Mesteren maatte have taget Forbehold ved Arbejdets Paabegyndelse, hvis han vilde have Ret til Afdrag i Beløbet. Da han ikke har taget et saadant Forbehold, maa Svendenes Krav efterkommes. Altsaa: 4 Kr. pr. Vask, som der staar i Priskuranten.

Den anden Sag angaar Opstillingen af W. C. med Jærnskyllerør. Priskuranten indeholder ingen Priser specielt for dette Arbejde. Svendene har forlangt 10 Kr. pr. Stk. Mesteren tilbyder 8 Kr. Direktør Øllgaard afgør — man kan næsten sige paa salomonisk Vis — Sagen ved at ræsonnere saaledes: Priskuranten indeholder en Bestemmelse om, at der forud skal træffes Aftaler om Prisen for Arbejder, der ikke findes i Priskuranten. Det er ikke gjort i det foreliggende Tilfælde,

Medlemmer, der er slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Løge, fra hvilken Vedk. har betalt.
8543	Andersen, Anton	København	21. 12. 90	Kbhvn. Afd. 1	14. 2. 10	Kbhvn. Afd. 1	16. 4. 10
4217	— H.	Florup, Lolland	30. 1. 78	Maribo	10. 1. 03	” ” 1	26. 2. 10
8955	Brædstrup, V.	København	24. 6. 85	Kbhvn. Afd. 1	10. 6. 05	” ” 1	2. 4. 10
8766	Bønnelykke, Aage N.	—	1. 9. 90	” ” 1	2. 4. 10	” ” 1	9. 4. 10
7978	Christensen, Henry H. J.	—	10. 2. 87	” ” 2	2. 11. 07	Middelfart	16. 4. 10
3853	— Niels Peter	Skovhuse	7. 2. 89	Stege	7. 5. 09	Præstø	7. 5. 10
10943	Eriksen, Carl Chr.	Rødby	29. 12. 89	Hobro-Assens	18. 12. 08	Kbhvn. Afd. 1	26. 3. 10
809	Frost, A.	København	16. 9. 75	Kbhvn. Afd. 1	28. 1. 99	” ” 1	2. 4. 10
8076	Göthe, Peter Ludvig	Gøteborg	11. 10. 88	” ” 1	23. 5. 08	” ” 1	26. 3. 10
12449	Hansen, B. L. P.	København	27. 1. 91	” ” 2	9. 10. 09	” ” 2	19. 2. 10
642	Jacobsen, Jens H. S.	—	24. 2. 90	” ” 1	9. 4. 10	” ” 1	16. 4. 10
5741	Jensen, Carl E.	Frederiksværk	26. 7. 88	” ” 1	27. 7. 07	Frederiksværk	26. 3. 10
4738	— Jens Nielsen	Hevring pr. Ørsted	26. 2. 76	Randers	15. 5. 09	Randers	5. 3. 10
13952	Johansen, Chr.	Skovshoved	10. 10. 89	Kbhvn. Afd. 1	19. 2. 10	Kbhvn. Afd. 1	2. 4. 10
8287	Jørgensen, Imanuel F.	København	8. 3. 90	” ” 1	30. 4. 09	” ” 1	9. 4. 10
5353	Larsen, Christen	Slagelse	8. 7. 77	” ” 1	21. 9. 07	” ” 1	2. 4. 10
909	Lusty, V. O. F.	København	11. 5. 86	” ” 1	21. 10. 05	” ” 1	26. 3. 10
991	Munch, Georg	Helsingø	22. 11. 85	” ” 1	14. 1. 10	” ” 1	9. 4. 10
8207	Nielsen, Einar O.	København	28. 4. 84	” ” 1	3. 5. 02	” ” 1	16. 4. 10
9116	— Niels	Elsegaard	8. 1. 73	Århus	29. 5. 97	Århus	5. 3. 10
13799	Olsen, Bertrand S.	København	11. 6. 90	Kbhvn. Afd. 1	15. 11. 09	Kbhvn. Afd. 1	2. 4. 10
12328	— Julius	Raa	17. 3. 80	Maribo	7. 2. 99	Århus	25. 12. 09
14105	Petersen, Hans Peter	Frue	19. 10. 84	Århus	9. 4. 04	—	11. 12. 09
3158	— Jens Chr.	København	13. 4. 83	Kbhvn. Afd. 1	8. 10. 04	Kbhvn. Afd. 1	16. 4. 10
8716	— Ove Jacob	—	11. 12. 90	” ” 1	18. 3. 10	” ” 1	26. 3. 10
8769	Rasmussen, Hans Jacob	Vordingborg	27. 5. 82	” ” 1	2. 4. 10	” ” 1	9. 4. 10
6080	Schmidt, C. A.	Leflinge	12. 3. 63	” ” 6	6. 12. 02	” ” 6	30. 10. 09
11108	Schou, Johannes	København	24. 6. 83	” ” 1	8. 7. 05	” ” 1	26. 3. 10
15686	Sørensen, Chr. Amdi	Århus	24. 3. 81	Århus	12. 6. 09	Århus	29. 1. 10
8735	Wehvilainen, Johan	Finland	4. 9. 82	Kbhvn. Afd. 1	26. 3. 10	Kbhvn. Afd. 1	26. 3. 10

saa hugger vi Knuden midt over, og siger 9 Kr. pr. Stk. for dette Tilfælde alene.

De to Kendelser har kun den ene store Betydning — men ogsaa den meget store Betydning — at man i Fremtiden skal sørge for at have Klarhed for man begynder paa et Stykke Arbejde. Saa undgaas alt Eftervovl. Dette bør være en Lære — forresten slet ikke nogen ny Lære — saavel for Svende som Mestre.

Den tredje Sag er af væsentligere Betydning.

Under Forhandlingerne om Priskuranten førtes der lange Diskussioner om hvorledes offentlige Arbejder skulde betales.

Lad os tale lige rent ud af Posen. Alle — Mestre og Svende — i Udvalget var rørende enige om, at kommunalt Arbejde og Statsarbejde, eller Arbejder, der var at ligestille hermed, maatte betales med højere Priser end »privat« Arbejde.

Ikke fordi det skulde være »bedre« end det private Arbejde, men fordi der ved dette offentlige Arbejde fordredes en pertentlig Akkuratess af de kontrollerende Ingeniører. Det kommer ved det offentlige Arbejde ikke alene an paa Soliditeten og Brugbarheden, men ligesaa meget paa at skabe en Øjnenes Lyst i parallelle Linier og symetriske Opstillinger, og det er klart, at sidstnævnte Fordring i lige saa fuldt Maal kræver Tid og Arbejde, som selve Durabiliteten.

Som en Følge heraf, enedes man om, at dette Arbejde maatte betales med højere Priser end det private, og man søgte da en Form for et Tillæg til Prisen for offentligt Arbejde. Ingenlunde for at gøre det dyrere end andet Arbejde eller for at trække de paagældende Institutioner op, men kun for at dette Arbejde kunde blive betalt med den Pris, det virkelig var værd.

Formen, der valgtes for Tillæget, var et Formands-salær paa 10% af den samlede Arbejds-løn.

Alle i Udvalget var enige om — og det vil vi hævde til sidste Aandedræt — at dette Tillæg skulde betales i alle Tilfælde ved offentligt Arbejde.

Ikke destomindre har der foreligget Tilfælde, hvor enkelte Mestre har villet knibe ud og spare de 10%, og de har derfor hængt sig i den paagældende Paragrafs Ordlyd og hævdet, at Tillæget kun skulde betales, naar en af Arbejderne fungerede som Formand paa et Anlæg, og Mestrenes Repræsentanter i det ovenfor omtalte Udvalg har — paa Trods af Forudsætningerne for Paragrafens Affattelse og Forstaaelse — gjort sig til Talsmænd for de paagældende Mestre for derved at tage den virkelige Betydning og samtidig Værdien af den i Prislisten indsatte Bestemmelse.

Opmanden har — maaske er det menneskeligt og naturligt — ligeledes føldet sin Kendelse i nøje Overensstemmelse med Paragrafens Ordlyd, og set bort fra

Forudsætningerne, og Resultatet er da blevet, at Afgørelsen er gaaet Svendene imod, idet der *ikke* vil blive betalt Formandsalær i den indankede Sag.

Det maa blive Opgaven ved en kommende Revision af Priskuranten at faa den omstridte Passus omskrevet og klargjort, saa den tydelig udtrykker, hvad der er Meningen, paa en saadan Maade, at man ikke skal bygge paa Forudsætninger og Aftaler, som kan svigtes, men der kan ogsaa, inden man kommer saa vidt, raades **Bod** paa Skavanken ved at alle Rørlæggere, der paa-begynder Arbejde ved de oftnævnte Institutioner, *forud sikrer sig Tillæggets Betaling*.

Den fjerde Sag er af *allervæsentligste* Betydning. Priskurantens § 38, 3. Stk., er delvis saalydende:

»Mindste Timeløn er 45 Øre i et Tidsrum af 2 Aar fra denne Priskurants Ikrafttræden; efter dette Tidspunkt er mindste Timeløn 50 Øre, for saa vidt Arbejdsforholdene til den Tid ikke i nogen væsentlig Grad er forringede.«

I Henhold til denne Bestemmelse rejste Svendorganisationerne i Oktober f. A. Kravet om fra 6. November 1909 — da de 2 Aar var forløbet siden Priskurantens Ikrafttræden — at faa Mindstelønnen højnet til 50 Øre, idet man hævdede, at Arbejdsforholdene i den omhandlede Branche ikke var væsentlig forringede i Løbet af de fastsatte 2 Aar.

Mestrene paastod det modsatte og nægtede at gaa højere end til 45 Øre med Mindstelønnen.

Denne Sag gik altsaa ogsaa til Opmandsafgørelse, da det staaende Udvalg ikke kunde opnaa Enighed.

Direktør Øllgaard har fremskaffet et stort statistisk Materiale og har derefter afsagt følgende Kendelse:

»Arbejdsforholdene for de paagældende Fag skønnes ikke at være saa meget forringede fra Efteraaret 1907 til Efteraaret 1909, at der derved kan begrundes en Ophævelse af det i den omhandlede Priskurants Punkt 38, 3. Stk., givne Tilsagn om en Forhøjelse af Timelønnen fra 45 til 50 Øre.«

Mindste Timelønnen skal altsaa forhøjes for Gas- og Vandarbejdere fra 45 til 50 Øre.

Tidspunktet for Lønnens Ikrafttræden vil forventelig blive fra 6. November f. A. Herom vil der sikkert blive ført de nødvendige Korrespondancer i den nærmeste Fremtid.

B.

Ny Afdeling.

Søndag den 10. Juli stiftedes en Afdeling i **Frederikssund**. Kollegerne her har hidtil været organiseret i en Klub under Hovedkontoret, men var nu blevet saa mange, at en Afdeling kunde oprettes, hvilket ogsaa af andre Hensyn var ønskeligt, særlig fordi mange rejsende Arbejdsløse lægger Vejen over Frederikssund, og hidtil ikke har kunnet oppebære Understøttelse der. Klubben stiftedes den 21. Juni 1902, og har altsaa virket i 8 Aar

som saadan. Af Klubbens Stiftere var kun tilbage Kassereren, L. P. Lundbeck, der nu endelig saa et længe næret Haab om at faa Afdeling i Frederikssund opfyldt. Ved Stiftelsen i Søndags var Forbundets Hovedkasserer tilstede og omtalte Forbundets Virksomhed i de forløbne Aar, samt takkede Kollegerne for deres gode Sammenhold. Sammenkomsten sluttede med en lille Fællesspisning, ved hvilken en meget gemytlig og kammeratlig Stemning herskede.

Formand for Afdelingen er Maskinarbejder P. Aaberg, Kasserer Maskinarbejder L. P. Lundbeck, Villakvarteret. Udbetaling: Hverdag Kl. 6—7.

Konflikter.

Paa nedennævnte Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt indtil anden Meddelelse foreligger.

1. Hos Fabrikant *P. Nielsen, Pedershaab* i Brønderslev, fortsættes Arbejdsstandsningen fremdeles.

2. *Plovfabrikant Jacobsen, Fraugde* paa Fyn, er ligeledes fremdeles blokeret og Tilgang af Forbundets Medlemmer forbudt.

3. *Silkeborg Afdeling* irabeder Tilgang til Smedemester *Carl Jacobsens* Værksted.

4. *Smedem. A. Mathiesen, Laasbygade, Kolding*, er blokeret.

5. *Grovsmed Andersen, Jagtvejen 217, København*, er ligeledes fortsat blokeret.

6. *Automatfabriken, København*, hvor en Svend ikke har faaet sin Løn udbetalt, er blokeret.

7. Da *Grov- og Skibssmed Mikkel Christensen, Nykøbing M.*, ikke har betalt en Svend sin tilgodehavende Løn advares mod Tilgang til ham, indtil Forholdene er ordnet.

8. Hos *Skibsbygmester Johansen* (Det flydende Værksted) paa *Refshaleøen* irabedes Tilgang af vore Medlemmer, da Johansen nægter at udbetale et Akkordoverskud.

Det engelske

Maskinarbejderforbunds Historie.

(Efter »Järnarbetaren«.)

V.

Arbejdernes Fordring om 8 Timersdagen var for denne Gang tilbageslaaet, men de i Striden deltagende Medlemmer havde al Grund til at være stolte af deres prægtige Sammenhold under Kampen. De havde loyalt holdt sammen og havde gjort sig fortjent til Sejr, men Situationen var dem overmægtig. Den store Strid havde imidlertid ikke alene ført de engelske Arbejderorganisationer til fastere og intimere Samarbejde; gennem de bety-

deligere Pengemidler, som fra Kontinentets Jærn- og Metalarbejdere tilflød de engelske Maskinarbejdere til Hjælp i Kampen, blev denne ogsaa en betydningsfuld Faktor for et endnu livligere og mere udvidet Samarbejde mellem de internationalt organiserede Jærn- og Metalarbejdere.

I England, som for ikke længe siden i Sverige, havde Arbejdsgiverne drømt om at knuse Arbejdernes Organisation. De maatte imidlertid resignere og finde sig i det Faktum, at det engelske Maskinarbejderforbund stod ubrudt og stærkt, et fast Værn for sine Medlemmers Menneskeværdi lige imod Kapitalens udslukkelige og hensynsløse Profit- og Magtbegær.

Smerterne fra Kampen var allerede overvundne ved Slutningen af Aaret 1898 og Gælden klaret. Forbundet havde i Januar 1897, d. v. s. før Lock-ouden, 87,450 Medlemmer, hvilke ved 1898-Aarets Slutning reduceredes til 83,564 Medlemmer. I Striden havde 27,000 af Forbundets Medlemmer deltaget, og denne havde kostet Forbundet den vældige Sum af ca. 12 Millioner Kroner. Trods de uhyre Udgifter under Stridens Gang udgjorde Forbundets Formue ved nævnte Aars Slutning 3,750,000 Kr., hvilket ogsaa for en stor Del skyldtes Medlemmernes udprægede Sans for Interessesfællesskabet i samtlige Forbundets Anliggender og Sager og den deraf udgaende Forstaaelse for Nødvendigheden af at erlægge de for Bibeholdelsen af Forbundets Styrke og Kampduelighed forlangte Ekstrakontingenter.

Det sidste Tiaar i det engelske Maskinarbejderforbunds Historie er forløbet uden hæftigere Angreb fra Arbejdsgivernes Side. Forbundet havde skaffet sig Respekt og tilkæmpet sig Retten til at være den ene lige-stillede Part ved Oprettelsen af Arbejdsaftaler. Dette er jo Beviset for, at et stærkt Fagforbund er den eneste Garanti for Opretholdelsen af sunde og stabile Forhold paa Arbejdsmarkedet.

Forbundets Udvikling og Tilvækst er siden stadig gaaet fremad. Ved Slutningen af Aaret 1907 udgjorde Medlemsantallet 110,084, og Forbundets Formue var paa samme Tidspunkt 14,865,000 Kr.

Den almindelige Nedgangsperiode, som har hersket siden 1907, har naturligvis ikke ladet det engelske Maskinarbejderforbund uberørt, idet en langsom Nedgang i Forbundets Medlemsantal har gjort sig gældende. Dertil har en ret omfattende Konflikt indenfor Skibsbyggeribranchen paa Englands Nordstkyst i første Halvdel af Aaret 1908 bidraget sit. Denne Konflikt foraarsagedes ved Arbejdsgivernes Forlangende om Nedsættelsen af Uge- og Akkordlønninger. De øvrige Arbejdergrupper var gaaet med til Nedsættelsen, og kun Maskinarbejderne og en anden Organisation indenfor Jærn- og Metalbranchen modsatte sig, efter trende Voteringer om Arbejdsgivernes Forslag, haardnakket enhver Lønreduktion, endskønt Forbundsstyrelsen holdt paa, at Godkendelse af Forslaget var klogere Taktik i dette Tilfælde end omvendt. Efter en lang og bitter Strid maatte Maskinarbejderne tage imod en Reduktion af 5% paa Akkordarbejde og 1 Kr. 35 Øre paa Ugelønnen. En indirekte Følge af Konflikten, som vakte en vis Opsigt paa dette Tidspunkt, var, at Forbundets mangeaarige Formand, George N. Barnes, nedlagde sit Mandat.

Under de lysnende Konjunkturer gaar nu Forbundets Medlemsantal langsomt opad igen og udgør ifølge den sidste Rapport 107,552 Medlemmer. Alene i den sidste Maaned er Medlemsantallet øget med 293, et Tegn saa godt som noget andet paa indtrædende bedre Konjunkturer.

* * *

Det kunde maaske nok have haft sin Interesse i Sammenhæng med denne kortfattede Skildring af Det engelske Maskinarbejderforbunds snart 60-aarige Virksomhed ogsaa at meddele noget om de øvrige Organisationer blandt Jærn- og Metalindustriens Arbejdere i

England, men dette er dog ikke vor Hensigt nu. Vi vil dog erindre om — af Hensyn til dem som ikke kender Forholdene — at de her omhandlede Industriarbejdere er spredte i 46 forskellige og af hinanden uafhængige Forbund og Foreninger. Det samlede Antal af organiserede Jærn- og Metalarbejdere i England udgør sikkert omkring 400,000.

Det engelske Maskinarbejderforbund, som indenfor sine Rammer har over 100,000 af disse, har forsøgt at samle de spredte Grupper til at indgaa i ét stort Forbund, men, som det synes, uden Held. Dog findes imellem alle disse forskellige Metalarbejderorganisationer siden 1905 noget Samarbejde. De tilhører nemlig alle et Slags Forbund (Metal Trades Federation), hvis Hovedopgave turde være at repræsentere Englands organiserede Jærn- og Metalarbejdere indenfor den internationale Organisation. Af det her anførte turde fremgaa, at i England, hvor den moderne faglige Organisations Vugge kan siges at have staaet, har man ikke helt fulgt med i den Udvikling, som Fagorganisationerne paa Kontinentet i den senere Tid har gjort. Parolen: Kun én Fagorganisation indenfor hver Industri, er paa Kontinentet gaaet sejerligt frem, og alle er nu her enige om, at den Organisationsform ogsaa er den bedste. Alt tyder iøvrigt ogsaa paa, at man i England begynder at indse denne Sandhed, ihvorvel det gaar sagte med at bryde med vante Sæder og Skikke.

* * *

Oversættelsen af denne Artikkellække fra engelsk skyldes vor svenske Kollega, Chr. Sjøstrøm.

Fra østerrigske Arbejdsgiverkredse.

I de tyske Fagforeningers Hovedorgan (Correspondenzblatt) finder vi i Nr. 15 en Artikel vedrørende de østerrigske Arbejdsgiverforeningers Kampmaade og Kampmidler, som ogsaa kan have nogen Interesse for os og vore Medlemmer, hvorfor vi her bringer et Uddrag.

De i Artiklen givne Oplysninger gaar ud paa, at den østerrigske Arbejdsgiverorganisation i de sidste Aar har udviklet sig forbavsende hurtigt, hvad der i den Grad er steget d'Hrr. til Hovedet, at de begyndte og fortsat fører en lidenskabelig Krig imod alle Arbejdernes Bestræbelser paa, igennem Fagforeningerne, at højne deres Vilkaar. Man ønskede aabenbart en Gang for alle at faa Arbejderne bragt til Tavshed, og endskønt Arbejdsgiverne Gang paa Gang hentede sig Nederlag, saa hindrede dette dog ikke i stadig at begynde Dansen forfra, saa snart de blot mente at øjne en Situation, der kunde udnyttes.

Som en særlig Anstødssten stod Arbejdernes Foreningsret, der saavist i Forvejen langt fra er indskrænket, saasom den er behæftet med Klausuler og mangeartede Bestemmelser, der beskærer den ganske overordentlig; men Arbejdsgiverne finder selv denne »Ret«, som blev givet ved en Lov af 1870, som værende for stor, hvorfor de arbejder ivrigt paa at faa den indskrænket. De henvender sig til Ministrene og de regerende Myndigheder for i det mindste at faa Arbejdernes Foreningsret endnu mere indskrænket, og de forstaaer fortræffeligt at slaa saaledes paa Stortrommen, at de regerende maa graane derover. Imidlertid staar jo nu Fagforeningerne Vagt om deres Ret, og de skal sikkert nok vide at forsvare den imod alle Arbejdsgivernes Angreb. Da Arbejdsgiverne

derfor i den aabne Kamp kun kan udrette saa lidt, har de begyndt at rette deres Bestræbelser paa at undergrave Foreningsretten ved at vende sig imod de enkelte Medlemmer af Organisationerne.

Kampen imod de enkelte Organisationsmedlemmer blev i høj Grad lettet for Arbejdsgiverne i Østerrig ved den obligatoriske Indførelse af Arbejdsbogen. Det, at Arbejderen maa løbe omkring med en Arbejdsbog, muliggør Arbejdsgiveren at tilføje ham stor Skade.

Arbejdsgiverne misbruger nemlig denne Bog, idet de deri indfører hemmelige Tegn til Underretning for den næste Arbejdsgiver som Arbejderen henvender sig til for at faa Arbejde. Saaledes er Arbejdsbogen bleven et Mittel for Arbejdsgiveren til lettere at gennemføre de saakaldte »sorte Lister«.

Om denne Trafik erfarede man ved en Interpellation af Heinrich Beer i Rigsdagen interessante Enkeltheder. Lovens Bestemmelser om, at der ikke i Arbejdsbogen maa staa noget ugunstigt om Arbejderen, vidste Arbejdsgiveren imidlertid at omgaa. De østerrigske Arbejdsgiverforeninger havde nemlig paa den Tid følgende hemmelige Tegn under Indvølse:

- I = God.
- II = Rosværdig.
- III = Villig, men ikke hurtigt.
- a = Har ikke overholdt Reglerne.
- b = Har ikke forholdt sig efter Reglerne under Opsigelsesfristen.
- c = Efterladende og doven.
- d = Ubestandig.
- f = Forsømmer Tiden.
- g = Ufordragelig.
- h = Socialist.
- i = Dranker.
- k = Tyv.
- l = Falder Sygekassen til Byrde.
- m = Ikke økonomisk med Materialet.

Disse Mærker i en Bog kan foraarsage, at Indehaveren er prisgivet Elendigheden, og at han uden Resultat maa vandre fra Fabriksdør til Fabriksdør. Fabrikantens hemmelige Banstraale forfølger ham.

Man nøjes imidlertid ikke med denne ene Maade at boykotte Arbejderen paa, idet man ogsaa har Cirkulærer i Omløb, der angiver den banlyste Arbejders Navn. En saadan Liste gængaves i Interpellationen, og indeholdt Navnene paa en Del Arbejdere, som en bestemt Fabrik vilde »gøre opmærksom paa«. Man brugte om dem Udtryk som »genstridige og frække«, »slet ikke anbefalelsesværdige« o. s. v., og saa glemte man naturligvis heller ikke at give Oplysning om, hvilke der paa en eller anden Maade deltog i Organisationsarbejdet. Da Sagen kom frem i Rigsdagen foranledigede Ledelsen for den respektive Arbejdsgiverorganisation den omtalte Liste, der bar Nr. 4, tilbagekaldt. Snart efter udgaves imidlertid andre Lister, som advarede imod »genstridige« Arbejdere.

Interpellanten rettede i Anledning af denne Sag Spørgsmaal til Regeringen om, hvad den tænkte at gøre for at standse en saa forbryderisk Fremgangsmaade fra de østerrigske Industridrivendes Forbunds Side.

Af denne Interpellation venter man sig imidlertid ikke andet, end et fra Regeringen udstedt Aktstykke, indeholdende nogle intetsigende Talemaader, hvorefter alt vil blive, som det var i Forvejen. Naar man ikke venter sig mere, er det ikke fordi man har den Fornemmelse, at Regeringen ikke er i Stand til at gøre noget i den ønskede Retning, men ene og alene fordi man endnu aldrig har set den gaa imod de mægtige Arbejdsgiverkorporationer. Men Forholdet er vel egnet til at aabne Arbejderens Øjne.

Vi erindrer i denne Forbindelse om, hvilken Rolle

de »hemmelige Tegn« spillede hos os i Tiden før Lockouten i 1897. Ved den Lejlighed afskaffedes, som bekendt »Arbejdssedlerne«, der var blevet anvendt i dette Øjemed.

Et Opraab.

Centralorganisationen af danske Handels- og Kontor-medhjælperforeninger har tilstillet os en Del Hefter til Fordeling blandt vore Medlemmer.

Heftet indeholder en Opfordring til »det købende Publikum« om at gøre alle Indkøb før Kl. 7 Aften, og Organisationens forventer, at en saadan Støtte fra Kundernes Side hurtigt vil udvirke, at Butikernes Lukning Kl. 7 om Aftenen vil være en Kendsgøgning, og med denne Reforms Gennemførelse vil et Retfærdighedskrav være opfyldt overfor den store Handelsmedhjælperstand, hvis Arbejdstid den Dag i Dag ofte strækker sig over saa umenneskelig langt et Antal Timer, som 14 til 16 pr. Dag, naar man regner Vinduespyntning, Opgørelse og meget andet Ekstraarbejde, som ikke kan udføres i Ekspeditionstiden, med.

Heftet oplyser, at den moderne Esbjerg By for lang Tid siden har gennemført 7-Lukningen hele Aaret rundt, og Foreningens Bestyrelse har fornylig interwiewet Principaler i forskellige Brancher, baade Manufaktur-, Bog-, Isenkram-, Kolonial-, og Skibsprovianteringsforretninger for at faa oplyst, om der ogsaa hos Firmaernes Indehavere var Tilfredshed med den gennemførte Ordning, eller om den havde virket generende paa Forholdet til Kunderne eller paa anden Maade vist sig forfejlet.

Samtlige Forretningsdrivende, som har udtalt sig om Spørgsmaalet — og der findes dem deriblandt, der tilstaar, at de tidligere har været de *haardeste* Modstandere af 7-Lukningen — erklærer, at alle hidtidige Betæneligheder er vejret bort som Avner for Vinden, og at der hverken findes den mindste Utilfredshed hos Kunderne eller kan spores nogen Nedgang i Omsætningen under de nye Forhold, af hvilken Grund ingen kan anbefale Ophævelse af den trufne Bestemmelse, som kun betyder større Frihed og Velvære for *alle*, der dagligdags er indestængt bag Mure og stavnsbundet af Hensyn til alle andre end sig selv.

Vi føler os forvissede om, at »Publikum« vilde modtage 7-Lukningen med samme Forstaaelse og Sindsro, som man i sin Tid kom over Søndagslukningen og andre Reformere i samme Retning, men alligevel kender vi saa meget til Publikum, at vi føler os forvissede om, at Centralorganisationens Opraab ikke vil være tilstrækkeligt til at gøre Butikerne tomme i Tiden fra 7—8 Aften, dertil er der formegen *naturlig* Uinteressethed hos det købende Publikum angaaende Lukkespørgsmaalet, men vi vil ikke unklade at rette en Henstilling til alle vore Medlemmer og Klassefæller om at lægge sig Opraabet »bag Øret« samtidig med, at vi tilraader alle — **alle** — Handels- og Kontor-medhjælpere, der endnu ikke tilhører deres faglige Organisation, at de hurtigst mulig bør slutte sig til denne; thi vi føler os forvissede om, at

naar først *Uinteresseregheden* har forladt de direkte interesserede, altsaa Medhjælperne, saaledes at de staar som en kompakt Masse med en fuldtallig Organisations mægtige Rygstød, vil Reformaten være gennemført som en Bagatel, fordi Arbejdere og Arbejdsgivere i Handelsverdenen i Virkeligheden har aldeles ensartede Interesser paa dette Punkt.

B.

Rettelse.

I vort sidste Fagblad omtalte vi vor Aalborg Afdelings 25aarige Stiftelsesfest. I Referatet forekommer en Udtalelse, som af forskellige Kolleger er opfattet saaledes, at *ingen* af de første Bestyrelsesmedlemmer mere staar i Forbundet. Dette er en Fejltagelse, idet kun Redaktør Mortensen fra Randers og Smedemester Funder i Aalborg er udgaaet. De øvrige 4 Kolleger staar naturligvis den Dag i Dag i Forbundet.

10 à 20%

af vore københavnske Medlemmer har maaske hentet Kort til Forretninger, der efter Overenskomst med Rabatsystemet »A. E.« giver 5 à 10% Rabat paa alle Varer.]

Det er forbavsende at ikke et langt højere Antal benytter denne Fordel.

Naar man lige undtager Spise- og Drikkevarer, kan Beparelser opnaas paa saa godt som alle Varer. Man kan møblere en Lejlighed fuldstændig ved Henvendelse til forskellige Handlende; Møbler faas fra et Par af Byens største Forretninger, Køkkenudstyr og Petroleumseller elektriske Lamper paa forskellige Steder i Byens Hjærte, Porcellæn overalt, saavel i Byen som i Forstæderne, Uhre fra de mest velrenommerede Forretninger, Pelsvarer og Undertøj og Fodtøj og Paraplyer og Vugge og Vin og Cigarer og blandt meget mere og andet et smukt Fotografi af den kæreste lille Skat, der nogen- sinde har frydet Faders eller Moders Øje.

Saa staar der det nydeligste Hjem fikst og færdigt, og har man benyttet Rabatkortene, som kan afhentes gratis paa Kontoret i Larslejstræde 1, har man sparet saameget, saa man kan gaa hen i Engelbergs flotte Etablissement og købe et fuldstændigt Brudeudstyr til Kæresten og derefter holde Bryllup. Baade Brudeudstyret og Bryllupsudgifterne er sparet ved Indkøbet i alle de andre Forretninger, og koster saaledes egentlig talt ikke en Øre. Hvad kan man forlange mere?

Maaske var det lidt uheldigt valgt af os — det opdager vi ved at gennemlæse den hastigt nedskrevne Notits — netop at sætte Brudeudstyret og Bryllupet som det sidste i Rækken, men det kommer af, at Brudeudstysforretningens Kort tilfældig er os tilstillet som de sidste af den Række Forretninger, der indtil Datum er entreret med; men enhver kan jo iøvrigt selv bytte om paa Indkøbene, som han har Lyst til og som Forholdene tillader det, vi vil under ingen Omstændigheder blande os i Privatlivets intimeste Forhold, men blot paany sige til vore Medlemmer:

Hent Rabatkort før Indkøb gøres!

Meddelelser fra Hovedkassereren.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Følgende Medlemsbøger ere anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 5616	G. Jacoby	(Kbhvn. Afdl. 1)
- 6799	Otto Jensen	(— Anvkont.)
- 2008	Jes Jessen	(Horsens Afdl.)
- 10040	A. P. V. Andersen	(Svendborg —)

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Nr. 11438	Clausen,	Chr. Peter M.	Gl. Register
- 561	Hansen,	Jens Andreas	—
- 14415	Jensen,	Frederik	—
- 9915	Mellerup,	Frantz E.	—
- 1286	Svendsen,	Rich. Rud. V.	—

Nr. 7983	Andersen,	Frederik J.	Nyt Register
- 3849	Bahn,	Jens Peter	—
- 11111	Frederiksen,	L. P.	—
- 5375	Jacobsen,	Carl Chr.	—
- 8310	Marcussen,	Carl T. T.	—
- 12882	Nielsen,	Arthur Vilh.	—
- 9601	Olsson,	Edvard	—
- 15510	Petersen,	Anton M.	—
- 5277	Rasmussen,	H. S.	—
- 13635	Torbensen,	Otto J.	—
- 13312	Vogelius,	Michael	—

Vore Anvisningskontorer.

- Aalborg, C. E. Christensen, Christiansgade 20. 12¹/₂—1, 6¹/₂—7¹/₂.
- Aarhus, A. Johansen, Østergade 54, St. 12¹/₄—1, 7—8.
- Assens, H. Andresen, Adelgade 28, 12—1, 6¹/₂—7¹/₂. Ingen Udbetaling.
- Esbjerg, A. Caben, Jyllandsgade 36. Udbt. 12¹/₄—12³/₄, 6—7.
- Faaborg, Smed P. Andersen, Odensevej 29. Ingen Udbt. Fredericia, Maskinarb. Chr. Henriksen, Sjællandsg. 44. Udbt. til Rejsende, 6¹/₄—7.
- Frederikshavn, Maskinarb. P. Nielsen, Søndergade 61, St., t. v. Udbt. Søgnetage 7¹/₄—8.
- Frederikssund, Maskinarb. L. P. Lundbeck, Villakvarteret. Udbt. Søgnetage 6—7.
- Frederiksværk Maskinarb. V. Jensen, Heegaards Arbejderboliger. Udbt. 5¹/₂—6¹/₂.
- Grenaa, Maskinarb. Joh. Hougard, Grønland 23.
- Helsingør, Maskinarb. B. Sørensen, Søstræde 4, Hverdage 1—2 og 7—8.
- Herning, Jens Kjær Nielsen, Østergade 52, Udbt. 6¹/₄—7.
- Hillerød, Smed S. Sørensen, Kannikegade 155 a, Udbt. 6—7.
- Hjørring, Maskinarb. Chr. Larsen, Danmarksgade 33 St. t. v. Søgnetage 6—7, Lørdag 6—8, Helligdage 10—11.
- Hobro-Assens Afd. A. Bregendahl, Cimbria, Søgnetage 12—1.
- Holbæk, Maskinarb. Th. Madsen, Ejendommen »Vega«, Skolegade. Udbt. 6¹/₂—8.
- Holeby, Maskinarb. A. Schytt. Ingen Udbt.
- Holstebro, P. Chr. Petersen, Vestergade 21. 6—7¹/₂.
- Horsens, Aage Nielsen, Fredensgade 11, St. Udbetaling Søgnetage 7—8 Aften.

Kallundborg, H. Rasmussen, Lundevej 5, 12¹/₄—1¹/₄ Mid-
dag og 6¹/₂—7¹/₂ Aften.
Kerteminde, Smed L. Hansen, Strandgade 29. 12¹/₄—1,
6¹/₄—7. Ingen Udbt.
Kolding, Th. Hansen, Laasbygade 97, St., Udbt. hver
Søgnedags Aften 6—7, Søn- og Helligdage 9—10
paa Kolding Svendehjem.
Korsør, Smed F. Andersen, St. Jørgensvej 1. Ingen Udbt.
København, Larslejstræde 1. St. 9—11 og 6—8.
Lyngby, Maskinarb. A. P. Jensen, Hovedgaden 75, St. t. v.
Ingen Udbt.
Maribo, Maskinarb. Jak. Nielsen, Aldershvile, 6¹/₂—7¹/₂.
Middelfart, Smed Vald. Hansen, Hessgade 56. Udbt.
12¹/₂—1, 6—7.
Nakskov, Rasmus Olsen, Taarsvej 40. 6¹/₂—7¹/₂.
Nyborg, Fr. Wendel, Christianslundsg. 11¹. 12¹/₄—12³/₄
og 6—7.
Nykøbing Falster, Maskinarb. M. Raae, Gaabensevej 20,
6—7, kun Søgnedage.
— Mors, L. Rasmussen, Kvistgaardsg., Kl. 6—7.
Næstved, Smed Olaf Hansen, Amtmandsgade 77 a.
Udbt. 6—7.
Nørresundby, L. Jensen, Bondrupsgade 6. 12¹/₂—1¹/₂.
Odder, Maskinarb. Chr. M. Nielsen, Asylgade ved Lunden.
Ingen Udbetaling.
Odense, R. H. Hansen, Nørrebro 52, Anvisningskontoret.
12¹/₄—1 Søgnedage. Udbetaling til Rejsende 6¹/₂—7¹/₂,
Søndag 11—12 Formd.
Præstø, J. A. Sørensen, Vesterbro. 6—7.
Randers, Schmidt, Burchesgade 10. Udbt. 12¹/₄—1¹/₂ og
6¹/₄—7 Aften.
Ringe, A. P. Andersen.
Ribe, Smed N. Madsen, Dagmarsgade. Ing. Udbt.
Ringsted, Maskinarb. H. Jensen, Rønnedevej.
Roskilde, Smed C. Hansen, Knudsvej 12. Hverdage 7—8.
Rudkøbing, Smed Hans Hansen, Strandgaden. 12—1
og 6—7.
Rønne, H. P. Jensen, Vinkelvej 27.
Silkeborg, Chr. Petersen, Herningvej 71. Udbt. 6¹/₂—7¹/₂.
Skanderborg, Maskinarb. H. Lang, Banegaardsvej 17,
6—7 Aften.
Skive, Smed Chr. Bedsted, Møllegade 7. 6—7.
Slagelse, Smed H. P. Hansen, Bredegades Allé 3 M¹, t. v.
7—8.
Sorø, Maskinarb. Fred. Christiansen, Sorø Landsogn.
Udbt. paa Svendehjemmet 6—6¹/₂, Søndag 9—10.
Stege, P. J. Petersen, Nygade, Lindemark. 6¹/₂—8, Hver-
dage.
Stubbekøbing, F. Jensen, Karlsfeldtvej. Søgnedage 7—8
Aften, Helligdage 1—2 Eftermiddag.
Svendborg, N. C. Jørgensen, Færgevejen 20, 1. Sal.
12—1, 6—7.
Thisted, C. Dysted, Nørregade. Udbet. 12¹/₂—1, 6¹/₂—7¹/₂.
Varde, H. P. Hansen, Nygade. 6—7.
Vejen, Kedelsmed M. Christensen, Integade. Udbet.
paa Svendehjemmet fra 6—7, Søndag Form. 9—10.
Vejlø, P. S. Loft, Fjordgade 7, St. 12—1, 6—7¹/₂ (kun
Søgnedage).
Viborg, P. Frantzen, Sct. Mikkelsgade 15. Udbet.
Søgnedage 7—8.

Maskinpasserprøven.

Maskinpasserprøven afholdes ved Søværnets
Ingeniørelevskole paa Orlogsværftet i København,
og begynder den 29de August Kl. 9 Formiddag.

De, der agte at indstille sig til Prøven, have
derom at indgive Begæring til undertegnede
senest den 13de August.

Samtidig med Begæringen om at indstille

sig til Prøven, kunne uformuende Maskinpassere
søge om Understøttelse som Hjælp til Dækning
af Udgifterne ved Forberedelsen til Prøven. An-
søgningen skrives paa den dertil bestemte Blan-
ket, der faas paa vedkommende Maskinistkursus
eller hos undertegnede Formand i Eksamen-
kommissionen.

Orlogsværftet, København, C., den 12te
Juli 1910.

A. H. M. Rasmussen,
Underdirektør,
Formand i Eksamenkommissionen.

Maskinisteksaminerne.

Maskinisteksaminerne afholdes ved Søvær-
nets Ingeniørelevskole paa Orlogsværftet i Køben-
havn, og begynder den 31te August Kl. 8 For-
middag.

De, der agte at indstille sig til den almin-
delige Maskinisteksamen og anden Dels Hoved-
prøve, have derom at indgive Begæring til under-
tegnede senest den 15de August, og de, der agte
at indstille sig til Tillægsprøven i Elektroteknik,
senest den 24de August

Orlogsværftet, København, C., den 12te
Juli 1910.

A. H. M. Rasmussen.
Underdirektør,
Formand i Eksamenkommissionen.

Maskinisteksaminerne.

Nye Kursus til 1ste og 2den Afd. samt
Tillægsprøven i Elektroteknik begynder først
i Januar, Maj og September. Indmeldelse og
alle Oplysninger ved Henvendelse til:

Københavns Maskinistkole

Nørrebrogade 13. N.

Kontortid 6—8 Eftm.

Støt Arbejdernes Bryggeri „STJERNEN“.

Forhen forlangte man »Tuborg« og »Hof«,
og Kelneren sa: »Ja, saa gerne«.

Nu si'r en Svend af det rigtige Stof:

»Kelner, maa jeg faa en „Stjerne“.

Redigeret af *J. A. Hansen.*
Bogtr. Lützhöft-Petersen, Amagertorv 10, Kbhvn.

FAGBLAD FOR SMEDE OG MASKINARBEJDERE

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

Nr. 10.

August 1910.

22. Aargang.

Fra Finland.

Det finske Metalarbejderforbund afholdt i Dagene 1.—4. August sin 6te Kongres, og ved denne Lejlighed var vort Forbund for første Gang repræsenteret i denne Organisation. Der har vel enkelte Gange været lidt Korrespondance mellem det finske Forbund og os, og vi har ogsaa støttet vore finske Kolleger en Del under et Par af deres Konflikter, men ellers har Kendskabet til deres Forhold kun været ringe, og man har fra vor Side nærmest været tilbøjelig til at regne med Organisationen i Finland som noget temmelig ubetydeligt, en Opfattelse der iøvrigt bestræftedes gennem de Meddelelser, vi modtog fra de danske Skibssmede, som i sin Tid var beskæftigede paa Skibsværftet i Helsingfors.

Helt uberettiget var Opfattelsen ikke heller, idet de finske Metalarbejdere, foruden at være meget svagt organiserede, indtil for 2 Aar siden stod splittede i 7 forskellige Forbund, men i de sidste Aar har Organisationsforholdene antaget en betydelig fastere Form, og de forskellige Brancher have sluttet sig til finsk Metalarbejderforbund med Undtagelse af Rørlæggernes, samt Blikkenslager- og Kobbersmede-forbundet. Begge disse Forbund var dog repræsenteret ved Kongressen, og deres Sammenlutning med Metalarbejderforbundet er aabenbart kun et Tidsspørgsmaal; Forhandlingerne derom føres allerede for det sidstnævnte af de 2 Forbunds Vedkommende.

Metalarbejderforbundet tæller nu noget over to Tusinde Medlemmer, organiseret i ca. 70 Afdelinger. Dette er ganske vist kun en Brøddel af Finlands Metalarbejdere, hvis Antal nærmest maa anslaaes til omkring 10,000, men Grunden er lagt, og Hammerne, indenfor hvilke samtlige finske Metalarbejdere kan samles, er afdrukne, ligesom vore Kolleger er bejalede af saa megen Energi og Fortrøstning til, at Maalet kan naas, at det kun er et Tidsspørgsmaal, hvornaar dette skal lykkes.

Kongressen holdtes i Tammerfors, der ligger midt i den sydlige og stærkest befolkede Del af Finland. Byen er udpræget fabriksby — vokset op som Fristat med visse Privilegier, der nu er bortfaldne — og tæller nu ca. 43,000 Indbyggere. Heraf anslaaer man, at ca. 16,000 er Arbejdere, og af disse er ca. 3000 organiserede. Det er hovedsagelig Spinderier og Væverier, der tilligemed nogle Papirfabriker udgør den industrielle Virksomhed, og Byen kaldes da ogsaa for „Finlands Manchester“. Arbejderpartiet i Byen ejer en Forsamlingsbygning samt et Blad med eget Trykkeri, og har desuden af Kommunalbestyrelsen lejet en Sommerpavillon paa en stor Holm — Wiikin Saari — i den ene af de 2 Jndsoer, Byen ligger imellem.

Forbundets Hovedsæde er i Helsingfors, Finlands Hovedstad, hvor Arbejderpartiet ejer en prægtig For-

samlingsbygning, foruden at Partipresen har sit eget Hus. Forsamlingsbygningen har kostet 950,000 finske Mark.

De finske Organisationer har trods alle Vanskeligheder formaaet at staffe sig fast Bund under Fødderne, men de maa kæmpe med 3-dobbelt Front — mod de uorganiseredes Overtal, mod Arbejdsgiverne og mod den fælles Fjende fra Øst, Rusland, der, med sine Embedsmænd, sit Militær og sine Spioner, ihærdigt og desværre ikke uden Held søger at sugе Finland til sig. Organisationerne, og da særlig Metalarbejdernes, har dog ogsaa Øjet vendt ud mod de øvrige Landesorganiserede Arbejdere, og ønsker intet hellere end at knytte Fostbroderskabet med dem saa fast som muligt.

Vi vil for vort Vedkommende møde dem med udstrakt Haand.

Konflikt paa de nordtyske Skibsværfter.

En ny Jættekamp?

Virkeligheden, som et Skuespil eller Drama af den alvorligste og uhyggeligste Art — **Revolutionen**, ligestillet med den mest opsigtsvækkende Naturrevolution, var vi alle Vidne til for et Aar siden, da svenske Arbejdsgivere — desværre paa nogle Steder delvis med Held — søgte at knuse Arbejderorganisationerne for at forhindre, at Arbejderne gennem Fællesoptræden modsatte sig Reduktioner i opnaaede Levevilkkaar, eller for at bedre Tilstande, der var ensbetydende med al Lavmaal af jordisk Lykke og Retfærdighed.

Tusinder af Hjem lagdes øde, og arbejdssomme, flittige, pligtopfyldende svenske Borgere blev fordrevet i Hobetal til fjærne Egne, fordi de nationale »Samfundsstøtter« i Hjemlandet med *nationalt* Had forfulgte og tilintetgjorde deres egne Landsmænd og Medmennesker.

Saarene og Slagene, der sloges, er langt fra lægte endnu, da der indløber Meddelelse om, at man paa andet Hold har iværksat Begyndelsen til en lignende Storkrig uden almindelige Mordvaaben som Kanoner og Rekylgæværer, hvis man da ikke ogsaa en skønne Dag tager disse Remedier i Anvendelse for i Forbindelse med Sultens Knaldepisk at knægte Arbejdsklassens Bestræbelser for at skaffe mere menneskeværdige Kaar tilveje for de daarligst stillede i Samfundet.

Det er fra vor sydlige Nabo, *Tyskland*, at Telegrafnen, Postvæsenet og Pressen denne Gang bringer Efterretning om, at en uoverskuelig økonomisk Krig ventes.

Paa de nordtyske Skibsværfter har Arbejderne, der

ligesom alle andre Nationers Arbejdere har lært Arbejdsløshedens Svøbe at kende, der ligesaavel som andre fører en fortvivlet Kamp for at skaffe det daglige Livsophold, fremsat beskedne Krav om en Lønforhøjelse og en Indskrænkning af Arbejdstiden, saaledes at de kan opnaa en øget Mulighed for at se Fremtiden i Møde med større Betyggelse, end de hidtil har kunnet se paa Tilværelsen.

Henvendelsen, der baade er fremsat gennem Organisationens Ledelse og de lokale Afdelinger eller Klubbestyrelser paa de enkelte Værfter for at forsøge alle Udveje til en Forhandling om de forskellige Krav, er i alle Tilfælde afvist med et kategorisk *Nej* for alle Kravs Vedkommende, samtidig med at Arbejdsgiverne allernaadigst har tilbudt at indbyde Fagforeningslederne sammen med Arbejderne til et Møde — eller en Slags faglig Gudstjeneste —, hvor Arbejdsgiverforeningens Ypperstepræst rimeligvis med foldede Hænder og himmelvendte Blikke vil »forklare« Grundene til Afslaget, uden derfor at indlade sig paa nogensomhelst Debat eller Forhandling om Sagerne med de indbudte Arbejdere eller deres Tillidsmænd.

Denne Komædie har Arbejderorganisationerne dog betakket sig for, og efter lagttagelsen af forskellige formelle Hensyn har Organisationernes — Metalarbejdernes, Træarbejdernes, Smedenes, Kobbersmedenes, Fyrbødernes, Maskinisternes, Skibstømmerens, Malernes, Lakerernes og Fabriksarbejdernes — Ledelser givet samtlige Værftsarbejdere frie Hænder til at foretage Aktion overfor Skibsværfterne, dog med det Forbehold, at alle Krav holdtes inden for de Rammer, som tidligere var fastslaaet i Fællesskab af Værftsarbejderne og Organisationsledelserne.

Medlemmerne har derefter ved 9 Organisationsmøder truffet Beslutning om at erklære Strejke paa Størstedelen af Skibsværfterne i Bremen, Bremerhafen-Geestemünde, Vegesack, Flensburg, Kiel, Hamburg, Harburg, Lübeck, Rostock og Stettin, og de nærmeste Dage vil rimeligvis bringe Bud om, at Beslutningen er traadt ud i Livet.

I dette Tilfælde, hvor Arbejderne gaar i Kamp for en 9-Timers Arbejdsdag, Fastsættelse af en Minimalloøn og Medbestemmelsesret i Sager, der vedrører Akkorders Fastsættelse, og om andre Forhold, der intimt angaar Arbejdernes daglige Virksomhed, vil Sympatien selvskreven være paa Arbejdernes Side hos alle Venner af naturlige Fremskridt; men vi ser tydelig alle andre Landes *nationale* Arbejdsgivere, som Dag for Dag raaber højt om Arbejdernes Fædrelandsløshed og Mangel paa national Forstaaelse og Kærlighed, med spændt Opmærksomhed lytte efter Signalerne syd fra, og derefter stikke Hovederne sammen for **internationalt** at lade alle nationale Følelser lulle blidelig i Søvn og derpaa i Skrift og Tale proklamere Arbejdsgivernes hellige og ukrænelige Ret og Ejendomsret og mane til Fællesoptræden mod *alle* Arbejdere, svenske, tyske, danske, norske o. s. v., der søger at højne deres aandelige og materielle Niveau.

Vi husker Hr. Kaspar Rostrups historiske Udtalelse: »Til Gentjeneste beredt«, da han under *vor* store Kraft-

prøve paa Arbejdsgiverforeningens Vegne rejste som Agitator i Tyskland med det Formaal at forhindre, at danske udelukkede Arbejdere fik Beskæftigelse andet Sted, og vi mindes Arbejdsgivermøderne her og der, hvor »Regulerings«-Bestemmelser er blevet vedtaget, ensbetydende med Modstand mod al Arbejderrørelse, og kan derefter tænke os, at Konflikten paa de nordtyske Værfter kan udvikle sig til en lignende Katastrofe som Jættekampen i Sverrig forrige Aar.

Alt tyder paa, at de tyske Arbejdsgivere staa kamplystne og kampberedte i Øjeblikket, og de søger allerede ved Annoncer hist og her at hverve »arbejdsvillige« til Forrædergærning, naar deres egne organiserede Arbejdere forlader Dokker og Værksteder enten ved Strejke eller en omfattende Udsmidning af de strejkendes Klassefæller.

Endnu staa Sagen i Spørgsmaalets uvisse Tegn, men hvert Øjeblik paa Dagen kan bringe Bud om, at alt staa i lys Lue syd paa. Det første Bud, vore Medlemmer derfor har at adlyde i den foreliggende Situation, er, at holde sig borte fra alle Steder, hvor der er Ud-sigt til Kamp.

Det næste, vi kan komme til at tale om, er maaske rig og langvarig økonomisk Støtte til vore kæmpende Kolleger og Klassefæller.

B.

Kongresser.

Dansk Formerforbund

afholdt i Dagene fra d. 11. til 14. i denne Maaned sin 11. ordinære Kongres i Arbejdernes Forsamlingsbygning i Aarhus. Til Kongressen, der foruden Hovedbestyrelsen talte 52 Delegerede fra Forbundets forskellige Afdelinger, havde de svenske og norske Formerforbund samt det tyske Metalarbejderforbund sendt Repræsentanter.

Vi skal ikke her komme ind paa nogen vidtløftig eller omfangsrig Omtale af dette Arbejderstævne, men kun i ganske korte Træk nævne et Par af de der behandlede Sager, som har særlig Interesse for os. Heraf maa vi i første Række nævne Ønsket om Oprettelsen af et Industri-Kartel for Jern- og Metalarbejdere, som gav sig Udtryk i en Resolution, der gav Hovedbestyrelsen fuld Myndighed til at deltage i Forhandlinger med de øvrige Metalarbejderorganisationer her i Landet, og paa Forbundets Vegne at tiltræde en nærmere Sammenslutning med disse. Tanken om et saadant Kartel er jo ikke ganske ny, men har været fremme adskillige Gange, og har ved disse Lejligheder været drøftet ret indgaaende, men nogen officiel Behandling af dette Spørgsmaal har dog først fundet Sted ved et Møde, som afholdtes i Begyndelsen af indeværende Maaned, hvor samtlige herværende under »Central-Organisationen« staaende Metalarbejderorganisationers Hovedbestyrelser var repræsenteret. Ved denne Lejlighed drøftedes Sagen meget indgaaende, og vandt fra

alle Sider absolut Tilslutning. Det har derfor sin store Betydning at se, at den første Organisation, som paa en Kongres faar Anledning til at behandle denne Sag, modtager den med samme udelte Velvilje.

Det andet Punkt vi her skal berøre, er Forbundets Opsigelse af dets Overenskomst med Arbejdsgiverne. Denne Sag maa jo i Betragtning af den nære Forbindelse, hvori vi i Produktionsforholdet er knyttet til Formerne, siges at have stor Betydning for os, for saa vidt som en Standsning i nævnte Fag altid og ret hurtigt maa trække os med, og det er derfor ikke uden Interesse for os at se den Reservation, hvormed Kongressen har behandlet denne Sag, ved ikke paa indeværende Tidspunkt at tage afgjort Stilling, men ved følgende Resolution:

»Kongressen vedtager at give Hovedbestyrelsen Bemyndigelse til, saafremt den finder Tiden belejlig, at opsiges den med Jærindustriens Sammenslutning bestaaende Overenskomst og til at forhandle om og afslutte en ny Overenskomst«

at overlade Hovedbestyrelsen al Handlefrihed i denne Sag.

Kongres i det tyske Smedeforbund.

Det tyske Smedeforbund, som ikke maa forveksles med det store tyske Metalarbejderforbund, afholdt sin 12. Kongres i Dagene fra den 22.—28. Maj d. A. i München.

Dette Forbund, hvis Hovedsæde er i Hamborg, kan i Aar se tilbage paa en 25-aarig Eksistens. Medlemsantallet, der iøvrigt er formindsket med 500 siden forrige Kongres, var ved Slutningen af Aaret 1909 15,099. Indtægten beløb sig for begge Aar ialt til 851.181,95 Mk., men Udgiften naaede i samme Tid en Højde af 900.110,29 Mk. Den Sum, som Forbundets Formue, der ved sidste Regnskabsaar udgjorde 103.348,06 Mk., saaledes var gaaet ned, androg 48.928,34 Mk.

Hvorvidt denne Tilbagegang udelukkende skyldes den slette Konjunkturperiode, som Aarene 1908 og 09 betegner, er maaske tvivlsomt. Man vil jo nemlig erindre, at dette Forbund paa sin 11. Kongres i Dresden vedtog Indførelse af Kontingentklasser med *frivilligt* Klassevalg, og netop denne Ændring i Administrationen kan godt tænkes at have været medvirkende til nævnte Resultat.

Følgende Posteringer paa Udgiftssiden har sin særlige Interesse: Sygeunderstøttelse 205.138,02 Mk., Arbejdsløshedsunderstøttelse 163.203,31 Mk., Strejkeunderstøttelse 101.549,99 Mk., Rejseunderstøttelse 23.493,07 Mk. Arbejdsløsheds- og Sygeunderstøttelsen er i Forhold til Tidsrummet 1906/07 4 Gange saa stort, hvorimod Strejkeunderstøttelsen er reduceret med over Halvdelen.

I den nævnte Kongres, som talte 51 Smede, deltog Repræsentanter fra den tyske Landsorganisation, Tysk Metalarbejderforbund, Østerrigsk Metalarbejderforbund og vort Forbund.

Hovedinteressen knyttede sig udelte omkring »Sammenslutningsspørgsmaalet«, d. v. s. Spørgsmaalet

om, hvorvidt Smedeforbundet skal overgaa i Tysk Metalarbejderforbund. Spørgsmaalet havde ikke alene været drøftet paa sidste Kongres, efter hvilken Hovedbestyrelsen, foranlediget ved Hamborger-Afdelingens Ønske om at overtræde i Tysk Metalarbejderforbund, havde ført Forhandlinger med dette, Forhandlinger, der imidlertid bristede uden at bringe Parterne nærmere, men ogsaa, særlig umiddelbart foran Kongressen, været Genstand for indgaaende Drøftelse i Forbundets Medlemsblad, »Schmiede Zeitung«. Naar Spørgsmaalet atter denne Gang rejstes, uagtet der fra det paa forrige Kongres nedsatte Udvalg i Sagen ingen Indberetning forelaa, skyldtes dette Hamborger-Affæren.

Formanden for Smedeforbundet, *Lange*, berettede under Dagsordenens Punkt 2 om de Forhandlinger, som Hovedbestyrelsen, foranlediget ved Hamborger-Afdelingens Stilling, havde ført med Tysk Metalarbejderforbunds Repræsentanter om Betingelserne for eventuel Overtrædelse i sidstnævnte Forbund, hvilke Forhandlinger ikke havde ført til det tilsigtede Resultat, bl. a. fordi Metalarbejderforbundet ikke vilde gaa ind paa, at Smedene fik Lov til at danne en særlig Gruppe med egen Ledelse og egen Administration indenfor dette Forbund. Naar Hovedbestyrelsen havde indladt sig paa denne Forhandling, saa var det Omstændighederne, som havde tvunget den dertil.

Det af Hovedbestyrelsen saaledes foretagne var imidlertid Genstand for en meget skarp Debat, idet Hovedledelsen ikke havde henvendt sig til det paa forrige Kongres nedsatte Udvalg i denne Sag, men handlet administrativt.

Basner, Berlin, foreslog endogsaa at tildele Hovedbestyrelsen en Irettesættelse, men trak, da Spørgsmaalet oplystes fra forskellige Sider, sin Resolution tilbage.

Derefter kom selve Kærnen til Behandling. Dagsordenens vigtigste Punkt lød saaledes: »Skal en Sammenslutning med Tysk Metalarbejderforbund finde Sted?»

Forelæggeren af Spørgsmaalet, *Siering*, Berlin, var en ivrig Tilhænger af Tanken. Han erklærede saaledes, at det var meningsløst at opretholde et Særforbund, hvortil kun Halvdelen af Fagets Udøvere sluttede sig, medens Resten søgte Metalarbejderforbundet. Ved en Sammenslutning vil Aktionsevnen forøges og Agitationen befordres. I Øjeblikket bejledes der til de Uorganiserede fra 2 Sider. Fordelen deraf havde Modstanderne, der sagde som saa: I er jo ikke selv enige. Arbejdsgiverne var enige; de havde sammensluttet sig i stærke Organisationer, og de spurgte ikke, om Smedene var organiserede her eller der. Ved Kampe spiller de store Organisationer den afgørende Rolle, medens de smaa Brancheorganisationer intet betyder i Afgørelsens Time. Desuden steg Tallet af organiserede Smede indenfor Metalarbejderforbundet Aar for Aar. Dette havde nu 20,000 Smede imod Smedeforbundets 15,099, og flere og flere vilde naturligvis indmelde sig deri eller overgaa dertil. Mente ogsaa, at man godt kunde gaa til en Sammenslutning paa det af Metalarbejderforbundet tilbudte Grundlag, da man ikke maatte vente at kunne faa Lov til at danne en Stat i Staten.

Derefter talte *Kamps*, der erklærede ikke at være nogen Modstander af Sammenslutningen, men fandt Metalarbejdernes Tilbud uantageligt, da dette efter hans Mening betød, at Smedene ganske vilde forsvinde i det store Industriforbund. Dersom Hovedledelsen for Tysk Metalarbejderforbund vilde søge et sundt Grundlag for Sammenslutning, saa vilde han for sit Vedkommende gerne forhandle derom paany, men fraraadede paa det bestemteste at gaa til en Enhedsorganisation paa den foreslaaede Basis.

I Debatten om dette Spørgsmaal havde derefter 50 Talere Ordet, og var end Forhandlingerne gennemgaaende forsonlige, saa undrer det jo ingen, at der af og til faldt nogle skarpe Sidestød til Tysk Metalarbejderforbund og dets Ledere. Særdeles bemærkelsesværdigt var det, at ikke en eneste Taler erklærede sig som principiel Modstander af Tanken om Sammenslutning, men at det hovedsagelig synes at være Betingelserne for Overgang, der vakte Betænkelighed. Til Spørgsmaalet havde saavel *Reichel* fra Metalarbejderforbundet som Generalkommissionens (De forenede Fagforeninger) Repræsentant Ordet.

Forhandlingerne sluttede efter at have strakt sig over en Dag med Nedsættelsen af et 7 Mands Udvalg, hvoraf 3 for Sammenslutningen, som skulde foreslaa en samlet Udtalelse. En saadan affattedes og gik ud paa, at man ikke kunde akceptere det af Metalarbejderforbundet i sin Tid gjorde Tilbud, men at Generalforsamlingen i Princippet erklærer sig for Tilhængere af Sammenslutning med Metalarbejderforbundet, hvorfor man bemyndigede Hovedbestyrelsen til i Forbindelse med Formanden for det desangaaende nedsatte Udvalg at forhandle med tysk Metalarbejderforbund, fra hvis Side man forventer Imødekommenhed med Hensyn til Indrømmelser af Særrettigheder.

Kommer man saa til en Overenskomst for Forening af de 2 Forbund, skal denne forelægges til Urafstemning iblandt Medlemmerne og gælder først som vedtaget, naar $\frac{2}{3}$ har stemt derfor.

Denne Resolution blev vedtaget med 30 Stemmer, og dermed var det store Spørgsmaal færdigt fra Kongressens Haand, for saa vidt det angik den officielle Drøftelse, men ellers ikke.

Man debatterede naturligvis endnu mange Ting, Redaktionen af Medlemsbladet, Taktiken, Majfesten, Lovene osv., ligesom Valgene foregik. Næste Kongres afholdes 1912 i Düsseldorf.

— Som en Slutningsbemærkning kan vi ikke undlade at tilføje, at der paa Basis af den vedtagne Resolution vel næppe kan tænkes Opnaelsen af Sammenslutning med Tysk Metalarbejderforbund, hvis Medlemsblad da ogsaa i umiddelbar Tilslutning til Omtalen af hele Spørgsmaalet skriver:

»Et maa vi fastholde, og det er følgende:

I Tysk Metalarbejderforbund maa alle Brancher have lige Ret, og alle Forsøg paa at forskaffe Kolleger af en enkelt Branche Forrettigheder for de Hundredtusinde andre Metalarbejdere, er uforenelige med de Principper, hvorpaa Metalarbejderforbundet er opbygget.«

Medlemmer, der er slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelses- dato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, fra hvilken Vedk. har betalt.
5771	Albertsen, Rasmus Hannibal	Marstal	27. 9. 88	Kbhvn. Afd. 1	19.10.07	Kbhvn. Afd. 1	23. 4.10
5994	Andersen, Hans P. Chr...	København	25. 2. 92	" " 3	22.10.09	" " 3	19. 3.10
11630	— Helmer Chr. Imman.	Frederikshavn	25.12.88	Frederikshavn	1. 5.08	Frederikshavn	27.11.09
8853	— Hugo Emil P...	Randers	19. 1. 87	Kbhvn. Afd. 1	11.12.09	Kbhvn. Afd. 1	15. 1.10
5632	— Johannes A. ...	Sundbyøster	29. 3. 83	" " 5	25.10.04	" " 1	7. 5.10
14725	— O. F. V.	København	11.11.78	" " 3	8. 7.05	" " 3	30.10.09
5992	Christensen, Arthur Th. E. .	—	8.10.90	" " 3	16.10.09	" " 3	12. 3.10
13605	— Charles Leo ...	Helsingør	5. 6. 82	" " 1	23.10.09	" " 1	14. 5.10
11621	— L. G.	Frederikshavn	10. 3. 75	Præstø	13.11.98	Hjørring	9. 4.10
7234	Danielsen, Carl Chr. Vilh..	København	13. 3. 80	Kbhvn. Afd. 3	18.12.09	Kbhvn. Afd. 3	5. 3.10
8515	Frederiksen, Frederik Chr. .	København	10. 3. 89	Kbhvn. Afd. 1	22. 2.10	Kbhvn. Afd. 1	30. 4.10
16173	Hansen, Niels	Kallehave	19. 1. 86	Præstø	25. 3.07	" " 1	19. 3.10
12709	— Niels Chr.	Sundby	8.10.86	Kbhvn. Afd. 1	26.10.07	" " 1	23. 4.10
8728	Jacobsen, N.	Roskilde	27. 1. 61	" " 1	14. 1.98	Randers	9. 4.10
7238	Jensen, Aage S. C. P. .	København	12. 2. 88	" " 3	15. 1.10	Kbhvn. Afd. 3	29. 1.10
14498	— Jens	Hjørring	21.10.80	Lynghby	7. 3.08	" " 3	16.10.09
8609	— Jens	Odense	28. 7. 84	Kbhvn. Afd. 1	29. 1.10	" " 1	14. 5.10
12604	— Johannes Th. ...	Skourup pr. Næstved	22.10.86	" " 1	3. 1.08	" " 1	7. 5.10
6453	— N. F.	Vallerød	24. 4. 48	Hillerød	20.10.06	Hillerød	7. 5.10
9260	— Ole	Lællinge, Køge	9. 9. 57	Kbhvn. Afd. 3	7. 1.05	Kbhvn. Afd. 3	19. 3.10
13273	— Th. F.	Nakskov	15. 5. 76	Nykøbing F.	23.10.04	Nykøbing F.	31.12.09
15412	— Vald. Otto	Tolne	21. 8. 89	Frederikshavn	8. 5.09	Frederikshavn	15. 1.10
16028	Johansen, Johannes	Løkken	30. 9. 86	Hjørring	9.11.06	Hjørring	9. 4.10
905	Jørgensen, Jørgen L.	København	8. 6. 89	Kbhvn. Afd. 1	6.11.08	Kbhvn. Afd. 1	23. 4.10
5575	Kastberg, Carl Hj.	—	19. 1. 80	" " 1	23. 6.06	" " 1	7. 5.10
1592	Knudsen, Aage Hj.	—	18.10.84	" " 3	14. 3.08	" " 3	6.11.09
17203	Larsen, Carl Chr.	Orte	5. 7. 86	Assens	7. 4.09	Odense	9. 4.10
5974	— Carl Vald.	København	8.12.90	Kbhvn. Afd. 3	24. 7.09	Kbhvn. Afd. 3	4.12.09
5989	— Jens Chr. Julsgaard	Ringkøbing	2. 8. 86	" " 3	16.10.09	" " 3	6.11.09
8765	— Niels	Helsingør	11. 6. 90	" " 1	2. 4.10	" " 1	27. 4.10
4414	Lauritsen, Peter	Erritsø, Jylland	28. 5. 86	Odense	20. 8.07	Fredericia	9. 4.10
8915	Lilliequist, Oscar Jul.	København	28.10.88	Kbhvn. Afd. 1	23. 1.09	Kbhvn. Afd. 1	7. 5.10
8718	Lindemann, Fr. Vilh.	Dossel, Hannover	27. 2. 54	" " 1	19. 3.10	" " 1	30. 4.10
13943	Lundberg, Svend A. H.	Ølseagle	20.10.89	" " 1	19. 3.10	" " 1	30. 4.10
10872	Lykkeberg, Th.	Aakær pr. Horsens	24. 4. 43	Randers	29.10.98	Randers	2. 4.10
14010	Madsen, Niels	Musse pr. Nysted	6. 5. 85	Maribo	26. 9.99	Maribo	8. 8.09
17123	Marcussen, Hans Peter ...	Varde	12. 5. 84	Varde	17. 1.09	Varde	25.12.09
5083	Mikkelsen, Henry A.	Bloustrød pr. Hillerød	11. 4. 90	Kbhvn. Afd. 3	6. 3.09	Kbhvn. Afd. 1	26. 3.10
12722	Mortensen, E. Vilh.	København	16. 8. 85	" " 1	4. 8.05	" " 1	23. 4.10
11923	Nagel, Peter Chr.	Østerby, Fejø	29. 3. 91	Nykøbing F.	1. 5.09	Nykøbing F.	6.11.09
13595	Nielsen, A. Peter	København	22. 5. 89	Kbhvn. Afd. 1	28. 5.09	Kbhvn. Afd. 1	30. 4.10
4109	— Hans Chr.	Vejle, Fyn	13. 9. 60	Odense	21. 1.10	Odense	26. 3.10
12353	— Peder	Lihm	24. 3. 81	Randers	25. 9.09	Randers	12. 3.10
15003	Olsen, Oskar	København	25. 2. 89	Kbhvn. Afd. 1	30.11.08	Kbhvn. Afd. 1	26. 3.10
5085	Petersen, A. C.	Møen	24.10.70	" " 3	27. 3.09	" " 3	5. 2.10
15096	— N. H. H. Behrend	Slagelse	26. 8. 86	" " 1	31. 5.06	Nyborg	22. 2.10
3430	— Vald.	Nykøbing, Falster	7. 5. 88	Nykøbing F.	5. 5.07	Kbhvn. Afd. 3	11.12.09
12382	Rasmussen, Bernhard	Egelev, Falster	30. 1. 87	Hillerød	13. 6.08	Nykøbing F.	5. 3.10
11555	Revald, V.	Tyskland	7. 2. 87	Kbhvn. Afd. 2	17. 6.10	Kbhvn. Afd. 2	17. 6.10
5095	Sahlgreen, Victor E. Nielsen	Frederiksberg	15.10.90	" " 3	10. 4.09	" " 3	18. 9.09
13566	Schlie, Hermann	København	22.12.70	" " 1	18. 9.09	" " 1	14. 5.10
8797	Sommer, Theodor	—	18. 9. 80	" " 1	11. 3.10	" " 1	30. 4.10
3970	Steen, Carl J.	Vejle	25. 6. 87	" " 1	12. 4.07	" " 1	30. 4.10
4625	Sørensen, Chr.	Daugaard, Horsens	3. 8. 48	Horsens	1. 2.96	Horsens	16.11.09
10819	— Chr. Aage	Hadsten	29. 4. 90	Randers	2. 11.08	Randers	29. 1.10
10423	— Chr. Søren	Flensborg	1. 5. 79	Helsingør	18. 5.98	Fredericia	26. 2.10
690	— Janus	Korsør	8. 4. 90	Kbhvn. Afd. 1	23. 4.10	Kbhvn. Afd. 1	7. 5.10
17530	Thomsen, Th. Peter	Hillerød	20. 8. 84	Hillerød	24. 1.10	Hillerød	30. 4.10
7302	Tromberg, H. Chr.	København	11. 1. 88	Kbhvn. Afd. 1	1. 3.10	Kbhvn. Afd. 1	21. 5.10
8234	Venslev, Hans P. R.	—	22. 5. 87	" " 1	22. 3.07	" " 1	1. 1.10
14020	Willadsen, H. Michael	Himmelev, Roskilde	24. 2. 82	Hillerød	13. 9.09	Frederikssund	2.10.09

Meddelelser fra Hovedkassereren.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Følgende Medlemsbøger ere anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 11428	Th. Thomsen	(Kbhvn. Afd. 1)
- 10662	H. P. Ankersen	(Esbjerg Afd.)
- 9490	Chr. A. Koch	(Holeby -)

Nr. 11444 Ch. Petersen har atter fundet sin Bog.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletterregistrene.)

Nr. 9772	Jakobsen, M.	Gl. Register
- 15080	Thurin, L. J.	-
Nr. 9512	Kragh, Th.	Nyt Register
- 8803	Larsen, H. M.	-
- 7784	Nielsen, N. Tønnes	-
- 3405	Nielsen, O. N. B.	-
- 3710	Petersen, Niels	-

Vore Anvisningskontorer.

Aalborg, C. E. Christensen, Christiansgade 20. 12¹/₂-1, 6¹/₂-7¹/₂.

Aarhus, A. Johansen, Østergade 54, St. 12¹/₄-1, 7-8.

Assens, H. Andresen, Adelgade 28, 12-1, 6¹/₂-7¹/₂. Ingen Udbetaling.

Esbjerg, A. Caben, Jyllandsgade 36. Udbt. 12¹/₄-12³/₄, 6-7.

Faaborg, Smed P. Andersen, Odensevej 29. Ingen Udbt. Fredericia, Maskinarb. Chr. Henriksen, Sjællandsg. 44. Udbt. til Rejsende, 6¹/₄-7.

Frederikshavn, Maskinarb. P. Nielsen, Søndergade 61, St., t. v. Udbt. Søgndage 7¹/₄-8.

Frederikssund, Maskinarb. L. P. Lundbeck, Villakvarteret. Udbt. Søgndage 6-7.

Frederiksværk Maskinarb. V. Jensen, Heegaards Arbejderboliger. Udbt. 5¹/₂-6¹/₂.

Grenaa, Maskinarb. Joh. Hougaard, Grønland 23.

Helsingør, Maskinarb. B. Sørensen, Søstræde 4, Hverdage 1-2 og 7-8.

Herning, Jens Kjær Nielsen, Østergade 52, Udbt. 6¹/₄-7.

Hillerød, Smed S. Sørensen, Kannikegade 155 a, Udbt. 6-7.

Hjørring, Maskinarb. Chr. Larsen, Danmarksgade 33 St. t. v. Søgndage 6-7, Lørdag 6-8, Helligdage 10-11.

Hobro-Assens Afd. A. Bregendahl, Cimbria, Søgndage 12-1.

Holbæk, Maskinarb. Th. Madsen, Ejendommen »Vega«, Skolegade. Udbt. 6¹/₂-8.

Holeby, Maskinarb. A. Schytt. Ingen Udbt.

Holstebro, P. Chr. Petersen, Vestergade 21. 6-7¹/₂.

Horsens, Aage Nielsen, Fredensgade 11, St. Udbetaling Søgndage 7-8 Aften.

Kallundborg, H. Rasmussen, Lundevej 5, 12¹/₄-11¹/₄ Middag og 6¹/₂-7¹/₂ Aften.

Kerteminde, Smed Vald. Thorstein, Strandgade 29. 12¹/₄-1, 6¹/₄-7. Ingen Udbt.

Kolding, Th. Hansen, Laasbygade 97, St., Udbt. hver Søgndags Aften 6-7, Søn- og Helligdage 9-10 paa Kolding Svendehjem.

Korsør, Smed F. Andersen, St. Jørgensvej 1. Ingen Udbt. København, Larslejstræde 1. St. 9-11 og 6-8.

Lyngby, Maskinarb. A. P. Jensen, Hovedgaden 75, St. t. v. Ingen Udbt.

Maribo, Maskinarb. Jak. Nielsen, Aldershvile, 6¹/₂-7¹/₂. Middelfart, Smed Vald. Hansen, Hessgade 56. Udbt. 12¹/₂-1, 6-7.

Nakskov, Rasmus Olsen, Taarsvej 40. 6¹/₂-7¹/₂. Nyborg, Fr. Wendel, Christianslundsg. 11¹. 12¹/₄-12³/₄ og 6-7.

Nykøbing Falster, Maskinarb. M. Raae, Gaabensevej 20. 6-7, kun Søgndage.

- Mors, L. Rasmussen, Kvistgaardsg., Kl. 6-7. Næstved, Smed Olaf Hansen, Amtmandsgade 77 a. Udbt. 6-7.

Nørresundby, L. Jensen, Bondrupsgade 6. 12¹/₂-11¹/₂. Odder, Maskinarb. Chr. M. Nielsen, Asylgade ved Lunden. Ingen Udbetaling.

Odense, R. H. Hansen, Nørrebro 52, Anvisningskontoret. 12¹/₄-1 Søgndage. Udbetaling til Rejsende 6¹/₂-7¹/₂, Søndag 11-12 Formd.

Præstø, J. A. Sørensen, Vesterbro. 6-7. Randers, Schmidt, Burchesgade 10. Udbt. 12¹/₄-1 og 6¹/₄-7 Aften.

Ringe, A. P. Andersen. Ribe, Smed N. Madsen, Dagmarsgade. Ing. Udbt. Ringsted, Maskinarb. H. Jensen, Rønnedevej.

Roskilde, Smed C. Hansen, Knudsvej 12. Hverdage 7-8. Rudkøbing, Smed Hans Hansen, Strandgaden. 12-1 og 6-7.

Rønne, H. P. Jensen, Vinkelvej 27. Silkeborg, Chr. Petersen, Herningvej 71. Udbt. 6¹/₂-7¹/₂. Skanderborg, Maskinarb. H. Lang, Banegaardsvej 17, 6-7 Aften.

Skive, Smed Chr. Bedsted, Møllegade 7. 6-7. Slagelse, Smed H. P. Hansen, Bredegades Allé 3 M 1, t. v. 7-8.

Sorø, Maskinarb. Fred. Christiansen, Sorø Landsogn. Udbt. paa Svendehjemmet 6-6¹/₂, Søndag 9-10.

Stege, Maskinarb. H. P. Hansen, Fabriksgade, Lindemark. 6¹/₂-8, Hverdage.

Stubbekøbing, F. Jensen, Karlsfeldtvej. Søgndage 7-8 Aften, Helligdage 1-2 Eftermiddag.

Svendborg, N. C. Jørgensen, Færgevejen 20, 1. Sal. 12-1, 6-7.

Thisted, C. Dysted, Nørregade. Udbt. 12¹/₂-1, 6¹/₂-7¹/₂. Varde, H. P. Hansen, Nygade. 6-7.

Vejen, Kedelsmed M. Christensen, Integade. Udbt. paa Svendehjemmet fra 6-7, Søndag Form. 9-10.

Vejlø, P. S. Loft, Fjordgade 7, St. 12-1, 6-7¹/₂ (kun Søgndage).

Viborg, P. Frantzen, Sct. Mikkelsgade 15. Udbt. Søgndage 7-8.

Fripladser paa Københavns Maskinistkskole.

Fra September Kursus' Begyndelse disponerer Smede og Maskinarbejdernes Fagforening (Københavns Afd. 1) over Fripladser til hver af Maskinisteksamens 2 Afdelinger, til Tillægsprøven i Elektroteknik og til Maskinpasserprøven.

Medlemmer af *alle* Forbundets Afdelinger, som ønske at søge disse Fripladser, kan afhente Ansøgningsblanketter paa Afdelingens Kontor, Larslejstræde 1, i Kontortidene inden 31. August, til hvilken Dag Ansøgningerne skal være indleverede igen.

Fagforeningens Bestyrelse.

Men dette uanset nærer vi den faste Overbevisning, at Udviklingen inden ret længe vil bane andre Veje, der absolut vil føre til Samling for Metalarbejdere af alle Brancher i Tyskland.

Finsk Metalarbejderforbunds Kongres.

Som andet Steds anført her i Bladet holdt det finske Metalarbejderforbund Kongres i Tammerfors i Dagene 1.—4. August.

46 Afdelingsrepræsentanter var mødt, desuden Repræsentanter for Sveriges, Norges og Danmarks Metalarbejderforbund, Repræsentanter for 4 finske Forbund, Blik- Plade- og Kobberslagernes Forbund, Rørarbejdernes Forbund, Guld- og Sølvarbejdernes Forbund og Papirarbejdernes Forbund, samt 1 Repræsentant for Landsorganisationen i Finland. Tysklands og Østrigs Metalarbejderforbund, samt Sekretæren for International Metalarbejder Bund var ligeledes indbudt, men var forhindret i at lade sig repræsentere. Det russiske Metalarbejderforbund, som Finnerne har haft lidt Føling med, og som man gerne havde set repræsenteret, var ogsaa forhindret, idet Formanden, Jatsinejevitsh, sad i Fængsel for tredje Gang i Løbet af 2 Aar.

Kongressens Dagsorden var meget lang; den omfattede foruden de formelle Punkter, 33 forskellige Spørgsmaal, der dog ikke alle var af lige stor Betydning, og vi skal derfor kun omtale de mere betydningsfulde Beslutninger, der toges. Forbundets Beretning og Regnskaber, der forelaa trykt i 2 Afsnit for hver sit Tidsrum, godkendtes efter en kort Diskussion. Forbundets Vedtægter fik en mere grundig Behandling, men det var ogsaa ret betydelige Forandringer, der foresloges fra Forbundsstyrelsens Side, saavel vedrørende Kontingent og Ekstrapaaligninger som Understøttelse under Konflikter og Arbejdsløshed.

Kontingentet, der tidligere androg 20 Penni (1 Penni = $\frac{7}{10}$ Øre) om Ugen til Forbundet, og 20 Penni til Afdelingen, forhøjedes for Forbundets Vedkommende til 30 Penni for Heltbetalende og 15 Penni for Halvtbetalende. Halvtbetalende kan kun de Medlemmer blive, der ikke har en Timeløn af mindst 30 Penni, men de har Ret til at være Heltbetalende. Forbunds-kontingentet deles mellem Arbejdsløshedskassen, Strejkekassen, Administrations- og Agitationskassen med en Trediedel til hver.

Det var dog først efter meget kraftige Forestillinger fra Forbundsstyrelsens Side, at det lykkedes at faa Kontingentforhøjelsen gennemført.

Arbejdsløshedsunderstøttelsen fastsattes til følgende Skala: Heltbetalende 1 Mk. 25 Penni, 1 Mk. samt 75 Penni, og Halvtbetalende 65—50 samt 40 Penni pr. Dag efter henholdsvis 2, 1 og $\frac{1}{2}$ Aars Medlemsskab. Lock-out- og Strejkeunderstøttelse ydes under Konflikter, der anerkendes af Forbundsstyrelsen, fra 14 Dage efter Konfliktens Udbrud med følgende Beløb: Heltbetalende 2 Mk.—1,60 samt 1,20, og Halvtbetalende

1 Mk., 0,80 samt 0,60 pr. Dag efter henholdsvis 2, 1 og $\frac{1}{2}$ Aars Medlemsskab.

I Indtrædelsesafgift betales 3 Mk. undtagen fra Medlemmer, der overføres fra en af de skandinaviske Landsorganisationer eller en Internationale Metalarbejder Bund underlagt Organisation, hvis Medlemmer overføres indskudsfrit med deres fulde Rettigheder.

Af andre Beslutninger kan anføres en Bevilling paa 3000 Mk. til Agitation ved Møder eller Flyveskrifter.

Forbundsstyrelsen fik Paalæg om at fremdrage Spørgsmaalet om Oprettelse af Industriforbund ved Landsorganisationens Møde.

Ligeledes fik Forbundsstyrelsen som Opgave a udarbejde Arbejdsoverenskomster for alle Afdelinger, og snarest søge disse gennemførte ved Hjælp af de Midler Tiden og Forholdene i hvert Tilfælde bestemmer. Med Hensyn til Arbejdstiden besluttedes gradvis at søge gennemført forkortet Arbejdstid ved Indgaaelse af Overenskomster, samt paa alle Maader at bekæmpe 12 Timers Dagen i Virksomhed med uafbrudt Drift.

Akkordarbejde besluttedes det at modarbejde som skadeligt for Arbejderne!

I Lærlingspørgsmaalet vedtoges en lang Resolution, der i Hovedsagen fastslaar, at Enkeltkontrakt med hver Lærling ikke bør tillades, at Ordningen af Lærlingenes Arbejdstidsvilkaar bør ske ved Overenskomst mellem Organisationen og Arbejdsgiveren, at Læretiden ikke maa overstige 4 Aar, samt at Lærlingenes Mindsteløn maa være stigende for hvert Aar og være garanteret.

Der besluttedes Amnesti for alle hidtidige Strejkebrydere, som senest i Aar søger Optagelse i Forbundet; efter den Tid skal de betale mindst 50 Mk. i Bøde, og kan i 2 Aar efter Optagelsen ingen Tillidsposter modtage.

Tillige vedtoges forskellige Resolutioner bl. a. vedrørende Medlemmers Tilgang til Steder, hvor der intet Arbejde findes og det besluttedes at bevilge 3 Stipendier à 150 Mk. til Medlemmer, der søger Partiets Lærestanstalt.

Som Følge af forskellige mindre Organisationers Optagelse i Forbundet udvidedes Forbundsstyrelsens Antal til 11. Til Formand og Hovedkasserer genvalgtes henholdsvis H. Saxman og E. Lampila.

Kongressen, der oprindeligt var fastsat til at vare i 3 Dage, maatte paa Grund af Dagsordenens Størrelse udstrækkes til 4 Dage. Næste Kongres afholdes 1915 i Helsingfors.

At denne Kongres har været af stor Betydning for vort finske Broderforbund, er ganske afgjort.

Selv om noget af det, der er vedtaget, synes ubetydeligt for os, er Rammerne for Organisationens, som anført andet Steds, færdige, og en energisk Agitation vil forhaabentlig snart fylde dem ud.

Vore ældre Medlemmer vil sikkert ved Læsningen af ovenstaaende ikke kunne undgaa at se Ligheden mellem den finske Kongres og vore egne dito fra Organisationens første Tiaar.

Konflikter.

Paa nedennævnte Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt indtil anden Meddelelse foreligger.

1. Hos Fabrikant *P. Nielsen, Pedershaab* i Brønderslev, fortsættes Arbejdsstandsningen fremdeles.

2. *Plovfabrikant Jacobsen, Fraugde* paa Fyn, er ligeledes fremdeles blokeret og Tilgang af Forbundets Medlemmer forbudt.

3. *Silkeborg Afdeling* frabeder Tilgang til Smedemester *Carl Jacobsens* Værksted.

4. *Smedem. A. Mathiesen, Laasbygade, Kolding*, er blokeret.

5. *Grovsmed Andersen, Jagtvejen 217, København*, er ligeledes fortsat blokeret.

6. *Automatfabriken, København*, hvor en Svend ikke har faaet sin Løn udbetalt, er blokeret.

7. Da *Grov- og Skibssmed Mikkel Christensen, Nykøbing M.*, ikke har betalt en Svend sin tilgodehavende Løn advares mod Tilgang til ham, indtil Forholdene er ordnet.

Strejken i Vejle.

Ovre i Vejle bor Fabrikant *P. Matthiesen*, der fabrikerer Motorer og Maskiner. Denne Mand er sikkert ikke helt ukendt for vort Blads Læsere, idet han jævnlig, som Regel med kun 1 Aar eller 2's Mellemrum, træder i Forbindelse med dem gennem vore Spalter. At dette er af Kærlighed til Smedene og Maskinarbejderne skal man dog ikke tro. Tværtimod er det jo saaledes, at han bestandig ikke kan enes med sine Svende. Hr. Matthiesen nærer nemlig en meget stor Uvilje imod indgaaede Aftaler og Overenskomster, hvad der absolut ikke kan siges om Svendene, som netop idelig forlanger disse efterkommet. Man tænke sig bare, at da Svendene i indeværende Foraar fandt paa at forlange af Hr. Matthiesen, at han i Henhold til en i Fjor i Maj Maaned truffet Aftale om, at en i Maj 1907 vedtaget Overenskomst, som bl. a. indeholdt Bestemmelse om, at Arbejdet skulde gives i Akkord, skulde overholdes, og i hvilken Aftale det bl. a. hed:

»Fabrikant Matthiesen lover at drage Omsorg for, at ogsaa Skruestiksarbejdet i H. t. den bestaaende Overenskomst gives i Akkord«
samt

»At saasart en Udvidelse af Forretningen i en nær Fremtid foreligger, optages der Forhandling om en Priskurant for alt det gangbare Arbejde«,

saa kunde Hr. Matthiesen slet ikke fatte denne Optræden; thi, som han selv skriver i en Skrivelse af 18. Maj d. A., »i mange Tilfælde har Arbejderne nægtet at udføre forskellige Arbejder, som jeg har tilbudt dem Akkord paa«. Svendene var imidlertid ganske paa det

Rene med, hvorfor de ikke kunde modtage Hr. Matthiesens »Tilbud« paa Akkord, og de forelagde derfor i H. t. den sidste Aftale et Forslag til en Priskurant, om hvilket man efter Forbundets Mellemkomst blev enige om at forhandle. Denne Forhandling har imidlertid fra Fabrikantens Side været ført paa en saadan Maade, at den alt andet end førte til noget rimeligt Resultat. Følgen var, at Svendene en af de sidste Dage i Juli nedlagde Arbejdet hos nævnte Fabrikant, som siden den Tid har søgt sig »Montører« rundt om i Landet, som han tilbyder en mindre Løn samt gode *Drikkepenge fra Kunderne*. Det er da ogsaa lykkedes ham at faa en Kollega fra Næstved trukket derover, som naturligvis betakkede sig meget, da han erfarede de Forhold, hvorunder der var blevet »Plads ledig«.

Strejken vedvarer fortsat paa denne Arbejdsplads, og vore Medlemmer advares imod at reflektere paa Tilbud fra Motorfabrikant P. Matthiesen i Vejle.

Hævet Blokade.

Blokaden af Skibsbygmester Johansens Virksomhed, Det flydende Værksted paa Refshaleøen, er hævet og Tilgang fri.

Denne Blokade, hvorom vi første Gang meddelte i Maj Fagblad for i Aar, iværksattes først efter lange Forhaandsforhandlinger. Nogle Medlemmer af Skibssmedeforeningen havde sammen med en Arbejdsmand udført noget Reparationsarbejde paa S/S Urania, hvorved de havde faaet et ret betydeligt Akkordoverskud tilgode, nemlig 145 Kr. Disse Penge nægtede Hr. Johansen at betale under Paastand om, at der slet ikke eksisterede nogen Akkord, og ganske vist havde Arbejderne heller ikke dette skriftligt, men at Aftalen om, at Arbejdet skulde være Akkord, ikke var bekræftet paa den angivne Maade, var ikke Arbejdernes Skyld, idet de Gang paa Gang havde henvendt sig til Mesteren for at faa et Bevis fra hans Haand desangaaende, og de var da ogsaa hver Gang, indtil Arbejdet blev færdigt, modtaget vel, men uden at faa deres Løfte efterkommet med andet end ny Løfter om, at de Paragraffer nok skulde blive ordnet. Da Opgørets Time saa slog, nægtede Hr. Johansen helt at betale noget af den Akkordsum, Arbejderne forlangte. Sagen overgaves til Organisationens, og efter idelige og iøvrigt mange forgæves Henvendelser til Hr. Johansen, begyndte han at tinge og sjakre med Arbejderne om den paagældende Sum for at faa denne trykket saa langt ned som muligt, og flere Gange troede man, at Sagen gik i Orden, men bestandig ignorerede Skibsbygmesteren sine egne Aftaler, og saa sagde Arbejderne og Forbundet slut, overgav Sagen til en Sagfører og blokerede Hr. Johansens Virksomhed. Dette sidste har nu medført, at Arbejderne har faaet 120 Kr. af det forlangte Beløb udbetalt. Sagen er dermed bragt i Orden, hvorfor det atter er tilladt vore Medlemmer at søge Arbejde paa dette Sted.

Skanderborg og Esbjerg.

Slutningen af Juli medførte et Par kraftige Opgør over verserende Stridspunkter indenfor ellers fredlyst Gebet.

Hos Herrer *A. Blom & Søn* i **Skanderborg**, hvor Arbejdsforholdene i det sidste Par Aar synes at have været noget urolige, i hvert Fald ikke saa lidt irriterende for vore Kolleger, hændte det, at Tillidsmanden, da han Lørdag d. 31. Juli fik det Hverv af sine Kammerater at skulle gaa til Fabrikanten og klage over visse Forhold, hvorunder disse fandt deres Interesser gaaede for nær, blev i den Grad overøst med Ubehageligheder, ja ligefrem skældt ud, at Kammeraterne øjeblikkelig, som Demonstration imod denne Maade at udlægge Tillidsmandens Opgave paa, forlod Værkstedet for en Eftermiddag. Dette havde den Virkning, at Fabrikanten øjeblikkelig lock-outede hele Styrken, — og at man begyndte at forhandle i København, hvor man ret snart enedes om, at Lock-ouren hævedes og at Arbejdet genoptoges. Forhandlingerne saavel om Konflikten som Aarsagerne dertil henvistes til Organisationernes Hovedledelser, som begge har forbeholdt sig Ret til al yderlig Forfølgelse af Sagen.

I **Esbjerg** tog i Løbet af nogle faa Dage alle de hos *Carl B. Hoffmann* arbejdende Smede- og Maskinarbejdere deres Afsked, fordi de fandt Forholdene paa Værkstedet utaalelige. Sammenslutningen sendte kraftige Protestskrivelse til Forbundet, som atter henvendte sig til Arbejderne, der energisk vægrede sig imod at vende tilbage til deres gamle Arbejdsplads, hvor de betegnede Forholdene i den Grad uholdbare og generende, at de før søgte bort fra Byen. Efter forskellige Anmodninger fra Forbundet gik Arbejderne dog i Arbejde igen, nærmest for at bortviske det Skin af Strejke, som man vilde kaste over deres Adfærd. Denne Sag kommer til Behandling for samme Forum som Skanderborg Sagen, og Møde holdes Torsdag d. 18. ds. her i København, hvor de direkte Parter tilsiges.

Begge Steder havde de paagældende Fabrikanters Lyst til at favorisere Uorganiserede deres Andel i Arbejdernes Holdning.

Fra Varde.

Paa Varde Jærnstøberi strejkede 3 Mand fra 30. Juli til 3. Aug., hvorefter Konflikten sluttedes. Aarsagen var den, at en paa Fabriken arbejdende Fagfælle, Eggebrecht, der iøvrigt tidligere har været Formand for den lokale Afdeling, havde ladet sig slette af Forbundet under Paaskud af, at han nu var bleven Værkfører. I hans Stilling paa Fabriken var ingen som helst Forandring ellers foregaaet. Resultatet blev, at Blokaden hævedes, imod at Eggebrecht betaler 25 Kr. i Bøde for sin Adfærd samt $\frac{1}{2}$ Aars Kontingent og nyt Indskud for atter at blive Medlem af Forbundet.

International Socialistkongres i København.

En betydende Begivenhed stunder til.

Arbejderklassens Forkæmpere og Talsmænd fra hele den Del af Jordkloden, hvor Arbejderne er kommet saa vidt, at de har faaet Øjnene op for Organisationens Betydning, stævner til det lille Danmarks Hovedstad, for paany at overveje og drøfte Arbejdernes og det hele Samfunds dyreste Interesser og planlægge Arbejdet for det kommende Aar.

Det er ikke rent tilfældigt, at Danmark denne Gang er blevet Samlingsstedet for dem, der repræsenterer Hundreatusinder, naar vi her hjemme kun stiller Titusinder paa Benene. Der ligger — alle andre Aarsager ufortalt — i Beslutningen om at afholde international Socialistkongres i København denne Gang, en Æresbevisning til den lille Nations Arbejdere, der i *forholdsvist* størst Udstrækning og tidligst har forstaaet at samle Arbejderklassen til enig Optræden, faglig og politisk, paa *socialistisk* Grundlag.

Vi skal ikke her komme ind paa nogen detaljeret Beskrivelse af de Sager, der vil blive behandlet, men vi føler os forvissede om, at Spørgsmaalet om Arbejdsløsheden, der med kortere og kortere Mellemrum viser sig i større og større Omfang, og som snart er vokset op til en Samfundssygdom af langt alvorligere Art end Tuberkulose og andre Soter, der for længe siden er taget under alvorlig offentlig Behandling med Tilslutning af alle tænkende Væsener, vil blive gjort til Genstand for indgaaende Overvejelser og resultere i Beslutninger, der vil give et betydeligt Stød til Vækkelse af de besiddende Klassers Repræsentanter, som indtil Datum har levet paa Teorien om, at Arbejderne selv er Skyld i de ulykkelige Tilstande, fordi de kræver en rimelig Løn for deres Arbejde.

Militarismen — den forfærdelige, altopslugende Vampyr — der æder Marv og Blod til sidste Gran af det arbejdende Folk, vil sikkert ogsaa paany blive behandlet efter Fortjeneste, saaledes at det vil komme til at staa fuldstændigt klart for enhver, at der i det ganske Verdenssocialdemokrati er den mest absolute Enighed om, at den skal modarbejdes og stadig modarbejdes paa alle mulige Maader, indtil den er trængt tilbage til en politimæssig Ubetydelighed til Fordel for sociale Reforme og menneskekærlige Ideer.

Til denne Kongres har vi den Glæde at se adskillige af vore Fagfæller, der sidder som Tillidsmænd i vore Broderorganisationer i alle de Lande, som vi dagligdags staar i Forbindelse med.

Tyskland sender otte Metalarbejdere hertil. Fra Magdeburg ankommer vor sympatetiske Kollega, *Alwin Brandes*, fra Hamburg den væsentligste Kraft i den lokale Ledelse, *Otto Franz*; fra Stuttgart kommer Næstformanden for *Deutscher Metallarbeiter-Verband*, *Georg Reichel*, og Redaktøren af det tyske Fagblad, der ugentlig udgaar i 430,000 Eksemplarer. Hans Navn er *Johann Scherm*, og han har gjort sig særlig bekendt ved Ud-

givelsen af »Scherm's Rejsehaandbog for vandrende Geseller«.

Berlin sender Forbundets stedlige Distriktsleder, *Adolf Cohen*, der staar som Formand for en Forbundsafdeling paa henvend 70,000 Metalarbejdere.

Fra Norge modtager vi Smedeforbundets nye Formand, *Jørgen Borgen*, der vistnok for første Gang besøger København, og den tidligere Forbundsformand, *Marius Ormestad*, der nu er Sekretær for de samvirkende Fagforbund.

Blandt Sverrigs Repræsentanter træffer vi *Ernst Blomberg*, Metalarbejderforbundets Formand, og Redaktøren af Järnarbetaren, *Th. Johansson*, der begge er gamle og kære Kendinge fra vore egne Kongresser.

Østrig sender otte Kolleger, bl. a. *Fr. Domes*, hvis Energi og Livfuldhed vi flere Gange har haft Lejlighed til at glæde os over.

Schweitz sender Metalarbejder *Aug. Hugler*, der er Sekretær for de samvirkende Fagforbund dersteds. Formanden for Belgiens Metalarbejdere, *Solau*, møder ligeledes.

Saa vel disse som alle andre Repræsentanter for det ædle Jærnhaandværk, byder vi et særligt Velkommen hertil.

Vi skal slutte Fortegnelsen over Deltagerne ved at meddele, at vort sidst afholdte Repræsentantskabsmøde valgte *F. F. Samuelsen*, Aarhus, *Fr. Sørensen*, Kolding, og *N. Lundbye* og *N. Jakobsen* af København som Forbundets Delegerede ved Socialistkongressen. Vort Forbunds Formand, *J. A. Hansen*, møder som Medlem af Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund.

Som Introduktion til Kongressens alvorlige Arbejde arrangerer Arbejdernes Fællesorganisation i København en Demonstration bestaaende af Procession gennem Byen med efterfølgende Fest i Søndermarken den 28. August.

I Tilslutning til de Bestræbelser, der gøres fra vore københavnske Afdelingsbestyrelser for at give denne Demonstration saa stort og højtideligt Præg, som tænkes kan, skal vi rette en kraftig Opfordring til alle københavnske Kolleger om at give Møde under alle Afdelingsfanerne ved denne Lejlighed.

Det gaar saa sjældent paa i de senere Aar, at vi samles paa denne Maade, saa der alene af denne Grund vil være særlig Anledning for enhver til at opfylde Pligten til at være med. Lad os derfor ikke, som det saa ofte er sket, se en hel Del Kolleger som Tilskuere hvor Toget passerer, men lad os overlade Beskuelsen til alle dem, der staar og ser sig onskabsfulde paa Arbejderpartiets Vækst og Fremgang.

Vi slutter med et »Velmødt d. 28. August, alle Kolleger«, og »Velkommen alle Kolleger og Klassefæller, som paa djærv og maalbevidst Vej vil tolke Arbejderstandens Følelser og Krav paa

**Den internationale Socialistkongres
i København«.**

Agitation.

Ligesom Arbejdernes Bryggeri »Stjernen« for et Aars Tid siden iværksatte en Agitation blandt organiserede Arbejdere for at faa dem til at købe Bryggeriets Produkter fremfor andre Bryggeriers, har *Arbejdernes Livsforsikring* iværksat en Kampagne med det Formaal at oplyse alle Arbejdere, som ønsker at lade sig livsforsikre, om de Fordele Selskabet byder fremfor andre Selskaber med *Ugepræmie*.

Blandt vort Forbunds Medlemmer begyndte denne Agitation ved et Fællesklubbestyrelsesmøde i Københavns Afd. 1, Søndagen den 24. Juli, hvor Selskabets Forretningsfører, vor gamle Hovedkasserer, Vald. Olsen, holdt et indledende Foredrag, og hvor de fremmødte Klubbestyrelsesmedlemmer enstemmig vedtog at slutte sig til en af Afdelingsbestyrelsen truffen Beslutning om at yde Livsforsikrings-selskabet den kraftigste Støtte.

Dagen efter Mødets Afholdelse udsendes der Cirkulærer til samtlige Klubber, som foreløbig anmodedes om at udpege Repræsentanter, der i Forening med Selskabets Ledelse skal fremme Sagen paa de forskellige Arbejdspladser, og i den kommende Tid vil Medlemmer af Afdelingsbestyrelsen, hvor saadant ønskes, holde Foredrag i de enkelte Klubber.

Resultatet vil i de kommende Tider sikkert vise sig i Form af, at adskillige vil søge vort eget Foretagende fremfor andre, der er langt dyrere end Arbejdernes Livsforsikring.

Fagmøde i Næstved.

I Forbindelse med den store Sydsjællandske Arbejderfest, som fandt Sted i Næstved d. 24. f. M., afholdtes Fagmøde dersteds. Der var fremmødt Medlemmer fra vore Afdelinger i Slagelse, Ringsted og Vordingborg. Forbundets Sekretær var efter Indbydelse til Stede og holdt et Foredrag om Forbundets øjeblikkelige Stilling, men dvælede særlig i Anledning af Jubilæumsaaret for Lock-ouren 1885 ved den da førte Kamp og de derefter følgende Kampaar for Organisationens Vedligeholdelse. Taleren sluttede med en Tak til alle de gamle, der har og fortsat deltager i Arbejdet for vort Fags Højnelse, og manede de Unge til Deltagelse heri, hvorefter han sluttede med et Leve for Forbundet.

Afdelingens Formand takkede for Foredraget, og udbragte et Leve for Hovedbestyrelsen.

Overskud.

Et Overskud paa 2 Kr. 2 Øre til *M. Nielsen* henligger til Afhentning paa Anvisningskontoret i Horsens.

Redigeret af *J. A. Hansen*.
Bogtr. Lützhöft-Petersen, Amagertorv 10, Kbhvn.

FAGBLAD FOR SMEDER OG MASKINARBEJDERE

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

Nr. 11.

September 1910.

22. Aargang.

Den 8. internationale Socialist- og Arbejderkongres

afholdtes, som bekendt, i Dagene den 28. August til 3. September d. A. i Koncertpalæet i København.

Foranlediget ved, at vort Land denne Gang var Skuepladsen for det mægtige og storlaaede Stævne, hvis Forløb og Beslutninger derved, uanset hvilken politisk Fraktion man end maatte tilhøre, rykkede En saa nær ind paa Livet, at enhver, der maatte ønske det, har haft mere end rigelig Lejlighed til gennem Dagspressen at følge Kongressens Arbejde, skal vi ikke her komme ind paa en nærmere Omtale af samme, men kun yderligere understrege, at saadanne Kongressers Evne til at samle de forskellige Nationer til Optræden for fælles Maal og Med, ikke noksom kan værdsættes. Vel kan der være noget i, at de Resolutioner, som vedtages ved saadanne Lejligheder, ofte maa være saa forsigtigt affattede, at de undertiden synes at virke noget matte i Forhold til Arbejdernes Krav i de i demokratisk Henseende mest fremskredne Lande, men Aarsagen hertil ligger ganske nær: Resolutionerne skal jo ogsaa bruges i de Lande, hvor Junkernes Herredømme endnu sidder til Højbords, og hvor alskens Love imod Arbejdernes Ret til at forene sig og optræde i Forening til fælles bedste derfor florerer saa frodigt som Paddehatte efter Regnvejr. Men Hovedvægten ligger dog vel ogsaa deri, at de Personer, som skal føre de respektive Spørgsmaal frem i Hjemlandene, faar Lejlighed og Udgang til sammen at

drøfte de vanskelige Opgaver. Derved aflares ikke alene Synspunkterne, men de Delegerede vender hjem rustede med Førstehaandsviden om, hvorledes det er i andre Lande, hvor meget man har naaet der, hvorledes man har naaet det, hvilke Skær man har stødt paa, hvilke Skavanker man endnu bærer paa o. s. v., og dette sker i Kommissionerne, der altid arbejder i Stilhed.

Officielt afsluttedes Kongressen den 3. September, men i Virkeligheden har man næsten Ret til at sige, at den kun opløste sig i Separatkongresser, idet jo den overvejende Del af de Fag, som plejer internationalt Samarbejde, denne Gang, ligesom tidligere, afholdt deres internationale Konferencer i Tilslutning til den fælles Kongres.

Vort Fag har imidlertid ikke afholdt sin internationale Kongres i Tilslutning til Københavnerkongressen, idet vor Konference forlængst er fastsat at skulle finde Sted i Birmingham i England fra 31. Oktober til 2. November d. A., men naturligvis sørgede vi for, at de Metalarbejderdelegerede, hovedsagelig Tyskere, Schweizere, Østerrigere og Skandinaver, som Kongressen havde kaldt hertil, fik Lejlighed til at hilse paa hinanden samt paa Repræsentanterne for vort Fag, ligesom paa Repræsentanter for en Række mindre Organisationer indenfor Jærn- og Metalindustrien, idet samtlige her nævnte af vort Forbund var inviteret til en festlig

Sammenkomst,

som fandt Sted Tirsdagen den 30. August om Aftenen paa Søpavillonen og bestod i et festmaaltid med paafølgende kammeratligt Samvær, der varede til Kl. ca. 3 om Morgen.

Festen fik sin Karakter og Betydning ved den Række Taler, der holdtes. Naturligvis blev der budt velkommen og holdt en Tale af forbundets formand. Taler fulgte dernæst af formændene for vore svenske og norske Broderforbund Blomberg og Borgen, Næstformanden for tysk Metalarbejderforbund, Georg Reichel, Stuttgart, Redaktøren af Østrigs Metalarbejderfagblad, Rigsdagsmand Beer, Wien, samt senere hen paa Aftenen af Adolf Cohen, hvis Tale var ikke mindst betydningsfuld. Cohen (populært kaldet den lille Cohen) staar i Spidsen for Lokalorganisationen af Metalarbejdere i Berlin, som tæller ca. 70,000 Medlemmer. Til Berlin kommer, som bekendt, mange danske Fagfæller, og Cohen priste i varme Ord den forstaaelse af Organisation, som han fandt hos de Kolleger, der nu om Dage kom Nord fra til Tyskland. Han talte, ligesom Georg Reichel, om det gode, mangeaarige Samarbejde mellem vore Organisationer og udtalte, at vi altid hos dem vilde finde et Venkskab, som vi kunde stole paa.

Naturligvis faldt der mange Udtalelser af Betydning, som vi ikke her skal komme nærmere ind paa, og i det smaa formede festen sig som en international Konference i mindre Stil.

Fredag den 2. September foranstaltede Hovedbestyrelsen ved velvillig Imødekommenhed fra Burmeister & Wains Direktions Side et Besøg paa nævnte Firmas Fabrik paa Christianshavn, og vore udenlandske Gæster betragtede meget interesserede dette fabriksanlægs betydelige Dimensioner. Naturligvis besaa man Staalværket og Storfmederiet, som virkelig er af imponerende Størrelse. — Men derudover var vore Gæster ikke mindst forundrede over, at vi, til Trods for vor ofte ret skarpe Stilling overfor vore Arbejdsgivere, dog er saa civiliserede hertillands, at vi ogsaa meget vel forstaa at mødes paa venstabelig fod.

Efterslet.

Det har ganske naturligt interesseret os at undersøge, hvad vore udenlandske Kolleger havde at sige om os og vore forhold, naar de kom hjem, og vi har desaaarsag gransket deres fagblade, efterhaanden som disse ankom. Den Begivenhed, der giver de forskellige Nationaliteter friest Spillerum for personlig Opfattelse, er naturligvis Demonstrationstoget til Søndermarken, der, foruden at give Indblik i de danske Arbejderes Maade at feste paa, ogsaa aabenbarer et Stykke folkeli.

dermarken, der, foruden at give Indblik i de danske Arbejderes Maade at feste paa, ogsaa aabenbarer et Stykke folkeli.

Vore formfuldendte og reserverede Brødre fra „hinsidan Sundet“ kan naturligvis ikke undgaa at bemærke den danske Eigefremhed, der i deres Øjne saavel gav sig Udslag i den livlige Udveksling af Hilsener mellem Demonstranterne og Tilskuerne samt Blomstrefastningen til Toget, som iøvrigt vor Maade at være paa ved en saadan Mønstring, og i fuld Samklang med det ovenfor anførte nævnes det som et Særstykke for Svenske, at forskellige Landes Repræsentanter for Metalarbejderorganisationer fik Udgang til at bese en Stor-Arbejdsgivers Virksomhed som Burmeister & Wains.

De tysktalende folkslag, som jo var i absolut Majoritet saavel ved Kongressen som indenfor Metalarbejdernes mere snævre Ramme, opholder sig navnlig ved Arbejdernes forhold til „Staten“ og øvrige offentlige Myndigheder. Man er først og fremmest meget forundret over, at Brandfolk, Postbude og Togpersonale demonstrerede i deres Uniformer og at Politiet ledsagede Toget for at bane det Vej igennem Tilskuermængden; men saa ovenud forbavset er man over, at Soldater stod som Tilskuere, ja endog gik med i Toget, at et af vore Broderorganer udtaler sin Tvil om, at noget saadant overhovedet kan fattes af tyske Hjerner.

At de forskellige Nationer følte sig veltilpas under disse forhold, er der ikke Stykke af Tvivl om, hvad ogsaa de mange Takskrivelser, vi senere har modtaget, vidner om, og at de hver for sig udnyttede Situationen paa sin Maade er der heller ingen Tvivl om. De tysktalende Metalarbejderdelegerede, som alle demonstrerede i Spidsen for vor Afdeling sammen med de øvrige Udlandinge af vort fag, benyttede saaledes Lejligheden til under Musikkedagsfagelse at synge de Frihedssange, der i deres respektive Hjemlande er forbudte som værende Oprørsfange.

Millionbestillinger.

Med fede Typer har Dagspressen i den senere Tid flere Gange proklameret, at den danske Industri gik bedre Tider i Møde.

En skønne Dag stod det at læse, at Titans Centrifugefabrik havde faaet Bestilling paa et Antal Centrifuger, der skulde betales med den smukke Sum af en Million Kroner.

En anden Dag reklameredes der med, at Burmeister & Wain havde faaet et Par *Østasiatere* paa Gud ved hvor mange Tusind Tons bestilt, og denne Bestilling betød en ny Million til den forarmede Industri, de Arbejdsløse iberegnet.

Atter falder længselsfuldt ventende Blikke paa en opsigtsvækkende Avisartikel, der forkynder, at nu har Burmeister & Wain faaet to Nybestillinger, saaledes at de ialt har omtrent en halv Snes nye Skibe i Entreprise, samtidig med at en næsten opbrændt Petroleumsdamper, der skal fornyes fra Køl til Mastetop, og en Amerika-baad foruden mange andre Havarister i den nærmeste Tid vil skaffe Arbejde til de tusinde ledige Hænder.

Og atter opskræmmes man af en ny Udsigt til en forfærdelig Masse Arbejde, som Burmeister & Wain kan vente sig, idet en Interwiewer har faaet at vide, at nu skal de sejlene Paladse forsynes med Diesel-Motorer i Stedet for den gode gamle Dampmaskine, der nu i saa mange Aar har været betragtet som Nummer et paa Drivkraftens Omraade.

For hver Gang Notitser af denne Art glider ind i Dagbladens Spalter, vækkes Haabet hos de mange Arbejdsledige, men næsten lige saa ofte glipper dette Haab — i hvert Fald naar man betragter Forholdene i de sidste Aar, hvor vi har haft mellem 700 til 1000 arbejdsløse Smede og Maskinarbejdere baade Sommer og Vinter her i København.

Det gaar med Raabet om alle Bestillingerne, der gøres i Jærindustrien i denne uhyggelige Nedgangsperiode, som det gik da Nedgangen i Byggeriet tog sin Begyndelse.

Autoriteter og projekterede Foretagenders udsete Ledere adspurgtes og raadspurgtes, og hveranden Uge eller Maaned kunde man »glæde« sig over Meddelelsen om, at nu skulde Rigshospitalet paa Blegdamsvejen snart skaffe et Hundrede Murere og et andet Hundrede Tømrere vellønnet Beskæftigelse; nu vilde Christiansborg Slot *sluge* mindst et Par Hundrede Mand af de samme Fag, og desforuden skulde da mindst lige saa mange Arbejdsmand til at tjene Guld i lange Baner ved det samme Foretagende; og den nye Banegaards Arkitekter var nu saavidt fremme med Tegninger og Beregninger, saa man kunde være forvisset om, at den sidste Rest af de ledige Bygningshaandværkere vilde blive tigget og tryglet om endelig at tage fat — og alt viste sig at være det smukkeste Fatamorgana, der forduftede ligesom almindelige Skyer, og den nøgne Kendsgerning, som lodes tilbage, var ikke andet, end at de paagældende Byggeforetagender med den eksempellose Langsommelighed sneglede sig op til Skorstenspiber og Taarntinder ved Hjælp af en forholdsvis lille bitte Arbejdsstab, medens Hundreder — nej, Tusinder — af arbejdsvillige og -ledige Hænder drog bort til fjerne Egne, hvor de den Dag i Dag frister Tilværelsen under delvis ukendte Kaar.

Akkurat som det er gaaet med Byggearbejdet er det gaaet med Reklamen om Bestillinger i Jærindustrien.

Ganske vist er det sandt, at Titan har faaet Millionbestillingen paa Centrifuger, men da denne Bestilling

strækker sig over en Række af Aar, betyder den kun, at Fabriken kan vedligeholde sin for nogle Aar siden stærkt reducerede Stab af Maskinarbejdere — hvad der naturligvis har betydelig Værdi — men ingenlunde kan beskæftige flere Arbejdere, af hvilken Grund Nyansættelser slet ikke kan forventes, og Millionbestillingen vil som Følge deraf heller ikke bringe de arbejdsløse Tal ned.

Og som det gaar med denne Bestilling gaar det desværre vel ogsaa tildels med alle de store Bestillinger hos Burmeister & Wain.

Der ventes først i maanedsviis paa Materialer til Nybestillingerne, og imedens færdiggør den lille Stab af Arbejdere, der er tilbage af fordums Herlighed paa Refshaleøen, de Arbejder — saavel Nybygninger som Havarister —, der i Øjeblikket er paa Bedding, og naar først Materialerne saa smaat begynder at glide ind til Bolværkerne, kan de lige akkurat strække til for at holde den faste Stab vedlige, og en skønne Dag er Skibene færdige til Prøvetur, uden at det meget Arbejde har tyndet nævneværdigt ud i den store arbejdsløse Reservearmé.

Saaledes er det under alle Omstændigheder gaaet i flere Aar, selv om det nok saa ofte er fortalt, at den ene eller anden Industri har haft Udsigt til gode Tider. Vi skal ikke beklage os, om vore skeptiske Betragtninger skulde blive gjort til Skamme af Fremtiden, det skal tvertimod glæde os i overordentlig Grad, men vi har anstillet disse Betragtninger som en naturlig Modvægt mod al den Skade, disse Bladskriverier om de glimrende Fremtidsudsigter forvolder, thi det er en Kendsgæring at disse sangvinske — men desværre som Regel betydningsløse — Profetier om gode Tider skaber adskillig Ufred i Hjemmene, hvor Hustruer og Børn, der daglig lider Savn paa Grund af Familieforsørgere's Erhvervsløshed, retter stærke Bebrejdelser mod denne, og mener at det er *ham*, der ikke gider bestille noget, medens Virkeligheden er *den*, at selv den flittigste Arbejdssøgende kan trave rundt fra Gry til Kvæld og søge og søge uden at opnaa noget Arbejde, fordi der intet Arbejde er og fordi Skriverierne om det meget, meget Arbejde i Øjeblikket kun er Luft og Sæbebobler.

Lad det være Bagateller — at Ufred skabes i Hjemmene ved disse falske Forestillinger, og lad det være Bagateller at der for den Sags Skyld ogsaa skabes falske Forestillinger i saadanne Befolkningsslag, som ikke absolut frister Arbejdernes Kaar eller er fortrolige med disse, og lad det endelig være Bagateller, at Haabet brister atter og atter — man kan regne hver Del for stort eller smaat — det er i hvert Fald ikke Bagateller, naar alle disse store Forventninger bevirker, at Offentligheden og Autoriteterne — Stat og Kommune — sløves af Vrangforestillinger og derfor føler sig forpligtet til at stoppe af for den Kilde, der hidtil har rislet, selv om det kun er som en ganske svag Strøm, i Form af Hjælp til alle de Hjem, hvor Sult og Nød har banket paa Maaneder eller Aar igennem.

Der bør lukkes op — *højt op* — for offentlige Kasser, og det bør gøres nu, netop nu, hvor Haabet atter vækkes og skuffes, og da det i hvert Fald er en

Kendsgærning, at selv om Bladskriverierne *virkelig* varslers om bedre Tider, saa vil der dog gaa lang Tid hen inden dette Varsel sætter sit Spor i Form af klingende Mønt for Arbejde til de mange ledige Hænder, og Tiden *skal* strides ud indtil da.

Endnu er der intet andet end Haabet. Man kan leve en Tid i Haabet, men ikke af Haabet.

B.

Konflikter.

Paa nedennævnte Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt indtil anden Meddelelse foreligger.

1. Hos Fabrikant *P. Nielsen, Pedershaab* i Brønderslev, fortsættes Arbejdsstandsningen fremdeles.

2. *Plovfabrikant Jacobsen, Fraugde* paa Fyn, er ligeledes fremdeles blokeret og Tilgang af Forbundets Medlemmer forbudt.

3. *Silkeborg Afdeling* frabeder Tilgang til Smedemester *Carl Jacobsens* Værksted.

4. *Smedem. A. Mathiesen, Laasbygade, Kolding*, er blokeret.

5. *Grovsmed Andersen, Jagtvejen 217, København*, er ligeledes fortsat blokeret.

6. *Automatfabriken, København*, hvor en Svend ikke har faaet sin Løn udbetalt, er blokeret.

7. Da *Grov- og Skibsmed Mikkel Christensen, Nykøbing M.*, ikke har betalt en Svend sin tilgodehavende Løn advares mod Tilgang til ham, indtil Forholdene er ordnet.

Strejke hos Schønning & Arvé.

Det store Gummifirma i Hejmdalsgade i København har i flere Aar beskæftiget enkelte Maskinarbejdere som Reparatører ved Fabrikens Arbejdsmaskiner.

I de senere Tider har Firmaet indrettet et Værksted, hvor der fremstilles Modeller til at støbe Dæk over, og Arbejdsstyrken er derfor vokset til 6 Mand i Maskinafdelingen.

I Løbet af det sidste halve eller hele Aar har nogle af Firmaets Svende hver for sig gentagne Gange anmodet om en Lønforhøjelse, — de fleste lønnes med 25 Kr. pr. Uge, en enkelt Mand med 27 Kr. — uden at disse Henvendelser har bragt noget Resultat, og da samtlige Svende enedes om en Fælleshenvendelse til Direktøren, afskedigedes Repræsentanten, der forebragte Sagen, øjeblikkeligt.

Ved en Forhandling Ledelsen for Københavns Afdeling 1 indledede, afgav Direktøren en hel Del smukke Løfter og Tilsagn om »at man nok skulde blive tilfreds, naar bare man vilde vente lidt, *han lod sig bare ikke tvinge*»; men da disse Løfter viste sig at være det

rene Mundsvejr, idet der ikke har vist sig Spor af Realitet i Direktørens skønne Talemaader, uagtet Svendene har ventet med Taalmodighed i flere Uger, standsedes Arbejdet Tirsdag den 13. September. Fra denne Dag er Firmaet blokeret for Tilgang af Forbundets Medlemmer.

Strejken hos Fabrikant Matthiesen i Vejle endt.

Som meddelt i forrige Nummer af Bladet, nedlagde vore Medlemmer hos Fabrikant Matthiesen i Vejle (populært kaldet Motor-Mathis) Arbejdet en af de sidste Dage i Juli Maaned, og Grunden var den, at Matthiesen nu, som saa ofte før, optraadte i Strid med bestaaende Overenskomster. Matthiesen havde lovet os, at Skruestikarbejdet skulde blive Akkord; men et helt Aar gik hen med Vrøvl og Snak, uden at det var muligt at faa Matthiesen til at gøre Alvor af sit gode Løfte. Hertil kom Strid om Betalingen af en særlig Motor (en 6 HK. Maskine), som Svendene ikke vilde finde sig i i Længden at staa og lave paa Dagløn, da det var Arbejde, som udmærket egnede sig for Akkord. Tiden gik imidlertid uden at det lykkedes Matthiesen at faa ny Svende, skønt han gjorde Forsøg nok i saa Henseende og Følgerne var, at han selv med sin Værkfører og Drengene maatte tage fat i Værkstedet, hvilket imidlertid ikke betød saa forfærdelig meget, skønt Matthiesen ganske vist paastaar at kunne arbejde for mindst 6 Svende.

I sin Knibe maatte Matthiesen naturligvis se sig om efter Veje og Midler til at komme ud af Misøren, og det var slet ikke saa helt let, for Hr. Matthiesen har paa Grund af sin Opræden fra tidligere Tider ikke været særlig velset imellem de lokale Arbejdsgivere. Nu gik han imidlertid til Sammenslutningen, altsaa til Canossa, og bad om endelig at blive optaget, og Sammenslutningen lovede at oplade sine Porte, naar han kunde skaffe den staaende Konflikt ud af Verden, ja, man gik endogsaa et Skridt videre og lovede at medvirke ved en eventuel Forhandling.

Sammenslutningen rettede straks Henvendelse til vort Forbund og spurgte, paa hvilke Betingelser Arbejdet eventuelt kunde genoptages og Forhandlinger paabegynde om selve Stridens Løsning. Vi svarede, at i en Sag som denne maatte, efter vor Mening, selve Stridens Kærne først ud af Verden før Arbejdet kunde genoptages, men at vi iøvrigt var villige til en Forhandling naar som helst. Et Møde fandt dernæst Sted under Medvirking af Ingeniør Poulsen fra Fabrikant Hess i Vejle og vort Forbunds Formand Søndagen d. 11. Septbr. Man aftalte ved denne Lejlighed en nærmere Fremgangsmaade ved de kommende Akkordforhandlinger, som skulde paabegyndes umiddelbart derefter, og Onsdagen den 14. opnaedes der saa med d'Hrr. Ingeniør Poulsen samt Formanden for vor lokale Afdeling, Maskinarbejder Thomas Petersen, som Mæglere en Overenskomst, omfattende samtlige Akkordpriser, hvorom der var Strid, og Arbejdet genoptoges derefter Torsdagen den 15. September.

Hr. Matthiesen vil nu efter en lang Ørkenvandring kunne glide ind i Sammenslutningen, og vi faar jo nu at se, om dette vil have en gavnlig Virkning paa ham, saaledes at han i Fremtiden vil forstaa at optræde med nogen mere Logik. Helt sikre paa det er vi ikke. Tværtimod, vi frygter for, at vi ogsaa i Fremtiden af og til vil komme til at aflægge Matthiesen nogle smaa Visitter, naar han har ladet sit impulsive Temperament løbe af med sig.

Medlemmer, der er slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, fra hvilken Vedk. her betalt.
9855	Andersen, Anders Mikael.	Vellev	23. 2.83	Randers	9. 5.02	Randers	25.12.09
17070	— Carl Sofus.....	Assing pr. Herning	16. 5.81	Herning	6. 2.09	Herning	16. 9.09
11754	— Theodor	Nørre Sundby	17. 1.90	Aalborg	7.11.08	Aalborg	12. 2.10
12487	Bindslev, Niels P.....	Aalborg	6. 4.90	—	19. 4.09	—	12. 2.10
4001	Christensen, Georg	Barrit Sogn	30.11.86	Sorø	2. 4.07	Kbhvn. Afd. 1	11. 6.10
4761	— P.....	Randers	19. 9.67	Randers	1. 2.94	Randers	11. 6.10
17452	— P. K.....	Ranum	5.12.87	Haderslev	22. 3.09	Kolding	26. 3.10
10237	Christiansen, Niels Chr. V..	Fredericia	4. 6.83	Kolding	12. 5.06	—	14. 5.10
3544	Friser, Hans P. J.....	Jyderup	20. 5.84	Kallundborg	1. 1.09	Kbhvn. Afd. 1	4. 6.10
18778	Hansen, Edvard Aage..	København	11. 2.91	Kbhvn. Afd. 1	10.11.09	” ” 1	4. 6.10
8918	— Hans Anton...	—	20. 4.89	” ” 1	23. 1.09	” ” 1	28. 5.10
4279	— Lars Chr.	Stenstrup	7. 4.82	” ” 1	2. 6.07	Kbh. Anvisnk.	2. 1.09
11034	— L. Schiødt.....	København	6.12.86	Dansk Elekt. Forb.	1. 1.07	Kbhvn. Afd. 1	28. 5.10
3140	— Niels Herman ..	Tingved	4.11.77	Holbæk	21. 3.07	Holbæk	23. 4.10
17274	Jakobsen, Chr. E.....	Sct. Hans Sogn	27.12.85	Hjørring	28. 6.09	Frederikshavn	14. 5.10
3827	Jensen, Anders P.....	Ytrup pr. Roslev	9. 7.86	Skive	23. 4.08	Skive	27.11.09
8461	— N. P.....	København	13. 9.74	Kbhvn. Afd. 1	2.10.97	Kbhvn. Afd. 1	28. 5.10
1438	— Th. Sofus Chr. ..	Tjæreby	15. 5.85	” ” 3	1. 5.03	” ” 1	4. 6.10
15645	Jørgensen, Jakob Chr.	Holstebro	8. 9.86	Svendsborg	1. 2.06	Holstebro	5.12.09
12746	Karrebæk, A. Mortensen..	Dragør	5. 4.86	Kbhvn. Afd. 1	1. 6.07	Kbhvn. Afd. 1	11. 6.10
17807	Laursen, Chr.	Thisted	23. 6.90	Aalborg	5. 5.10	Aalborg	7. 5.10
10239	Madsen, Hans P.....	V. Nebel pr. Kolding	10. 5.67	Kolding	2. 7.08	Kolding	4. 6.10
12339	— M. Chr.	Thisted	4.11.74	Thisted	6. 1.00	Aalborg	26. 2.10
15888	Maltesen, Martin	Iglev pr. Stoholm	8. 7.85	Skive	12. 5.06	—	26. 3.10
17366	Markvarsen, H. Markvar...	Fraugde	25. 8.88	Nyborg	30. 4.07	Kbhvn. Afd. 1	16. 4.10
928	Nielsen, Martin G.....	Randers	8. 4.90	Kbhvn. Afd. 1	2.12.09	” ” 1	4. 6.10
13956	— R. Chr.	København	5. 3.86	” ” 1	9. 4.06	” ” 1	19. 2.10
13004	Nørby, J. P. Nielsen ..	Fjaltring pr. Lemvig	27. 6.87	Holstebro	9.11.09	Holstebro	1. 1.10
12818	Petersen, Axel N. E.	Frederiksberg	6. 5.83	Kbhvn. Afd. 1	20.10.03	Kbhvn. Afd. 1	28. 5.10
433	— Chresten	Melløse	25. 1.51	” ” 1	21. 5.10	” ” 1	4. 6.10
11107	— James Albert ..	København	15. 1.89	” ” 1	5. 3.09	” ” 1	28. 5.10
10433	— Johannes	Dal	28. 7.90	Aalborg	3.11.08	Aalborg	24. 7.09
5420	— Knud From....	København	30. 5.80	Kbhvn. Afd. 1	7. 6.10	Kbhvn. Afd. 1	11. 6.10
2503	— Otto	Holstebro	29. 8.77	Holstebro	18. 8.07	Holstebro	26. 3.10
434	— Valdemar	Hillerød	16. 7.76	Kbhvn. Afd. 1	21. 5.10	Kbhvn. Afd. 1	4. 6.10
17393	Poulsen, Rasmus	Houstrup pr. Skanderborg	1. 9.82	Herning	11.10.09	Herning	15. 4.10
4778	Rasmussen, Niels	Skader	8. 3.67	Randers	1. 7.07	Randers	25.12.09
9501	Staugaard, Chr. Hansen ..	Silkeborg	26. 2.90	Esbjerg	11. 6.09	Silkeborg	12. 3.10
15409	Sørensen, Hans Peter ..	Halling Sogn	15. 7.87	Aalborg	11.10.05	Aalborg	12. 3.10
10484	— P. Chr.....	Øster Velling	19. 9.75	Randers	13.10.06	Randers	11. 6.10
13310	— Valdemar M.	Randers	29. 7.89	—	8. 1.10	—	14. 5.10
15300	Sørrig, Lars C. Thomsen	Skagen	27.10.87	Frederikshavn	8. 9.06	Frederikshavn	25. 3.10
11727	Thorsen, Niels	Gunderslev pr. Jebjerg	1. 1.70	Skive	16. 8.06	Skive	18.12.09
17276	Thøgersen, Thøger M.....	Brønderslev	11. 9.86	Hjørring	1. 5.06	Hjørring	18. 9.09
979	Wedsted, H. P. S.	København	18. 4.79	Kbhvn. Afd. 1	11. 1.10	Kbhvn. Afd. 1	23. 4.10

Bestemmelser

vedrørende

Arbejdsanvisnings- og Afdelingskontorerne.

Foranlediget ved den stærke Udvikling, der — særlig for vore større Ekspeditioners Vedkommende — er foregaaet i de senere Aar, til hvilken den ekstraordinære Hjælp til Arbejdsløse har ydet sit væsentlige Bidrag, har Hovedbestyrelsen paa Initiativ fra saavel københavnske som provinsielle Afdelingsbestyrelser haft under Overvejelse, hvad der kunde gøres for at lette Ekspeditionen af de mange Medlemmer, der søgte Kontorerne

i forskellige Øjemed, dels for Arbejdsanvisning og Kontrol og dels for Indbetaling af Kontingent og Udbetaling af Understøttelse.

Naar i stærkt arbejdsløse Tider hundredevis af Medlemmer skal ekspederes paa samme Dag, maa Forretningsgangen ganske naturlig blive den, at Tillidsmanden maa indskrænke sig til at ekspedere netop det, der er hans Opgave, og lade andre sideordnede Spørgsmaal ligge, da ellers Ekspeditionen af andre Medlemmer vil komme til at lide derunder; og hvad der paa dette Omraade gælder for de større Kontorer, gælder i ligesaa høj Grad de Steder, hvor Tillidsmanden i sin knapt tilmaalte Spise- og Hviletid maa besørge Organisationsarbejdet.

At Medlemmerne selv er interesserede i at Ekspeditionen kan foregaa hurtig og med god Orden, er ganske indlysende, og vi haaber derfor ogsaa at de vil være vore Tillidsmænd behjælpelige med, at nedenstaaende Bestemmelser kan efterkommes i videst mulig Grad. Overtrædelser af Bestemmelser, der tager Sigte paa Ro og Orden, bør i hvert Fald ikke have Støtte af nogen.

Bestemmelser for Anvisnings- og Afdelingskontorer

under

„De faglærte Jern- og Metalarbejderes Arbejdsløshedskasse“.

1.

Medlemmerne er forpligtede til ved Ro og Orden at bidrage til Fremme af Ekspeditionen, saavel ved Indbetalingen af Kontingentet som ved Udbetalingen af Understøttelse og Kontrollering af Arbejdsløse.

2.

Af denne Grund er Ophold paa Kontorerne eller de til samme førende Gange eller Korridorer ikke tilladt udover den Tid, der hængaar med at blive ekspederet.

3.

For at undgaa Gene for Beboere af Ejendomme, hvori Arbejdsløshedskassen har Lokaler er den Tillidsmand, der passer Kontoret, berettiget til at give Paabud, der tager Sigte herpaa, og Medlemmerne ere pligtige til at efterkomme saadanne Paabud.

4.

Overtrædelse af disse Bestemmelser kan, med Hovedbestyrelsens Sanktion i hvert enkelt Tilfælde, medføre Fortabelse af Retten til Understøttelse i indtil de første 6 Uger, Vedkommende ellers er berettiget dertil.

Saaledes vedtaget af Hovedbestyrelsen d. 11. Decbr. 1909.

Tiltraaet af Repræsentantskabet d. 25. Juni 1910.

Godkendt af Arbejdsløshedsinspektoret d. 25. Aug. 1910.

Ovenstaaende Bestemmelser udsendes iøvrigt til samtlige Afdelingskontorer.

Meddelelser fra Hovedkassereren.

Understøttelse til rejsende norske Kolleger.

I »Vejlledning for Afdelingskasserere og andre Tillidsmænd i Afdelingerne« findes i Punkt 64 anført under b, at Medlemmer af: »Norsk Jern- og Metalarbejderforbund, der har betalt mindst 52 Ugers Kontingent« erholder Understøttelse i Henhold til vor Arbejdsløshedskasses Vedtægt § 8, 3. Stykke, i 60 Dage.

Dette skal i Henhold til de nye norske Love ændres fremtidig til 80 Dage.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmænds Side er nedenstaaende optaget blandt slettede Medlemmer:

- Nr. 10943 Carl C. Eriksen.
- 14498 Jens Jensen.
- 10819 Chr. Aa. Sørensen.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi vedkommende undskyldte.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Følgende Medlemsbøger ere anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 1195	L. Martens	(Kbhvn. Afd. 1)
- 11114	H. Thomsen	{ — — 1}
- 17430	M. Petersen	{ — — 1}
- 5076	L. C. Jørgensen	{ — — 5}
- 17155	L. A. Andersen	(Holstebro Afd.)

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Nr.			Gl. Register
3137	Bertelsen,	J. B.	—
12740	Henriksen	J.	—
15765	Jensen,	R. P.	—
5244	Jørgensen,	O. J.	—
16177	Rasmussen,	S.	—
8854	Serritzlev,	N. E.	—
Nr.			Nyt Register
16740	Clausen,	E.	—
15077	Culmsee,	C. A.	—
17267	Dandanell,	A. P.	—
10943	Eriksen,	Carl C.	—
3421	Frederiksen,	J. P.	—
12868	Hansen,	Chr. H.	—
16355	Hansen,	H. P.	—
8263	Hansen,	O.	—
16165	Henties,	H. J.	—
12769	Islin,	R. C.	—
3633	Jensen,	Chr. E.	—
14498	Jensen,	Jens	—
10145	Jensen,	L.	—
6902	Jørgensen,	Carl J.	—
5575	Kastberg,	C. H.	—
8998	Larsen,	K. Chr.	—
706	Lehd,	C.	—
17166	Nielsen,	N. Chr.	—
10819	Sørensen,	Chr. Aa.	—
7256	Westergaard,	Chr. Brøndum	—

Adresseforandringer.

Assens Klub.

Kassereren, *H. Andresen*, flytter den 1. Oktober til Kindhestegade 11, 1. Sal. Ingen Udbetaling.

Køge Klub.

Kassereren, Maskinarbejder *P. Hansen*, bor Elisevej 3. Kontortid: Hverdage 6 $\frac{1}{2}$ —7 $\frac{1}{2}$ Aften. Ingen Udbetaling.

Næstved Afdeling.

Kassereren, Smed *O. Hansen*, bor Amtmandsgade 5. Udbetaling Hverdage 6—7.

Skanderborg.

Kasserer: *C. Olsen*, Søborghus, Østergade. Udbetaling: Hverdage 6—7 Aften.

Stubbekøbing Afdeling har ingen Udbetaling.

Akkordoverskud.

Til Medlemmerne Nr. 11745, *Th. Rasmussen*, og Nr. 14169, *Sofus Christensen*, henligger et mindre Overskud (48 Øre til hver) paa *Svendborg Afdelings Kontor*.

Timelønnen for Gas- og Vandarbejdere.

I Juli Fagblad sluttede vi en Artikel om fire Voldgiftskendelser i Gas- og Vandledningssager med en Formodning om, at der vilde blive konfereret mellem Mester- og Svendeorganisationer om Virkningen af den ene af de faldne Kendelser, der gik ud paa, at Minimaltimelønnen for Gas- og Vandarbejdere skulde højnes fra 45 til 50 Øre.

Hvis denne Kendelse skulde have sin fulde Betydning, skulde samtlige Gas- og Vandarbejdere for alle *Dagløstimer* siden 6. Novbr. 1909 have en Efterbetaling af 5 Øre pr. Time, idet den Paragraf i Prislister, hvorpaa Kendelsen var baseret, forudsætter, at Timelønshøjelsen — saafremt den da blev til Virkelighed, og dette var afhængig af Konjunkturerne — træder i Kraft fra nævnte Dato.

Medens Blikkenslagerlauget og den Del af Gas- og Vandmesterforeningens Medlemmer, som ikke staar i Klejnsmedemesterforeningen, straks efterkom Kendelsen og betalte de 50 Øre, rejste de Gas- og Vandmestre, der *staar* som Medlem af sidstnævnte Forening, derimod Protest mod at have Pligt til at betale denne Løn, fordi Sammenslutningen, hvori Klejnsmedemesterforeningen staar som et Led, havde taget Forbehold overfor Priskurantens *almindelige Bestemmelser*, hvor Lønparagrafen findes, da Priskuranten blev underskrevet, og som Følge deraf mente de, at Kendelsen slet ikke vedkom dem.

Ved et Møde mellem Repræsentanter for Gas- og Vandmesterforeningen og for alle interesserede Svendeorganisationer, erklærede Mestrene, at de ikke kunde tvinge de af Foreningens Medlemmer, der tillige stod i Klejnsmedemesterforeningen, til at betale de 50 Øre, og da der nogle Dage efter dette Møde skulde afholdes Møde mellem Sammenslutningen og Smedeforbundet, enedes man med Gas- og Vandmesterforeningens Bestyrelse om at udsætte Sagen nogle Dage, idet Mestrene dog erklærede, at saafremt Sammenslutningen ikke vilde *forbyde* eller *hindre* Klejnsmedemestrene i at betale den omspurgte Løn, vilde Gas- og Vandmesterforeningens Bestyrelse for sit Vedkommende yde sin fulde Medvirken til Kendelsens Efterlevelse.

Ved Mødet med Sammenslutningens Forretningsudvalg meddeltes det os, at Sammenslutningen ikke vilde *paabyde* sine Medlemmer at betale den forhøjede Timeløn, fordi den i sin Tid foretagne Reservation absolut maatte fritage dem for Forpligtelsen, men paa den anden Side vilde Sammenslutningen absolut ikke *forbyde* at Lønnen højnedes i Overensstemmelse med den faldne Kendelse.

Efter dette Møde har der yderligere været ført nogle Konferencer om denne Sag, og Resultatet er, saa vidt vi kan skønne, at næsten alle Arbejdsgivere i den paagældende Branche betaler efter den nye Lønsats.

Skulde det ikke være Tilfældet paa enkelte Steder, vil vi anmode vore københavnske Medlemmer om at lade deres respektive Afdelingsbestyrelser tilflyde Meddelelse derom, der vil da intet være til Hinder for at

Krav vil kunne blive rejst — selv om det ikke bliver paa Grundlag af Voldgiftskendelsen alene.

Vi tror iøvrigt ikke der vil blive mange Sager af denne Art at beskæftige sig med, da den langt overvejende Del af Gas- og Vandmestrene, som betaler i Henhold til Kendelsen, naturligvis ikke vil finde sig i en mindre fin Konkurrence fra deres Kolleger paa dette Omraade.

B.

Delegeretmøde for Statsbanernes timelønnede Arbejdere.

Statsbanernes timelønnede Værkstedsarbejdere afholdt deres 4. Delegeretmøde i Dagene den 23. og 24. Juli i København.

Mødet overværedes af de interesserede Forbunds Formænd, og følgende Dagsorden blev behandlet:

1. Beretning.
2. Forhandlingsretten.
3. Vor Stilling til Arbejdsløshedskasserne.
4. Indskrænkning af Arbejdstiden i Remiserne.
5. Rejsearbejdet.
6. Akkordforholdene.
7. Minimallønnen.
8. Pensionsforholdene.
9. Ændring af Samarbejdsreglerne.
10. Feriespørgsmaalet.
11. Tid og Sted for næste Delegeretmøde.

Af Beretningen fremgik, at 1327 Arbejdere nu var fagorganiserede, hvilket giver en Fremgang i det forløbne Aar af 87. Af det samlede Antal er ca. 630 Smede og Maskinarbejdere.

Forhandlingsretten var det egentlige Brændpunkt i de førte Forhandlinger.

Som bekendt blev der under det radikale Ministeriums Ledelse nedsat en Art Kommission til at udforme nye Regler for Forhandling mellem Ansatte og Administrationen; men medens alle andre Etater var repræsenterede i denne Kommission, havde man viselig udelukket Repræsentanter fra Arbejdernes Organisationer.

Arbejdernes Mistanke var hermed vakt, og det fremkomne endelige Resultat indeholder da heller intet af Betydning for vore Organisationer, men synes nærmere at have været planlagt som et Angreb paa vor nuværende Stilling, for at faa det hele til at opgaa i en højere Enhed med Dansk Jernbaneforbund i Spidsen.

Arbejderne havde da indgivet Sagen til de respektive Forbund, og fra disses Side var der ført Forhandlinger med Ministrene. Foreløbig synes disse Forhandlinger at have virket saaledes, at man ved en Tillægsbestemmelse er sikret mindst den samme Ret til Forhandling som efter de tidligere Regler.

De nye Forhandlingsregler og Forbundsformændenes Henvendelser til Ministrene blev udførligt forklarede

af d'Hrr. Lyngsø og J. A. Hansen, og efter at en Række Talere havde udtalt deres Misfornøjelse med de nye af Kommissionen udarbejdede Regler, godkendtes enstemmig det af Formændene i Sagen foretagne og følgende Resolution vedtoges enstemmig:

»Delegeretmødet den 23.—24. Juli for timelønnede Arbejdere ved de danske Statsbaner vedtager i Anledning af de sidst udsendte Forhandlingsregler, at protestere mod den Tilsiidesættelse, som disse Regler betyder overfor saavel de timelønnede som andre Organisationer indenfor Jernbaneetaten.

Samtidig tilbageviser man de Forsøg, som der fra »Dansk Jernbaneforbund«s Side i den sidste Tid er gjort paa at gøre sig til en Slags Hovedorganisation, ogsaa for andre Fag og Interesser end de, som dette Forbund naturligt repræsenterer. Forsamlingen opfordrer de respektive Forbund til med al Kraft at fortsætte de om denne Sag med Administrationen paabegyndte Forhandlinger for at bringe Avtoriteterne til at godkende Arbejdernes Fagorganisationer som rette Organ for de forskellige Arbejders Interesser.«

Spørgsmaalet om vor Stilling til Arbejdsløsheds-kasserne var ogsaa af særlig stor Interesse, thi medens vort Forbunds Arbejdsløshedskasse nu snart er en gammel Institution, uløseligt sammengroet med vort Fag, er Stillingen nu den for de andre Fag, der hidtil har haft et mindre Kontingent, at disse nu maa gaa til en Forhøjelse heraf, for at opnaa fuld Tilslutning til Kolleger i den private Industri. Det oplystes, at foruden vort Forbunds Medlemmer havde Arbejdsmandene og Malerne obligatorisk Tilslutning til Fagets Arbejdsløshedskasse, medens Træarbejderne og Sadelmagerne endnu stod udenfor. Sadelmagerne afgav dog Løfte om snarest at ville indtræde i Arbejdsløsheds-kassen, og forhaabentlig vil Træarbejderne ogsaa snart indse det uheldige i deres Stilling ved som eneste Fag at opret-holde en Særstilling.

Følgende Resolution vedtoges:

»I Erkendelse af, at vi ikke i nær saa stor Grad er udsat for en af de største Ulykker, som kan ramme en Kollega og Familiefader, nemlig Arbejds-løshed, og da vi maa erkende, at Kasserne ikke kan bestaa ved de Kolleger alene, som ved den uheldige Samfundsordning vi har, gør, at saa mange bliver arbejdsløse, henstilles det derfor til de Or-ganisationer, hvis Forbund har Arbejdsløsheds-kasser og som endnu ikke har tiltraadt denne, da at gøre dette til Støtte og Gavn for Arbejderbevægelsen.«

Fra Remisearbejderne forelaa en Anmodning om at søge at faa deres Arbejdstid nedsat til 9½ Time i Lighed med Værkstedarbejderne; det blev varmt anbefalet fra alle Sider og følgende Resolution blev enstemmig vedtaget:

»Arbejdstiden indskrænkes for Statsbanernes timelønnede Remisearbejdere fra 10 til 9½ Time. Det ved Arbejdstidens Indskrænkning fremkomne Løntab erstattes ved en Timelønsforhøjelse. Normaltiden søges nedsat fra 65 til 60 Timer.«

Punkt 5 var Rejsearbejdet, hvor Indlederen oplyste, at ved Rejsearbejde paa Dagløn blev mange Arbejdere forurettede, idet Fortjenesten i Reglen blev ca. 2 Kr.

mindre end paa Værkstedet, og Timelønnen paa Statsbanen var saa lav, at der ikke kunde arbejdes i Dag-løn paa den.

Efter en Del Diskussion vedtoges følgende Re-solution:

»Delegeretmødet vedtager, at der fra Forret-ningsudvalgets Side arbejdes hen til, at der for Rejsearbejder, som udføres i Dagløn, udbetales en højere Timeløn, ligesom der, hvor Arbejdet udføres i Akkord, udbetales Udstationeringspenge hver Uge, saavel for Værksted- som for Remisearbejdere.«

Om Akkordforholdene udspandt der sig en længere Diskussion, og fra alle Sider erkendtes det, at der var meget at rette ved disse Forhold; et Skridt i denne Retning mente man var, at der ved Akkordrevisioner altid var et Udvalg af Arbejdere til Stede.

Der fremkom ved Samarbejde følgende Resolution, som vedtoges:

»Delegeretmødet vedtager, at der fra Forret-ningsudvalget stilles Krav om, at der ved frem-tidige Akkordrevisioner gives de org. Arbejdere værkstedsvis Ret til at vælge Udvalg til at deltage i de Revisioner, som Administrationen foretager eller har foretaget, hvortil der intet Udvalg har været tilkaldt.«

Spørgsmaalet om Minimallønnen udsattes foreløbig.

I April 1909 indsendtes et Andragende om en For-bedring af Pensionsforholdene og en ny Skrivelse ind-sendtes i April dette Aar; men endnu havde man intet Svar modtaget, man vedtog derfor følgende Resolution:

»Forretningsudvalget bemyndiges til ved en Deputation at afkræve Ministeren Svar paa vor Henvendelse angaaende vore Pensionsforhold og derefter ved Henvendelse til vor Rigsdagsgruppe at søge Spørgsmaalet rejst ved Finanslovbehand-lingen.«

Det vedtoges at søge Ferien udvidet saaledes, at Retten hertil indtræder efter fast Ansættelse i 1 Aar. Næste Delegeretmøde afholdes i Aarhus 1912.

Fra Udlandet.

Frankrig.

Bestyrelsen for det franske Maskinarbejderforbund offentliggør i Augustnummeret af »Reveil des Mécaniciens« en Beretning over sin Virksomhed siden den sidste Kongres, der fandt Sted i 1907. Organisationen grundlagdes i September 1899 gennem de lokale For-eninger i Paris, Lyon, Marseille og Angers. Maanedsbidraget var da 25 Centimer pr. Medlem (ca. 18 Øre). Forhøjelse af Kontingentet fandt dog hyppig Sted, idet dette snart steg til 50, 60 og nu senest til 75 Cen-timer pr. Maaned. Efter den sidste Forhøjelse opret-tedes en Arbejdsløshedskasse — der bestod naturligvis i Forvejen en Rejse- og Strejkekasse — og paa Kon-

gressen i 1907 gik man endvidere til at oprette en Understøttelseskasse for Kolleger, der *aftjener deres Værnepligt*. I Frankrig eksisterer jo imidlertid flere Metalarbejderforbund, som saavel i Taktiken indad- som udadtil er saa væsensforskellige, at der endnu indbyrdes strides saa lidenskabeligt om Formerne, at Maskinarbejderforbundet i 1909 mistede fem af sine Afdelinger, deriblandt Pariserafdelingen, der var Forbundets største, idet disse Afdelinger, imod Forbundets Beslutning, deltog i en saakaldt Enighedskongres for franske Metalarbejdere, og derefter overgik til det »ny franske Metalarbejderforbund«, som væsentligst adskiller sig fra det her omtalte derved, at det intet som helst regelmæssigt Understøttelsesvæsen besidder. Det saakaldte ny Metalarbejderforbund er altsaa just det, som vi forstaar ved en ægte fransk Organisation.

Maskinarbejderforbundet, der altsaa har forsøgt at bygge en Organisation op i Lighed med de øvrige europæiske, har siden sin Stiftelse i forskellig Slags Understøttelse udbetalt, hvad følgende Tabel udviser:

Aar	Strejke	Arbejds- løshed	Rejse	Boy- kottning	Soldater
1900	2231,75	—	—	—	—
1901	4611,00	—	48,00	—	—
1902	128,00	—	76,00	—	—
1903	1508,50	—	139,50	10,00	—
1904	3795,25	—	264,60	—	—
1905	3849,50	6343,25	317,00	—	—
1906	13286,20	15527,00	501,00	125,25	—
1907	6999,50	7691,00	115,00	—	—
1908	627,50	16470,50	42,00	—	299,20
1909	162,00	7529,65	19,60	—	321,75
1910	—	944,00	55,00	18,25	114,10
Ialt . . .	37199,20	54595,40	1677,70	153,60	735,05

Beløbene er angivet i Franc.

Over-sigten taler tydelig nok om det franske Maskinarbejderforbunds gode Villie. Hvorvidt det imidlertid lykkes Forbundet at skabe en Organisation, der bliver den dominerende indenfor de franske Metalarbejders Verden, tvivler man efter det her oplyste noget om. Paa sin 5. Kongres, som afholdtes i Paris i Dagene fra den 13. til den 15. August d. A., forhandlede man da ogsaa Spørgsmaalet om Organisationens Viderebestaaen som selvstændigt Forbund. Efter en indgaaende Drøftelse og en Udvalgsbehandling vedtog man dog med 24 imod 3 Stemmer en Resolution, som udtalte sig for venskabeligt Samarbejde med andre Metalarbejderfraktioner, men som paa det bestemteste forlangte et Forbund paa Maskinarbejderforbundets Grundlag og med dets Taktik.

Den egentlige Leder af dette Forbund er Sekretæren P. Coupat med gamle Emile Kugler som Præsident. Kugler vil være de ældre Kolleger bekendt allerede fra 1888, hvor han sammen med den franske Arbejderdelegation besøgte Udstillingen her i København. Coupat

vil af adskillige Kolleger være kendt fra vor sidste Kongres, hvori han deltog som eneste Repræsentant fra Frankrig.

Kampen paa de tyske Skibsværfter.

Som vore Medlemmer vil have set af forrige Nr. af Bladet, er der udbrudt en Storkamp mellem tyske Fagforeninger og de nordtyske Skibsværfter. Kampen, der omfatter henimod 30,000 Arbejdere varer fremdeles, og det er ganske naturligt, at det fra Arbejdernes Side er Deutscher Metallarbeiter-Verband, den over 400,000 Mand stærke Organisation, der først og fremmest staar i Spidsen for Kampen med de halsstarrige Arbejdsgivere. Det er interessant at se, hvorledes denne Kamp former sig, alene af den Grund, at Værfterne ved alle Midler søger at undgaa, at det kommer til en Realitetsforhandling med Fagforeningerne, og de mener altsaa formentlig at kunne klare sig ved eventuelt Skruebrækkeri saa længe, at Arbejdernes Organisationer, trætte af Kampen, tvinges til at opgive den rejste Aktion.

For at plumre Vandet saa godt som muligt lod Arbejdsgiverne ved Udgangen af August som om de kunde tiltræde et fra »uinteresseret« Side fremsat Forslag om Optagelse af Forhandlinger; men da man skulde til at foretage det nødvendige for at faa disse Forhandlinger arrangeret, stillede Værfterne Fordring om, at forskellige Splittelsesorganisationer, deriblandt den saakaldte »nationale Arbejderforening«, hvis Medlemmer arbejder af al Kraft, medens de andre strejker, og altsaa driver det rene Skruebrækkeri, skulde deltage i Forhandlingerne. Fagforeningerne svarede naturligvis herpaa dels med at redegøre overfor Offentligheden, at det ikke var dem der havde søgt Forhandling, saaledes som paastaet af det Wolffske Telegrambureau og Storbørgerpressen, dels ved at gøre Arbejdsgiverne opmærksomme paa, at lige saa lidt som Fagforeningerne ønskede at bestemme, hvem der skulde forhandle paa Arbejdsgivernes Vegne, lige saa lidt ønskede man at lade Arbejdsgiverne bestemme, hvem der skulde forhandle paa Arbejdernes Vegne. Skruebrækkeriet vil næppe mere kunne frelse de tyske Skibsværfter fra at imødekomme Organisationernes berettigede Krav, selv om der hist og her findes Splittelsesorganisationer. Under de store Forhold i Tyskland er der selvfølgelig en Mængde Arbejdere, der ikke forstaar, hvor nødvendig Arbejderorganisationernes Enhed er. Religiøse og nationale Hensyn gør sig gældende, og dette besværliggør Arbejdet; men paa den anden Side kommer Værfterne til at regne med de stærke tyske Fagforeninger, der nu tæller over 2 Millioner Medlemmer, og en af Metalarbejderforbundets Repræsentanter, som var til Stede ved den fornylig stedfundne internationale Kongres, erklærede da ogsaa, at de tyske Arbejdere i denne Kamp næppe vilde appellere til Udlandet, thi selv om Kampen vilde koste adskillige Millioner, vilde de tyske Fagforeninger selv have let ved at føre den.

Kampen staar om 9 Timers Dagen, som mange iblandt i Arbejdsgiverne er fuldstændig klar over bør indføres, dernæst om Forhøjelse af Akkordpriserne, som Værfterne medens Tiderne var daarlige, har søgt at trykke, Forbedring af Timelønningerne m. m., og det nytter næppe de tyske Arbejdsgivere i Længden at modsætte sig disse Krav, der har den almindelige Befolknings fulde Sympathi samt en udmærket Begrundelse i den for de tyske Arbejdere specielt stærkt stigende Dyretid paa snart sagt alle Livsfornødenheder.

Der er al Grund for os til med Spænding at vente paa Udfaldet af denne Turnering mellem stærkt organiserede tyske Arbejdsgivere og Arbejdere.

Daarlig Kollega.

Medlem af Forbundet, Nr. 17956, *N. Hansen*, tog den 28. Juni Arbejde hos Cumanns Efterfølger i Magstræde 6. Vedkommende Kollega, som kom fra Rejsen, var meget daarlig stillet, men Kammeraterne paa Værkstedet hjalp ham paa forskellig Maade til Rette.

Hans Taknemlighedsfølelse kan dog næppe siges at have været stærkt udviklet, thi efter at have laant forskellige Smaabeløb, ialt 3 Kr. 14 Øre, af nogle Kolleger paa Værkstedet, forsvandt han derfra efter at have arbejdet der i 7 à 8 Dage.

Vi offentliggør dette med Henstilling om at have ham i venlig Erindring, hvis han skulde forsøge lignende Optræden andre Steder.

*Bestyrelsen for Klub 4
under Klejnsmedenes Fagforening.*

Stiftelsesfest.

Københavns Afdeling 2 (Kleinsmedesvendenes Fagforen.) afholdt den 20. August 23-aarig Stiftelsesfest paa Etablissementet »Gimle«. I Modsætning til tidligere Aar, var der af Hensyn til den store Arbejdsløshed ingen Fællesspisning, men kun Bal.

Midt under Ballet afbrødes Lystigheden ved at Formanden bød de fremmødte Velkommen og gav Ordet til Forbundets Sekretær, Hr. *Niels Lundbye*, som efter Indbydelse var kommen til Stede og holdt Talen for Fødselsdagsbarnet. Taleren oprullede Forbundets Historie, berørte Afdelingernes selvstændige Etablering og kom sluttelig ind paa en Omtale af den forestaaende Opsigelse af vore Overenskomster, under hvilken han manede til besindig Optræden; navnlig gjorde han de yngre Medlemmer opmærksom paa, hvilke Fordele de ved deres Indtræden i Forbundet straks gik ind til, og bad dem tænke paa de gamle Veteraner, der kun gennem store Ofre har tilvejebragt den mønsterværdige

Organisation, som de nu maatte være med til at bære yderligere frem.

Med et under stor Begejstring udbragt Leve for Afdelingen og Forbundet sluttede Taleren.

Festen vedvarede til den lyse Morgen.

Undervisning.

Gymnastik.

I vor Tid, hvor alt gaar fremad, saavel paa Arbejdets som paa Oplysningens Omraade, bør det være enhvers Pligt at søge at skaffe sig et saa godt Helbred som muligt. Et Middel hertil er *Gymnastik*.

Gymnastiken frembringer den legemlige Harmoni, den fulde Overensstemmelse af Legemets Dele, og yder herved den største Modstand imod Sygdom. Arbejdere, som til daglig udføre bestemte Bevægelser, ligesom Hjulene i en Maskine, opnaar ikke denne legemlige Fuldkommenhed, uden ved at drive nogen Gymnastik; derfor indmeld Dem i en Gymnastikforening, og ingen staar Dem vel nærmere end »*Arbejdernes Gymnastik- og Svømmeforening*«, hvor Kontingentet er 1 Kr. maanedlig og 50 Øre i Indskud.

Indmeldelser modtages hos Formanden, A. Christophersen, Turesensgade 32, 3. tv., og i Arbejdernes Cycle-Kreditselskab, Rømersg. 25, St., samt i Øvelseslokalet, Vestervoldgades Skole (98) hver Tirsdag og Fredag fra 8—10 Aften.

Alle, som kunne ønske at overvære en Gymnastiktime er velkomne.

A. Christophersen.

J. Borups Lærestalt.

Ovennævnte Lærestalt, der er indrettet efter Hovedstadsforhold og forøvrigt godt kendt af vore Fagfæller i København, aabner sin Vintersæson fra og med Tirsdagen den 4. Oktober.

Lokalerne er fremdeles i Ny Rosenborg 9, Vestre Boulevard, hvor Forstanderen daglig træffes før 2 og efter 6, og Undervisningen spænder over Dansk Retsskrivning, Bogholderi, Regning, Skrivning, Matematik, Stenografi, Sprog (tysk, engelsk og fransk) saavel for Begyndere som Viderekomne, Dansk Stil, Historie, Litteratur, Litteraturlæsning og Naturhistorie.

Betalingen er for Fagforeningsmedlemmer, der mod Fremvisning af Medlemsbog har Adgang for halv Pris, 2 Kr. pr. Maaned for Kursus med 2 ugentlige Timer, 1½ Kr. maanedlig for Kursus med 1 ugentlig Time. Samme Betaling gælder iøvrigt for Medlemmernes Hustruer.

Redigeret af *J. A. Hansen*.

Bogtr. Lützhöft-Petersen, Amagervej 10, Kbhvn.

FAGBLAD FOR SMEDE OG MASKINARBEIDERE

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

Nr. 12.

Oktober 1910.

22. Aargang.

Skal vore Overenskomster med Arbejdsgiver-Sammenslutningen forlænges eller opsiges.

Paa det Tidspunkt, da nærværende Artikel skrives, den 19. Oktober, staar ovennævnte Spørgsmaal endnu ubesvaret, og deri er for saa vidt intet mærkeligt, som Erfaringen viser, at der først kommer fart i forhandlingerne om en Overenskomst paa det Tidspunkt, hvor den i den gældende Overenskomst fastsatte Termin er ved at løbe ud. Men dette forhøjer tillige Spændingen, og mange af vore Medlemmer gaar sikkert i Øjeblikket med et stærkt Længsel efter at faa Spørgsmaalet besvaret. Alle ved, at Situationen er ret vanskelig. De fleste har hørt om, at der i Aar og til næste Aar vil kunne opsiges fagoverenskomster gældende for omkring 50,000 organiserede Arbejdere eller Halvparten af Medlemsantallet i De samvirkende fagforbund. Dertil kommer, at Arbejdsforholdene ingenlunde kan siges at være særlig gunstige. Byggeriet i København ligger, som bekendt, braf endnu, paa Skibsværfterne er der kun lidt at bestille, Staten synes mere ligegyldig end nogensinde før med Hensyn til Bevarelsen af Statens Bestillinger for Landets egen Industri, og vort Argrarregimente vilde, som enhver ved, ikke tillade, at der nu, medens Tiderne var daarlige, blev taget fat paa Storstrømsbroen for Jærnbane-trafikken mellem Madsnedø og Ørehoved.

Paa samme Tid er der Dyretid i Landet, hvorfor Kravet om fortsat forbedring af Arbejdsforholdene

trænger sig paa, og naar dertil kommer, at det for den hele faglige Situation til det kommende Foraar vil være af den allerstørste Betydning, om der oprettes en fornyet Overenskomst for Jærnindustrien, saa er det forklarligt, at der indenfor vort fag hersker en øjeblikkelig Spænding.

Der har i den sidste Tid i snævrere Forstand været ført en Del forhandling mellem Sammenslutningen og vort forbund, og det er i alt fald paa nærværende Tidspunkt ikke udelukket, at der kan fremkomme en fornuftig Overenskomst som Resultat af disse forhandlinger, og som vore Medlemmer vil vide, drejer det sig som sædvanlig ikke om, som man er saa tilbøjelig til at sige, at „binde“ Medlemmerne for et kortere eller længere Tidsrum, men kun om at bringe en Ordning af visse centrale Spørgsmaal, der ganske vist paa samme Tid er af den allerstørste Vigtighed for os alle sammen. Her er jo nemlig Tale om Minimallønnen eller dens eventuelle Højnelse, Arbejdstidens Forkortelse, den fremtidige Ordning af det saakaldte Samarbejde paa Værkstederne, om Tillidsmands- og Affordforholdene, hvilke sidste Spørgsmaal jo dog igennem Aarene har fundet en saa fundamental Løsning, saa der næppe kan være Tale om væsentlige Forandringer her. Men først og fremmest er det som vore Medlemmer vil se paa selvfølgelig, om der kan

opnaas noget paa Minimumlønningen, og om det kan lykkes at gennemføre en forfortællelse af Arbejdstiden. Vor sidste Kongres vedtog jo med Hensyn til Arbejdstiden, at Hovedbestyrelsen kun med Tilladelse fra et Repræsentantskabsmøde eller en Kongres tør indgaa paa en Overenskomst, som ikke indeholder en forfortællelse af Arbejdstiden, der tager Sommeren med. Men Arbejdsgivernes Modstand imod dette almene Arbejdertrav er velbekendt, f. Eks. fra de sidste Konferencer i de grafiske Fag og Malerfaget.

De allernærmeste Dage maa dog bringe en Løsning — forhaabentlig en gunstig, og allerede i Løbet af faa Dage, maaske allerede naar dette Medlemsblad udgaar fredagen den 21., vil antagelig Forbundets Repræsentantskab blive sammenkaldt for at tage Stilling til den foreliggende Situation: Om Overenskomsten bør opsiges eller løbe videre til næste Termin om et Aar, eller hvis der kan foreligge Forslag til en ny Overenskomst da eventuelt tage Standpunkt til denne.

Arbejdsforholdene.

Nordjyllands forenede Privatbaner.

I Aar og Dag har der været ført Forhandlinger med »Nordjyllands forenede Privatbaner«, hvilket Selskab paa sit Værksted i Aalborg til Stadighed beskæftiger imellem 20 og 30 Kolleger.

Dels ønskede man Lønforholdene ordnede, men navnlig drejede Forhandlingerne sig om Oprettelsen af Regler for Behandlingen af saadan faglig Strid, som eventuelt maatte opstaa paa Værkstedet. Lønspørgsmaalet ordnedes uafhængig af Overenskomsten. 18 af 21 Arbejdere fik hver et gennemsnitligt Tillæg af 1,8 Øre, hvorved Gennemsnitslønnen for samtlige 21 steg fra 39,0 til 41,2 Øre pr. Time.

Overenskomsten om voldgiftsretlig Behandling af faglige Divergensspørgsmaal har følgende Ordlyd:

Overenskomst

om

Lønforhold samt Regler for Behandlingen af faglig Strid

mellem

Nordjyllands forenede Privatbaner og Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

I Tilslutning til § 3 i Reglementet for Ansatte ved Værksted- og Lokomotivtjenesten ved Nordjyllands forenede Privatbaner fastsættes følgende Regler:

§ 1.

Lønnen for de ved Værkstederne Beskæftigede findes angivet paa vedhæftede Liste. Den derpaa opførte Timeløn gælder fra 1. April 1910.

Ved fremtidige Antagelser fastsættes Lønnen ved Overenskomst, dog ikke under 37 Øre pr. Time.

§ 2.

De i § 1 nævnte Timelønninger er fastsatte under den Forudsætning, at Arbejdet fremdeles gives i Akkord i størst mulig Udstrækning og efter de for Tiden derom gældende Regler af 1908, som er fastsatte af Centraldirektionen.

I Tilfælde, hvor Arbejderne maatte mene, at disse Forhold er forandrede, eller naar de iøvrigt maatte mene at have Grund til Klage, vil Spørgsmaal desangaaende til enhver Tid kunne forlanges gjort til Genstand for Forhandling i Overensstemmelse med nedenstaaende Regler for Behandlingen af faglig Strid.

§ 3.

Smede og Maskinarbejdere ved Nordjyllands forenede Privatbaner vælger af deres Midte en Tillidsmand, hvis Opgave det er at være sine Kammeraters Repræsentant og Tillidsmand og desuden deres Talsmand overfor Værkstedets og Banernes Ledelse.

Naar en eller flere af hans Kammerater, enten fordi de føler sig forurettede eller af andre Grunde, ønsker det, er han forpligtet til at forebringe deres Klager eller Henstillinger for Direktionen, saafremt Sagen ikke ordnes tilfredsstillende med selve Værkstedsledelsen.

§ 4.

Tillidsmanden skal vælges blandt de anerkendt dygtige Arbejdere, der har arbejdet paa Værkstedet i mindst 2 Aar.

Valget er ikke gyldigt, før det er approberet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbunds Hovedbestyrelse og af denne meddelt Privatbanernes Direktion.

Iøvrigt bemærkes, at Tillidsmanden kan afskediges som enhver anden Arbejder, naar Arbejdsforholdet maatte kræve saadant; men efter hele Forholdets Natur er det paa den anden Side klart, at Afskedigelse af Tillidsmanden ikke bør foretages uden tvingende Grunde.

Tillidsmanden kan, naar der er Enighed desangaaende, foruden at være Tillidsmand for Smede og Maskinarbejdere, tillige fungere som Tillidsmand for andre Arbejdere ved Privatbanernes Værksteder.

§ 5.

Den til enhver Tid valgte Tillidsmand har til Opgave at være Mellemed mellem Værkstedsledelsen og Direktionen paa den ene Side og Smede og Maskinarbejdere, respektive Værkstedsarbejdere, paa den anden Side.

I denne Egenskab har han Ret til paa sine Kammeraters Vegne at frembære Klager og Krav, der fremkommer under Arbejdets Gang, for Værkstedsledelsen, og, hvis ikke Sagen ordnes ved saadan Henvendelse, da at frembære disse for Direktionen.

§ 6.

Lykkes det ikke Tillidsmanden ved Henvendelse til Værkstedsledelsen eller Direktionen at opnaa en for ham eller hans Kammerater tilfredsstillende Ordning af en Sag, staar det ham altid frit for at paakalde sin Organisations Bistand.

§ 7.

I saadanne Tilfælde, som nævnt under § 6, træder en Repræsentant for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund straks i Forhandling med Ledelsen med det Formaal at bilægge den opstaaede Strid.

Lykkes det heller ikke paa denne Maade ved Forhandling mellem Direktionen og Forbundet at opnaa Enighed om den opstaaede Strid, henvises denne til Afgørelse ved en Voldgift.

§ 8.

En eventuel Voldgift nedsættes paa den Maade, at hver af Parterne vælger en Repræsentant, og disse to vælger i Forening en Opmand, hvis Opgave det er at lede Voldgiftsrettens Forhandlinger og, om fornødent, afsige Kendelse i den Retten forelagte Sag.

§ 9.

I Tilfælde af Uenighed om Valget af Opmand, udmeldes denne af Politimesteren i Aalborg.

§ 10.

Eventuelle Udgifter ved Voldgiften afholdes af Parterne efter Voldgiftens Skøn.

Nærværende Overenskomst gælder fra 1. April 1910 og fremdeles til 1. April 1912, hvorefter den af sig selv bortfalder, med mindre anden Aftale træffes.

p. t. København, den 12. Oktober 1910.

For Nordjyllands forenede Privatbaner:

Jørgen Berthelsen.

For Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund:

J. A. Hansen.

For første Gang i Forbundets Eksistens er der saaledes sluttet en Overenskomst, som fastsætter tvungen Voldgift i alle Stridsspørgsmaal.

Stor-Lock-ouden i Tyskland undgaaet.

Efter Strejken paa de hamburgske Skibsværfter, som efterfulgtes af en Lock-out paa samtlige de nordtyske Skibsværfter (Seeschiffswerften), hvilket alt foranledigedes af, at Arbejderne her forlangte en noget højere Løn, tryggere Arbejdsforhold og kortere Arbejdstid (navnlig dette), truede Konflikten en Overgang med at skulle antage et meget stort og i Tyskland hidtil ukendt Omfang, idet »Der Verband der Metallindustrieller« (Arbejdsgiverne indenfor Metalbranchen) truede med at udvide Lock-ouden paa en saadan Maade, at alene 600,000 Metalarbejdere gjordes ledige. Antagelig var dette Lock-outvarsel kun tænkt som en Trusel, som et Spøgelse til Skræk for de Bange, thi uberegnelige Følger vilde have været Virkningen af en saadan

Trusels Virkeliggørelse, om den overhovedet havde kunnet virkeliggøres, hvad adskillige Arbejdsgiveres Holdning ikke tydede paa.

Vore tyske Kolleger lod sig heller ikke skræmme af deres Arbejdsgiveres letsindige Adfærd, men fastholdt deres Fordringer, indtil de havde opnaaet et Tilbud fra Arbejdsgiverne, som de kunde akceptere. Dette forelaa til Behandling den 6. Oktober paa en Værftsarbejderkonference i Hamburg og vedtoges med alle Stemmer imod 3. Helt og fuldt opfyldte det ikke Arbejdernes Krav, men nærmede sig dog meget stærkt de oprindelige Fordringer. Man fik saaledes Arbejdstiden paa de nordtyske Værfter forkortet med en Time ugentlig (i Hamburg fra 56 til 55, udenfor Hamburg fra 57 til 56 Timer) fra 1. Januar 1911 at regne, Genantagelseslønnen for de Udelukkede forhøjedes med hver 2 Pf. og under den Forudsætning, at den laveste Begyndelsesløn for en voksen Arbejder i Hamburg ikke maa være under 40 Pf. Begyndelseslønnen udenfor Hamburg overlodes dog til Fastsættelse ved lokal Forhandling. Foruden denne Bestemmelse om Begyndelseslønnen indrømmedes der en Lønforhøjelse paa 2 Pf. pr. Time til hver paa Værfterne beskæftiget Arbejder, hvad enten han havde været ude af Arbejde eller ikke. Herudover aftaltes indgaaende Bestemmelser om Akkorder, Betaling for Overtid, Dag- og Nathold, Lønningsperiode og Mæglinginstitution, der alt i alt sikredes med større eller mindre Fordele for Arbejderne.

Vi er dog ikke i Tvivl om, og det er Metalarbejderne i Tyskland heller ikke, at man kunde have naaet endnu flere Fordele, hvis blot Arbejderne selv til Fulde forstod Devisen: Enighed er Magt. Men i Tyskland florerer jo de saakaldte kristelige sociale-, Hirsch-Dunkerske- og andre Arter af Fagforeninger, der i Forbindelse med Tysklands endnu ikke faa Uorganiserede er Arbejderne en værre Hæmsko end alle Arbejdsgivernes Modstand tilsammen. Ved Forhandlingerne om Afslutningen af denne sidste store Tørn viste det sig dog, at de fri Fagforeninger (de socialdemokratiske), der talte ialt 8 interesserede Brancher, blev de afgørende. Navnlig var naturligvis det tyske Metalarbejderforbund, hvis Formand, Alex Schlicke, skiftevis med Garvens fra Hannover, som var Repræsentant for Arbejdsgiverne, ledede Forhandlingerne i Mægling Kommissionen, den Faktor, der regnedes mest med.

Arbejdsløshedsstatistik.

Som Motivering til et Andragende til Københavns Kommune om Bevilling af et Beløb til Understøttelse til Medlemmer af Arbejdsløsheds kasserne har Arbejdernes Fællesorganisation i København pr. 17. September d. A. indsamlet en Statistik over Arbejdsløshedens Omfang.

Der foreligger Oplysninger fra 113 Fagforeninger med et samlet Medlemsantal af 44792.

Af disse var den nævnte Dato 5313 = 11,86 pCt. arbejdsløse og af disse 5313 over 3267 = 61,59 pCt. uden Understøttelse.

Gruppevis opstillet fordeler Arbejdsløsheden sig saaledes:

Industrifag: 2161 = 9,05 pCt. arbejdsløse, heraf 1182 = 50,06 pCt. uden Understøttelse.

Bygningsfag: 1620 = 24,91 pCt. arbejdsløse, heraf 1282 = 79,13 pCt. uden Understøttelse.

Arbejdsmandsfag: 1532 = 10,63 pCt. arbejdsløse, heraf 803 = 52,41 pCt. uden Understøttelse.

Samtidig anfører vi Tallene for vort Forbunds Arbejdsløse for *hele Landet* fra Januar 1907 til Dato paa nedenstaaende Fortegnelse.

Maaned	1907			1908			1909			1910		
	København	Provinserne	Tilsammen	København	Provinserne	Tilsammen	København	Provinserne	Tilsammen	København	Provinserne	Tilsammen
Januar	195	113	308	400	113	513	875	409	1284	648	307	950
Februar	159	79	238	444	93	537	894	397	1291	783	298	1081
Marts	203	71	274	447	70	517	975	431	1406	623	295	918
April	113	35	148	298	92	390	902	309	1211	818	196	1014
Maj	84	32	116	374	110	484	550	160	740	580	176	756
Juni	74	39	113	452	93	545	550	300	850	832	228	1060
Juli	200	43	243	501	187	688	599	289	888	958	288	1246
August	270	30	300	584	195	779	598	332	930	692	245	937
September	275	33	308	702	205	907	550	243	793			
Oktober	401	54	455	826	288	1114	558	276	834			
November	526	121	647	916	362	1278	770	295	1065			
December	426	110	536	870	423	1293	803	449	1252			

Daarlige Betalere.

Saa vel i vort Fagblad som gennem den socialdemokratiske Presse meddeler vi Tid efter anden at Værksteder er blokerede fordi Arbejdsgiveren ikke betaler Løn til en enkelt Svend, enten fordi Evnen til at betale er saa ringe, saa det ikke er muligt at pine Penge ud af vedkommende Mester, som Uge paa Uge kommer i større Gæld til den godtroende Svend, der stadig arbejder delvis paa Kredit, og saa tilsidst ikke kan holde den gaaende længere med Kreditgiveriet til Mesteren, og derfor maa indgive sit Krav til Forbundet, eller ogsaa fordi Mesteren sommetider ligefrem sportsmæssig stryger den sidste Ugeløn, han skylder Svenden, til Fordel for sin egen Lomme, vel vidende, at han maaske en Gang bliver nødsaget til at betale Beløbet; men da Rettens Vej er lang og trang, og da han véd, at Forbundet ikke har stor Fornøjelse af at blokere ham, fordi han sjældent har Brug for en Svend, men klarer sig med en Dreng eller to, lader han fem og syv være lige, og afventer rolig Begivenhedernes Gang til han en Dag staar overfor en Eksekution og Ansigt til Ansigt med Byfogdens Folk — saa betaler han, hvis han da ikke har Ægtepagt, som giver Konen Raadighed over hele hans Bo, eller hvis han ikke paa anden Maade har pantsat hele Pibetøjet, saaledes at han med et svedent Grin kan imødesee en hvilken som helst Eventualitet, hvad Ret og Skyldighed angaar.

I København har vi i Tidens Løb faaet samlet en hel lille Buket af saadanne Arbejdsgivere, som vi her ved præsenterer vore Læsere:

Tyskeren, Mekaniker *Poul Lorentz*, Hellerupvej Nr. 10 skyldte en af sine Landsmænd 19 Kr. 5 Øre. Da Svenden netop skulde rejse til Hjemlandet, og Lorentz ikke var pr. Kasse lige i Øjeblikket, anmodede han Forbundet om mod Kvittering at lægge Pengene ud mod Betaling førstkommande Lørdag, men Beløbet er aldrig blevet betalt, uagtet han af Retten er dømt til at betale.

Ved forskellige Lejligheder — ikke saa faa — er han kommen i Skyld til sine Svende, og kommer man derud for at tale med ham om Sagen, tager han sin helligste Mine paa og sværger atter og atter ved *Joseph og Maria* (Manden maa vel være Katolik eller skør) paa, at han hellere end gerne vil betale — men han gør det bare ikke.

Jo, sommetider kan Svendene ved at trave den halve Mil fra Hovedstaden ud til ham i Hellerup rage sig et Par Kroner til, men det er ikke alle, der kan kvittere for deres fulde Tilgodehavendes Betaling.

Smedemester *Madsen*, Vesterbrogade 99, blev en ung Svend 10 Kr. 32 Øre skyldig, og en skriftlig Henvendelse fra en af vore københavnske Afdelingsbestyrelser desangaaende blev slet ikke besvaret.

Ved Afdelingsformandens personlige Henvendelse til Manden, stillede han sig aldeles uforstaaende an, og benægtede at have modtaget noget Brev, samtidig med at han paastod at have afsendt Beløbet pr. Postanvisning fra Postkontoret i Frederiksberg Allé.

Medlemmer, der er slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, fra hvilken Vedk. har betalt.
5433	Abel, Richard	Kiel	4. 3.84	Kiel	25.10.09	Kbhvn. Afd. 1	9. 7.10
10867	Akselsen, J. M.	Veirum	9. 3.73	Kbhvn. Afd. 1	30. 1.10	" " 1	11. 6.10
11133	Berthelsen, Julius F.	København	3. 5.76	" " 1	15. 3.09	" " 1	17. 3.09
11424	Bolbro, Niels C. Gudmann	—	21. 5.61	" " 1	21. 1.99	" " 1	16.10.09
9675	Brøns, W.	Roskilde	15. 6.82	Roskilde	11.12.09	Roskilde	26. 3.10
14952	Christensen, Jens Peter	Erindlev pr. Rødby	4. 3.86	Holeby	29.10.04	Maribo	19. 2.10
2292	—	Nexø	17.11.89	Kbhvn. Afd. 1	1. 7.10	Kbhvn. Afd. 1	9. 7.10
5459	Clausen, Frederik	København	18. 2.87	Vegeack	6. 2.10	" " 1	9. 7.10
10328	Frantzen, R. H.	Jullerup	30. 7.89	Kbhvn. Afd. 1	18. 6.10	" " 1	18. 6.10
2904	Frederiksen, Joh. Chr.	Randers	24. 6.74	Aarhus	23. 1.97	Aarhus	22. 1.10
17273	Gramkow, Carl E.	Hallund	29. 4.89	Hjørring	8. 5.09	Hjørring	14. 5.10
9866	Hansen, Carl L.	Hornbæk Sogn	26. 1.78	Randers	5. 5.98	Randers	4. 6.10
14472	—	Sørup, Falster	28.10.81	Nykøbing F.	2. 5.00	Nykøbing F.	30.10.09
17462	—	Nakskov	13.11.86	Holeby	13.11.09	Kbhvn. Afd. 1	25. 6.10
9880	Jensen, Chr. M.	Sæby	1.10.71	Fredericia	21. 8.04	Fredericia	20. 3.10
17621	—	Svendborg	20. 6.90	Svendborg	9. 7.10	Svendborg	27. 7.10
345	—	København	20. 3.91	Kbhvn. Afd. 1	10. 5.10	Kbhvn. Afd. 1	16. 7.10
13261	Krarup, Axel	Stoby	24.11.87	Holstebro	4. 5.08	" " 1	23. 7.10
15030	Larsen, Louis Peter	Jowa, Amerika	22. 3.86	Fabriksarb. Forb.	30. 8.07	" " 1	25. 6.10
11476	Madsen, Thorvald	Odense	12. 9.76	Kbhvn. Afd. 1	19. 1.06	" " 1	28. 5.10
17450	Mortensen, Carl A.	København	27. 3.79	Odense	3. 1.10	" " 1	11. 6.10
418	Munch, O. A. P.	Nexø	26. 6.86	Kbhvn. Afd. 1	14. 5.10	" " 1	16. 7.10
9673	Nielsen, H. Chr.	Sct. Jørgensbjerg	3. 7.71	Roskilde	10.12.04	Roskilde	9.12.09
13210	—	Enslev	14. 9.63	Randers	4. 9.09	Randers	21. 5.10
2111	—	København	25. 7.89	Kbhvn. Afd. 1	15. 2.10	Kbhvn. Afd. 1	26. 3.10
7011	Petersen, Oskar	Næstved	7. 7.89	Næstved	9.11.07	" " 1	25. 6.10
4508	Poulsen, Poul	Starup pr. Kolding	22. 4.79	Odense	1. 2.08	Middelfart	25.12.09
13017	Rasmussen, Holger Vilh.	Helsingør	13. 8.81	Kbhvn. Afd. 3	13. 1.00	Fredericia	21. 5.10
5423	—	Troelstrup	5.12.83	" " 1	10. 6.10	Kbhvn. Afd. 1	23. 7.10
1051	Schiøler, Peter Viggo	København	27. 4.74	" " 1	10. 6.95	" " 1	14. 5.10

Da Postkontorets Bestyrer ved den grundigste Undersøgelse konstaterede, at vedkommende ikke havde indsendt Beløbet til Viderebesørgelse, rettedes der paa Henvendelser til ham, men nu truede han med at hente Politiet og regalerede sin Kreditor med Skældsord som Tyveknægt, Laban o. s. v.

Meget dannet Mand! Kan ikke nægtes.

Henvises til Sagførerens Behandling.

Den unge *Mollerup* i Ole Suhrsgade, som arvede en glimrende Forretning efter sin Fader, satte i Løbet af et Aars Tid en pæn lille Formue over Styr ved Dobbel og Svir, og da nogle af hans afdøde Faders Venner skaffede ham et bedre Stykke Arbejde i Entreprise for at rette lidt paa hans derangede Forhold, fik han et Par unge Svende, som til Nød kunde faa Føden hjemme hos »de gamle« et Stykke Tid, til at arbejde paa Klods for ham, indtil det paagældende Arbejde var færdigt. Da han havde hævet sit Tilgodehavende, hvoraf de to Ungsvende skulde have 212 Kr. tilsammen, forsvandt han i nogle Dage og omsatte hele Kapitalen i lystigt Lag, men glemte rent at betale Lønnen ud til sine Svende.

Dørlukkerfabrikant *Kann* i Tietgensgade blev 7 Kr. skyldig til et af vore Medlemmer og 11 Kr. til et andet Medlem.

Han har lige saa lidt holdt alle gyldne Løfter om Betaling, og er desaaarsag stævnet for Rettens Skranke.

Fhv. Smedemester *J. P. Nielsen* fra Øresundsvej, Hammershusgade og Dronningens Tværgade — sørgelig berømt fra alle disse Steder paa Grund af sine Betalingskonflikter — er senere havnet som Vicevært for en Ejendom paa Australievej, hvor han paatog sig Installeringen af W. C., og da han var kommet saa vidt, saa han kunde klare det resterende Arbejde uden Medhjælp, ragede han naturligvis uklar med sine Folk, hvorved en Svend fik 25 Kr. 70 Øre og en Arbejdsmand 21 Kr. 50 Øre tilgode, og en Henvendelse for at faa Sagen ordnet affødte intet andet end Ukvemsord og Trusler, hvorfor disse Krav ogsaa overgaves til Justitsens Bedømmelse.

Fabrikant eller Smedemester *Henriksen*, med Bopæl Nygaardsvej 3, der gentagne Gange er prajet for at betale 12 Kr., som han i mere end et halvt Aar har skyldt en Svend, lader alle Henvendelser ganske upaaagtede, hvad enten de er mundtlige eller skriftlige.

Endelig har Smedemester *H. C. Jensen*, der havde Værksted paa Jagtvej 123 og Bopæl samme Vej Nr. 127, truffet Overenskomst med undertegnede om at betale 18 Kr. til en Svend, der havde arbejdet for ham, men umiddelbart efter at Aftalen var truffen, rømmede han

hele Bulen og forsvandt ud i Privatlivets Idyl glemmende alle Løfter fra sin Mesterperiode — ogsaa Løftet om at afsende de 18 Kr. til den aftalte Tid.

Alle de paagældende »Mestre«, hvad enten de i Øjeblikket driver Virksomhed eller ej, er blokerede for Tilgang af Forbundets Medlemmer i Fremtiden, indtil Meddelelse foreligger om, at de har opfyldt deres Forpligtelser.

Otto Smith.

Konflikter.

Paa nedennævnte Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt indtil anden Meddelelse foreligger.

1. Hos Fabrikant *P. Nielsen, Pedershaab* i Brønderslev, fortsættes Arbejdsstandsningen fremdeles.

2. *Plovfabrikant Jacobsen, Fraugde* paa Fyn, er ligeledes fremdeles blokeret og Tilgang af Forbundets Medlemmer forbudt.

3. *Silkeborg Afdeling* frabeder Tilgang til Smedemester *Carl Jacobsens* Værksted.

4. *Smedem. A. Mathiesen, Laasbygade, Kolding*, er blokeret.

5. *Grovsmed Andersen, Jagtvejen 217, København*, er ligeledes fortsat blokeret.

6. *Automatfabriken, København*, hvor en Svend ikke har faaet sin Løn udbetalt, er blokeret.

7. Da *Grov- og Skibssmed Mikkel Christensen, Nykøbing M.*, ikke har betalt en Svend sin tilgodehavende Løn advares mod Tilgang til ham, indtil Forholdene er ordnet.

8. Hos *Danielsen & Olsen, Varde*, er Arbejdet nedlagt af vore Medlemmer, som frabeder Tilgang. To Smede er gaaet i Arbejde her.

Blokade i Faaborg.

I Slutningen af September Maaned modtog vi fra vor Klub i Faaborg Begæring om Tilladelse til at blokere *Maskinbygger Rasmus Henningsens* Værksted. Nævnte Sted var Forholdene nemlig ret upaalidelige. I Løbet af 14 Dage havde Henningsen saaledes prøvet 4 Svende, en ad Gangen, uden at nogen af disse var i Stand til at »tilfredsstille« hans Fordringer. En holdt ud i 2 Timer, en $\frac{3}{4}$ Dag og 2 hver 4 à 5 Dage. Hertil kom, at Henningsen kun betalte 30 Øre i Timen, ligesom han var meget overlegen og stor overfor Udøvere af det ædle Smedefag, hvad enten disse udførte Arbejde for ham eller kun som Tilrejsende rettede en høflig Forespørgsel til ham, om der skulde være noget Arbejde at faa paa hans Værksted. Klubben fik Tilladelsen, og mindre end 14 Dage efter havde vi Meddelelse om, at Henningsen havde lovet at rette sig efter Jærnindustriens Overenskomster, at give Akkord i størst mulig Udstrækning og

at forhandle med Forbundet om eventuelle Stridsspørgsmaal ham og Arbejderne imellem.

Antagelig er arbejdstagende og arbejdssøgende Smede- og Maskinarbejdere fremtidig mere velsete paa Hr. Henningsens Domæne.

Et Besøg i Fraugde.

Omtrent siden Frederik den Syvende døde, havde jeg nær sagt, har vi regelmæssig hver Maaned læst her i Bladet, at hos Plovfabrikant Jacobsen i Fraugde var der Strejke. Lige saa sikkert som vi ved, at Dag og Nat ikke vil aflade, lige saa bestemt ved vi, at naar vi faar vort Fagblad, saa er Plovfabrikanten med i »Erindringslisten«. Nu vilde Tilfældet imidlertid forleden, at jeg fik et Ærinde ovre i en lille Landsby paa Fyn, og under mit Ophold der fik jeg tilfældig at vide, at Fraugde laa der lige i Nærheden. — At jeg ikke var klar derover i Forvejen er maaske min Fejl, men til min Undskyldning tjener dog dette, at Plovfabriken jo nu engang ikke hører med til Verdens syv Underværker.

Men nu til Sagen.

Straks da jeg hørte det velsignede Navn, brændte det mig under Fødderne. Jeg maatte afsted. Og som sagt, saa gjort. Jeg gik med det samme.

Som jeg nu gik hen ad Landevejen, tænkte jeg ved mig selv: Bare du nu kan finde den Fabrik, thi af selve Ordet »Fabrik« kan det jo ikke nytte at lade sig imponere. Det gaar jo nu til Dags med Værksteder ligesom med Værtshuse: De eksisterer ikke mere. Nu er det Fabriker og Restauranter istedet. Og tænkte jeg ved mig selv, maaske er det en ganske almindelig Landsbysmedie, hvor der staar en syvkartet Slibesten udenfor i et bundfrossent Vandtrug, og hvor Mutter selv ikke er bange for at slaa et Slag med Forhammeren, naar det kniber.

Dette viste sig dog ikke at være Tilfældet. Fabriken er ikke saa lille endda. Og saa er den forreste Bygning ud mod Landevejen nok saa snedig indrettet ligesom en Rævehule: Den har en Udgang i hver Ende.

Det slog mig straks, da jeg saa dette. Den Plovfabrikant er lige godt en fornuftig Mand, tænkte jeg. Han ved meget godt, at Hædersmændene, som han faar fat i, ikke er af bedste Sort, og naar han saa har en Port i hver Ende af Værkstedet, saa kan han saa rart tage dem ind af den ene Ende, og smide dem ud af den anden.

Det var en Søndag jeg var paa Gerningsstedet, og alt var forsvarligt lukket. Ved at høre Spektakel derinde fra kom jeg dog under Vejr med, at der maatte være Folk derinde, og gennem en Bagdør lykkedes det mig ogsaa at komme ind, og med Tilladelse af en Hædersmand fik jeg ogsaa Lov til at bese Virksomheden.

Dette gik altsammen meget glat, men da jeg senere vilde have at vide noget om Lønforholdene, vil jeg ikke just sige, at Hædersmanden var særlig meddelsom. Dog fik jeg saa meget ud af ham, at Timelønnen var tredive Øre, og at den almindelige Akkordfortjeneste var fem

og fyrretyve Øre pr. Time. De var ialt paa Fabriken femten Svende, og lige saa mange Dreng. Jeg skulde nu, da jeg havde faaet dette at vide, til at have talt med Hædersmanden om Strejken, men vor Samtale blev da afbrudt, og jeg sagde Farvel og Tak.

Da jeg kom udenfor aandede jeg al den fordærvede Luft ud, og børstede mig godt af.

Men nu den alvorlige Side af Sagen.

Vilde der ikke for vor Afdeling i Odense være Anledning til at tage Affære og søge at faa en Ordning tilveje med Fabrikant Jacobsen. Vi har her at gøre med en Mand, som, i alt Fald i teknisk Henseende, er fuldt paa Højde med sin Tid. Fabriken er praktisk og moderne indrettet, gode Maskiner, elektisk Lys og Centralvarme, noget man jo ellers ikke er vant til at støde paa i en lille Landsby. Der er noget nedslaaende i at tænke paa, at en Fabrik som denne, der kun ligger en god Mils Vej fra Odense, Aar ud og Aar ind skal arbejde med en saa stor Stab af Skruebrækkere.

Strejkens Forhistorie kender jeg ikke, muligvis er der intet at stille op, men heldigt vilde det være, om man kunde faa lavet et ordentlig Arbejdssted ud af Plovfabriken.

Ganske vist vilde det være noget af et Savn, om vi skulde miste Fraugde Plovfabrik i Fagbladets Strejkerubrik, nu den har været der i saa mange Aar. Dog, Livet byder os jo saa mange Afsavn, og vi kom vel ogsaa ud over dette.

N. Jensen.
Afd. 1.

Vore Arbejdsanvisningskontorer

og

Medlemmernes Anmeldelsespligt til disse.

Medens vore Medlemmer som Regel aldrig glemme at melde sig paa Anvisningskontoret, naar de blive arbejdsløse, forøvrigt ganske fraset om de kunne oppebære Understøttelse eller ej, er der derimod jævnlig Klager fra vore Afdelinger og Anvisningskontorer over, at Medlemmer undlade at anmelde, naar de tiltræde Arbejde, ligesom der ogsaa klages over, at saadan Anmeldelse i mange Tilfælde først sker efter at Arbejdet er tiltraadt, i en Del Tilfælde endda flere Dage efter at dette er sket.

Dette er naturligvis ganske forkert, idet Arbejdsanvisning kun kan komme til at virke tilfredsstillende, naar Kontoret til enhver Tid er paa det rene med de Arbejdsløses Forhold.

Men langt værre er det, naar Medlemmer, der tiltræde Arbejde i en anden By, undlade at melde sig til Anvisningskontoret inden Arbejdet tiltrædes, og det er da ogsaa i ganske særlig Grad dette Forhold, der klages over fra vore Anvisningskontorer i Provinserne. I vore Provinsbyer med deres mindre Forhold og færre Anvisninger af Arbejde, vil Besættelsen af en ledig Plads

altid have en væsentlig Betydning for de derboende Medlemmer, og da der sjældent er længe imellem det Tidspunkt, hvor der bliver Brug for Arbejdskraft, og selve Besættelsen af de ledige Pladser, er det af yderste Nødvendighed for Anvisningskontoret at være klar over disse Pladstiltrædelser, saaledes at de tilbageværende Arbejdsløse kan faa fornøden Vejledning. Medlemmer, der komme andet Steds fra, skyldte de stedlige Arbejdsløse det Hensyn at anmelde deres Arbejdstiltrædelse til Anvisningskontoret straks ved Ankomsten til Byen, inden Arbejdet paabegyndes.

Reglerne for Anvisningskontorerne siger dette i § 4, og den heri omtalte Ombytning af Kort skal naturligvis ske i den By, hvor Arbejdet skal tiltrædes, og ikke i den By, hvor man kommer fra. I sidstnævnte By skal Anvisningskontoret kun have Anmeldelse om Afreisen, selv om Anvisningen af Arbejdet har fundet Sted gennem dette Kontor.

Vi benytte Lejligheden til at gøre opmærksom paa § 2 i de samme Regler, som giver Hovedbestyrelsen Myndighed til at annullere Medlemmers Understøttelsesret, der overtræde disse Regler. Hidtil har denne Paragraf ikke været stærkt benyttet, men de idelige Klager fra Anvisningskontorerne vil kunne tvinge Hovedbestyrelsen til at tage Affære, og vi anmode derfor indtrængende Medlemmerne om at holde sig Reglerne strængt efterrettelige.

International Metalarbejderkongres.

Som rent forbigaaende nævnt i Spidsartiklen i sidste Nummer af vort Fagblad afholdes i Dagene fra den 31. Oktbr. til 2. Novbr. d. A. incl. den 6. internationale Metalarbejderkongres. Mødestedet er Birmingham i England, et af Jærindustriens Centr.

Dagsordenen ser saaledes ud:

1. Sekretærens Beretning.
2. Diskussion derover.
3. Forslag til Statutterne for det internationale Metalarbejderforbund.
4. Fremskaffelsen af et Gensighedsforhold de forskellige Landes Organisationer imellem.
5. International Statistik.
6. Hvad lærer vi af den svenske Storstrejke.
7. Valg af Sekretær.
8. Forslag fra Kongressen.

Som Repræsentant for vort Forbund deltager Formanden. Her fra Danmark møder desuden Formernes Formand, da deres Forbund ogsaa er indkorporeret under »Internationaler Metalarbejder-Bund«.

Tak!

De af Forbundets Medlemmer, som har ydet mig Hjælp under min Sygdom, bedes modtage min hjærteligste Tak for det indkomne Beløb, 80 Kr. 70 Øre.

Medlem Nr. 11395, *Albert Jensen*.
(Klejnsmedenes Fagforening.)

* * *

Herved bringer jeg Kollegerne min bedste Tak for den ydede Hjælp — Kr. 140,90 — under min lange Sygdom.

Medlem Nr. 2706, *N. P. Christensen*.
(Aarhus Afdeling.)

* * *

En hjærtelig Tak til mine Kolleger i Herning for den Venlighed, som er vist mig under min Sygdom; og mange Tak for Pengegaven, det var meget smukt.

Jeg vil gerne henstille til alle Afdelinger om ligeledes at hjælpe deres Kolleger, hvor der er Trang til det, og det er der vist i de fleste Tilfælde, hvor Sygdom er til Stede, for naar den første Uge er gaaet, er Pengene gerne sluppet op.

Hjærtelig Tak!

Smed *Jens Kjær Nielsen*,
Kasserer for Herning Afdeling.

Meddelelser fra Hovedkassereren.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmænds Side er nedenstaaende optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 12604 J. Jensen.
- 909 V. Lusty.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi Vedkommende undskylde.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Nedennævnte Medlemsbøger er anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 852 Joh. A. Mikkelsen (Hovedkontoret)
- 5507 P. R. Andersen (Nakskov Afdeling)

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletterregistrene.)

Nr. 13968	Eriksen, E. E.	Gl. Register
- 9622	Schjøning, C.	—
- 3007	Svendsen, E. S.	—

Nr. 12951	Esturnel, Th.	Nyt Register
- 11112	Hegner, A. V.	—
- 12604	Jensen, J. Th.	—
- 909	Lusty, V. O.	—

Horsens Afdeling

meddeler, at der paa Afdelingens Kontor henligger et mindre Akkordoverskud til Medlemmerne *Berntsen* og *J. C. Hansen*.

Vejen Afdeling

beder Medlem Nr. 10573, *Randløv*, opgive sin Adresse; eventuelt bedes de Afdelingskasserere, der maatte kende paagældende Medlems Adresse opgive denne til Afdelingskassereren i Vejen: Kedelsmed *M. Christensen*, Nørregade.

Adresseforandringer.

Frederikshavn. Kassereren *P. Nielsen* er flyttet til Skansegade 18, St. o. G. Udbetaling Hverd. 6 $\frac{1}{2}$ —7 $\frac{1}{2}$.

Roskilde. Kassereren *C. Hansen* er flyttet til Bredgade 11 $\frac{1}{2}$, Indg. i Porten. Hverd. 7—8.

Skive. Kassereren *Chr. Bedsted* er flyttet til Havnevej 2. Hverd. 6—7.

Vejen. Kassereren *M. Christensen* bor Nørregade. Udbetaling paa Svendehjemmet Hverd. 6—7. Søndag 9—10 Fmd.

Til Opbevaring

i Afdelingernes Arkiv udsendes med dette Nummer af Medlemsbladet i ét Eksemplar til hver Afdeling:

- Den 6. internationale Beretning over Fagforeningsbevægelsen i Aaret 1908. Beretningen er udgivet af Sekretæren for de internationale faglige Landsorganisationer, *C. Legien*, Berlin, og oversat til svensk af *O. Borge*.
- Nr. 7 af »Tidsskrift for Arbejderforsikring«, der har medfulgt til Afdelingerne siden Begyndelsen af indeværende (6.) Aargang.

Undervisning.

Folkeuniversitetsforeningen i København indbyder til følgende 6 Foredragsrækker i det forestaaende Semester:

Danmarks Riges Forfatning og Forvaltning, Undersøgelser angaaende Solsystemet, De vigtigste Sider af Sjælelivet, Literaturhistorie: *Oehlenschläger*, Enevælden, samt Bronzealder og Jernalder.

Adgangskort à 1 Kr. pr. Stk. til hver Foredragsrække kan erholdes paa Kontoret, Larslejstræde 1 St. th.

Teknologisk Institut i Industriudstillingsbygningen starter den 3. Novbr. et Dag-Kursus for Maskin-, Klein- og Grovsmede, og et Aftenkursus af samme Art med Værkstedundervisning.

Mundtlige og skriftlige Henvendelser til Institutet vil kunne skaffe nærmere Oplysning om Detailler.

Prisen for et Aftenkursus bliver 10 Kr. for et enkelt Fag og 15 Kr. for 2 Fag.

Redigeret af *J. A. Hansen*.

Bogtr. Lützhøft-Petersen, Amagervej 10, Kbhvn.